

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 (a)

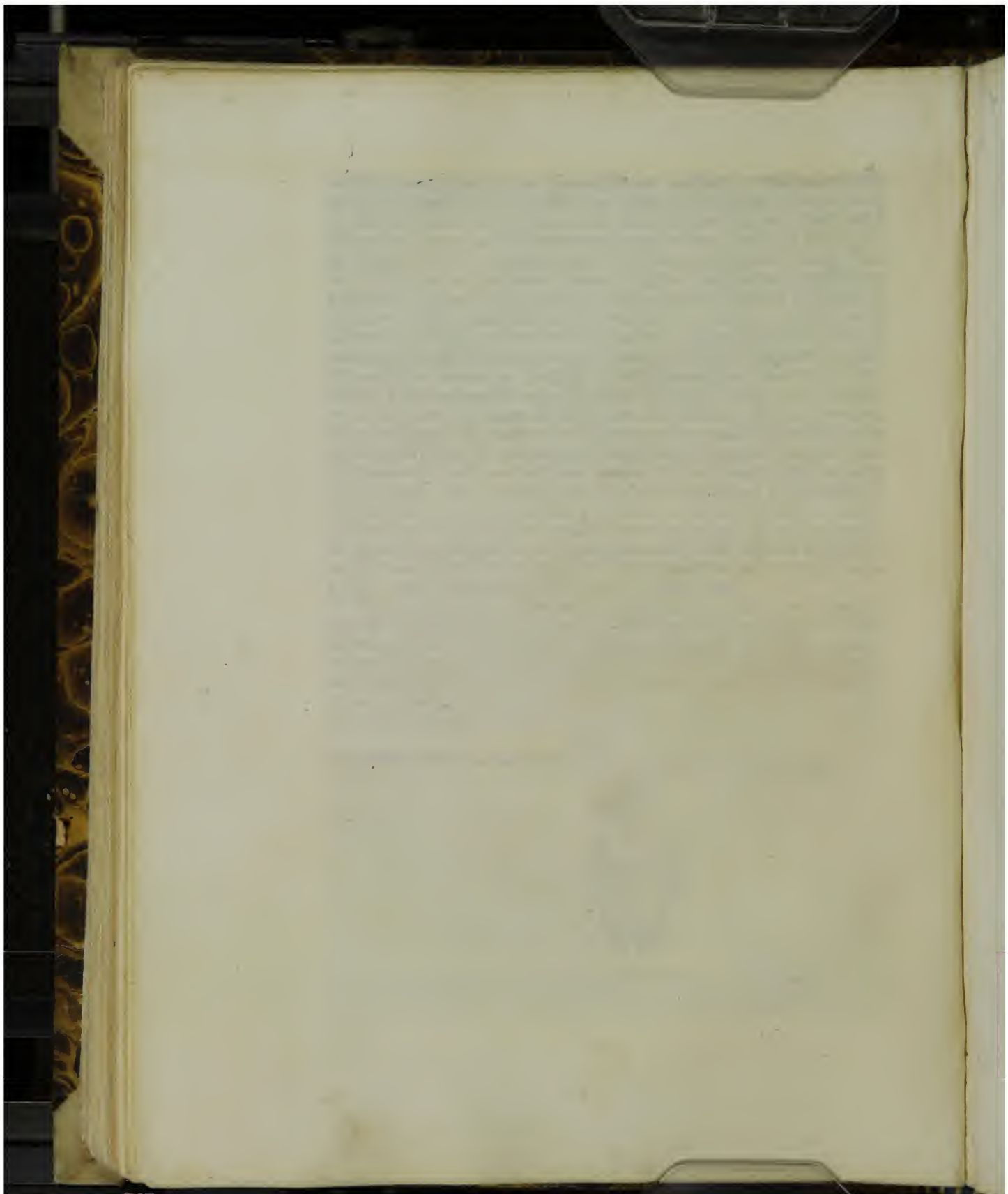
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 (a)

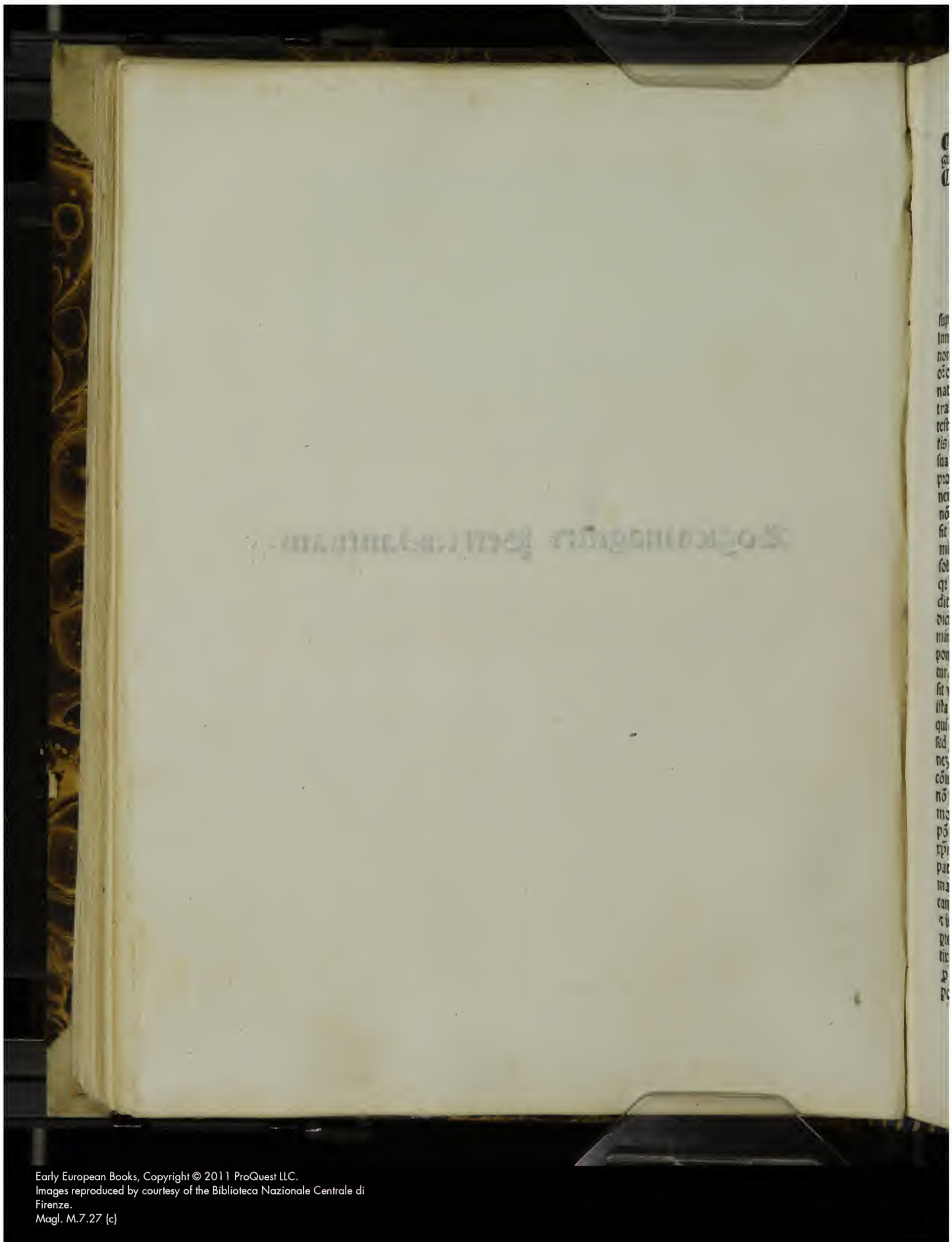
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 [a]

Logica magistri Petri Mantuani

De suppositionibus

¶ Tunc preclarissimi ac subtilissimi logici magistri petri mantuanus logica incipit feliciter.
De suppositionibus.

Itemus

¶ Primo quod suppositio est statio termini in oratione conneri per supposito vel suppositis pro quo vel pro quibus transit in ipsius terminis a quo habet ut supponat. ¶ Pro qua diffinitione scire volumus quod terminus equaliter significat in oratione et extra orationem. sed non supponit nisi in oratione. quoniam a se nullus terminus habet ut supponat. sed a verbo vel participio suppositionem trahit verbum autem vel participium dare non potest suppositionem nisi per supposito aut suppositis suis ipsis pro quo vel pro quibus transit via sua in terminum supponentem. Et ideo in ista propositione homo est ubique dat suppositionem illud verbum est per suppositis suis ipsis quod non sunt nisi propria. quod vis illius verbi non transit ultra propria. ¶ Sed in illa propositione. pro mitto tibi denarium supponit ly denarium non solum per denariis quod sunt. sed per potentibus esse. quod vis illius verbi non solum ad propria se extendit. sed etiam ad ea que possunt esse. ¶ Et ideo dicitur in ista propositione. tu es intelligens hominem quod non potest esse. in qua ly hominem supponit non pro re que est. sed per re que intelligitur. quod in illa propositione vis illius participii trahit usque in ea que intelliguntur. ¶ Ita etiam in ista propositione potest esse quod antixps sit homo qui est. supponit ly antixps non pro re que est sed per re que potest esse quodvis capiat suppositionem a verbo patris ipsis. quod vis illius verbi sic coniuncti cum illo verbo potest transit usque in ea que non sunt. nam tota illa oratio quod antixps sit homo cum eius patris sequitur vim illius verbi potest. Et ita dicitur de his tu potes videre antixpm. aliud a currere potest currere. ¶ Ex quo patet quod stat a. et b. esse propositiones sinonimas ex compositione suorum terminorum significantes in quibus una supponit terminum aliquem et in alia non supponit sibi considerens. ut per se parte huius potest esse quod antixps est. et de illa antixps est. Terminus autem verificat solum per his per quibus est vera propositio predicari cum subo in propositione et oppositione suarum partium signifi-

cante. et ideo patet quod ly homo in ista propositione aliquis homo est albus. omnem hominem presentem preteritum et futurum significat sicut etiam extra propositionem significabat. solum autem pro omni homine presente supponit. sed tamen pro homine quod est albus verificat. ¶ Ex quibus sequitur primo quod non terminus in uno contradictorio supponit et in reliquo supponit. Et conuersim si in uno contradictorio non supponit neque etiam in reliquo et ita de contrariis subcontrariis et subalternis dicatur. ¶ Item sequitur quod si aliquis terminus per aliquod verificat affirmatiue per eodem supponit. et non e contra. et si per aliquod supponit terminus aliquis hoc idem talis terminus significat et non e contra. ¶ Item sequitur quod quilibet propositio in qua nulla est negatio significans ex propositio suorum terminorum cuius est aliquis terminus categorizans non supponens est falsa. ¶ Item sequitur quod subiecta illarum homo est omnis homo est. quilibet homo est. predicat eisdem supponunt. quod signa non auferunt vim verbi. unde illi termini habent suppositiones equales quibus non habent distributiones equales.

Suppositionum

¶ solet dici quod alia est personalis et alia est materialis quod iterum sit verum determinemus supponentes primo quod terminus materialiter sumptus non auertitur cum sibi simili personaliter sumpto ut quod subiecta hominum complexorum homo currit. homo est species. non conuertuntur per se. quod aliquid significat ly homo in uno illo quod non significat in alio. conuertibilium vero saltem categorizans quicquid significat unum significat aliud. et ideo illa non conuertuntur. ¶ Secunda suppositio est ista. iste terminus homo materialiter sumptus non est species. illud patet. quod ille terminus materialiter sumptus non auertitur cum illo personaliter sumpto quod est species. neque ille materialiter sumptus est aliquid alia species. ille materialiter sumptus de nullo predicatur. ¶ Tertia suppositio. nulla propositio est que habeat aliquam partem propinquam que non sit pars orationis grammaticae. patet illa. quod illa non intelligeretur ab aliquo ut propositio. ¶ Ex quibus primo sequitur quod hec non est propositio homo est species. tento illo quod ponitur pro subiecto materialiter quod sic arguitur quod non omnis pars propinqua illius complexi est pars orationis grammaticae. igitur illud co-

Tractatus

perum non est ppositio. tenet pñā per tertiā suppositionē et arguitur añs. q: illud qd po-
nitur pro subiecto puta ly homo non est no-
mē neq3 verbū. et sic de aliis partib⁹ oñis
igitur et c. p3 cōsequētia. et añs totū preter pñā
in am partē que sic arguitur. q: ly hō ibi ne-
que est cathegorema. neq3 sincathegorema.
neq3 alius terminus igitur et c. patēt pñā cū
secunda et tertiā parte antecedentis et pñā
arguitur. q: non est terminus cōis nec discre-
tus nec alius termin⁹. ergo et c. tenet pñā. sñr
et añs p secunda et tertiā eius partē. et q non
sit terminus cōis arguitur. q: neq3 est genus
neq3 spēs neq3 alter terminus. q non sit ge-
nus satis p3. q non sit spēs de quo maxie vñ
p3 p secunda supponē. q etiā nō sit alius ter-
minus satis p3. ergo et c. ¶ Itē iste terminus
hō materialr sumptus nō cōuertitur cū sibi
sibi psonalr sumptus. igitur cū psonalr sumptus
sibi similis sit spēs iste terminus hō materialr
ter sumptus non erit spēs pro illiusmet indi-
uiduis pro quibus est spēs ille terminus hō p-
sonaliter sumptus. neq3 est spēs pro aliis in-
diuiduis. igitur sequitur q ille terminus hō
māliter sumptus nō est spēs. ¶ Itē nō est
pole aliquē terminum māliter sumptū d ali-
quo predicari. Sed pñā eo mō aliq termin-
us est spēs quo ipse est pdicabilis. p eodem.
igitur non est possibile q aliquis termin⁹ ma-
terialiter sumptus sit spēs. ¶ Itē sic. illud qd
ponit⁹ p subiecto illi cōplexi vocalis aut scri-
pti hō ē spēs nō plus significat si mālr sumat⁹
q3 significaret añ ipositōē. s3 añ ipositionē si
illud non fuisset pars ofonīs iō neque mō est
pars ofonīs. ¶ Itē illud qd ponitur p sub-
iō illius cōplexi oīs est signū non est pars ofo-
nis. ergo pari rōne nec alius terminus mate-
rialiter sumptus est pars ofonīs. p3 pñā et p
bat añs. q: demonstrato illo vocali aut scripto
omnis qd ponit⁹ p subo dati cōplexi. si illud
esset nomen nō esset nisi ppter modū signifi-
cādī generalem aut specialē ab impositore da-
tum. sed ille terminus materialiter sumptus
nō habet aliquē modū generalē neq3 specia-
lem ab impositore datum per quē sit nomen
ergo non est nomen. p3 pñā et minor arguit⁹.
q: ab impositore datum est talis termin⁹ oīs
significet per modum adiacentis aut per mo-
dum alterum multiplicātis. s3 nullum talem

modū habet i illo cōplexo. ergo et c. p3 pñā
et minor. q: in illo cōplexo ille terminus oīs
nullum talē modū habeat eo q staret signifi-
cativē. et maior arguitur. q: si vltra illos mo-
dos dedisset impositor q etiā significaret se.
sequitur q omnis terminus pñā impōnis
esset equinocus. iō illo dato nullus terminus
posset māliter supponere. q: sem p supponit
p eo qd significat ex impositione aut ex nālī
significatione. ¶ Itē sequit⁹ q quilibet termin⁹
est scdē intentionis vel impositionis.

¶ S3 forte dicēt q ille terminus homo et ly
oīs hñt ab impositore q possint stare mate-
rialiter et significet se solū ipsis remanenti-
bus pñbus orationis. et q sicut ille terminus
hoc h3 ab impositore q sit pñomen et de fa-
cto sit pñomen i3 nihil demonstrēt. et similē
relatiua i3 nihil referāt ita etiā forte dicēt q illi
termini hñt ab impositore q remaneāt noīa
dū tñ nihil preter se significēt. ¶ Sed bec re-
sponsio fallax sumit fundamentū qñ ly hoc
nō est pñomē posito q p ipsum nihil demō-
stratur. aliter enī sequit⁹ q aliqua ē ppositio
quā nullus intelligeret nec intelligere posset nō
data alia termini significatione. p3 pñā de ta-
li. hoc est hoc. in qua nihil demonstratur per
subm nec p predicatū. Unde inquit ¶ Discē-
mus qd relatiua et pñomina demonstratiua
sunt cassa et vana sine relatione et demōstra-
tione. q: significationē accipiūt a demonstnan-
te aut a referente. Itē in illo complexo. oēs
est signū. ly omnē nō ē pars ofonīs. q: si sic
illa esset congrua. et p pñs ly omnē ibi ess3 ca-
sus recti. q: ly oēm ibi h3 modū significandi
nominatiui casus. psequens est falsū. q: hoc
nō hab3 ab impositore nec nāliter. ideo et c.

¶ Ex istis vltra cōcludit⁹ generaliter q nul-
la est suppositio mālis q: si aliqua esset maxie
esset in aliquo illoz complexoz homo est spe-
cies. omne est signū. a est littera. sed vt osten-
sū est. in nulla tali ē suppositio mālis. q: nul-
lum istoz est congruū nec est ppositio sicut
nec aliqd istorum bus est syllaba. bus est vox
nō significatiua. ideo et c. Et psequenter sequi-
tur vltra q nulla est suppositio simplex. q: si
aliqua foret sit grana exēpli in aliqua tali men-
tali. hō est species. i qua ille terminus homo
supponit p intentione et arguitur q illa nō ē
ppositio. q: subiectū nō ē pars ofonīs grā.

De suppositionibus

matice. igitur &c. p3 psequētia p tertiā suppo-
sitionē. aīis pōt. pbari p antedictas supposi-
tiones. & ē p3 totum p nunc cū ideas plato-
necas p nunc non penamini. sequit̃ vltra q̃
oēs tales sunt false. homo est species. aīal est
genus. demonstratio est subiectū in annelecti-
cis. si iste sunt ppōnes sic significādo. q̃ non
sūt ppōnes nisi terminis psonaliter sumptis
q̃b3 terminis psonalr sūptis sē manifeste false.

Sed contra illa forte arguit̃ inferē
do qd nulla ē spēs nec ali-
qd ē gen⁹. q̃ neq3 iste terminus hō nec iste
terminus aīal est genus. & sic de aliis. igitur
nullus terminus ē species nec aliq3 terminus
ē genus. tener p̃ia a singularibus ad suā vni-
uersalē. & aīis patet ex dictis. Itē arguit̃ p
regulā thopicā in qua dicit̃ q̃ talia sunt sub-
secta qualia p̃mittunt a p̃tis in qua regula
innuit̃ q̃ p̃dicata sedē intentionis & suppositi-
onis p̃t aliqñ restringere suba prime inten-
tionis ṽl impositionis ad supponēdum mālī
ter. p̃do qbus dicit̃ negādo psequētiā cum
inferitur ex dictis q̃ nulla ē species. & dicit̃ q̃
multi termini sunt spēs sicut subiecta illarum
homo currit aīal mouet̃ &c. Et ad formā ar-
gumenti dicit̃ negādo illam p̃iam nec ille ter-
minus homo ē spēs nec ille terminus aīal est
genus. & sic de aliis. igitur nullus terminus ē
species nec genus. nec arguit̃ a singularibus
ad suam ṽlem vnde aīis ē verus q̃ iste ter-
minus homo demonstrādo subm̃ istius pro-
positionis homo currit nō ē species l3 subm̃
eius sit species q̃ subm̃ istius ppositionis nō
ē iste terminus hō q̃ nō ē iste terminus ex̃is
homo vñ oēs ille tales sunt false ille termin⁹
homo ē subm̃ iste terminus aīal ē predicatū i
tali ppōne homo ē aīal sicut ille tales sunt fal-
se ille ē homo demonstrādo aīnū sed frequē-
ter oēs tales modi loquēdi admittunt̃ cā bre-
uitatis vbi argumēta & modus ille loquēdi
nō p̃t illā difficultatē. Unde p̃p̃ exp̃ime-
re breuitas mētis conceptus terminos appel-
lamus nobis rex. Et p̃ hoc dicitur ad scōz
argumētum q̃ illa regula thopica ē inuenta
solū ppter breuitatē loquēdi nō q̃ generali-
ter vera sit. Ex qbus vltra cōcluditur q̃ sola
suppō psonalis ē suppō que sic diffiniri pōt.

Suppositio psonalis ē statio ter-
mini in oīone cōnexi signi-

ficate sumpti p supposito aut suppositis p
quo vel p qbus trāsīt vīs termini in ipsum a
quo h3 vt supponat. & q̃ nulla est suppositio
nisi psonalis ideo pōt dici p regula q̃ oīs ter-
minus supponens supponit psonaliter. Sup-
positionū aut̃ psonalū alia cōis alia discreta.

Suppositio discreta est statio termi-
ni discreti aut termini cōis
cū pnomine demonstratio discreta p supposito
vel suppositis p quo vel p qbus transit in ip-
suz vīs termini a quo h3 vt supponat & dico
cū pnoīe demonstratio discreta pp̃ tales ter-
minos taliter talis cātus &c. qui nō faciūt p-
positiones singulares. vnde illa est indefinita
demonstratio te albo talis homo currit q̃bus
subiiciat̃ cōis cū signo demonstratio.

Suppositio psonalis cōis est statio
termini cōis pro supposito
vel suppositis p quo vel p qbus in ipsū trā-
sit vīs termini a quo h3 vt supponat. Suppo-
sitionū cōium psonalium alia cōfusa tñ alia
cōfusa & distributina alia determinata.

Suppositio cōfusa tñ est statio ter-
mini cōis p supposito vel
suppositis p quo ṽl p qbus in ipsuz transit
vīs termini a quo h3 vt supponat sic q̃ sub il-
lo ṽtute illi⁹ suppositionis l3 descendere cū de
bita cōstantia diffictis aut copulatum ad sua
singularia si plura supposita h3 & nō semper
diffictis nec semp copulatum. vñ nō sequitur.
oīs homo differt ab omni hoīe. & isti sūt oēs
hoīes. ergo oīs homo differt ab illo ṽl ab il-
lo &c. p̃is enī est falsū. q̃ oīs homo est iste
ṽl iste. & sic de singulis. sed bene cōcludit̃ ex
illo antecedente q̃ oīs homo differt ab illo &
ab illo homine &c.

Suppositio p̃fusa & distributina ē
statio termini cōis p suppo-
sito ṽl p suppositis p quo ṽl p quibus tran-
sit vīs termini in ipsuz a quo h3 vt supponat
ille terminus sup̃ quē cadit vīs termini ipsuz
habentis distribuere.

Sed dubium incidit vtruz sub
quolibet termi-
no stante distributine & plura supposita hñte
liceat descendere copulatiue & arguit̃ q̃ non
q̃ subm̃ istius ppositionis. necessario omne
ens est. stat distributine & tñ sub illo nō l3 de-
scendere copulatiue. ideo &c. p3 psequētia &

Tractatus

maior. s. q. subm stat distributivē. q. in illa ne-
cessario ens ē subz stat p̄fufe tñ. id adueniēte
ly oē stat distributivē. ⁊ minor arguit. q. nō
seq̄r necessario oē ens ē for. ē ens. ergo neces-
sario for. ē. vt p3. ¶ Secūdo sic. i illa. m. incipis
scire oēm ppositōez. supponit ly ppositiōez
distributivē. ⁊ tñ nō l3 descendere copulati-
ue. igit̄ ⁊ c. p3 p̄ia ⁊ maior arguit. q. in illa.
tu incipis scire aliq̄s ppositiōē. stat ly pposi-
tiōē p̄fufe tñ. igit̄ p appositionē illius termi-
ni oēm supponit distributivē. ⁊ minor p3. q.
nō seq̄r tu incipis scire oēz ppositiōē. a est p-
positio. ergo tu incipis scire a. q. aīz ē veruz
⁊ p̄is falsuz. ponendo q. sint q̄tuor. ppositi-
ones q̄rū tres scias ⁊ quarta puta a sit falsa
tunc nō existentibus pluribus ppositiōibz
designata a cē. ⁊ seq̄r q. tu incipias scire oēm
ppositiōē. q. i instanti qd est p̄is nō scis
oēm ppositiōē ⁊ imediate post instans qd ē
p̄is scies oēz ppositiōē. igit̄ tu incipis scire
oēz p̄pōez. ⁊ tñ nullā p̄pōez scipis scire. q.
nec scipis scire a nec aliā ppositōez. id ⁊ c.

Addubium videtur q. nō sub
quolibet termino di-
tributivē supponēte l3 descendere copulativē
sicut manifeste pbant argumēta. sed vbi ter-
minus distributivus habuerit p̄ia supposita ⁊
nō fuerit terminus impediens vt ē ly incipit ⁊
termini modales ⁊ dictio exceptiva. ⁊ huius
modi l3 copulativē descendere.

Suppositio determinata ē sta-
tio termini cōis. p
suppositio vel suppositis. p quo vel p qbus in
ipm transit vis termini a quo l3 vt suppo-
nat sic q. sub illo termino l3 descendere disti-
butivē ad oīa sua singularia si plura supposita
habuerit ⁊ nō aliunde fuerit impeditus sicut fit
in exceptivis vt for. est homo de quibus sup-
positiōibus sequunt̄ regule ⁊ c.

Prima regula. oē signū vlt̄ affirma-
tivum vt ly quilibet ly om-
nis ⁊ c. nō equalens oīonī distribuit terminū
sequentē cui imediate additur ⁊ eius deter-
minationē nisi impediatur. vt quilibet asinus
hominis currit. tñ ly asin⁹ q̄ ly hominis sup-
ponit p̄fufe distributivē. s3 terminos imedia-
te sequētes ab illo termino rectos a quo illud
signū regit̄ p̄fundit p̄fufe tñ dūmodo illi ter-
mini sint confundibiles ⁊ supponentes.

Secunda regula. dictio exclusiva
p̄verso mō distribuit ⁊
p̄fundit. nā terminū cōem imediate sequētes
p̄fundit p̄fufe tñ ⁊ mediate sequētes distribuit

Tertia regula. signa vlt̄a equivalētia
oīonibz sicut q̄lia l3 infinitus
semp ⁊ cetera affirmativa p̄fundit p̄fufe tñ
terminos sequētes cōes ⁊ supponentes vt p̄is.

Quarta regula. signa negativa di-
tribuit terminos cōes
supponentes rectos a copulis vel terminis
sup qbus cadunt mediate vel imediate. ⁊ in-
telligimus illas regulas ⁊ sequētes nisi impedi-
ant ⁊ c. vbi termini supponāt. q. in talibus
oīs chymera ē trage lapsus currit. nō sup-
ponit subm distributivē ⁊ p̄dicatū p̄fufe tñ.
¶ Ex quo p3 q. i p̄tradicōis de terminis
simplicibz cōibus nō semp supponit termi-
ni dissimiliter. vt in istis. omnis chymera est
aliqua chymera non est ⁊ c.

Quinta regula. vbi infinitū ⁊ p̄ici-
piū ⁊ gnātr oīs terminus i
finitus distribuit terminū sequētes ipz media-
te vel imediate cū includat negatiōem vt tu es
nō hō videns asinū. ly vidēs ⁊ ly asinū sup-
ponit distributivē. s3 i illa Adā nō ē i aliquo
loco. supponit ly loco distributivē capiendo
istū terminū nō ē infinite ita q. illa ppositio sit
affirmativa ⁊ sit sensus q. adā ē nō ens aut n̄
entia i aliquo loco. s3 supponit ly hō in illa
tu es non idem homini ⁊ sicut dictum est de
termino infinito ita de p̄uatiuo dicat̄.

Sexta regula. isti termini differt aliq̄
carco nescio ignoro nolo ⁊ siles
distribuit ablativos vel accusativos rectos
ab eis sequētes vt tu es aliq̄ ab asino. tu igno-
ras aliq̄s ppositōez. Et scias q. ly aliud ⁊ ly
d̄r nō distribuit nisi ablativos. alī hec non
eēt vera. tu es aliud ens ab asino. cui⁹ tñ expo-
nētes sūt v̄e. q. tu es es ⁊ asin⁹ ē ens. ⁊ tu nō
es illd̄ es q. ē asin⁹ igit̄ tu es aliq̄ es ab asino

Septima regula. vba spectantia
ad actū mētis n̄ includē
tia negatiōez vt placet libz diligo amo cupio
p̄mitto ⁊ silia p̄fundit p̄fufe tñ terminos se-
quētes se vt delector habere pecuniam q̄uis
nullam pecuniam deleter habere.

Octava regula. isti termini scipit d̄
finit sit ego necessario o3

Berelatiuis

immediate eternali prius et dictioes excepti-
ue profundit puse tñ terminos sequentes vt
necessario homo est animal. tam ly hō q̄ ly
animal stat confuse tñ.

Nonaginta regula. isti termini ad pp. p cō
fundit puse tñ terminos sequē
tes se vt sum hic pp habere pecuniā ly pecu
niā stat confuse tñ.

Decima regula. due negationes ali
qñ profundit puse tñ. vt n̄
qdā hō nō ē aīal. ly aīal stat puse tñ.

Undecima regula. ista nota con
sequencie si in compa
ratione ad consequens distribuit subiectū an
tecedentis. vt si homo currit animal currit ly
hō stat distributive in respectu ad totā p̄diti
onāle. sed in respectu ad predicatū stat de
terminare. ¶ Ex quo sequitur q̄ idem ter
minus supponit confuse et determinate.

Duodecima regula. comparati
ui gradus et sup
latini confundunt ablativos et genitivos re
ctos ex natura cōparationis distributive. Sz
terminos rectos ex natura quātitatis exces
sus confundunt confuse tñ vt tu es maior tua
parte quantitas per aliquid ly parte quan
titativa stat distributive et ly aliquid confuse
tantū et sibi distribuit ly sine et absq̄.

Tertiadecima regula. relati
ua identitatis
sube sepe distribuant et confundunt confuse
tantū terminū sequentē vt tu secunda pte isti
us copulatiue. oīs hō uiuit. et ille ē aīal. ly hō
stat distributive et ly aīal puse tñ. cū. n. re
latiuū stat distributive bz vni signi vltis af
firmatiuū. nunq̄ tñ distribuit nisi aīis fuerit
vniuersalizati. ¶ Iō ly sicut ly quantus ly
q̄lī nō distribuit nisi penant distributē gra
tis. iō ille cōlīter vere. tu es ita magnus sicut
alīq̄ hō. tu es ita magnus quātus ē alīq̄ hō
et tu es taliter magnus q̄līter ē alīq̄ hō. q̄ n̄
significāt talia signa nisi illud qd referūt. et iō
n̄ plus distribuit q̄ sua aīctia sint distributa.

Quartadecima regula. hēc
punctio co
pulatiua. et profundit puse tñ terminū sequē
tē se qñ diuisione tenet. vt hic et rome ē alīq̄
hō. ¶ Ex q̄ sequitur vltra q̄ termini cōes plu
ralis numeri includētes ly et tāū diuisione cō

fundit puse tñ terminū cōes sequentē se. vt
isti hoies sunt hō. ly hō stat puse tñ. et ē sen
sus q̄ ille hō est hō et ille homo ē hō. ex quo
sequitur vltra q̄ illa est vera. hoies sunt vn̄ hō.
duo hoies sunt vnus hō. tres hoies sūt vn̄
homo. et sic vltra. ¶ Ex quibus sequitur v
ltra q̄ duabus vicibus sunt homo tribus vi
cibus sunt homo. et infinities sunt homo. quia
ly hō stat cōfufe tñ. imo nō sōlū duabus vi
cibus sunt hō. vey etiā tu duabus vicibus su
isti hō. et tribus et infinities fuisti homo. q̄ i
quolibet istā a hōre p̄terite fuisti hō. et qdā
bet mīās a hōre sunt vnū sel. ergo infinitis vi
cib⁹ fuisti hō. Et si arguit q̄ nō. q̄ p̄se se
mel fuisti hō. ergo nō infinities vel bis fuisti
hō. negat p̄ā. sicut nō sequitur vna vice p̄se.
ergo nō i infinitis vicibus. Et iō quotiescūq̄
tu fuisti alicubi toties tu fuisti hō. Ex q̄b⁹ se
quitur vltra q̄ ista aduerbia bis ter q̄ter et si
milla confundunt confuse tñ terminū sequē
tē cōem. q̄ illa aduerbia equiualet nomini
bus pluralibus confundentibus puse tantū.

Sed forte arguit. p̄tra illam p̄o
positionē concessaz q̄
duo homines sunt vnus hō. q̄ sequitur p̄ con
uersionē simplicē. ergo vnus hō est duo ho
mines. ¶ Itē sequitur q̄ oīa sunt vnū. p̄ā
est falsum. et p̄ā arguitur. q̄ illa sunt vnū
demonstrando duas res. et illa sunt vnū de
monstrando tres res. et sic vltra. igit̄ omnia
sunt vnū. p̄sequentia tenet. a singularibus ad
suā vniuersalē. et aīis patet. tenendo suba il
laz singulariū diuisione. et q̄ cōsequens illud
sit falsū arguit. q̄ sequitur omnia sunt vnū
ergo nulla sunt que non sint vnus. consequēs
est falsum. quia eius contradictoriū est ve
rum. scilicet aliqua sunt que non sunt vnū
quia demonstratis duobus hominib⁹ ista nō
sunt vnū tenendo ly ista collectiue. et ista
sunt aliqua. igitur aliqua sunt que non sunt
vnū. tenet consequentia. exposito se tenen
do vtrobiq̄ ly ista collectiue. ¶ Itē sequitur q̄
alīq̄ sunt hoies q̄ differunt ab hominibus.

Sed dicitur ad primum negan
do illam consequē
tiam. sed sequitur si conuertī debeat duo ho
mines sunt vnus homo. ergo vnus duo
rum hominum est homo. ¶ Ad secun
dum cum infertur q̄ omnia sunt vnū

Tractatus

dē. negando pñiam. pro quo est intelligendū qd ille terminus pluralis numeri entia includit ly. et tentū diuisiue. et co.lectiue disiunctio modo aut disiunctim. Ideo adueniente signo vniuersali distribuit copulatiue tā collectiue q̄ diuisiue. ita qd istius vniuersalis aliq̄ singulares habent subiecta tenta diuisiue et alie que habent subiecta tenta collectiue aliter nō sufficienter sumerent sue singulares. et sic alie que singulares sunt false puta file in qbus tenet ly ista collectiue. ¶ Ad tertium cū arguit qd aliq̄ sunt hoīes q̄ differūt ab hoīb⁹ dē qd i hnd est vey sic qd for. et pla. sunt ipsimet et ipsi met differunt a seipsis licet ipsi nō sint differētes a seipsis. sed differūt diuersimode signifiantib⁹ subiectis illarū propositionum.

Sed incidunt duo dubia. ¶ Primum vey pars extremi supponat. Secundū vtrū terminus sequens aliquā habeat vlm cōsistendū terminū precedentē. ¶ Ad primum arguit qd nō. qd eo dato sequit qd p̄dicatū illius propositionis tu es hō videns for. posito qd videas for. nō supponit. qd nulla suppositioe supponit. ergo nō supponit. p̄ pñia. et p̄ bat añs. nō. n. supponit determinate. qd eadē rōne supponeret discrete cū vna ps supponat determinate. et alia discrete si ps extremi supponat. ¶ Silr arguit de p̄dicato istius tu es for. vel pla. ¶ Ad oppositū arguit. qd aliter cōparatiuis gradus differt aliud definit in ciplr. et sic de alijs terminis nō p̄fundement neqz distribuerent terminos sequentes se. pñs est falsum. igit̄ rē. ¶ Iō dē p̄cedendū dubiū. et cū arguit qd p̄dicatū istius. tu es hō videns for. nō supponit. negat. et cū dē qd nulla suppositione supponit p̄cedit. Ex quo nō seq̄. qd nō supponat. supponit. n. eius p̄dicatū aliqbus suppositionibus. qd supponit discrete. et determinate copulatiu. sed neqz discrete neqz determinate diuisim. Et ita dē de p̄dicato istius. ois hō ē sotes vel pla. vel cicero. et sic vltra qd supponit multis suppositionibus discretis. sed nulla suppoēne discreta vel p̄fusa tñ. qd ly vel n̄ ē ps p̄dicatū. ¶ Et si q̄rat vey id p̄dicatū stet p̄fusa tñ aut discrete dē discrete. et nō seq̄ discrete supponit ergo aliq̄ suppositioe discreta supponit. sicut nō seq̄. aliq̄ līr istī currūt. qd velocit̄ currūt. ergo aliq̄ velocitate istī currūt. qd añs ē vey. vt

p̄ et pñs falsū. s̄ seq̄. igit̄ aliq̄ vel aliqbus velocitatibus istī currūt. et ita seq̄. discrete supponit. igit̄ aliqua vel aliquibus suppositionibus discretis supponit.

Quantum ad sedm dubiū qd sit vey arguit. qd ista p̄propositio differens ab ente nō ē ens ē vera et nō est vera nisi ly ente stet p̄fusa tñ. igit̄ oportet qd ly ente stet p̄fusa tñ. p̄ pñia et minor. qd si staret determinate aut p̄fusa et distributiue cū alijs p̄tib⁹ liceret descendere copulatiue aut disiunctiue. sed sine sic sine sic ex ea seq̄ falsū. ergo illa ē falsa. igit̄ cū illa sit vera seq̄ qd stat p̄fusa tñ ly ente. et hoc nō ē nisi rōne negationis sequētis. ergo negatio sequē p̄fundit p̄fusa tñ terminū precedentē. ¶ Itē si nō stat p̄fusa tñ. sed determinate. seq̄ qd hoc pñia sit bona. dñs ab ente nō est ens. ergo ab ente dñs nō ē ens. q̄ tñ nō valet. qd ab oī ente qd̄l bet dñs ē ens. ¶ Secundo arguit sic. i illa propositione. aial currit. si hō currit. supponit ly aial p̄fusa tñ i ordine ad totā p̄ditionalē. aut pñiam. et hoc nisi rōne note pñe. igit̄ rē. ¶ Un̄ sub ly aial s̄ descendere disiuncti cū debita p̄statā et nō copulatiue neqz disiunctiue. id ly aial supponit confuse tñ. et sicut arguit de ly. si. ita de ly ergo. id rē. ¶ Ad oppositū arguit. qd si sic seq̄ qd idē terminus supponit determinate et p̄fusa tñ. pñs tñ ē falsum. et pñia arguit de p̄dicato pñtis illius conditionalis tu es aial si tu es homo. qd ex dubio sequit qd stet cōfusa tantū et stat etiā determinate. qd sub eo licet descendere disiunctiue capiendū istud pñs sine antecedente. vt p̄. ¶ Ad qd dubiū r̄ndet p̄cedēdo ipm et dē qd i illa p̄positione. differens ab ente nō est ens. non supponit ly ente confuse tñ nō solum rātone illius negationis nō ip̄z sequentis. sed etiam rātone illius termini differens precedentis. Et si arguitur per regulā supradictā qd ly differt et ly differens distribunt terminū immediate se sequentem rectuz ab eo. dicitur qd illud est verum quando nō complicatur secum alter terminus impediēs ¶ Ad secundum argumentum cum arguit qd idē terminus supponeret p̄fusa tñ et determinate dē concedendo. in ordine. n. ad p̄potheticā totā supponit confuse tñ. sed in ordine ad cathego. icaqz supponit determinate.

De suppositionibus

Quintadecima

regla. qd mobilitat imobilitatū. et capie h mobilitate pro distribuere et imobilitate p i pedis distributōz ut sit sēsus regle q ois terminus q ē apt⁹ distribuere terminū nō distributū ē apt⁹ si supra distributōz cadat impedire ubi gfa. in illa nullus hoīs asinus currit supponit ly hoīs distributue. et sili ly asinus. et si ponat ista negatio nullus sic dicēdo. nullus hoīs nullus asinus currit. supponit ly asinus nō distributue. et tūc ille terminus sup quez cadunt. illa duo signa supponit cōfuse tñ p cedat terminus distributius aut alia dictio hōīs ipsuz cōfundere cōfuse tñ ut nullus hominis nullus asinus currit. ois homo differt ab omni hoīe in prima ly asinus. in secūda ly hoīe supponit cōfuse tantum. qz aliter supponeret determinate.

Sed

cōtra illā regulā arguit. qz in illa ppositiōe tñ homo est omne aīal supponit ly aīal distributue. et tñ sup eo cadunt duo signa apta distribuere istuz terminuz aīal. igitur et c. p3 pñtia et minor. sed arguit maior. qz sequitur formaliter tñ. homo ē omne aīal. igitur homo est omne aīal. qz arguitur. ab exclusiua ad suā pñtentez que pñtia si esset bona nisi ly aīal staret distributue in aī cedere. Item in illa. qlibet asinus cuiuslibet hoīs currit. supponit ly hoīs distributue. et tñ cadunt duo signa distributua sup ipsum. quoz qdlibet est p se aptum nati illū terminuz hoīs distribuere. qz quocūqz amoro staret distributue. ideo et c. p3 pñtētia. et minor. sed arguit maior. qz bene sequitur qlibet asinus cuiuslibet hoīs currit. igitur asinus cuiuslibet hoīs currit. qz ab vniuersali ad suā indefinitā et nō valeret illa pñtia. nisi ly hoīs i ante staret distributue. et tñ super eo cadunt duo signa distributua. scilicet ly qlibet et ly cuiuslibet. Itē in illa. omne aīal aliud ab asino currit supponit ly asino distributue et tñ sup ipso cadunt duo signa apta distribuere. ergo et c. p3 pñtia et minor. et maior arguit. qz bene sequitur omne aīal aliud ab asino currit. igitur aīal aliud ab asino currit q tñ nō valeret nisi staret ly aīal in ante distributue. Itē in ista. tñ homo nō est aīal. supponit ly aīal distributue. et tñ super eo sunt duo signa distributua

igitur et c. Ideo dicitur q dictio exclusiua nō impedit signū vlt affirmatiuum nec ecōuerso. ut patet in primo argumēto. Et vlt dicit q signū vlt affirmatiuz nūqz signum vlt sibi equalens ipsum sequēs impedit. ut p3 in secōdo argumēto. Ultimo dicit q signum vlt affirmatiuz nūqz impedit aliud signū sequēs ipsum. sed ipsuz bene impeditur a pcedente. ut p3 in ista. tñ differt ab oī hoīe in aliis aut raro pōt regule instantis reperit. Posito etiā q ille terminus sup quez cadunt duo signa supponat neqz dictio exclusiua impedit signū negatiuum sequēs. neqz impedit ab eodē supponit talis terminus distributue. ut tñ hō nō est aīal stat ly aīal distributue ut pbat argumētum vltimū.

Sextade

cima regula supponere terminū cōi in ppositione super que nō cadit aliqz terminus hōīs vim cōfundendi aut distribuēdi supponit determinate. ut homo currit. Ex qbus regulis inferet. qd alicui⁹ vniuersalis affirmatiue subz supponit cōfuse tñ. ut p3 de subiecto istius. infinitus numerus est in isto pñtuo. nō enim supponit subiectū illius distributue. nō enim sequit. infinitus numerus est in isto cōtino sed. b. est numerus. ergo. b. est in isto pñtuo. Et p idem subiectū alicuius vltis negatiue supponit cōfuse tñ. ut in illa. infinitus numerus nō est in isto cōtino. Itē alicuius vltis affirmatiue subm supponit discrete. ut p3 de illa. totus for. est minor for. Et sequitur vltra q alicuius indefinite et alicuius pñtularis nō excludit subiectū supponit cōfuse tñ. ut necessario homo est aīal et intelligit aliqua rosa alicuius vero indefinite supponit subm distributue et pñcatū cōfuse tñ ut de indefinita que est ps istius pñtis. ois hō ē aīal. idē enim ē subz et idē est pñcatū illius infinite et illi⁹ vltis ideo eisdem suppositionibus supponunt. ita etiā alicuius indefinite affirmatiue subm. et pñcatum supponit distributue. ut p3 de parte illius nullus homo ē aīal. et sic alicuius indefinite subm supponit cōfuse tñ et pñcatum distributue ut tñ aīal est homo. De singulari etiā sequitur q alicuius singularis subiecti etiā supponit q nec supponit cōiter nec discrete ut p3 de subiecto istius. iste asinus hoīs currit. qz nulla suppositione supponit.

Tractatus

De relatiuis.

De relatiuis

d tractare materiā. q. relatiua ac/
cidētis supradictis regulis restri/
gūtur p̄supponētes primo qre
latiū sube nihil significat nisi qd ab ante suo
recipit. q. relatiuum est ante late rei rep̄tati/
uum ex quo sequit̄ qd nullum est relatiuum
diuersitatis qd etiā ex alio p̄. q. isti termini
aliis reliquis &c. in talibus p̄pōnibus. vn̄
homo currit. & reliquis homo morit̄. vnus
homo currit & alius disputat. nō referūt istū
terminū vnus homo. & p̄ p̄s nō sunt relati/
ui. q. p̄ idēz isti termini diuersus d̄ns in istis
p̄pōnibus vnus homo currit & diuersus di/
sputat homo currit & differēs disputat forent
termini relatiui de quibus nūc intendimus.
p̄s est falsus. ideo &c. ¶ Itēz dato q. essent
relatiua ly reliquis aliis alter & alii huiusmo/
di termini sequit̄ q. supponēt p̄ eisdē rela/
tiuum diuersitatis substantie. & sui aīis. qd est
cōtra sic oppinātes. & p̄a tenet in ista p̄posi/
tōe. oīs hō currit & alter homo disputat po/
nendo q. oīs homo currat. & q. oīs homo di/
sputat aīis supponit p̄ omni hoīe & verificatur
p̄ omni hoīe. & p̄ eodē supponit relatiuum. s.
ly alius qd ponit̄ p̄ relatiuo sube diuersitatis
¶ Itēz de relatiuis sube idēitatis d̄s primo
q. ante affirmato & p̄ nullo verificato relati/
uum p̄ nullo supponit. vt homo est asinus.
& ille currit. supponit tñ interdū relatiū ante
exīte in p̄pōne negatiua. & negatiua. & pro
nullo s̄ p̄ponēte vt antēp̄s nō est & ille erit.
¶ Itēz ante verificato determinate p̄ vno so/
lo & nō apto nato verificari p̄ plibus in eadē
p̄pōne relatiū supponēs supponit discrete
vt i ista hō ē for. & ille currit supponit ly ille
discrete. Interdū autē cōtingit aīis verificari
affirmatiue & relatiū nō supponet. vt chy/
mera itelligit̄ & illa est. ¶ Itēz ante verificato
determinate & p̄ plibus apto nato in eadem
p̄pōne verificari relatiuum supponēs suppo/
nit. determinate. vt aliq. homo currit & ille ē
animal. ¶ Ante vero verificato distributue
& apto nato verificari in eadem p̄pōne pro
vno solo relatiuo supponente supponit ipsuz
discrete vt omnis homo est for. & ille ē aīal.
¶ Sed antecedeūte verificato distributue & p̄

pluribus apto in eadem p̄positione verifica/
ri relatiuum supponens supponit distributi/
ue. vt omnis homo currit & ille disputat.

¶ Antecedente autē verificato cōfise tñ ap/
to nato verificari in eadem p̄positione pro
vno solo relatiū supponens supponit discre/
te vt prius. vt tñ hō mō est for. & ille currit.
supponit ly ille discrete. ¶ Si vero verificet̄
p̄ pluribus & ponat̄ in eadēz cathēgorica re/
latiū supponens supponit sicut suū antece/
dens. si vero sit in diuersa cathēgorica suppo/
nit determinate. Ex quo p̄ q. iste sunt falsē p̄
mitto tibi denarium quem tibi p̄mitto. tu in/
diges oculo ad videndum. quo indiges ad vi/
dendū. q. aītia affirmata p̄ nullo verificatur
ideo relatiua illoz p̄ nullo supponunt. ¶ An/
tecedente discrete verificato supponens rela/
tiuum supponit discrete vt for. currit. & ille di/
sputat. & nō continue. l̄z ponere antecedens
leco relatiui. vbi sit terminus discretus.

¶ Antecedente p̄ aliquo verificato & relati/
uo supponente supponit generaliter relatiū
solum p̄ illo p̄ quo verificat̄ suūz antecede/s
nō tñ in comparatione ad aliud extremorūz
vt qdam dicit̄. q. tunc sequer̄ q. ista esset
falsa. oīs homo est animal qd est rōnale. q.
illa significaret q. oīs homo est aīal qd aīal
qd est omnis homo est rōnale. & tamen pri/
mum cōsequens est falsum. q. tñ aīal quod
est rōnale est homo. igit̄ oīs homo est aīal
qd est rōnale. ¶ Item exponētes istius sunt
vere & etiam eius cōtradictoria est falsa. ideo
illa est vera. ¶ Itēz sequit̄ q. ista opinio est ve/
ra si ipsa sit falsa. ¶ Item qd aliquis hō cur/
rit si ipse sedet. & q. aliquis homo est motu/
us si ipse ē vnus & sic de aliis. ¶ Itēz ex illa
positione sequitur q. tales copulatiue sūt fal/
se. aliquis homo est & quilibet homo est ē ille
q. sedā pars significat q. quilibet homo ē ille
homo q. est. & hec significat q. quilibet homo ē
ille homo qui est quilibet homo. ¶ Item se/
quitur q. aliquis homo est suus filius & nul/
los homo est suus filius. q. nullus homo est
cuius bet hoīs filius. & aliq. homo est suus
filius. q. aliquis homo est alienius hominis
q. est filius. ¶ Ex quibus regulis est vltra cō/
cludēdum q. relatiuum nō supponit distri/
butue. nisi antecede/s eius sic supponat. neq.
confuse. nisi antecedens eius sic supponat dū

De relatiuis

modo antecedens eius supponat & p maiori declaratione huius regule vltime est intelligendum qd si in istam positionem ista propositio aliquis homo currit. si ipse disputat. nō significat qd aliquis homo currit. si ipse q currit disputat. sed significat qd aliquis homo puta socrates vel plato. & sic de aliis. currit si socrates. aut plato & sic de aliis disputat. vnde relatiuum nō cōnotat inherentiā predicati ad subiectum aut subiecti ad predicatum. sed solum supponit. pro illo p quo verificatur predicatum de subiecto aut econtrario.

Circa istam materiam dubiū incidit vtrum aliqua copulatiua sit vera cuius altera pars principalis sit falsa. & aliquā copulatiua sit falsa. cuius quelibet pars principalis sit vera. Et arguitur prima pars sic. hec copulatiua est vera. aliquod animal est. & si tu es illud. tu es asinus. & tñ secunda eius pars principalis est falsa. igitur &c. patet psequētia. & maior arguitur. qd asinus est. & si tu es illud. tu es asinus & omnis asinus est animal ergo aliquod animal est. & si tu es illud. tu es asinus. sed minor arguitur. qd illa conditionalis est falsa. si tu es illud. tu es asinus. qd antecedens est verum & consequens falsum. qd ly illud in antecedente supponit p omni anima li distributiuē. qd antecedens p omni anima li verificatur. igitur &c. Ad secundam partem istius dubii sic arguitur. qd illa copulatiua est falsa. aliquā p. pportionalis est in hoc cōtinuo. & prima nō est illa. & secunda nō ē illa. & tertia nō est illa & sic vltima. & tamē quelibet pars est vera. nulla enī pars est falsa. postqz non est deuenire ad vltimam partem pportionalē. qd autem sit falsa. patet. qd aliter sequeretur qd in hoc continuo est aliqua pars pportionalis & nulla est illa. & est simile argumentum de illa. aliqua pars pportionalis est in hoc cōtinuo & hec non est illa demonstrando primā & secundam & sic vltra. Item hec copulatiua est falsa. aliquis homo currit. & pla. non est ille. & cicero non est ille. & tamen nulla ei⁹ pars est falsa. quod arguitur ponendo qd solum pla. & cicero currant & socrates. dicat ista aliquis homo currit & pla. dicat istam. & pla. non est ille. & cicero eque cito cum pla. proferrat istam. & cicero non est ille. tunc copulatiua facta ex illis tribus est falsa & quelibet ei⁹

pars est vera. qd prima est vera. vt patet. secunda etiā est vera. qd hec copulatiua ē vera aliquis homo currit & pla. non est ille. & quia ratione secunda pars est vera eadem ratione tertia pars est vera. qd eodem modo se habet prima ad secundam sicut se habet ad tertiā qd tertia eque cito fuit. plata sicut secunda. idē qua ratione ppositio. plata a platone fuit vera eadem ratione & illa. plata a cicrone fuit vera. Item si plato nihil pferret. ppositio. plata a cicrone esset vera. sed nunc est eque vera sicut esset tunc. igitur &c. Item aliquis illo min profert vtrū p se sumptū. sed cū ista indifferentē copulēt. igitur illa tria & si sint cōiuncta significāt tamē sicut ante copulationē significabant. & si sic sequit. ppositum. Item in tertia parte istius copulatione supponit ly it le determinate & p illo p quo verificatur suū antecedēs & suū anīs verificatur disunctiue. igitur & tertia pars ē vera. psequētia tenet. intelligenti materiam. & istud argumentum quartū est p prima parte dubii. Item hec copulatiua est falsa. aliquis homo est. & qui libet homo est ille. & nullus homo est ille. & tamē quelibet eius principalis pars est vera igitur &c. patet psequētia & minor arguitur. qd prima pars est vera. & quelibz singularis secunde p. p. ē vera enī prima parte. & cuiuslibet suppositio subiecti correspondet vna singularis. igitur illa vniuersalis est vera cum prima pte. p. consequentia & ponitur minor sed maior arguitur. qd quelibet singularis istius vniuersalis scorsum capta cum illa p. p. lari est vera. igitur quelibet singularis est vera. patet consequentia & pbat. antecedens qd oēs tales copulatiue sunt vere. aliquis homo est & socrates est ille. aliquis homo ē & plato est ille & sic de aliis. Item hec copulatiua est vera. aliquis homo est. & socrates est ille. & sic vltra. qd in qualibet singulari relatiuum supponit determinate & nō dēserete. p illo pro quo verificatur suū antecedēs. id quē talis copulatiua est vera. Item prima singularis est vera & arguitur ē qd secunda sit vera. qd capiatur prima & ponatur sic significādo loco secunde & econtrā. & sequit qd ipsa remanet vera & ē prima est vera referēdo id qd referebat in alia. Item relatiuum non supponit p eo p quo verificatur suū antecē

Tractatus

dens in comparatione ad aliud extremorum
nec ad aliam propositionem. igitur **¶** Et
per idem argumentum probatur qd hoc est
vera nullus homo est iste cum prima parte
et consequenter concluditur qd duo contraria
sunt simul vera cum prima parte. **¶** Sed for-
te dicitur qd ille non sunt singulares vniuersa-
lis illi nisi sint simul sumpti. **¶** Sed con-
tra sunt duo hoies oēs hoies. scilicet. **¶** et plato.
tunc secunde partes ambax istarum copula-
tiuarum aliquis homo est. et plato est ille. ali-
quis homo est. et for. est ille. sunt vere. pon-
tur igitur qd ille sic significando copuletur cū
ista particulari. et tūc sequitur qd quelibet sin-
gularis illius vniuersalis est vera a cuius illa par-
ticulari. quod fuit probandum.

Ideo dicitur ad dubium quod ipsum
est impossibile pro utraq; sui par-
te loquendo de copulatiua affirmatiua iuxta
compositionem suorum terminorum signifi-
cante. **¶** Et d secundum argumentum quo p-
batur secunda pars dubij dicitur querendo
que copulatiua demonstratur. aut enim de-
monstratur copulatiua composita ex parti-
bus solum finitis. et tunc illa est vera. et etia
quelibet eius pars est vera. aut demonstrat
copulatiua composita ex partibus infinitis. et
tunc negatur qd illa sit vera aut falsa. quia im-
possibile est illam esse. **¶** Sed forte arguitur
qd illa copulatiua potest esse. quia ponatur qd
dens producat vnum lapidem pedalem in
hora sic qd in prima parte proportionali huius
horæ producat primam partem proportiona-
lem huius lapidis. et in secunda secundam. et
sic ultra. et in prima parte proportionali huius
lapis sculpat primam partem. et tunc co-
pulative. et in secunda secundam. et sic ultra
et sequitur qd illa copulatiua potest esse. imo
de facto erit. **¶** Ad hoc dicitur ut prius. **¶** Ad
tertiam formam quando arguitur qd hoc copu-
latiua aliquis homo currit et plato non est ille
et cicero non est ille in casu dato est falsa. et que-
libet eius pars est vera. igitur **¶** et cōcessa cō-
sequentia negatur maior. scilicet qd copulatiua illa
sit falsa. et dicitur qd sicut quelibet p-
sumpta solū cū prima parte est vera. ita etia dū
iungit sic significando est vera. et cā ē. qd relatiuū in ter-
tia pte istius copulatiue aliqis homo currit. et
plato nō ē ille et cicero non ē ille. supponit de

terminare solū pro illo p quo verificat sunt
antecedens. ut p3 ex regulis precedentibus.
qd antecedens verificat diuisione pro duobus
relatiuū et supponit et verificat pro duobus
et ideo tertia p3 ē vera sicut secunda et eodez
modo verificat. Relatiuū enim substantie ca-
pit significationē. et etiā modū supponēdi ab
antecedente si antecedens supponat et verifi-
cet. et non a verificatione termini positi i alia
propositione a propositione sui antecedentis.
Unde iste due singulares sunt ita vere cū illa
particulari collectivē. sicut et diuisione et scōsum
accepte et eodē modo significant neq; signifi-
care possunt aliter stante primaria significa-
tione. si bene videat. unde relatiuū trahat si-
gnificationē. **¶** Et si tunc arguitur. qd aliqis
homo currit. et nullus homo ē ille. qd aliquis
homo currit et cicero non ē ille. et plato non ē
ille. neq; alius homo currit nisi plato. aut cice-
ro. igitur aliquis homo currit et nullus hō ē
ille. p3 psequentiā. qd prima p3 pntis seqt ex
prima parte antecedētis. et iste singulares cū
illo medio inferunt illam suam vniuersalem
igitur et secunda p3 consequentis sequit ex
secunda parte antecedentis. et p pntis totū cō-
sequens sequit ex toto antecedente. hūc dī
concedendo totum. vsq; ad illam partē. scilicet qd
secda pars pntis sequit cū illo medio ex secda
parte antecedentis. qd nō ē vniuersaliter verū
qd singulares alicuius vniuersalis simul sum-
pte cū hoc etiā qd cuiuslibet supposito subiecti
correspondeat vna singularis. inferant suam
vniuersalē. et hoc maxime vbi predicatū vni-
uersalis stet determinate sicut posito qd i ista
vniuersali. quilibet homo ē homo. supponat
predicatū determinate nullo alio variato ē il-
la vniuersalis falsa. et tūc quilibet singularis
eius ē vera. Ita etiā dicitur de secundis par-
tibus istarū copulatiuarū. aliquis homo cur-
rit. et nullus homo ē ille. et aliquis homo cur-
rit et quilibet homo ē ille. qd istarum vniuer-
salū singulares sunt vere et vniuersales ipse
sunt false. et non v3 argumen-
um a singulari
bus sufficienter enumeratis ad suam vniuer-
salei cum medio sufficienti. Et hoc non de-
bet videri contra rationem. quia in alijs ter-
minis frequenter reperitur consequentia nō
valere a singularibus ad suā vniuersalē. sicut
nō seqt. si pmitit ibi iste denari neq; pmit

De relatiuis

ettur tibi iste denarius et sic de singulis. Igitur
nō pmitit tibi denarius. antecedēs. n. est ver
in casu et pñs falsus. Similiter nō sequit. nō
necessario iste homo est animal. et nō necessa
rio iste homo est animal et sic de singulis. Igi
tur nō necessario omnis homo est animal.

¶ Et per hoc dicit ad alias cōsimiles copu
latinas pcedendo ipsas esse falsas. vt gñā cū
pñ de illa que concedit esse falsa aliquid est. et
quodlibet est illud. et nihil est illud. q. scda ps
est falsa. Similiter et tertia. quous cuiuslibet
istaz quilibet singularis sit vera. et p hoc idē
fundamentum rñdendum ad primum illorū
et aliter pōt rñderi ad scdm et tertiu argu
mētum qñ rñsū fuerit prius. Et vltierius cū
cōcluditur q duo cōtraria sūt simul vera di
cit q psequens est verus. lz nō sequat ex il
lis cōcessis. cū nō sit hoc verum de illis con
cessis. sed cōsequens est verum de talibus cō
tingenter. omne intelligēs est deus. posito q
solus intelligat. et nō contingenter intelligens
est deus. vtraz enī est vera. similiter cōse
quēs est ver de talibus. incipit oīs homo ēē
for. et nō incipit homo esse for. posito q nūc
primo for. sit oīs homo. est. n. pñma vera sz
cōem verificationem talium ppositionū. q.
in instanti qd est pñs est omnis homo for. et
nō immediate ante istans qd ē pñs fuit oīs ho
mo for. et scda pz qz eius cōtradicoria ē falsa
Et si arguit contra pbando q illa cōtraria
affirmatiua sit falsa. qz sequitur ptingenter om
ne intelligens est deus. igit cōtingenter aliqd
intelligens est deus. qz arguitur ab vniuersa
li ad suam pñcūlarem. sed psequēs est falsus
ergo et c. Et idē arguit d scda. qz sequit incipit
oīs homo esse for. igitur incipit homo ēē for.
psequētia pz vt prius et psequēs est falsum.
ergo et antecedēs ex quo sequit. **¶** Ideo dici
tur qd in talibus terminis compositis nō est
inconcueniens duo cōtraria esse simul vera ne
qz valet argumētū generaliter ab vniuersa
li ad pñcūlarem aut indefinitam. et ita intelli
gende sunt auctoritates que allegari pñt. et si
cut cōceditur de duobus inuicēz cōtrariis q
ipsa sunt simul vera. ita cōcedendū ē q duo
subcōtraria sunt simul falsa. vt ptingenter in
telligens est deus. si incipit hō esse fortes. et
nō incipit oīs hō ēē fortes. Sed forte arguit

pcludēdo et pcessis q duo ptradictoria pñt
inuicē sit stare cū vno tertio. qz illa copulati
ua ē vera. aliqz hō ē et tu nō es ille. et tu nō
es ille. et scda pars ptradicit tertiē et vtraz
ē vera. qz vtraz seorsum accepta cum pñma
parte est vera. igit p prius cōcessa vtraz ps
est vera. Itē arguit contra hoc q dī q ista
duo ptraria sunt simul falsa. f. scda ps et ter
tia pars istius copulatiue. aliqz hō est et gli
bet hō ē ille. et nullus hō ē ille. qz ista sunt cō
traria in materia naturali et i predicatione di
recta. igit non sunt ambe simul false. pz pñā
ex cōi regula. **¶** Idē dī ad primum negādo cō
sequentiam cū pcludit q duo ptradictoria sunt
simul vera. et sūt in veritate cū vno tertio et
pcedit q ista copulatiua ē vera. aliqz hō est
et tu es ille. et tu nō es ille. qz in vtraz ly ille
stat determinate. et ita verificat vna disjuncti
ue. sicut alia. et id tertiā ps nō ptradicit secū
de sic referendo. **¶** Unde aduertendū est q
ad dandū contradictoriū in relatiuis. oportet
mutare suppositionem relatiui. vbi relatiui
supponat cōiter et diuini fuerit pars pñcipa
lis extremi. et ideo qz in secunda parte istius
aliquis homo est. et tu es ille. supponit ly ille
determinate. ideo in suo cōtradicorio debet
supponere distributiue. et per consequens su
um contradictorium erit secunda pars istius
disjunctiue. nullus homo est vel tu non es il
le. et est sensus secunde partis q tu nullus ho
mo es. qz ly ille stat distributiue. vnde con
tradictorium illius. tu es ille non potest con
iungi cum ista indefinita diuini relatiui re
fert illud antecedens aliquis homo est. **¶** Et
ita generaliter aduertendum est in assumen
do contradictoriū copulatiue. q oportet sup
positiones relatiuorum mutare sicut et ante
cedentium vbi fuerint termini communes.
vt in dando contradictorium illi. omnis ho
mo est. et tu differs ab illo. detur tal. aliquis
homo non est vel ab illo tu non differs. vbi
ly illo stat determinate. Et alud responde
tur negando consequentiam. scilicet ista sunt
in materia naturali et in predicatione directa
ergo non sunt simul falsa. vnde illa regula
non est vniuersaliter vera. vnde ista sunt talia
contraria. tantum oīs homo est hō et non
tantum omnis homo est homo. Simili
ter ista. quilibet homo de necessitate est ens.

Tractatus

et nullus homo de necessitate est ens.

Aliud dubium est vtrum hec sit vera
si sua contradictoria est vera et arguitur quod sic
quia illa est una conditionalis cum non sit cathe-
gorica. ex cuius antecedente sequitur consequens
quod ista aliqua propositio est vera. hinc sequitur ex
illa. sua contradictoria est vera. que ponitur per
antecedente. igitur illud dubium est conditionalis
vera. ¶ Item contradictorium conditionalis est falsum
igitur et cetera. Item contradictorium consequentis illius
conditionalis repugnat antecedenti. igitur illa
conditionalis est vera. Item ex contradictorio
propositio illius conditionalis sequitur contradictorium an-
tecedentis eiusdem. igitur illa conditionalis est ve-
ra. Item hec convertitur cum illa conditionalis. aliqua
propositio est vera si contradictorium illius est ve-
rum. et hec est vera. igitur et prima. per prima et mi-
nor. quod quacumque proponitur data. si contradictori-
um illius est verum aliqua propositio est vera. ¶ Item
hec prima est bona. sua contradictoria est vera.
igitur aliqua propositio est vera. ponendo quod si
nullis relatio servetur in antecedente illius ra-
tionalis sicut in antecedente illius rationalis.
manifeste. n. cum antecedens sit propositio vera
ex ipso inferitur prima. et hec rationalis convertitur cum
illa conditionalis. igitur illa conditionalis est ve-
ra. ¶ Item in ista aliqua propositio est vera. si
sua contradictoria est vera. ly sua supponit di-
stributive. per omni per quo verificatur sui asinus
et quod asinus verificatur per omni propositio vera di-
stributive. id est illud relatiuum supponit distributi-
ue et verificatur per omni proponere vera. ideo ante-
cedens istius non potest verificari quoniam verificetur
prima sic significantibus terminis. neque econ-
tra. id est sequitur quod hec conditionalis est vera.

Oppositum tamen arguitur. quod
vera. si sua contradictoria est vera. quod nec ista
est vera. si sua contradictoria est vera. neque illa
est vera. si sua contradictoria est vera. et sic ultra
demonstratis omnibus propositionibus. igitur
nulla propositio est vera si sua contradictoria est ve-
ra. ¶ Item quolibet propositio est falsa si sua contra-
dictoria est vera. igitur nulla propositio est vera
si sua contradictoria est vera. ¶ Item ad du-
bium ipsum procedendo. quod est conditionalis neces-
saria ut probant argumenta et maxime penul-
timum. unde ista propositio est mere conditio-

nalis. et non habet categorice probari. Sed
la rationalis hypothetica habet suo modo proba-
ri. id est quolibet eius categorice habeat isto modo proba-
ri categorice sicut talis copulativa aliquis
homo est tu non es ille. non habet sic probari de
forma. for. est. et tu non es ille et for. est. aliquis
homo. igitur aliquis homo est. tu non es ille.
Id est probari debet quolibet pars per se. Quis ista co-
pulativa habet sequatur ex illo antecedente gratia
materie unde non sequitur in alijs terminis
asinus est. et si tu es ille. tu es rudibilis. et omnis asi-
nus est aliquod animal. igitur aliquod animal est.
et si tu es illud tu es rudibilis. Ideo inspecta
suppone relatiui et inspecto pro quo relatiui
supponit est ista conditionalis necessaria aliqua
propositio est vera si sua contradictoria est vera
sicut ista. omnis propositio est vera si sua contra-
dictoria est vera. et non sequitur. omnis propo-
sicio est vera si sua contradictoria est vera. ista.
homo est asinus. est propositio vera. si sua contra-
dictoria est vera. neque maior est vniuersalis.
quod est hypothetica. Et sicut dicitur de ista ita
dicitur de talibus. omne animal si ipsum est ru-
dibile est asinus. quod non sunt categorice sed hy-
pothetice vnde non sequitur omne animal si ipsum est ru-
dibile est asinus. for. est animal si est rudibilis
igitur for. est asinus. non enim valet consequen-
tia. quod maior non est vltima. sed est conditionalis
convertibilis cum illa. omne animal est rudibi-
le si ipsum est asinus. ideo ille non convertuntur.
omne animal. si ipsum est rudibile est asinus. et
omne quod est animal. si ipsum est rudibile est.
asinus. quod secunda est categorice vniuersalis
de conditionato subiecto aliquid ponens pri-
ma autem nihil ponit. Et tunc ad argumentum
cum arguitur. quod nulla propositio est vera si sua co-
ntradictoria est vera. et quod omnis propositio est
falsa si sua contradictoria est vera. dicitur omnes
illas concedendo neque istarum aliquam repugnat al-
teri sicut neque ille repugnant. aliud ab homi-
ne est. si tantus homo est. et nihil aliud ab ho-
mine est si tantus homo est. et negatur prima. cum
ex illis inferitur oppositum dubium.

Item restat dubium vtrum hec sit
vera. omnis homo habet
equum equitat illum posito casu. quod omnis
homo habeat duos equos quorum vnum equi-
tet et alius non. et tunc arguitur dubium. quod se-

De relatiuis

tur iste homo habens equum equitat illum. et iste homo habens equum equitat illum. et sic de singulis. igitur omnis homo habens equum equitat illum. et sic de singularibus ad vltimum. et ante est verum. ut patet ex casu. igitur et post. et post est dubium. igitur dubium est verum.

Oppositum tunc arguitur. quod si habens equum. b. non equitat illum. et si habens. b. equum est homo habens equum. igitur homo habens equum non equitat illum. quod est contradictorium dubium. per prima et antecedens ponatur cum toto casu. Item in ista. omnis homo habens equum. equitat illum supponit. ly equum distributive ut ponit. aliter enim illud dubium non habet difficultatem. et illud relatiuum illum supponit coiter. igitur illud relatiuum supponit distributive. igitur illud dubium significat quod omnis homo habens equum equitat omnem equum quem habet. quod est contra casum. ideo illud dubium est falsum. Item si omnis homo habens equum equitat illum. igitur nihil est homo habens equum quin equitet illum. post falsum. quia aliquid est homo habens equum quod non equitat illum.

Ideo dicitur ad dubium ipsum negando positum illis que posita sunt in illo casu. Et ad argumentum quo arguitur illud dubium. scilicet a singularibus. ad suam vniuersalem dicitur quod iste non sunt singulares istius vniuersalis. sed si aliquam vniuersalem inferre debeant inferunt quod omnis homo habens equum equitat equum quem habet. Et si queritur que sunt singulares dubium. dicitur quod sunt iste. iste homo habens equum equitat illum. et iste homo habens equum equitat illum. ubi ly illum eodem modo significat in singulari sicut in vniuersali. Ultimo adiungitur difficultas talium propositionum infinitas partes equales non coincidentes habet. quarum nulla est pars for. et ideo dicitur de requiritur et indigeo. etiam queritur pro quibus supponit ly q in illa propositione omnis homo qui est albus currit. et in illa. omnis homo est animal quod est rationale cum pro nullo videatur verificari suum antecedens.

Exipiamus pro quo relatiuum est nomen ipsum significat per modum indeterminate apprehensionis. quod nulla res deter-

minate significat. sed varias et variam generice et specificce secundum quod variatum refertur. Ex quo patet quod relatiuum est ante late rei repitatum unum et facit secundam noticiam illius de quo facta est prima per suum antecedens. Ex quo sequitur quod nullum est relatiuum diuersitatis. quod isti termini alius et reliquis in talibus propositionibus. vnus homo currit et alius disputat. vnus homo currit. et reliquis sedet. non sunt relatiui. quod in illa propositione. vnus homo currit. et alius disputat. non refertur. ly alius ad istum terminum. vnus homo. quod per idem isti termini diuersus differens et dissimilis in istis propositionibus. vnus homo currit. et diuersus vel differens vel dissimilis disputat foret terminus relatiui de quibus nunc intendimus. post falsum igitur et c. Item dato quod essent relatiui. ly alius alius. et c. tunc supponerent per eodem relatiuum diuersitatis sube et sunt ante quod est contra sic opinantes et per prima. in istis. vnus homo currit. et alius disputat ponendo quod omnis homo currat et quod omnis homo disputet. ante. n. supponit per omni hominem et verificatur. pro omni homine. et ena relatiuum. ideo sequitur. quod pro eodem supponit et verificatur. ly homo. et ly alius quod ponit relatiuum diuersitatis. Item ly alius alter et c. non significant per modum habitus et quietis et indeterminate apprehensionis. sed determinate sicut isti termini differens et diuersus. igitur non sunt pronomina. igitur neque relatiua. Sed illorum error oritur ex hoc. quod ly alius alter et c. habent et requirunt relatiuum sequens aut precedens istos. ut vnus homo currit. et alius ab eo disputat. Ex quibus vltimus patet. quod ly idem non est relatiuum nisi quando refertur ante latam rem. ideo in illa non tenetur relatiue. idem platoni currit. si ent nec ly simile in illa. simile platoni currit. Sed in illa relatiue tenet homo currit. et idem disputat. Concluditur vltra generaliter quod relatiuum supponens supponit solum pro illo per quo verificatur suum antecedens in comparatione ad totam categoriam in qua est ipsum. ante patet quod aliter aliquando verificaretur relatiuum non verificato antecedente. neque supponente. ut in illa copulativa chymica est et illa intelligitur. Ex quo patet quod relatiuum non queritur cum suo antecedente quo ad significatum et quo ad modum significandi simpliciter. quod tunc non esset relatiuum sicut neque suum ante est relatiuum. igitur et c.

Tractatus

Item q: hic esset nugatio. homo qui est albus currit. q: esset sensus q: hō. homo est albus currit. **S**ed cōtra illa forte arguitur. q: segetur q: relatiuū aliquādo supponit nō supponente suo ante. p̄s est falsus q: relatiuū caput suppositionē a suppositione sui antecedentis saltz cōmunē. 7 arguitur cōsequēda in illis ppositionibus antichristus nō est 7 ille erit. ch̄y mera non est 7 illa intelligitur. **I**te relatiuū supponit 7 verificatur in illa. omnis homo qui est albus currit. 7 tamē nō verificatur antecedens penēdo. q: omnis homo sit albus. 7 q: null⁹ homo currat. **I**te in illa. omnis homo qui est albus currit. ly q: habet eundē modū supponendi 7 significandi. 7 idē significatum quē 7 qd̄ habet suū antecedēs. idēc 7c. **I**te sequit q: ille essent vere. aliquis homo est suus filius. aliq: homo generat se. patet. q: aliquis homo est alicuius hominis qui est filius. **I**te hec esset falsa. hec ppositio. homo est asinus est vera vel eius cōtradictoria est vera immo segtur q: illa vniuerſalis esset falsa. omnis ppositio vel eius cōtradictoria est vera. eo q: quacunque demonstrata q̄bet talis est falsa. de disuncto extremo. hec ppositio vel eius cōtradictoria est vera. **I**tem q: tales cōditionales essent vere. aliquis homo currit. si ipse seder. aliq: homo est mortuus si ipse est viuus 7 arguit cōsequētia. q: illius copulatiue. aliq: homo est mortuus. 7 ille est viuus. secunda pars infert primā. q: ipsā significat q: ipse q: est mortuus est viuus. igitur faciendo cōditionalē sic ex illis partibus. homo est mortuus. si ipse ē viuus. est bona. **I**te sequitur q: ista est falsa. omnis homo est animal q: est rationale. patet q: significat q: omnis homo est animal qd̄. animal. qd̄ est omnis homo ē rationale. cū relatiuū referat suū antecedens in ordine ad totā ppositionē sui antecedētis. **I**te sequitur tales fore veras. pmitto tibi denariū quē tibi non pmitto. 7 pmitto denariū 7 illum nō pmitto. infinitus numerus est aliq: numer⁹ 7 ille est finitus. infinitas partes equales non cōmunicantes habet sor. quartū que libet est pars sor. 7 illarū q̄bet est pars sor. **I**tem sequitur q: valet illa consequentia. omnis homo qui est albus currit. igit omnis homo currit. qui est albus. Similiter sequit

q: hec cōsequētia est bona omnis ppositio cuius cōtradictoriū est verum est falsa. igit omnis ppositio est falsa cuius cōtradictoriū est verum. **I**te q: aliqua ppositio est vera. si sua cōtradictoria est vera. 7 tamē nulla ppositio est vera. si sua cōtradictoria est vera. **I**te sequit q: omnes homines similes currunt 7 tamen nullus illorū mouetur cuius tamen secunda pars impossibilis est pame partē. q: vel secūda pars significat q: omniū hominū similitud nullus homo mouet vel significat q: illorū omniū hominū similitud qui currunt nullus homo mouet primo modo significare non pōt. q: tunc illa foret falsa omnis homo est animal. 7 ille viuus. q: si in illam responsionē illa significat et q: omnis homo est animal. 7 ille homo q: est omnis homo viuus. Relinquitur ergo q: significet. secūdo modo in quo sensu satis p̄s. illā esse falsā. ergo sequitur quod illa in quocūque sensu est falsa quare 7c.

Sed ad horū primū dicitur qd̄ relatiuū aliquādo supponit nō supponente suo antecedente. Sed nunq: supponit relatiuū non verificato antecedente. neq: relatiuū caput suppositionē a suppositione sui antecedentis. sed a verificatione eius. Et per hoc dicitur ad fm q: in ista ppositione. omnis homo qui est albus currit. in isto casu nō supponit relatiuū. q: non verificatur suū antecedēs. sed posito casu. q: omnis homo currit. 7 q: aliqui sint albi. 7 aliqui nigri dicitur qd̄ relatiuū supponit ibi pro omni homine sicut suū antecedēs nō tamē lz descendere copulatiue sub isto termino hō. sicut neq: lz inferre ex illa q: omnis homo currit. 7 ille est albus. q: antecedēs istius nō stat mobilē. q: nō est totale extremū 7 dicitur vltra q: relatiuū positū i eadē categorica cū suo antecedēte refert simpliciter suū antecedēs. 7 de per se nō discretius significat q: suū antecedēs. sed relatiuū simul sumptū cū suo antecedēte cōtraetius significat q: antecedēs de per se. Et hoc est q: dixerūt grāmatici q: relatiuū est inuētiū ad tollēda equiuocationē. i. vniuersalitātē. q: nō est intelligēdū q: relatiuū faciat antecedēs specialius significare cū sua determinatōe q: ante significabat. sed intelligēdū est q: relatiuum simul cū suo antecedēte pauciora signifi

Tractatus

cat et magis limitate quā antecedēs solum. Rec
latius aut quod ponitur in diuersa cathegores
vel oratione a suo antecedente bene pertractus
de per se et pauciora significat quā suū antece
dēs. supponit pro illo pro quo verificatur su
um antecedēs in comparatione ad totā cōpositi
onē suā antecedētis. Et similiter dicitur de illa
omnis homo est animal quod est rationale. et ne
gatur hoc argumentus. ois homo est aīal quod
est rōnale igit ois homo est aīal quod aīal quod
est ois homo est rōnale. sicut nō sequitur. ois
homo quod est albus currit. igit ois homo qui
ois homo est albus currit. quod relatiuum non
refert nisi suum aīal et nō refert suum aīal cū
signo. sed solum in comparatione ad residuum
cathegore per signum. Ad aliud dicitur
negando illā. aliqis homo est suus filius. quod il
lud relatiuum suus est reciprocu. et si verificat.
verificatur singula singulis referendo diuisi
ue ut sit sensus quod plato est suus filius aut quod
sor. est suus filius et sic de aliis. que oīa sunt in
possibilia nāliter sicut etiā et in illa verificat
relatiuum. ois homo videt se referendo sin
gula singulis. et sicut nō sequitur. ois homo
videt aliquē hoīem. igit ois homo videt se.
ita etiā nō sequit. aliquis hō est filius alicui
hoīs quod est. igit aliquis hō est suus fili. et ita
pcedit quod nullus hō est suus fili. Ad aliud
dicit pcedendo istā esse falsā. hec ppositio.
hō est asinus. est vā vel eius ptradictoria est
vā. et nō sequitur neqz istā ē vā neqz sua ptra
dictoria ē vā et illa se demonstratis illis. s. hō
est asinus. et sua ptradictoria. igit duorū ptra
dictoriorū neutrorū est verum. Et p hoc etiā
negat illa. ois ppositio vel eius ptradictoria
est vā. quod quilibet talis est falsa. hec ppositio v
eius cōtradictoria est vera quacuqz ppositi
one falsa demonstrata. quod ex ista que est de di
siuncto extremo sequitur disiunctiua falsa. seq
tur enim hec ppositio vā eius ptradictoria ē
vera demonstrando illā. homo est asinus. igit
tur ista est vera vel eius ptradictoria est vera
pāa patet. quod bene sequit sor. vel asinus cur
rit. igit sor. currit. vel asinus currit. a pposi
tione enim de disiuncto extremo in terminis
simplicibus ad disiunctiū affirmatiuam est
bonum argumentum. Ad alias dicitur cō
cedendo istas cōditionales sicut argumentū

probat. et nullum sequit incōueniens. Ad
aliud dicitur cōcedendo tales fore veras pro
mitto tibi denarium quē tibi nō pmitto. pro
mitto denarium et illum non pmitto. sicut p
mitto denarium et illū nō possūz pmittere.
quod cōtradictoria secūde partis i falsa ergo illa
negatiua est vera. quod illa nihil ponit. et quod illa
est falsa pmitto denarium quem possūz p
mittere. pater. quod relatiuum p nullo supponit
quod aīal p nullo verificatur posito quod in gene
rali promittit denariū. Ad istā cōclusionē
et cōsimiles. infinitus est aliquis numerus
et ille est finitus. dicitur quod pcessa prima pte scda ē
etiā pcedenda. quod ista scda pars nō significat
quod ille numerus quod est infinitus sit finitus. quod p
idē scda ps ista copulatiue esset falsa ois hō
est animal. et ipse vult. quod ipsa significaret quod
iste ois homo viuit. quod tñ non est verūz fin
eos qui ponunt id relatiuum stare distributue
et ideo sicut apud eos cōcedit quod ois homo
est animal et ipse viuit. ita debent pcedere quod
infinitus numerus est aliquis numerus. et il
le est finitus. quod scda pars istius nō plus signi
ficat nisi quod infinitus est aliqis numerus. et ille
numerus qui est aliquis numerus est finitus
Et similiter illa. oīs homines similes currūt
et nullus illoz mouet significat quod oīs homi
nes similes currūt et hoīum similitūm quod cur
rūt nullus mouetur. quod est falsum in casu po
sito. Et ita etiā hñt concedere quod infinitas
partes equales non cōicātes habet sor. quāz
quelibet est pars sor. et ita etiā hñt cōcede
re quod oīa cōpossibilia istorum sunt demonstra
tis quarto: cōtradictoriis cōingentibus. rex
sedet. nullus rex sedet. tu curris. tu nō curris
et ista sunt finita. quod scda pars. s. quod ista sunt fi
nita non plus significat nisi quod oīa ppossibi
lia istorum que sunt sunt finita. et hoc est ve
rum. quod oīa cōpossibilia illoz sunt duo. Cle
rum tamē pīne partes istarū copulatiuay
infinitus ē aliquis numerus. et ipse ē finitus
infinitas partes equales non comunicātes
habet sor. et illarū aliqua est pars sor. sūt fal
se sūm veritatem. quod nō plures partes quod due
equales non cōicātes sunt in sor. neqz maior
numerus quod binarius est finitus. neqz maior
est aliquis numerus in rerum natura quod bi
narius. ut patet infra. Ad aliud dicitur cō
b

Tractatus

cedendo consequentia: ois homo qui est albus currit. igitur cuius homo currit q est albus q: ly q idem eodem modo refert in vtraq. q: se tenet ex eadem pte extremi in ante et in psequente. ¶ Et si arguitur forte q ista pñia non valet ponendo q ois homo albus currat et aliq homo niger quiescat tunc est añs veru. si q ois homo q est albus currit et tñ pñs est falsus. q: sequitur ois homo currit. q est albus igitur ois homo currit. et ille est albus. pñ pñia et cōsequens repugnat casui. igitur et c. Itē si ois homo currit q est albus in isto casu. et hō niger est homo. igitur homo niger currit q est albus. pñia pñ in danti et pñs est impossibile. igitur et añs et nō minor. q: minor est vera. igitur maior. ¶ Sed ad primum dī negādo istā pñiam ois homo currit q est albus. igitur homo currit. et ille est albus. q: añs est de se su composito. et pñs de sensu diuiso l3 inter añs et relatiuum mediet verbū. q: illud totū q est albus tenet se ex parte subiecti ad quod refertur. nō. n. pōt referri ad ly currit. q: ly currit nō pōt esse substantiuū relatiui. Unde notandum est q nō semp fit sensus diuisus ex hoc q verbū mediat inter relatiuū et suū añs. q: semp illud relatiuum quī tenet se ex eadem pte eiusdem extremi cū suo añte. id ē refert dicere ois ppositio est vera. cuius cōtradictoriū est falsum et ois ppo cuius cōtradictoriū est falsus est vera. que vniuersalis est vera in casu in quo quolibet hēat suū cōtradictoriū et ista est falsa aliqua ppositio nō est vera. cuius cōtradictoriū est falsum. et nō sequitur illa ppositio nō est vera cuius cōtradictoriū est falsum. et ista est aliqua ppositio. igitur aliqua ppositio nō est vera cuius cōtradictoriū est falsum neq est sillogismus expositoriū. q: nō bene sumit cōstantia totius extremi. sed d3 sic argui. ista nō est vera et ista est aliqua ppositio cuius ptradictoriū est falsum. igitur aliqua ppositio cuius ptradictoriū est falsum nō est vera. vel sic. igitur aliqua ppositio nō est vera. cuius ptradictoriū est falsum. ¶ Et p hoc dī ad sedāz for mā negādo pñaz. neq est sillogismus in danti q: plus subiecti i maiori q sit pdicatū i minori. Sed d3 sic argui ois hō currit qui est albus. sed homo niger est hō qui est albus. igitur homo niger currit. sed minor est falsa

vt patet. ¶ Ad aliud dicit illam cōditionales concedēdo. et similes. aliqua ppositio est vera si sua cōtradictoria est vera. q: illa significat q aliqua ppositio est vera si cōtradictoria alicuius ppositionis vere est vera. et sic negatur illa. nulla ppositio ē vera si sua ptradictoria est vera. q: añs istius conditionalis est vna indefinita que nō insert illam vniuersalē similiter negat istā. quibet ppositio est falsa si eius ptradictoria est vera. sicut etiam negatur illa quolibet ppositio est vera si sua ptradictoria est falsa. Et p pñs pñ rñsio ad oēs tales. omne aīal. si ipsum est rudibile est asinus ois homo si ipse est lapis nō est rōnalis. pñ enim q oēs tales pditionales sunt false postq relatiuum ibi supponit determinatiū q suū antecedēs. sed si relatiuum supponeret distributue ceteris pibus foret quolibet talis necessaria. tamen bene pceditur q aliquod aīal ē rudibile si ipsum est asinus. et negatur istā pñia hoc aīal si est rudibile est asinus. et hoc aīal si ipsum est rudibile est asinus. et sic de singulis. igitur omne animal. si ipsum est rudibile est asinus. sicut nō sequit. hec ppositio nō est vera si sua cōtradictoria est vera. et hec ppositio nō est vera. si sua ptradictoria est vera. et sic de aliis. igitur omnis ppositio non est vera si sua cōtradictoria ē vera. q: vtriusq cōsequentiē cōsequens est cōditionalis falsa et tales singulares sunt vere hoc animal si ipsum est rudibile ē asinus. hec ppositio nō ē vera si sua ptradictoria est vera posito q ly nō cadat solum supra psequens.

Homodo

supponat relatiuum
q sit hec regula: Relatiuum supponens cōter super quod cadit negatio. aut terminus habēs cōfundere. aut distribuere supponit sū vim illius termini habētis cōfundere. aut distribuere. pñ q: in illa homo currit. et nō ille disputat supponit ly ille distributue. et in illa aliq homo currit. et quilibet homo est ille supponit ly ille confuse tñ. ideo et c. pñ psequentiā et arguitur antecedens. ¶ Ad qd pbandū psupponitur. primo qd cuiuslibet ppositioni cōtradictoriū pōt dari retenta primaria significatiōe terminorum. ¶ Secundo supponitur q non ē verius dare cōtradictoriū q ppo

De relatiuis

nerē negationem aduerbialem negatiue ten-
tam tōri aut p̄positam auferre. ¶ Tercio
suppono q̄ in p̄dictoris terminū supponē-
tes p̄se p̄ eisdē supponit. ¶ Quarto suppo-
no q̄ si terminus in vno contradictoriū
supponit q̄ etiā in reliquo supponit. ¶ Qui-
bus positis arguitur illud antecedens assum-
ptum ponendo q̄ aliquis homo currit & ip-
se idem disputat & aliquis nō. anne ista copu-
latiua est vera. aliquis hō currit. & ille dispu-
tat. & cum secūda pars sit vera. p̄ primā sup-
positionem sibi pōt dari cōtradictoriū signifi-
cans opposito modo. sed non ē verius dare
contradictoriū q̄ p̄ponere negatio nem
toti. aut p̄positam auferre per secūda sup-
positionem. igitur p̄ponendo negationem
habetur eius contradictoriū. & per conse-
quens ista ē contradictoria secūde partis il-
lius copulatiue non ille disputat retenta ea-
dem relatione. sed ista non pōt esse cōtradi-
ctoria eius. sic significante ipsa ex compositio-
ne suorum terminorum. si ly ille stat determi-
nate. q̄ tunc ista negatiua esset vera in illo ca-
su. q̄ disunctiue verificatur. ideo non suppo-
nit determinate. & cum illud relatiuum sup-
ponat cōmuniter & non confuse tñ nec deter-
minare. igitur supponit distributiue qd̄ fuit
probandum. ¶ Sed forte dicitur q̄ in dan-
do contradictoriū secūde parti istius copula-
tiue. oportet etiā contradictoriū primē p̄-
tis accipere. vt relatiuum ad antecedens refe-
ratur distributiue supponens. ideo forte dici-
tur q̄ secūda pars illius disunctiue nullus ho-
mo currit. vel nō ille disputat ē contradicto-
rium secūde partis copulatiue p̄ius accepte.
¶ Sed contra istam responsionem arguitur
p̄mo. q̄ ista responsio variat relationē in dā-
do contradictoriū. quo nihil magis vitan-
dum ē. q̄ si variatur relatio cu3 talis relatio
sit significatio sic variatur significatio qd̄ vi-
tandū ē. q̄ p̄dictio d3 esse eiusdē de eodē
¶ Item isto dato sequet̄ q̄ relatiū suppo-
nit cum aīis nō verificatur. qd̄ ē cōtra regu-
lam. & tenet p̄na. q̄ ly homo in prima parte
illius disunctiue nō verificat cū ipa sit falsa.
¶ Et si forte d3 q̄ verificat in ista vniuersali
ly homo p̄ hoibus q̄ nō currūt in ista. s. nul-
lus homo currit. Cōtra arguitur. q̄ tunc seq-
uit̄ q̄ in cōtradictoris terminū supponentes

non supponerent p̄ eisdē. q̄ in affirmatiua
ly ille supponit p̄ hoie currēte & in negatiua
supponeret p̄ hoie non currēte. Item si re-
ferunt in negatiua ly homo sequitur q̄ refe-
rat p̄ hoie q̄ non currit & in affirmatiua p̄
homine q̄ currit & sic nō supponerent termi-
ni p̄ eisdē in p̄dictoris. qd̄ ē p̄ra tertiā
suppositionem. ¶ Et si dicit̄ forte q̄ verifi-
catur ly homo in ista indefinita vera. s. homo
currit que ē p̄ illius vltis nullus homo cur-
rit. & hoc sufficit. vt forte dicit̄. ¶ Contra ar-
guet̄. q̄ tūc hec copulatiua foret impolis chy-
mera non est. & illa intelligat̄. p3 p̄na. q̄ per
responsiones ly ille referret suū aīis affirma-
tiue & nō negatiue. ergo a simili ly illa ī dicta
copulatiua refert suū aīis affirmatiue & nō
negatiue. & tunc patet q̄ sic referendo q̄ illa
esset impossibilis. qd̄ in nō est verum vt con-
stat. ergo sicut in ista ly illa refert antecedens
negatiue per hoc patet etiā q̄ ly ille non re-
ferat affirmatiue in illa p̄ma. sed negatiue si-
cut in illa que ei equialet non aliquis homo
currit. vel nō ille disputat in qua cadit solum
prima negatio super primam partem & hoc
prout illa disunctiua cōtradicit copulatiue af-
firmatiue de eisdē terminis. ¶ Item rela-
tiuum supponeret in vno contradictoriū. &
non in reliquo. qd̄ est contra quartā suppo-
sitionem. ¶ Sed forte aliter dicit̄ q̄ in secūda
parte illius disunctiue. nullus homo cur-
rit vel nō ille disputat. non supponit relatiū
q̄ antecedens non verificat̄ p̄ aliquo. q̄ pro-
positio que est antecedens non est vera.

¶ Sed contra istam responsionem arguit̄.
quia tunc sequitur q̄ ly ille supponeret in cō-
tradictoria affirmatiua & non in negatiua. qd̄
est contra tertiam & quartam suppositionem
¶ Sed forte hic aliter dicitur q̄ contradicto-
rium secūde partis copulatiue non est p̄-
accepta propositio. sed illa est sua contradicto-
ria. nullus homo qui currit disputat. quia il-
la secūda pars significat q̄ ille homo q̄ cur-
rit disputat. ¶ Sed contra tunc sequitur q̄
suppositio secūda non esset. vera que tamen
manifesta est & clara. quia quodcūq3 contin-
git affirmari contingit etia3 negari. idest qui-
cūq3 terminus potest de aliqua affirmari
de illo potest etiam negari. ¶ Itē illa nullus

De relatiuis

homo qui currit disputat cōtradicti. aligis
homo qui currit disputat. que nō est conuer
tibilis cum secūda parte illius copulatiue igitur
ista nullus homo qui currit disputat non
contradicit secunde parti illius copulatiue. te
net consequētia. q: nō ē possibile q: vna sim
plex propositio contradicat pluribus propo
sitionibus nō cōuertibilibus. aut de terminis
non penitus similibus. q: aliter iste due con
tradicerent. nullū risibile currit. et homo cur
rit. Dicitur igitur q: si antecedens supponit
cōiter et relatiuū etiam supponit cōiter. et et
relatiuū supponit distributiuē. aut determi
nate vel confuse tñ sicut terminus cōis fin
terminos precedentes hñtes vim distribuen
di vel confundendi. ¶ Sed forte ptra hoc ar
guitur. q: hoc dato sequitur q: antecedēs qñ
q: determinate staret et relatiuū cōfufe tñ
vt in secūda parte illius copulatiue aliquis
homo est et quilibet homo est ille pñs est sal
uum cum relatiuū sit ante late rei repñtati
uum. igitur relatiuū generat secūda notā
etiam eius de quo est facta prima. sed secūda
discretio: et determinatio: est q: prima igitur
non est confusio. et per pñs relatiuū nō sup
ponit confuse tñ antecedente supponente de
terminata. ¶ Ad qd respondet fin specula
tiuos grāmaticos q: relatiuū significat rez
quam significat suum antecedens. sed signifi
cat distinctius et contractius istam rem q: si
gnificet suum antecedens. verbi gratia. sicut
iste terminus homo albus eandem rez signi
ficat quam significat iste terminus homo. et
p eadem re in illa ppositione supponit etia
tñ iste terminus homo albus distincti? et cō
tractius eandem rem significat q: significet
iste terminus homo. ita relatiuū eandē rez si
gnificat q: suum añs. sed contractius signifi
cat q: suum añs. vnde scda pars illius copu
latiue. aliquis homo currit et ille disputat. si
gnificat q: ille hō currens disputat. et q: ly
homo currens. hoīez distinctius significat q:
iste terminus homo de p se. ideo relatiuū
eū illo cōpleto conuertibile hoīem distinctius
significat q: iste terminus homo q: est suum
añs. et hoc est verū. q: ille terminus hō alb?
vel homo currens hoīem distinctius signifi
cat q: iste terminus homo. siue ly homo al
bus itet confuse tñ siue determinate. vñ dicē

do. omnis homo est homo albus. predicatū
sibi. s. ly homo albus adhuc distinctius signifi
cat hoīem q: iste terminus homo q: est subie
ctum in ista. homo est homo. s. illud comple
xum homo albus supponat confuse tñ. et ly
homo determinate et hoc intellexerunt grā
matici p relatiuū significare distinctius nō
hñtes pñsiderationē ad modū supponendi.
¶ Ponitur vltra q: relatiuū supponēs re
latum ad suum añs supponens discrete sup
ponit discrete vt for. currit et ille est animal. et
alio modo nō supponit relatiuū discrete.
vñ in secūda parte istius copulatiue homo ē
for. et ille homo est aīal. supponit ly ille cōiter
et determinate sicut suum añs. neq: sequitur
añs istius relatiui est aptum natum verificari
p vno solo in tali ppositione. igitur relati
uū supponit discrete. Ex quibus regulis cō
cluditur q: cōtradictorium copulatiue affir
matue est copulatiua negatiua que cōuertit
cum disunctiua composita ex partibus con
tradictoriis istius copulatiue affirmatiue retē
ta eadem relatione ad idē añs in vtrq: cō
tradictorium. et sequitur vltra tales copu
latiue fore veras. omnis homo est aīal et illud
est rōnale. infinitus numerus est finitus et il
le est finitus. Aliquod coloratum est et quodli
bet album est illud. et si cōcluditur ex prima
omnis homo est animal. et illud est rōnale.
igitur omnis homo est animal. et illud animal
qd est oīs homo est rōale. negatur argumē
tum. q: relatiuū illud refert suum añs p illo
p quo verificat añs de alio extremo. sed ex
tremum nō est ly oīs homo igitur et.

De ampliationibus.

Unquid sit ampliatio
dicemus.

¶ Preponētes primo q: suppo
nitio est statio termini in oīone cō
neri p supposito vel suppositis
pro quo vel p qbus transit vis termini in ip
sū quo hz vt supponat. ¶ Secō suppono
q: ista ppositio et pñmiles categorice de di
suncta copula sunt affirmatiue qdlibet est vel
nō est. chymica est vel nō est. cōuertitur enī
ista scda sic qd est vel nō est. est chymica. et
cōsimili modo cōuertunt alie consimiles.
¶ Item illa nō est negatiua qdlibet est vel nō
est. et ē categorica sicut illa oīs homo sedet

De ampliationibus

ut sedebat. igitur illa est affirmativa. p3 pñā. q: aliter ipa foret affirmativa et negativa. maior etiam p3 ex contradictorio eius qd est falsus. et negatiuū puta aliqd nō ē vel nō est. si. n. ista aliquo mō affirmatine significaret cū alijs parubus foret ipa vera. Ex quo sequit̃ qd iste cōsequētie sunt bone qdlibet ē vel nō est. igitur qdlibet ē. chymera ē vel nō est. igitur chymera ē. ¶ Tertio p fundamento sumit̃ in hac mā qd nullus terminus apliat se ip3. ¶ Quarto sumit̃ qd qlibet terminus supponens respectu huius verbi est p se sumpti supponit solū p eo qd est. ¶ Ex qbus p3 qd tales sūt impossibiles. Adā ē mortuus. aliquid est corruptū. chymera est intelligibilis. sicut etiam iste antip̃s est generandus aliquid est futurū distinguendo futurū p̃tra pñs. q: in ista chymera est intelligibilis si sit vera. sic significando supponit ly intelligibilis respectu illius verbi est. igitur supponit solū p eo qd est. tenet pñā. p quartum p̃missum. igitur sequitur chymera est intelligibilis. igitur chymera ē aliqd intelligibile qd ē. pñs est impossibile igitur et antecedens. ideo et cetera erunt impossibiles. ¶ S3 forte dicitur qd iste sunt vere adā est mortuus. antichristus ē generandus. q: illud completum est generandus et ē mortuus ē vnū verbū. vnde d: qd ly mortuus non supponit respectu illius verbi ē. q: ly ē nō est verbū sed pars illius verbi. ¶ Sed contra nos apud latinos et apud grecos nō inuenimus verbū esse masculini generis. qd tamē sequitur ex ista positione. q: illa adā ē mortuum vel mortua. nō ē p̃grua. et hoc nō est nisi q: illud verbū est mortuum vel mortua ē alteri generis a suo supposito. ¶ Didicimus psequenter cū p̃sciano docēte qd verba passiva et deponentia carent p̃teritis. sed supplemētū suscipiunt p verbū substantiuū et participiū. ¶ Itē si illud totū sit vnū verbū ad ne ista esset falsa. Adā est mortuus. qd p3 si illud verbum est mortuus resoluitur i substantiuū et participiū suū. sed hoc verborum inuentores adhuc sibi participia non inueniunt. Quibus stantibus sequit̃ qd frustra ponit̃ participium futuri t̃pis et p̃teriti et etiam nomina in bilis vel in bile terminata ampliare subiecta. propter p̃positiones aliquas reddere veras. q: sue cōtradictorie ad

huc manerent vere. ex supradictis istud patere pōt. ¶ Et vltra dicitur qd terminus non ampliatur nisi supponat si ampliari possit. et ideo in talibus chymera erit. chymera pōt esse. nō ampliā ly chymera pro eo qd ē vel pōt esse neq: pro eo qd est vel erit cū nō supponat pro aliquo. terminus igitur supponens respectu alicuius verbi vel participij supponit solū pro supposito vel suppositis p quo vel p qbus in ip3 vis illius verbi vel participij trāsīt. vnde in ista. homo fuit. ly hō supponit solū p hōie qui fuit. q: ly hō ex se nō h3 vt supponat. sed a verbo incipit et a modo significandi istius verbi fuit. sed illud verbū fuit nullo mō significat p modū pñis. s3 solū p modū p̃teriti. igitur vis illius verbi nō transit i istū terminū nisi pro supposito vel suppositis qd vel q fuerunt. et hoc totū p3 ex suppositione prima. ¶ Itē si ampliā ly homo in ista p̃positione aut ampliā copulatiue aut disiunctiue aut disiunctim aut copulatiu. nō copulatiue. q: duo p̃radictoria essent sicut falsa in datis terminis siue p̃positi onibus. omne creans de necessitate est deus et aliqd creans. nō de necessitate ē deus. neq: disiunctiue. q: duo p̃radictoria essent simul vera in dictis terminis. neq: etiā copulatiu. q: etiā duo p̃radictoria essent sicut falsa in illismet terminis. neq: disiunctim. q: si sic tunc in illa homo fuit. ly hō ampliaret et eēt sensus hō q ē vel fuit fuit. et tunc seq̃ qd si tā nullus hō eēt illa hō fuit. si significando esset falsa. q: seq̃tur hō fuit igitur hō q ē vel fuit fuit. pñs ē falsum. q: seq̃ hō qui ē vel qui fuit fuit. igitur hō fuit. et ille est vel fuit. sed a p̃s pñis ē falsa. q: seq̃tur ille ē vel fuit. igitur ille ē pñā p3 p primā et secundam suppositionē. eo qd tales sunt de pñis. antip̃s ē vel erit. adā ē vel fuit. cum sint de disiuncta copula. et nō sint de futuro. q: hoc eēt falsa. hoc instans ē vel erit demonstrato instati pñis neq: etiā est de pñis et de futuro. q: p idē foret aliq̃ p̃positio affirmatiua q etiā eēt negatiua. ¶ Sicut aliq̃ esset p̃positio sicut ista. hō ē vel pōt esse q esset de inesse et modalis. qd ē falsus. sequitur igitur qd illa ē de presenti. et per p̃sequēs ē falsa sicut ista chymera ē vel non est. Item si aliquo modo terminus ampliaretur. ampliaret ex eo qd supponeret. p eo qd ē vel erit aut

Tractatus

pro eo qd ē vel fuit. aut ex eo qd supponeret
pro supposito vel suppositis diuersarū dīlarū
typis vel qd supponeret p aliquo vel p aliquo
vltia ea q actualiter sunt. nō primo mō neq
scdo. qd in ista. hō ē. ly hō ampliaret tā pro
eo qd ē. qd p eo qd erit. et etiā p eo qd ē vel
fuit. neq tertio mō. qd si terminus ampliari
tur ex eo qd p suppositis diuersorū temporū
supponeret sequit qd in ista. hō qui fuit erit
ampliat ly hō. qd supponit p suppositis di
uerforū temporū. qd pro aliquibus suppositis
que fuerunt et q erunt. pns tū ē falsus. et cō
tra illos q sunt istius opinionis. Sz forte hu
ic dī q terminus nō ampliatur nisi supponat
pro suppositis q nō simul sunt vel erunt. ver
bi grā. in ista homo erit vt forte dī ampliatur
ly homo. qd supponit pro for. q iam est. et p
antipso qui non ē. sed erit. et ideo illo modo
ampliatur terminus. qd supponit pro suppo
sitis diuersorū temporū. ¶ Sed cōtra istā
rationem arguitur facilliter. qd ex ista sequitur
qd nullus terminus discretus pōt ampliari.
qd terminus discretus solū supponit p sup
positis q simul sunt vel fuerunt igit non am
pliatur. ¶ Item sequitur qd i ista deus erit. ly
deus non ampliatur. qd nō supponit pro sup
positis diuersorū temporū et generaliter sequit
qd omnis terminus significans solum rem in
comprabilem nō pōt sic significando ampli
ari. pns tū est falsum. qd subiecta istarum p
positionum. aliq intelligentia erit. et aliquis
hō erit. sunt suba eque apta supponere et eti
am copule a qbus accipiunt suppositionem
sunt sinonime. igitur eq̄liter supponere faci
unt. et si in vna est ampliatō. et in vtraq. et
si in vna non est ampliatō neq i alia. ¶ Itē
etiā arguitur illo dato qd in ista homo qui nō
currit curret. ampliatur ly homo. qd supponit
ly homo pro antipso et etiā pro hoīe qui ge
scit. ¶ Nec quarto modo ampliatur termin
us ex eo. s. qd supponit p supposito aut sup
positis vltia ea que actualiter sunt vel vltia
hoc qd actualiter est. qd tunc in ista hō q non
currit curret ampliaretur ly hō. qd supponit
pro suppositis diuersorū temporū. s. pro
homine qui nō est et pro homine qui ē. et eti
am verificatur. consequens tū est falsum. qd
ibi ly hō nō ampliatur apud sic opinantes di
cunt. n. ampliatōne impediri p relatiuum.

Dicitur igitur qd terminus suppo
nens respectu verbi de pre
terito tū pro eo qd fuit supponit et terminus
supponens respectu huius verbi est solū sup
ponit pro eo qd est et sic generaliter respectu
aliorū verborū dicendum est. vt qd terminus
supponens respectu huius verbi pōt aut cō
tingit solum pro eo qd pōt aut contingit esse
supponit. ¶ Similiter terminus supponens
respectu huius verbi itelligitur aut significat
solum pro eo qd itelligitur aut significat sup
ponit. Et generaliter dī q nullus terminus
ampliat terminum alium. vñ in ista hō erit
ly homo non ampliatur sicut neq in ista ho
mo est nisi forte dicatur q ampliatur ex eo qd
pro pluribus suppositis supponit. sed plura
litas suppositorū non arguit ampliatōnez. qd
tunc in ista aīal erit magis ample supponet
ly animal qd ly hō in ista hō erit. qd tū ē fal
sum. ¶ Itē dī generaliter q nullus termin
us ampliatur aut contrahit alium terminū.

Sed forte arguitur contra predicta. qd
si terminus supponens respectu
verbi de preterito supponit solū pro eo qd fu
it et alijs supradictis sequit qd iste dūc eēt ve
re sit. s. oīs hō fuit et hō nō fuit. ponatur enī
qd nunc primo sit for. tūc illa est vera. oīs ho
mo fuit. qd hō fuit. et nihil fuit hō. quā id fuit
igitur oīs homo fuit. pns tenet iuxta positio
nem. qd ista oīs hō fuit. significat solus qd oīs
homo qui fuit fuit. alia pars arguitur. qd for.
nō fuit. et for. est homo. igitur homo nō fuit.
¶ Itē arguitur qd non oīs homo fuit homo
qd si oīs homo fuit for. est homo. igitur for
fuit. vel sic arguit oīs homo fuit for. est vel
fuit homo. igitur for. fuit pns est cōtra casuz.
¶ Itē si terminus supponens respectu alicu
ius termini. sequitur vim istius termini sequit
qd album significatur p istum terminū nigrū.
qd si for. niger qui pōt esse albus tūc for. ni
ger significat p ly nigrum et for. pōt itelligi
esse albus. igitur albū significat p ly nigrū.
Et pns sequitur qd illa for. albus currit for.
nigrum currere significat. qd for. albū curre
re ista significat. et for. albū currere itelligit
esse for. nigrū currere. igit tūc pns. et mi
nor sequitur ex positione. ¶ Itē sequit. qd re
ges sedere scatur a te et tū nullus rex sedet po
natur qd nullus rex sedeat. sed qd oīs rex cur

De ampliacionibus

rat. tunc p[er] secunda pars. et prima arguitur q[uod] o[mn]em regem currere scitur a te et o[mn]es reges currere intelligitur. aut p[otes]t esse regem sedere. igitur sequitur q[uod] regem sedere scitur a te. p[ri]us. t[ame]n falsum. q[uia] nihil scitur nisi verum. Etia[m] sequitur q[uod] antip[ri]us esse scitur a te. q[uia] q[uod] antip[ri]us erit scitur a te. et q[uod] antip[ri]us erit e[st] antip[ri]us esse vel p[otes]t esse antip[ri]us esse igitur antip[ri]us esse est scitum a te. ¶ It[em] sequitur q[uod] chym[er]am esse scitur a te. q[uia] chym[er]a intelligi scitur a te igitur et.

Ideo ad p[ri]m[u]m d[icitu]r negando p[ri]us cu[m] inferitur q[uod] o[mn]is homo fuit. et h[oc] modo non fuit. ista eni[m] copulativa ex nullis veris ex ista positione sequitur. p[re]cedit. n[on] p[ri]ma pars et secunda negatur. et cu[m] arguitur q[uod] f[uit] n[on] fuit. et f[uit]. est homo. igitur homo n[on] fuit negatur p[ri]us. neq[ue] e[st] syllogismus expositio[is] sed o[mn]is sumere istam minorem de preterito sub maiori de preterito. Et p[er] eandem ca[us]am non v[er]o ista p[ri]us hoc erit f[uit]. et hoc est sedens vel album. igitur sedens vel alb[u]m erit f[uit]. q[uia] terminus supponens respectu huius verbi erit vel fuit. eque p[ro] multis supponit a parte post sicut a parte ante. ideo n[on] refert dicere hoc erit album. et album erit hoc. ¶ Et p[er] hoc d[icitu]r ad secundam formam cu[m] arguit. q[uod] n[on] o[mn]is homo fuit. q[uia] si o[mn]is homo fuit. et f[uit]. est homo. igitur f[uit]. fuit. negatur p[ri]us. sicut non sequitur. o[mn]is h[oc] est. Ad a[m] fuit h[oc]. igit[ur] ad a[m] est et e[st] est. q[uia] subiectum maioris non supponit p[ro] f[uit]. et in minori sic. unde oportet co[n]tinuare sub maiori minori capere eiusde[m] t[er]m[in]i cu[m] ip[s]a maiori. ¶ Et ita etiam p[er] h[oc] r[ati]o[n]atur ad aliam formam cu[m] arguit. o[mn]is homo fuit f[uit]. est vel fuit homo. igitur f[uit]. fuit. negat. n[on] p[ri]us. q[uia] minor est de p[re]terito. ¶ Ad aliud cu[m] arguit q[uod] alb[u]m significat p[er] istum terminu[m] nigrum d[icitu]r concedendo. Et p[er] h[oc] co[n]ceditur q[uod] ista f[uit]. currit f[uit]. sedere significat. Et v[er]o conceditur illa conclusio q[uod] reg[is] sedere scitur a te et t[ame]n null[us] rex sedet de v[er]itate sermonis. et cum dicitur q[uod] nihil scitur nisi verum conceditur q[uod] tantu[m] verum scitur. q[uia] tantu[m] illud q[uod] intelligitur e[st] veru[m] scitur. veru[m]tamen iste non est co[m]munis modus loquendi quauis sit verus habita si gnificatione terminorum. sed de hoc est magis videndum in tractatu de veritate et falsitate p[ro]p[os]it[ion]is. q[uia] hoc dato multi modi argu

endi p[ro]p[os]it[ion]es esse veras vel falsas non sunt boni. et ita d[icitu]r ad alias co[n]clusiones ibi illatas.

Sed dubium est vtrum o[mn]e q[uod] p[otes]t e[ss]e sit et arguit q[uod] non. q[uia] antip[ri]us n[on] est et antip[ri]us p[otes]t esse. igitur aliquid q[uod] p[otes]t esse non est. ¶ It[em] dato illo dubio sequitur q[uod] o[mn]e q[uod] p[otes]t intelligi esse est. et o[mn]e q[uod] deus p[otes]t producere produxit. et quicquid ip[s]e p[otes]t producere producit. immo deus producit o[mn]e q[uod] p[otes]t producere posito q[uod] aliquid producat. et similiter sequitur q[uod] o[mn]es homines qui possunt esse sunt. et q[uod] aliqua sunt o[mn]ia q[uod] possunt esse. ¶ Similiter q[uod] istans p[re]sens est o[mn]e. istans q[uod] p[otes]t esse que p[ro]p[os]it[ion]es arguuntur esse falsae. q[uia] si o[mn]e q[uod] p[otes]t intelligi est. igit[ur] nihil p[otes]t intelligi q[uam] illud sit. p[ri]us tenet. ab exposita ad vna[m] sua[m] exponente[m]. et p[ri]us est falsum. igit[ur] et. et sic arguitur contra alias. ¶ It[em] si o[mn]e q[uod] p[otes]t intelligi est sequitur q[uod] o[mn]e intelligibile est. et si o[mn]e q[uod] p[otes]t esse est sequitur q[uod] o[mn]e possibile est. et si deus produxit o[mn]e q[uod] p[otes]t p[ro]ducere produxit o[mn]ia p[ro]ductibilia. ¶ Q[uod] t[ame]n dubium sit verum arguitur. quia relatiu[m] n[un]q[uam] supponit p[ro] pluribus q[uam] suu[m] a[n]s verificatur. et cum in ista p[ro]p[os]it[ion]e. o[mn]e ens q[uod] p[otes]t intelligi esse est. i[tem] ens supponat et solu[m] verificatur p[ro] eo q[uod] est. q[uia] supponit respectu huius verbi est. ideo relatiu[m] solu[m] supponit p[ro] eo q[uod] est. et i[tem] illa p[ro]p[os]it[io] si gnificat solu[m] q[uod] o[mn]e q[uod] est illud q[uod] p[otes]t intelligi est q[uod] est necessariu[m]. ¶ It[em] tantu[m] ens est illud q[uod] p[otes]t esse. igitur o[mn]e q[uod] p[otes]t esse est. tenet p[ri]us. ab exclusiua ad vna[m] p[ar]te[m] d[icitu]r terminis t[ra]nspositis cu[m] alijs requisitis i[tem] et.

Ideo dicitur ad dubiu[m] ip[s]s[um] concedendo et cu[m] arguit q[uod] n[on]. q[uia] antip[ri]us si est. et antip[ri]us p[otes]t esse. illa aliquid q[uod] p[otes]t e[ss]e n[on] est d[icitu]r negando p[ri]us. q[uia] sub ista maiori d[icitu]r sumi vna de t[er]m[in]is esse. sic arguendo antip[ri]us non est et antip[ri]us est aliquid q[uod] p[otes]t esse. igitur aliquid q[uod] p[otes]t esse n[on] est. et tunc a[n]s e[st] repugnans. ¶ Ad aliud cu[m] i[n]fer[re]t q[uod] o[mn]e q[uod] p[otes]t intelligi e[st]. et o[mn]e q[uod] deus p[otes]t p[ro]ducere p[ro]duxit et sic de alijs. d[icitu]r o[mn]es illas co[n]clusiones concedendo et cu[m] arguit. q[uod] sit o[mn]e q[uod] p[otes]t intelligi e[st]. igit[ur] nihil p[otes]t intelligi q[uam] illud sit d[icitu]r negando argum[en]tu[m]. sed se[quitu]r q[uod] ni

Tractatus

bil est qd pōt intelligi. qn illud sit. 7 cū vltra arguit. q si cē qd pōt intelligi ē. oē intelligibile ē. 7 si deus pduxit omne q potuit pduce re deus pduxit oē. pducibile. dicē oēs istas cōcedendo quaz deductio. satis p3 ex pīncipiis assumptis.

Sed forte arguit. tales fore veras. anti xps ē vel erit. adaz est vel fuit que superius negate sūt. sequitur. n. anti xps erit. igr anti xps ē vel erit. p istā regulā a pte dīfūcti ad totū dīfūctū cuius ē ps. val3 pna affirmatiue siue dīfūctū. ¶ Itē si anti xps nō est vl erit igr anti xps nō erit vl ē. pna tenet. 7 pns ē falsus. q: eius oppositū ē verum. s. anti xps erit vel est. ¶ Sed dī vt prius q ista ē falsa. anti xps ē vl erit. q: totū qd sequitur pīmu3 verbū pīncipale se tenet ex pte pīcati 7 denotat. ppō a pīma copula. nō. n. pōt denotari ab vtraq3. q: tūc foret ista de pīti 7 d futuro. 7 aliqua foret affirmatiua 7 negatiua 7 aliqua ess3. ppō q esset modalis 7 de inesse pna tenet. q: tales foret hīoī. qdlibet est vel nō ē for. ē vl pōt esse. ¶ Sed forte dī q de notatio sit a scda copula. ptra. tūc sequitur q ista ess3 falsa. hoc instans ē vl erit. instans pns demonstrādo. Etia sequit q illa foret mere negatiua. qdlibet ē vl nō ē. pns falsus. q: sua pīradictoria ē negatiua aliter foret sua pīradictoria vā sī affirmatiue significare. Itē si solū denotat a scda copula tūc tales ppōnes. oīs homo ē vel fuit. oīs hō ē vl erit. solū significaret q oīs hō q fuit fuit. 7 oīs hō q erit erit. 7 tūc p3 q termini q ponunt āplari nō am pliant dīfūctū. qd erat ptra istā positionē. p bādū. ¶ Sed forte dī q ista. ppō anti xps ē vl erit ē. ppō de pīti 7 d futuro. 7 cū arguit pariter q eadē ppositio esset simul affirmatiua 7 negatiua. Dicē forte q illud ē verū si ent q eadē ppositio ē vlis 7 indefinita. sicut ē q si oīs ppō vlis affirmatiua vt talis. oīs homo ē ē ipsamet 7 sua ps. puta ista. hō ē. qre ē vlis. 7 indefinita copulati3. Ita ē eadē rō ne dī q eadē ppō ē affirmatiua 7 negatiua puta ista. nullus deus ē. q: ē istamet 7 sua ps sicut duo sūt duo 7 vnū. 7 sicut hō ē hō 7 nō homo. Sed hec rō ad ppositū nō est. inse runt. n. pclusiones iste in sensu dīfūcto 7 copulatiue 7 ista rō solū verba capit iō relinqēt. ¶ Itē enī est dubiū quin eadē ppō sit vā

7 falsa. necessaria 7 impossibilis intelligendo istas pclusiones de ppositiōis extremis. vt p3 de tali ppositiōe. nullus deus est. nulla chymera ē. 7 sic de aliis. Et tūc ad argumētū cū arguit q hec sit vera anti xps ē vl erit q: anti xps est. igr 7 c. dī negando pnam. Et ad regulā allegatā dī q ista multipliciter fallit. q: fallit cū dīfūctiōe negatiua in ppōnibus se falsificatibus 7 vbi dīfūctū nō significaret ex cōpositione suarum pītiū. 7 etia fallit qn ppositiōes sunt de dīfūctis copulatis nisi capiat ista copula a qua sit denotatio in antecedente. ¶ Ad aliud dicē negādo pnam denotando ppositiōē a pīma copula prius. q: totū qd sequitur pīma copulā tenet se cū pīcato sicut in ista. anti xps ē ens vel erit ens ly ens 7 quicquid sequitur se tenet ex pte pīcati. q: ly ens qd pars pīcati nō precedit copulam aut ptem copule pīncipalis. vnde pvertendo istā ppositiōē opoz tet capere ly ens 7 totum sequens reducere ad subiectum.

De appellationibus.

Materialia appellatiōis cō

ter dicē q pīcatū appellat for maz 7 nō subiectū addentes q pīcatū appellare formā est ipsuz esse verificabile de pnoīe demonstrāte illud pro quo supponit subm in ppōne de pīti. ¶ Sed pīmu dīctū nō videt vey. q: subiectū etiā appellat suā formā. vt cū dicē videbat albū a nigro. cognoscit hō. aliquādo fuit albū nigrū. 7 sic de aliis. Imo in ista a nigro videbat albū. appellat formā subiectuz 7 nō pīcatū neq3 ps pīcati. Itēq3 fin dīctum vey est. q: pīcatū in ista. chymera erit aliqd albū. eque bene appellat formā cū eque bene supponat 7 respectu similis verbī sicut in illa. tu eris aliquod albū. 7 tū in ista pīcatū nō est verificabile de pnoīe demonstrāte rem significatā per subm neq3 illi cor:espo dere pōt aliqua de pīti vera sic significando 7 generaliter sequit q in nulla ppōne iposibili pīcatū appellat suā formā pns est falsum cū eque bene supponant termini in multis ppōnibus impossibilibus sicut supponūt idē termini aut pīsimiles in multis ppōnibus possibilibus 7 veris. ¶ Istud ex alio p3. q:

De appellationibus

subiectum nō dat appellationes p̄dicato. igit̄
vel a se h̄z vel a verbo. nō a se. igit̄ a verbo.
et si a verbo. igitur sile p̄dicatū respectu si-
milis verbi si militer appellat. ¶ Et cōiter sic
putātes regulas ponūt et dicūt q̄ in p̄pōni-
bus de p̄nti p̄dicata appellāt sūā formā sic
q̄ ad v̄itatē istarū requirit̄ p̄dicata verifi-
cari in p̄pria forma de p̄noie dem̄strante illud
pro quo supponit subim. Sedam regulā po-
nūt hanc q̄ p̄pōnes de p̄terito requirūt p̄pō-
nes de p̄nti. Ultimo tertiā regulā isti regule
siles ponūt. q̄. s. p̄pōnes de futuro requirūt et
ipse p̄pōnes de p̄nti. Sed nullū illo est ve-
rum. p̄imū. n. non est verū. q̄ in ista p̄pōne
for. nō dem̄strat̄ vel for. nō est dem̄stra-
tus p̄dicatū nō appellat formā sic q̄ ei cor-
respondeat aut cōrespōdere possit aliqua p̄-
positio vera de p̄noie dem̄strante. q̄ illa
est falsa. hoc nō dem̄strat̄ dem̄strando for. et
tū prima erat vera. ideo veritas talis p̄pōnis
for. nō dem̄stratur. nō exigit aliquam talem sin-
gularem de p̄nominne dem̄strando p̄ verita-
te sua. sed potius talis singularis repugnat illi
¶ Item hec indefinita est vera. tū animal ē
homo. et tū quelibet eius singularis de p̄no-
mine dem̄strando est falsa. ideo hec. tū ani-
mal est homo nō requir̄ ad sui veritatē posse
habere talem p̄positionē veram. tū hoc ani-
mal est homo. ¶ Item tales p̄positiones so-
rēt false. promittitur denarius. incipit instans
q̄ nō est esse. q̄ sc̄da manifeste est vera. ut
patet p̄ eius causas veritatis. et p̄ima in casu
est vera licet quelibet eius singularis in eodē
casu sit falsa. ¶ Sc̄da regula etiā nō est vera
q̄ hec. tu fuisti maior q̄ tu es. est vera. nūq̄
tamē fuit verū dicere de p̄nti. tu es maior q̄
tu es. Item tu fuisti ois homo qui est in a. lo-
co. posito q̄ ante hoc fueris alibi. sed nūc sit
p̄imū instans in quo tu es in a. loco. in quo
nō sit alius nec alia homo a te et tū nūq̄ fuit
ita. q̄ tu es ois homo qui ē in a. loco. ¶ Et
per idēz tertiā regulā. nō est vera. q̄ ista. iste
numerus erit binarius dem̄strando nume-
rum qui erit duo. instantia est vera. et tū nū-
q̄ erit ita q̄ iste numerus est binarius. q̄ nū-
q̄ erit ita q̄ ista duo instantia sunt simul.
¶ Item aliquid erit. et tū nūq̄ erit. ita q̄ il-
lud est. p̄z de vocibus et sonis q̄ erūt qualita-
tes successive generabiles et corruptibiles. si-

cut posito etiā q̄ in ista hora futura genera-
bit̄ aliqua albedo sic q̄ generatis aliquibus
p̄tibus cōrespōntur alique dum alie genera-
tur et sequitur q̄ tota illa albedo que genera-
bitur p̄ nullo instanti erit. et tū erit qualitas
et alqd. Ideo aliquid erit et tū nūq̄ erit ita
q̄ ipsum est. q̄ in nullo instanti erit ita q̄ ip̄z
est. ¶ Item aliqua p̄positio erit vera. et tamē
nūq̄ erit ita q̄ ipsa est vera. ut posito q̄ p̄-
feratur aliqua p̄positio. ita q̄ q̄n erit subiectū
nō erit p̄dicatū et cōuerso. et tunc p̄z q̄ il-
la erit vera. et tamē nūq̄ erit ita q̄ ipsa est
vera. ¶ Et ita sequitur etiā q̄ tu scies ali-
quam p̄positionem et tamē nūq̄ erit. ita q̄
tu scis illam. q̄ illa homo est animal. que p̄fe-
ratur erit vera. et p̄ tpe pro quo erit vera il-
laz sc̄ri nō repugnabit. Et sic illa p̄pō erit q̄
neq̄z p̄ tps neq̄z p̄ instās erit v̄a et ipsa nō est
v̄a. et erit v̄a. et tū neq̄z incipit neq̄z incipiet esse.
v̄a. ¶ Itē deus vel aliud a deo sc̄it aliquā p̄-
positionem quā neq̄z p̄ tps neq̄z p̄ instās sc̄i-
et et quā nō sc̄it et nec incipit. neq̄z incipiet sc̄i-
re. Ex quibus satis patet istas regulas non
fore veras. Sed forte dicitur q̄ in aliquibus
p̄positionibus de futuro est appellatio forme
in aliquibus aut nō. q̄ forte d̄z q̄ in illis que
sunt vere de futuro quarum cuilibet p̄t cor-
respondere vna vera de p̄nti ē appellatio for-
me in illis aut veris quarum cuilibet nō p̄t
correspondere aliqua de p̄nti vera nō est appella-
tio forme. ¶ Sed ista r̄sio principium pent
nō enim plus dicit nisi q̄ p̄dicatum appel-
lat formam in p̄positione in qua appellat et
nō appellat in p̄positione in qua nō app̄llat
et nō assignat rōcin diuersitatis. ¶ Ideo cō-
cluditur q̄ nō omni p̄positioni de p̄terito
vere cōrespondet aut cōrespondere potest
vna. aut plures de p̄nti vera vel vere. neq̄z
ois v̄a de p̄nti requirit v̄a verā de p̄terito.
¶ Sed vbi p̄positiones de p̄nti fuerint vere
et de terminis simplicibus p̄ vna et simplici
re supponentibus que pro aliquo instanti erit
aut fuerit ibi p̄positio de p̄nti vera requi-
rit vnā de p̄terito verā. ¶ Etiam p̄pro-
sitioni de p̄terito cōsimili modo vere cōre-
spondere poterit vna de p̄nti vera. ¶ Et ita
dicitur etiā de illis de futuro suo modo.
¶ Sed adhuc dato q̄ cuilibet p̄positioni de
futuro possit cōrespōdere p̄positio de p̄nti

Tractatus

et datis illis regulis generalibus illi quesitam materiam non determinant. neque sic dicentes tractant de appellatione termini. ¶ Item datis suis regulis sic opinantes non consequenter respondent negantes tales propositiones. deus erit cras. aliquid fuit heri. quia datis regulis illis isti de futuro deus erit cras non oportet correspondere illam hoc est cras demonstrando deum. quia non oportet quod servetur nisi predicatum in propria forma ut ipsius concedunt. sed ly cras non est predicatum neque pars predicati. ideo non oportet quod servetur ly cras in propria forma in correspondente de presenti. sed sicut mutatur copula. ita debet mutari sua determinatio. et tunc correspondebit. ista illi de futuro hoc est nunc demonstrando deum. ¶ Item arguitur quod si hoc est neganda deus erit cras. etiam ista est neganda. cras erit deus. quia si ista esset concedenda maxime concederetur propter tale argumentum tunc deus erit. et tunc est vel erit cras. igitur cras deus erit. ¶ Sed patet quod minor est falsa apud sic opinantes siue sit de disjunctiva copula. siue capiat simpliciter de futuro. Et ideo dicitur concedendo tales. cras deus erit et deus erit cras. quia ubique ponatur ly cras ante. in medio aut post. tenet se cum verbo vel participio. quia adverbium est verbi. aut participii adiectivum. ideo sic opinantes sicut unam concedunt habent utramque concedere. Et si forte arguitur quod iste sunt false. quia sequitur tu eris cras igitur tu eris crastina die. tu cras eris. igitur tu crastina die eris. heri fuisti igitur heri cras die fuisti. negatur quilibet istarum consequenter adest. quia nec crastina dies erit. neque crastina dies potest esse.

Ideo de appellatione aliter dicimus sentientes quod terminum aliquem appellare formam est ipsius significare suum formale significatum respectu alicuius verbi predicantis vel participii quod denotat illam terminum verificari per materialis significato formali coniuncto per tempore ipsiusmet verbi. unde in ista propositione. tu vidisti album. ly album appellat suam formam. et hoc non habet a se ut apparet. sed verbificat illi terminum suam formam appellare denotando quod tu vidisti rem quod erat alba per tempore pro quo tu vidisti. unde iste terminus album significat suum formale significatum extra propositionem non tamen ap-

pellat formam extra propositionem. quia appellatio non est simpliciter termini significatio formalis. sed est significatio respectu verbi vel participii denotantis istum terminum verificari pro tempore ipsiusmet vel participii non solum pro significato materiali. simpliciter sed pro materiali coniuncto formali. Et quibus sequitur quod ista propositio tu vidisti album non significat solum quod tu vidisti aliquid quod fuit album. sed significat quod tu vidisti aliquod quod fuit album pro tempore pro quo tu vidisti ipsum.

Sed dubium incidit utrum subiectum propositionis aliquando appellet formam. et arguitur quod sic. quia in propositione videbatur album. ly album appellat formam. et est subiectum. igitur etc. Secundo sic in ista propositione permittitur denarius ab aliquo ly denarius appellat formam et non solum formam. sed rationem. igitur etc.

¶ Tertio sic subiectum aliquando appellat rationem igitur et formam per consequentia. quia non est appellatio rationis nisi sit appellatio forme et adest patet de talibus cognoscitur for. intelligitur rosa.

Ideo dicitur quod subiectum aliquando appellat formam. et hoc est quod postpositum verbo vel participio. et ita est aliquando predicatum non appellat formam quod antepositum verbo aut participio saltem respectu istius verbi. aut participii. quia nullus terminus appellat formam respectu verbi. aut participii sequentis. unde in illa. album videbit nigrum. ly nigrum appellat formam respectu illius verbi videbit. quia ista propositio album videbit nigrum. denotat quod album videbit rem cui erit iniuncta nigredo reddens istam rem nigram pro tempore pro quo album videbit istam rem subiectum. aut non appellat formam respectu istius verbi videbit sed respectu verbi substantivi istius temporis cuius est verbum a quo accipit suppositionem. unde illa. album videbit nigrum significat quod illud quod erit album videbit nigrum pro tempore pro quo erit nigrum et ideo illa propositio. album videbit nigrum per pluribus verificari potest ex parte illius termini album quod ex parte illius termini nigrum et causa est quia terminus prece-

De relatiuis

ter respectu verbi substantiu de futuro qd patet resolvendo. album erit videns nigrum eandem enim viam habent alia verba adiectiua a parte ante sicut verba substantiua eiusde temporis cuius sunt illa qñis non liceat resolvere omnia i sua participia propter penurias vocabulorum non conuertibiliter significanti. ly nigrū at supponit respectu verbi adiectiu vel participii adiectiu. ideo illa propositio significat qd illud quod erit albu videbit nigrum. non simpliciter quod erit nigrum. sed quod erit nigrum pro tempore pro quo videbitur. Aliud dubium vtrum sit illave ra in. a. instanti for. erit aliquod album posito qd in. a. instanti for. erit niger. sed post. a. erit albus. et arguitur qd sic. quia in. a. instanti for. erit aliquid qd erit album. igitur for. in. a. instanti erit aliquod album. Item in. a. instanti for. erit hoc demonstrato for. et hoc erit aliquod album. igitur in. a. instanti for. erit aliquod album. patet consequentia. qd ly album solum supponit pro eo quod erit album.

Oppositum tamē arguitur qd in. a. instanti for. erit aliquod nigrum. igitur pro tunc non erit aliquod album. patet consequentia. quia aliter sequeretur qd pro eadez mensura temporis adequate et pro eodem instanti. erit for. ali quod album et aliquod nigrum.

Ideo dicitur ad dubium ipsum negando posito illo casu. et causa est qd illud verbum erit est determinatum per ly. a. instanti. et ideo non transit cum sua determinatione nisi in alba que erunt in. a. instanti. et est sensus qd in. a. instanti for. erit aliquid quod erit album in. a. instanti. Et si forte contra illud arguitur qd per idem illa in. a. instanti tu eris homo significaret qd in. a. instanti eris homo qui erit homo in. a. instanti. et per idem illa in. a. instanti tu eris omnis homo. significaret qd in. a. instanti tu eris omnis homo qd erit in. a. instanti. et etiam sequitur posito qd solus eris homo per istam horam qd illa erit vera. per istam horam tu eris omnis homo et tunc sequitur qd eris omnis homo. sequitur enim aliquando tu eris omnis homo. igitur tu eris omnis homo. consequens falsum est quia sequitur tu eris omnis homo. antichristus erit homo. igitur tu eris antichristus co

sequentia patet quia ex opposito sequitur oppositum quia si non eris omnis homo. neqz per tempus. neqz per instans eris omnis homo et per consequens nunqz erit omnis homo. Et sequitur tunc qd per totam istam horam erit ita qd tu incipis esse omnis homo et erit ita qd tu desinis ee omnis homo. quia continue erit ita qd in dato instanti tu es omnis homo et non immediate ante datum instans tu fuisti omnis homo et non immediate post datum instans tu eris omnis homo quia non immediate post illud instans eris omnis homo qui erit neqz immediate ante instans illud fuisti omnis homo qui fuit.

Item dato isto sequitur qd tu differs ab asino quia in. a. hora differs ab asino. igitur differs ab asino consequentia patet vt prius et consequens falsum. quia sequitur tu differs ab asino. sed brunellus erit asinus. igitur tu differs a brunello. consequens falsum qd iste nunqz erit simul tecum vt ponitur. Sed ad illa dicitur negato dubio concedendo qd illa in. a. instanti tu eris homo significat qd in. a. instanti tu eris homo qui erit in. a. instanti et consequenter conceditur alia ibidem addita. scilicet qd tu eris ois homo per totam ista horam et etiam qd tu per totam istam horam eris omnis homo. et hoc supposito casu ibidem posito. et ulterius etiam conceditur per idem qd tu eris omnis homo qui erit vnqz quia in. a. instanti tu eris omnis homo qui erit vnqz. quoniam illud relatum capit suppositionem a suo antecedente limitato vel verificato pro certa differentia temporis. hoc tamen conceditur posito qd a. sit instans illius hore per quam tu solus eris homo sicut ibidem in casu quodam posuitur est. Et cum arguitur tu eris omnis homo. antichristus erit homo. igitur tu eris antichristus. negatur consequentia. ibi enim non arguitur a superioris distributo cum debita constantia unde antecedens habet multas causas veritatis disunctive. puta tales. tunc tu eris omnis homo. vel tunc tu eris omnis homo et c. demorando tempus vel instans. et ideo si debeat argui a superiori ad suum inferius oportet capere constantiam illi tps. p quo tu eris ois homo sic arguendo. tu eris ois homo et p eadem mensura adequate p qua tu eris ois ho

Tractatus

antichristus erit homo. igitur tu eris antichristus.
¶ Et quando ulterius insertur q per totā istam horam erit ita q tu incipis esse omnis homo. et erit ita q desinis esse omnis homo negatur consequentia. et ad probationem cu arguitur q quocunq instanti dato istius horae erit ita q pro tunc tu eris omnis homo. et non immediate ante illud instans fuisti omnis homo. Dicitur negando minorem. quia immediate ante illud instans fuisti omnis homo. posito q finis in medio instanti horae p quam tu solus eris homo. et etiam immediate post hoc tu eris ois homo demonstrato eodem instanti quia iste nō plus significant nisi q immediate post hoc tu eris ois homo qui immediate post hoc erit et immediate ante hoc fuit. Similiter hec. immediate post hoc aliquid album erit for. significat q immediate post hoc aliquid album erit for. qd immediate post hoc erit. Ista etiam. cras album erit nigrum. significat q album qd erit cras erit nigrum cras. **¶** Semper enim aduerbium refertur ad verbum vel participiū vbiq in propositione situerit. et cum ulterius insertur q tu differs ab asino. dicitur concedendo et respondendo vt prius etc. Ex quibus patet non esse differentiam quo ad veritates aut falsitatem inter illas propositiones. nunc necessario deus ē et deus necessario est nunc tunc anima antichristi necessario erit. et anima antichristi necessario erit. tunc in. a. instanti necessario ista anima fuit et ista anima necessario fuit in. a. instanti. et causa ē. q aduerbiū vbiq in propositione situerit semp idē determinat et eandem viam habet. Et si arguitur forte q ista sit vera. nunc necessario deus ē. quia nunc deus ē. et nunc non potest non esse igitur etc. negatur consequentia. neq ista sic exponitur. q ly nunc debet determinare ly esse in secunda exponente sicut determinat ly ē in antecedente non ly necessario.

¶ Regula

Verba

significantia actum mentis vt scio cognosco intelligo etc. denotant cognitionem rerū significatarum a terminis sequentibus ipsa verba per conceptum vel conceptus sinonimos cum illis

terminis sequentibus ista verba. et hoc in recto vel in obliquo. vñ ista propositio. tu cognoscis for. significat q tu cognoscis for. p hunc conceptū for. i recto vel in obliquo. sñr tu scis for. currere. significat q tu scis for. currere p conceptus qbus subordinat ista propositio vocalis for. currit. Ex qbus p3 tales pñtias nō valere. tu scis te esse hoiez igitur tu scis te esse animal. consequens enim significat q tu scis te esse aial ea rōe qua aial. i. conceptus propositio quo intelligit vel significat aial. mō stat q nō habeas istū conceptū aial. id nō seqt tu scis te esse hoiez igit tu scis te esse aial. Ex qb etia scdo p3 tales pñtias nō valere. iste terminus homo significat hoiez. igit significat animal. imo ille terminus hō nō significat aliquid ly infinites hoies significet. Sñr nō sequit. hec propositio for. currit significat for. currere. et for. currere ē aliqd. igit hec propositio significat aliquid. nōbīl. n. significat aliqd nisi iste terminus aliqd. et nulla propositio significat aliquāliter esse nisi illa aliquāliter est neq aliqd significat aliqd ē nisi ista aliqd ē.

Sed forte contra dicta arguitur. et primo probādo q iste terminus homo significat animal. q iste terminus hō significat hominem. et omnis homo intelligit esse aial vt pono. igitur significat aial. tenet consequentia. q ly significat ad omne quod intelligitur se extēdit. Secundo sic. q sequit q deus non cognosceret hominē. q p nullum conceptum cognoscat hominē cum ipse deus p nullam intentionem ab eo separata intelligat hominem. Tercio sequitur q tales consequentie mentales essent bone for. cognoscis. igitur cognoscis for. hominem cognoscis igitur cognoscis hominem. psequēs tñ ē falsum. et pñtia probatur. q si ista propositio mentalis sit vera for. cognoscis. sequitur q for. cognoscis per istum conceptū for. tem vel for. tes. sed cum ista non plus significet. tu cognoscis for. tem. nisi q tu cognoscis aliquid per conceptum talem for. sequitur q illud consequens nūq est falsum illo antecedente existente vero. **¶** Sed forte dicitur q iste consequentie mentales sunt bone. Sed contra quia tunc consequentie vocales illis subordinate forent bone. puta iste for. tes. cognoscis. igitur cognoscis for. tem

De appellationibus

p̄ter tñ cognoscis igitur cognoscis p̄ter tu
um. que tñ nō valent. Sed a p̄mū dī nega
tio p̄ia. iste est terminus hō significat hoīez
et oīs hō intelligitur esse aīal. igitur significat
animal. quia licet vis istius termini significat
vīq; in rē que nō est. transeat. non tñ transit
nisi ex conceptu tam habito. et ista propositio
iste terminus hō significat aīal. significat q̄
iste terminus hō rem que pōt intelligi esse
aīal dat cognoscere p̄ talē p̄ceptum aīal. qd
est falsū. l. 3. n. l. y. significat aut ly intelligi vīz
suā extendat quo ad esse rei intellecte p̄ con
ceptum aliquē. nō tñ extendit se quo ad con
ceptus p̄ quos denotat rez intelligi. sed istos
esse p̄supponit. ¶ Ad aliud cū infertur q̄
deus nō cognoscit hoīem. negatur p̄ia. et cū
aī q̄ si deus cognoscit hoīem ip̄e cognoscit
hoīem p̄ talē conceptū hō. dī negando p̄se
quentiā. dī. n. q̄ illud dictum superius itelli
gendum est sic q̄ illa p̄positio. deus cogno
scit hoīem significat q̄ deus cognoscit hoīez
p̄ talem conceptū hō vel p̄ aliqd sibi equiva
lens. puta scīpm. ip̄e. n. est vīis intentio om
niū rerum. iō ista p̄ia dī deo valet. deus for.
cognoscit. igitur deus cognoscit for. hoīez de
us cognoscit. igitur deus cognoscit hominem.
¶ Ad tertiū cū infert q̄ tales p̄ie mentales
essent bone. for. cognoscis. igitur cognoscis for.
hoīez cognoscis igitur cognoscis hoīez. dī cō
cedendo p̄iam sicut probat argumentū. et
sequit etīa ex dictis. ¶ Et cum arguit q̄ nō
q̄ etīa tales vocales valerent. hoīem tu co
gnoscis. igitur cognoscis hoīem. albū cogno
scis. igitur cognoscis albū dī negādo p̄iam.

Sed dubium

incidit utrū hec
fit vā tu cogno
scis for. sic significando posito q̄ for. sit corāz
te de quo sufficienter aduertat et sufficienter
habeas noticiā singulārē hoc excepto q̄ ne
scias illū vocari for. et arguitur q̄ sic p̄imo
q̄ si vltra cognitionem quā habes de for. co
gnosceres q̄ vocaret for. cū alijs p̄tibus ista
foret vera tu cognoscis for. sed p̄p̄ incipere te
scire illū vocari for. nō efficit vera hec. tu co
gnoscis for. igitur sequitur q̄ illa est vera absq;
hoc q̄ scias illū vocari for. p̄ p̄ia et minor.
q̄ si in dato casu efficeret vera hoc eēt. quia
iste terminus for. significaret tñ quantū vo
catū for. quod est falsum. q̄ tunc sequit q̄ iste

hō cras nō erit for. demonstrato for. posito q̄
cras nō erit vocatus for. et posset tunc for. in
cipere esse for. et desinere esse for. ip̄o nō deli
nēte esse hoīe. et p̄ p̄is tales termini hō aīa
nus. significant tñ quantū vocatū hō et voca
tū aīanus. et tñc sequitur q̄ nullus terminus for
ret mere substantialis. q̄ oīa sunt falsa. igitur
iste terminus for. nō subordinat illi cōplexo
vocatū for. ¶ Secundo ad dubiū arguit sic
ponat platonē scire p̄ oīa de for. sicut positūz
est te scire. et vltra hoc ponat q̄ ip̄e sciat q̄
vocet for. tunc plato scit q̄ iste est for. demon
strando foret. et cognoscit for. sed oēs noticiā
quā h̄z plato de for. habes tu p̄ter hoc q̄ tu
nescis istū vocari for. igitur sequitur q̄ tu scis
istū esse for. et cognoscis ip̄m esse for. in da
to casu. sicut plato scit cum illa particula non
vī tolles quin scias sicut plato. ¶ Tertio da
to opposito dubij sequitur non esse possibile
te scire istū esse for. nisi scires istū vocari for.

Oppositum

tñ arguitur. q̄ si
tu cognoscis for. i
dato casu sequit cū alijs positis q̄ tu scis q̄
iste est for. sicut plato scit. Ad partem tñ ne
gatiuam dubij arguit. q̄ tu dubitas hoc eē
for. igitur nō scis hoc esse for. p̄ p̄ia et aīis
arguit quia in dato casu. hec est tibi dubia
hoc est for. quā adequate scis significare hoc
esse for. igitur tu dubitas hoc esse for. ¶ Pro
huius dubij solutiōe supponunt aliq̄. ¶ P̄mo
q̄ iste terminus mentalis for. naturaliter
significat foret. ¶ Secundo premitte q̄ nō
pōt esse q̄ iste terminus for. sit in mēte quin
significet for. et p̄ consequens quin p̄ ip̄s ap
prehendatur for. p̄ p̄ia p̄a. q̄ iste terminus
naturaliter significat. et secunda p̄a. q̄ si
gnificare est potētie cognitiue naturaliter ope
ranti aliquid vel aliqua vel aliq̄lter represen
tare. ¶ Tertio q̄ oīs intentio alicuius rei in
intellectu existens est noticiā incomplexa eius
de rei patet. q̄ nulla pōt poni rāonabiliter
noticiā rei incomplexa nisi cōceptus. ¶ Quar
to istis adiungit q̄ iste terminus for. vocalis
vel scriptus est singulis et nō subordinat hūc
complexo vocatum for. q̄ tunc p̄ dem ille
terminus homo subordinaretur huic cōple
xo vocatum homo. patet consequentia. et cō
sequens est falsum. q̄ tamen nullus terminus
vocalis vel scriptus foret mere substantialis

Tractatus

sequitur etiā q̄ talis propositio nō foret in
possibilis hō est asinus. homo est albedo. q̄
significarent q̄ homo est vocatus asinus. et
q̄ homo est vocatus albedo. quoz̄ q̄lodli
bet est possibile. Quinto supponitur. q̄ iste
terminus singularis sor. vocalis vel scriptus
non subordinatur huic complexu ille homo
huius coloris et tante quantitatis et in tali si-
tu. et sic de alijs conditionibus patet illud. q̄
alter sequitur q̄ forte non desinente esse ho-
mine ipse desineret esse sor. et q̄ sor. erit ho-
mo q̄n ipse non erit sor. consequens falsum. et
consequentia arguitur. q̄ sor. erit homo q̄n
non erit. iste homo huius coloris in hoc situ.
et cum tanta quantitate et c. ideo aliquādo nō
erit sor. q̄n erit homo. tenet consequētia per
responsionem. Et per idem etiā p̄. q̄ iste
terminus homo nō subordinatur tali com-
plexu. tale quale est homo. vel huic simile ho-
mini. patet illud. q̄ tunc talis propositio men-
talis. asinus est hō. aut stānum est argentus
et similes forent possibiles. q̄ iste nō plus si-
gnificarent nisi q̄ asinus est talis qualis ē ho-
mo. et stānum est tale quale est argentum. et
tunc sequitur hoc concessio q̄ iste terminus ho-
mo nō foret species specialissima. q̄ predica-
ret vere et affirmative de pluribus specie dif-
ferentibus. ¶ Idem idem etiā. iste terminus
sor. mentalis nō foret singularis. q̄ posset pre-
dicari de sor. et pluribus sibi similibus. Et se-
quitur ultra q̄ nulla propositio mentalis po-
test esse singularis. imo etiā sequit̄ q̄ nulli so-
rent termini substantiales q̄ oia inconvēnientia
vident̄. ¶ Itē est concludendū q̄ tales ter-
mini sor. plato mere substantiales sunt et sub-
ordinant̄ p̄ceptibus mere substantialib⁹ nul-
lā similitudinē extraneā et accidentalē cōno-
tantibus sicut iste terminus hō subordinatur
vni conceptui simplici substantiali qui signifi-
cat tantū quantū hoc complexū aīal rationale
non tñ subordinatur illi complexu. et sic d̄ alijs.
¶ Et p̄ ista d̄ ad dubium ip̄m concedēdo
q̄ cum iste terminus sor. nō subordinet̄ con-
ceptui cōnotanti vocationem sequitur q̄ pos-
sibile est te cognoscere sor. absq̄ hoc q̄ scias
quis sit vocatus so. q̄ ista propositio tu cogno-
scis sor. non plus significat nisi q̄ tu cognoscis
illum qui est sor. p̄ intentionem seu noticiam
q̄. et est iste terminus mentalis sor. vel cui sub

ordinatur talis terminus vocalis aut script⁹
sor. ¶ Et ad argumentum in oppositū cū ar-
guīt. q̄ illa est tibi dubia in illo casu. hoc est
sor. quā adequate scis significare hoc ē sor.
igit̄ et c. d̄ negando asis nō. n. scis illā signifi-
care hoc esse sor. q̄ nō intelligis predicatū ei⁹
posito q̄ iste terminus sit singularis et sub-
stantialis. q̄ nihil scis ip̄m significare nisi sor.
te caperet ly sor. pro hōie vocato tali noīe si-
cut sepe vnum terminis eis abutendo cū di-
cimus q̄ scimus Adā fuisse et antipm fore.
et sicut dicimus scire senicē fore. et tñ fore nō
habemus p̄ceptum singulare et substantialē
cui talis terminus Adā vel antipm subordi-
natur dū illi termini vocales sunt singulares
et substantiales lz possumus illū habere. sed
frequenter p̄ tales terminos vocales intelli-
gimus res sic vocatas puta p̄ istum terminū
antipm intelligimus hōiem vocatū illo noīe
antipm. p̄ istū terminū senix intelligimus ani-
mal vocatū tali noīe aut aliquid hui⁹. et tūc
sic apprehendenti nō sunt tales termini me-
re substantiales. neq̄ singulares. In dicto tgi-
tur casu ista propositio hoc est sor. nō est intelle-
cta a te habito q̄ iste terminus sit singularis. q̄
iste termin⁹ vocalis sor. nō tibi significat sor.
neq̄ inducit te i noticiā sor. Ex p̄dictis p̄ istā
p̄nam valere tu scis sor. esse sor. igitur tu co-
gnosces sor. tu scis clymerā posse itelligi. igitur
tu cognoscis clymerā. p̄ p̄nam. q̄ noticia
cōplexa presupponit noticiā icōplexā. ¶ Itē
nō potes scire hoc esse sor. nisi habeas in mē-
te talē propositiōē hoc est sor. et ista nō pōt ēē
in mente nisi sit eius predicatū in mente. et il-
lud predicatū nō pōt ēē in mente nisi signi-
ficat sor. vt p̄ ex p̄ma et scda suppositione.

Ultimum dubium verum possi-
to q̄ cognoscas tullius
et nescias ip̄m vocari ciceronē vel marcū co-
gnoscas etiā ciceronē existentibus illis nomi-
nibus sinonimis. Ad qd̄ d̄ q̄ tu cognoscis
marcū tullius et ciceronē. q̄ sinonima vocalia
vel scripta eidē conceptui subordinantur. lz
nō sit ita de p̄vertibilibus distinctis a sinoni-
mis. vñ nullus terminus vocalis aut script⁹
significat alicui homini nisi iste terminus sub-
ordinet̄ eidē homini alicui conceptui secū cō-
vertibili et sinonimo et hoc vt terminus est.
et p̄ hoc etiā p̄ q̄ nullus terminus vocalis

De probatione

vel scriptus ut terminus intelligit ab homine nisi iste subordinet uni termino secū finonimo. ¶ Sed forte contra id qđ superius dicitur. s. qđ talis terminus for. nō subordinatur conceptui significanti. tantū quantū hoc cōplexū. simile for. sic arguit. posito qđ for. sit corā te de quo habeas cōceptū cui subordi- naq. iste terminus vocalis for. tunc te diuer- sō ad aliquā partem ponat in eodē simi pla- to remoto for. te nō picipiente mutationē ali- quā. et sequit qđ te conuerso ad platonez iste conceptus for. in mente tua vtrūq. istoz si- gnificat. s. līr et iste conceptus plato. q. quarū cūq. intentionū oīno similitū vel oīno similes res significantū qecūq. significat vna signifi- cat a'ia. sed vna earū significat for. igit et alia significat for. et e contra. Ideo dī admissio ca- su negando maiorē. s. quāntūq. intentio- num oīno similitū vel oīno similes res si- gnificantū quicūq. significat vna signifi- cat alia ad bonum intellectum. sed verus est qđ quāntūq. duarum intentionū oīno similitū qlectūq. significat vna significat alia. ¶ Itē iste terminus for. talē rez significat qualis est plato. non tñ illud significat qđ ē plato. quā- uis sic appareat. neq. est mirum si decipi- mur in illis conceptibus putando qđ sint con- uertibiles cum simus decepti in rebus ab il- lis significatis et nobis sensatis. vnde non est imaginandum qđ termini mentales substan- tiales sua significata significēt propter eorum similitudinem extrinsecam. vnde iste termi- nus mentalis substantia significat rem dīnisi- bilē et incorpoream que nullam similitudinē extrinsecam adiniceam habent ab aliquo sē su perceptibilem. ¶ Ita etiam iste terminus mentalis ens oīa entia vnica intentione signifi- cat et non propter omnium entium similitudinez extrinsecā pceptā aut a sensu pceptam.

¶ Explicit capitulum de appellatōibus.
¶ Incipit caplin de pbatoe pponis vlis.

Propositio

p firmatua non exceptua cui pri- mus terminus est ly omnis aut secū conuertibilis ex compositi- one primaria suorum terminorum significat habet exponi per copulatiuam cuius prima pars est indefinita vel particularis illius vni-

uersalis. et secunda ps est vniuersalis negati- ua cuius subm ē finonimū cum termino di- stributo p illud signum vniuersale. predicatū autem est oppositū contradictorie predicato eiusdem ppositionis vniuersalis. Et v3 pñā ab ista exposita ad istā copulatiuā et ad quā- libet eius partem principales. Et e conuerso ab ista copulatiuā ad illā expositam v3 argu- mentū de forma. nō tñ v3 pñā a qlibet par- te istius copulatiue principali ad illā expositā Et pp hoc valet argumentum. aīal currit. et nullū est animal nō currens. igitur omne ani- mal currit. Sed nō omnis vniuersalis h3 p bari p indefinitam vel particularē suā et vni- uersalem negatiuā. vt p3 de istis. Incipit oīs hō esse for. in hoc instanti tñ oīs sel luert. to- nus for. ē min et for. Et sicut dī de ly oīs ita dī d ly vterq. glibet et. vt alter hō currit. et nō est alter hō non currens. igitur vterq. hō currit. Sīlīr de futuro aliq. hō currit. et nul- lus erit hō non currens. igitur glibet hō cur- ret. Et nō d3 sumi illa minor. sic. nullus ē vel erit homo nō currens. vt ante dictū est. Ex quibus patet istaz esse falsam. vterq. hōmo currit posito qđ duo hoīes currant et alij qui escant. q. eius contradictoria est vera. alter homo non currit. q. alter aliquorum homi- num non currit. ideo vna eius exponens est falsa. s. nō est alter homo non currens. ¶ Itē sequitur vterq. homo currit sed quilibet ho- mo est alter homo. igitur quilibet homo cur- rit. et minor ē vera. q. quilibet homo est al- ter homo aliquorum hominū. Ex quib. pa- tet vterius illā pñā esse bonā. vterq. ho- mo currit. igitur glibet hō currit. sed nō ecō- tra. quia vnico homine existente ante: edens est verum. et consequēs falsum. q. ex conse- quente sequitur qđ alter homo currit. et seq- tur. alter homo currit. igitur duo homines sunt. consequentia p3. et psequens est contra- casuz. Sequē etiā istam esse impossibilē. vtrūq. oculū habendo tu potes videre. q. eius con- tradictoria est vera. s. alterum oculum habē- do tu non potes videre. quia alterum ocu- lum duorum oculorum pura equi habendo tu non potes videre. et alterum duorum ocn- lorum equi potest esse alter oculus. igitur al- terum oculum habendo. tu non potes vide- re. patet pñā. ab inferiori ad suū superius cu3

Tractatus

debita instantia negatōe postposita. Et ideo neq; vtrūq; oculū habendo tu potes videre neq; neutrum oculū habendo tu potes videre. sed alterū oculū habendo tu nō potes videre et alter oculū habendo tu potes videre posito q; habearis duos bonos oculos ex quorū quolibet sufficienter videre possis. Et p̄ter pcedendū ē q; vterq; illoz q; est for. currit. et tñ solus for. currit. demonstrato for. et platonē quoz solus for. currat. q; alter illoz qui est for. currit. et non est alter illoz qui est for. non currens. igitur et.

Sed forte arguit contra istū modū exponendi p̄bado q; nō valet p̄na ab exposita ad suas exponētes et contra. q; nō seq̄r aliq; ppositio est ppositio vera. et nihil est ppositio. nō ppositio vera. igitur oīs ppositio est ppositio vera. añs enī in casu est vez. et p̄ns falsus. posito. f. q; a ppositio q; sit aliqd sit oīs ppositio vera. et sit b ppositio falsa q; nō sit aliqd. p̄t. n. ēē q; aliq; p̄pō nō sit aliqd. puta metalis. et q; aliq; sit al qd p̄ta vocalis vel scripta sicut populus nō ē aliqd. q; nō ē substantia nec accēs nec est corpus cū nō sit quātitas p̄tina. neq; aīal neq; hō. et nō sint p̄les p̄pōnes q; a. et b. tunc p̄z aīal fore vez. et p̄ns falsus. ¶ Itē nō seq̄r p̄plus currit et nihil ē p̄plus nō currens. igitur oīs p̄plus ē currens. posito. n. q; aliq; p̄plus currat et aliq; nō. tūc aīal est vez et p̄ns falsus. q; aliq; ē populus nō currens. ¶ Itē nō seq̄r aliq; p̄pō v̄lis affirmatiua de tertio adiacēte est falsa. et nulla est p̄pō v̄lis affirmatiua de tertio adiacēte nō falsa. igitur oīs p̄pō v̄lis affirmatiua de tertio adiacēte est falsa. et tñ hīc arguit a copulatiua exponēte ad expositā. igitur et. p̄z p̄na et minor. sed maior arguit. q; posito q; nō sit aliq; ppositio v̄lis de tertio adiacēte affirmatiua nisi p̄ns et aīal formale p̄ntie est aīal vez. et p̄ns falsus q; se falsificat sic significando. ¶ Itē illa p̄na nō valet aīal scī ēē et nihil est aīal qn illud scī as ēē. igitur oē aīal scīs ēē. et hīc arguit p regulā. igitur et. p̄na p̄z et minor. sed maior arguit ponēdo q; oē aīal qd ē aīal scīs ēē. et q; scīs Adā nō ēē tūc est aīal istius p̄ntie vez. et cō sequens falsus. f. oē aīal scīs ēē. q; aliqd aīal scīs nō ēē. igitur aliqd aīal nō scīs ēē. p̄z p̄na et arguit aīal. q; tu scīs hoc nō ēē demōstrato

Adā. ut pono. igitur hoc scīs non ēē. p̄z p̄na scīs et vltra hoc scīs nō ēē. igitur aliqd aīal scīs nō ēē. p̄z p̄na ab inferiori ad suū sup̄ius affirmatiue et. ¶ Itē arguit q; ab exposita ad illā copulatiua exponēte nō v̄z p̄na. q; nō sequitur quilibet hō currit. igitur de aliq; sp̄e q̄litas hō currit. et nulla est sp̄es q̄litas de qua nō hō ē hīs currat. et hīc arguit p regulā. igitur et. p̄z p̄na. et maior arguit. q; p̄ns istius significat q; de aliquo termino specifico hō hīs currit. cū oīs sp̄es sit terminus. tō igitur nens est illud p̄ns illi antecedenti.

Ideo ad p̄mū de virtute sermōnis pcedendo q; ab expositis sumptis ad suas exponētes si v̄z p̄na sic intellegendō q; tales p̄ne nō valent aliq; hō currit. nullus est hō nō currens. igitur quibet hō currit. q; illud qd ponit p̄ aīte. neq; est vez neq; falsus. cū nō sit p̄pō. sed si debeat valere p̄na o; ponere copulationē sic. q; arguatur a copulatiua q; nō est iste exponētes. sed ē iste exponētes cū illa copula. et. Et p̄ eādē cāz nō valēt tales p̄ne. oīs hō currit. for. ē hō igitur for. currit. et. ¶ Sed ad formā argumētī omīssis verbis dī negādo illā p̄naz aliq; ppositio est vera. et nihil est p̄pō nō p̄pō vera igitur oīs p̄pō est p̄pō vera. et dī q; ibi nō arguit a copulatiua exponēte ad suā expositā q; ista negatiua exponens nō bene sumit v̄s ad sumendū negatiua exponēte talis v̄lis adhibēda est diligentia ut sumant terminū p̄ cū e q̄lī supponentes p̄ tot p̄cise p̄ quot supponunt in exposita. et tō s̄m varios terminos pro vna re vel multis supponentes i exposita o; etiā varios terminos accipere in exponēte negatiua. et ideo licet illa p̄na valeat animal currit. et nihil est aīal nō currens. igitur omne animal currit tanq; a copulatiua exponente ad suam expositā tñ ista p̄na non valet p̄plus currit. et nihil est p̄plus nō currens igitur quibet p̄plus currit. et hoc est propter varia significata illoz terminoz animal et populus. q; ly animal pro re aliqua supponit. sed ly populus pro nulla re supponit. sed p multis rebus simul acceptis supponit. Et tō illa quilibet populus currit. sic exponenda ē populus currit. et nullus est populus nō currens tenendo ly nō currens nō substantiue. Unde sic accipienda est ista p̄na: nihil nec aliqua

Propōnis vniuersalis

sunt populus nō currentia. Unū lz bene su-
mat ista negatiua. nullū est aīal nō currens
respectu istius. oē aīal currit. nō tñ bene su-
miē ista. nullus est pplus nō currens. tenen-
do lz currens substantiue. qz pplus neqz est
currens neqz nō currens. S3 bene est curre-
tia vel nō currentia sicut pplus nō ē homo
neqz nō hō. 7 ita oīo dī de ista. oīs propo-
sitiō ē vera. ¶ Ad aliud differē solū vsqz ad
māz insolubiliū. ¶ Ad aliud dī negando cō-
sequentiā aīal scis eē. 7 nīl ē aīal q nō scias
eē. igit omne aīal scis eē. qz mīno: nō sumi-
tur sicut d3 sumi eo q in illa ppositiōe. om-
ne aīal scis eē. distribuit lz aīal p omni aīali
qd qz pōt intelligere. lō mīno: d3 sic sumi.
7 nullū ē aīal qd qz pōt itelligere qd nō scias
eē. ¶ Ad aliud cū arguit q illa pñā nō valet
q̄libet hō currit. igit de q̄libet s. ē q̄litas
hō hñs currit. igit 7c. dī negādo pñiā nec
ille sunt sue exponētes. qz ista q̄libet hō cur-
rit. nō significat q de q̄libet spē q̄litas hō
hñs currit. sed significat q q̄bet q̄litate ali-
cuius q̄litate data hō q̄litas eadē q̄litate spe-
cifice currit. 7 sic exponatur ista. 7 p3 solutio
argumenti.

Sed occurrit

dubiū qd sit
subiectū in ta-
libus ppositiōibz p sui expositione habēda
cuiuslibet hoīs asinus currit. oīs ppositiō vel
eius p̄dictoria ē vera. nūqd hoc totū hoīs
asinus sit subiectū in p̄sima. 7 id. ppositiō
vel eius cōtradictoria sit subm in scda. aliter
enī sumēde sunt exponētes negatiue si totū
illud sit subiectū qz si solū vna ei? ps. Et pri-
mo arguitur q subm istius ppositiōis scri-
pte. cuiuslibet hominis asinus currit. sit totū
hoc hoīs asinus 7 nō lz hoīs solū vt dīci
solet. solet. n. dīci q in hac. cuiuslibet hoīs asi-
nus currit. lz hoīs est subiectū qd p3 reducē
do ad rectū sic q̄libet hō ē cuius asinus cur-
rit. S3 cōtra. qz illius scripte. cuiuslibet hoīs
asinus currit. ē lz hoīs ps ppositiōis 7 non
sub3. qz nō pōt reddere suppositū illi verbo
ē. immo nullius vbi pōt ē suppositū. Itēqz
ē pars predicati neqz predicatū. igit cū iste
terminus sit categorēma est pars subī 7c.
¶ Item lz homo nō est pars istius ppositi-
ōis. cuiuslibet hoīs asinus currit. igit non
est subiectū eius. ¶ Item in illa ppositiōe

currens est oīs asinus. hoc totū est predica-
tū hoīs asinus. igitur p̄uertēdo illud totū qd
est predicatū efficit subiectū. 7 p pñs istius
propositiōis. hoīs asinus est currens. sub-
iectū est illud. totū hoīs asinus. ¶ Itē in illa.
tū vey est ppositiō vel eius cōtradictoria.
vtraqz pars illius disūcti tenet ex parte pre-
dicati ppositiō vel eius p̄dictoria. igit in
illa vl. oīs ppositiō vel eius cōtradictoria
est vera. vtraqz pars disūcti se tenet ex par-
te subiecti. ¶ Itē aliter sic. ista pñā valet a cō-
uersa ad conuertentē. soz. est hō vl asinus igit
tur hō vel asinus est soz. 7 in prima vtraqz
ps disūcti se tenet ex parte predicati. igitur
in scda etiā se t3 ex pte subiecti. ¶ Sed forte
dī q ista nō conuertitur sic. sed d3 sic cōuertit
igit qd est homo vel asinus est soz. ¶ Sed
contra. qz ista. hō est chymera vel homo. cō-
uertetur sic. igitur q est chymera vel homo
est homo. sed pñs est falsus. qz sequit. qd est
chymera vel hō ē hō. igit chymera vel hō
est hō. pñs. falsum. qz sequitur chymera vel
hō est hō. igitur chymera est ens qd vel hō
est hō. pñs falsum. 7 tenet pñā p positionem
q tñ pñā apud veritatem nō valet cū sit illa
vera. chymera vel homo ē hō. qz omne qd
est chymera vel homo est hō. ideo chyme-
ra vel homo est homo. 7 etiā qz homo ē hō
igitur chymera vl hō est hō a parte disūn-
cti ad totū sine impedimento. ¶ Item in illa
asinus currit. lz asinus ē subiectū 7 regitur a
parte ante ab illo verbo currit. sed pp appo-
sitionem istius obliq hoīs nō variat depen-
dentia istius verbi currit ad illud nomen asi-
nus. qz lz hominis non regit ab illo verbo
currit. igit sequit q lz asinus adhuc regitur
a parte ante ab isto verbo currit. Alia argu-
menta pro ista parte adduci possent ex fun-
damentis speculatiue grāmaticē. sed qz illa nō
faciliter itelligerent sine longa digressione
ideo relinquuntur.

Propositum

tñ arguit. qz dato
q totum illud sit
subm hominis asinus in ista hoīs asinus cur-
rit sequit q totū illud possit distribui. 7 tunc
sege q aliqua est vniuersalis falsa cuius que-
libet singularis est vera 7 cuiuslibet supposito
subi correspondet vna singularis pñs est fal-
sum 7 pñā arguit. qz ista vniuersalis ē falsa.

De probatione

ois ppositio vel eius ptradictoria ē vera da
to qd hoc totū disiunctū sit subiectū & dato qd
qlibet ppositio habeat ptradictoriū. & tñ qli
bet eius singularis est vera. s. ista ppositio
vel eius cōtradictoria est vera. & sic de alijs.

Ad dubium

denotando intelligēdo
qd in ista ppositione ois ppositio vel eius
cōtradictoria est vera. vtraq; ps disiuncti se
tenet ex parte subiecti l3 illius ppositionis to
tū illud nō sit subiectū ppositio vel eius cō
tradictoria. q; l3 vel nō ē ps extremi. ¶ Ad
argumentū cum arguit. q; sic alicuius vls
false affirmatiue q; l3 singularis foret vera cūz
hōc qd cuiuslibet supposito subī correspondet
vna singularis. dī cōcedendo illud pñs quā
nis nō scētur ex dubio vt p3 de tali. incipit
vtrūq; illoz esse verū. demonstrando duas p
positiones qru vna incipiat & desinat eē ve
ra & alia incipiat p remotiōē. Silr de illa in
cipit ois hō esse for. posito qd for. incipiat esse
ois hō & sit & fuerit an for. & de illa incipit ois
asinus currere posito qd iā sunt tres asini &
nō plures q currāt & current p hōz ime
diatā hūc instānti & desinat esse p remotiō
nē de pñti c. asinus q nō imediate an hoc cur
rebat tunc p3 q illa vls est vera incipit ois
asinus currere. & q; l3 singularis est falsa. in il
lo. n. casu incipit ois asinus currere l3 nullus
asinus incipiat currere. sed aligs desinat cur
rere. sed tñ ad argumentū dī negando pñaz
cū inferē illa conclusio cōcessa ex dubio. Et ad
probationē cū arguit qd illa est falsa. ois pro
positio vel eius ptradictoria est vera. posito
qd ois ppositio habeat cōtradictoriū. dī cō
cedendo. sed dī vberius q nulla talis est sua
singularis. illa ppositio vel eius cōtradicto
ria est vera. q; qlibet talis ē indefinita. sed sue
singulares sunt ite. illa q est ppositio vel ei
ptradictoria est vera demonstrando gfa exē
pli istā nullus deus est. & p3 q illa singularis
est falsa sicut & multe alie discurrendo tā p
propositiones veras q; falsas. ¶ Sed forte
contra hōc arguit probando adhuc qd aliq
vls in casu est vera. puta illa cuiuslibet hōis
asinus currit. in quo casu multe eius singula
res sunt false ponendo qd quilibet asinus qui
est alicuius hōis currat. Sed sit aliquis hō
qui non habeat asinū puta sones. & sequitur

qd aliqua singularis istius est falsa. cuiuslibet et
hōis asinus currit. q; ista istius hominis ille.
asinus currit demonstrando for. & aliquem
asinum. & tñ ista vnīuersalis est vera. q; ipa
conuertitur cum ista. quilibet asinus homi
nis currit que est vera. vt p3 exponendo. igitur
ipa est vera. p3 consequentia. & arguitur
antecedēs. q; cōtrarie istarū ppositionum
ināicem conuertuntur. igitur & illa cōuertit
tur p3 pñs & antecedēs. q; iste conuertitur
nullus hominis asinus currit. & nullus asin
hominis currit. ¶ Item in isto casu ista ē fal
sa. alicuius hominis asinus non currit. q; seg
tur alicuius hominis asinus nō currit. psequēs
asinus alicuius hominis non currit. psequēs
falsum ex casu. q; quilibet asinus alicuius ho
minis currit. & consequentia arguitur. q; sub
iecta istarum ppositionum conuertunt. &
pro eisdem precise supponunt. & alia sunt pa
ria & conuertibilia. igitur & iste ppositiones
conuertunt. sicut & iste asinus hominis cur
rit. & hominis asinus currit. Vel presuppo
nat prius qd non refert dicere hominis asin
& asinus hominis vbiq; ponat sine di
stributione. ¶ Item tantum currens est ho
minis asinus. ponat enim cū toto casu qd ni
hil currat nisi hominis asinus. tunc tñ cur
rens est hominis asinus. igitur cuiuslibet ho
minis asinus est currens. t3 consequentia ab
exclusiua ad vnīuersalem de terminis tran
spositis. & antecedens est verū. igitur & cōse
quens. ¶ Item iste exclusiue conuertuntur
tantum currens est hominis asinus. & tan
tum currens est asinus hominis. & iste sunt
sue vnīuersales sic significando. scilicet quili
bet asinus hominis est currens. & cuiuslibet
hominis asinus est currens. igitur & iste vnī
uersales conuertuntur. sed vna illarum est ve
ra in dicto casu. igitur & vtraque. ¶ Item
hominis asinus currit. & nihil est hominis
asinus nō currens. igitur cuiuslibet hominis
asinus currit. p3 consequentia p regulam da
tam de expositione vnīuersalis affirmatiue. &
antecedens est verum. igitur & consequens.
¶ Item quilibet singularis istius vnīuersa
lis. cuiuslibet hominis asinus currit. sequitur
ex aliqua singulari istius. quilibet asinus ho
minis currit & econuerso. & cuiuslibet supposi
to subiecti alicuius istorum correspondet aliq

Propōnis vniuersalis

singularis. igitur vna vniuersalis istorum se
quitur ad aliam et e contra. Si conceditur cō
sequentia probat antecedens ponendo qd qli
bet homo habeat asinum currentem et nullū
quiescentem. tunc p3 qd tot sunt singulares
vnius istarum vniuersalium quot alterius se
formaliter in pñtia bona iherētes. qd bñ seqē
stilis hoīs iste asinus currit igit iste asinus
hoīs currit. silt seqē ecōuerso. vt p3. ¶ Itē
indefinite istarum vniuersalium conuertuntur
igit et iste vniuersales conuertuntur. p3 cōse
quentia. et arguitur antecedens. qd iste cōuer
tuntur asinus hominis currit. et hominis asi
nus currit. Ideo forte dicitur. sicut argumen
ta petunt qd iste conuertuntur in dato casu. et
vtraq; est vera. Sed contra. alicuius homi
nis asinus non currit. igitur nō cuiuslibet ho
minis asinus currit. pñia p3 ex positōe. et an
tecedens arguitur. qd fortis asinus nō currit
et fortis est aliquis homo. igitur alicuius ho
minis asinus non currit. ¶ Item alicuius ho
minis nullus asinus est. igitur alicuius homi
nis nullus asinus currit. Item si cuiuslibet
hominis asinus currit et for. est homo. igitur
fortis asinus currit. Itē iste exclusiue. tantū
hominis asinus currit. et tantum asinus ho
minis currit. non sunt conuertibiles. igitur et
iste vniuersales quilibet asinus hominis cur
rit. et cuiuslibet hoīs asinus currit. non sunt
conuertibiles sic significando. p3 pñia ex re
sponsione. et arguitur antecedens ponēdo qd
solus fortis habeat asinū currētē. sed cū hoc
currunt alia aīalia. et p3 qd illa est falsa. tñ asi
nus hominis currit. et ista est vera. tñ homi
nis asinus currit. qd hominis asinus currit. et
nullius non hominis asinus currit. igitur tā
tum hominis asinus currit. p3 consequentia
ab exponentibus ad expositam. cuius antee
dens in casu est verum. ergo et consequens.
Item solus for. asinus currit. igitur tñ for.
asinus currit. p3 pñia. et aīo. qd fortis asinus
currit. et nullius non for. asinus currit. igitur
solus fortis asinus currit. p3 pñia p exponen
tes illius termini solius. Sed adhuc dicitur
vt prius negando istam conclusionem illataz
sequi ex dictis cum casu posito. et vltius dī
qd iste conuertuntur. cuiuslibet hominis asi
nus currit. et quilibet asinus hoīs currit. Et
termini ita supponunt in vna sicut in alia. Et

vltius dī qd ista cuiuslibet hominis asinus
currit non h3 singularem aliq. nisi istam i q
demonstrat homo habens asinum saltē si
sumantur singulares de pronōie demonstra
tuo. vnde sic singulares sunt tales iste qui ē
asinus hoīs currit. aut sic. hoc qd est homi
nis asinus currit. id in ista istius hominis ile
asinus currit demonstrato homine non ha
bente asinum p ly istius. et aliquo asino p ly
iste non est singularis illius. nisi in voce. et nō
in significatione. ideo nō procedit argumen
tum. vnde sicut conceditur ista in illo casu. cu
iuslibet hominis asinus currit. ita concedētū
est in casu aliquo qd cuiuslibet hominis bru
nellus currit. et tñ solius fortis brunellus cur
rit. et cum hoc tñ plato est homo cuius bru
nellus non currit. p3 hoc posito qd solus for.
habeat brunellum currentem. et plato habe
at asinum quiescentem tantū. tunc prima p3
illa. s. cuiuslibet hominis brunellus est asinus
currentes in dato casu vera est exponendo illā
vt p prius. et cum hoc tñ stat qd solius fortis
brunellus sit asinus currentes. ¶ Veruntamē
ad probandum qd iste vniuersales conuertā
tur fiebat consequentia. q nō v3 q arguebat
illas vniuersales conuerti p hoc qd illaz sin
gulares puerterent. dī. n. qd nō v3 pñia. l3 tñ
iste vles cōuertant. Unde nō valet illa for
ma a. et. b. vniuersales cōuertunt. et cuiuslibet
supposito subi vtriusq; eaz correspōdet. vna
singularis. igit singularis illaz puerturnt. vt
p3 in dicto casu. neq; seqē ecōtra singulares
a. vniuersalis et. b. vniuersalis conuertunt sic
qd qlibet singularis a. seqē ex aliq singulari. b.
et ecōtra. et vtriusq; vles cuiuslibet supposito
subiecti correspōdet vna singularis. igitur il
le vles cōuertunt. aut ex vna seqē alia. econ
tra p3 totū hoc de istis vlibus. cis hō q est
alb⁹ currit. et oīs hō currit. q ē albus. posito
enī qd oīs hō sit albus. tñ tot singulares p3
se h3 vna. sicut alia. dato qd cuiuslibet supposito
subi illaz corripdet vna singularis. p3 tñ p
positū. Et tñ ad argumēta qñ aī q nō cu
iuslibet hoīs asinus currit. qd fortis asin⁹ nō
currit. et for. ē aliq hō. igit alicui⁹ hoīs asi
nus nō currit. negat cōsequentia. Et si dicat
qd arguit ab inferiori ad suū superius cū con
stātia subiecti. dī qd nō bene sumit constātia.
d3 enim sūmī constātia totalis extremi vt sic

Tractatus

arguendo. *for.* asinus non currit. et *for.* asinus est *hois* asinus. igitur *hois* asinus non currit sed minor est falsa. Ad aliam formam dicitur etiam negando *pham* cuius arguitur sic cuiuslibet hominis asinus currit. et *for.* est *ho.* igitur *for.* asinus currit. negatur *pham*. quod igitur arguatur a superiori distributo non tamen sumitur constantia totalis extremi sed debet sumi minor sic. *for.* asinus est alicuius *hois* asinus adcludenda illa. fortis asinus currit cum maiori. Ad aliud negat illud *ans.* alicuius *hois* nullus asinus est in casu dato. quod in dicto casu cuiuslibet hominis quilibet asinus est. Ad aliud proceditur quod iste exclusiue convertuntur. et negat quod illa tantum *hois* asinus currit. sit vera. debet enim sic exponi. nihil quod non sit hominis asinus currit et qui arguitur quod tamen hominis asinus currit. quod solus fortis asinus currit. dicitur negando *ans* et negatur argumentum illud concludens quod non exponitur illo modo.

De probatione propositionis exclusiue.

Propositio ^{exclusiua affirmati}

pua in singulari numero de subiecto simplici exponitur per copulationem ex sua placente et uniuersali

falsi negatiua cuius subiectum est terminus infinitus oppositus contradictorie subiecto exclusiue ut homo currit. et nihil non homo currit igitur tamen homo currit. Similiter tamen. b. instans erit instans exponitur sic. b. instans erit instans et nihil non. b. instans erit instans. igitur tamen. b. instans erit instans. et nondum debet sumi minor sic nihil aliud quam. b. instans erit instans. quod utraqque exponens esset vera et exposita falsa quod sua ueritas de terminis transpositis esset falsa. Sed forte contra istum modum exponendi arguitur probando quod aliquando exclusiua est falsa et utraqque suarum exponentiue vera vel e contra. quod ista consequentia non valet. verum est propositio. et nihil non verum est propositio. igitur tamen verum est propositio. quod *ans* illi est verum et *pham* falsum ponendo quod omnis propositio vera sit aliquid et multe sint falsae quarum nulla sit aliquid tunc est *ans* verum. scilicet verum est propositio et nihil non verum est propositio et *pham* est falsum. scilicet tamen verum est propositio quod non omnis propositio est vera. Item secundo sic. non sequitur tamen currens curret. igitur currens cur-

ret. et nihil non currens curret. quod *ans* est in casu verum posito quod aliquid curret. quod omne quod curret erit currens. igitur tamen currens curret. per ab ueritate ad exclusiua de terminis transpositis. et quod *pham* sit falsum patet quod contradictorius scilicet de partis est verum. scilicet aliquid non currens curret quod *for.* curret et *for.* est aliquid non currens. igitur aliquid non currens curret. patet consequentia et ponit *ans*. Item tertio sic. non sequitur tamen *for.* erit *for.* igitur *for.* erit *for.* et nihil non *for.* erit *for.* quod *ans* est verum ponendo quod *for.* sit et erit homo. quod omne quod erit *for.* erit *for.* igitur tamen *for.* erit *for.* patet consequentia ab ueritate ad exclusiua de terminis transpositis. et quod consequens illius principalis consequentia sit falsum arguitur quod contradictorius secundum de partis est verum. scilicet aliquid non *for.* erit *for.* quod hoc erit *for.* demonstrando unam partem *for.* que aliquando erit *for.* et hoc est aliquid non *for.* igitur aliquid non *for.* erit *for.* et aliud a *for.* erit *for.* Item quarto sic. dato illo modo. exponendi sequitur cum ueris quod illa propositio sit vera. antequam est. quod precise sicut est illa significat ideo illa est vera. patet consequentia et antecedens probatur. quod precise taliter qualiter est illa significat igitur et cetera. patet consequentia satis et arguitur antecedens quod taliter qualiter est illa significat. et non aliter quam taliter qualiter est illa significat igitur precise taliter qualiter est illa significat. patet consequentia et malo arguitur quod antichristum esse ista significat. et antichristum esse est taliter qualiter est aut saltem intelligitur esse taliter qualiter est. igitur taliter qualiter est illa significat et minor etiam istius antecedentis arguitur. scilicet non aliter quam taliter qualiter est illa significat. quia si aliter quam taliter qualiter est illa significat et precise taliter esse qualiter est possibile esse illa significat igitur aliter esse quam possibiliter esse illa significat. consequens falsum et consequentia tenet. quod in illa aliter quam taliter qualiter est ista significat ly taliter stat distributive. Item quinto data ista expositione sequitur quod tamen ens potest intelligi capiendi ly ens transcendenter. et per consequens precise ens potest significari. Et prius sequitur ultra quod precise verum potest significari capiendi verum per re vera. et consequenter sequitur quod quacumque propositione data que aliquid significat ipsa precise verum significat. et per

Proposio exclusiue

e consequens nulla propositio falsus significat
capiendo falsum pro termino p[ri]mo intenti-
onis. et sequitur ultra. q[uod] falsum non p[ot]est in-
telligi sicut n[on] ens n[on] p[ot]est intelligi. ¶ It[em] sexto
n[on] seq[ui]t[ur] p[ri]m[us] e[st] et n[on] p[ot]est e[st] igit[ur] t[er]m[inu]s p[ri]m[us] e[st].
q[uod] p[ri]m[us] claudit p[ro]p[ri]etate contradictionis. et a[n]t[er] n[on] claudit
p[ro]p[ri]etate contradictionis. s[ed] e[st] possibile. q[uod] d[en]s p[ot]est aniebi
lare o[mn]e aliud a d[en]so. ponat[ur] igit[ur] et seq[ui]t[ur] q[uod] p[at]et
e[st] et n[on] p[ot]est e[st]. q[uod] si aliqd n[on] p[ot]est e[st] maxi-
me t[un]c d[icitu]r filiu[m] i[n] diuinis. s[ed] filiu[m] i[n] diuinis n[on]
e[st] aliquid. n[on] p[ot]est. sed e[st] illud q[uod] e[st] pater. fili-
us enim n[on] e[st] aliud ens a patre neq[ue] alius
sed e[st] alia persona. ¶ It[em] septimo non se-
quitur. aial album e[st] homo et n[on] p[ot]est n[on] ani-
mal album e[st] homo. igit[ur] tantum aial al-
bum e[st] homo. vt p[ri]m[us] ponendo q[uod] aliquis h[om]o
sit albus et quilibet h[om]o alter ab eo sit niger.
tunc p[ri]m[us] e[st] falsum vt p[ri]m[us] et a[n]t[er] e[st] veru[m]. p[ri]-
ma p[ro]p[ri]etate p[ri]m[us] et secunda probatur. q[uod] contradi-
ctoriu[m] eius e[st] falsum. s[ed] aliquid n[on] aial. albu[m]
e[st] h[om]o. q[uod] si aliquid n[on] aial albu[m] e[st] h[om]o. igit[ur]
n[on] aial albu[m] e[st] h[om]o. et sequit[ur]. n[on] aial albu[m] e[st]
h[om]o. igit[ur] albu[m] n[on] aial e[st] h[om]o. p[ri]m[us] e[st] falsum. et
p[ro]p[ri]etate arguit[ur]. q[uod] in a[n]t[er] solum p[ri]m[us] termin[us]
e[st] infinitus et n[on] illud totu[m]. q[uod] partes nois
infiniti n[on] significant separate sicut neq[ue] nois
finitu[m]. p[ri]m[us] etia[m] ex alto. q[uod] ex negatione et ex ter-
mino qu[od] d[icitu]r infinitate sit vnu[m] nomen co[m]po-
sit[um] cuius partes n[on] significant separate. q[uod]
aut e[st] adiectiuu[m] aut substantiuu[m]. sed illius co[m]-
plexu[m]. n[on] aial albu[m]. partes significant separa-
te et neq[ue] e[st] nomen adiectiuu[m] neq[ue] substantiu-
u[m]. igit[ur] sequitur q[uod] illud cu[m]plexu[m] n[on] e[st] no-
men infinitu[m]. ¶ It[em] omnes tales termini infi-
niti conuertunt n[on] aial. n[on] aial. sed oppositu[m]
huius sequit[ur] ex responsione igit[ur] et. p[ri]m[us] p[ro]p[ri]etate
et minor arguit[ur] q[uod] capiantur ille due pro-
positiones n[on] aial albu[m] e[st] h[om]o. et n[on] aial album
e[st] h[om]o. in quantum vna subiectu[m] totale infini-
tes vt admittit ista responsio et in illa solum
p[ri]m[us] termin[us] sit infinitus. et sequit[ur] q[uod] si
conuertunt p[ri]m[us] partes illor[um] subiecto[rum]. q[uod]
vis vnius illor[um] terminor[um] transit super su-
um adiectiuu[m] et v[er]o alterius n[on]. L[et] o[mn]esq[ue]
t[er]m[in]i e[st] falsum q[uod] oppositi termin[us] finiti. s[ed] alias
aial conuertuntur. et sinonimi sunt et quicqd
contradicit vni contradicit alteri. ¶ It[em] octa-
uo sic non sequitur tantum intellectum a te e[st]
fuelle. tum a te. igit[ur] n[on] intellectum a

te e[st] intellectum a te. et hic arguit[ur] per regu-
lam igit[ur] et. et q[uod] non sequitur. p[ri]m[us]. q[uod] ante-
cedens e[st] verum vt p[ri]m[us] et p[ri]m[us] falsum n[on] n[on]
intellectum a te e[st] intellectus a te. igit[ur] et.
antecedens probatur quia ille terminus non
intellectum a te e[st] intellectum a te. et ille ade-
quate significat non intellectus a te igit[ur] et.
maior pater q[uod] tu scis q[uod] iste terminus non in-
tellectu[m] a te e[st] cathegorema. ¶ Id[em] argum[en]-
tu[m] e[st] de tali tantu[m] significatum e[st] significatu[m]
p[ro]bando q[uod] n[on] significatu[m] sit significatu[m].

¶ Pro istis tandem d[icitu]r co[m]cedendo regula[m]
et d[icitu]r q[uod] illa p[ro]p[ri]etate n[on] valet. veru[m] e[st]
propositio. et n[on] p[ot]est v[er]o e[st] p[ro]p[ri]etate. igit[ur] ta-
tu[m] v[er]o e[st] p[ro]p[ri]etate. et d[icitu]r q[uod] non b[on]i sumitur
ista negatiua exponens. sed d[icitu]r sic sumi. n[on] p[ot]est
v[er]o. neq[ue] aliq[ui]d n[on] veru[m] sunt p[ro]p[ri]etate. et t[un]c
p[ri]m[us] q[uod] in casu dato secunda p[ro]p[ri]etate illa e[st] falsa.
¶ Unde aduertendu[m] e[st] ad subiectu[m] exclusi-
ue an supponat p[ro] al[iquid] vna re an p[ro] plurib[us]
et secundu[m] hoc varia sumenda e[st] exponens ne-
gatiua. I[tem] tales p[ro]p[ri]etate n[on] valent quantitas co[m]-
tinua e[st] quantitas. n[on] p[ot]est non quantitas p[ro]p[ri]etate
nua e[st] quantitas. igit[ur] tantu[m] quantitas conti-
nua e[st] quantitas. et sic n[on] sequit[ur]. a p[ro]p[ri]etate
desinit e[st] vera. et n[on] p[ot]est a desinit e[st] v[er]o. igit[ur]
tantu[m] a p[ro]p[ri]etate desinit esse v[er]o. d[icitu]r. n[on].
minor sic sumi. n[on] p[ot]est a neq[ue] aliq[ui]d n[on] a des-
nunt e[st] vera. ¶ Sed ad secundu[m] argumen-
tu[m] d[icitu]r concededo. et cu[m] arguit[ur] q[uod] illa exponens
negatiua e[st] falsa in casu isto. q[uod] eius oppositu[m]
e[st] v[er]o aliquod n[on] curr[en]s curr[en]t. d[icitu]r illa affir-
matiu[m] negando. et ad p[ro]batione[m] d[icitu]r negando
argum[en]tu[m] hoc curr[en]t. et hoc e[st] n[on] curr[en]s igit[ur]
n[on] curr[en]s curr[en]t. cuius ca[usa] e[st]. q[uod] illa cur-
rens curr[en]t. significat q[uod] aliqd q[uod] erit curr[en]s
curr[en]t. et illa n[on] curr[en]s curr[en]t. significat te-
nendo l[et] n[on] infinite q[uod] aliqd q[uod] n[on] erit cur-
rens curr[en]t. ¶ Un[de] quilibet p[ro]p[ri]etate affirmatiua
in q[ui] subiect[us] terminus infinitus. et de eodem
predicat sibi oppositu[m] terminus. e[st] impossibi-
lis. siue fuerit de p[re]s[en]ti. siue de p[re]terito. siue
de futuro. Et ec[on]tra etia[m] quilibet p[ro]p[ri]etate as-
firmatiua. in q[ui] subiect[us] terminus finitus. et
predicat terminus infinitus. sibi oppositu[m]
e[st] impossibilis. Et quilibet negatiua alicui talu[m]
opp[ositu]m sita e[st] necessaria. p[ri]ma p[ro]p[ri]etate illius regu-
le vera e[st]. q[uod] enim opinione data de ap[er]tati-
one. Secunda p[ro]p[ri]etate etia[m] e[st] vera. Ex quibus p[ri]m[us]

De Probatione

etiam quod tantum currens potest currere. quod tantum illud quod potest esse currens potest currere. id falsum est quod aliud a currente potest currere. sicut falsum est quod aliud a vero erit verum. imo nihil aliud quam verum erit verum. et etiam nihil non verum erit verum. Et per hoc etiam dicitur ad tertiam formam. concedendo ipsas. et negat quod aliud a for. erit for. admissio illo casu contra argumentum. quod vel illa significat. quod aliud ab illo quod est. vel erit for. erit for. vel solū significat. quod aliud ab illo quod erit for. erit for. sed siue sic siue sic illa est impossibilis igitur et. et sic dicitur de tali non for. erit for. quod vel illa significat. quod non illud quod est vel erit for. erit for. vel quod non illud quod erit for. erit for. et utroque modo est falsa igitur et. ¶ Ad quartam formam cum arguitur quod ex illa cum velis assumptis sequitur ista esse vera. antiphras. negat etiam. et ad probationem cum arguitur. precise sicut est illa propositio. antiphras est. significat. igitur illa est vera. negatur etiam. quod autem est verum. eo quod precise taliter qualiter est illa propositio significat. ut probatum est finem illam probationem. iuxta datam regulam exponendo. immo quicunque propositione data. quod aliquo qualiter est significat ista precise sicut est significat. ut ostenditur infra. cum de virtute propositionis agitur. Ad quantum cum inferitur. quod tunc ens potest intelligi. et tunc ens potest significari dicitur negando etiam. sed bene conceditur quod tantum ens intelligitur. et quod tunc ens potest intellectus intelligi. et quod precise verum potest aliquid propositio significat capiendum verum prout dicitur. cum ly aliquid. et ly ens. Sed negat illa quod tunc ens potest intelligi. quod illa significat. quod tunc illud quod potest esse ens potest intelligi eo quod ly ens supponit solū respectu huius ubi potest. a quo accipit suppositionem et non respectu illius verbi infiniti intelligi. quod si supponeret respectu illius ubi infiniti. et non respectu ubi principalis. foret illa falsa. antiphras potest esse. quod ly antiphras supponeret respectu illius ubi infiniti esse. et per etiam stare per eo quod est. Et tunc sunt tales falsae. chimeræ potest intelligi et aliquid instans quod fuit potest fuisse. ¶ Et si arguitur quod non tantum ens potest intellectus intelligere. quia populum potest intellectus intelligere quod est non aliquid. igitur sequitur quod aliud vel alia ab ente. potest intellectus intelligere. igitur non tunc ens potest intellectus intelligere. dicitur negando primum autem. scilicet quod populum potest intellectus intelligere qui est non aliquid. quod populus nec est aliquid nec est

non aliquid. sed est aliquid vel non aliquid. negat etiam ulterius ista etiam. alia ab ente potest intellectus intelligere. igitur non tunc ens. potest intellectus intelligere. sicut non sequitur. duo homines currunt. igitur non precise unus homo currit. ¶ Ad sextam dicitur procedendo ista etiam. scilicet per est. et nihil non potest est. igitur tunc per est. et dicitur quod sicut autem est possibile. sic et etiam. et non contradictione claudens. Et si arguitur quod illud etiam implicat contradictionem. quod se quod tunc per est. igitur per est. et ultra per est. igitur filius vel filia est. et ultra. igitur aliud a pre est negat ultima etiam. sed forte dicitur. quod illa tunc per est hoc sic exponi. per est. et nihil aliud a pre est. neque quod aliquis alius a pre est. igitur tunc per est. ¶ Sed ista ratio concedit propositum. quod adhuc in illo casu verum est quod nihil aliud a pre est. neque alius a pre est. quod filius non est aliud a pre. neque alius a pre. quod si filius esset alius a pre. igitur vel esset alia res a pre. vel esset alius filius a pre vel alius per a pre quorum quodlibet est falsum et etiam per quod nullum aliud substantiam illius adiectum alius potest ibi rationabiliter intelligi. ¶ Ad aliud dicitur negando ista etiam aial a bu est bo. et nihil non aial albu est bo. igitur tunc aial albu est bo. neque ibi arguitur a copulativa exponere ad suam expositionem. sed dicitur minor sic sumi. nihil quod non est aial albu est bo. et hoc generaliter. verum est quod negativa dicitur sic sumi quod subiectum excludit non potest totaliter insinuari per unicam negationem appositam. scilicet quod subiectum est complexum. Et per hoc non valet etiam. ista tantum verum vel falsum est propositio. igitur verum vel falsum est propositio. et nihil non verum vel falsum est propositio. posito enim quod aliqua propositio falsa sit aliquid est antecedens verum. et etiam falsum quod aliquid non verum vel falsum est propositio. quod non verum puta propositio falsa. que prius posita est esse aliquid. est propositio. et est. non verum igitur non verum vel falsum est propositio consequentia patet. quod negatio infinitas non cadit supra secundam partem illius disuncti. sed exponens negativa illius exclusivæ. debet sic sumi nihil quod non est verum vel falsum est propositio. neque aliqua que non sunt verum vel falsum sunt propositio. ¶ Ad octavam dicitur infra. **Sed interea** dubium est. verum ab universali affirmativa. ad exclusivam de terminis transpositis. sit formalis etiam. et arguitur quod non.

Propositi. exclusiue

¶ Primo. q: nō sequit̃ tantū falsum est. p: positio vniuersalis. igitur oīs propositio vniuersalis est falsa. q: in casu est aīis vey. 7 cō sequens falsum posito q: ista pñā sit 7 nulla alia ppositio ab ista vel ei⁹ parte sit aīis tūc est vey exponenti ip̃m. 7 cōsequēs falsuz. q: se destruit. **¶** Itē nō sequit̃. tantū due anime sunt in sor. 7 platone. igitur oīa entia i sor. 7 platone sunt due anime. q: pñā est falsum. 7 antecedens est vey. q: due anime sunt in sor. 7 platone. 7 nō plures q̃ due anime sunt in sor. 7 platone. igitur tantū due aīe sunt i sor. 7 platone. Ideo dī forte q: nō valet pñā ab exclusiua ad vniuersalem de terminis trāspo sitis in numero plurali. 7 ideo non valet consequentia ista. q: est in illo numero. **¶** Sed contra arguitur q: ista sit bona. q: antecedēs eius est impossibile. q: sequitur. tantum due anime sunt in sor. 7 in platone. igitur tantuz duo entia indiuisibilia sunt i sor. 7 in platone consequentia patet ab inferiori ad suum superius affirmatiue a parte subī vtriq; subo addita dictione exclusiua sicut sequitur. tantum tres hoīes currunt. igitur tantū tria ant mālīa currunt. 7 pñā est impossibile. igitur tē. **¶** Item tertio sic. aliqua est exclusiua. cui nō pōt sua vlis considere. igit tē. p: pñā. 7 aīis arguit̃ de istis tñ aīal est sor. pñā sicut est significat aliq̃ ppositio. Et similiter aliqua est vniuersalis cui non pōt correspondere sua exclusiua. vt patet de istis. incipit omnis homo esse sor. promittitur omnis denarius. 7 sic de alijs. quęcumq; enim datur. aut non erit vniuersalis. aut erit falsa exclusiua existente vera vel econtra. **¶** Itē quarto nō sequitur omne qd potest ēē filius tuus potest esse rex. igitur tantum rex potest esse filius tuus. q: c n sequēs est falsum. q: non rex potest esse filius tuus. q: de facto non rex erit filius tuus. igit nō rex pōt ēē filius tu⁹. **¶** Itē filius tu⁹ pōt ēē nō rex igit nō rex pōt esse filius tuus. **¶** Itē qnto nō sequit̃ omnis hō ē aīal. igitur tantū omne aīal est hō. 7 hic arguitur ab vniuersali ad suaz exclusiua. igitur tē. Sed forte dicitur q: illa non est sua exclusiua de terminis transpositis. Sed contra ista exclusiua habet aliquā vniuersalē 7 nō aliam q̃ istā. q: si haberet aliam maxime haberet istā oīs homo est omne aīal. Sed cōtra plus ē predicatum

in vniuersali ista q̃ sit subm in illa exclusiua. igitur illa non est vniuersalis istius exclusiue. p: pñā. 7 arguitur antecedēs. q: in illa vniuersali predicatum ē illud totū omne aīal. 7 i illa exclusiua subm est solū ly animal. **¶** Itē sexto non sequitur oīs homo preter sor. currit. igitur tantū currēs ē homo preter sor. aīis enim est vey in casu. 7 consequēs falsum. q: ex pñā sequitur q: sor. nō sit homo. quod nō sequit̃ ex aīte. **¶** Item septimo nō sequitur tñ hoīs est asinus. igit oīs asinus est hoīs 7 arguit̃ ab exclusiua ad vniuersalē. igit tē. p: pñā cū minori 7 probatur maior. q: ponatur q: nullus sit asinus nisi hoīs. 7 sit aliq; asinus qui nullus sit. tunc est consequēs falsum. 7 antecedens verū. q: hoīs est asinus 7 nullus nō hoīs est asinus. **¶** Sed forte dicitur q: ista consequentia non valet. q: arguit̃ in obliquis. 7 arguēdo ab exclusiua ad vniuersalem in obliquis non oportet pñā valere. **¶** Sed contra arguit̃ q: aīis istius pñā in casu dato sit falsum. q: ly asinus aut ē predicatum. aut se tenet ex parte subiecti. sed si est predicatū. tūc stat distributivē. 7 sequitur tantum hoīs ē asinus. sed. a. est asinus. igitur tñ hoīs est a. pñā p: a superiori distributo cū debita pstantia ad suum inferius. 7 consequens ē falsuz. ē enim. a. vt pono asinus qui non est alicuius hoīs. **¶** Itē in illa propositione tñ hoīs ē asinus. ly hoīs nō pōt reddē suppositū illi ybo ē. igitur requirit̃ alter terminus ad reddēdū suppositū sibi. 7 si sic segitur q: ly asinus. se t: ex parte subī. sed forte dicitur q: in illa. tantū hoīs ē asinus. ly hoīs nō ē totale sūz. sed intelligitur ly ens 7 ē sensus q: tñ ens hoīs ē asinus. **¶** Sz ptra illa ē pgrua 7 pfecta. igit̃ nūl o: plus intelligē ad dādū suppositū illi. **¶** Itē pari rōe si i illa intelligeret ly ens ēt posset intelligi 7 pcedi illa hoīs ē. q: i ea intelligit ly ens. **¶** Itē dato q: intelligat ly ens. illa ē falsa i casu illo sicut pñā. **¶** Si aut t: se ex parte subī ly asinus. tunc ē falsa. 7 ē sensus q: tantum hominis asinus ē qd est falsum. q: aliquid non hominis asin⁹ ē. presupponit enim ista responsio q: subiectum adequatum istius sit ly hominis asin⁹. **¶** Sed adhuc forte dicitur q: totum illud ē subm. sed non sit exclusio. nisi oppositorum sit? obliqui hominis. f. Sed tūc p: q: ibi nō

De probatōe

arguitur ab exclusiua ad suam vniuersalem
q: antecedens non est exclusiua. ad hoc enim
q sit exclusiua de qua intendimus. et ex qua
d3 inferri vniuersalis de terminis transpositis
requiritur q fiat exclusio oppositorū totalis
subiecti respectu totalis predicati. unde i ista
precise in ista domo currens est homo. si fiat
exclusio oppositorū istius obliqui solum nō in
feret ex ea illa oīs homo est in illa domo cur-
rens. q: antecedens est verū. et pñs falsus in
casu. exponitur enī aīis. sic in ista domo cur-
rens est homo. et nullibi alibi q: in ista do-
mo currens est homo. sed si debet inferri oīs
exclusionem cadere super totum subiectum.

¶ Itēz vltimo ad principale. talis omnis ho-
mo preter sor. currit et similes nō habent ex-
clusiuas de terminis transpositis. igitur non
generaliter ab exclusiua ad suā vlz valet pñs

Oppositum tamen arguit. q: ab exclusiua ad su-
as exponentes est bonū argumentū. et ab
illis exponentibus ad suas puerentes est bo-
num argumentum. sed iste cōuertentes sunt
exponentes vniuersalis et ab illis ad vniuersa
valet pñs. igitur ab ista exclusiua ad suā vniuer-
saalem. tanq: a primo ad vltimū valet pñs.
verbi gratia. sequit tñ animal currit. igitur
animal currit. et nībīl nō animal currit. et seg-
tur cōuertendo vtrāq: ptem pñtis. igitur cur-
rens est aīal. et nullū currens est nō animal
ex quo sequitur q omne currens ē aīal tāq:
ab exponentibus ad expositam. igitur a primo
ad vltimū. si tñ aīal currit oē currens est aīal.

Ideo d3 ad dubiū q arguēdo ab vli-
mere affirmatiua in singulari nu-
mero que est vliis p hoc signum omne vl p
sibi equalens nō complicato sibi alio signo vl
termino. vñ ppositio capiat aliam denotati-
onēz. aut pbatōnē. sicut est exceptiua. aut ex-
clusiua. aut hīdōī valet pñs ad suā exclusiuaz
et ecōtra tā subo q: pñcato cōstibus terminis
cōibus. ¶ In numero aut plurari valet pñs
ab vli ad suā exclusiuā intelligendo vt prius et
ecōtra nō. Unde bñ sequit oēs hoīes currūt
igitur tñ currētia sunt hoīes. sed nō econtra
formaliter sequit. q: nō valēt iste pñtis. tantū
duodecim sunt apostoli dei. igitur oēs aplī dei
sunt duodecim. tñ quīqz sunt vliā. igitur oīa
vliā sunt qnqz. et cā est. q: exclusiua in nume-

ro plurali affirmatiua h3 duas cās veritatis
quarū vna est gfa alietatis et alia est gfa plu-
ralitatis. vbi gfa tñ duodecim sunt aplī dei
altero illoz duoz modoz verificari pōt duo-
decim sūt aplī dei. et nulla nō duodecim sunt
aplī dei. vel sic. duodecim sūt aplī dei. et non
plura q: duodecim sunt apostoli dei. Tñ talis
ppō exclusiua in numero plurali nō d3 expo-
ni. q: ppō exponibilis copulatiue significat et
nō vificat disiunctiue et ab exposita ad quālibet
sua exponētū est bonū argumentū for-
male. sed talis ppō neqz verificat copulati-
ue. ne ab illa exclusiua ad quālibet exponenti-
um valet pñs. cōuertitur enī cū tali disiuncti-
ua cuius quelibet ps principatis est vna copu-
latiua. igitur et c. et tūc ad primū argumētū di-
cetur in tractatu insolubiliū. ¶ Ad scōm ar-
gumētū iaz est dictū q nō valet numero plu-
rali ab exclusiua ad vlz de terminis transpo-
sitis formaliter. ¶ Itēz tñ illa pñs valet de mā-
q: aīis est impole. q: sequit vt ibi dictum est.
tñ due aīe sūt in sor. et platone. igitur tñ duo
idiuisibilia sūt i sor. et platone. pñs falsū. q: pla-
q: sūt duo idiuisibilia sūt i sor. et pla. q: mille
pres sūt i sor. et in platone que plura entia q:
duo indiuisibilia. ¶ Sed forte dicet q nō be-
ne sumit ista minor negatiua. nō plura entia
q: duo indiuisibilia sunt in sor. et platone. sed
d3 sumi sic. nō plura indiuisibilia q: duo indi-
uisibilia sunt in sor. et platone. Et ita dicet etiā
q illa. tñ tres hoīes currūt. vificatur p talez
copulatiua tres hoīes currunt verificat p ta-
lem copulatiua tres hoīes currunt et non
plures q: tres hoīes currūt. Sed contra ar-
guitur q ista copulatiua non est sufficiens
ad veritatē istius exclusiue penendo q non
plures hoīes q: tres currant et currant alia
animalia ab aliquibus illoz trīum. tūc ista co-
pulatiua est vera. tres homines currūt. et nō
plures q: tres homines currūt. et ista exclusi-
ua est falsa. q: sequit tñ tres homines cur-
rūt. igitur tantū trīa animalia currūt. pñs patz
p regulā allegatam. scilicet ab inferiori ad suum su-
perius dictionē exclusiua addita subiectis ar-
gumentū bonum et pñs est falsus. q: sequit
p respōsiōnē q nulla alia a tribus animalibz
currūt aut q nō plura animalia q: trīa aīalia
currūt. quoz vtrūqz est falsum. Ideo dicet
q ista tantū tres homines currūt. sic verificat

Propōis exclusiue

tur disunctiue. tres homines currunt & non
plura q̄ tres homines currunt. vel tres ho-
mines currūt. & nulla nō tres homines cur-
rūt. Ex q̄bus patet istas fore veras. tñ duo
apostoli sūt apostoli dei tñ tres sūt apli dei &
et tñ tres apli sunt apli dei. & tñ duo apli
dei sunt in rex natura. q̄uis duodecim sint
apostoli dei. & sicut precise vnus ē apostolus
dei. ita mille sūt apostoli dei. l3 nō sunt nisi duo
decim apostoli dei. ¶ Ad tertium dicit q̄ cō-
cludit. vult enim sūt vniuersales que nō pos-
sunt habere exclusiua de terminis similibus
neq3 p̄p̄inquis. & ecōtra aliq̄ue exclusiue nō
habent vles sicut tales. infinitis finita sūt plu-
ra. frequenter tñ accidit q̄ l3 vniuersalis non
possit habere exclusiua de terminis cōsimili-
bus tamē aliqua cōuertibilis ex terminis aliis
p̄posita pōt h̄e exclusiua. S3 adhuc genera-
liter nō est hoc verum. sed ad inueniendum ta-
les vniuersales nō o3 tps terere. p̄pter veri-
tatem regule ampliandaz. vñ regula nō inue-
ta est nisi p̄ vniuersalib3 h̄itibus exponētes
que sint cōuerse aut cōuertētes exponēduz
exclusiuarum. vt supra tactum fuit in p̄batio-
ne dubii. Verū tamen ista p̄positio precise
sicut est significat aliqua p̄positio nō est ex-
clusiua. q̄ nō fit exclusio ab oppositis subiecti
vñ in ista precise sicut est aliqua p̄positio signi-
ficat. ly p̄positio est tenet se a pte subiecti. & si
esset exclusiua esset sensus q̄ precise aliqua p̄-
positio sicut est significat. & tñ manifeste iste
pōt habere vniuersalem. sed in hac p̄positio-
ne. precise sicut est significat aliqua p̄positio.
exclusio nō cadit supra subiectum. sed solum
supra predicatū. & ideo nō valet p̄ia ista. pre-
cise sicut est significat aliqua p̄positio. igitur
oīs p̄positio est vera. neq3 illud argumen-
tum valet precise sicut est significat oīs p̄po-
sitiō. igitur aliqua p̄positio est vera. p3 ex di-
ctis multiplici rōne supra. ¶ Ad quartū dicit
tur cōcedendo p̄iam & p̄is. s. tantū rex pōt
esse filius tuus. & negatur istud argumen-
tum nō rex erit filius tuus. igit nō rex pōt ēē
filius tuus. ab esse enī ad posse cum termi-
no includente distributionem nō valet p̄ia.
& ita etiā negat q̄ filius tuus pōt esse nō rex
q̄ sequit q̄ filius tuus pōt esse aliqd qd non
potest esse rex. ¶ Ad quintum negat ista p̄se-
quentia. omnis homo est animal. igitur tan-

tum omne animal est homo. & dicitur q̄ vn-
uersalis istius p̄sequētis est ista omnis homo
est omne animal. & cum arguitur q̄ nō. quia
plus predicatur in vniuersali q̄ subiciatur in
exclusiua. dicitur illud negādo. q̄ signūz vni-
uersale vniuersaliter sumptum nō esse pars
extremi. ¶ Ad sextum negat p̄ia ista oīs ho-
mo preter sortem currit. igitur tñ currēs est
homo preter sortē. sed si aliqua exclusiua de-
bet inferri ex ista talis inferenda est. igitur tñ
currēs preter sortem est homo. & causa est
q̄ pars extra capta non regitur a noīe vel a
prepositione. sed a verbo. vnde in ista omnis
homo preter sor. currit precise ly homo est
subiectū. Sed de isto magis videbit infra.
¶ Ad septimū dicit illā cōsequentiaz dubitā-
do. tñ hominis est asinus. igitur oīs asinus
est hoīs. si enim antecedēs sit p̄positio exclu-
siua sic significando est antecedens impossibi-
le. si autem exclusio cadat sup partem solum
subiecti & non sit p̄positio exclusiua tñ non
requirit istam vniuersalem. sed siue vno mo-
do siue alio capiat ly tantum nō arguitur.
ibi ab exclusiua ad suaz vniuersalē de termi-
nis trāsp̄positis. ¶ Ad vltimū dī q̄ pbat rex
Aliud incidit dubiū vtrum ista sit pos-
sibilis. tantum exclusum est ex-
clusum. Et arguit q̄ sic. q̄ de facto est vera
eo q̄ oē exclusū ē exclusū. igitur tñ exclusūz
est exclusum. consequentia patet. ab vniuersa-
li ad exclusiuam de terminis trāsp̄positis. &
aīis est verum posito q̄ aliquid sit exclusum
ab aliquo actu vel ab aliquo continente.
¶ Secundo sic exclusum est exclusūz & nihil
non exclusum est exclusum. igitur tantum ex-
clusum est exclusūz p̄ia p3 ab exponentibus
ad expositam. ¶ Tercio sic potest esse q̄ tan-
tum exclusum sit exclusūz. & illa sic significat
igitur illa est possibilis. p3 consequentia. & an-
tecedens p̄batur. ita erit q̄ tantum exclusūz
est exclusum. igitur potest esse q̄ tñ exclusūz
sit exclusum. patet consequentia. & aīis p̄ba-
tur ponēdo q̄ cras nō erit alia exclusiua alia
ab ista vel eius parte. tñ homo currit. & q̄
illa erit cras sic significando. & ponitur q̄ so-
lum illud dicatur exclusum qd est exclusum
per dictionem exclusiuam tunc patet q̄ cras
erit ita q̄ tantum exclusum est exclusum. q̄
cras erit ita q̄ solū illud est exclusūz quod erit

De probatione

exclusum per illam exclusivam. q: hoc exclusiua non erit. tunc tñ exclusum est exclusum. igitur tunc erit ita q: tantum exclusum est exclusum. patet consequentia ⁊ antecedēs ex casu ergo ⁊c.

Propositum tñ arguitur ponendo q: solum id sit exclusum quod est exclusum per dictiones exclusivā sic q: omne qd nō pñet sub subiecto exclusivē sit exclusus. ⁊ dē qd cōtinet sit inclusum. ⁊ sit illa sic significando. tñ exclusū est exclusum. isto posito sequit̃ qd quocunq: dato ipsū est exclusus ⁊ nō exclusum. de for. enī arguit q: ipse sit exclusus ⁊ nō exclusus si enim for. dicit̃ esse exclusus in illo casu legitur. tñ sortes est exclusus. igit̃ nō cōtinetur sub subiecto exclusivē. arguit̃ tñ sic for. non cōtinet sub subiecto exclusivē. igitur subiectū exclusivē nō predicatur de sorte. ⁊ si sic igitur for. nō est exclusus. **¶** Si dicat q: for. nō est exclusus arguit̃ pñdo q: sortes sit exclusus q: omne qd nō cōtinet sub subiecto exclusivē exclusum. sortes est aliquid qd non pñet sub subiecto exclusivē. igitur for. est exclusus. Vel brevis arguit̃ sic. in isto casu vel for. est exclusus aut nō est exclusus. si nō ē exclusus. igitur nō cōtinet sub subiecto exclusivē isti? sed omne qd nō cōtinetur sub subiecto exclusivē est exclusum. igitur sortes est exclusus. **¶** Ideo si cōceditur q: sortes sit exclusus arguitur q: sortes cōtinet sub subiecto istius exclusivē ⁊ per pñs nō est exclusus.

¶ Ideo dicat ad dubium concedēdo istā esse possibilem. imo necessariū de virtute sermonis. q: necessario multa ⁊ multa sunt exclusiva. l3 nulla exclusiva sit. capendo istū terminum exclusum solum p illo qd excludit p dictionem exclusivā dicat q: ipsa est possibilis. sed non pōt esse vera sic significando ipsa omni exclusiva exīte. **¶** Un forte eras erit ita q: tñ exclusus est exclusum sicut ponebatur in argumento. **¶** Et ad casū possum contra dubium dī ipsū negando unde potest esse q: ista sic significando sit ⁊ nō alia ab ista exclusiva vel eius parte. sed nō est possibile q: per illā aliquid excludat vel includatur. unde possibile est q: tñ exclusum est exclusum p exclusivā que nō est ista. sed q: tñ exclusum sit exclusum per istā exclusivā

existentem solum in mundo tñ exclusum est exclusum. sic precise significantem cōtradictio sequitur. ⁊ ideo ⁊c. **¶** In illo aut casu non est verum q: omne qd nō pñetur sub subiecto exclusivē est exclusum. neq: est admittendū cum aliis ibi positis. **¶** Nam ad hoc q: aliq sit exclusiva nō oportet in illa aliquid includi sicut in ista. tñ chymera est chymera. neq: aliquid excludi sicut in ista. tñ ens est ens. neq: oportet aliquid includi vel excludi sicut in ista. tñ exclusum est exclusus. **¶** Et l3 ista sit possibilis tñ ista nō potest esse vera sic significando. **¶** Unde nō valet hoc argumentum a ⁊ b. propositiones conuertuntur. ⁊ a ppositio potest esse vera sic significando. igitur b. potest esse verū sic significando. sicut patet de istis for. nō demonstrat ⁊ hoc nō demonstrat demonstrato sorte. **¶** Sed forte adhuc arguitur q: ista sit impossibilis. q: sequit̃ tñ exclusum est exclusum. igitur exclusum est. ⁊ sequitur. exclusum est. igit̃ nō pñtum in exclusiva est. ⁊ cōtra aliquid nō contentum in exclusiva est. igitur aliquid exclusus est. ⁊ quocunq: dato in isto casu sequitur cōtradictio. Item ponatur q: cum ista exclusiva sit etiam ista. tñ asinus currit. ⁊ sequit̃ q: aliquid est exclusum ab illa. tñ asinus currit consequēs est falsum. q: quocunq: dato sequit̃ q: ipsum nō sit exclusum. **¶** Ad primū dicat negando istā pñam. nō pñtum sub ista exclusiva est igit̃ exclusum est. l3 cet bene valeat cōtra. **¶** Ad scdm dī q: in isto casu nō est exclusivum. q: nō possibile. liquid esse exclusus ista exclusiva existente sic significando. tñ exclusū est exclusum. l3 bene sit possibile aliquid esse exclusus in alia exclusiva ab ista ⁊c.

Occurrit dubium an ista pñā valeat. tñ substantia nō est accidens. ⁊ substantia est aliquid. igit̃ tñ aliqd non est accēs. ⁊ arguit q: sic. q: ibi arguitur ab inferiori ad suū superius negatione posita cum debita constantia. ideo consequentia est bona. **¶** Secundo sic cōtradictio: in consequentis istius consequentiē repugnat antecedenti eiusdem. igitur illa consequentia est bona. probatur antecedens. q: ista repugnat tñ substantia nō est accēs. ⁊ substantia est aliquid. ⁊ nō tñ aliquid non est accēs. q: sequitur nō tantum aliquid non est accēs. igit̃ cā

Propōnis exclusiue

tum omne aliquid est accidens. pñs est impos-
sibile. et pñs patet. q: negatio pposita et post
posita egpollent subalterno suo. ¶ Tercio si
ista cōsequentiā nō valet similiter nō valet il-
la. tñ substantia nō est accidens. et omnis sub-
stantia est aliquid. igitur tantū aliquid non est
accidens. cōsequens est falsum. q: est syllegi-
simus in quinto tertie. ¶ Quarto sic añs isti-
us consequentię est impossibile. et ista psequē-
tia est denotata a ly si vñ igitur significans ex cō-
positione suoz terminoz. nñ. igitur est bona.
patet cōsequentiā. et antecedens. pbat. q: cō-
tradictoriū añtis istius pñe est necessariū.
s. nō tñ substantia nō est accēs. q: chymera
nō est accēs. et chymera nō est substantia. igitur
qd nō ē scā nō ē accēs. pñs et añs ē neces-
sariū igitur et pñs. et sequitur vltra. qd non est
substantia non est accidens. igitur non tantū
substantia non est accidens. patet consequen-
tia. et antecedens est necessarium igitur et cō-
sequens est necessarium. qd est oppositūz pri-
me partis antecedentis principalis pñtis.

Oppositum pñe añs est verū
et pñs falsum et impossibile igitur ista pñs non
valet q: enīz antecedēs isti s psequētię sit ve-
rum pñs q: substantia nō est accidens. et oē nō
substantia est accidens. igitur tñ substantia nō
est accēs et cōsequens est impossibile. q: sequi-
tur tantum aliquid non est accidens. igitur om-
ne nō aliquid est accidens. cōsequentiā patet.
q: cōsequens cōuertitur cum exponēte vna
istius antecedentis.

Ad dubium igitur dico ipsū ne-
gando. q: antee-
dens ipsius est verum et cōsequens falsus. vt
argumentum probat. antecedens enīz et con-
sequens istius consequentię exponuntur per
copulatiuas quarūz due partes sunt affirma-
tiue. q: tam antecedens qz cōsequens sunt ex-
clusiue non inere negative. ¶ Et ad primum
argumentum cum arguitur. q: ista sit bona
consequentiā. q: arguitur ab inferiori ad suūz
superius cum cōstātia subiecti et c. dicitur q:
ista reglā nō plus dicit nisi q: ab inferiori sim-
pliciter sumpto ad suūz superius simpliciter
sumptum valet consequentiā. Unde licet se-
quatur. substantia non est accidens. et omnis

substantia est aliquid. igitur aliquid non ē acci-
dens. simplr sumpto inferiori et superiori. nō oīz
valere consequentiā ab inferiori ad suūz su-
perius sibi coniungendo dictionem exclusi-
uam sicut etiam non sequitur. tu incipis esse
albus. igitur tu incipis ēē coloratus. Et sic et
dicitur istam non esse in quinto tertie. tantūz
substantia non est accidens. et omnis substan-
tia est aliquid. igitur tantum aliquid non est
accidens. sed ad concludendum in isto modo
oportet deponere dictionem exclusiuam.

¶ Ad secundum cum arguitur q: oppositūz
consequentis istius repugnat antecedenti eius-
dem. dicitur illud negando. vnde illa est ne-
cessaria et stans cum isto antecedente. non tā-
tum aliquid non est accidens. Et dicitur vlti-
mus negando consequentiā cum arguitur
non tantum aliquid non est accidens. igitur
tantum omne aliquid vel tantum omne ens
est accidens. ¶ Et ad regulam allegatam di-
citur istaz non tenere generalr in exclusiuis.
neqz generaliter tenet in exceptiuis. vnde nō
sequitur. non nullus homo pter for. est asi-
nus. igitur aliquis homo. pter for. est asin-
us. fallit etiam ista in insolubilibus. ¶ Ad quar-
tum dicitur negando q: antecedēs istius du-
bii sit impossibile et dicitur q: contradictoriū
eius est falsum. s. non tantum substantia non
est accidens. et cū arguitur. quod non est sub-
stantia nō est accidens. igitur non tantūz sub-
stantia non est accidens. negatur antecedens
et negatur ista consequentiā. chymera non ē
accēs. et chymera non est suba. igitur qd nō
est substantia non est accēs. antecedens enīz
est verū. et pñs falsum. q: omne q: nō est sub-
stantia est accidens.

Queritur inde an exclusiua sit qñ
ta et arguitur q: nō. q:
tūc sequitur q: contraria forent simul vera et
subcontraria falsa. vt tantum homo est aīal.
et tantūz homo nō est animal. iste subcontra-
rie sunt simul false et si subalterne simul ve-
re que sunt contrarie. scilicet non tantum ho-
mo est animal. et non tantum homo non est
animal. igitur contrarie vere. ¶ Secundo si
sunt quante sequitur q: est aliq: indefinita va-
cuius qlibet singularis est falsa vt tñ aīal est
homo. ¶ Tercio sequit q: a singularibz suffi-

De probatōe

clenter enumeratis ad suam vniuersalem nō valet consequentia. vnde non sequitur. nō tñ hoc animal est homo. neq; tantum hoc aīal est hō. & sic d' alijs. igitur non tantū aīal est homo. Quarto isto dato seq̃ q̃ duo cōtraria sunt inere negatiua. & duo subcontraria aliquid ponere & neut; eē inere negatiuū. Quinto q; p idē exceptiue eēnt q̃ste. & tunc sequit' duor; p̃trarioz; qdlibet aliquid ponere & duo subcōtraria eē mere negatiua. p̃z p̃ma p̃na. de istis. q̃libet hō. p̃ter sor. currit. nullus hō p̃ter sor. currit. & p̃z secunda de istis nō q̃libet hō. p̃ter sor. currit. nō nullus hō p̃ter sor. currit. ¶ Oppositus arguit. q; ista est indefinita. tantū aīal est homo. q; in ea subiecti terminus cois tē. ¶ Itē ista p̃na est idarij. oīs hō currit. tñ risibile est hō. igitur risibile currit. igit' vtraq; p̃missa; est q̃sta. ¶ Ad dubium dicitur ipsum concedendo & concedunt conclusiones ibi illate.

¶ De p̃batione p̃positionis exceptiue.

Am excepti uas ex

mus p̃mittentes p̃mo q; exceptiua affirmatiua est extra capto p̃is subiectiue aut partis in

modo a suo toto. Ex qua suppositione vltimus p̃z. q; ad hoc q; exceptiua sit vā o; pariter extra captā verificam de subiecto exceptiue & eontra. Ex qbus p̃z q; ista p̃na valet omne aīal. aliud a lapide currit. & lapis n̄ currit. igit' omne aīal p̃ter lapidē currit. Si cut neq; ista. nullus hō differēs ab aīmo currit & aīmus currit. igitur nullus hō p̃ter aīnū currit. aīis. n. est vēr. & p̃ns falsum. q; p̃ns p̃ime p̃he denotat eē exceptionem lapidis ab aīali que nō est. ideo p̃ns est falsum. Ideo forte dicitur q; ista. omne aīal p̃ter lapidē currit. sic exponit. omne aīal aliud a lapide currit. & lapis nō currit. & lapis est aīal. igitur omne animal p̃ter lapidē currit. Sed contra. q; non sequitur. omnis homo p̃ter sor. currit. igit' omnis hō differēs a sor. currit. & sor. non currit. & sor. erit homo. igit' ista copulatiua que est p̃ns non sufficienter exponit illud antecedens. Et q; ista p̃na non valeat arguitur ponendo q; sor. non currit. & sor. erit aliqui quando nō erit alter hō ab eo. & oīs hō nō sor. currit. tunc est an

tecedens vēr. s. oīs hō p̃ter sor. currit. q; tantū sor. erit hō nō currens. & pars p̃ma p̃tis est falsa. q; nullus erit hō alius a sor. Similiter non sequitur. nullus homo alius a sor. currit. & sor. currit. & sor. erit homo. igitur nullus homo p̃ter sor. currit. ponatur enī q; sor. currit. quando non erit alter homo ab eo. & postq; sor. erit corruptus current boīes multi. & patet q; antecedens est verum & consequens falsus. q; sequitur nullus homo p̃ter sor. currit. igitur tantū sor. erit homo qui currit. seu aliquis homo currens. Ideo dicitur q; exceptiua p̃positio vt talis quilibet homo p̃ter sor. currit. exponitur sic. quilibet homo non sor. currit. & sor. non currit. & sor. erit homo. igitur quilibet homo p̃ter sor. currit. Similiter d' p̃senti. & de p̃terito. tenet consequentia. Ex quo & ex p̃cedentibus patet q; vniuersalis affirmatiua de ly omnis infert exclusiuam terminis transpositis & exclusiua infert exceptiuam negatiuam. vnde bene sequitur. omne animal currit. igitur tantum currens est aīal. & sequitur vltra. tantum currens est animal. igitur nihil p̃ter currens est animal & eontra.

Sed contra arguitur. isto modo exponendi dato sequitur q; in casu ista foret vera. quilibet homo p̃ter sor. currit. ponatur enī q; sint multi homines quorum quilibet alius a sor. currit. & nullus homo quiescat nisi sor. tunc sequitur cum alijs veris. q; ista est vera quilibet homo p̃ter sor. currit. Sz arguitur q; non. quia quilibet singularis istius vniuersalis est falsa. puta quilibet talis. iste homo p̃ter sor. currit. igitur sor. est iste homo. consequens falsum demonstraretur enim placito. per ly. iste. & patet consequentia ista per suppositionem positam supra. sed forte dicitur q; tales iste homo p̃ter sor. currit. non est p̃positio vel forte dicitur q; non est exceptiua. Sed primum illorum est falsum. q; est oratio perfecta indicatiua perfectum generans sensum in animo auditoris. igitur est p̃positio. ¶ Item ista habet subiectuz p̃dicatū & copulā. & aīa ad p̃positionē caribegoricā regita. igit' tē. Itēq; secunduz est verū. q; in ista p̃positōe. iste hō p̃ter sor. currit.

De relatiuis

ly preter tam bene tenet exceptione q̄ in ista
ois homo p̄ter sor. currit cū vniuoce ⁊ eodē
modo significet dictio in illa vli ⁊ in illa singu
lari. ideo sequit̄ q̄ tam exceptiua est ista sin
gularis q̄ ista vli ⁊ tam p̄pria licet nō tam
vera. ¶ Item si ois homo p̄ter sor. currit ⁊
plato est homo. igit̄ plato p̄ter sor. currit. cō
sequēs est impossibile. q̄ p̄ modū exponēdi su
perius positū ⁊ per suppositiōes sup̄ius po
sitas sequit̄ q̄ plato sit sor. Sed forte huic dī
q̄ iste nō est bonus syllogismus. q̄ plus sub
icit̄ in maiorē q̄ p̄cedatur in minorē. Sed
contra. q̄ in ista aliq̄s homo p̄ter sor. cur
rit. ly. sor. nō tenet se ex parte subiecti. q̄ non
pōt regi ab illa p̄positiōe preter. neq̄ ab illo
termino homo. vt pat̄ exercitatio in materia
grammaticē. ideo regitur ab isto verbo currit
ex parte post. igit̄ ⁊ c. ¶ Item si ois homo
p̄ter sor. currit. igit̄ homo p̄ter sor. currit ⁊
nihil est homo. p̄ter sor. nō currēs. tenet p̄na
ab exponentibus ad suā expositiā. sic enī ista
debet exponi. q̄ p̄batio debet fieri a primo
termino p̄babilī aut saltem aliqua diuersita
tis ratio foret quare in illa. ois homo currit.
⁊ nō i ista. ois homo preter sor. currit q̄ ratio
nō videt̄. ista igit̄ p̄na p̄ ab exposita ad suā
exponentes ⁊ scd̄a pars p̄ntis est falsa. q̄ ali
qd̄ est homo qd̄ nō p̄ter sor. est currēs puta
plato. ¶ Itē neq̄ iste homo preter sor. currit
in dato casu. neq̄ iste ⁊ sic de aliis. igitur nul
lus homo preter sor. currit p̄. p̄na a singula
ribus sufficiēter enumeratis ad suā vliem ⁊
aīis est verū. igit̄ ⁊ p̄ns. igit̄ alia est falsa. s. q̄
libet homo p̄ter sor. currit. ¶ Item dato isto
modo exponēdi valeret hoc argumentū
nullus homo non aīal currit. ⁊ aīal currit. ⁊
aīal est homo. igit̄ nullus homo preter aīal
currit. Similiter valeret id nullus homo nō
albus currit ⁊ albus currit. ⁊ albus est ho
mo. igitur nullus homo preter aliqd̄ album
currit. sed p̄sequēs est falsum q̄ aliqua taliū
consequētiarum valet. istud enim p̄sequēs ē
impossibile. p̄ ipsum enim denotat̄ exceptio
nē esse superioris de inferiori quē esse nō pōt
¶ Item sic isto modo exponēdi dato cum
aliis veris sequit̄ q̄ hec est falsa. omnis ho
mo preter asinum currit. posito q̄ q̄libet ho
mo currat. sed p̄sequēs est falsum. q̄ contra
dictorium istius est falsum. s. nō omnis hō p̄

ter asinum currit. q̄ sequitur nō omnis ho
mo p̄ter asinum currit. igitur homo p̄ter asi
num nō currit. ab vna eq̄pollente ad aliam.
p̄sequens est falsum. q̄ sequit̄ homo p̄ter asi
num nō currit. igit̄ homo nō asinus nō cur
rit. ⁊ asinus est homo. Sed ad primū illoꝝ
dicī cōcedendo q̄ in dato casu ista est vera
ois homo p̄ter sor. currit. Et cū arguit̄ q̄ q̄
libet eius singularis est falsa. sic significando.
igit̄ ista nō est vera. negatur argumētū. Et
si forte arguit̄ q̄ sub aliquo termino stāte dī
tributiue nō l̄ descendere. q̄ ista vli ē v̄
ra. ⁊ q̄libet eius singularis est falsa. dī cōce
dendo totū. Et si tūc arguit̄ sic. ois homo
preter sor. currit. igit̄ homo preter. sor. currit
tenet p̄na. ab vli ad suam indefinitam ⁊ seq̄
tur vltra homo p̄ter sor. currit. igit̄ plato pre
ter sor. currit. vel cicero p̄ter sor. currit. ⁊ sic
de aliis. p̄sequēs est falsum vt prius. ⁊ tenet
p̄sequētiā. q̄ sub termino stāte determinate li
cet dīstinctiue descendere. igit̄ a p̄mo silois ho
mo p̄ter sor. currit. igit̄ plato preter sor. cur
rit vel cicero preter sor. currit. ⁊ sic vltra. Di
cī concedendo totū vsq̄ ad illam consequē
tiam homo preter sor. currit. igit̄ plato p̄ter
sor. currit. vli cicero preter sor. currit. ad quā
dicī negando. ⁊ ad regulā dī q̄ ipsa nō est
generaliter vera. vnde sicut sub subiecto isti
vniuersalis ois homo preter sor. currit. nō l̄
descendere ad aliqd̄ p̄ticulare aliquā singula
rem veram assignando. sic neq̄ sub isto ter
mino homo in ista indefinita homo p̄ter sor.
currit. Et p̄ hoc rīdet̄ ad aliud negādo istaz
p̄nam ois homo preter sor. currit. plato est
homo. igit̄ plato preter sor. currit. q̄ excepti
ua nō pōt esse maior in datū ad cōcedēdum
suaz singularē formalit̄. q̄ subiectū istius nō
stat mobiliter sic q̄ sub isto liceat descendere
inferendo suā singularē. Ad aliud dicī negā
do istaz p̄sequentia. ois homo preter sor. cur
rit. igit̄ nihil est homo qd̄ nō preter sor. cur
rat. neq̄ ista est exponens eius. q̄ nō est ex
ponibilis a primo termino ⁊ cā est. q̄ subie
ctū istius exceptiue nō stat mobiliter sic q̄ li
ceat aliquā eius singularē inferre. vñ sub co
nullo modo licet descendere. q̄ nō licet descen
dere. igit̄ iste homo currit. si est aliud a sor. ⁊
sic vltra. q̄ conditionales in cōsequente po
site sunt impossibile. neq̄ sic licet descendere

De probatione

sub subiecto istius omnis homo pter sor. currit et iste est alius a sor. igitur iste currit. et sic de aliis descendendo ad omnes homines alios a sor. q. descendere sub subiecto vltis est suas singulares cu debito medio inferre. neq. licet inferre singulares istius vltis ex ista vniuersa li. igitur et c. ¶ Ad aliud dicit. negando istam consequentiam. neq. iste homo pter sor. currit. neq. iste. et sic de aliis. igitur nullus homo pter sor. currit. Et ad regulam dicit q. in exceptionis non valet. et vterius cu arguit q. isto modo exponendi dato esset ista falsa. ois ho pter asinum currit. pceditur. Et cu arguitur q. non. q. eius oppositum est falsum. s. non ois homo pter asinum currit. dicit q. non et negat ista psequentiam. non omnis ho pter asinum currit. igitur homo pter asinum non currit. et regula allegata non valet in exceptionis vt supra dicebat. Unde aduertendum est ad dandum contradictorium in exceptionis q. oportet pponere negationem aduerbialem negantes vt preposita auferre. Unde iste non contradicit ois homo pter asinum currit. et homo pter asinum non currit. neq. iste nullus homo pter asinum currit. et aliquis homo pter asinum currit. Et arguit. adhuc q. ista sit falsa in isto casu. non ois homo pter asinum currit. q. sequitur ex ista q. ex ista q. non ois homo non asinus currit et asinus est homo et asinus currit ab exposita ad exponentes d. negando pnam q. exceptiua mere negatiua non habet exponi. Sed h3 casus veritatis disiunctive et regula superius data de exponere exceptiua vera est de exceptionis non mere negatiuis pp quod tales sunt dubitande non homo pter asinum currit non tu vides aliquem hoies pter sor. posito q. nullum hoies videas. si eniz negationes cadunt super totum sic q. in vtraq. neget exceptio sunt iste mere negatiue et ambe vere. Si autem negatio non cadat sup totum sic non ptradicit iste tu vides aliquem hoies pter sor. et non tu vides aliquem hoies pter sor. sed sunt ambe false. Sed vtriusq. ptradictorium est pponendo negationem negat exceptiorem.

¶ Ad vltimum pot probabilitur dict q. ista nullus homo pter animal currit. debet sic exponi nullus homo non animal currit. et animal non currit est homo. et si aliquid est animal illud est. ¶ Sed forte arguitur. q. ista esset vera.

nullus homo pter hominem est homo. Similiter ista. nullum ens pter ens est ens consequens falsum quoniam in qualibet illarum denotatur esse exceptio. et in nulla illarum igitur quolibet illarum est falsa. minus arguitur. quia equale ab equali excipi non potest. quia excipere aliquid denotat remanere de eo a quo fit exceptio. sed huic dicitur postea.

Sed incidit dubium in ista materia an ista sit possibilis ois homo pter sor. excipit. et arguitur q. non. q. sequitur ois homo pter sor. excipit igitur sor. est homo et sor. non excipit et pater pna. et pna est impossibile. igitur et ans. qd est dubium. et qd pna sit impossibile arguit. q. necesse est q. ipse sit a multis rebus exceptus et. b. multis locis.

Oppositum tamen arguitur. q. cras erit ita q. omnis homo pter sor. excipitur. igitur potest esse. ita q. omnis homo pter sor. excipitur et vltra potest esse ita q. omnis homo pter sor. excipitur. et ista est sic significando. igitur est possibilis. patet consequentia et arguitur primum antecedens ponendo q. cras erit. ita q. nullus homo est nisi fortes. vel plato. et q. ista. ois homo pter platonem currit. erit sic significando. tunc non existente alia exceptiua ab ista vel eius parte et solum illud sit exceptum vel appelletur exceptum quod excipitur p dictionem exceptiuam. sequitur tunc q. cras erit ita q. ois homo pter sor. excipit. q. cras erit ita q. tunc plato p dictionem exceptiuam excipitur.

Ad quod dubium respondet ipm negando capiendo istuz terminum excipi put significat rem extra capiam quacumq. re extra capiatur seu extra capta sit dato q. iste terminus excipitur non distribuat. isto eniz modo sequitur. si sor. est ipse est exceptus. id ista est penitus impossibilis. omnis homo pter sor. excipitur siue est exceptus sic significantibus terminis. Sed si ponitur q. iste terminus exceptiua vel excipitur significet rem exceptam solum p exceptiuam dictionem dicitur q. illa est possibilis. sed non est possibile istam esse veram vt probat argumentum. ¶ Sed contra predicta iterum sor.

proposi. exceptiue

te arguitur probando istum modum expo-
nendi non fore bonum. quia cum veris isto da-
to sequitur quod hec impossibilis. sic significando
omnis homo preter nos currit demonstran-
do me. et te per ly nos. Et idem arguitur de
ista omnis homo preter sor. et platonem cur-
rit consequens tamen est falsum. ponatur enim quod
nullus homo nisi nos sit non currens. vel nisi
sor. et plato. ¶ Itz sequitur. fore possibile quod
tu incipis scire omnem propositionem preter
a. et tamen tu incipis scire. a. consequens est
falsum. quia exceptiua repugnat sue preiacen-
ti. similiter quod tu differas ab omni homine pre-
ter a te. consequens est falsum. quia tunc se-
quitur quod omnis homo preter te sit. et probat
consequentia. quod tu differas ab omni homine
non te et non differas a te et si aliquid est tu id
est homo. consequens tamen est falsum. ¶ Itz
sequitur quod tu non differas ab alio preter a te ab ali-
no. consequens est falsum. quod tunc a nullo alio
ab alio differas. et cum capra sit a tu sis. se-
quitur quod tu es capra. Item sequitur quod possi-
bile foret quod tu vides omnes homines albos
preter sor. et tamen non vides aliquem hofez
album etiam neque aliquos homines albos.
¶ Item hec consequentia non valet. omnis pro-
positio non exceptiua est vera et propositio ex-
ceptiua non est vera propositio. et si aliqua est
propositio exceptiua illa est propositio. igitur
omnis propositio preter exceptiuam est vera
in casu enim antecedens est verum et conse-
quens falsus. posito quod nulla sit exceptiua. alia
a consequente vel eius parte. et sit ista conse-
quentia tota cum ista deus est. vel fiat argu-
mentum de ista omnis propositio categori-
ca preter exceptiuam est vera. et ponatur ca-
sus de illa. ¶ Item ista tantum omnis homo
preter sor. currit. non exponitur illo modo. igitur
et c. ¶ Ad primum dicitur concedendo quod
rales sunt impossibiles. omnis homo preter
nos currit. omnis homo preter sor. et cicero-
nem currit. quia ex utraque sequitur quod omnis
homo currit. et etiam quod homo non currit.
nec admitteretur casus ibi positus. ¶ Et si sor-
te arguitur quod illa sit vera. aut possibilis. om-
nis homo preter sor. et platonem currit. quia
ponatur quod omnis homo differens a sor. vel pla-
tone. currat. et non currat sor. neque plato. tunc
ista propositio est partim falsa et partim vera omnis ho-

mo currit. igitur per dictionem exceptiuam
potest verificari. et tenet consequentia per an-
tiquam regulam. scilicet quod omnis proposi-
tio vniuersalis partim vera et partim falsa.
potest per dictionem exceptiuam verificari.
sed ista non potest aliter verificari. quod sic om-
nis homo preter sor. et platonem currit. igitur
et c. Sed hinc dicitur admissio casu quod
ista omnis homo currit. non est partim ve-
ra et partim falsa. sed simpliciter falsa. neque ve-
rificatur per dictionem exceptiuam. immo si
exceptiua est vera vniuersalis sibi correspon-
dens est falsa. Et ulterius dicitur quod illa regu-
la antiqua intelligitur sic quod propositio vniuer-
salis cuius aliquae singulares sunt vere et ali-
que false potest habere exceptiuam veram si
ibi correspondentem in qua excipiantur sin-
gularia pro quibus ista vniuersalis est fal-
sa que regula verificatur in terminis simpli-
cibus. et de vniuersali et exceptiua quarum
nulla se falsificat. et tunc ulterius dicitur quod hu-
ic vniuersali false. omnis homo currit. in casu
dato correspondet ista exceptiua omnis ho-
mo preter sor. vel platonem currit. Ad secun-
dum dicitur concedendo istam tanquam possi-
bilem. tu incipis scire omnem propositionem
preter. a. et tamen tu incipis scire. a. sicut po-
sito quod due propositiones sint vere et non plu-
res quas modo incipias scire per positionem
de presenti et sit solum. a. propositio falsa que
incipiat esse vera per remotionem de presen-
ti et quam incipias scire. et patet conclusio.
Et ad argumentum contra quia tunc excep-
tiua et sua preiacens non repugnant de quod
in talibus terminis oppositis frequent non re-
pugnant. Et si arguitur. si tu incipis scire om-
nem propositionem preter. a. igitur tu non in-
cipis scire. a. ab exposita ad exponentem. ne-
gatur consequentia. quia ista non est exponi-
bilis ratione istius dictionis preter. sed ratio-
ne de ly incipis eo quod est primus terminus p-
babilis in ista. Et per hoc etiam dicitur ne-
gando istam tu differas ab omni homine pre-
ter a te et etiam consequentiam istam tu
differas ab omni homine non te et non differas
a te et es homo igitur tu differas ab omni ho-
mine preterquam a te. si ista. tu differas ab
omni homine preterquam a te. habet sic ex-
poni tu es. et omnis homo preter te et. et tu non es

Tractatus

homo preter te. sed in fine est falsa. igitur et.
¶ Ad aliud dicitur concedendo quod tu non differens ab alio preterquam ab asino neque differens ab alio ab asino sicut non differens a non asino. sed per illud non sequitur quod non differens a capra. neque sequitur quod a nullo alio ab asino differens. Et cōsimiliter dicitur ad illam. tu non differens nisi ab asino. quod sensus eius est quod non differas ab alio quo nisi ab asino. **¶** Ad aliud dicitur negando conclusionem ibi illatam. quod sequitur. tu vides omnes homines albos preter soror. igitur omnes homines albi preter soror. videntur a te. tenet prima. ab actina ad passivam. et ultra sequitur. igitur aliqui homines albi differentes a soror. videntur a te igitur aliqui homines albi videntur a te. quod repugnat secunde parti conclusionis. Ista enim est falsa. tu vides istos homines alios a soror. demonstrando mulieres. neque masculinum genus coeipit femininum in numero plurali nisi illud adiectivum superponat per utraque. **¶** Ad aliud dicitur in insolubilibus. **¶** Ad aliud dicitur quod probat verum. quod alius terminus probabilis preedit. Et regula superioris data intelligitur quod exponenda est. primo modo dicto quasi talis dictio exceptiva est primo terminus exponibilis in ea. **¶** Uterum est aduertendum quod ista prepositio vel coniunctio preter aliquam tenet exceptivam et aliquam inere negationem. et ideo secundo modo exponitur sic. omnis homo preter soror. currit omnis homo non soror. currit. et soror. non currit igitur omnis homo preter soror. currit. et isto modo ista est vera. iste homo preter platonez currit. posito quod plato non currat. et soror. currat et ista sit sic significando. Si ille sunt vere omnis homo preter chymera est omnis homo preter adam est rationale animal. omnis homo preter asinum est de discipline susceptus. et omne animal preter lapidem est suba sensitiva. Et si ille ista est vera. nullus homo preter animal currit. quod non plus significat nisi si quod nullus homo non animal currit. et animal currit. quod possibile est. ideo ponatur et sequitur propositum. sed sic non significat ly preter dum tenetur exceptivam. sed significat modo quo exposte sunt propositiones supra. Aliquam autem tenet ly preter subtractivam. Aliquam additivam ut tres homines preter soror. currunt. Si ly preter tenet additivam significat quod tres homines ultra soror. currunt. Si vero ly preter tenetur subtractivam significat quod tres homines remoto sorte currunt neque hoc respondendum est. quod nihil vilius

in aliqua scia homines laborant quam quod cuiuslibet vocabuli vim et proprietatem cognoscant. et c.

¶ De expositione reduplicative.

Actione dictionis reduplicative tete as

firmative sufficit ad propositionem exponendam copulativa cuius prima pars est categorica in qua

affirmatur dictio reduplicata de subiecto exponende reduplicative. et secunda pars est propositio conditionalis composita ex dictione reduplicata et predicato reduplicative. ubi grata soror. inquantum homo est animal. sic exponitur. soror. est homo. et si aliquid est homo illud est animal. igitur soror. inquantum homo est animal. Contra quem modum exponendi forte arguitur. quod isto dato sequitur quod ista sit falsa. soror. inquantum soror. currit posito quod soror. currat. et sit ista sic significando. quod ex ista secundum istum modum exponendi sequitur quod si aliquid sit soror. illud currit. que est conditio nalis falsa. sed tamen quod illa reduplicativa sit vera arguitur. quod soror. currit in isto casu et soror. est soror. inquantum soror. igitur soror. inquantum soror. currit. prima pars expositiva. **¶** Itē secundo sequitur quod quocumque differunt inquantum differunt ipsa conveniunt. quod datus. a. et b. ipsa differunt. et si aliqua differunt ipsa conveniunt. quod non potest esse quod aliqua sint que non aliter conveniant. Et aliquid etiam inquantum conveniunt differunt quod tamen falsum est. quod si aliquid inquantum conveniunt differunt et inquantum aliquid differunt disconveniunt. igitur aliquid inquantum conveniunt disconveniunt. sed in quocumque aliquo disconveniunt in illo non conveniunt. igitur aliqua inquantum conveniunt non conveniunt. **¶** Itē isto dato sequitur quod precise tanta est convenientia inter aliqua quanta disconvenientia. prima est impossibile. **¶** Itē sequitur quod quantitas continua inquantum continua est discreta. consequens falsum. quod quantitas continua prout continua differt a discreta. et arguitur prima. quod quacumque quantitate continua data illa est discreta. et si aliquid est quantitas continua illa est discreta. **¶** Sed forte dicitur quod hec propositio quantitas continua inquantum continua differt a discreta. est vera tenendo ly inquantum specificativam. Sed ista eadem non est vera tenendo ly inquantum reduplicativam. **¶** Sed contra istam responsionem sic arguitur. quod si quantitas continua differt a di-

De ly infinitum

sereta inquantum est quantitas continua se/
quitur q^d quantitas continua inquantum co/
tinua differt a se ipsa. p³ consequentia. et p³is
est impossibile. ¶ Item si ista sit vera. quan/
titas continua inquantum quantitas continua
differt a discreta. q^d quantitas co/
tinua sequitur q^d solum propter hoc quanti/
tas continua differt a discreta. q^d quantitas co/
tinua fin^{is} rōnez. siue conceptū suūz propriū
differt a discreta. ¶ Sed contra. tūc sequit^r
q^d nulla diffōne existente. aut conceptū non
differt quantitas continua a discreta aliquo
modo inquantum continua. ¶ Item hec nō
est de fin^{is} q^d ipm. homo est animal. ut patet
primo posteriorum. ideo non ē veruz q^d ho/
mo fin^{is} q^d homo ē animal sicut videt^r dicere
ipsemet Aristoteles eodem loco. Ideo forte
dicit^r q^d prioritice exponenda est dictio redu/
plicatiua. sicut iam exposita ē. Sed postērio/
ritice exponēda ē sic for. inquantū hō ē aīal
for. est homo. et si aliqd ē hōmo illud ē aīal
et contra si aliqd ē aīal illud ē hōmo. ¶ S³
contra istā responsionē sic arguit^r. q^d isto da/
to sequit^r q^d homo inquantū hōmo sit hōmo
coloratus postērioritice exponēdo. p³is ē fal/
sum. q^d nulla talis est d^o scdm q^d ipm. hō est
homo coloratus. ¶ Itē seq^ret^r q^d duo tra/
dictoria eēt^r sit^r vera. q^d illa ē vera. for. inquantū
hō ē aīal. ut p³ exponēdo primo mō. et ē
falsa exponēdo. scdm mō. igit^r sua p³radictō/
ria ē vera. ¶ Itē illi modi exponendi repu/
gnāt. igit^r vnicus eoz ē verus. aut nullus eo/
rum est verus. S³ pro expositione illius ter/
mini fin^{is} q^d ipm et illius termini p³ se. aduer/
te ad multiplicatē ist³ note cālis q^d. et quot
modis cālis reddat^r vera.

¶ De expositiōe illius termini infinitū.

Expositione

istius termini infinitus def^o pri/
ma suppositio q^d iste terminus
infinitus cathegorematicē sum/
ptus opponit^r priuatiue isti termino finitus.
Secūda suppositio q^d ly infinitū cathegore/
maticē sumptū significat tantū quantū non
terminatū. vel non habēs terminum vl^o ter/
minos. p³ illa suppositio. q^d bene sequit^r hoc
est infinitum. igit^r hoc est nō finitū. et vltra
igitur hoc nō est habēs finem vel terminum

et tenet p³ia ista primā. q^d ē ab affirmatiua d^o
predicatio primario ad affirmatiua de p³dicato
infinito. Tercio accipit^r q^d propositio exponi/
bilis rōne istius termini infinitū sine cathego/
rematice sumptū exponit^r sic. infinitus nume/
rus est finitus. aliquantus numerus est fin/
itus. et nō tantus qm in duplo maior. et in qua/
druplo et sic vltra. igit^r infinitus numerus ē
finitus. Infinitū pondus for. pōt portare ali/
quantū pōdus for. pōt portare. et nō tū pōt
portare qm in duplo maius. et in quadruplo.
et sic vltra. igit^r infinitū pōdus for. pōt porta/
re. ¶ Presupponatur vlt³ ex modo loquē/
di q^d cū ly infinitū ponit^r a pte subiecti nō p³/
cedente termino secum cōstructo capitur sin/
cathegorematicē. sed cum ponitur a parte p³/
dicati q^d solū accidit vocalibus vel scriptis ca/
pitur cathegorematicē. Ex quibus sequitur
primo q^d nō infinita sunt finita. sed aliq^d sunt
in rez natura que sunt quantitas infinita. pat³
prima p³. q^d aliqua sunt finita et nō plura da/
tis sunt finita. q^d due p³ istius p³tinui sunt in
rez natura. et nō plura q^d iste due ptes sunt
in rez natura. q^d iste due partes sunt tot ptes
vel nō pauciores q^d mille. vel decem milia. et
sic de alijs. q^d nulla p³ quantitatiua continet^r
h³ pauciores partes q^d ipm continet^r. Et se/
cunda pars istius p³clusionis vera est q^d aliq^d
sunt quantitas infinita. q^d aliqua sunt instan/
tia in. a. tpe. aut puncta in a linea q^d sunt qua/
ntitas et multitudo infinita. q^d omnia puncta
in. a. linea nō sunt finita quantitas. ¶ S³ for/
te dicitur q^d nulla sunt omnia instantia. aut
omnes partes proportionales impares isti/
us continui. q^d neq³ duo instantia. neq³ tria
neq³ mille. et sic vltra. et si sic ergo nulla erūt
omnia instantia que sunt vel erūt in hora.

¶ Sed contra istud arguit^r q^d per idē nul/
la sunt omnia que sunt. consequens falsū. q^d
vniuersum est omnia que sunt. q^d vniuersūz
est vniuersum. ¶ Item hoc continuum est
omnia que sunt hoc continuum. et hoc conti/
nuum est aliqua. igitur aliqua sunt omnia q^d
sunt hoc continuum. et per consequens aliq^d
sunt omnes partes que sunt hoc continuum
et ita aliqua fin^{is} aliquem ordinem sunt om/
nes partes proportionales pares que sunt i
hoc continuo. et sic etiam fin^{is} aliquem ordi/
nem aliqua sunt omnes ptes proportionales

De ly infinitum

Impares que sunt in hoc continuo. ¶ Et si arguitur consimili modo. sicut prius quod non. quia neque due neque mille sunt omnes partes impares que sunt in hoc continuo. et sic ultra. id est nulle sunt omnes partes impares que sunt in hoc continuo. de negando autem sic intelligendo quod nec due partes nec mille. et sic de singulis sunt omnes partes que sunt in hoc continuo tam finitas quam infinitas numerando. quod de illis verificatur tam numerus finitus quam infinitus. et hoc per nullum numerum finitus signari possint distincte. tamen per numerum infinitum signari possunt. ¶ Ideo concluditur ultra quod non infinitus numerus est finitus. hoc aliter qua sunt numerus infinitus. ut patet de partibus imparibus dati continui. Et quod non infinite partes proportionales sunt in illo continuo. quod non plures partes quam sunt partes que sunt due medietates sunt in dato continuo. Et ulterius patet quod aliquis est numerus cuius aliqua pars est numerus. qui non est minor quam iste numerus. cuius est pars. Et quod non omnis numerus est maior sua parte. Et aliquis numerus est equalis sine parti. quod numerus binarius quod est a prius non est maior numerus quam numerus qui est eius medietas. neque minor. et cum uterque illorum sit finitus simpliciter sequitur quod uterque illorum est alteri equalis.

Sed contra hoc forte arguitur. quod istis datis sequitur quod finitus numerus est in finitus. prius est impossibile ut patet ex prima superpositione. quod sequitur quod numerus finitus est non finitus. et prius prima arguitur. quod a continuo est numerus infinitus et a continuo est numerus finitus. quod a continuo est due medietates que sunt numerus finitus puta binarius. igitur et cetera. sed maior arguitur. quod aliquis numerus infinitus est in a. sicut partes in toto. id est sequitur a fortiori quod a numerus sit infinitus. patet prius. et autem arguitur quod numerus quod est omnes partes impares a continuo est infinitus. et iste pertinet in a. igitur et cetera. ¶ Item nullus numerus potest esse maior numerus quam sit et a est numerus. igitur a est numerus infinitus. ¶ Item aliqua pars a est numerus infinitus. igitur a fortiori a est numerus infinitus. ¶ Item a numerus infinitus proportionem habet ad aliquem datum numerum finitus. igitur a non est numerus finitus patet prius. et antecedens arguitur. quod infinitam proportionem habet

numerus ad istum numerum binarium qui est due intelligentie. ¶ Item sequitur quod finitum aliquid infinitum excedit excessu solo finito. ¶ Item sequitur quod aliquis est maximus numerus puta binarius qui est in hoc continuo. et idem est minimus qui est in eodem. quod nullus numerus in hoc continuo est maior vel minor illo quod si conceditur arguitur quod illa copulativa sit falsa virtute superlativi gradus. ¶ Item in infinitum continuo quodlibet est divisibile ut ponit Aristoteles in primo et tertio et sexto physicorum. ¶ Item sequitur ista conclusio quod a numerus finitus est minor. b. numero finito. et angebatur in finitum. successive. b. numero stante. et tamen a nunquam erit equale. b. prius est impossibile. et consequentia arguitur posito quod a sit numerus minor finitus qui non sit quantitas continua et crescat a successive per totam istam horam discrete sic quod in primo non esse hore erit a numerus infinitus et sit. b. numerus finitus qui est aliquid continuum. tunc patet tota conclusio de ducenti vel ponatur quod a stante diminuat b. ad non quantum successive. et sequitur e contra conclusio. ¶ Item dato illo sequitur quod a est finitum et non angebatur. neque diminuitur. et tamen in primo non esse hore erit infinitum. prius impossibile. et probatur consequentia ponatur quod a sit unum corpus longum in infinitum versus orientalem plagam et finite longum versus nos pedaliter latum et profundum. tunc patet quod hoc corpus est finitum. quod est terminatum tam secundum latitudinem quam secundum profunditatem. et finitum versus nos. igitur a est corpus finitum. ¶ Item a corpus est figuratum igitur terminum vel terminis clausum. consequentia patet ex primo euclidis. quod figura est que terminum vel terminis clauditur. ideo a corpus est finitum. ¶ Item do natur igitur quod sine maioratione. aut diminutione auferatur primum pedale et fiat figura spherica. deinde auferatur secundum pedale et extendatur circa primum sine augmentatione et diminutione eius. et sic ultra de omnibus pedalibus. et tunc sequitur quod in fine erit a simpliciter infinitum. quod ex nulla parte terminatum. ideo sequitur tota conclusio. ¶ Item arguitur in eodem casu quod a est finite longum. quia habet ultimum versus orientem. quod habet aliquam partem qua nulla est ulterius secundum istam directionem. quod capiat totum preter primum pe-

De expositione

dale istius et sequitur quod ista est pars que nulla est ulterio: sed ista differentia posuisti. **Sed** ad horum primum dicitur negando istam consequentiam cum inferat quod numerus finitus est infinitus. et cum arguitur quod sic. quia numerus qui est hoc cōtinuum est infinitus. negatur hoc et negatur hec consequentia numerus infinitus est i hoc tanquam sue partes. igitur a est numerus infinitus. Ad secundum negatur ista consequentia. nullus numerus potest esse maior quod est a et a. est numerus. igitur a est numerus infinitus. Ad tertium negatur antecedens. scilicet quod aliqua pars est numerus infinitus et ulterio: dicitur quod numerus g est omnes partes impares fin istam diuisionem non est pars. a. scilicet est partes a. Ad quartum negatur ista consequentia infinitam proportionem habet a. ad aliquem numerum finitum. igitur est numerus infinitus. Et si forte arguitur contra istam responsionem. quod tunc sequitur quod a numerus est maior b. numero. et a. diminuetur vniuersim ad non quantum stante b. et tunc a nunquam erit equalis b. per consequentia quod diminuitur a continuum usque ad non quantum stante b. numero qui est due intelligentie. Item a numerus infinite distat a non quanto. igitur numerus est infinitus numerus. Ad primum dicitur quod de virtute sermonis non diminuetur a numerus. quod nec hoc primum. neque aliqua eius pars unquam erit minor numerus quod est hoc continuum. scilicet illud continuum diminuetur. aut condempnabitur ad non quantum et causa est. quod nullus numerus potest esse maior numerus quod ipse est. Et generaliter nulla quantitas discreta potest esse maior: quantitas discreta quod ipsa vel sit minor. et generaliter nulla quantitas potest esse maior: quantitas quod ipsa sit. scilicet tunc aliqua quantitas continua possit esse maior: quantitas continua quod ipsa sit. Ad aliam formam negat a. ista consequentia a numerus infinite distat a non quanto igitur a numerus est infinitus. Et si forte arguitur quod sic quia a distat a non quanto. per numerum infinitum. igitur a. distat infinite. a. non quanto negat ista. Ad aliud principale argumentum dicitur quod per tales propositiones primum infinitum est diuisibile intellectus Aristotelem. quod primum est diuisibile in semper diuisibilia. sicut ipsemet dicit primo celi Ad aliud dicitur ut prius negando quod a numerus

fiet maior numerus et negat casus. ibi positus ad intellectum argumentum et si admittat casus gratia disputationis procedit conclusio. sicut prius. Ad aliud dicitur de virtute sermonis procedendo conclusionem illam. Et si contra forte arguitur quod illud corpus in principio est infinitum. quia infinitum distat a non quanto. igitur ipse est infinitum. Item hoc corpus non potest augeri. igitur ipse est infinitum. Item sequitur si hoc corpus est finitum quod hoc corpus est maior sua parte quantitate. Item si hoc corpus est finitum alicui corpori esse eque. prius falsum. Sed ad omnes istas formas dicitur quod libet istarum negando preter primam cuius negat a. ista simpliciter tamen finitis tenet iste forme. Ad ultimum argumentum quo arguitur quod a est finitum longum. quia hoc ultimum versus parte infinita. dicitur negando a. ista et dicitur ultra quod quicquid parte data aliquid est ulterio: neque hoc totum. est eque ultra sicut aliquid eius pars. imo nulla est prima pars neque ultima alicuius continui.

De expositione de li t. r. tota totum.

Sicut ly infinitum aliqui sumitur cathegorematicum et aliqui sine cathegorematicum sic iste terminus totus vbi cum sumitur sine cathegorematicum equaliter huic

completo quibus pars cum vero sumitur cathegorematicum equaliter huic complexo perfecti ex suis partibus capiēdo. prope totum. putat dicitur relative ad preteritum. Et cum ponit a parte subiecti ly totus non determinat tamen consuevit sine cathegorematicum capi a preterito vero predicati cathegorematicum. quod totum est ad beneplacitum accipientis. Et quibus pars primo quod deus fecit totum quod ipse potuit facere quoniam produxit sor. et de quantum est totum quod ipse fecit in mundo.

Sed forte contra id arguitur. quia isto dato procedendum est quod tota a. maior est minor a. maior. quia quibus pars a materie est minor. a. maior. prius tamen est falsum quia illa propositio tota. a. maior est minor. a. maior est affirmativa significans iuxta compositiones suorum terminorum cuius predicatum non verificatur de subiecto. id sequitur quod ipsa est falsa. pars prius cum ante. quia hoc predicatum minor a materia non verificatur de hoc subiecto a materia. quia tunc idem est seipso minus. Item ex quo ista est affirmativa significans iuxta compositionem suorum terminorum. et est vera per rationem huius subiecti et per

De ly totus

dicatum distincta. ergo predicatum et subie-
ctum supponit per eodem. p̄a patet. et p̄is ē
falsus. igitur et aīis. et nō nisi p̄ vltima parte il-
la. s. qd̄ hoc est vera. igitur et c. ¶ Item sequit̄
cū aliis veris q̄ totū hoc quadratū est mi-
nus a quadrato demonstrato certo quadra-
to. q̄ quilibet pars istius quadrati est minor
isto quadrato p̄sequens tñ est falsum. q̄ illa
pp̄o. totū hoc quadratū est minus hoc qua-
drato significat q̄ totū hoc quadratū est mi-
nus quadratū q̄ hoc quadratū sumendo ly
minus adiectiue ad suū substantiuū. s. qua-
dratū. sicut illa homo est albus significat q̄
homo est homo albus. p̄ totū ex gr̄ama-
tica. sed hec sc̄da est falsa. vt p̄. igitur et illa p̄i-
ma est falsa. ¶ Item isto dato sequit̄. q̄ illa ē
falsa. totū qd̄ est in mūdo esse in oculo tuo. q̄
ipsa significat vt dicit positio q̄ quilibet pars
alicuius qd̄ ē in mūdo est in oculo tuo. p̄is tñ
est falsum. q̄ in ista. totū q̄ est in mūdo ē in
oculo tuo. ly q̄ relatiue refert̄ ad ly totū. qd̄
esse nō pōt nisi ly totū sumat̄ substantiue et ca-
thegorematicē. igitur illa significat q̄ aliquod
totū qd̄ est in mūdo est in oculo tuo qd̄ ē ve-
rum. q̄ aliqua pars oculi tui est vnū totū q̄
est in mūdo.

Sed ad horum p̄mū dicit̄ forte negā-
do p̄sequentiam cū infertur q̄ to-
ta a. materia est minor a. materia. q̄ illa pro-
positio significat q̄ tota a. materia est minor
a. materia ipsamet. a. materia. sicut ista. totū
for. est minor for. significat q̄ totus for. est mi-
nor for. ipso for. et sicut illa totū aīal est minus
aīal. significat q̄ totū aīal est min⁹ aīal aīali
p. n. adiectiua adiacent suis substantiis posi-
tis i oīone et nō subintellectis. vñ illa mona-
chus est albus nō significat q̄ monachus est
homo albus. sicut ista hō est albus. nō signi-
ficat q̄ hō est albus canis vel bos vel hīdōi
Sed hec responsio ē in se vera sit adhuc vi-
det̄ stare argumētū. q̄ capiatur hec p̄positio
tota a materia est pars. a. materie que est ve-
ra. vt sequit̄ ex pōne. cuius predicatū nō ve-
rificat̄ de subiecto. ¶ Ideo ad illud dicit̄ cō-
cedendo istam conclusionem. q̄ illa est. pp̄o
vera significans iuxta compositionē suorum
terminorū et predicatū non verificat̄ de subie-
cto. Et per hoc dicit̄ ad aliud negando istas
p̄sequentias. illa est p̄positio affirmatiua et

vera significans iuxta compositionem suorū
terminorū. igitur subiectum et predicatū pro eo-
dem supponit neq; neq; ex hoc sequit̄ ipsa
sit falsa. ¶ Ad aliam formam p̄ etiam p̄ iam
dicta q̄ illa est falsa totū. a. quadratū est
minus a quadrato. sed hec est vera q̄ totū
a. quadratū est minor pars a quadrato.
¶ Ad aliud dicit̄ concedēdo illud totū qd̄
est in mūdo est in oculo tuo. eo q̄ ly qd̄ de-
terminat et p̄trahit ly totū ad standum cathe-
gorematicē. Sed adhuc forte p̄tra positionē
arguit̄. q̄ illa data posito q̄ illa totus for. est
minor for. sit sic significando sequit̄ q̄ ipsa est
vniuersalis consequens falsus. q̄ tunc aliqua
posset signari eius indefinita vel singularis.
p̄is est falsus. ¶ Item sequit̄ q̄ illa sit cen-
grua et perfecta totus est in mūdo. q̄ ille ter-
minus totus valet tantū quātū quilibet p̄
igitur valet illa consequentia. quilibet pars ē
in mūdo. igitur totus est in mūdo. p̄is falsus
q̄ illud qd̄ ponit̄ pro consequente nō est con-
gruū et perfectum. igitur et c. Sed p̄ p̄mo
dicitur concedendo q̄ aliqua est vniuersa-
lis que non est apta nata habere indefinitam
vel singularem sic significando. ¶ Et pro
secundo dicit̄ q̄ iste terminus totus sit cathe-
gorematicē et per se sumptus nulli comple-
ro equalit̄. sed tñ iste terminus cum substanti-
no sibi coniuncto equalit̄ vñ completo. sicut
hoc complexum totus for. equalit̄ huic. q̄li-
bet pars for. Sed contra forte arguit̄. q̄ hoc
complexum significat ex compositione suarū
partium. sed nulla pars significans istius cō-
plexi significat oblique. igitur illud comple-
rum totus for. significat solum recte et nō ob-
lique. et per consequens non significat tantū
quātū hoc complexū quilibet pars for. eo
q̄ id complexū quilibet p̄ for. significat re-
cte et oblique eo q̄ aliqua pars eius ē recta et
aliqua obliqua. alterius autem. s. huius com-
plexi totus for. nulla pars est obliqua. igitur
et c. Illud dicitur q̄ illud complexum totus
for. non significat penitus iuxta compositionē
suorū terminorū.

Sed adhuc arguitur q̄ illud cō-
plexum totus non
valet tantum quantum hoc complexum que-
libet pars. q̄ tunc sequeretur q̄ ista comple-
xa equalerent totus homo. et quilibet pars

De ly eternaliter

bō pñs falsum. et pbatur pñs. q: ly totū va-
let tñ quantū hoc cōplexū q̄libet ps et ex ad-
ditione istius termini bō nō variat illius cō-
plexi nec etiā illius termini bō significatio.
igit̄ totū hoc cōplexū totus bō. valz tñ quā-
tū hoc cōplexū q̄libet ps bō. Et tūc ista ppo-
sitiō totus bō currit. valet tñ q̄tū hec. q̄libz
ps bō. vel existens bō currit. ¶ Itē nulla p-
f̄ istius cōplexi totus bō significat hōez obliq̄
et illud cōplexū significat ex cōpositione suaz
partiū. igit̄ hoc cōplexū totus bō nō signifi-
cat tñ q̄tū hoc cōplexū q̄lz ps hominis.

Ideo dicitur aliter in hac materia q̄
iste terminus totus cathegore-
maticē sumptus valet tñ quantū hoc cōple-
xū s̄m oēs partes collectiue sumptas. sic in-
telligendo for. est totus albus. i. for. s̄m oēs
ptes suas collectiue sumptas est albus. qd̄
possibile est. sed ista totus for. est albus sinca
thegorematicē sūmēdo ly totus significat q̄
for. s̄m oēs suas ptes diuisiue et s̄m q̄libet
partē suā est albus qd̄ nō est possibile. Ex q̄
bus seq̄r q̄ ista esset impossibilis tota a linea ē
minor a linea. et tota a materia ē minor a ma-
teria. et s̄m ista est falsa. et p̄siles tota a linea
est ps a linee. q: ista significat q̄ a linea est p-
f̄ a linee s̄m se et q̄libet eius partē. Et ex illa
r̄sione nō sequitur illa inconuenientia. s. q̄
aliq̄ est propositiō vera et affirmatiua signifi-
cans ex cōpositione terminoz habens subie-
ctū et predicatū exp̄sse cuius predicatū nō
verificatur de subiecto. neqz sequit̄ s̄m inco-
nueniens illatū cōtra aliq̄ r̄sionē. s. q̄ aliq̄ est
propositiō affirmatiua significans ex cōposi-
tione terminoz habēs subiectū et p̄dicatū in
exp̄sse cuius subiectū nō supponit p̄ illo p̄
quo supponit predicatū. nec sequit̄ q̄ ista sit
p̄fecta totus currit. et sic de alijs. Ex quo seq̄-
tur tales p̄ntias valere tu vides for. igitur tu
vides totū for. tu tangis for. ergo tu tangis
totum for. tu comedis panem igitur tu come-
dis totum panem et.

¶ De expositione illius termini eterna-
liter. ab eterno et semp.

Stet terminus

eternaliter sic exponit̄. a. eterna-
liter fuit. a. fuit. et nō incepit esse
neqz desinit eē. igit̄. a. eternaliter fuit. Sz ista

ppetuo. a. erit exponit̄ sic. a. erit. et nō incipit
eē. neqz desinit eē. igitur ppetuo. a. erit. Sed
ista semp. a. fuit. sic exponit̄. a. fuit et nūqz fu-
it. qn tunc. a. fuit. igitur semp. a. fuit. Et intel-
ligitur ista scda exponēs. s. nūqz fuit qn tūc
a. fuit sic nullū fuit tps vel instās. quin in illo
a. fuit. Ex qbus pz. q̄ s̄m veritatē semp ce-
lū fuit et nō eternaliter fuit. q: nullū fuit tps
vel instans in quo celū nō fuit. et tñ celū ince-
pit eē. pz etiā q̄ aliqd fuit p̄mū creatū a deo
et tñ semp fuit aliqd creatū a deo. ¶ Itē pz
q̄ aliqd semp erit qd̄ nō p̄ maius tps q̄ p̄
horā erit posito q̄ desinat esse tempus hinc
ad horam.

Sed contra illud arguit̄ pbs
do q̄ celū eterna-
liter fuit. q: celū fuit ab eterno. igitur eterna-
liter fuit. ¶ Itē arguit̄ q̄ celū n̄ semp fuit. q:
celū aliqñ n̄ fuit. q: nullū celū nūc fuit demō-
strando instās pñs. et tunc est vel nunc ē ali-
qn. igit̄ aliqñ nullū celū fuit. S̄līr arguit̄ q̄
aliqñ nihil erit. et aliqñ nihil fuit. q: in instāti
qd̄ est pñs nihil erit. neqz aliqd fuit et oē in-
stās qd̄ ē pñs ē vel fuit aliqñ. igit̄ aliqñ nihil
erit. et aliqñ nihil fuit. ¶ Itē pducet̄ cras aīa
ant̄rpi q̄ ppetuo erit et incipiet eē. igit̄ aliqd
perpetuo erit qd̄ incipiet esse.

Sed ad p̄mū dī. negādo pñam istā. ab
eterno celū fuit. igit̄ eternalr celū
fuit. q: qeqd fuit pductū a deo fuit pductū
ab eterno. q: a re eterna. et ēt oē qd̄ fuit pdu-
ctū ynqz ab eterno fuit pductū. q: ly eterno
qn noīalr stat nō est terminus expōnibils. et
iō ista i eternū tu fuiti significat q̄ i re eternā
tu fuiti. sed ly eterno et eternū aduerbialiter
sumpta p̄uertunt cū ly eternalr. ¶ Ad aliud
cū arguit̄ q̄ nō semp celū fuit. et q̄ aliqñ ni-
hil fuit. q: in hoc instāti nihil fuit. et hoc instās
est vel fuit aliqñ. igit̄ aliqñ nihil fuit. dī negā-
do pñaz. sed mīno: dī sic sumi. hoc instās fuit
aliqñ. si tñ terminus supponēs respectu huius
verbi fuit supponeret p eo q̄ ē neganda for-
rer ista ppositiō. semp deus fuit. Sed adhuc
terminis modicū variatis expōne data iuse-
runt̄ s̄iles p̄clusiones. q: arguit̄ adhuc forte
illo dato q̄ semp hoc instās ē demōstrādo i
stās pñs. et qeqd ē in hoc instāti semp ē. quia
hoc instās ē in instāti p̄nti. et i tpe p̄nti. et nul-
lū est tps vel instās in quo nō sit hoc instans

De differt

lō q̄. Et s̄līr arguit alīa cōclusio. Et iō p̄ce
dit vtrūq; p̄ns. dato q̄ nullū sit tps nisi cui?
hoc instās est instās intrinsecū. ¶ Ad aliud
dī q̄ ista aīa p̄petuo erit. postq̄ inceperit cē
ex quo nō sequitur q̄ ipsa perpetuo erit aut
continuo erit.

¶ De expositione illius termini differt ali-
ud. et dī nō idē et dī terminis positius.

Resupponatur

p in hac materia q̄ nulla est quent
entia similitudo vel eq̄litas inter ali
qua nisi q̄dlibet illorū sit cuī alio.

Et s̄līr de p̄terito nihil fuit s̄līe alicui aut
ei dissimile nisi vñ fuerit cū alio. sic etiā de
futuro dicat. Ex quibus p̄z tales p̄ns non
valere. s̄or. fuit talis q̄lis fuit plato. igitur s̄or.
fuit similis platoni. sed bñ ecōtra sequit. s̄or.
fuit similia platoni. igit. s̄or. fuit talis q̄lis fuit
plato. sic etiā nō sequit. s̄or. fuit tantus quan-
tus fuit plato. posito q̄ vterq; fuerit pedalis
igit. s̄or. fuit eq̄lis platoni. S̄līr nō sequit. tu
eris et s̄or. erit et tu nō eris s̄or. igit. tu differēs
a s̄or. q̄ posito q̄ s̄or. nō erit tecum. esset asis
vex. et p̄ns falsum. ¶ Resupponat. vltra q̄
p̄nt sine cōtradictōe esse aliq̄ differentia licet
nullū tps sit vel instans aut etiā mensura ex-
trinseca. p̄z hoc. q̄ nullo tpe existente adhuc
differt deus ab angelo secū existente et sic de
alijs. Ex quo p̄z illā p̄ns nō valere s̄or. dif-
fert a platone. igitur s̄or. erit q̄n plato erit. q̄
posito q̄ nullū tps esset sicut p̄t prima causa
facere esset antecedens vex in casu. et p̄ns fal-
sum. p̄z etiā istā p̄ns nō valere. tu eris et
aliquis asinus erit tecū. et tu nō eris asinus.
igit. tu differēs ab asino. q̄ in consequente ly
asino supponit distributivē pro omni asino q̄
vñq; erit. Ideo dī q̄ ista tu differēs ab asino
sic exponenda est. tu eris. et oīs asinus q̄ erit
erit tecū. et tu nō eris asinus. igitur tu differēs
ab asino. Sed ly aliud exponit sic. tu es aliū
a platone. tu es aliq̄ et plato est aliq̄d tecū
et tu nō es illud q̄d est plato. igitur tu es ali-
ud a platone. Ex quo p̄z istā p̄ns nō valē
a. differe a s̄or. igitur. a. est aliud a s̄or. p̄z. po-
sito q̄ a. sit nomen singulare alicuius aggre-
gati q̄d nō sit aliq̄d.

Sed forte contra istū modū ex-
ponēdi arguitur. q̄ nō

sequitur. s̄or. differt ab a. igitur omne q̄d erit
a. erit cū s̄or. et s̄or. non erit. a. q̄ posito q̄. a.
rit aggregatum q̄d nō erit aliq̄d. et erit s̄or.
cum illo aggregato est antecedens verum. et
consequens falsum. ¶ Itē superflue ponitur
s̄or. erit. q̄ sufficiunt iste due oīs asinus qui
rit asinus. erit cum s̄or. et s̄or. nō erit asinus.
igitur s̄or. differt ab asino. ille enim due inclu-
dunt tertiam. s̄. s̄or. erit. igitur ista tertia sup-
flue ponitur. ¶ Itē nō sequit. tu differēs
ab asino. igitur omnis asinus qui erit. erit te-
cum. et tu non eris asinus. q̄ antecedens est
verum. et consequens falsum. q̄ antecedens
sit verum. arguitur q̄ aliquando tu differēs
ab asino. igit. differēs ab asino. et antecedens
arguitur. q̄ Demonstrato. a. instanti. in quo
tu eris cum aliquo asino. patet q̄ tunc differe-
res ab asino. et tunc erit aliq̄. igitur aliquan-
do differēs ab asino. et q̄ tunc differēs ab asi-
no demonstrato. a. instanti patet. q̄ nō plus
significat nisi q̄ tu differēs ab asino. qui erit i
a. instanti. sicut ista in. a. instanti tu eris aliq̄d
album. significat q̄ tu eris aliq̄d q̄d erit al-
bum in. a. instanti. et non simpliciter signifi-
cat q̄ eris aliq̄d album q̄d erit. q̄ tunc ita
ret q̄ in. a. instanti. tu eris aliq̄d album. et
q̄ pro tunc tu eris aliq̄d nigrum. Simi-
liter ista in. a. instanti. tu fuisti homo. signifi-
cat q̄ in. a. instanti tu fuisti homo qui fuit i. a
instanti. et ista in. a. instanti. tu eris omnis ho-
mo. significat q̄ in. a. instanti tu eris omnis
homo qui erit tunc. quia determinatiōes ad
verbales referuntur ad verba. ¶ Itē nō
sequitur tu es aliq̄d et omnis qui est aliq̄s
asinus. est aliq̄d tecum. et tu non es ille qui
est asinus. igitur tu es alius ab asino. q̄ con-
sequens est impossibile. quia sequitur tu es
alius ab asino. igitur tu es alius asinus ab asi-
no. vel tu es alius homo ab asino. vel tu es
alius et in quorum duo prima sunt falsa. neq;
tertium est bene dictum sicut. neq; illud s̄or.
est alius s̄or. ab asino. ¶ Itē non sequitur
s̄or. est aliud a chymera. igitur omnis chyme-
ra est cum s̄or. et s̄or. nō est chymera. quia cō-
sequens istius consequentie est falsum. et an-
tecedens verum. q̄d arguitur sic. q̄ s̄or. est
non idem chymere. igitur s̄or. est aliud a chy-
mera. tenet consequentia. a convertibili ad cō-
uerabile. et arguitur antecedens. q̄ s̄or. nec

De differt

est idem chymere et for. est. ergo for. est non idem chymere. patet consequentia. a negatiua de predicato finito ad affirmatiua de predicato infinito cum debita constantia. ¶ Sed forte dicitur ad illud negando istam consequentiam. tu es non idem chymere. ergo tu es aliud a chymera. Sed contra. arguitur. quod antecedens sit impossibile. quia sequitur for. est. non idem chymere. ergo chymere. for. est non idem. ex quo sequitur ultra quod chymera est. et iste consequentie sic probantur. quod bene sequitur. tu es non videns chymeram. igitur tu non vides chymeras. tenendo ly non utrobique infinite. et sequitur. tu non vides chymeram. ergo chymera non videtur a te. tenendo ly non utrobique infinite. tenet consequentia ab actiua ad passiuam. et consequens est falsum. quod sequitur chymera non videtur a te. ergo chymera est non visa a te. patet consequentia. quia antecedens est propositio affirmatiua in qua ly non videtur est verbum infinitum affirmatiuum passiuum istius verbi non vides non vides non videtur. igitur a primo ad ultimum. si tu es non videns chymeram chymera est non visa a te. ex quo sequitur quod chymera est. ¶ Item non sequitur. es et omnis homo est tecum. et tu non es omnis homo igitur a te differt omnis homo. inquit sequitur. a te differt omnis homo. igitur a te est differens omnis homo. consequentia patet. et consequens est falsum. quod sequitur a te est differens omnis homo. sed quodlibet a te differens est aliquid. igitur aliquid est omnis homo. consequens est falsum et. ¶ Item non sequitur. for. differt ab omni homine. igitur omnis homo quod erit. hoc erit cum for. et for. non erit omnis homo. ¶ Item dato isto modo exponendi sequitur quod for. est aliud quam plato et nihil aliud quam plato. consequens est falsum et arguitur consequentia. quod for. est aliquid et plato. et nihil aliud quam plato est aliquid cum for. et for. non est plato. et nihil aliud quam plato igitur for. est aliud quam plato. et nihil aliud quam plato. et arguitur minor. scilicet quod plato et nihil aliud quam plato est aliquid cum for. quod plato est cum for. ut pono. ponatur enim sic. et pla. est pla. et nihil aliud quam pla. igitur pla. et nihil aliud quam pla. est cum for. et quod illud consequens sit falsum arguitur. quod si illud esset verum maxime

esset quod pla. est pla. et nihil aliud quam pla. sed arguitur quod non. quod pla. est pla. et aliquid aliud quam pla. igitur pla. non est pla. et nihil aliud quam pla. per prima et arguitur alius. quod pla. est. a. b. c. et a. b. c. sunt pla. et aliquid aliud quam pla. igitur pla. est pla. et aliquid aliud quam pla. per prima et alius posito quod a. b. sint due medietates que sunt pla. et c. sit caput platonis. tunc per quod pla. est. a. b. c. et a. b. c. sunt pla. et aliquid aliud quam pla. quod ista tria sunt pla. et caput platonis sicut concedendum est quod tria indivisibilia sunt tria. et duo indivisibilia. ¶ Item dato isto modo exponendi concedendum esset quod for. esset aliud quam homo et aliquid quam risibile. et quod for. differret a for. et ab alio a for. et quod for. differret a se et ab alio a se. consequentia arguitur. quod for. est. et homo et aliquid quam risibile est. et for. si est homo et aliquid quam risibile. igitur for. est aliud quam homo. et aliquid quam risibile. patet consequentia. et minor probatur. quod si for. est homo et aliquid quam risibile for. est homo. et aliquid quam ipsemet. Ideo forte dicitur concedendo quolibet istarum. ¶ Sed contra. quod si for. est homo et aliquid quam risibile igitur for. non est aliud quam homo et aliquid quam risibile patet consequentia. et probatur antecedens. quod for. est homo. et aliqua pars sua. quod probatur ut prius. quod for. est ista tria. s. a. b. c. quod est prima medietas sui et secunda et caput summi. igitur et. ¶ Ad primum igitur dicitur negando istam consequentiam. tu differes ab. a. igitur omne quod erit. a. erit tecum et tu non eris. a. nec iste sunt exponentes isti? sed sequitur tu differes ab. a. igitur omne quod erit. a. vel omnia que erunt. a. erunt tecum. et tu non eris. a. unde advertendum est in expositione talium propositionum verum isti termini sint collectivi vel non collectivi cōdes ut distincti et sui istorum exigentia sumenda est exponens exposite cōnens. ¶ Ad secundum dicitur quod probat verum. quod copulatiua ex duabus cathogoricis debite sumptis cōposita sufficienter exponit propositionem exponibile ratione alient? isto rō terminorum. differt et aliud. Ad punctum alterius rationis dicitur negando istam consequentiam. aliquid tu differes ab asino. igitur tu differes ab asino. quod consequens est falsum et antecedens est verum. eo quod in. a. instanti. tu differes ab asino quia sicut probatum est ista non plus significat nisi quod tu differes ab asino.

De differt

qui erit in .a. instanti. sicut ista. in .a. instanti. tu eris aliquod album. significat qd tu eris aliquod album qd erit in .a. instanti. qd determinatio verbi siue ponatur ante siue post idē facit. qd aduerbium semp determinat verbū vel eius p̄cipium. et ideo quo ad veritatem vel falsitatem nō refert dicere. tu eris ois homo tunc. et tunc tu eris ois homo. qd ly tunc nō determinat nisi verbum. cū ibi nō sit aliquod p̄cipium. ¶ Sed contra illud forte arguitur. pbando qd hec est falsa in .a. instanti tu eris ois homo. posito qd in .a. instanti nullus erit homo p̄ter te et post erūt multi homines. tūc arguit sic. si i. a. instanti. tu eris ois homo. et antixps erit homo. igitur in .a. instanti tu eris antixps. tenet p̄na a superiori distributo. p̄ omni hoīe qui vnq̄ erit. Item sequitur qd hic tu es ois homo. demonstrādo locum per ly hic in quo tū es et nō alter homo a te. qd tu es ois homo hic. igitur hic tu es ois homo. tenet p̄na. ex respōsione. qd nō refert p̄ponere et postponere aduerbiū et pbatur antecedens. qd tu es homo. hic et nihil est homo hic quin tu sis illud. igitur et c. Item seq̄t qd aliquo modo tū tu es hō. et aliquo modo p̄ter te nihil est homo. qd aliquo modo tu es ois homo. qd illo modo tu es ois hō. demonstrando modum p̄ quem tu es homo. et quo nihil aliud a te homo. quia tu es ois homo isto modo. igitur isto modo tu es ois homo. tenet p̄na. vt p̄us. ergo aliquo modo tu es ois homo. p̄na patet. ab inferiori ad superius. qd tamen p̄ns sit falsum arguit qd sequitur aliquo modo. tu es ois homo. igitur tu es ois homo aliquo modo p̄ns falsus. qd sequitur tu es ois homo. aliquo modo. igitur tu es homo. aliquo modo et nihil est hō aliquo modo. quin tu sis illud consequens ē falsus. et consequentia tenet. qd sic habz ista p̄bati a primo termino mediato. ¶ Item non ois homo es tu. igitur nullo modo ois homo es tu. igitur tu nullo modo es omnis homo. ¶ Pro istis est aduertendum qd cū nullum sit verbū singulare frequēter addimus terminationem aduerbialē verbo. vt vis istius verbi cū determinatione istius aduerbiū transeat et supponere faciat terminus pro paucioribus suppositis. qd potest contingere p̄sertim a parte predicati. et causa est. qd determinatio

aduerbialis cū resoluē i nomē si resoluē pōt. semper se tenet a parte predicati. ideo restrictio quo ad suppositionem fit ex parte predicati et nō ex parte subiecti. verbi gratia ois homo erit aliqd albū tūc demonstrādo p̄ ly tunc vnus instans futurū in illa ly albus supponit solum p̄ albo qd erit in .a. instanti. et significat ista p̄positio. qd ois homo erit tūc aliqd qd erit albus tunc. s. in .a. instanti. restrictio. n. aduerbiū ex parte p̄dicati. qd illud aduerbium resoluē in p̄tem rōales q̄ t3 se ex parte p̄dicati verbi gr̄a. ois homo erit tūc aliqd albū. i. ois hō i illo instanti erit aliqd albū d̄mōstrando. a. instans. et p3 qd ista pars in isto instanti tenet se a parte predicati. Ulterius nota qd si aliqua determinatio aduerbialis determinet verbū exposite debet alia cōsimilis determinare verbū exponentis. Et per hoc dicit ad argumentum p̄cedendo qd hic tu es ois homo. qd tu hic es homo. et nihil est hic homo. quin sis illud. igitur hic tu es ois homo per hoc etiā cōceditur qd aliquo modo tu es ois homo. et negat qd tu es ois homo aliquo modo p̄ diuersos modos. pbandi istas p̄positiones. et ita p̄ceditur qd aliquo modo tū tu es homo. et aliquo modo nihil p̄ter te ē homo. sed negatur qd tū tu es homo aliquo modo. et nihil p̄ter te est homo aliquo modo. ¶ Per hoc etiā dicitur ad tertius negando istam p̄nam. nō tu es ois homo. igitur nullo modo tu es ois homo. sicut nō sequit. nō tu es ois homo. igitur nullibi tu es ois hō. Et p̄ hoc ē negat illa p̄na. in .a. instanti tu eris ois homo. et antixps erit homo. igitur in .a. instanti tu eris antixps. et ad p̄bationem qn dicit in antecedente ly hoīe distribuit p̄ omni homine q̄ erit. vnq̄. negat illud. sed distribuit solum pro omni hoīe q̄ erit in .a. instanti. ¶ Pro alio dicit qd ista est impossibilis. homo est alius ab asino. et cā est. qd semp adiectiuus positum ex parte predicati sine substantiō adiacet substantiō posito a parte subiecti. Unde est sensus istius. homo est alius ab asino. qd homo est alius homo ab asino. et ista sor. est alius ab asino. significat qd sor. ē alius sor. ab asino et ideo ista exponitur sic ois asinus qd cū sor. ē sor. et sor. nō est iste sor. qui est asinus igitur sor. est alius ab asino. Est igitur concedendum qd sor. est aliud ab asino. sed sor. nō

De gradu

est alius ab asino. ¶ Et si forte arguitur. quod homo est alius ab asino. quia sonus est aliud ab asino et sonus est homo. igitur homo est alius ab asino. dicitur negando per se. sed hoc sic concluditur maiore extremitas de minori. igitur homo est aliud ab asino. Et sic patet tales sophisticationes inutiles esse. iste monachus est albus. sed non est albus monachus. iste nasus est tuus sed non est tuus nasus. demonstrando nasum bonis tuis. neque valde hoc argumentum. iste homo est albus. et iste homo est monachus. igitur iste monachus est albus. demonstrando monachum nigrum. sed solum sequitur. quod iste monachus est albus. ¶ Ad aliud dicitur negando a se istius persone sonus. non idem chymere. igitur sonus est aliud a chymere. et negatur ista persona sonus. non est idem chymere. et sonus est. igitur sonus est non idem chymere. nec ibi arguitur per regulam allegatam. quia predictum consequens non est infinitum. sed solum eius pars. et est ista propositio falsa sonus. est non idem chymere. quia ly chymere per nullo supponit. modo generaliter omnis propositio significans iuxta compositionem suorum terminorum cuius nulla copula est negativa ut quia est aliquis terminus cathegorematicus non supponens est falsa. et ideo nulla illarum est vera. tu es non idem chymere. et tu chymere es non ideoz sicut neque illa est vera. tu es non videns chymere. et ly non idem non est terminus exponibilis sicut neque iste terminus non videns. et sicut per bar argumentum ista est impossibilis. tu es non videns chymere. sicut etiam ista. tu es non idem chymere. ¶ Ad aliud negatur ista persona. tu es et omnis homo est tecum. et tu non es omnis homo. igitur a te differt omnis homo. sed debet sic exponi tu es et omnis homo est tecum. et nihil quod est homo tecum est tu. igitur a te differt omnis homo. sed tamen conceditur quod a forte differt quilibet asinus. quia quilibet asinus est cum sonus. et sonus non est asinus. igitur a sonus differt quilibet asinus. Et si forte arguitur quod non. quia si a forte differt quilibet asinus. igitur a sonus. est differens quilibet asinus. sed quod libet a sonus. differens est aliquid. igitur aliquid est quilibet asinus. Dicitur negando persequenteriam primam sicut non sequitur. incipit instans quod non est esse. igitur est incipiens instans quod non est esse. ¶ Sed contra per idem non valeret hoc argumentum. hic currit omnis homo. igitur hic est currens omnis homo. consequens est falsum. scilicet quod ista consequentia non valeat. quia pro-

batio debet fieri a primo termino probabili. scilicet ly currit. est primus terminus probabilis et solum resolvable. ¶ Ad istud dicitur quod ista est falsa. hic currit omnis homo. posito quod omnis homo currat hic. quia primus terminus probabilis est ly currit. qui est resolvable et non exponibilis. Sed ista a te differt omnis asinus. habet duas causas veritatis. quia primus terminus. in ea medius est resolvable et exponibilis. ideo ista significat disunctionem. sic a te differt quilibet asinus. id est a te differens est quilibet asinus resoluendo vel exponendo sic. omnis qui est asinus est tecum. et nullus asinus es tu. igitur a te differt quilibet asinus. et hoc est verum et ideo illa est vera. a te differt quilibet asinus. Sed ista a te differt omnis homo non verificatur neque exponendo neque resoluendo. nec in ista. hic currit omnis homo verificatur ly currit resoluendo. ideo et.

¶ Ad aliud dicitur quod ista. sonus. differt a quolibet homine. sic exponitur aliquis erit homo cum sonus. qui non erit sonus. et sonus non erit quilibet homo igitur sonus. differt a quolibet homine. Similiter a sonus. differt homo. sic exponitur. homo est cum sonus. et sonus homo non est igitur a sonus. differt homo. Et si forte arguitur quod non quia iste exponentes sunt vere. et in ista expostata est falsa a sonus. differt homo. quia sequitur a sonus. differt homo. igitur sonus est non idem homo. et sequitur sonus est non idem homo. igitur sonus non est idem homo consequens est falsum. et antecedens verum. posito quod sonus. sit cum multis hominibus. et tenet consequentia ab affirmativa de predicato infinito ad negativam de predicato finito.

¶ Item arguitur quod ista sit falsa. sonus. homo non est. quia sequitur sonus. homo non est. igitur sonus. homo non est existens. ex quo ulterius sequitur quod sonus. homo non est hoc existens. demonstrando sonus. consequens est falsum. et consequentia patet a superiori distributo ad summum inferius. ¶ Item si sonus. homo non est pari ratione est concedendum quod sonus. homo non currit. posito quod sonus. currat existente aliquo homine alio ab eo qui non currat. consequens est falsum. quia sonus. homo currit. Sed ad primum istorum dicitur procedendo quod a sonus. differt homo. et quod sonus est non idem homo. quia ly homo stat determinate. et non infinitatur nisi ly idem ut est ostensum supra. et negatur ista et

Tractatus

sequentia. fortis est non ideo homo. igitur fortis non est idem homo. nec ibi arguitur per regulam. quia non est ibi predicatus infinitus. sed solum per predicari. quia subiectus est ly homo et ly fortis. et sic ex parte predicati. ¶ Ad aliam vero formam dicitur concedendo totum. scilicet quod fortis homo non sit existens. et quod fortis homo non est hoc ex his demonstrando fortis. quia contradictorium est falsum. scilicet fortis. omnis homo est hoc existens. ¶ Et per hoc etiam creditur quod fortis homo non currit. posito quod sit aliquis homo non currens. quia sicut ista est congrua et vera fortis homo currit appositivum. ita etiam ista est vera. fortis homo non currit. tenendo ly homo a parte predicat. quia sua contradictoria est falsa. scilicet fortis. omnis homo currit. quia significat quod fortis. currit existens homo.

¶ Ad alias rationes cum arguitur concedendum esse dato isto modo exponendi quod fortis. est aliud quam plato. et nihil aliud quam plato. negat prima. quia illa est impossibilis ut probat argumentum. quia fortis. est aliud quam plato. et aliud quam plato. quod manifeste probari potest dato quod tria indivisibilia sunt duo et tria et quod generaliter omnia tria sunt duo et tria. quod si determinatum est verum. neque huic fundamento repugnat grammatica. quia nec secundum grammaticam est hoc incongrua. deus est deus et deus. Et si forte arguitur contra hoc fundamentum. quia ex eo sequitur aliquod esse numerum in quo sunt tot trinitarii quot unitates quod tria numerus non est nisi quattuor. indivisibilia vel quinque. per totum de numero quod ternario quod est quattuor. indivisibilia. ¶ Et ex isto sequitur quod aliquis est numerus in quo sunt plures binarii quam unitates. quod est impossibile. et prima arguitur capiendum numerum quod est quattuor. indivisibilia in quo sunt sex binarii. quod tamen videtur esse inconueniens. ideo et cetera. Sed ad illud dicitur concedendo totum preter ultimum. negat enim quod numerus quod est quattuor. intelligentie est plures binarii quam unitates. quia iste numerus non est plures binarii quam quattuor. vel duo sed illi duo vel quattuor sunt sex binarii. Quamvis autem conceditur sit quod fortis. non est aliud quam plato et nihil aliud quam plato. tamen fortis. est aliud quam deus. et nihil aliud quam deus. Et per hoc dicitur et ad aliud negando conclusiones omnes ibi illatas preter ultimas. Unde fortis. differt a forte et a quo sed aliud a forte. sicut tu differt a te et a me. sed non possis differe a te vel a me. Et si iterum forte arguitur. quod non bene exponitur ista fortis. differt ab asino. quia non sequitur. omnis asinus est cuius fortis. et fortis.

non est asinus. igitur fortis. differt ab asino. quia consequens est falsum. quia fortis. non differt ab asino specie neque genere. igitur fortis. non differt ab asino. probatur aliis. quia si fortis. differt ab asino specie vel genere. et omnes species vel genus est terminus. igitur fortis. differt ab asino per terminum. Sed huic dicitur quod differt ab asino. sed non possit differe ab asino. Et ulterius dicitur quod quecumque differunt seipsis differunt et non per aliquid existens seculum. Et ideo fortis. non differt ab asino per aliquam speciem vel genus. dato quod species non sit nisi terminus ut peripatetici posuerunt.

¶ Et si ultra iterum arguitur contra. quia si tu differas ab asino. et si potes differe ab asino. et per idem non differas nec distulisti ab asino et ultra tunc sequitur quod continue erit ita quod tu incipis differe ab asino. et desinis differe ab asino. quia tu differas ab asino et non differas ab asino. igitur desinis differe ab asino. Sed huic dicitur concedendo conclusionem. quia ista tu incipis differe ab asino habet plures causas veritatis ut quod instanti quod est presens tu differas ab asino et non immediate ante et cetera. vel tu differas ab asino. et non ante immediate tu differabas ab asino quod est idem.

¶ De expositione comparationum.

Pro comparatio

rum maius. ¶ Primo accipitur quod comparationis gradus affirmatus per supponit suum positum in ambobus extremis. id bene sequitur fortis. est albus. plato est albus. igitur fortis. est albus. et plato est albus. ideo ista est falsa nix est albus. como. ¶ Item accipitur quod maius et minus relative dicitur sic. quod sequitur. fortis. est maior platone. igitur plato est minor forte patet ista suppositio. quia non est minus nisi respectu maioris. et non est maius nisi respectu minoris. Et quo patet quod unum infinitum non est maius quam aliud. quia si. a. infinitum sit maius. b. infinito. sequitur. quod b. infinitum est minus. a. per secundam suppositionem. et sequitur. b. est minus. a. igitur tam. a. quam. b. est parum tenet consequentia ex primo accepto. et consequens est falsum. quia nullum infinitum est parum. ut infra probabitur. Sequitur etiam per eandem rationem quod nullum infinitum aliquo

De expositione

finito est maior. q. tunc utrumq. esset parum
Item sequitur hanc consequentiam non va-
 lere. a. est magnum. et b. est magnus. et b. non
 est eque magnus cu. a. igitur. a. est maior. b.
 patet posito q. a. sit unum infinitum. et b.
 unum finitum vel infinitum. tunc est asis ve-
 rum. et prius falsum. Sequitur etiam q. deus
 non est perfectior aut scientior te. q. ipse non est
 parum sciens aut parum perfectus. **I**tem
 accipitur tertio q. ubicumq. p. aliqua ppositi-
 tionem aliqua ppositio vel comparatio deno-
 tatur esse que non est. est talis propositio falsa
 Quibus positis dicitur q. propositio ratione
 comparativum gradus sic exponit. sor. est ma-
 ior q. est pla. sor. est magnus et pla. est ma-
 gnus. et pla. non est tam magnus q. est sor. s.3
 minor sor. igitur et c.

Contra quem modum exponendi sor.
 te arguitur sic. q. ista pntia
 non valet sor. erit maior q. erit pla. igitur sor.
 erit magnus. et pla. erit magnus. et pla. non
 erit tam magnus q. erit sor. sed erit minor q.
 erit sor. q. posito q. sor. et plato. sint equales.
 et manente pla. non aucto per ipsos per qd erit
 nec diminuto. augeatur sor. ad duplum post fi-
 nem hore future stante ipso eque magno cu
 pla. in ista hora presenti. tunc est antecedens
 verus. q. sor. erit quadripedalis ponatur ita
 et pla. non erit quadripedalis. sed minor q.
 quadripedalis sed consequens est falsum p
 vltima parte. quia fortes erit tam parvus q.
 unquam erit plat. per totam istam presen-
 tem horam scilicet. ut patet per casum. **I**tem
 secundo non sequitur sor. erit maior pla. igit
 fortes erit magnus et pla. erit magnus. et pla.
 non erit tam magnus q. sor. sed erit minor
 sor. q. posito q. per totam istam horam sor.
 erit maior q. pla. per eundem horam. et post
 istam horam augeatur plato ad equalitatem
 sor. quo aucto maneat vterq. istorum nec au-
 ctus nec diminutus. tunc est antecedens ver-
 tus scilicet. sor. erit maior pla. quia per totam
 istam horam erit gratia argumenti sor. du-
 plus ad plat. et sequitur. sor. erit duplus ad
 pla. igitur sor. erit maior platone. et consequens
 est falsum pro tertia parte. quia sor. erit eque
 magnus cum platone et sor. erit tantus et e-
 quus magnus quantus erit pla. **S**ed forte huic
 dicitur quod ista sor. erit maior platone. non

habet sic exponi. sed sic sor. in aliquo instanti
 erit magnus. et pro eodem instanti erit ma-
 gnus et pro tunc non erit pla. et magnus q.
 sor. sed minor. **S**ed contra arguitur. q. ista
 consequentia non est bona. sor. erit maior pla.
 igitur in aliquo instanti sor. erit magnus. et p
 eodem plato erit magnus et c. quia stat quod
 sor. erit maior platone quantum nullum erit
 tempus vel instans vel alia mensura extrin-
 seca sor. sicut existente maiore platone. **I**tem
 tertio non sequitur sor. est maior q. a. posito
 q. a. sit sua medietas igitur. a. medietas non
 est ita magna sicut e sor. quia. a. medietas est
 ita magna sicut est sor. quia taliter magna
 sicut est sor. quia ipsa est possibiliter magna
 et si ite magna qualiter et quante est sor. et
 am ipsa est tanta quantus est sor. quia ipsa
 est aliquanta. et tantus est sor. igitur ipsa est
 tanta quantus est sor. consequentia patet. si
 cut sequitur. ego sum aliqualis et talis tu es.
 igitur ego sum talis qualis tu es. tales enim
 consequentie tenent sine confusione vel distri-
 butione. et probatur antecedens. quia sor. est
 tantus quanta est sua medietas. licet non sit
 equalis sue medietati. sicut sor. e talis qualis
 est pla. in albedine licet non sit eque intense
 albus et bipedale est tantum quantum est pe-
 dale licet bipedale non sit eque magnum cu
 pedali. Similiter sequitur. a. medietas est si-
 nita quantus est sor. igitur. a. medietas est
 tanta quantus est sor. consequentia patet. ab
 inferiori ad suum superius sine impedimen-
 to. **I**tem quarto. una illarum quattuor ex-
 ponemium insert expositam. et e contra. igit
 tur alie sunt superflue. consequentia patet. et
 arguitur antecedens. quia sequitur plato. erit
 minor q. erit sor. igitur fortes erit maior q.
 erit plato. et e contra per suppositionem se-
 cundam. **I**tem quinto sic. ex ista sor. est
 maior platone per pedale non sequitur quod
 sor. erit magnus per pedale. quia forte pla-
 to est minor q. pedale. **I**tem sexto non se-
 quitur sor. est albus et pla. incipit esse albus
 et pla. non incipit esse ita albus sicut est sor. s.3
 incipit esse minus albus. igitur sor. est albi-
 or q. pla. incipit esse albus. quia ponatur q. sor.
 sit albus et pla. incipiat esse albus et albe fieri
 per remotionem de presenti. tunc est totum
 antecedens verum. et consequens falsum. q.

De comparatiuo

p^{ri}us aliqua proportio denotat esse inter sor-
te et platone si in albedine q^u proportio non est
igitur illud p^{ri}us est falsum. et p^{ri}us per tertiam
suppositionem. et ante probatur. q^{uod} si sor. in ali-
qua proportione esset albus: q^{uod} pla. incipit esse
albus. ista proportio esset extremi maiore: ad
minus. sed nullum extremum minus est ibi. igitur
non. Et p^{er} idem arguitur in eodem casu q^{uod} non in infi-
nita sor. est albus: q^{uod} pla. incipit esse albus. Et
etiam sequitur q^{uod} nihil velocius incipit moueri
q^{uam} ipsemet incipit moueri incipiente ipso a non
gradu moueri nec sor. incipit esse albus: q^{uod} pla.
incipit esse albus. posito q^{uod} uterq^{ue} incipiat a non
gradu esse albus. et eque velociter intendatur
cum alio. ¶ It^{em} septimo non sequitur. a. cito tanget
b. et cito tanget. c. et non eque cito tanget. c. sicut
tanget. b. sed tardius. igitur. a. citius tanget. b. q^{uam}
c. Et t^{unc} hic arguitur p^{er} modum exponendi ista po-
situm. igitur ille modus non est bonus. p^{ri}us p^{ri}us
et probat^{ur} ante ponendo q^{uod} a. sit species q^{uod}
d^{icitur} moueri sup^{er} plano incipiendo a partibus
minores: et ponatur q^{uod} b. sit nomen commune
partibus paribus plani. et c. nomen comu-
ne partibus imparibus eiusdem plani. tunc
est illud ante v^{er}o p^{ro} tribus primis partibus
et p^{ro} vltima parte etiam p^{ri}us. ponatur enim
cum toto casu q^{uod} a. vltimo remanebit super
prima parte proportionali. et tunc p^{ri}us q^{uod} tar-
dius tanget. c. q^{uam} b. consequens t^{unc} illius p^{ri}-
me consequentie est impossibile. q^{uod} immediate
post hoc tanget. c. et etiam tanget. b. si enim
prius tanget. b. q^{uam} c. tunc aliqd^{am} esset p^{ri}mus
c. tactum consequens impossibile. q^{uod} t^{unc} aliqd^{am}
foret vltima p^{ro}portionalis plani sic diuisi.

Ad primum igitur isto
dicitur admissio casu negando q^{uod} fortes. erit
maior: q^{uam} erit plato. et negatur illud argum^{en}tum
tunc fortes. erit quadripedalis. et plato num-
q^{uod} erit quadripedalis. sed solum pedalis v^{el}
bipedalis. igitur fortes erit maior: q^{uam} erit pla.
q^{uod} tunc sequitur q^{uod} pla. erit minor: q^{uam} erit sor.
quod repugnat casui ibidem posito. igitur non.
¶ Ad secundum dicitur concedendo ista co-
sequentiam. sor. erit maior: pla. igitur sor. erit
magnus. et pla. erit magnus. et pla. non erit
eque magnus sicut erit sor. sed minor. Et ad
mutatur casus ille. et negatur ista consequen-
tia sor. erit duplus ad pla. igitur sor. erit ma-

ior plato. si cut etiam non sequitur. sor. erit du-
plus ad pla. igitur sor. erit maior: q^{uam} erit pla.
q^{uod} ille conuertuntur. sor. erit maior: pla. et sor.
erit maior: q^{uam} erit pla. q^{uod} in istis terminis l^{et} re-
soluere ablatiuum in nominatiuum enim q^{uod} ut
patet ex grammatica. immo comparatiuus
gradus non distribuit nisi quia includit ad-
uerbiu^m comparandi. puta ly q^{uod}. adeo ponens
differentiam inter istas quo ad veritatem v^{el}
falsitatem videtur fundam^{en}to carere. ¶ Ad
tertiam formam dicitur illas negando. neq^{ue}
sic exponitur ista sor. est maior: q^{uam} a. sicut ibi
infertur. sed debet capi tertia exponens sic. a
non est t^{am} magnus q^{uam} magnus est sor. quod
v^{er}o est in tali casu. quelibet enim pars quan-
titatiua sor. est ita magna sicut sor. licet non sit
tam magna q^{uam} sor. ¶ Ad quartam dicitur q^{uod}
licet ista se inferant sor. est maior: pla. et pla. e-
min^{us}: sor. tamen p^{ro} maiori declarati^one gra-
dus comparatiui ille alie exponentes addun-
tur. neq^{ue} est inconueniens q^{uod} in terminis rela-
tiuis vnus terminus per alium exponatur.
et declaratur ut species declaratur per gen^{us}
et genus per speciem. cum dicant antiqui q^{uod}
species est que supponitur generi. et genus e-
st supponitur species. ¶ Ad quintam dicitur
q^{uod} ista. fortes est maior: pla. per pedale et
confimilis sufficienter exponi potest per vna-
talem sor. excedit platonem per pedale. igitur
sor. est maior: plato. per pedale. neq^{ue} ope-
tet addere istas fortes est magnus et plato e-
magnus p^{ro}pter maiorem declarationem ha-
bendam. cum ista sit satis clara de se. Sed d^{icitur}
futuro sic exponi debet. sor. erit maior: plato.
per pedale sor. quantlibet quantitatem quam
habeat plato erit aptus excedere per. peda-
le s^{ed} quantitatem quam habebit ipse fortis
absq^{ue} aliq^{uod} augmentati^one fortis. ¶ Ad sextam
dicitur negando istam consequentiam fortes
est albus. et plato incipit esse albus et plato.
non incipit esse tam albus q^{uam} est fortes. s^{ed} mi-
nus albus. igitur sor. est albus: quam plato.
incipit esse albus. quia ex consequente sequi-
tur q^{uod} in aliqua proportione sor. est albus: q^{uod}
pla. incipit esse albus. quod falsum est in isto
casu. et sicut negatur ista. ita generaliter dici-
tur. q^{uod} si aliquid incipit moueri a non gra-
du intendendo motum suum quod ipsum
non incipit velocius moueri quam ipsum

De superlatiuo

Incipit moueri. q. nullum tale aliquatiter velocius. nec tarde incipit moueri. et ita dicitur si aliquid incipiat esse album a non gradu esse albi vel calidi vel seci. et sic de aliis. ¶ Ad se primum dicitur q. ista est resolutibilis. a. prius tanget. b. q. e. et non exponibilis ratione istius termini prius. sic arguendo. tunc. a. tanget b. et tunc erit prius q. tanget. c. igitur et c. sed minor est falsa. siue demonstratur instans siue tps. ¶ Item contra illum modum exponendi positum arguitur q. non sequitur for. currit velociter. et nullus asinus currit velociter et nullus asinus currit t. velociter q. velocius currit for. sed aliquis asinus currit minus velocius q. for. igitur for. currit velocius asino. antecedens est verum et consequens falsum posito q. for. currat. et asinus currat. et asinus currat non t. velociter currit for. et quiescat aliquis asinus. puta. b. et patet q. antecedens istius consequentie est verum. et pns falsum. q. sequitur. for. currit velocius asino et b. est asinus. igitur for. currit velocius. b. consequens est falsum. et tenet consequentia a superiori distributo enim debita constantia ad suum inferius. Ideo forte dicitur concedendo q. petit argumentum. f. q. ista est falsa. ¶ Sed contra per idem tales for. erit falsa for. erit tripedalis et pla. pedalis solum et non maior. q. si for. erit maior q. alimunde erit pla. et tunc erit aliud de demonstrando instans. in quo nenter eoz erit. igitur for. erit maior q. plato erit tunc consequens est falsum et consequentia tenet ex re sponcione. q. tñ ista sit vera for. erit maior q. alimunde erit plato. patet per modum exponendi superius positum. Item non sequitur. a. e. maius. b. igitur. b. est minus. a. patet. sit eniz a vniuersus. et b. sit medietas. et patet q. a sit maius. b. et tamen. b. non est minus. a. q. non est paruum. q. paruum dicitur respectu maioris. sed nihil est maius q. a. igitur. a. non est paruum. Ideo forte dicitur negando ista consequentiam. a. est maius. b. igitur. b. est minus. a. q. ubi est minus. a. Sed contra ab. a. ad. b. est proportio maioris inequalitatis. sed omnis proportio maioris inequalitatis est habiudo maioris ad minus. ut patet ex diffinitio ne proportionis maioris inequalitatis. igitur b. est minus. a. Item. a. est simpliciter finitum

et omne simpliciter finitum est magnum et paruum. igitur et c. ¶ Ideo dicitur ad primum q. propositio in qua ponitur comparatiuus gradus ratione talis comparatiui gradus. ut gratia exempli ista for. erit maior q. erit pla. generaliter sic habet exponi for. erit magnus. et plato. erit magnus et pla. non erit t. magnus q. erit for. sed plato. erit minor. q. erit for. ita q. in tertia exponente sumantur aduerbia comparatiui. et non similitudinis qualitatis vel quantitatis. potest etiam quarta exponens aliter sumi sic for. et plato. erunt comparabiles secundum quantitatem. ¶ Ad aliud argumentum dicitur negando istam consequentiam for. currit velocius asino. sed. b. est asinus. igitur currit fortius velocius. b. sed debet sumi constantia sic b. est asinus currens. et causa est. quia ibi de notatur esse comparisonem currens ad currens. ¶ Ad aliquod dicitur negando ista consequentiam. a. est maius. b. igitur. b. est minus a. et conceditur q. a. est paruum. et non dicitur paruum respectu maioris. sed dicitur paruum respectu minus parui. aut magis parui. q. uisum veritatem. iste terminus parui non opponatur relative. isti termino magnum. sed p. uatiue. sicut intensum et remissum. et stat intensum esse absq. hoc q. remissum sit. q. nihil est intensum nisi subiectum et c.

De expositione gradus superlatiuo.

Incipiat ex grammatica q.

superlatiuus gradus significat per modum ut quorum est aliquid

Ex quo patet q. ista est impossibilis. fortes est fortissimus illorum demonstrando platonem et ciceronem. quia ista significat q. for. est aliquis istorum. et est fortissimus eorum. ¶ Patet ultra istam consequentiam non valere. fortes est fortis. et isti sunt fortes demonstrato platone et cicerone. et nullus istorum est tam fortis sicut for. seu nullus istorum est fortior forte. sed minus fortis. q. for. igitur fortes est fortissimus istorum. quia ex consequente sequitur q. for. est aliquis istorum.

¶ Item secundo accipitur q. omnis propositio per quam denotatur esse superlatiuo que non est falsa. Ex quo patet q. ista est falsa for. est fortissimus illorum. demonstratis forte et platone eque fortibus. quia per istam denotatur

Tractatus

tur esse superlatio. siue excessus inter forte & platone q̄ nō est ideo ista ppositio falsa. Cū si fm veritatē ex p̄pōne de superlatino sequit̄ aliqua de comparatio. vt sic arguendo. fortes est fortissimus illorum. igit̄ aliquo illorum fortis est fortior. sed non sequit̄. igitur quolibet illorum est fortior. Ex eodem p̄z istam consequentiam non valere. fortis est fortissimus illorum. igitur nullus illoz est eque fortis cum fortis. sed sequitur oppositum. igitur aliquis illoz est tam fortis q̄ est fortis. q̄ omnium quorum fortis est fortissimus fortis est vnus. Idem vlt̄erius ex secunda suppositione hoc argumentum nō valere. fortis qui est aliquis istoz est fortis. & isti fortes demonstratis pla. & fortis eque fortibus & cicerone minus forti. & nullus istozum est fortior fortis. sed aliquis minus fortis. igitur fortis est fortissimus istozum. Ideo dicitur q̄ ista. fortes est fortissimus istozum. sic exponitur. fortes qui est aliquis istozū est fortis. & isti sunt fortes & quilibet istoz nō fortis est minus fortis q̄ fortes. igitur fortis est fortissimus istozum. Ex quo sequitur q̄ ista p̄pō nō valet. fortis est fortissimus hominum & fortis est hominum. igitur fortes est fortior forte. neq̄z etiā sequitur fortes est fortissimus hominum. & isti sunt homines fortes demonstratis platone & cicerone. igit̄ fortes est fortissimus istozum q̄ vnus ibi arguitur a superiori distributo ad suum inferius. q̄ si debet valere p̄pō. ōz sumere constantiam sic. isti sunt homines fortes. quorum aliquis est fortis. p̄z vltra tales non forte cognas. s̄z impossibiles. fortis est fortissimus asinorum. leo est fortissimus leonum. sicut & hec fortis est fortissimus cicerone. & plato. seu fortis est fortissimus istozum. demonstratis platōe & cicerōe

Sed exponendi. q̄ isto dato sequitur q̄ fortis est primus istozum & tū fortis est vltimus istozum demonstratis eisdem. p̄pō est falsum & arguit̄ p̄pō. ponat̄ enī q̄ fortis currat & plato post eum currat. & cicerō post eum currat. & sequitur tūc q̄ fortis est primus istozum. Et q̄ sit vltimus istozum arguitur sic. q̄ fortis istozum est vltra. & isti sunt vltra. & nullus istozum p̄ter fortem est tam vltra q̄ fortis. sed aliquis ceteroz. igitur fortis est vltimus illorum. tenet p̄pō modum exponendi positum. p̄pō tamen est falsum. q̄ sequitur. fortis est vltimus istozū igitur

fortis est postremus illorum p̄pō est falsum & repugnat casui. ¶ Ex isto sequitur vltra q̄ fortis est vltimus qui currit an̄ quez nullus currit. ¶ Itē sedō sequitur q̄. a. est maximū istozum quod nō est maximum istozum demonstratis tribus inequalibus in q̄titate quoz. a. sit medium. q̄. a. est maximum istozum q̄ nō est maximum istozum. & ista sunt magna & nullus illorum p̄ter. a. est tam magnus q̄. a. qd nō est maximum istozum. sed aliquod est minus. igitur &c. ¶ Sed q̄ illud p̄pō sit falsus arguit̄. q̄ i illa. a. est maximum illorum. q̄ nō est maximum illorum. vel ly qd refert̄ ad ly a tam in exponēte q̄ in exposita. & p̄z q̄ illa est falsa sic referendo. vel refert̄ ad ly maximum in exposita. & in exponente ad ly magnus & sic adhuc illa est falsa. q̄ nō sufficient ille tres exponentes. sed ōz addere quartam vlt̄m. aliter foret verum q̄ fortis foret maximum illozum demonstratis fortis. & platone & vno infinito posito q̄ sit fortis. maior platone. q̄ fortis istozum est magnus & isti sunt magni. & nullus istozum p̄ter fortis. est tam magnus q̄ fortis. sed aliquis minor. igitur &c. p̄pō tūc est impossibile. q̄ sequit̄ fortis ē maximum illorum. igitur fortis. quolibet illorum alio a se est maior. ¶ Item tertio sequitur q̄ nō est possibile aliquod esse primū instans esse fortis. aut platonis. nec q̄ alicuius rei possit esse primū instans. aut vltimum. q̄ sequit̄ hoc est primū instans. igitur hoc est primus instans aliquozum instantium. sicut sequitur. iste est primus homo. igitur iste est primus homo aliquozum hominum. ¶ Item sequit̄. hoc est primū instans igitur. aliqd instans est posterius isto p̄pō p̄z q̄ ly primus est terminus relatiuus. ¶ Item quarto isto dato sequitur q̄ potentia portarina fortis in aliquo casu. nō est terminata per maximum qd sic. nec per minimum qd nō. p̄pō est falsum & pbat̄ p̄pō. q̄ si potentia fortis sit terminata ponat̄ ḡra argumētū q̄ aliquod sit minimum pondus q̄ fortis. nō sufficit portare & q̄ multa sint equalia sibi sicut sequit̄. q̄ bñ sequitur. a. est minimum pondus q̄ fortis. nō sufficit portare. igit̄. a. est minimum eorundē ponderum que fortis. nō sufficit portare. & sequitur vltra q̄ multa sunt equalia a quozum nullus sufficit portare. Ex quo sequit̄ q̄. a. nō ē minimum illozum que fortis. nō sufficit portare. q̄ ex illo sequitur q̄. a. est primum illozum que fortis. non

Beincipit

sufficit portare. et ista q̄ for. nō sufficit portare
sūt parua et nullū illoz q̄ for. nō sufficit porta
re. p̄ter. a. est tam p̄mū q̄. a. sed quodlibz
illorum a. ind. ab. a. est maius q̄. a. sed p̄ns p
tertia pte est falsum. ¶ Item sequit̄. a. est mi
nimum quod for. non sufficit portare. igitur
a. est minimum illoz que for. nō sufficit portare
p̄ns est falsum posito q̄ nō sit aliqd̄ pondus
maius. neqz equale. a. nisi. a. ¶ Itē q̄nto seq
tur q̄ nullum est genus generalissimum. qz
si ille terminus suba est genus generalissi
mum sequitur q̄ quodlibet genus aliud ab illo
sit minus generale q̄ iste terminus suba p̄ns
est falsum. ¶ Itē illo dato sequitur sexto q̄ pōt
esse q̄ for. sit fortissimus hoīum existētibz
multis hoībz quoz vnus sit for. p̄ns falsus.
qz sequitur for. est fortissimus hoīum. igit̄ quo
rūlibet hoīuz for. est fortissimus. p̄z p̄ns et se
quitur vltra. quozūlibet hoīum for. est fortissi
mus. sed isti sunt hoīes demonstrato platone
et cicerone. igit̄ istoz for. est fortissimus. p̄ns
falsum et impossibile. igit̄ et c. ¶ Itē septimo
ista expōne data sequitur. qz hoc argumentuz
esset bonum. b. erit p̄mū instans esse for. q̄
erit p̄mū instans esse platonis. igit̄ in. b. in
stanti for. et plato. incipiet esse. p̄z p̄ns. et ar
guitur q̄ p̄ns sit falsum. qz in casu ahs illius
p̄ns est verus. et p̄ns falsus ponat̄. n. q̄ for.
iam sit et erit cū platone. enī? platonis. b. erit
p̄mū istas et p̄z q̄. b. erit p̄mū instas ēē for.
q̄ erit p̄mū instans esse platonis. qz. b. erit
instans esse for. qd̄ erit p̄mū instans esse
platonis. et nullum erit instans p̄ns. b. qd̄
erit instans esse for. q̄ erit p̄mū instans esse
platonis. igitur. b. erit p̄mū instans esse for.
q̄ erit p̄mū instans esse platonis. et p̄ns
illius p̄ns est falsus. f. q̄ in eodē instā
ti in quo for. incipiet esse plato. incipiet esse te
nendo ly indiuine. vt pono.

Sed ad p̄mū illoz dicat̄ q̄ accipiendo
istos terminos p̄mū et vltimūz
pnt denotare ordinē. nihil est p̄mū nec
vltimum. nisi in relatione ad aliquē ordinem
vñ for. fm vñ ordinē in casu posito est p̄
mus. et fm aliū ordinē ipse nō est p̄mus. sz
in casu illo dicitur q̄ for. est p̄mus fm illuz
ordinē. et etiā vltimus fm eundē ordinē. et
non valet p̄ns ista. for. est vltimus fm illum
ordinē. igit̄ est postremus fm istuz ordinem

qz ista for. est vltimus illorū fm istum ordi
nē. nō plus significat. nisi q̄ for. ē maxime vñ
tra inter istos versus istam dīaz positionis
versus quā mouetur. sed nihil est p̄mū aut
vltimūz simpliciter. sed in relatiōe ad aliquē
ordinē. neqz valet p̄sequentia. ista for. est p̄
mus fm illū ordinem. igitur for. est p̄mus
illorū. aliter sequitur q̄ quilibet illorū est p̄
mus et vltimus illorū et sic eēnt plura quoz
quodlibet esset p̄mūz illorum. Et per hoc
etiā dicitur concedendo istam propositionem
q̄ for. est vltimus qui currit. ante quē nul
lus currit. ex illa autē non sequitur q̄ for. est
simpliciter vltimus illorum. ¶ Ad secundaz
formam dicitur concedendo q̄ hec est unī
fibilis. a. est max mū illorū quod non est ma
ximus illorū. qz si. a. est maximū illoz qd̄ nō
est maximū illoz. vel hoc cēt. qz. a. esset ma
ximū illorū q̄ maximū illoz. non est maxi
mū illorū. et hoc non quia cū nulluz illorūz
est maximū illorum nisi. b. igitur. a. est. b.

¶ Item vna exponens illius est falsa sic ex
ponendo et referendo. ideo illa est falsa. Uet
si illa esset vera. hoc esset sic referendo. a. est
maximū illorū q̄. a. non est maximum illo
rum. quod est impossibile. Et per hoc respō
detur ad aliam propositionem sibi consimī
lem cū assumitur. b. erit p̄mūz instans esse
for. quod erit p̄mūz instans esse platonis.
qualitercūqz. enim refert ly q̄ vna eius ex
ponens est falsa. ideo illa p̄ns est bona. aliqd̄
erit p̄mū instans esse for. quod erit p̄mūz
instans esse platonis. igitur quando plato in
cipiet esse for. incipiet esse. Et similiter dicitur
ad tales propositiones hoc est p̄mū in
stans esse for. quod est vltimum instans esse
platonis. quia de virtute sermonis omnes
tales sunt impossibiles. quia in omnibus ra
libus est supplendus genitiuus. quia si hoc
est p̄mū instans. hoc est aliquorum instā
tiam p̄mū instans philosophi tamen nō
tantam habentes sollicitudinem. de vocabibz
p̄nunt tales propositiones. hoc est p̄mū
instans esse sortes. pro talibus copulatiuis
hoc est instans esse sortes. et non immediate
ante hoc instans sit for. in istam priori. que
copulatiua fm veritatem nō conuertit̄ cū
illa. Unde apud eos ad hoc q̄ hoc sit p̄mū
instans esse sortes. sufficit q̄ in hoc instanti

Beincipit

for. incipiat esse. sed fin rei veritatem illa copulativa non convertitur cum illa. hoc est primus instans esse for. **¶** Et similiter de ad tales propositiones. hoc est minimum quod for. non sufficit portare. quod quilibet talis significat. hoc est minimum quod for. non sufficit portare quod hoc est minimum illorum ponderum. que for. non sufficit portare. Et ex illo sequitur quod multa sunt pondera equalia huic. quod ponitur esse minimum quod for. non sufficit portare quorum unum ponderum nullum for. sufficit portare. **¶** Sed fin veritatem nullum est minimum pondus. quod for. non sufficit portare in casu illo. Ex illo tamen non sequitur quod potentia for. non terminetur. quod eius terminatio non sit exprimens per tales terminos maximum. et minimum philosophi. tamen magis rebus quam terminis intendentes. quod sunt artifices reales. expriment terminos potentiae inclusivos vel exclusivos per tales terminos maximum et minimum. intelligentes per tales propositiones. hoc est minimum quod for. non sufficit portare tantum quantum per illam copulativam. hoc est magnum quod for. non sufficit portare. nec aliquid maius quod for. sufficit portare. sed fin veritatem illa copulativa non convertitur cum illa exponenda. imo illa exponenda non potuit for. esse. quod tamen sequitur ex illa copulativa. sicut ista. hoc est minimum quod chymera non potest portare. non potuit chymeras esse. Sed tractantes possessiones terminorum et proprietates. sicut fecerunt rationales philosophi habent exquisitas terminorum proprietates demonstrare. frequenter tamen ad aliud intendentes ipsi ponunt terminos improprie. ubi argumenta aut materia de qua est sermo non petant illas difficultates. Et per hoc dicitur ad aliud quod illa est falsa de veritate sermonis. ille terminus substantia est genus generalissimum existentibus decem generibus decem predicamentorum. sed per tales propositiones decem sunt generalissima intelligunt quod decem sunt genera quorum quodlibet est generalissimum in sua coordinatione predicamentali. quod etiam verum sit verum infra videbitur. **¶** Ad aliud dicitur quod stat for. esse fortissimum hominum multis alijs hominibus ab eo existentibus. et negat illa propositio for. esse fortissimum hominum. igitur quodlibet hominum for. est fortissimus. imo neque de comparativo valet talis

propositio. quod non sequitur for. currit velocius alio. igitur quolibet alio for. currit velocius neque sequitur. for. erit maior quam erit plato. in alio quo tempore. igitur for. in quolibet tempore erit maior quam erit plato. igitur et.

¶ De probatione illius terminus incipit.

Incipit solet sic exponi.

I est presens est. et non immediate ante instans quod est presens fuit. vel for. in instanti quod est presens non est et immediate post instans quod est presens erit. igitur for. incipit esse. sed hec propositio non valet. quod in primo esse mundi fuit vera vel saltem fuisset vera illa disunctiva. ille deus est in instanti quod est presens. et non immediate ante instans quod est presens ille deus fuit vel in instanti quod est presens ille deus non est. et immediate post instans quod est presens deus erit. et ex illo non sequebatur vel non secutum fuisset hec impossibile. hoc. scilicet deus incipit esse. et quod illa disunctiva sit vera. patet. quod eius prima copulativa est vera in illo casu. quod patet quod prima pars de se manifesta est. et contra dictorum secundae partis illius copulativae est falsum. scilicet immediate ante instans quod est presens ille deus fuit. quod sequitur immediate ante instans quod est presens ille deus fuit. ex quo sequitur ultra quod ante instans quod est presens in aliquo instanti vel tempore deus fuit. propositio patet. quod ibi ille terminus aliquid non est adverbium temporis. Ex quo patet ultra istam propositam non valere. in hoc instanti tu non curris et immediate post hoc instans tu curres. vel in hoc instanti tu curris. et non immediate ante hoc instans curres. igitur in hoc instanti tu incipis currere. patet quod demonstrando instans in quo tu curres et non incipis. et post quod curres aut demonstrando diversa instantia. sequitur quod ante est verum. et presens falsum. Ideo dicitur quod ille dictiones incipit et desinit. et huiusmodi non habent exponi. sed habent casus veritatis. ille tantum casus veritatis ista dicte non sufficiunt. sed ad inferendum illa for. incipit esse. et sic arguere. in instanti quod est presens for. est. et non immediate ante instans quod est presens for. in aliquo instanti fuit et immediate ante instans quod est presens tempus fuit. igitur for. incipit esse. vel sic in instanti quod est presens for. non est. et immediate post instans quod est presens in aliquo instanti for. erit et immediate post in

De incipit

stans qđ est pñs tps erit. igit̃ &c. ¶ **I**tem dicit̃ et illa sor. incipit esse habere aliā cām veritatis qđ sit aliqua istaz. vnde bene sequitur sor. est & nō fuit. igit̃ sor. incipit esse sed nō valet cō sequēta cōtra ab illa ad aliquā illaz cām & ideo ly incipit nō est dictio exponibilis. qā ab exposita ad quālibet suaz exponentiū. & etiā ab exposita ad oēs suaz exponentes sunt sumptas d3 esse formale argumentū. quorū nullū est verum de ly incipit. & de illa disim ctina iā dicta. vnde nō valet illud argumen tū. sor. incipit esse igit̃ i instāti qđ est pñs sor. est & nō immediate ante instās qđ est pñs sor. in aliquo instanti fuit. & immediate ante instās quod est pñs fuit tps. Nec etiā sequitur. sor. incipit esse. ergo in instāti qđ est pñs sor. est & nō immediate ante instās qđ est pñs sor. in aliquo instāti fuit. & immediate ante instans qđ est pñs fuit tps vel sor. in instāti qđ est pre sēns nō est. & immediate post instās qđ est pre sēns erit in aliquo instāti. & immediate post instans qđ est pñs tps erit. ita enim rem ali quā incipere esse & nō eē tps. vel instans. & etiā ita imaginari rē aliquāz incipere esse & pro tunc nō esse eum vel tps. aut etiā eter nitatē. nec immediate ante hoc fuisse. neq; ime diate post hoc fore de ymaginatione igit̃ ista consequentia nō est formalis. & p consequēs ille non sunt sufficientes exponentes illius p positionis. sor. incipit eē. q; ab exposita ad ex ponentes simul vel partialiter sumptas ē sor male argumentū. Aliquādo autē ly incipit nō h3 illas cās veritatis per positionem de pre senti & remotionem de preterito. vel per re motionem de presenti. & positionem de fu turo. sed aliqñ h3 easdē causas veritatis quas ly definit. q; ille conuertunt sor. incipit nō eē & sor. definit esse. Similiter hec. sor. incipit fuisse habet causas veritatis per negationem d pñti & positionem de preterito vel d futuro.

Sed contra illum modum ar guendi forte argu itur. q; illo dato sequitur q non esset possibi le q sor. inciperet ptransire aliquam partem alicuius spacij. vel desineret ptransire. qā nō immediate post datū instans ptransibit ali quam partem alicuius spacij in aliquo instā ti nec ptransire pōt. Similiter de preteri to suo modo probetur. pñs tñ est falsum. q;

per idem sequeretur q non esset possibile q sor. inciperet moueri aut desineret moueri.

Igitur illo dato sequitur q vniuersum inci peret eē. & desineret esse. q; deindōstrato vni uerso vey est dicere q hoc est. & non imme diate ante instans qđ est pñs. hoc fuit in aliquo instanti. & sic de alijs. Igitur hoc inci pit esse deindōstrato vniuerso. & arguit̃ an tecedens. i. q nō immediate ante hoc fuit. q; instans qđ est pñs & multa alia q incipi unt esse non prius fuerant. & consimiliter eti am suo modo deducit̃ q vniuersum definit esse. & semp fuit ita q vniuersum incipit esse & definit esse. ¶ **I**tem tertio sequitur q nullū successiuum pōt incipere esse. & qđ aliquid incipit esse in seipso. & definit esse in seipso.

Ideo ad primam formā dicitur ipaz negando. & dicitur q illa & simi les sor. incipit ptransire aliqđ spacū. hnt causas veritatis superius positas. & vltra il las habēt istas. sor. & in instanti qđ est pñs ū ptransit aliquod spacū. & immediate post instans qđ est pñs ptransibit aliquod spacū. & immediate post instans qđ est pñs tps erit. & sic etiā dicendum est suo modo de hnc verbo definit. ¶ **A**d secundū dicitur cō cedendo q vniuersum definit esse. capiēdo vniuersum pro aggregato ex oibus que sunt in rerum natura. & ita capiēdo vniuersū cō ceditur etiā q vniuersum incipit esse. & ali quis mundus definit esse in ūdo. n. illo mo do non est substantia nec accis. sed aggrega tū ex his. ¶ **A**d vltimū d3 pcedēdo vtrūq; licet. n. nullū successiuū pōt incipere esse. pōt tñ incipere esse aliqđ successiuum vt infra pa tebit. Secundum etiā conceditur q aliquid in seipso incipit esse. puta quodlibz instans & definit esse in ipso. ¶ **I**tem sequitur q sor. inci piet esse homo post primū instans esse sui. & definit esse hō ante primū nō eē sui. ¶ **I**tem q sor. definit eē hō ante primū nō esse sui q nō definit esse. ¶ **I**tem q sor. incipiet esse qñ nō erit possibile ipsum incipere eē. & sor. definit eē aliqđ qñ nō erit possibile ipm desinere eē aliqđ & qñ ipē nō poterit desinere eē. & qñ nō erit possibile aliqđ desinere eē. Et si aliqđ incipiet moueri ipm incipiet moueri postqz mouebitur. & si aliqđ incipiet moueri ipm incipiet moueri qñ mouebitur. & etiā si aliqđ

De incipit

incipiet moueri ipz incipiet moueri qñ nō mo-
uebit. Et ita etiā si aliqd desinet moueri ipz
desinet moueri ateqz desinet moueri. & si ali-
quod desinet moueri nō ipz desinet moueri
qñ desinet moueri. sed desinet moueri qñ nō
desinet moueri. Et ille regule generales sunt
respectu terminorū respectu quorū verifican-
tur illa verba per negationē de pñti. & etiā
dato qd oēs tales sint cathegorice. for. desinet
currere ateqz desinet currere. qd vñ est
qā aduerbia tps vel loci non faciunt proposi-
tiones ypotheticas. sicut infra. pbabitur.

Sed in hac materia incidit dubium
vtrūz aliqd successine produ-
cēdū aut pducibile possit incipere &c. Et
arguitur qd nō. qz si sic ponat igitur qd a. sit
quātitas pedalis successine. pducenda adeqz
te in b. hora vñformiter qd gñ argumēti in-
cipiet esse in. c. instanti. Et arguit qd a. quāti-
tas nō incipiet esse in. c. instanti. qz ante c. instās
a. quātitas erit. qz ante c. instās hec quanti-
tas pducet. & nō prius. pducet qz erit. pdu-
cta. sed qñ cito erit pducta tācito erit. igit ante
c. instās erit p3 cōsequētia. & illud añs pbat
f. qd nō prius pducet qz erit producta. qz se-
quit illa quantitas pducitur ante. c. igit qd
pducet ante. c. erit hec quantitas tenet pñā
a cōuersa ad suā puerentē. sed illa quātitas
nō erit in. c. instanti. nec aliqz eius vt pono. igit
tur illa quātitas erit ante. c. p3 pñā. & ponat
minor. ponat. n. cū toto casu qd in. c. instanti nō
erit illa quātitas. nec aliqd eius. vt qd de? ani-
bilabit illā & p3 totū. Et forte huic dñ qd il-
lud repugnat casui. f. qd ipā producet ante. c.
instans requiritur enim vt forte dñ ad hoc qd
illa quantitas producet. qd illa erit aliqñ pdu-
cta postqz desinerit esse iste motus p quē p-
ducetur. Sed contra illam responsionem
arguitur sic. qz ponat cū illo pmo casu qd qñ
erit generata medietas illius quātitatis gene-
rande. corūpat in tpe in quo generabit ade-
quate secunda. Et p3 qd a. quātitas pducet
ante. c. instans. & tñ ipā nō manebit in fine.
igitur nō requiritur quantitatē remanere in fi-
ne qñ ipā acqrat. Et ponatur qd qñ ge-
nerabitur secūda pā proportionaliter corū-
pat pñā. & qñ generabitur tertia corūpat
secūda. & sic vltra. Et p3 qd a. quātitas pdu-
cet in. b. hora ante. c. instās & p3 pñā a. quāti-

tas erit & nō erit in. c. instanti. nec aliqd ei-
erit in. c. instanti. igitur. a. quantitas erit ante
c. instans. Et ponatur qd for. & plato sint
eqles. f. bipedalis quantitatis. & augeat vter-
qz vñformiter in illa hora ita qd vterqz si ma-
neret in fine illius hore etiam vterqz tripeda-
lis quantitatis. sed corūmpatur for. i fine ho-
re remanente plafone & arguitur qd for. erit
tripedalis quātitatis ante. c. instans qz illa to-
talis quantitas quam acquirat erit ante. c. in-
stans. qā illa augmentatio demonstrando ta-
lem motū quo augebitur for. adeqz i illa ho-
ra erit ante. c. instās. & illa augmentatio erit
illa quantitas. igitur illa quantitas erit ante
c. instans. p3 consequentia & arguitur antece-
dens pro pñā parte. qā for. & plato p equa-
le tempus augebuntur eque velociter & vñ-
formiter & aliquis erit maximus motus quo
augebitur plato. igitur aliquis erit maximus
motus quo augebit for. Et contradictione
est qd for. augebitur continue vñformiter p
b. hora. & qd b. hora nō erit equalis extēsiue
motui quo augebitur for. Et forte dñ ne-
gando illaz minorē ibi assumptā. f. qd ista aug-
mentatio erit illa quantitas. Sed contra
ista quantitas erit illud p qd formaliter for.
augebitur. igitur ista quantitas erit augmēta-
tio. p3 pñā sicut sequitur. hec albedo erit illā
p quod formaliter alterabitur for. igitur hec
albedo erit alteratio qd for. alterabit. pñā p3
qā alteratio ē actus alterabilis fin qd altera-
bile est. sicut augmentatio est actus augmen-
tabilis fin qd augmentabile est. Et si aug-
mentatio nō erit illa quantitas. sed aliquid
accidens dispositiuū. sequitur qd illa augmē-
tatio erit ante. a. qā augmētatio illa nō pdu-
cetur nisi ante. a. igitur illa augmētatio tācito
erit producta qz cito ipā producet. & qd rati-
one de. a. quātitate sine augmentatione suc-
cessine. pducenda hoc est vñ eadē rōne hoc
est vñ de quolibet successino producendo.
Et ad pñcipale arguitur sic. qz si aliqd
successine pducendū pōt incipere eē. ponat
igitur qd in. a. instanti antipz incipiet eē. & ar-
guitur qd non. qz ante. a. instans antipz erit
igitur in. a. instanti antipz nō incipiet eē. pa-
tet pñā & arguitur añs. qā tunc antipz erit
demonstrando tps incipiens ad hoc instanti
& terminatū ad pñmū nō eē antipz. & tunc

Et definit

erit ante. a. instans igitur ante. a. instans anti-
christus erit. p. p. a. et maior: etiam. q. a. in hoc
tpe antixps erit. demonstrando illud tempus
igitur tunc antixps erit. et minor: nota est sedi-
cet q. tunc erit ante. a. instans q. a. hoc tps erit
ante. a. instans. nam omne tempus erit ita
cito sicut erit aliq. eius ps vel instans eius in
trinfecū ideo et. ¶ Et omne tps ita cito fuit
sicut aliqua eius ps et tā tarde. Quod si con-
ceditur arguitur tunc q. in quolibet instanti
illius hore tu incepisti eē q. a. in medio instanti
hore qd fuit. c. tu incepisti eē. ponat q. p. to-
tam illam horam fueris. arguit tamen q. in
c. instanti tu incepisti eē. q. a. in c. instanti fuisti
et nō immediate ante. c. instans fuisti. igitur in
c. instanti incepisti eē. p. consequentia ista fa-
tis et maior: sed minor: arguitur. q. a. tu nō fui
isti ante. c. igitur nō immediate ante. c. fuisti an-
tecedens probatur q. a. c. fuit ita cito sicut tu
fuisti. igitur tu non fuisti anteq. c. fuit patz cō-
sequentia. et arguitur antecedens q. a. tunc. c.
fuit demonstrando totum tps terminatū ad
instans presens et inceptum ab aliquo instāti
preterito anteq. tu incepisti eē. et tunc fuit ita
cito sicut tu fuisti. igitur ita cito sicut tu fuisti
c. fuit p. consequentia satis. et sicut arguitur
q. in c. instanti tu incepisti esse ita arguitur
de quolibet instanti illius hore q. in cō tu in-
cepisti eē et. ¶ Itē illo dato q. oē tps tādū
erit qd dū erit aliq. eius ps vel instāti trinfecū
et p. s. de pterito sequit q. quicqd erit vnq.
immediate post hoc erit. et quicqd vnq. fuit
immediate ante hoc fuit. et nō solū illud. s. quo-
cūq. dato qd vnq. post hoc erit. sequit q.
immediate post hoc erit. ¶ Itē sequit q. ime-
diate post hoc in aliquo instāti erit antixps et
tu in nullo instanti hore incipientis ab hoc in-
stanti erit antixps. pbat prima ps. q. a. nullus
erit instāti post hoc q. n. inter illud et hoc in ali-
quo instanti erit antixps q. a. quocūq. instanti
dato inter hoc et illud erit antixps arguendo
vt prius. ¶ Itē dato q. qd diu aliqua ps ali-
cuius tps erit tā cito illud tps erit. seqt q. p.
infinitū tps tu fuisti. et p. infinitū tps tu eris q.
p. aliquantum tps tu eris et nō per tantum
qn per in duplo maius et sic vltra. q. a. p. om-
ne tempus terminatū ad prīmū nō eē mi tu
fuisti. ¶ Itē sequit q. aliquid est cōpositū ex
aliquibus quoz nullum est. qd si cōceditur ea-

dē ratione concedendum est q. isti sunt colle-
ctiue demonstrando te Adam. et tñ adā non
est. cōsequentia p. intelligenti et cōsequēs est
vanum. Et ex illo vltra sequitur q. nihil fuit p.
maius tps q. aliud. et nihil fuit prius q. ali-
ud. et sic sequitur q. tempus nō est numerus
motus s. in prius et posterius. ¶ Sed forte
ad hec argumenta dicitur negando illud af-
sumptum cum arguitur q. ante. a. antixps
erit. Et ad probationē cum arguit tunc anti-
christus erit demonstrando tempus incipi-
ens ab hoc instanti. et terminatum vsq. ad
prīmū nō esse antichristi dicitur negando
illam. q. a. dicitur q. antichristus nō erit nisi in
tempore intercepto inter prīmū esse anti-
christi et prīmū nō eē eius. Et etiam nega-
tur minor: cū arguitur. tñ erit ante. a. demon-
strando idem tempus. dicitur enim q. hoc
tempus nō erit nisi in equali mensura sibi. et
negatur q. motus diurnus erit in medietate
te diei. sed erit in tota die. et similiter negatur
q. motus horalis erit in medietate hore. sed
erit in tota hora et sic de alijs mensurabilib.
Et conceditur vltra s. in istam responsionē
q. motus horalis est et q. nulla pars eius fu-
it que nō sit nec aliqua erit que non sit. Sed
contra istam responsionem sic arguitur. q. a.
ex illo sequitur q. si aliquid fuit illud est. q. a. si
cut medietas hore que corrumpebatur est. et
etiam quelibet eius pars est. vt concedit illa
positio. et vt sequitur ex eadem ita sequitur
q. dies que corrumpebatur est. et quelibet
eius pars est. etiam de anno et mille annis et q.
libet eoz parte. quo dato sequitur etiam q.
ea que fuerunt in illis annis sunt et sic etiam seq-
tur q. si aliquid erit illud est. et tunc sequitur
qd nihil pōt incipere esse. et qd nulla sit ppo-
sicio contingens. ¶ Itē seqt q. adā perpetuo
erit. et q. antixps p. tunc fuit q. p. tunc fuit ita
qd antixps est vt sequit ex illa positione. sed
probatur prima p. a. s. q. nihil pōt incipere
eē. q. si aliquid pōt incipere eē sit antichristus
et arguitur q. antixps nō incipit eē. q. conti-
nue ante hoc fuit ita qd antichristus est. igitur
continue ante hoc antichristus fuit. ¶ Sed
ad hec omnia dicitur concedendo exceptis
tribus conclusionibus ultimis. dicitur enim
q. aliquid potest incipere eē. et qd aliqua est
propositio p. tunc. et q. nō p. tunc antixps fuit.

Et definit

et non continue adam erit. Et ad probatio-
nem admittitur qd antixps incipiat esse. et cu
arguit qd no. qd antixps pntue ante hoc fuit
Dicitur negando illud. et cu arguitur qd sic
qd continue ante hoc fuit ita qd antixps est igr
cotinue ante hoc antixps fuit. dicitur negan-
do pnam. unde licet adam sit no tn adam e
in hoc instanti. neqz in aliqua parte hui? dici
sed est in tempore in quo fuit et non alio.

¶ Ad aliam formā dicit qd aliqua est ppo
cotingens sicut illa antixps est. qd adhuc anti
xps no fuit et aliqui erit. et p hoc negatur qd p
permo adaz erit et qd cotinue antixps fuit. Sz
contra illam responsionē adhuc arguitur. qd
ex illa sequitur qd nulla pars alicuius tps erit
et qd nulla pars successui fuit. qd nulluz suc
cessui fuit qn fuit solum aliqua eius pars
sed soluz qn fuerint oia que fuerūt ipsum.

Sed nunqz fuerūt oia que fuerūt ipsum nisi
qn illa simul fuerunt. sed nunqz illa oia simul
fuerunt. sicut for. no erit equalis platoni nisi
for. sit simul cum platone et c. ¶ Item ex ista
risione sequitur. qd propositio simpliciter co
tingens est necessaria. qd sm istam responsio
nem valet hoc argumentum hoc aliqui erit ta
le vel tale. igitur hoc est tale vel tale. Et p idē
sequitur qd hec ppo antixps est. aliqui erit ne
cessaria sic significando que iam est. igitur e
necessaria etiam tamen ipsa est cotingens igr
tur et c. Et ex illo sequitur qd necessarium co
tradicit contingent. qd hec antixps no est. co
tradicit illi. necessarie antixps est. vel si forte
dicitur qd ista est impossibilis. antixps no est
nūc seqtur qd ipossibile ptradicit pntē pns
ē falsū. qd si vnu ptradictorior est cotingēs.
ad verūlibz reliquū ē pntēs. ¶ Itē nullo tpe
erite no esset cōcedendum qd adaz est. neqz
qd adam erit. posito qd nullum tps erit et qd
antichristus erit. no est concedendum qd anti
christus est. sed ppter tempus esse vel no eē
no sit aliqua illarū vera vel falsa. igitur uon
est pcedendum qd antixps est. ¶ Ideo forte
aliter dicitur ad principale negando qd anti
christus non pōt incipere esse et admisso casu
negatur qd ante. c. instans antixps erit. Et ad
pbatōnem demonstrando tempus incipiēs
ab hoc instanti et terminatum ad primū no
esse antichristi negatur qd hoc tempus erit an
te. c. instans. quia hoc tempus no erit nisi in

mensura sibi equali. et ita dicitur de quolibet
motu qd nullus motus erit nisi in mensura si
bi equali. Sed ultra tamen dicitur negando
qd adam est. et qd antichristus est et negatur qd
tempus in quo antichristus erit est. Sed co
tra illam responsionem arguitur deducendo
eadem incōuenientia que prius. quia si tem
pus est. sit a gratia argumenti vna hora in cu
ius medio instanti finis et fuerit medietas
elapsa. b. et medietas futura. c. et arguit tunc
sic. a. hora est. et a. hora est. b. c. igitur. b. et c.
sunt et ultra. b. et c. sunt igitur. b. est. et c. est.
Si conceditur argumentum arguitur qd si
aliquid fuit illud est. et si aliquid erit illud est
vt prius. et sequitur tunc iuxta istam respon
sionem qd nihil potest incipere esse et qd ni
hil fuit prius alio nec aliquid erit prius alio.

Si negatur psequencia sequit tūc qd aliquid
componit ex aliquib? quoz nullū ē. igr et c.

¶ Item arguitur sic. aliqua per se alteratio
est. que non est nisi qualitas que acquiritur
igitur aliqua qualitas acquiritur. vel igr ac
quiritur qualitas acquisita vel acquirenda
aut aggregatū ex his. et sine sic sine sic sequi
tur qd pars alterationis producta est. et etiam
pars producta est. quo dato sequitur vt pri
us qd si aliquid erit illud est. sequitur enī hoc
acquiritur. igitur quod acquiritur est hoc. igr
tur si hoc acquiritur hoc est. Sed forte huic
dicitur negando quod alteratio sit qualitas q
acquiritur. dicitur enī qd nihil acquiritur nec
aliquid est in acquiri. quia tunc illud esset. et
dicitur ultra secundum illam responsionem
qd tu pertransis et nihil pertransis. nec ē pos
sibile te pertransire aliquid. ¶ Sed contra il
lam responsionem sic arguitur. quia si motus
localis est penatur quod motus localis pu
ta. a sit in culus medio instanti finis. et fuerit
b. medietas lapsa. et c. medietas futura et se
quitur vt prius. vel quod aliquid componit
ex aliquibus quorum nullum est. et tunc etiā
sequuntur tam dicta incōuenientia ptra istā
responsionem. vel sequitur quod. b. est et qd
. c. est et quod si for. fuit for. est et qd si antichri
stus erit antichristus est. igitur contradictio ē
quod tu pertransis et nihil pertransis. ¶ Itē
ista responsione data sequitur quod nulla ps
alicuius temporis erit nec aliqua pars alicu
ius successui erit nec fuit. quod deducitur vt

De incipit

prius contra secundam responsionem.

Oppositum tamē dubij ē manifestum qd si nihil preter deum esset posset aliquod successiue producendum incipere esse. sed iam eque bene pōt aliquod successiue producendum a deo incipere esse sicut posset si nihil preter deum esset. igitur iam pōt aliquod successiue producendum aut producibile incipere esse.

Ideo ad dubiū dicitur illud concedendo 7 ultra dicitur q materia qd nihil de successiue habemus nisi terminum ad bonū intellectū puta instans vel mutatus esse 7 hoc est qd dixerūt antiqui philosophi qd de tēpore nō habemus nisi instans. **Secundo** premititur q si moueri est moueri ē p tēpus 7c. Et per hoc respondetur ad argumentum cōtra illam responsionem qn arguitur qd Adam est. 7 qd antichristus est negando. 7 negatur qd tempus sit aut qd aliqua hora vel motus sit. sed conceditur qd omne successiue erit. 7 qd omne successiue fuerit. sic intelligendo dubium qd a. successiue p ductus incipit esse. qd a. est in instanti. qd est presens 7 nō immediate ante instans qd est presens fuit in aliquo instanti. ita qd illa ppositio de ly immediate sumatur cū instati de preterito vel de futuro. Unde dicit qd quocūqz dato successiue producto aut producendo qd in aliquo instanti erit. ipsum erit anteqz in aliquo instanti erit. 7 ipsum erit ante primum esse sui. 7 negatur qd si aliqd spaciū pertransibitur ipsum prius pertransibitur qd erit pertransitum. nec oportet ad hoc quod ipsum erit pertransitum qd ipsum erit postquam ipsum mobile pertransierit. 7 si sortes acquireret aliquam quantitatem ipse tūc eam habebit qd cito acquireret eam. 7 si aliquam acquireret ipsa erit tam cito acquisita quāto ipsa acquireret.

Sed contra istam responsionem forte arguitur qd ex illa sequit qd sortes erit equalis platoni 7 nunqz erit ita qd sortes est equalis platoni. 7 qd sortes erit equalis platoni. 7 nec per tēpus nec per instans erit equalis platoni. **Item** qd sortes nō est equalis platoni 7 erit equalis platoni. 7 nec incipit neqz incipiet eē equalis platoni. **Item** qd sortes erit tripedalis 7 in nullo

instanti erit tripedalis. **Item** qd a. distat a. b. per pedalem distantiam. 7 tanget. b. 7 tñ nec per tempus neqz per instans tāget. b. 7 nō incipit nec incipiet tangere. b. **Item** qd sortes incipit esse pedalis 7 definit esse pedalis. 7 tñ immediate ante instans quod est presens fuit pedalis 7 immediate post instans quod est presens erit pedalis. **Item** qd sortes non est tūc albus qd albus est plato. 7 erit tūc albus qd albus est plato. 7 tñ non incipit neqz incipiet esse tam albus qd albus est plato. Et qd ille conclusiones sequantur sic arguitur ponatur qd sortes sit pedalis quantitatis 7 plato bipedalis. 7 augetur uterqz illoz vniiformiter in illa hora. ita qd si maneret uterqz eoz in fine esset uterqz in fine hore tripedalis quantitatis. sed ponatur qd uterqz eoz definat esse cum sua quantitate. 7 sequitur qd sortes erit equalis platoni ex responsione data. qd uterqz eoz erit tripedalis precise. 7 tñ nunquā erit ita qd sortes est equalis platoni. qd neqz in fine hore neqz ante finem hore. Et si sortes distat ab a. puncto per pedalem distantiam. 7 augetur in hora acquirendo pedalem quantitatem versus a. punctum sequitur qd ante finem hore acquireret illam tripedalem quantitatem 7 illam habebit. sed quācito habebit illam tripedalem quantitatem tūcito tanget a. punctum. igitur ante finem tanget a. punctum. 7 si ponatur qd in fine maneat a. punctus 7 sortes cum illa quantitate tanget a. punctum anteqz incipiat tangere a. punctum. Et si ponat cū toto casu qd ille punctus non sit in fine hore. sed cōtinue ante finem. cor. cedēdū est qd sortes nō tanget a punctum 7 tanget a. punctum 7 non incipit nec incipiet tangere a. punctum 7 per eundem modum sequuntur conclusiones sibi illate.

Ideo generaliter teneatur qd de nullo successiue producendo valet cōsequentia de forma arguendo ex copulatiua cuius vna pars est negatiua d presenti 7 alia affirmatiua de futuro inferendo propositiōnem de incipit de presenti vel de futuro. unde nō sequitur. a. quantitas erit. 7 nō est. igitur incipit vel suscipiet esse. ponatur enim qd a. ignis generabitur per partem ante partē 7 qn erit generata vna pars corumpat alia successiue sicut generantur alie. 7 sequitur qd

Beincipit

a. ignis erit. aliter enim nullū successiū erit. et tñ. a. ignis generabitur nō incipit neq; incipit et esse. ¶ Itē ponat q. a. ignis generabitur et nulla pars desinet esse ante finē hore. sed in fine hore ille ignis finē se et qdlibet finē desinet esse p. remotionem de pñti. et patet qñas nō valere. ¶ Ideo p. q. nō si for. erit aliqua qualis iā non est ipse incipit vel incipiet cē talis. et nō si for. erit aliquantus quantus laz nō est ipse incipit vel incipiet esse tātus. ¶ Itē q. nō. si aliquid erit qd nō est ipm incipit vel incipiet esse. Silt nō si aliqd erit aliquale qle ipm postea nō erit. ipm desinit vel desinet cē talis. et nō si aliqd erit aīquantū quātū postea nō erit ipm desinit aut desinet esse tantū p. erit illa oīa de igne pedali successiue generādo et successiue corūpēdo. ille enim ignis erit adequate in hora et in nulla eius parte. aliter vt est offensum pro parte nullū successiū erit. ¶ Ex predictis vltra patet tales qñas nō valere. a. propositio nō est vera et a. propositio erit vera igitur. a. propositio incipit vel incipiet esse vera. Similiter tu nō scis. a. propositio. et scies a. propositio. igitur incipis vel incipies scire a. propositio. p. de illa p. positio. for. fuit equalis platonī. posito cum casu illo prius supposito de sorte et pla. augmentandis in hora q. illa p. positio accepta erit adequate in hora p. quā illi augmentabūtur. et in cuius fine vterq; corūp. desinet esse. vt ibidē positiū est. quā propositio. tu p. totam illā horā credas sine hesitatione vel ponatur casus de preterito. facta. s. augmentatione illorum et eorūdem corruptione. et p. totū propositū. ¶ Ad formā igitur argumenti principalis. negatur illa pñtia. hec quantitas erit ante. a. igitur in. a. hec quantitas nō incipiet esse et ex dictis patet qñam non valere. ¶ Ad secundum principale cum arguit q. nullū successiue pductū aut producendum pōt incipere esse. negatur et ad casum ibi positiū admittitur casus. s. antip. in instanti. c. incipiet esse et cum arguitur q. nō. q. ante. c. instans antichristus erit dicitur illud negando. et cum arguitur q. tunc erit demonstrādo tps ab hoc instanti. incipiens et terminatū ad primū nō esse antip. et tunc erit ante. a. igitur ante. a. antip. erit. dicitur concessa pñtia. negādo mīnorē. dicit. n. q. hoc tempus nō erit. ante. c.

instans. sed hoc tempus erit ab hoc instanti adequate vsq; ad primū nō esse antichristi. et ita generaliter dī q. nullū successiū erit nisi in mensura sibi equali. ¶ Et tunc qñ arguit cōtra illā responsonem q. antip. est. et q. adam est. et si aliquid fuit illud est. dī. negādo illas et istas sic illas intel. igendo q. si for. fuit for. est. et si antip. erit. antichristus est. et sic de alijs. et cñs arguitur q. sic. q. tps est. igit vtraq; eius medietas est. puta. b. c. vt ibi arguebatur. negatur assumptū. dicitur enim q. nullum tps est. neq; aliquis motus est. q. de tpe non habemus nisi instans vel nunc ad intellectū. Et si auctoritates aliq. allegentur. dicitur q. omnes ille intelligende sunt de preterito vel de futuro.

Sed forte arguitur contra illā positionem. q. ex illa sequitur q. for. per totam illam horā monebitur. et tamen in quolibet instanti illius hore incipit et moueri. et in quolibet instanti illius hore desinet moueri. ¶ Item sequitur q. nullū successiū pōt incipere esse vel desinere esse. ¶ Item ex illo fundamento arguitur q. multe conclusiones superius posite sunt falsae. for. erit tripedalis et nec per tempus. neq; per instans erit tripedalis. q. per idem for. erit tripedalis. et in nullo tempore neq; in aliquo instanti. q. si immediate ante finem hore date for. erit tripedalis et etiam in illa hora sequit q. illa hora erit immediate ante finem hore. quod dictis repugnant. ¶ Itē si aliquid erit in aliquo tpe hoc erit. q. mēsurabitur illo tpe igitur repugnans est q. aliqd erit in. a. hora et non erit per. a. horam neq; per aliquā eius partem. ¶ Item sequitur q. aliqua quantitas continua erit. et nulla eius pars erit. vt p. de tempore. ¶ Item sequitur q. nullum instans alicuius temporis erit neq; aliquod instans erit in aliquo tempore quia nullum instans aliquo tempore potest mēsurari. et etiam quia si aliquod instans erit in aliquo tempore. sequitur q. illud tempus erit quando illud instans erit. ¶ Item sequitur q. aliquod tempus terminatur ad aliquod instans. que s. tempus et instans data non simul erunt. s. qñ instans erit non erit tempus. qd ponitur ad id instans terminari. ¶ Sed hūc forte dicitur q. hoc instans erit quādo illa hora erit.

Et definit

et quod illa hora erit. quoniam sua pars erit. ¶ Sed contra si ista hora erit quandocumque sua pars erit et quelibet sua pars erit quando illa hora erit. sed immediate ante finem erit aliqua pars illius hore. igitur immediate ante finem illius hore illa hora erit. ¶ Item illo dato sequitur quod biucllus differt a sorte. et tamen biucllus definit esse antequam sortes erit. et quod sortes erit equalis platoni et quandocumque sortes erit non erit plato. et conclusiones iste false sunt. igitur etc. ¶ Item arguitur quod nulla hora. a. dici erit quoniam. a. dies erit. et si sic ponatur. igitur quod prima hora. a. dici erit quando. a. dies erit. et per idem ultima hora. a. dici erit quando. a. dies erit. et tunc arguitur sic. prima hora. a. dici erit quando. a. erit. et etiam ultima hora. a. dici erit quando. a. erit. et a. hora non erit nisi in uno quando. igitur prima hora. a. erit quando ultima eius hora erit.

Sed ad hoc primum dicitur concedendo quod per totam illam horam sortes mouebitur. et tamen sortes pro quolibet instanti illius hore incipiet moueri. quia nunquam erit ita de presenti quod hoc mouetur. Et cum infertur quod sortes erit tripedalis. et nec per tempus neque per instans erit tripedalis. dicitur concedendo illam sicut contingentem. Et cum ulterius infertur quod sortes erit tripedalis. et non in aliquo tempore neque in aliquo instanti. dicitur quod hoc est satis imaginabile ut posito quod nullum tempus erit. sed posito quod quicumque sortes erit tunc erit in aliquo tempore vel instanti. ¶ Post hoc casu secundo dicitur quod sortes erit tripedalis. quod in illa hora. et quod illa quantitas erit tripedalis. quod illa quantitas erit ipsamet. et erit aliquanta et non minor quam tripedalis. ideo etc. ¶ Ut rursus habita significatione huius complexi fore in tempore et mensuratum fore in tempore et concedendum ad imaginationem quod aliquid incipit esse quod non est et erit. et tamen non erit in aliquo tempore neque in aliquo instanti. et tamen continue tempus erit. ut posito prima imaginationem quod simplex graue incipiat mutari in vacuo. et ponatur gratia argumenti quod mutatio qua mutabitur illud mobile erit. et tamen nec per tempus neque per instans. et continue tempus erit. et non solum de isto est verum. sed de deo. et de his que non possunt in

cipere esse verum est. nam eterna neque in tempore sunt nec durant per tempus. quia durare per tempus vel in tempore est cum re-sistentia permanere. ¶ Et cum vltra arguitur quod in aliqua quantitas erit cuius nulla pars erit. et quod nullius successiuus aliqua pars erit neque aliquid instans alicuius temporis erit. dicitur de virtute sermonis omnes illas conclusiones concedendo. ad hoc enim quod illa quantitas successiua erit continua sufficit quod illa quantitas erit multa collectiue. que erunt sine intermissione vnius ad alterum. de omni tamen quantitate continua que est verum est quod nullius partes copulantur ad aliquem terminum communem. et ita etiam dicitur quod nulla pars alicuius successiuus erit. tamen quodlibet successiuus erit multa. quorum nullum erit. et ita etiam illa hora erit finita. licet nullum instans erit finis eius. quia ipsa non erit quando erit aliquid instans. sed multa horum opposita ex communi modo loquendi concedimus propter breuiloquium presertim. ubi sermo aliam exigit difficultatem.

Sed adhuc alia videtur incidere difficultas. vtrum aliquid incipiat esse. ¶ Pro quo dubio dicitur primo quod si aliquid erit ens in aliquo instanti quod iam non est ens. illud incipit vel incipiet esse ens. Et si aliquid erit aliquantum puta pedale vel bipedale. in aliquo instanti. quod iam non est pedale vel bipedale in dato instanti. ipsum incipit vel incipiet esse pedale vel bipedale. et sic de alijs. Et si aliquid erit aliquale in aliquo instanti. puta album vel nigrum etc. et iam non est album etc. ipsum incipiet vel incipiet esse album vel nigrum etc. ¶ Si vero si aliquid erit alicubi in aliquo instanti ubi iam non est ipsum incipit etc. et sic discurrendo per alia predicamenta. sic quoque de definitione regule subsecuntur. ut quod si aliquid sit ens vel erit ens in aliquo instanti quod postea non erit ens ipsum de finit vel definit esse ens. et sic de quantitate qualitate et ubi etc. per alia etiam casus potest inferri propositio de ly incipit vel de ly immediate. id est aliquod propositio de ly incipit vel immediate est vera. non existentibus veris illis causis veritatis. quia stat aliquid quod non esse et incipere esse non existente mensura aliquid extrinseca neque incipiente esse vel finire esse etc.

¶ De causis veritatis de ly immediate.

De ly immediate

De de ly immediate dici

S gumētum nō valet. in hoc instā
ti for. non ē. ⁊ nullū erit instāns
post hoc quin ante illud for. erit
igitur. immediate post hoc for. erit. patet. q. de
monstrādo instāns pteritū est aīis veruz. ⁊
pīis falsuz. ¶ Et p idē nō valet. hoc argumē
tū. in hoc instāti for. non est. ⁊ nulluz erit in
stās post hoc qn iter illud. ⁊ hoc for. erit igit
immediate post hoc for. erit p. enī q. aīis est
veruz. posito q. for. sit demonstrato instāti p
terito. neutra. n. illartū est vera. immediate aī
hoc tu fuisti demonstrato instāti futuro ⁊ i
mediate post hoc tu eris demōstrato instāti p
terito. ¶ Item illa pīa nō valet immediate p
hoc for. erit. igitur ante qdlibet instāns futu
rū post hoc for. erit. l. sequatur e contra. q.
illa est impossibilis. ante qdlibet instāns futu
rum post hoc. tu eris p. q. nunq. erit aī qd
libz istās futurū p. hoc. q. neq. i tpe neq. i
istāti. Dicī igit q. illa. immediate post hoc for.
erit duas hz cās veritatis. post hoc for. erit. ⁊
nullū erit instās post hoc qn inter illud ⁊ hoc
for. erit in aliquo tempore vel in aliquo instāti
⁊ hoc instāns est vel hoc instāns erit. igitur
for. immediate p. hoc erit. s. nō valz e contra ad
quālibet illaz ppositionū de per se neq. est
ppositio expositibilis rōne illius terminī ime
diate. sed hz cām aut causas veritatis sicut hz
ppositio rōne illoz verborū incipit aut desi
nit. sed nō valet pīa illa. in hoc instāti for.
nō est ⁊ nulluz erit instāns post hoc qn inter
hoc ⁊ illud for. erit ⁊ hoc instāns est vel erit
igitur immediate post hoc for. erit. p. posito q.
iam antichristus nō sit. sed i medio instāti isti
us hōe incipiet esse tunc p. imaginationē si il
la hōe nō erit ⁊ antips incipiet esse. vt posi
tum est. est aīis verū. ⁊ pīis falsuz. q. ex pse
quēte cū aliis veris sequitur q. antips nūc in
cipiat esse psequens falsū. q. ipse incipiet eē
igitur iam nō incipiet esse ⁊c.

De veritate ppositionis.

Remittamus

P q. omne ens est quale. q. tūa om
ne ens est perfectum. ideo est.
quale pīa p. q. si omne ens est pfectuz ipsū
est pfectū quale ipsuz ē. q. omne ens est tale

quale ipsum est. ¶ Et adhuc dato per possi
bile q. prima materia a qlibet forma accidentalī
⁊ subtili esset denudata ipsa esset q. l. s. q. figu
rata. tēcet pīa a specie ad genus. Ex quo se
quitur q. nō oē qd est quale est quale p. aliquā
qualitatem ab eo distinctā. est enī q. libet qua
litas qualis cū ipsa sit intensa vl remissa. Ad
huc remittamus q. omne ens est cuiuslibet enti
simile aliquo modo. ⁊ cuiuslibz enti aliquo mo
do similiter se hīs. q. quodlibz ens ē possibi
le. ⁊ qdlibet ens est possibiliter ens qualr est
quodcūq. aliud ens qd dē. igit omne ens
est cuiuslibet enti simile. ⁊ cuiuslibet enti similiter
se habens. ¶ Item quocūq. ente dato ip
suz est ens qd nō cuiuslibet enti s. m. oēm suū
modum agēdi vel essēdi est infinite dissimi
le. igitur quocūq. ente dato ipsuz est cuiuslibet
enti simile ⁊ similiter se hīs. p. psequētia illa
q. sicut omne finite magnuz ē paruuz. ⁊ oē fi
nite difficile est facile. sic omne finite dissimile
est simile. ¶ Sed forte contra pāmū illoz ar
guīt. q. illo dato sequit q. isti termini sunt eā
cōes quale ⁊ ens. q. oē ens est quale ⁊ oē qle
est ens. ⁊ etiā p. pbatōne illius cōclusionis se
quitur q. si aliquid potest esse ens illud pōt
esse qle ⁊ e contra. ⁊ illi termini sunt sic signifi
cando. igitur illi termini sunt eque cōes. pīis
falsū. q. tunc ille terminus quale esset supe
rius ad illū terminū substantia sicut ly ens qd
est falsū. q. illa decē genera nō se inuicēz ex
cedūt. ¶ Itē cōtra aliud sic arguit. q. deus
nulli alteri a se est similis. igit ⁊c. p. pīa ⁊ an
tecedens arguit. q. deus est pfectio nō finita
sed infinita. sed nullū infinitum est alteri simi
le aut dissimile. q. nullum infinitū est alteri
cōparabile. igit deus nō est alteri rei similis
¶ Sed ad pāmū illoz negat illa pīa si aliqd
sit vel possit esse ens ipsuz est vel pōt esse qle
⁊ e contra. ⁊ illi termini sunt sic significādo. igit
tur illi termini sunt eque cōes. sicut nō sequit
oīs q. tās ē q. tās discreta ⁊ e. ⁊ n. p. t. cē q.
sit aliqua q. tās que nō sit discreta ⁊ e contra
⁊ illi termini sūt sic significādo. igitur illi ter
mini sunt eque cōes aut generales. q. genera
litas termini nō attendit penes multitudinēz
significatorū soluz. sed penes prioritātē cum
aliis requisitis alibi dictis. vnde prior est ille
terminus q. tās q. ille terminus q. tās discre
ta. Unde quādo duo termini sunt de eodem.

De veritate

predicamento ad invicem predicabiles quous habent eque multa significata tunc terminus minus connotans potest poni per genere alius vero per specie. sicut est de illo termino qualitas omnis enim qualitas est dispositio et e contra. quod omnis qualitas est aliquo modo a suo subiecto facilliter mobilis. Ad aliud negatur primum assertum. unde dicitur quod deus secundum quod infinite perfectus nulli est similis verum est tamen secundum quod est ens possibile. aut ens producat. aut ens finite velociter movens. sic est tale et taliter se habens quia et quod se habentia sunt multa entia ab eo producta. et ita dicitur quod unus infinitus est alteri comparabile non secundum quod infinitum. Ex quibus sequitur quod quodlibet aliquo qualiter esse est cuilibet aliquo qualiter esse simile ens. per hoc quod omne ens est cuilibet enti simile et quodlibet aliqualiter est cuilibet aliqualiter sicut igitur quodlibet taliter est et quodlibet aliqualiter est est cuilibet taliter est. et cuilibet aliquo qualiter esse simile. Quo dato sequitur quod quodlibet ens aliquo qualiter est. et taliter ipsius non est. et taliter ipsius non potest esse. celum enim est aliquo qualiter et taliter ipsum non est. per quod sicut celum est aliqualiter et tale ipsum non est. ita celum est aliquo qualiter et taliter ipsius non est. Itaque tamen sit procedendum quod deus est aliquo qualiter et taliter ipsius non potest esse. et de omni alio ente similiter negandum tamen est quod aliquo qualiter deus est. et non taliter potest esse. Et si arguitur quod sic quod contingenter deus est in hoc instanti et non contingenter potest esse. igitur deus est aliquo qualiter et non taliter potest esse. Sed huic dicitur de virtute sermonis negando assertum. deus enim est contingenter in hoc instanti. et contingenter potest esse quod vis non contingenter ad verumlibet deus possit esse. quod necessario deus potest esse. verum tamen contingenter deus non potest esse. quod modo contingenti quo tu vel hoc instans est deus non potest esse. Ex quibus concluditur quod qualitercunque deus est taliter hoc corruptibile est. quocumque demonstrato. quod aliquo qualiter qualiter deus est hoc corruptibile est quocumque demonstrato. et non est aliquo qualiter deus quin taliter sit hoc corruptibile. igitur et cetera. per maiorem. quod possibile hoc corruptibile est et precise taliter deus est. non enim est aliquo modo deus qui non sit possibilis. Per idem est minor nota est quod non aliquo qualiter deus est quin taliter hoc corruptibile sit. quod quilibet modus possibilis cuilibet modo possibili in possibilitate est similis. Et si forte arguitur

sic. qualitercunque deus est taliter hoc corruptibile est. sed necessario deus est. igitur necessario hoc corruptibile est. Item aliquis est modus possibilis qui nulli modo possibili in possibilitate est similis. quod est aliquis modus qui est infinite possibilis. et qui est possibilitas infinita ut modus quo deus est. in infinitum enim possibile est illa propositio deus est quod illa hoc corruptibile est. et hoc non est nisi quod in infinitum magis possibiliter est deus esse quod hoc corruptibile esse. igitur et cetera. Sed ad primum negatur illa propositio. sed sequitur ex illo assertum quod taliter qualiter necessario deus est taliter illud corruptibile est. sicut est non sequitur qualitercunque deus est in hoc instanti taliter ipse est. sed contingenter deus est in hoc instanti. igitur contingenter ipse est. Similiter non sequitur qualitercunque deus creat taliter potest creare. sed contingenter deus creat. igitur contingenter deus potest creare. capto ly contingenter put est medium inter ly possibiliter et ly necessario. sic est non sequitur. quod qualitercunque ly hoc significat hominem taliter ipsum hominem significat. sed principaliter significat hominem. igitur principaliter illum hominem significat. maior enim nota est. quod quocumque modo iste terminus homo significat hominem eodem modo unumquemque hominem significat. ita est quod qualitercunque significatione ista propositio. homo est quod homo est significat eadem significatione et tamen principali quod forte est ista significat non tamen ista quod forte est principaliter significat. In omnibus etiam non sequitur qualitercunque homo currit. talis disputat sed homo albus currit. igitur hoc albus disputat. nam posito quod duo boves currant quorum unus sit ita intense albus sicut alius est intense niger. et nullus homo albus disputet tunc illi sunt similiter intensi et albus est sicut niger. non tamen secundum albedinem. sed secundum intensionem. Sed ad aliud dicitur quod sicut recto nihil est rectus. et nihil est intense. vel remissive rectum ita nihil est intense aut remissive possibile. Sed contra. accepta forte arguitur. quod illis datis sequitur quod quolibet pars quantitativa tui est ita magna sicut tu es. propositio est falsum. quod tu es maior quod aliqua pars quantitativa tui. et propositio ista arguitur. quod quilibet pars quantitativa tui est taliter magna qualiter tu es. igitur quolibet pars quantitativa tui est ita magna sicut tu es. per propositio et arguitur assertum. quod quilibet pars quantitativa tui est eadem

De veritate

ceter magna qualiter tu es. igitur quilibet p[ro]p[os]itio
 q[ui]tativa tui est taliter magna qualiter tu es.
 tenet p[ro]p[os]itio ex scdo accepto. ¶ Item ex illo ar
 guitur sequi q[uo]d aliquo qualiter q[ui]t[er] deus est ipse
 no[n] est. p[ro]p[os]itio falsu[m]. et arguit p[ro]p[os]itio q[uo]d isto modo
 deus si e[st] demonstrando modu[m] quo celu[m] est. et
 ille est aliquo qualiter qualiter deus est. igitur ali
 qualiter qualiter deus est ipse no[n] est. ¶ Item
 deus est aliquo qualiter qualiter ipse no[n] est. igitur
 aliquo qualiter qualiter deus est ipse no[n] est. sicut
 arguit de deo. ita arguitur de quolibet ente.
 q[uo]d ip[su]s est aliquo qualiter qualiter ip[su]s non est.
 ¶ Item sequitur q[uo]d qualitercu[m]q[ue] deus est ip
 se no[n] est. p[ro]p[os]itio falsu[m]. q[uo]d qualitercu[m]q[ue] deus est
 ipse est. et arguitur p[ro]p[os]itio q[uo]d qualitercu[m]q[ue] modo
 deus est ipse aliquo tali modo no[n] est. ¶ Item
 fin illa arguitur q[uo]d dno p[ro]radictoria sunt si
 mul vera. q[uo]d hoc est veru[m]. qualitercu[m]q[ue] tu es
 tu es. et hoc e[st] est veru[m]. aliquo qualiter qualiter
 tu es tu no[n] es. q[uo]d arguit. q[uo]d isto modo tu no[n]
 es demonstrando modu[m] p[ar]ticulare quo hoc li
 quum est. et iste modus est aliquo qualiter qualite
 tu es. igitur aliquo qualiter qualiter tu es tu non es.
 ¶ Sed ad primu[m] dicitur co[n]cedendo illis supradic
 tis co[n]cedendo q[uo]d quilibet pars q[ui]tativa tui
 est ita magna sicut tu es. et cu[m] arguit q[uo]d non
 q[uo]d tu es maior q[uo]d aliqua pars q[ui]tativa tui.
 igitur nulla pars q[ui]tativa tui est ita magna sic
 tu es. Dicitur negando p[ro]p[os]itio. Et si arguit ista
 p[ro]sequen[tia] tenere ab exposita ad altera[m] expo
 nentem. dicitur q[uo]d illa p[ro]positio no[n] h[ab]et exponi
 per aduerbia similitudinis qualitatis vel qua
 titatis sed p[er] aduerbia co[m]paradi. ¶ Et si con
 tra illud forte arguit. q[uo]d si quilibet pars q[ui]t
 tativa tui est ita magna sicut tu es p[er] idē queli
 bet pars q[ui]tativa tui est ita q[ui]tatis si
 cut tu es. q[uo]d est aliquo et tantus tu es. igitur
 est aliquo q[ui]tatis tu es. iste modus argue
 di t[er] sine p[ro]fusione et distributio[n]e. ¶ Item p[er] idē
 seq[ue]t q[uo]d quilibet p[ro]p[os]itio q[ui]tativa tui e[st] ita magna
 q[ui]t[er] magnu[m] tu es. q[uo]d e[st] finite magna q[ui]t[er] ma
 gn[u]m tu es. igitur e[st] aliquo mo[d]o ita magna q[ui]t[er] tu
 es. ¶ Item q[ui]libet p[ro]p[os]itio q[ui]tativa tui e[st] finita q[ui]t
 tatis tu es. igitur quilibet pars q[ui]tativa tui est
 magna q[ui]tatis tu es. ¶ Item sequit p[er] idē
 q[uo]d tu es magnus quantus tu non es. ¶ Item
 q[uo]d q[ui]t[er]cu[m]q[ue] tu es tantus tu no[n] es. p[ro]p[os]itio falsu[m]
 q[uo]d q[ui]t[er]cu[m]q[ue] tu es p[re]cise tantus tu es. Sed
 a. i. ita dicitur co[n]cedendo co[n]cedendo istas co[n]clusiones

illi eni[us] termini tantus et quantus no[n] devo
 tant p[re]cisam equalitatem sicut illi termini tale
 et quale no[n] dicitur p[re]cise sp[eci]alem similitudi
 nem et s[im]il[itu]dine[m]. ¶ Ad scdm dicitur co[n]cedendo
 ista co[n]clusionē sicut et istam aliquo qualiter deus e[st]
 q[ui]t[er] nescit se esse. Siles e[st] s[im]il[itu]dine[m] p[re]cedēde. aliq
 liter q[ui]t[er] scis e[st] nullus ho[m]o scit e[st]. q[uo]d demonstra
 to modo ignoto ho[m]o tunc ille modus est aliq
 liter q[ui]t[er] scis esse et ille modus e[st] aliq[ui]t[er] q[ui]t[er]
 null[us] ho[m]o scit e[st]. igitur et c. et sic d[icitur] multis aliis dici
 potest. Similiter concedi debet q[uo]d aliquo qualiter
 qualiter scis esse taliter dubitas esse. et q[ui]t[er]
 cu[m]q[ue] aliquis homo scit esse. taliter ipse dubi
 tat esse. posito q[uo]d aliquam p[ro]positionē sciat
 aliquis homo et aliquam dubitet q[ui]t[er]cu[m]q[ue]
 scit aliquis homo taliter ipse no[n] p[ot]est scire.
 ¶ Ad aliam formam dicitur co[n]cedendo q[uo]d q[ui]t
 t[er]cu[m]q[ue] deus est taliter ipse non est sicut etia[m]
 verum est de quolibet ente q[uo]d qualitercu[m]q[ue]
 ipsum est taliter ipsum non est. ¶ Ad quarta[m]
 formam dicitur concedendo illas duas. et ne
 gando q[uo]d sint contradictoria. sed ille contradi
 cunt q[ui]t[er]cu[m]q[ue] tu es tu es et aliquo qualiter non q[ui]t
 liter tu es. tu es inducta negatione super toto
 ¶ Quarto adhuc accipit q[uo]d similitudo et co[n]
 uenientia no[n] est nisi inter ea que sunt. sicut ne
 q[ue] dissimilitudo et disconuenientia aut ineq[ui]
 tas nisi inter actualiter existentia. Ex quo se
 quitur. q[uo]d non est ita q[uo]d adam fuit. neq[ue] est ita
 q[uo]d antichristus erit. q[uo]d q[uo]d antichristus erit no[n]
 est aliquo qualiter. igitur non est ita seu taliter q[uo]d an
 tichristus erit. et ideo non est verum q[uo]d anti
 ch[ri]stus erit neq[ue] est ita q[uo]d eius aia contingen
 ter erit. posito q[uo]d ipse contingenter erit. Ex
 quo ulterius sequitur q[uo]d ista co[n]sequen[tia] est
 bona ita erit q[uo]d for. erit tantus q[ui]t[er] est pla.
 igitur for. erit tantus q[ui]t[er] est pla. quia seq[ue]
 tur. ita erit q[uo]d for. erit tantus q[ui]t[er] est pla. igit
 tur taliter erit q[uo]d for. erit tantus q[ui]t[er] est pla.
 tenet p[ro]sequen[tia] a co[n]uertibili ad co[n]uertibi
 le. et sequitur taliter erit q[uo]d for. erit tantus q[ui]t
 tus est pla. igitur aliquo qualiter erit q[uo]d for. erit ta
 tus q[ui]t[er] est pla. Ex quo sequitur q[uo]d aliqua
 liter erit forem esse tantum quantus est pla.
 vel aliquo qualiter erit q[uo]d for. erit tantus q[ui]t[er] e[st]
 pla. ex quo sequitur q[uo]d for. erit tantus quan
 tus est plato. igitur a primo sequitur q[uo]d for.
 erit tantus quantus est pla. ¶ Item in ista ita
 erit q[uo]d for. erit tantus quantus est pla. aut ly

Propositionis

ita est subiectum aut predicatum . aut totum illud . ita q^d for . erit tantus q^untus est plato . est subiectum vel predicatum . Si primo modo sensus est q^d ita siue taliter demonstrando aliquod aliquammodo esse . erit q^d for . erit tantus q^untus erit pla . q^u non potest aliter teneri nisi de monstratiue . Si ponatur ly ita subim aut predicatum . Si autem totu illud sit subim ita q^d for . erit tantus sicut est plato . tunc est sensus q^d aliquod taliter qualiter est . s . q^d for . erit q^untus est pla . erit seu tale quale est . s . forte m fo re tantum q^untus est plato erit . Ex quo sequitur q^d illa cōsequencia est bona . ita erit q^d for . erit tantus quantus est plato . igitur fortes . erit tantus quantus est plato . ¶ Item si ita erit q^d for . erit tantus quantus est plato . igitur tur vere erit q^d for . erit tantus q^untus est pla . ¶ Item ly ita non potest infinitari nisi per ly q^d igitur sensus erit . ita erit q^d for . erit tantus q^untus est plato . q^d ita seu taliter qualiter erit q^d for . erit tantus q^untus est plato erit . taliter enim ista foret incongrua . ita erit q^d for . erit tantus quantus est plato . q^u dictio infinitans & dictio infinitata non redderent suppositionem eidem verbo . ¶ Et per idem arguitur q^d non est ita nec fuit ita nec vnq^uq^{ue} erit ita q^d anima antichristi contingenter erit loquendo de contingenti ad vtrumlibet & naturali . ¶ Sequitur preterea q^d nulla istarum consequentiay valet . nulla chimera est . igitur veru est q^d nulla chimera est . adam fuit . igitur verum est adam fuisse . aut q^d adam fuit . nam tenendo ly q^d infinite iste p^{ro}ntie sunt false . relatione autem tenendo ille consequentie sunt vere sicut talis propositio est vera . veru est q^d nullus deus est potest esse . & quod nullus deus est scit a deo . q^u aliqd veru scitur a deo quod verum deus non potest esse . ¶ Consequenter ulterius concluditur q^d ly omnis homo sit animal non tamen verum est . nec est ista ita q^d omnis homo sit animal . q^u non aliter est q^d omnis homo sit animal . ¶ Ad huc sequitur q^d nullus homo est ita magnus sicut est omnis homo . q^untus omnis homo est ita sicut est aliquis homo . patet q^d nullus homo est tali modo magnus sicut est omnis homo . quia nullus est talis modus quo omnis homo est magnus nisi sit modus vniuersalis quo deus est & quo omnia sunt de quo

non est ad propositum . sequitur enim . tu es ita magnus sicut est omnis homo . igit^{ur} tu es taliter magnus qualiter est omnis homo . cōsequencia patet ab inferiori ad suum superius distributione postposita siue a conuertibili ad conuertibile . nunquam enim distribuitur relatiuum antecedente non distributo .

¶ Secunda etiam pars conclusionis patet . quia quilibet homo est ita contingenter magnus sicut est aliquis homo . igitur &c .

¶ Et si arguitur q^d aliquo modo particulari omnis homo est magnus . q^u necessario omnis homo est magnus . igitur vere aliquammodo & aliquis modo omnis homo est magnus . Dicitur tenendo ly necessario in antecedente exponibiliter negando consequentiam .

¶ Itē aduertatur istos terminos . taliter sic aliquando teneri demonstratiue . aliquando infinite . aliquando redditue . vt satis patet ex grammatica . verumtamen isti termini nunq^uq^{ue} sūt singulares . ¶ In hoc p^{ro}p^os^{it}io est indefinita . talis hō currit demonstrando hominem albus . nec valet consequencia ista . in ista propositione subiicitur terminus communis signo demonstratiuo determinatus . igitur ipsa est singularis . vide ista statim simul . talis homo currit . & talis homo non currit . eodem demonstrato sicut illa . sic tu curris . & sic tu non curris . Ex quo sequitur tales formas non valere . sic deus est . & sic est contingenter . igitur contingenter deus est . demonstrando modum p^{ro}pter quē deus est . minor est vera . qualitercunq^{ue} deus est sic vel taliter est contingenter . ¶ Sed ad concludendum huiusmodi propositiones . cōtingenter deus est . capiendi sunt termini nominales si termini probandi itene resolubiles . vt illo modo deus est . & ille modus est aliquammodo contingenter igitur contingenter deus est . Ex quo patet q^d contingenter nullus deus est . immo necessario nullus deus est quamuis false & impossibiliter nullus deus sit . sed non contingenter neq^{ue} possibiliter antichristus est . cum nullo modo sit . ¶ Sed contra arguitur . forte probando q^d contingenter antichristus est . quia hec est contingens antichristus est adequate significans antichristum eē igitur contingenter antichristus est . Et si arguitur . q^d possibiliter antichristus est . & q^d aliquammodo antichristus est . ¶ Sed huc dicit^{ur} negā

De veritate

do consequentiaz. neq; illa est officiabilis. cōtingenter antichristus est. sed resoluibilis aut exponibilis et alie due tantū resoluibiles sunt. ¶ Item presupponatur qd nihil potest intelligere intellectus humanus qd nō possit intelligere esse ens. patet. qā ens est primum obiectum intellectus. ideo tantum ens seu aliqd potest intellectus humanus apprehendere aut intelligere. ¶ Et adhuc accipiat qd significare est virtuti cognitivae aliquid vel aliq vel aliquo modo representare. ¶ Ex quo sequitur qd nihil potest aliquod signū significare qd nō possit intellectus intelligere. p3. q2. bene sequitur hoc significatur. igitur hoc intelligit. ¶ Ultimo accipitur qd ex additione sine cathegorizatis aut termini nihil significantis termino aliquid significanti nō resultat completum qd significet et aliud quā significet ille terminus cathegorizatus cui additur id sine cathegorizata seu terminus nihil significat. verbi gratia signo huiusmodi complexū omnino hō aut aliquis hō si aliquid sit eius significatum nō est aliud qd significat istius termini hō. p3. hec suppositi intelligenti materiaz.

Sed forte

contra suppositū arguitur. q2. nō ens potest intellectus intelligere. igitur nō tū ens potest intellectus intelligere. p3. pñā. et arguitur antecedens q2. intellectus sortis sine sortibus intelligit illum terminum cathegorizatum nō ens et nō aliquid ut pono. igitur intelligit quid ille terminus significat. sed solum nō ens iste terminus significat. igitur nō ens sortis intelligit. Sed primum antecedens arguitur. q2. aliter sortis non haberet concedere vel negare istam. nō ens est. q2. istam nō intelligit cum eius subiectum non sit ab eo intellectum. ¶ Sed forte dicit negando illam propositionem qd iste terminus nō ens significet nō ens. dicitur. n. forte qd terminus infinitus significat illud quod finem contradictorius. et ideo ille terminus nō ens solum ens significat. sed privative seu in fine. ¶ Sed contra illud arguitur. ille terminus nō ens vocalis aut scriptus non significat ex impositione ens neq; naturaliter. igitur nō significat ens. p3. pñā. cū assumpto. quia nullus terminus vocalis aut scriptus significat naturaliter. ¶ Item si iste terminus non ens significaret ens privative hoc nō esset ni

si q2. una eius pars significat ens et alia privationem significat entis. ¶ Sed contra tunc sequitur qd partes illas significant separate. pñā. falsum. qā est nomen compositum cuius partes nō significant separate nec aliquod nomen compositum vocale aut scriptum subordinat alicui conceptui composito. qā ois conceptus est simplex ut infra probabitur. nā figura composita aut decomposita solum in vocalibus aut scriptis reperitur sicut coniugatio aut declinatio et multe alie passionēs. ¶ Itē si ita foret sequitur qd ille terminus non hō solum hōies significaret. pñā. p3. et arguitur consequens esse falsum. qā ille terminus non hō pro asino supponit et vere et affirmative pro asino verificatur. igitur asinus per illum terminum significatur. ¶ Item contra definitionem illius qd est significare arguitur. quia ille terminus non intellectum significat non intellectum. et tamen non intellectum non intelligitur. igitur et. patet consequentia et arguitur ass. q2. ille terminus nō intellectum intelligitur. igitur ille terminus significat. et ille terminus nō significat. nisi si intellectū. igitur ille terminus significat nō intellectum qd non intellectum non intelligitur probatur. q2. tantū intellectū est intellectū. ¶ Itē hec consequentia. buba est vox nō significativa. significat qd buba ē vox nō significativa. et tū nō intelligit qd buba ē vox nō significativa. nō. n. intelligit hec pñā. buba ē vox nō significativa. q2. illud qd ponit p subiecto nō intelligit per terminum ē. ¶ Itē hec pñā. tu nō es. significat te nō ē. et hec tu differens a te. significat te differre a te. et hec nō intelligibile ē. significat nō intelligibile esse. et tamen non potest intelligi non intelligibile esse ens. nec te differre a te esse ens nec te non esse ens.

Sed ad primum

negando qd non ens potest sortis. intelligere et ad probationē negat ista pñā. sortis intelligit istū terminū nō ens prout terminus est. igitur intelligit qd ille terminus nō ens significat. sufficit. n. qd intelligat qd aut qd aut per quem modū significat. Unde ad hoc qd ille terminus nō ens intelligat nō requirit qd intelligatur qd aut qd significet. s3. sufficit qd intelligat per quē modū significet. aliquis ē tū ter

De veritate

minus qui sic intelligitur qd non solum quali-
ter significet. sed quid significet intelligitur ut
est terminus p aliquo supponens. ¶ De ter-
minis aut p nullo supponere potentibus re-
spectu alicuius verbi illud nō requiritur. cuius
modi sunt tales termini. nō intellectus. nō in-
telligibile. non imaginabile. non ens falsum.

¶ Per hoc etiam dicit qd ille terminus nō
intellectum nō significat nō intellectum. put
est vnus nomen ppositum cuius partes non
significat septe. nec ista non intellectum est in-
tellectum significat nō intellectum esse intel-
lectum. qd illud nō potest intelligi qd nō illa in-
telligatur. ¶ Et ad aliam formā qd arguit
qd hec ppō buba est vox nō significatua. ¶
dicit qd illa nō est ppositio. qd id qd ponitur
pro subiecto nō est pars oōnis. oīs aut pro
positio dō cōstare ex nomine et verbo vel eq-
ualente. ¶ Ad vltimā formā dicitur qd hāc
ppōnez tu nō es. significare te nō ē pōt itelli-
gi duplī. vno mō qd hec tu nō es significet
te non esse. i. qd pōt te esse priuatiue significet
seti negatiue significet. et isto modo qd satis est
improprie cōceditur qd hec. tu nō es. signi-
ficat te nō esse. qd ista. tu nō es te esse priuati-
ue significat aut te esse priuatiue dat intellige-
re et ita concedit. Alio modo pōt intelligi qd
hec tu nō es. significet te nō esse. i. rem que in-
telligitur esse te nō esse hec ppositio. tu nō es
significat. et ille modus est possibilis. frequē-
ter tñ cōcedimus qd hec. tu nō es. significat te
nō esse vbi argumēta pntem difficultatez nō
exigant vel ad primū sensus. p improprio de-
relictus. et ita negat qd hec non intelligibile ē
significet nō intelligibile ē et hec tu differat a te
significet te differre a te. ¶ Et istis iaz ac-
ceptis inferamus qd quacūqz ppositione da-
ta affirmatiua siue vera siue falsa que aliqua-
liter esse significet precise sicut ē illa significat
qd sic arguit. qd hec ppositio antipēs est pre-
cise sicut est significat. qd sicut est illa significat
et nō aliter qd sicut est illa significat. igitur et c.
p3 pñā et maiorāntis arguitur. qd antipēm
esse illa significat et antipēs esse est sicut est vī
erit vel saltem intelligitur esse sicut est igitur
sicut est illa significat. patz pñā expositio. sic
eniz debet sumi minor. qd hōc verbū signifi-
cat extendit se ex pte post vsqz ad ea que intel-
liguntur. que minor sic pbat. qd antipēm ē

erit possibiliter esse et vere esse sicut est vel in-
telligitur esse vere esse vel possibiliter ēē sicut
est. igitur et c. Sed minor principalis argumē-
ti arguitur. i. qd nō aliter qd sicut est illa signi-
ficat. qd nō aliter qd taliter qualiter est illa si-
gnificat. qd pñā politer esse p illā intelligit aut
significat. et precise possibiliter esse est. igitur
nō aliter qd sicut est illa significat. sequit igit
qd precise sicut est illa. antipēs est significat. et
sicut arguit de illa itā etiā arguit de ista. adā
fuit. et de quacūqz alia affirmatiua que aliq-
liter esse significat. ¶ Item gñaliter arguitur
pro cōclusionē non aliquāliter esse pōt p ali-
quā ppositionē significari quā aliquod talit
esse sit vt sequitur ex prius acceptis. igitur pñā
taliter esse qd taliter esse est. seu precise ita esse si-
cut est aliqua ppositio significat quicūqz dec
q aliqūliter esse significet. Et qua cōclusionē
sequitur istaz pñā non valere. precise sicut est
ista ppositio significat. igitur hec ppositio est
vera p3 etiā istam non valere. hec ppositio si-
cut est principaliter significat. igit ista est vera
p3 qd ista. antipēs est. et ista adam est. princi-
paliter sicut est significat. qd adā esse illa prin-
cipaliter significat. et adam esse fuit taliter ēē
qualiter ēē est. seu ita esse qd taliter esse fuit qd
nō fuit illud qd est. igitur et c. Et p idem no-
scitur istā pñā nō valere ita est totaliter si-
cut ista ppositio significat. adam est. igit hec
ppositio est vera. qd aīis ē. vey eo qd te esse ē
taliter esse qualiter esse significat per illā et si-
cut verū est qd tu es talis homo qd talis homo
pōt esse antipēs. qd tu es aliquis homo et ta-
lis pōt esse antipēs. ita verū est qd tu es talis
hō qualis homo fuit adā. qd tu es aliquis
homo et talis homo fuit adam. Sequitur pre-
terea istam pñā nō valere qualitercūqz
ista ppositio significat ita ē. igit hec ppositio
est vera. patet. qd ista ppositio. cōymera est
vel quēvis alia que aliqūliter esse significat qd
tercūqz significat ita est. patet qd aliqūliter qd
liter illa significat est. et nō est aliquāliter qd
liter illa significat. quin taliter sit. igitur et c. p3
pñā ista et prima pars antecedētis. qd cōyme-
ram esse illa significat et cōymērā esse potest
intelligi possibiliter esse. et vere esse. qualiter
esse est. igitur sequitur qd taliter est qualiter esse
ista significat. et p idē p3 minor. ¶ Itē ista cō-
clusio vera est de virtute sermonis et nō solū

De veritate

de virtute intentionis. eo qd nullus terminus in ea ampliatur. sicut ista est vera qd hunc homo est asinus. significat est. et omne qd hunc homo est asinus significat est. qm antecedens illius relatiui qd supponit nō ampliatur. q: nunq supponit relatiui magis ample qd suum asinus supponat. sicut ostensum est cum de relatiuis grāmaticalibus ageretur. ideo supponunt illi termini solus p eo vel p bis qd que est vel sunt. Et licet omne significatūz aliquid ppositionis sit. tamen aliquid qd non est significatur p aliquā ppositionez et aliquē terminūz. Ex quo p3 istam formam nō valere. hec ppositio adequate sicut est significat igitur hec ppositio est vera. patz q: illa. antixps est. adequate sicut est significat sicut patz ex dictis. ¶ Sed forte arguit pbandū q ista ppositio chymera est nō precise possibiliter esse significet. q: impossibiliter esse illa significat et etiā impossibile esse illa significat. igitur nō precise possibiliter esse et possibile esse illa significat. arguit antecedens q: chymera ē illa significat. et chymera esse potest intelligi i possibile esse igitur et c. ¶ Sed huic dicit q p se pote esse illa significat. et precise possibiliter esse illa significat. q: un id qd potest intelligi esse possibiliter esse et possibile esse illa significat. igitur precise politer esse et pole esse illa significat. tenet pna sicut sequit. pna qd pot esse currens. potest currere. igitur precise currens potest currere. ¶ Ad formam igitur negatur assumptum q: imple esse potest intelligi. et negatur pna illud cōcludens. ¶ Item cōcluditur ex his dictis istam pnam non valere. possibile est ita esse sicut hec ppositio principaliter significat. igitur hec ppositio est possibilis. et sicut hec ppositio principaliter significat possibile est esse. igitur hec ppositio ē possibilis. vtriusq enim consequentie anteceditur est verum de ista ppositione hoc instans est demonstrato instanti preterito. taliter enim esse qualiter per illā principaliter significatur hoc instans est. nō solus est possibile esse. sed est verum esse. Quia omne ens esse est taliter ēē qualiter ēē significatur per illam ut patz p predicta. et ideo de nulla ppositioe est verū q impossibile est ita ēē sicut significatur per illam. aut sicut significatur per illam impossibile est ēē. quia quacūq ppositione data

que aliquāliter esse significat solum taliter ēē sicut possibile est ēē significat. Et sicut iste for me nō valent ita nō valēt iste sicut hec ppo si significat necesse ē ēē. igitur hec ppo ē necessaria q: ita sic h. ppo significat antixps ē necesse ē ēē quia deum esse necesse est ēē. et deus ēē est ita seu taliter ēē sicut illa significat. igitur et c. nec sequitur necesse est ita ēē sicut hec ppositio si significat. igitur ista ppositio est necessaria. Adverbialiter tñ capiēdo terminum modalem et exponibiliter. bene sequitur necesse ē ita ēē sicut hec ppositio significat. igitur hec ppositio est necessaria. antecedens enim est ipso sibile. q: quacūq ppositione data que ali qūter ēē significat contingenter ita est sicut illa significat. Et sicut ille forme non valent sic non valent iste. sicut hec ppositio principaliter significat contingens est ēē. igitur hec ppositio est contingens distinguēdo contingens contra possibile. ¶ Item principaliter sequitur ex dictis q: quacūq ppositione data nō aliter q: taliter qualiter ē illa significat. istud patet ex prima conclusione. et ex hoc. q: non aliter ēē potest intelligi q: taliter ēē qūter ēē est igitur nec potest significari aliter q: taliter qūter est. et ideo nō aliter q: sicut est potest aliquid ppositio significare. Et ex illo patz istā consequentiam non valere. ista ppositio ē falsa. igitur aliter q: sicut est illa significat. Advertendum tamen q: quāvis nulla ppositio aliter q: sicut est significet. aliqua tamen ppositio aliter q: est significat. q: illa antixps ē aliter esse q: esse qd est significat. q: antixps ē illa significat. et antixps ēē est aliter. ēē q: ēē quod est. igitur et c. Unde sicut differunt ille ppositiones. alius homo q: homo qui est erit. et alius homo q: talis homo qualis homo est erit. ita differunt iste. aliud q: sicut est hec ppositio significat et aliud q: est hec ppositio significat. et ita etiam differunt sue cōtradictorie. Unde illa negatiua. non aliter q: sicut est hec ppositio significat. sequens est ex illa vera precise sicut est hec ppositio significat. et illa non sequens ex illa. non aliter q: est illa ppositio significat. Et causa est q: in vna negatur solus alietas sube et in alia negatur alietas similitudinis et talitatis. Quod autem ppositiones ille differant. alius homo q: homo q ē erit. et alius homo q: talis

Propositionis

homo qualis homo est erit. patet. q: una est vera et alia impossibilis. antichristus enim erit alius homo q: homo qui est. ponatur enim q: antichristus simul erit cu: quolibet homine qui est et q: ipse differet ab homine qui est. q: in homo sit. et q: antichristus erit homo et non erit ipse talis homo qualis homo est p:radictio est. Et si forte arguitur q: ista propositio. deus est. aliter q: est significet. q: aliter est q: illa significat. igitur aliter q: est illa significat. et sicut arguitur de ista ita arguitur de omni vera de presenti affirmativa sine termino ampliativo. consequens falsum. et p: obatur assumptum. quia celum moveri est aliter q: illa significat. Sed hinc dicitur negando illam consequentiam. aliter est q: illa significat. igitur aliter q: est illa significat. Adhuc concluditur q: nulla propositio sicut non est significat aut significare potest. patet. q: bene sequitur precise. sicut est hec propositio significat. quocumq: datur. igitur non sicut non est hec propositio significat. p: ista satis cu: ante.

Contra qua: conclusiones forte arguit. q: antichristum esse antichristum est. significat. et antichristum esse potest esse sicut non est igitur sicut non est illa significat. Sed hinc dicit q: antichristum esse non potest esse sicut non est. neq: potest esse q: antichristum esse sit sicut non est. si enim antichristum esse possit esse aliquo qualiter non est. tunc antichristum esse posset esse aliquo qualiter. et taliter non est ista illa istis terminis p: sicut sequitur antichristum potest esse aliquo qualis homo qualis homo non est. igitur antichristum potest esse aliquo qualis homo et talis homo non est. sed illud est p: ista falsum p: sed a parte prime copulativae. s. huius taliter non est igitur illa est falsa. p: ista. et minor arguit q: huius sequitur antichristum esse potest esse aliquo qualiter et taliter est. igitur antichristum esse potest esse aliquo qualiter et de taliter est. tenet ista illa. et prima pars istis sequitur ex prima parte istis. et secunda ex secunda. igitur totum istis sequitur ex toto ante. patet ista et maior et minor et p: istam regulam. quilibet propositio in definita de secundo adiacente de presenti sine termino ampliativo infert suam ultem. sicut sequitur ali-

quis homo est. igitur quilibet homo est. aliquis homo non est igitur nullus homo est. Et si arguitur q: antichristus potest esse aliquis homo quilibet homo non est. q: antichristus potest esse homo quilibet homo non est. igitur antichristus potest esse aliquis homo qualis homo non est. negatur p: ista. q: in ante ly q: non supponit. et in p: ista ly qualis supponit. q: non solum supponit ly quilibet. p: illo pro quo supponit suum antecedens sed etiam p: tali. sed p: negativi. Idcirco sequitur q: omne significatum unius contradictoriorum est significatum alterius. et quicquid significat per unum significatur per aliud. p: illud ex ultima et per nulla suppositione. q: si aliquid esse significat tunc unius quod non esset significatus alterius hoc esset propter sineathegoremata quod est in una positum et non in alia. sed sineathegorema non variat significatum. q: nihil significat. sed solum variat modum significandi. propositio. igitur et. et ante p: captis istis duobus contradictoriis tu es. tu non es. quorum primum significatum est te esse et idem etiam est significatum secundum. q: ly non quod ponitur in secunda nihil addit super significato terminorum primum contradictorii. diversimode tamen te esse significatur per primum contradictorium et per secundum. Ex quo sequitur q: si verum p: unum contradictorium significatur illudmet verum per aliud significat et ideo non valet p: ista. precise verum ista propositio significat. igitur ista propositio est vera. illa enim propositio. tu non es. precise verum significat. que tamen falsa est. false tamen verum significat. quia negatiue. Amplius concluditur q: si unum contradictoriorum precise sicut est significat aliud precise sicut est significat. patet q: illa tu non es. precise te esse significat. et non aliter q: taliter quilibet est illa significat. igitur et. Et si forte arguitur q: unum illorum contradictoriorum aliter significat q: aliud. dicitur q: ly aliter tenendo ablativum illud est verum. q: alio modo. q: non de omni propositione verum est q: precise sicut est illa significat. tenendo ly sicut ablativum. sed illud non est ad propositum materie. sed tenendo accusativum sicut in precedentibus intelligi volumus falsum est q: aliter significet hec propositio affirmativa q: ista negativa. et aliter esse significat illa q: alia. q: precise idem est et precise taliter esse significat una sicut alia. Et adhuc p: huius-

Propōnis

modi formas non valere significatus huius propositionis est necessarium. igitur ista est necessaria. p3 de illa. nullus deus est. omne enim significatum istius est significatū illius deus est. ⁊ e contra. sicut etiam non sequitur omne significatum illius est possibile. igitur illa est possibilis omne significatū illius est verū. igitur hec est vera. omne significatū illius est contingens. igitur hec est contingens. q3 omne significatū illius omne contingens est omne corruptibile est contingens. est contingens. ⁊ tñ illa est necessaria.

Sed incidit

dubiu vtrū sit ali qua ppositio que nō aliquid esse seu nullum significatū significet. ⁊ arguitur q3 sic. q3 ista ppositio si antīps est albus antīchristus est coloratus est ppositio cuius nullum pōt assignari significatū. nullus enim pōt intelligere qd foret q3 si antīchristus est albus antīchristus est coloratus si foret. ¶ Itē ista est ppositio homo est non homo. ⁊ tñ non aliquid esse illa significat. quia si aliquid esse illa si gnificaret maxime hominem esse nō hoīem sed hoc est falsum. q3 hoīem esse nō hoīem nō pōt itelligi. sed quod nō pōt itelligi significari nō pōt. igitur illa hoīem. esse nō hoīes nō significat. patet pñā ⁊ minor arguitur. q3 hoīem esse non hominē nō pōt itelligi esse verum ⁊ ens. igitur ⁊ c. quicquid enim pōt itelligi. pōt itelligi esse verum. sed quicqd pōt significari pōt itelligi esse ens ⁊ verum igitur quicquid pōt significari pōt itelligi esse ens ⁊ verum. sed hominē esse nō hominem pōt significari. igitur pōt itelligi p pñā responsione pñā est falsus igitur. ¶ Itē tertio sic hec copulativa tu es ⁊ tu non es. est ppositio que non aliquid esse significat igitur ⁊ c. arguitur antecedens. q3 te esse ⁊ te nō esse nō pōt intellectus cōcipere sū. nec aliud significatum illa significat. igitur non aliquid esse illa significat. p3 consequentia ⁊ probatur antecedens. q3 si te esse ⁊ te nō esse intellectus possit simul comprehendere pōt per idem cuiuslibet consequentie cōtradictoriam consequētis itelligere cum antecedente. quod falsum est igitur ⁊ c.

Oppositum

tamē arguitur. q3 ppositio est oīa

tio verum vel falsum significās. vel vere vel false significans. igitur omnis ppositio aliquid esse vere vel false significat.

Ad quod dubium

disci cōcedendo q3 non quelibet ppositio aliquid esse significat. q3 ista ⁊ illa ⁊ multe alie. homo est asinus differens ab hoīe est homo. ē ppositio que non aliquid esse significat sicut etiā nullum est significatum illius hō ē asinus. q3 nec hoīem esse asinū ē significatū illorum trium terminorū qui sunt ista ppositio. hō est asinus. neq3 hominem esse est significatum istius. homo est asinus. q3 si hominem esse esset significatum illorum trium terminorū. homo est asinus. per idem etiam esset significatum quolibet trium terminorum quorum nullus esset ly homo. ⁊ sic isti termini ly homo. ly est. ⁊ ly chymera. hominem esse haberent pro significato. psequēs falsum. q3 solum duorū illud est significatum. s. istius termini homo. ⁊ istius termini est.

¶ Sed contra illud forte arguitur probādo q3 illa homo est asinus aliquid esse significat. ⁊ hominem esse significat. q3 ista. homo est asinus hominem esse asinū significat. igitur hominem esse significat. patet consequentia. q3 si intellectus pōt hominē esse asinū apprehendere pōt hoīem esse asinū. itelligere ⁊ hominem esse ⁊ e contra. ¶ Itē hec ppositio. homo est asinus. quicquid ad illā sequitur significat. sed hoīem esse ad eam sequitur. igitur hominem esse significat. ¶ Sed ad primū dī negando antecedens huius consequentie. hominem esse asinū ista homo est asinus. significat. igitur hominem esse ista significat. dī enim q3 intellectus non pōt vere itelligere aliquam rem esse aliam ab illa re. q3 ista est. ⁊ iō non hominē esse asinū ista homo est asinus significat. capere enī volum⁹ illos terminos inere substantialiter. ¶ Et si arguitur q3 hoīem esse asinū illa significat q3 intellectus illam itelligit igitur quicqd ista significat intellectus itelligit. dī negando cōsequentiam. ista enī nihil significat q3 ista multa significet que non sent nec esse possunt unum significatū. ¶ Ad aliam formā dī negando antecedens. s. q3 oīs ppositio significat quicquid ad eam sequitur. nō enim est il

De veritate

Ind vernz nec de virtute sermonis nec de virtute intentionis. quia nihil sequitur ad propositionem nisi propositio. nec est verum quod quilibet propositio significat cuiuslibet propositio nis significatum ad ipsam sequentis. quia ad illam tu curris. sequitur ista. deus est que tamen non significat deum esse. ad istam enim tu differens a te formaliter sequitur te currere. et tamen ista non significat te currere. aliter enim non staret solus prima impositio terminorum huius propositionis cuius oppositum ponitur. Item animal non nullum significatum significat. consequens igitur per tunc antecedens non significat illud quod significat consequens. patet consequentia et antecedens etiam de tali consequentia. homo est non homo. igitur homo est asinus differens ab homine. Sequitur igitur ut iam dicamus quod propositio vera est oratio indicativa perfecta uniuoca per quam adequate intellectus reperitur rectus. Propositio autem falsa est oratio indicativa perfecta uniuoca per quam adequate intellectus non redditur rectus. Propositio possibilis est oratio indicativa perfecta uniuoca per quam intellectus adequate aut per se cum convertibilem sic significantem potest reddi verus aut saltem posset deducta terminorum repugnancia. Propositio impossibilis est oratio indicativa perfecta uniuoca per quam sic significantem adequate intellectus non potest reddi verus nec perfectum convertibilem nec posset etiam deducta terminorum repugnancia. Propositio contingens est oratio indicativa perfecta uniuoca per quam sic significantem adequate intellectus potest reddi verus et etiam reddi falsus vel per se cum convertibilem posset deducta terminorum repugnancia. Necessaria autem propositio est oratio indicativa perfecta uniuoca per quam sic significantem adequate non potest intellectus reddi falsus nec per se cum convertibilem posset deducta terminorum repugnancia. quod dicitur propter tales propositiones. aliqua propositio est vera propositio est et. hec propositio non est fortis non est. que sit in mente fortis. Dico autem propositionem reddere intellectum rectum cum per illam concipit intellectus affirmatiue rem esse que est aut negatiue rem non esse que non est. vel rem non

fuisse que non fuit vel rem non fore que non erit et ita de alijs sicut enim res habet esse vel fuisse vel fore ita hoc cognosci affirmatiue aut negatiue. Redditur autem non rectus intellectus cum non correspondet compositioni ex parte rei aut non correspondebat aut non correspondebat aliquid extra secundum terminos propositionis. Sed contra illas propositiones forte arguitur quod illis datis sequitur quod nulla propositio vera est propositio falsa. quia nulla est propositio per quam reddat intellectus verus. et per quam non reddat intellectus verus prius tamen est falsus. quia ponat quod ista homo est asinus. sit in pariete scripta principaliter significet deum esse. et sequitur quod ista propositio est vera. quia est vera forti. et quia forti reddit intellectum verum eo quod forti subordinatur uni propositioni vere. et ista eadem est propositio falsa quia platonem reddit intellectum non verum aut non rectum. quia subordinatur uni propositioni false. Ad quod dicitur quod illa oratio in casu isto non est propositio. sed est propositio plures significans inconiuncte deum et chimeram esse. si enim significaret copulatiue tunc non foret possibilis. si disiunctiue esset necessaria. sed posito quod significet inconiuncte est propositio plures et non est propositio vera aut falsa. Ad quod probandum pre-supponitur primum quod a qualibet propositione habente convertibile. aut equiualens ad ipsum equiualens est bonum argumentum. per hoc satis. Ex qua suppositione sequitur secunda suppositio quod nihil convertitur cum propositione nisi propositio. Quibus acceptis sequitur quod nulla propositio plures est propositio. quod sic arguitur. quia si aliqua propositio plures sit propositio sit gratia argumenti illa canis est. et tunc arguitur. quod illa consequentia esset bona canis est. igitur canis latrabilis est. canis marinus est. canis celestis est. ex prima suppositione. consequens est falsus. scilicet quod ista consequentia sit bona. quia illius consequentie nullum est consequens. quia consequens aliquius consequentie est propositio verum vel falsum significans. sed illud aggregatum non est propositio vera vel falsa. igitur illud aggregatum non est consequens illius consequentie nec illa est consequentia. Item nulla p-

De veritate

positio equivalet nisi propositioni. sed hec bo-
ratio. canis ē. equivalet illi aggregato. quod
non est propositio. igitur illa oratio non est p-
positio. consequentia patet et minor: ponitur
et maior: patet ex suppositione secunda. ¶ Sed
forte dicitur negando secundam suppositio-
nem. quia dicitur quod est falsa. ut potest argui
capiendo tres tales propositiones deus est.
quartus prima sit. a. secunda. b. tertia. c. et co-
sideret for. de prima solum. plato de secun-
da. cicero de tertia. et arguit primo quod. c. non
est propositio. quia equivalet aggregatio ex
a. et b. quod aggregatum non est proposi-
tio. igitur ipsa equivalet non propositioni. quo
dato sequitur quod illa non est propositio. con-
sequens est falsum. et consequentia patet p-
secundam suppositionem. ¶ Item. c. signifi-
cat sicut aggregatus ex. a. et b. et illud aggre-
gatum significat inconiuncte. quia illud aggre-
gatum non est copulativa nec disiunctiva nec
conditionalis ex eis facta. neque illa propositio
coniunctione una sit ut ponitur. igitur. c. si-
gnificat inconiuncte. igitur est propositio plu-
res. ¶ Sed ad primam formam dicitur ne-
gando maiorem. s. quod. c. equivalet aggregato
ex. a. et b. licet bene equivalet. a. per se. et eti-
am. b. sicut iste terminus homo non equiva-
let huic aggregato homo homo. sed cuilibet
illorum per se equivalet. aliter nulla foret ra-
tio quare hoc argumentum non valeret ho-
mo currit. igitur homo homo currit. quod
tamen non valet. neque est consequentia. quia
illud quod ponitur pro consequente est com-
plexum negatorium. ¶ Ad secundam dicitur
negando maiorem. ad hunc sensum. s. quod
c. significat inconiuncte eodem modo sicut id
aggregatum. tamen de virtute sermonis in-
coniuncte. significat. et non coniuncte. sed sim-
plicitate omne id significat quod id compleretur
significat. Ex quo sequitur quod iste non sunt pro-
positiones praevarie omnis canis est nullus canis est
nec iste contradicit canis non est. et canis. et om-
nis canis est canis. quia non sunt propositi-
ones. ¶ Item sequitur quod non valet hoc ar-
gumentum. hec est oratio perfecta finita ve-
rum vel falsum determinate significans. vel
sicut verum est esse aut sicut falsum est esse.
igitur hec est propositio. patet quia posito quod
hec oratio. deus est. significet forte deum esse

platonem hominem esse. et credat uterque illo-
rum quod ista non significat alicui alteri aliqua-
liter esse quod sibi. tunc illa non est propositio. quia
illa oratio significat inconiuncte tantum quan-
tum hoc aggregatus homo est. deus est. quod
non est propositio tamen est oratio finita per-
fecta determinate verum vel falsum signifi-
cans. et sicut etiam verum est esse aut sicut fal-
sum est esse significans. quia significat forte de-
um esse. platonem vero hominem esse. igitur et.
¶ Item sequitur quod non valet hec forma om-
nis canis est. sidus celeste est canis. igitur ce-
leste sidus est. patet quia illud quod ponitur
pro antecedente non est propositio. ¶ Item
sequitur quod subiectus illius. omnis canis est.
non supponit distributive. quia tunc signifi-
cat ista oratio copulative et coniuncte. nec sub-
iectum illius. canis est. supponit determina-
te. quia tunc significaret disiunctive et coniu-
cte. et causa est. quia termino equivoce non
contracto nulla debetur suppositio sed plu-
res. ¶ Item sequitur istam formam non va-
lere. a. oratio habet subiectum et predicatum
et copulam principales partes sui. igitur est
propositio categorica. a. est oratio finita ve-
re vel false significans. igitur. a. est propositio
¶ Sed forte contra hoc arguitur quia hec
oratio. canis est. est concedenda vel dubitan-
da vel neganda et nulla oratio est conceden-
da dubitanda aut neganda nisi sit propositio
igitur illa est propositio. ¶ Sed huic dicitur
negando minorem. quia aliqua est proposi-
tio plures que est concedenda. a. aliqua negan-
da et aliqua dubitanda. et aliqua que non est
concedenda neganda nec dubitanda. sed ad
illam propositionem est pluribus responsionibus
respondendum. patet primo de ista oratione
canis est. que equivalet pluribus propositi-
onibus que unica propositione propositae sunt
unica responsione concedende patet secundo
de ista oratione. non canis est. que per eandem
responsionem est neganda. et per eandem cau-
sam et modum aliqua est dubitanda. et ali-
qua est propositio plures ad quam pluri-
bus responsionibus est respondendum. quia
quando propositio plures equivalet aggre-
gato ex pluribus propositionibus quarum
una est vera reliqua falsa et reliqua dubia sci-
tis esse talibus. tunc oportet plures esse respo-

Propōnis

siones. sicut posito qd ista deus est significet in
coniuncte vni deum esse. alteri te non esse. al
teri regem sedere proposita ista tibi deus est
tu debes respondere concedendo deum esse
negando te nō esse. dubitando regem sedere
qn̄ vero propositio plures equivalet vni ag
gregato ex pluribus propositionibus quarū
quolibet est falsa vel vera aut dubia vna re
spōtio videtur sufficere gratia breuitatis. Ex
quibus vltra sequitur qd nulla propositio ve
ra est propositio falsa. qd si sit aliqua. sit illa.
chymera est. que significet sorti solum qd hō
est et nō plus. platonī autē solū qd chymera
sit. qd vel ista significat sua significata pūcte
aut inconiuncte si mōiuncte. tunc est pposi
tio plures. per hoc enim dicitur propositio
plures quia significat plura significata diuer
sa inconiuncte. et ideo quia equivalet illi aggre
gato homo est. chymera est. qd non est ppo
sio. ideo non est propositio. Si vero signifi
cat sua significata coniuncte. vel igitur copu
latiue aut disiunctiue. si disiunctiue. cum alte
ra pars istius disiunctiue cui equivalet sit ve
ra simpliciter et non falsa. ita etiam ista oratio
est vera. et non falsa. si autem equivalet copu
latiue sequitur istam fore falsam. quia copu
latiue simpliciter false equivalet. ¶ Sed for
te dicitur qd in isto casu ista. homo est. signifi
cat sua significata inconiuncte. nec sequitur ex
isto qd ista sit propositio plures quia ad hoc
qd ista foret propositio plures oportet vt forte
dicitur qd ista sua significata respectu eiusdem
inconiuncte significaret. sed istius propositio
nis homo est i casu dato nullus intelligit sua
significata inconiuncte nec etiam coniuncte.

¶ Contra quam responsionem arguitur pri
mo qui vel illa homo est. equivalet illis dua
bus simul inconiuncte aut cuiuslibet istarū de
per se. Si aggregato simul ex illis duabus.
tunc nō est ista propositio vt superius ē ostē
sum. quia tunc ex vero sequitur nō verum
et non verum conuerteretur cum vero. nec
cuiuslibet istarū de per se. quia si ista homo
est. a. b. ista chymera est. c. iterum illa homo
est. tunc ab. a. ad. b. valet consequentia tanq̄
a conuertibili ad conuertibile. et etiam ex. b.
sequitur. c. et per consequens illa consequen
tia est bona homo est seu risibile est igitur
chymera est. sit enim. b. ista risibile est. et erit

argumentum clarum. consequens est falsum
quoniam illud consequens est impertinens
illi antecedenti aut saltim repugnans. Item
contradictio est qd. a. equivalet. b. et a. plus
valet qd. b. qd tantum ex ista responsione se
quitur. ¶ Item ponatur qd. for. per istaz bo
mo est asinus apprehendat deum esse. plato
vero apprehendat per illam inconiuncte et
se hominem esse. et sequitur ex ista responsi
one qd ista propositio est propositio sorti. pla
toni autem non. sed est propositio plures. sed
pater qd ista homo est asinus non equivalet il
li deus est qd tunc deus est equivalet illi ag
gregato tu es homo est. quia quicunqz due
propositiones diuisim equivalet vni tertie
equivalet inter se. ¶ Item de simpliciter
equivalentibus idem est iudiciū quo ad ve
rum vel falsum. igitur si penitus conuertibil
le cum. a. nō est verum. negs. a. est verū ali
ter simpliciter non equivaleret. a. et b. iuncte.

Sed forte contra istam positionem ar
guitur quia ponatur qd ista hō ē
asinus. que sit. a. sit scripta in pariete. qd sorti
significet chymeram esse. platonī vero deus
esse. et patet tunc istam propositionem fore ve
ram et falsam homo est asinus. quoniam for
ti principaliter significat chymeram esse. igitur
forti est impossibilis. et ista eadem est pro
positio vera et necessaria. quia platonī signifi
cat deum esse. igitur platonī est vera et ne
cessaria. quo dato concluditur qd propositio
vera est propositio falsa et propositio plures
est propositio. ¶ Item sequitur ex illa respō
sione qd ex solo visu posses facere qd vna p
positio definirer esse propositio. et quāuis vi
derent mille homines vnam propositionem
posses tu solo visu facere qd illi non viderent
illam propositionem. nec aliquam propositi
onem. nec illa remaneret propositio. conse
quens falsum et arguitur consequentia. po
sio qd ista deus est videatur a mille homin
ibus que illis significet deum esse solum. et tu
de nouo veniens per illam visam appren
das hominem esse. et patet istam fore propo
sitionem plures. et per consequens ista non
manet propositio qd fuit probandum. ¶ Itē
frustra foret reperta fallacia amphibologie. et
equiuocationis. quia nullum argumentum
peccaret secundū aliquā istaz. qd nullū ē ar
f 2

Tractatus

gumētum cuius aſis ſiue pñs ſit de terminis
 equocis. q: nullū tale eſſet ppoſitio. Amplius
 ſeqtur q: q̄cunq; ppoſitione ppoſita foret
 dubitandū an ſit iſta ppoſitio. q: dubitandū
 eſt: an iſta ſignificaret alieni alteri aliter q̄ illi
 cui ponitur. pñs tñ eſt falſum. q: p̄ idez iſto
 modo p̄c̄ret oīs diſputatio inter arguentes
 ⁊ rudentem. Adhuc ſeqtur q: poſſum face-
 re ſolūmodo te concedētem ppoſitionez ne-
 ceſſariam male r̄ndere. ⁊ q̄ſiſ ſcias vnāz p
 poſitionem neceſſariam adhuc poſſum face-
 re te neſcire illam. imo deus ſcit vnā ppoſiti-
 onem neceſſariam ⁊ iſta conſernata poſſum
 facē q: de⁹ neſciat illā. iſte pñe patēt ex dictis
¶ **20** predictis intelligatur q: impoſſibi-
 le eſt q: vna ppoſitio habeat plu-
 ra ſignificata principalia ſic intelligendo q: im-
 poſſibile eſt q: vna ppoſitio principaliter ſi-
 gnificet vni deuz eſſe alteri principaliter ſigni-
 ficet hoīem eſſe. ⁊ principaliter ſignificet tota-
 lem ſignificationē diſtinguendo totalem p̄tra
 partialē. ⁊ ideo ſi vni principaliter ſignificat de-
 um eſſe. ⁊ alteri hoīem eſſe data ppoſitio neu-
 tri ſignificat principaliter. tñ ambobus ſimul
 ſignificat principaliter deuz eſſe hoīem eſſe i
 coniuncte. Et tunc ad argumētum primum
 dicitur nō admittendo caſum. q: antecedens
 hñuit q: multis modis diuerſis iſta ppoſi-
 tio principaliter ſignificat. ⁊ diuerſa. qd non
 admittit. q: nō eſt poſſibile q: aliqua ppoſi-
 tio habeat diuerſa ſignificata ⁊ plura ſignifi-
 cata principalia. Sed ſorte contra illam rñſio
 nem arguit. probando q: illa homo eſt aſin⁹
 principaliter ſignificat deum eſſe. in iſto caſu
 q: plato principaliter apprehendit deum eſſe
 ſed qualitercūq; apprehendit taliter ei iſta ſi-
 gnificat. igitur principaliter iſta ſignificat pla-
 toni deum eſſe. ⁊ non aliter q̄ deum eſſe igitur
 ſignificat principaliter platoni deum eſſe.
¶ Item ex principali ſignificatione illa ſignifi-
 cat deum igitur eſſe. illa principaliter ſignificat deū
 eſſe. **¶** Dicitur ſimul quālibet iſtarum coſe-
 quētiarum negando. vltima enī nō valet ba-
 bita ſignificatōe illius termini principaliter pau-
 lo ante expreſſa. ⁊ ſc̄to quid ſit principalis ſi-
 gnificatio. **¶** Ad ſcdam dicit illam negando
 non enim per ſolum viſum efficiē illa nō pro-
 poſitio. ſed q: incipit aliter ſignificare q̄ ante
 qd non e p̄pter ſolū viſum. ſed p̄pter intel-

lectam. q: nullus ſenſus exterior p̄cipit termi-
 num. aut ppoſitionē vt terminus. aut vt p-
 poſitio eſt. ⁊ ideo bene ſeqtur q: p intellectū
 diſcurrētes viſu p̄cipiente potes facere q: vna
 ppoſitio deſinat eſſe ppoſitio. q: potes face-
 re q: iſta ſit ppoſitio plures. **¶** Ad aliaz for-
 mam dī negādo cū inferitur q: nullus eſt ar-
 gumētum peccans ſim fallaciam equocatio-
 nis vel amphibologie. negat. n. aſis q: nulla
 eſt ppoſitio. aut aſis de terminis equocis. vñ
 iſta eſt ppoſitio de terminis equocis canis cur-
 rit. i. nō equoce ſignificet. tenendo q: predica-
 tum cōtrahit ſubim p illam regulā thopīcam
 talia ſunt ſubā q̄lia p̄emittuntur ab eorum p-
 dicatis ad ſupponēdam ſolum p cane latrabi-
 li. cui naturaliter curſus debetur. ſicut etiam
 termini ſiut ab auctoribus conſtituti ſic etiaz
 eſt dare argumētum vocale. aut ſcriptūz pec-
 cans ſim fallaciam equiuocationis. ſicut illud
 oīs canis currit. aliquis canis celeſtis ē canis
 igitur aliq; canis celeſtis currit p̄ hoc. n. nō va-
 let argumētū. q: ly canis capie equoce in pre-
 miſſis. i. mētali⁹ tñ terminis nō cadit hec di-
 uerſitas. q: nullū equiuocū equiuocans eſt in
 mente. propter hoc enim diſſerūt partis ora-
 tionis vocalis. aut ſcripte vniuoce ab equiuo-
 cis equiuocantibus. q: quelibet pars vniuoc-
 ca ſubordinatur alicui mentali ſecum ſinonī
 ine. equiuoca enī dico vocalia aut ſcripta que
 nulli parti orationis ſubordinantur. aut termi-
 no. ſed pluribus ſimul. ⁊ ſi non concedam ta-
 les terminos equiuocos poſſe contrahi ⁊ vni-
 uoce ſumi tunc non eſſet aliqua iſtarum ora-
 tionum ppoſitio. canis celeſtis currit. canis
 latrabilis currit. q: inconiuncte vnaqueq; il-
 larum ſignificaret. **¶** Item illa canis eſt. nō
 equiualeat pluribus ppoſitionibus. neq; ad
 ipſam poſſet dari aliqua vna rñſio. neq; aliq
 iſtarum foret ppoſitio. canis marinus eſt.
 canis celeſtis eſt. canis latrabilis eſt. cuius op-
 poſitum ſenſit Ariſtoteles. **¶** Item omnino
 concluderet argumentum factum. q: frustra
 forent reperte iſte fallacie. Eſt igitur cōcludē-
 dum q: intellectus ⁊ voluntas deducto impe-
 dimento alio poteſt equiuocum terminū vni-
 uoce ſumere. **¶** Sed contra iſtam reſponſio-
 nem ſorte arguitur q: iſta eſt vera. omne ani-
 mal eſt homo per illam regulam ſuperius al-
 legatam quia per illam regulam predicatur.

De terminis

d3 cōtrahere subm ad supponendū solū pro illis aīalibus q̄ sunt hoīes. ¶ Item sequitur q̄ nō valet p̄na ista. canis est currens. igitur canis est. et t3 p̄na. cōsequēs tñ est falsum. quia ibi arguitur a tertio adiacente ad scd in adiacens affirmatiue et. Adhuc nō valeret ista canis est currens. igitur currens est canis. qd falsum est. q̄ ibi arguitur a cōuersa ad cōuertentē. Sed ad primū negatur p̄na cū inferret illam fore verā. omne aīal est hō p̄ regulam allegatā. q̄ ista nō plus ponit nisi q̄ intellectu. aut voluntas cōprehendere d3 subm p̄ significatis p̄ qbus conuenit predicatū cum subm fuerit terminus equiuocus. predicatū vero terminus vniuocus. et fin multos istō etiā d3 facere cū subm fuerit terminus p̄me intentionis nō determinatus. predicatū vero terminus secunde intentionis vel impossitionis. qd vtrū sit vtrūq̄ ante est discussum. sed in illa omne aīal est hō. nō sunt termini huius modi vere. id intellectus illud non facere d3 de talibus p̄positionibus q̄nis possit illud facere. ¶ Ad aliam formā negatur q̄ illa cōsequētia sit bona canis est currens. igitur canis est. sed solum sequitur. igitur canis latrabilis est. Et ad regulā d3 q̄ illa si est vniuersalis. fallit. n. in terminis negatiuis et equiuocis cū dictione includente vni negationis. sicut in exclusiuis non sequitur tñ aīal est homo. igitur tantum aīal est. ¶ Ad aliam negatur q̄ ibi arguitur a cōuersa ad cōuertentem. neq̄ potest illa cōverti in proprijs terminis. et sicut iam dictum est de fallacia equiuocationis. ita dicendum est de illa amphibologia. quo nō differt a fallacia equiuocationis quo ad modum respondendi. sed in hoc q̄ argumentū peccans fin fallaciā equiuocationis peccat p̄ terminū multiplicatē. argumentū autē peccans fin multiplicatē cōstructionis. q̄ pōt vnus terminus p̄strui a pte añ. aut a pte post sicut in ista oīs hō albus est pōt cōstrui ly albus a pte subiecti. vel a pte predicati. et si simul tenet a pte subiecti. vel a pte predicati. ita q̄ habeat significata in cōiuncte. tunc nō est illa oīs p̄positio. et sic dicendū est de ista oīs hō est hō. et sic de alijs. posito q̄ significet ordine recto et nō ordine retrogrado. ¶ Ad aliam formā cōcedit q̄ multis p̄positionibus

vocalibus aut scriptis positis dubitandū est an sint p̄positiones fin rei veritatē. an p̄positiones plures. et ita accipiendū est vt in pluribus. vtrūq̄ disputātes de alia materia nō stāt in terminis. p̄ hac materia aliā ingreſſes frequēter tñ ḡra breuitatis p̄ multa falsa trāsumus vt ad dubiū p̄positum p̄tingamus. ¶ Ad vltimā d3 q̄ inferitur etiā de deo dato q̄ deus sciat aliquā p̄positionē. ¶ Explicit tractatus de veritate et falsitate siue de taliter et qualiter.

De terminis p̄uatiuis.

Scamus

incipiētes p̄mo q̄ si pro aliquo vere et affirmatiue verificatur aliquis terminus ille terminus illud significat p̄ quo verificatur. vt in illa sor. est hō. ly hō affirmatiue verificatur de ly sor. p̄ re q̄ est sor. si hō forte significat p̄ hoc. ¶ Itē accipitur q̄ terminus mentalis aliquā rē vel aliquas res significans naturaliter nō plura significat vno tpe q̄ alio nec plura significat in mente vnus q̄ in mente alterius. sic intelligendo q̄ p̄ illum terminus homo in intellectu sor. existentē nō plura cōprehendit sor. aut plura cōprehendere potest q̄ plato. per illum terminum hō in suo intellectu existentem. patet q̄ aliter non cōuerterentur iste due. homo currit. hō currit quātum vna esset in mente fortis. et alia in mente platonis. Et quibus potest patere q̄ talis terminus homo significat hoīes. et quēlibet hominem significat. patet prima pars et secunda arguitur. q̄ pro quolibet homine verificatur ly homo affirmatiue i ista homo intelligitur. igitur quēlibet hominē significat. consequētia patet ex prima sup̄positione. Et quo sequit q̄ iste terminus homo infinitos homines significat. quia pro infinitis verificatur in ista homo intelligitur. Et ex isto vltimo concluditur. q̄ nō plura significat genus q̄ species. sic q̄ iste terminus animal nō plura significat q̄ ille terminus homo quoniam vtrūq̄ infinita significat. Et si forte arguitur contra ponendo q̄ sor. habeat in suo conceptu istum terminum homo. et non cōfideret ipse de platone. aut cicerone. et sequitur q̄ iste terminus homo non quēlibet homines forti significat. quia nō quēlibet hoīes

pruatiuis

per illū terminum hō apprehendit for. eo qd nō de quolibet hōie considerat. ¶ Sed hinc dī negando qd nō quilibet hōies p illū terminū hō apprehendit. sed p illū terminū homo quemlibet homines apprehendit et cognoscit. et de quolibet homine considerat. qm nō consideret de for. aut de pla. sed de for. et de pla. considerat. sicut per illū terminū transcendentē ens in intellectu habet quodlibet ens cognoscit noticiā cōi. et non pōt iste terminus ens haberi in mente qm ab illo habēte de quolibet ente cōsideretur. S3 qm nō iste terminus hō significet hōiem pīncipaliter. nullum tñ est pīncipale significatū istius terminū hō. nisi ponamus hōiem cōez sine separatū. aut insensibile positum. qui est spēs specialissima. qm speciem ad extra. nunc nō sequimur p logica. qd ad altam metaphisicam spectat. sed spēs ponimus in intellectu voce aut scripto. sicut etiā putauit Aristoteles. ¶ Et ultra aduertendum qd iste terminus hō non significat risibile. nec aīal. nec ali quid de virtute sermonis. qm nō multa aīalia significet. p3 hoc ex appellatione. frequenter tñ oppositū concedimus. vbi nō erigitur difficultas de appellatione rōnis. Et sicut inuestigatum est de significato huius cathegorematis hō. ita de quodlibet alio cathegoremate substantiali vel accidentali requirendum. Ultrū autem omne significatū alicuius terminū sit substantia. aut qualitas ita qd cuiuslibet terminū de aliquo predicamento significatū sit significatū alicuius terminū de predicamento qlitatis. aut substantie. vel quodlibet predicamentū sic sūū significatū habeat qd ipm nō sit significatū alicuius alterius predicamenti saltim fm abstracta vel cōcreta. non intendimus in presenti inuestigare. qm nimis prolium esset et alibi inuestigabit. S3 signoruz q sunt sine cathegoremata nulla sunt significata vt illius terminū oīs nullus et. et sicut sunt propositiones. coniunctiones et multa ad uerbia q nihil significāt. ¶ Et si arguitur qd ipa sunt signa. igitur hnt significata. vel aliqd si significant. vel aliquid est significabile p ipsa aut aliquid ipoy sine noua impositione. negatur pna. sed bene sequitur hoc est signum igitur aliquid vel aliquāliter vel p aliquē modū significat. puta p se stantis. aut adiacentis

vel coniungentis. aut actū casuale imperfectū ad casuale reducētem. hoc totū p3 de intentione grammaticae.

Sed incidit dubiū utrū terminus pruatiuis vel finitus precise idē significet qd terminus sibi oppositus. ¶ Pro quo dubio sit pīma suppositio. ¶ Terminus vocalis aut scriptus est cōplexus sicut talis terminus nō hō. p3 hoc qd nō aliter posuisset Arist. in diffōne noīs illā pticulā finita. cū dixit nomē est vox significatina ad placitū finita et. cū supflua fuisset illa particula cū partes eius significant separate. ¶ Itē de nullo verificaret. aut pīdicaretur terminus infinitus. cū negatio non sit p extremi. pīs falsum. qd de quolibet dī aliter pīdicaretur. igit et. ¶ Itē hec nō foret cōgrua tu es nō hō. qm ibi foret aduerbiū nō debēs negare verbū vel participiū ad qd de pēdet. id foret ibi terminus dependēs sine suo termino a quo dependet. nullū. n. nomē determinat aduerbiū. et id hoc aduerbiū nō tantū infinite. aut negatiue nullā oīonem facit cōiunctū cum isto termino hō. qd oīs est cōgeries dictionū aptissime ordinatar. ille autē due dictiones inuicē nullā aptitudinem hnt nec fm modos propositionis. nec fm modū similitudinis. Itē accipit qd terminus infinitus vocalis quilibet subordinat alicui termino simplici mentali. qm si subordinaret alicui oīoni. aut alicui cōplexo. et sicut quodlibet illorum de per se puta hoc cōplexum vocale nō homo. et hoc incomplexum non homo. si enī iste terminus vocalis nō hō incomplexus alicui termino cōplexo subordinet nō vī cui nisi hūic cōplexo nō hō. ¶ Itē qlibet ps orationis vocalis. aut scripta saltē vīnūca subordinat alicui pri oīonismētalis. p3 hoc. qd voces sunt note ear q sunt in aīa passionū. Et ex hoc p3 qd voces aut scripta nō sunt partes oīonis nisi ex modis suis significadi. q modi accipiunt ex modis suis intelligendi. vt p3 ex grammatica. id qlbz ps oīonis vocal. aut scripte subordinat alicui pri orationis mentali. ¶ Quarto accipit qd qlibet cōceptus mentalis est simplex. ita qd nulla est ps oīonis i mēte q sit cōposita. qm tunc ptes oīonis significarēt separate. si. n. sit aliqs cōceptus cōpositus ex. a. et. b. cōceptibus. tūc. a. et. b. cōcept

De terminis

etiam sunt mentales nāli significātes aliqd. cū
nō possint cadere a suis significatiōibus ipīs
inmanentibus significatiōibus. s. q. significāt in cō
positiōe illud q. ante cōpositiōē significabāt
segitur q. illius cōpositi ptes significāt separte
pns falsum. Et iō concludit q. figura cōpo
sita vel decōposita nō pūet in mentalibus.
sed solū in vocalib⁹ vel scriptis sicut sunt alie
multe passiones grāmaticales. puta cōiuncti
ones et declinationes et genus deponens. et
bimōi solū cōueniūt i vocalibus aut scriptis.
¶ Ultimo adiungit q. oīs intentio mentalis
aliquā vel aliquas res significat quā vel q. s.
nāliter significat. et hoc est q. antiqui dixerūt
q. oīs intentio simplex est vera. et verā rem
vel veras res significat. aliter. n. nō ēēt intē
tio silitudo nālis qd dictū d3 intelligi de inte
tione simplici cathegorematica. eo q. multe
sunt ptes oīs nōnihil significantes. Ex qb⁹
ita acceptis concludit. q. si ille terminus vo
calis aut scriptus infinitus nō ens subordi
nat alicui intentioni subordinat simplici intē
tioni. p3 hoc. q. iste terminus vocalis nō ens
est incōplexus si sit terminus infinitus ex pri
ma suppositiōe. et q. abet talis subordinatur
alicui simplici intentioni. et iō si subordinatur
alicui mentali subordinatur alicui intentioni
simplici. et tūc vltra pcludit q. nulla est intē
tio cui subordinat iste terminus nō ens. q. a
si aliq. foret illa foret intentio simplex q. foret
naturalis similitudo aliquā verā rē represen
tans p. tertiā suppositiōem. sed nulla est res
ad extra cuius iste terminus nō ens sit natu
ralis similitudo. nec aliquā rē naturaliter re
presentat. igit. et. q. a si aliquā rem repntaret
pro aliqua tali respectu illius verbi tunc pos
set supponere cū sit cathegorema. ¶ S3
forte pro illo d3 q. iste terminus nō ens. omne
ens priuatiue significat. Sed ptra sequit q.
illud cōplexū nō ens in quo ly nō tenet ne
gatiue. cū isto cōplexo nō ens infinito cōuer
teretur. q. a de directo omne ens priuatiue si
gnificat. q. ly nō negatiue significat. pns est
falsus. q. iste terminus et ista oīs nō cōuertū
tur. et t3 psequētia. q. idē eodē mō significāt.
¶ Itē p illud iste terminus. nō for. solū for.
significat. pns falsus. q. ly nō for. asinū signi
ficat. igitur nō solū forte significat. p3 pna et
arguitur ams. q. in illa propōitiōe asinus nō

est for. pro asino supponit iste terminus non
for. et affirmatiue verificat d asino. igitur as
inū significat. p3 consequentia. q. nō suppo
nit terminus p aliquo qd nō significet. ¶ S3
forte d3 negādo illam consequentiā iste ter
minus non for. asinum significat igitur nō so
lum fortem significat. dicitur enī forte q. iste
terminus nō for. nō significat non fortes. nec
non fortem significat. imo tantum fortem si
gnificat. quāuis asinum significet. eo q. forte
dicitur q. asinus potest intelligi esse non for
tes. ¶ Sed ista responsio non est ad propo
situm. quia ista ampliatiōe deposita perit il
la responsio. et ad hanc reprobandam requi
ritur q. homo potest intelligi esse asinus. sic
intelligendo q. illa res que iam sit homo pos
sit esse illa res que iam differt ab homine qd
difficile esset probare. cum nihil possit intelli
gi esse aliud q. ipsum sit. ¶ Item ista propo
sitiō asinus est non for. principaliter significat
asinum esse non fortem. igitur predicatum
eius principaliter significat non fortem. q. uis
fm istam responsiōem adhuc non sit verū
q. iste terminus non for. non fortem signifi
cet. ¶ Item asinus est significatum istius ter
mini non for. igitur non tantum fortes. ¶ Vel
sic. asinus est significatum istius termini nō
chymera. igitur non tantum chymera. Ideo
loquitur illa responsio tanquam non faciēs
ad propositum. et arguitur q. iste terminus
non fortes non fortem significat. quia rem q.
est non for. ille terminus nō for. significat. vū
de iste terminus non for. de pluribus predi
catur q. iste terminus non homo. et iste ter
minus non homo de pluribus q. iste termi
nus non animal. et sic de alijs per ordinez in
significando fit arbor. euerfa. igitur non so
lum fortes est significatum illius termini nō
for. Ideo concluditur q. solum non for. est si
gnificatum illius termini non for. et solum
non homo est significatum illius termini nō
homo. et solum non substantia est significa
tum illius termini non substantia. sed ly non
ens nullum apprehendit significatum. nec
potest comprehendere non data nona signi
ficatione illius. ideo iste terminus vocalis
aut scriptus non ens. nulli termino mentali
subordinari pōt. nisi facta nona ipositione. et
ex illis seqt q. ly nō ens nō ē terminus. q. nō ē

Tractatus

pars orationis. tenet pñā ista per tertiā suppo-
sitionem. Ex quibus adhuc concluditur q
ista cōplexa vocalia aut scripta nō ens pōt in-
telligi. nō ens. est nō sunt ppositiones. qz nul-
lis ppositionibus subordinari possunt. nō da-
ta noua impositione. Et sicut est d illis ita ve-
rū est de talibus nō imaginabile est. nō intel-
ligibile est. nō intellectū est. eo q ista q ponit
p subiectis nō sunt ptes orōnis. Et si contra
arguit. qz sequit tñ intellectū est intellectus.
igit intellectū est intellectū et nihil nō intelle-
ctū est intellectū. tñ pñā ab exposita ad suā co-
pulationē exponētes. et igit pñā illius est ppō
et p pñā subm se pñā est ppō. et ita ar-
guet. de ista nihil nō ens est ens. q exponens
illius. tñ ens est ens. ¶ Itēz cuiuslibet ppōni
pōt assignari pcontradictōi. qz qdā contingit
affirmari cōtingit negari et eōtra. igit cuius-
libet termino incōplexo pōt assignari cōtradi-
ctōi. qz de quolibet dī alterū cōtradictōi
et de nullo simul. igit illi termini sunt pcontradi-
ctōi ens et nō ens. qz nō vī q alter terminus
pcontradictat illi termino ens qz iste terminus
non ens. Sed ad primū dī q iste due exponētes
illa p pōnūz duay debēt capi p negationēz
sic. nihil qd nō est ens est ens. nihil qd nō est
intellectū ē intellectū pp cāz dictā. ¶ Ad s3 dī
negādo pñā qz nō valet vt sequit ex dictis
et pcedit q de quolibet dī alterū pcontradictō-
rioz sed illa nō sunt cōtradictōia ens et non
ens. et sicut iam dictū ē de isto vocali aut scri-
pto nō ens ita dicēdū est de talibus malū est
falsus est. si illud vocale falsum ponat p op-
posito illius termini verum q capitur p ter-
mino pñāe intentionis vt. scilicet terminus trā-
scēdens. et ly malū. vt opponit illi termino bo-
nūz. qz sic accipiēdo nō sunt iste ppositiones
falsus ē. malū ē. verū est tñ q modus loquē-
di admittit tales fore p pōnes pp breuiloquz
et exprimere multa que cū breuibus vocibz
nō tñ facilliter exprimeretur. vñ p tales. non
ens est. intelligimus qliter p illā qd nō ē ens
est. p istam. falsus est. intelligimus taliter qua-
liter p istam qd nō est verū. aut vera res est
sed in veritate modus loquēdi nō est verus.
neqz pgruus. Ex quibus concludit vltra q
hoc complexū vocale. nō est. nō subordinat
alicui simplici actui. qz quolibet ps orōnis vo-
calis. aut scripte subordinat mētali sibi sino-

nime. nam si sit in mēte hec negatio. nō. et po-
stea ponat secum verbū substantiūz puta ac-
tus cōponendi ex illis duobus nō sit vnus ac-
tus. ¶ Item nulle due ptes vnqz subordinā-
tur vni sole. qz tunc vnaret ps orōnis habe-
ret duos modos generales significādi duarū
ptium orōnis et sic quā ratione foret in vna
parte orationis foret in duabz. Et sicut iaz su-
mus locuti de infinitis terminis. ita dicēdū
et de priuatiis. qz illi termini vacuus. ininf-
tēbra et c. subordinat simplicibus terminis
eoz sicut eoz opposita aliter nullius ptes ora-
tionis sunt si subordinaretur pplexis. ¶ S3
ptra. qz ille terminus ininfusus priuatiue suuz
habitu significat. similiter ille terminus vacuū
significat locū nō repletū corpore. et iste ter-
minus tēbra re priuata luce. aut lumine si-
gnificat. igit et c. Dicet negādo duas vltimas
psequētiās sic. n. arguitur. qz illi termini ple-
num albu longū terminis cōplexis subordi-
natur. nam iste terminus plenum locum ple-
nū corpore significat. et iste terminus albu re
hitem albedinem significat. eā denominare
sufficientem. pñā tñ est falsus. qz ille terminus
album sine longus sunt termini simplices. ali-
ter nullus terminus cōnotatiuis vocalis. aut
scriptus subordinaret mētali simplici. aīz ta-
men pñāe pñāe est falsus qz iste terminus i-
ustus siue iniustitia priuatiue suum habitum
significat qz iste terminus ininfusus positue si-
gnificat vitiū qd est iniustitia. Tñ p vī priua-
tiis est aduertēdū qz ly hec prepō. in. intret
cōpositionē. tñ in cōpōne nihil significat. nec
modū significādi addit vocabulo cuius effici-
tur pars. qz tūc ptes significaret i p pōne vna
queqz sicut aīz. ¶ Tērtiā. qz pñāe ininf? scire qd
vocabulū significaret extra p pōnes cū veniūt
duo vocabula in p pōne vocabulū illud resul-
tās dicimus significare. aut pnotare illud qd
iste due dictōes significat p se sumpte anteqz
iteraret p pōnes. ¶ Et cū isto mō loquēdi p-
cesserunt multi grāmatici positui. et pcedit
modus loquēdi cōis. q sepe capit vocabulū
cōpositūz p orōne. sed tūc nō est vnus voca-
bulūz. sed orō sicut p3 exqsite inqirēt. vnde
partes illius cōpositi respublica nō significat
in cōpositione vnaqueqz pars sicut ante. sicut
neqz partes noīs infiniti hec remanet aliquid
de significatione aut de significationibus p p-

De priuatiuis

ut sunt partes illius. q: tunc subordinaret illud vocabulum o:oni cuius partes significat separte & sic nō esset nomen. Sed in hoc differt nomen compositum vocale aut scripturū a simplici. q: ptes nois compositi significant ante compositionem. sed in p:one nullo modo significant. nois vero simplicis nec significant intus nec extra. Contrariorū autē termini nois & relatiuorū significata & significationes satis patent.

Sed iam p:ro significatione proponitōis aliquid videatur p supponendo p:mo q: signum vlt nō significat. neq: particulare sicut ly ois nullus & ly aliquis. ¶ Itē hoc verbū ē nō principaliter significaret esse. & hoc infinitum esse principaliter significat esse legitur q: ly est & ly esse cōuerterentur. ¶ Item si ly est principaliter significaret esse. tūc ly est posset intelligi sine extremis oppositum tū p:ntis ponit Aristō. p:mo per ymeritas. ¶ Item iste o:ones forēt intelligibiles & p:grue sic intelligendo & significando currit est bonum. ē est aliquid. q: iste solum significant tū q: tū currere est bonū aliquid est esse. Ex qbus cōcluditur q: nullū est significatum huius cōplexi ois homo. si- cut nec illius nullus homo. p: q: illius termini ois nullus est significatum. igitur illius termini ois & illius termini homo. nullum est significatū. si enī aliqd ponat significatū huius totius cōplexi ois homo p: hoc q: illud est significatum partis. p: idem aliqd est significatū huius cōplexi homo asinus. p:ns falsus q: nec homo. nec asinus. nec aggregatum ex his. & p: idem cōcludit q: nullum est significatū talis complexi aliquis homo. Quibus datis sequitur q: nullus affirmatiue. vlt aliqd est principale significatū. p: q: istius ois hō est aīal. nullū est significatū. p: q: illius sine aīal. negatiue. q: illius nullum est significatū. Et ex p:nti fundamēto ponit q: nullus p:icularis affirmatiue aut negatiue ē aliqd significatū. De indefinita enī & singulari affirmatiue vel negatiue p:abiliter ponimus. q: nullū est significatū vt istius hō est aīal. aut illius. for. est aīal. q: ly est nō significat ex sēda sup:one. igitur nullum est signifi-

catū illoz triuz terminoz. hō est aīal. p:ns sicut legitur. nullum est significatū illius termini chymera. igitur nullū est significatū illius termini chymera. & illius termini hō sicut etiā legitur nullū est significatū illius termini adam. igitur nullū est significatū istius termini adā & isti termini ē sīl p:ntis. sicut ille p:ntis valēt ex eodē fundamēto. s. nullū ē significatū istius termini est. igitur nullū est significatū istius termini ē & illius termini hō. cō ly est nō plus significet in vna p:one q: in alia nec aliquid significet in vna qd nō significet. i. alia si aliqd significet & sicut arguit. de illa indefinita sic arguit. de q:libet indefinita vl singulari. Sed forte p:tra istā positionē arguit. q: illa data sequit q: aliqd est p: affirmatiue vera sine termino ampliatino cuius subm. p: nullo supponit p:ns falsum. & arguit p:ns de tali p:one. q: deus est ē vey. q: ista o: q: de? est. q: est subm. in ista p:one nō significat. igitur p: nullo supponit. p: p:ns & aīal sequitur ex sup:one. ¶ Itē illa positione data sequit q: nō sicut est aliqd p:positio significat. q: non aliquatū esse aliqd p:positio significat. ¶ Item illa dato sequitur q: nullius verbū est aliqd significatū. & p: p:ns forē esse. nō est significatū illius o:onis for. est. Sed ad p:imū d: p:abiliter cōcedēdo qd infertur nec est incōueniēs illd vbi assumat o: p: subiecto o:onis. q: o: nō nō significat. Sed q:uis ista positio sit p:abilis tū in multis ē inutilis ad exprimēduz mētis cōceptū. nec est ipsa p:ns ad p:ns dicta. & ideo ponēda est ista positio de significato p:pons facili & vtilis apud eōm modū loquēdi ēēt enim nimis difficile fin illā positionē & loqui & vivere. Et d: p:mo q: nullius p:pons falsi est aliquod significatū. intelligēdo sic q: tales p:pons falsi. tu es asinus. tu non es hō. nō est aliqd significatū. puta hōies esse asinū te nō esse. qd exprimat p: orationem infinitaz datā isti cōrespōdēt. si nullius etiā negatiue est p: illum modū aliqd significatū. sicut nec illius negatiue puta te nō esse asinum. nō est significatū illius. tu nō es asinus. q: te nō esse asinum. nō est neq: potest esse in re. nā. Et si arguit. q: tu nō exstēs asinus es. igitur te nō exstētē asinū es. negat p:ns. q: i ante te nec infinite. & in p:nte negatiue. sed nō minus negat aīal. q: ly. nō exstēs est adiectiuum

De fillogismis

ad ly asinus. et idem est dicere tu non existas asinus es. et tu asinus non existens es. quod est in parte. Nullius affirmative de preterito vere cuius subiectum supponit per re quod non est solus. aut de futuro. aut de posse est aliquid tale significatur ad modum dictum. ut si adā fuit et antichristus erit non tamen est adā fuisse. nec antichristum fore. si bene alii cuius talis significatus fuerit aut erit. ut adā fuisse fuit. si non cuius talis significatus sit vel fuerit ut huiusmodi instans fuit demonstrato instans tamen preteritum. nullum est nec fuit significatus. quod hoc instans fuisse non est neque fuit sicut nullum instans fuisse fuit. Sed cuiuslibet propositionis vere affirmatiue categorice de preterito cuius subiectum supponit sine termino ampliativo significatus ex compositione suorum terminorum significatus est in re vera. ut quod hec est vera homo est sic significatio. ideo hominem esse est eius significatus. et sic de aliis. Verumtamen dicitur quod nullius propositionis est aliquid significatus principale. sicut huiusmodi homo est. quod istius termini homo non est aliquid significatus principale sicut nec alienius termini cuius est aliquid significatus principale. nec istius for. est. quod nullum est significatus principale huiusmodi verbi est igitur nec aliquid est significatus principale illorum duorum terminorum est. et for. Et si arguitur quod alius negatiue significatus est. ad intellectum datū. quod nulla chimera esse est. et nulla chimera esse est significatum illius negatiue. nulla chimera est. igitur significatus alienius negatiue est. per per. et maior et minor arguitur. quod verumtamen quod contradictorium est falsum. scilicet aliquam chimera esse est et aliquam chimera esse est significatum. Item contradictoria idem significant ut supra preceps. si non eodem modo. quod perdictio est eiusdem de eodem. si significatus illi tu non es. igitur et significatus illi tu si es. Ad primum dicitur tenendo utrumque premissarum per vel negatiua concedendo assensum. et negando per. sicut et ille si vel nulla chimera esse est verum et nullam chimera esse est omne ens. et non valet per. quod arguitur ex puris negatiuis. Si tamen in ante negatio non cadat nisi super infinitum modum negatiue assensum. sicut negat illa chimera non esse est. non cadere negatio nisi supra ly esse. Ad aliam for. mā dicitur quod alicuius negatiue significatus est sicut superius concessus est. ad intellectum tamen expressum non est significatus negatiue per hunc. scilicet modum. quod te non esse non est significatus huiusmodi negatiue tamen non es.

Adbuc videamus si significabile complexe si idem quod significabile incomplexo. per quo premissis quod significabile incomplexo. ex eo dicitur significabile incomplexo quod ipsum est aptum significari incomplexo. id est per unum terminum. Significabile vero complexe est quod est aptum natum significari complexe. id est per orationem. Ex quibus patet quod omne ens est significabile incomplexo. quod omne ens est aptum natum significari et significatur per istum terminum ens incomplexum. et quod est omne est aptum significari per orationem. ideo omne ens est complexe significabile. assensum patet. quod per istam orationem exis aliquid. omne ens est significabile. Ex quibus potest concludi quod omne incomplexo si significabile est complexe significabile. et e contra. Verumtamen si ista sunt vera antiqui per illud dubium voluerunt intelligere utrum significatum propositionis vere sit significatus alienius suorum terminorum. puta subiecti. aut predicati. utrum. scilicet subiectum. illius deus est. significet idem omnino quod hec tota propositio. deus est. et sic de quibus alia propositio vera significatus habere. Ad dubium est respondendum quod alienius propositionis significatus est significatus sui subiecti ut illius modus est aliquid esse est. et huiusmodi aliquid aliquid est. et sic de aliis. Sed nunc sic sit de quibus propositio habere significatum est dubium. est. n. magna difficultas scire utrum esse distinguatur ab essentia. et utrum deum esse quod ponitur significatum huius deus est. sit ipsa essentia que est deus. Explicit tractatus de terminis priuatiuis. Incipit tractatus fillogismorum.

De Vanis

ois argumentatio sit propositio hypothetica. tamen solus de rationibus et conditionalibus hypotheticis. nunc principaliter intendimus

Et dicemus primo quod in quattuor figuris contingit fillogismos ordinari. quod multipliciter figurarum attendit penes multipliciter ordinis terminum medium. sed quadrupliciter terminus medius ordinatur. igitur quattuor sunt figure. Quarum prima continet quatuor terminos subiacendo et predicando medium.

Prima constituitur ex tribus propositionibus affirmatiuis. ut omne animal rationale est risibile. omnis homo est animal rationale. igitur omnis homo est risibilis. que formula solet designari per dictiones istam barbaram. Secunda for-

De sillogismis

mula h3 premissas modo dicto ordinatas cōcludens p̄ticularē affirmatiuā p̄ntis vel in finitā primē formale quas posuimus & hāc barbari solemus notare. ¶ Dōt ē vtrāq; for- mula premissarū p̄clusionē cōcludere de in cōsuetō mō loquēdi. ¶ Tercia formula p̄stat ex maiori vli negatiua & minori vli affirmatiua p̄cludētibus vlem negatiuā. vt nullus hō est irrōnalis omne risibile est hō. igit̄ nullus risibile est irrōnale. & illaz solemus appellare Lelarēt. p̄t ē ex p̄dictis p̄cludi p̄ticularis negatiua illi p̄ntis p̄dicte formule quā formu- lā posuimus appellare Lelarēt. & p̄cludit cōclusionē suā de incōsuetō modo loquēdi. ¶ Quinta vero formula p̄ hanc dictionē. da- rii designatur p̄cludens cōclusionē de con- suetō & incōsuetō modo loquēdi. ¶ Sexta formula p̄ istam dictionē. ferio. habet vtro- q; modo dicto cōcludēs. & supradicti modi directe cōcludūt. ¶ Septima p̄cludit ex eis- dem p̄missis indirecte & tñ dīr a serio q̄tuz dāptis a darii. & volo istaz appellare ferios ¶ Octaua forma q̄ baralipon appellat̄ seq̄- ex barbari p̄uertendo eius p̄clusionē eā. s. indirecte p̄cludens. ¶ Nonā formula celan- tes appellat̄ que seq̄tur ex celarent indirecte cōcludens. ¶ Ex qua seq̄tur decia q̄ celātos appellat̄ p̄cludendo p̄ticularē. aut indefini- tam cōclusionē istius. ¶ Undecia p̄ istaz di- ctionē dāptis signat̄. & seq̄tur ex formula darii indirecte cōcludēdo. ¶ Duodecia for- mula ex vli negatiua & vli negatiua cōcludēdo indirecte p̄ticularē negatiuā h3. q̄ sapēsimo dicti solet. ¶ Ex qua seq̄tur tertiadecima formula que dicit̄ sapēsimos cōcludendo cōclusionēz dicte forme indirecte. & de incōsuetō modo loquēdi. vt sic argnēdo oīs homo est aīal. & nulla arbor ē hō. igit̄ quedā arbor aīal nō est ¶ Quartadecia formula designat̄ p̄ tres pri- mas syllabas huius dictionis frīfēsomozum ¶ Ex qua seq̄tur q̄ntadecia cōcludens dire- ctē cōclusionē de incōsuetō modo loquēdi. vt quoddā animal est subīstātia. nullū accīs ē aīal. igit̄ quoddā accīdens subīstātia nō est

Sed forte cōtra arguit̄ p̄bando q̄ p̄- ma formula nō sit bona. q̄ nō seq̄- tur. omne aīal p̄ter hominē est irrōnā- le. oīs homo est aīal. igit̄ oīs hō p̄ter ho- minē est irrōnalis. p̄ntis. n. cū impōtē ante

existente vero. ¶ Itēz nō seq̄tur oē. a. incipit esse verum. & omne. b. est. a. igit̄ omne. b. incipit esse verū. vt posito q̄. a. cōuertat̄ eūz illo complexo p̄pō affirmatiua. incipiente oī p̄pōne affirmatiua esse vera. & b. cū hoc cō- plexo p̄positio affirmatiua de scōdo adiacen- te & sit omnis p̄positio de secundo adiacen- te affirmatiua. sed incipiat. c. per imaginatio- nem p̄positio affirmatiua de scōdo adiacente esse. p̄ remotiōnē de p̄nti. & nō incipiat eē ve- ra. & p̄z tūc q̄ aliqd. b. nō incipit esse verum ¶ Itēz nō seq̄tur omne. a. est falsū. & oē. b. est. a. igit̄ omne. b. est falsum. posito enim q̄. a. & b. sint nomina istius p̄ntis huius sillogi- smi facti. est aīis verūz & p̄ntis falsum. p̄ntis. n. se falsificat. & nō antecedens. sit. n. illa p̄sequē- tia in mente sic significans & patet p̄positūz ¶ Itēz non seq̄tur. omne quod est. a. esse- tia est pater. omnis filius est aliquid qd est. a. essentia. igit̄ oīs filius est pater. aīis. n. est ve- rum p̄ hoc q̄ nihil p̄ter patres est filius sal- rem in diuinis. q̄ pater nō est aliud a filio. cō- sequens autem est hereticum. ¶ Itēz arguit̄- tur q̄ illa formula que dicit̄ darii nō sit bo- na. q̄ iste sillogismus non est bonus. quicqd̄ predicatur in antecedente. a. consequente pre- dicatur in p̄ntē eiusdem. sed idem de seipso aut cōuertibile de cōuertibili predicat̄ in an- tecedente. a. consequente igit̄ idem de se ip- so. aut cōuertibile de cōuertibili predicatur in p̄ntē eiusdem. & iste sillogismus est in darii igit̄ & c. patet p̄ntis & minor. & arguit̄ur ma- ior. quia antecedens dicti sillogismi est verūz & consequens falsum. sit enīz. a. ista consequē- tia asinus est asinus. igit̄ tu es asinus te de monstrato. & p̄z tūc q̄ quicquid predicatur in ante. a. p̄ntē predicatur in p̄ntē eiusdēz aut cōuertibile. etiam p̄z q̄ idem predicatur de se ipso. aut cōuertibile de cōuertibili in an- tecedente ipsius. a. p̄ntē. p̄ntis tñ dati sillogismi est falsūz. s. q̄ idem de se ipso. aut cōuertibi- le de cōuertibili predicatur in consequente eiusdem. & sic valeret. tūc a. consequentia. & consequens foret verum sicut antecedens. q̄ conuerteretur cum eo. ¶ Itēz non seq̄tur omnis homo p̄ter sor. currit. sor. vel plato est homo. igit̄ sor. p̄ter sor. currit. vlt̄ cōcludatur q̄ plato p̄ter sor. currit. igit̄ & c. ¶ Itēz nō seq̄tur incipit oīs hō cē sor. s3 sor.

Tractatus

est hō. igitur incipit for. esse for. q: posito q: iaz nō sit nisi for. q: ante fuerit. et etiā immediate ante instās qd est pñs fuerit alij boies cū sorte est añs fillogisimū verum. et pñs falsum. et iste fillogisimū est in darij. q: maior est vlis affirmatiua. et minor etiā. ita qñs et quāta sicut d3 esse est. igitur et. ¶ Itē non sequitur pñitit oīs denarius tibi. sed. a. est denarius. igitur promittit. a. tibi. q: añs vt p3 in casu est verum. et pñs falsum. igitur et. ¶ Itē non sequitur contingenter omne intelligens est deus sed deus est intelligens. igitur. cōtingēter deus est deus. ¶ Itē nō sequit oīs hō est aīal solus for. est hō. igitur solus for. est aīal.

Ad primum d3 q: illud argumentū factū ex illis exceptiuis nō est in barbara. q: maior nō est simplex affirmatiua. nec pñs. qd tñ requiritur. ¶ Ad secundū dicitur q: ad hoc q: aliquis fillogisimū sit bonus in aliqua figura requiritur q: termini nō stent magis ample in pñmissis q: in cōclusionē. neq: ecōtra. qd nō est ibi. ¶ Ad tertiu dicitur i insolubilibus. ¶ Ad quartū dicitur q: de forma solū sequitur q: omne qd est filius est pñ. et hoc est verum in diuinis. ¶ Ad reliquū d3 negādo istum fillogisimū esse in darij. s. quicquid predicatur in antecedente. a. consequentie predicatur in consequentie eiusdem. sed idē de se ipso predicatur in ante pñs. aut conuertibile de conuertibili. igitur idē de se ipso aut conuertibile de conuertibili predicatur in consequentie eiusdē. q: plus predicatur in minori q: subiicitur in maiori. q: iste terminus. de se ipso. nō pōt tenere se a parte subiecti illius minoris. cum regatur a parte post. ¶ Ad alias formas simul. dicitur q: ad hoc q: valeat fillogisimū in darij o3 q: subiectum maioris stet mobiler distributue. aliter nō valet cōsequentia. sicut neq: in alijs fillogisimis in quibus maior est vniuersalis affirmatiua. ¶ Et si forte arguitur q: istorū fillogisimorū nō reperiuntur antecedentia vera consequētibus exi stentibus falsis. q: tunc esset dare vniuersales veras quaz cēs singulares essent falsē. d3 cōcedendo pñsionē. Ad aliā formā cū arguit q: iste fillogisimū nō valet oīs hō est aīal. solus for. est hō. igitur solus for. est aīal. Dicet q: iste fillogisimū nō est fillogisimū nec con

sequentia. q: cuiuslibet cōsequētie antecedēs est verum vel falsum. Unde ad hoc q: aliquis sit fillogisimū. requiritur q: antecedēs sit copulatiua et consequens sit propositio cathgorica. si habuerit expressos terminos. et pñcipalis nota totus orationis sit ly ergo. vel igitur. nā si pñcipalis nota in hac ypothetica oīs hō currit. et tu es hō. igitur tu curris sit ly et tunc ista ypothetica nō est pñs. sed vna copulatiua. cuius prima ps est vna cathgorica. et scda est ypothetica q: nō est bona pñs. puta ista tu es hō. igitur tu curris. Verū tñ licet ponat ly. et sic arguendo. oīs hō currit et solus for. est hō igitur solus for. currit. adhuc nō est bonus fillogisimū. q: in darij si minor sit exclusiua o3 exclusiōne demere i cōclusionē. sō bene sequit oīs hō est aīal et solus for. est homo. igitur for. est aīal. Ex predictis. igitur potest patere q: pñma figura non fillogizat ex puris negatiuis sū aliqua formularū. nec ex puris particularibus. aut indefinitis. ac singularibus. p3 etiā q: octo modos h3 directe et septē indirecte cōcludentes. ¶ Item p3 q: pñma si figura cōcludit o3 genus problematicū affirmatiuum. et negatiuū vniuersale particulare. et indefinitum et.

¶ Secunda figura.

Secunda figura h3 sexdecim mōs. i quorum quodlibet medius predicatur in vtraq: ipsarum premissarum. quorum pñmus signari solet per istam dictionem. cesare. iteger ex maiori vniuersali negatiua minori vniuersali affirmatiua et cōclusionē. vniuersali negatiua. directe conclusa. vt nullus homo ē lapis. omne marmo: est lapis. igitur nullum marmo: est homo. Secundus modus habetur si ex dictis pñmissis concludendo particularem cōsequentis qui per istam dictionem. Cesaro. signatur. Tertius modus habetur si ex datis pñmissis concluderem vniuersalem negatiuam indirecte. quem volumus per istaz dictionem cesares signare. Et quartus modus sequitur ex cesares qui scilicet concludit indirecte particularem consequētis eius. quē per istaz dictionē cesaros assignamus. et preter formale medū arguendi concludit vtraq:

De fillogismus

Illarum conclusiones de inconsueto modo loquendi. sicut et in aliis multis accidit. Sequens forma ex maiori vniuersali affirmatiua et minori vli negatiua directe concludit vlem negatiua q̄ solet. Camestres appellari. Alia est forma sequens ex illa qua Camestro dicem⁹. Et ex vtraq; illarum sequitur vna alia formula. q̄ ex prima sequitur Camestre. concludendo. s. vlez negatiua indirecte de inconsueto modo loquendi. et eodem modo ex camestro sequitur camestros. et hēmus octo. Item alia forma dici solet festino. q̄ concludit particularem negatiua directe. et si indirecte concludimus aliam formam acquirimus. qua festinos appellamus. potest quandoq; fillogizari ex maiori particulari affirmatiua et minori vli negatiua concludendo directe vt hō est aīal et nullus lapis est aīal. igitur lapis hō nō est quē modū sisteno dice mus. Et si indirecte concludimus aliū modū facimus ex datis premissis. quē sistenos appellamus. Reliquus modus qui Baroco dicit⁹ stat ex maiori vli affirmatiua et minori particulari. aut singulari. aut indefinita negatiua. nō enī refert in his modis accipere particularem vel singularem. concludendo particularem. seu singularem negatiua. Ex quo inniri potest alter modus indirecte concludens de inconsueto modo loquendi quē Barocos appellamus. Item potest ex maiori particulari. aut singulari negatiua et minori vli affirmatiua. directe concludi particularis. aut singularis negatiua i hac figura quē modū possumus nominare Baroco. Ex isto sequit⁹ barocos indirecte concludēs. Habet igit⁹ secūda figura modos octo directe concludentes. et octo indirecte concludentes. Ex quibus patet q̄ ista figura multum differt a prima cuius hec figura nō concludat. nisi duo genera pro bleumati. s. vlez et particulare negatiua igit⁹ fin ista figurā nō pōt fieri optima demonstratio cū omnis talis sit affirmatiua et c.

¶ Tertia figura.

Figura sequens formas bz. xx. in vnaqua q̄ pmissa mediū terminū subiciendo. Prima ex duabus vli bus affirmatiuis particularem. aut singularem affirmatiua directe concludit efficiē. quā solem⁹ nominare darapti. vt oīs

hō est aīal. et oīs hō est risibilis. igit⁹ risibile ē aīal. Secundus modus nascit⁹ ex primo indirecte concludēs quē daraptis appello. vt oīs hō est risibilis. et oīs hō est aīal. igit⁹ risibile ē aīal. m. odus indirecte concludit. Alius modus ē quē selapto dicit⁹ perfectus maior vli negatiua. et minori vli affirmatiua particula re negatiua. aut indefinita directe concludenti bus vt nullus homo ē asinus. et oīs hō ē ani mal. igit⁹ quoddā aīal nō est asinus. Ex quo sequitur alter qui selaptos ēē pōt. qui indire cte concludit de inconsueto modo loquendi. Ex selapton vero aliū modū probat. quem dice mus sampleto. sic oīs homo ē aīal. et nullus hō ē asinus. igit⁹ asinus aīal nō est. concludētē de inconsueto mō loquendi. Ex quo alius se quitur quem sampletos appello. de inconsueto modo loquendi indirecte concludens. et redu citur sampletos. ad sampleto conuertendo sim pliciter conclusionem. saltē de inconsueto mō loquendi. sicut sampleto ad selapto p̄ p̄missa rum trāspōitionē sicut selapton ad ferio re ducitur mō suo. et ita de aliis modis inuentis Sequens modus ē disamis pfectus ex maiori particulari affirmatiua. et minori vli affirmatiua concludens directe particularem affirmatiua vt homo est animal. et oīs homo est substantia igitur substantia ē animal. Alius modus fit ex eisdem pmissis concludens indirecte concludēs. s. aīal est substantia q̄ disami appellari potest. Sequens forma est datisi. Ex qua sequit⁹ dat isis indirecte concludens. Alia forma est p̄fecta ex maiori indefinita. aut particulari negatiua. et minori vli affirmatiua. particulare negatiua concludens directe. vt quoddā aīal nō est la pis. et oē aīal est substantia. igitur quoddā sub stantia nō est lapis. q̄ brocardo noīatur. Ali⁹ modus est ex eisdem pmissis indirecte conclu dens. quem brocardos. appello de inconsueto mō loquendi. et intelligit⁹ iste inconsuetus mo dus p̄dicandi in formis in quibus est necessitas q̄ in oibus canēdiz est ne arguat⁹ a nō distri buto ad distributū. q̄ nō erit de forma ar gumentū. Sequens forma est brocardo p̄fecta ex maiori vli affirmatiua et minori particu lari vel indefinita negatiua. concludens directe particulare. aut indefinita negatiua. vt oīs hō est aīal. et hō nō est lapis. igit⁹ lapis aīal nō ē. Sequens modus ex eisdem pmissis indire

De sillogismis

et cōcludens pōt appellari bācoridos. Alius
modus cōstat ex maiori vli negatiua. et mi-
nori p̄ticulari affirmatiua. cōcludens directe
p̄ticularē. aut indefinitā negatiuā. vt nullus
homo est accidens et qdam hō est substantia
igit̄ substantia nō est accidens. quē serifon appel-
lamus. Sequēs forma haberi pōt. si ex eisdē
p̄missis cōcluserimus indirecte. quāz serifos
appello. Alia forma est ex maiori indefinita.
aut p̄ticulari affirmatiua. et minori vli nega-
tiua. cōcludens directe p̄ticularē negatiuā
vt qdam hō est substantia et nullus hō est ac-
cidens. igit̄ quoddā accidens substantia nō est.
quā formā volo appellā serifeson. Ex q̄ for-
ma possum? aliā vēdicare si ex eisdē p̄missis
indirecte cōcluserimus. vt qdam hō est suba
nullus hō est accidens. igit̄ quoddā accidens suba
nō est. quā formā dico serifesos. Quib? intel-
lectis p̄ q̄ ista figura nonē h̄z modos dire-
cte cōcludētes. et. xi. indirecte cōcludētes.
p̄z ē q̄ ista multū differt a prima. q̄z nō p̄clu-
dit vli affirmatiue. nec vniuersaliē negatiue.

Quarta figura.

Figura

q̄rta cōtinet. xv.
mōs subicēntes
et p̄dicātes mediūz in p̄missis vt
ois hō est aīal. et oē aīal est suba
igit̄ ois hō est suba. et cōcludit̄

indirecte. et iste modus barbara nōiatur. Ex
quo sequitur alter cōcludēs p̄ticularē. aut inde-
finitā affirmatiuā. ex eisdē p̄missis quē barba-
ri nōiamus indirecte cōcludens. Terti? mo-
dus est Clamarent p̄stans ex vli affirmatiua
et vli negatiua p̄cludēibus indirecte vliēz ne-
gatiuā. vt ois hō est aīal. et nullum animal
est lapis. igitur nihil quod est homo est lapis
Ex quo sequitur alter modus quē clamorō ap-
pello. cōcludens ex eisdē p̄missis p̄ticularē
aut indefinitā negatiuā indirecte p̄stans istius
sillogismi vocati clamaret. Sequēs modus
dīrami nōiatur. indirecte cōcludens ex maio-
ri p̄ticulari affirmatiua et minori vli affirma-
tiua p̄ticularē affirmatiuā. vt tu es hō. et ois
hō currit. igitur tu curris. Sequēs forma ē
serifeso ex p̄ticulari affirmatiua et vniuersali
negatiua indirecte cōcludens p̄ticularē nega-
tiuā. vt tu es homo et null. s. homo currit. igi-
tur tu nō curris. Alia forma est quā designa-
bimus p̄ tres primas syllabas huius dictiōis

Baralip̄tō cōstans ex duabus vniuersalib?
affirmatiuis. cōcludens p̄ticularē affirma-
tiuā. et sequit̄ illa forma ex barbari p̄ cōuer-
sionē cōclūfionis et e contra. Alius modus est
clamētes directe cōcludens cōclūfionē sillo-
gismi vocati clamēt. Ex quo sequitur alius q̄
clamētos appellatur. directe cōcludēs. Item
alius modus est quē volumus serifesos ap-
pellari p̄fectus ex maiori p̄ticulari affirma-
tiua. et minori vniuersali negatiua cōcludēs
directe p̄ticularē negatiuā. Sequens dī-
ramis adpellatur. cōcludens ex maiori p̄ti-
culari affirmatiua. et minori vniuersali affir-
matiua p̄ticularē affirmatiuā. Sequēs
sempasmo dicit̄ ex maiori vniuersali negati-
ua. et minori vniuersali affirmatiua cōcludēs
indirecte p̄ticularē negatiuā. Itē alius
modus dicitur sempasmos. ex eisdē p̄mis-
sis p̄ticularē negatiuā directe conclu-
dens. p̄cludimus modus serifeson appel-
latur. ex maiori vli negatiua. et minori p̄ti-
culari affirmatiua indirecte p̄ticularē negatiuā
cōcludens. Cūtinuus modus serifeson ap-
pellatur. ex consimilibus p̄missis p̄ticularē
negatiuā directe cōcludens. Itē abz
igitur figura quarta modos. xv. val. directe
et septem indirecte cōcludētes. **Ex pre-**
dictis patet quomodo figura quarta potest
omne genus problematis concludere sicut et
prima. Differt autem hec figura a prima in
modo faciēdi serif. eo qd̄ q̄tuor: primi modi
prime figure ex naturali aptitudine intellect?
ab eo facilius apprehendunt̄. et ideo figura
maxime faciēs scire est prima. Quibus acce-
ptis patere pōt q̄ si aliqua p̄missarū fuerit
p̄ticularis aut negatiua. conclusio etiā erit ta-
lis et tanta.

Sed iam incidit dubium vtrūz qui
libet modus alterius fi-
gure alter ab vno quattuor: primor: prime fi-
gure possit reduci ad aliquē illoz quattuor. et
arguitur q̄ nō. q̄ aliquis sillogismus in serio
non pōt reduci ad festino. igitur aliquis in se-
stino nō potest reduci ad serio. tenet p̄sequen-
tia hīc p̄pter hoc q̄ si aliquis sillogismus po-
test reduci ab aliquo modo ad aliquem mo-
dum. potest etiam ab eodem ad priorem re-
duci. et arguit̄ antecedens. q̄ iste sillogismus
omnis homo asinum non videt. et ser. est ho-

De fillogismis

mo. igitur sor. asinū non videt. est fillogismus in serio. et iste fillogismus non potest reduci ad festino. et per consequens aliquis fillogismus in serio non potest reduci ad festino. per prima et arguitur asinus. quia iste non potest reduci ad festino nisi maior conuertatur simpliciter. sed maior non potest simpliciter conuertere sic significando igitur iste fillogismus non potest reduci ad festino. et arguitur antecedens. quia si ista conuertatur simpliciter omnis homo asinum non videt. conuerteretur in alteram illarum. aut conuertibilem. omni asinum videns non est homo. aut in istam omnem asinum videns homo non est. sed in nullas illarum conuertitur. quia illa in casu est vera. et quelibet illarum est falsa. quia ponatur quod quilibet homo aliquem asinum videat et aliquem etiam non videat. et nihil videat asinum nisi homo. tunc ista est vera. omnis homo asinum non videt. et ista est falsa. omnem asinum videns non est homo. quia eius contradictoria est vera. nec in istam potest conuertere. omni asinum videns homo non est. quia in conuersione simpliciter partes principales extremorum debent superponere eodem modo. et etiam si sic conuerteret illa simpliciter. tunc contra valeret argumentum. prima est falsum. quia non sequitur. omni asinum videns homo non est. igitur omnis homo asinum non videt. igitur et c. Item aliquis fillogismus in baroco non potest reduci ad barbara. igitur et c. per prima et asinus arguitur. quia iste fillogismus non potest reduci ad barbara. omnis lapis est maius. sor. non est in aiatu. igitur sor. non est lapis. et iste fillogismus est in baroco. igitur et c. per prima et maior arguitur quia non potest iste fillogismus reduci ad barbara nisi contradictorius conclusionis fiat premissa in barbara. sed contradictorius conclusionis non potest esse premissa in barbara cum sit singularis igitur et c. Item aliquis fillogismus in brocardo non potest reduci ad barbara. igitur et c. per prima et asinus arguitur. quia iste fillogismus non potest reduci ad barbara. tamen suba non est accidens. et omnis substantia est aliquid. igitur tamen aliquid non est accidens. Ideo forte dicitur concedendo quod potest reduci. Sed contra iste fillogismus non est bonus in brocardo. igitur nec reductus ad barbara erit bonus. probatur antecedens. quia prima fillogismi est falsum et asinus verum. hoc. non est falsa tamen aliquid non est accidens. quia ex ea sequitur quod omne non aliquid sit accidens. Item si du-

bium sit verum sequitur quod omnis modus alius a prima mo prime figure possit reduci ad istum per impossibile. prima falsum. quia per idem quilibet modus ad quelibet modum posset reduci. quia si celaret posset reduci ad barbara. tunc et barbara posset reduci ad celaret. quia eadem est via redit et recessus. sed probatur prima persequentia. quia celaret potest reduci ad cesare. et cesare potest reduci ad disamis. et disamis ad darii. et darii ad barbara. igitur et c. et sicut arguitur de hoc. ita arguitur de aliis. Item aliquis est fillogismus bonus in festino qui non conuertitur cum fillogismo in serio. igitur non omnis fillogismus in festino potest reduci ad serio. per prima et probatur antecedens. quia iste fillogismus nullum verum est conclusio conclusa in serio. et b. est conclusio conclusa in serio. igitur b. non est verum est fillogismus factus in festino. et iste non conuertitur cum fillogismo facto in serio. ex eisde terminis. igitur et c. patet prima. et probatur asinus. quia non conuertitur cum isto nulla conclusio conclusa in serio. est aliquid verum. et b. est conclusio conclusa in serio. igitur b. non est verum. et iste est fillogismus factus in serio. igitur et c. et quod non conuertatur probatur. posito quod non sit aliqua alia propositio a propositio que est altera fillogismo in istorum vel eius parte. et sit verum illorum fillogismo in mentalis. et per quod illi fillogismi non conuertuntur. quia premissa in festino sunt vere. sicut conclusio. sed in serio conclusio est falsa. quia se destruit. ideo sequitur quod illi fillogismi non conuertuntur. quia si aliqui fillogismi. aut conclusiones conuertuntur oportet premissas et conclusiones inuicem conuertere. Item aliquis fillogismus in celare non potest reduci ad celarent. igitur et c. patet prima et probatur asinus. quia iste fillogismus omne animal aliquod animal non est et omnis homo aliquod animal est igitur omnis homo aliquid animal non est. non potest reduci ad celarent. quia maior non potest conuertere simpliciter. quia augetur in conuersione simplici a non distributo extremo ad distributum extremum. Ideo forte dicitur quod iste fillogismus est in celare. et non potest reduci ad celarent. Sed contra. quia ista non est formalis consequentia. quia non sequitur omnis fenix aliquod animal non est. et omnis fenix aliquod animal est. igitur omnis fenix fenix non est.

De sillogismo

Ideo dicitur qd ois sillogismus in se-
cunda tertia et quarta figura qui
fit de terminis cōibz. et de propositionibus
nō se falsificantibus. reducitur ad aliquem il-
lorum quattuor. sed nō ois qd cōtra. et iō ces-
sat primū argumentum et secundū. **A**d
tertiū cu3 arguitur. qd iste sillogismus est bo-
nus tantum subitātia nō est accūs. et ois sub-
stantia est aliquid. igitur tantū aliqd non est
accūs. dī qd nō pōt reduci. qd nō est bonus i
aliquo mō. qd ut dictum est si aliqua premis-
sarū fuerit exclusiua pp formalitatem conse-
quētie ois dēmere exclusionē pñtis. **A**d aliā
dī qd qlibet modus fin aliqua3 oppositionē
pōt reduci ad primū modū pñe scō3 dictū3
nō tñ arguendo sū omne genus oppositio-
nis. ut pz volēti sillogismos formare. **A**d
aliud dictum est. **A**d vltimū negat qd iste
sillogismus fit in cesare ut pbat argumētū.

Stendemus

o propositiōes cōcludere possint
expositorij sillogismi. et premitti
mus qd nullus terminus pōt cē-
prius in mente alicuius qd talis terminus de-
monstratiuus simplex. hoc. qd si nō. proce-
datur in infinitum in cōceptibus. Accipit se-
cundo qd nullū verbū pōt esse in mente alicu-
ius prius qd verbum subitātū est. Ex qui-
bus sequitur qd nulla propositio pōt esse prius i
mente qd talis ppositio. hoc est. Ex his quo-
q3 sequitur qd q3 est aliquis terminus menta-
lis q per aliū terminū mentālē procedentem
declarari non pōt. tñ aliqua propositio men-
talis q per nullam aliā in intellectu declarari
aut generari pōt. qd aliter esset processus i in-
finitū in euidentijs. Ex quibus vltra sequitur
qd conceptū cōm pcedit aliq3 propositio in
mente. pz etiā qd prius est in mente propositio
affirmatiua q3 negatiua. et de secundo ad
iacente q3 de tertio. et categorica q3 yperbe-
tica. et gnālī incōplexū. q3 cōplexū. et qñ p-
bare aliquā ppositionē est ipsaz declarare. iō
est aliqua propositio q nō est probabilis. et ē
illa cuius nullus terminus est per alium ter-
minū in intellectu pcedentē generabilis. Et
qd aliqui sunt termini et propositiones decla-
rabiles seu mediati. ideo concludit qd termi-
nos sū quos. aut p quos propositiones sūt

probabi es. aut nō probabiles quidam sunt
declarabiles seu mediati. et qdam immediati
et nō probabiles. et terminū hic appello par-
tē propinquā grāmatice oionis puta nomen
vel verbū. aut aliquā oionis partem cathe-
gorematicā. aut sine cathegorematicā. ois aut
terminus est mediatus. aut immediatus. qre
etiā propositiones et alie partes oionis inde-
clinabiles sunt mediate. vel immediate q3 uis
nullum terminum habeant interiorē. aut su-
teriorē. q3 describi possint. Terminum aut
immediatum voco simplicē terminū demon-
stratiū. aut subiuū verbū quod nō cōtigit in
suo genere notiorē reperiri. Ex quo seqt
qd nō ois terminus demonstratiuus simplex
est immediatus sicut sunt tales termini. talia
taliter. tantus demonstratiue tenendo.

¶ De sillogismo expositorio.

Aperest

s cum sit osten-
sum qualiter
ordinentur forme facientes sci-
re a priori ostendamus regulas ge-
nerantes sciam a posteriori. sū
quas formāt sillogismi. quos expositorios
vocat. Et est hec suppositio generalis i qtu-
or figuris. qd in quolibet sillogismo exposito-
rio terminus q est medius est terminus di-
seretus. aut aggregatus ex termino cōi et di-
sereto. et in omni figura fit sillogismus bonus
expositorius affirmatiue. ut in prima figura
hoc currit et hō est hoc. igitur hō currit. In
secunda currens est hoc. hō est hoc. igitur hō
est currens. In tertia hoc currit et hoc est hō
igitur hō currit. In quarta etiam. ut hō est
hoc. et hoc currit. igitur hō currit. directe aut i
directe concludēs. Sillogismi aut negatiui
maiori existente negatiua in prima secunda et
tertia figura sequitur cōclusio negatiua dire-
cte cōclusa. ut hoc nō currit hō est hoc. igitur
hō nō currit. maiori aut existente negatiua i
quarta figura. minori exite affirmatiua seqt
cōclusio directe vel indirecte d incōsuetō mo-
do loquēdi. Sed i ea de figura minori exite
te negatiua et maiori existente affirmatiua se-
quitur cōclusio indirecte de consuetō vl de
inconsuetō modo. minori autē existente nega-
tiua in prima secunda et tertia figura nō seqt
aliquid. nisi concludatur indirecte de incōsue-
to modo. ut nō sequitur hoc currit et homo

Expositorio

nō est hoc. igitur hō nō currit. Ex quibus potest patere quod in nulla figura ex omnibus vltimis. aut ex omnibus indefinitis sillogizari potest. nisi in secunda. in secunda autem bene contingit. ut currēs est hoc. et hō est hoc. igitur hō est currens. filius sequitur omne currens est hoc. et ois hō ē hoc igitur ois hō est currens.

Sed contra forte arguitur probando quod sillogismus expositivus affirmativus nō est bona consequentia. ut hoc currit et hoc est sor. in quantum sor. igitur sor. in quantum sor. currit consequens. n. ē impossibile et alius contingēs. ¶ Itē nō sequitur hoc currit. et tūc hoc est sor. igitur tūc sor. currit. ¶ Itē nō sequitur hoc falsificat se. et hoc est. a. igitur a. falsificat se pñs. n. est falsum. et alius vix demonstrando pñs per alius. et sit. a. nomen singulare consequentis. ¶ Itē nō sequitur hoc corpus est maius. b. et hoc corpus est. a. numerus. igitur a. numerus est maior. b. ponat. n. q. b. sit medietas a. corpus. et ponamus grā argumētū quantitātē nō distinguere a re quanta. et sequitur quod antecedens est vix. et pñs falsum. falsum est. n. q. iste numerus sit maior. b. q. nō est maior numerus. neque maior quantitas. q. nō maior numerus ē. a. q. b. imo nec maior quantitas ē sit maior quantitas cōtinua. ¶ Itē nō sequitur. hoc ē pñ et hoc est filius. igitur filius ē pñ. ad pñm et secundū dī quod minori

Sed existente exclusiva. aut reduplicativa nō sequitur cōclusio cū dictione exclusiva aut reduplicativa. sed bene sequitur dēpta dictione exclusiva. aut reduplicativa. ¶ Ad tertium dicet in insolubilibus. ¶ Ad aliud dī negando istā pñam. hoc corpus est maius. b. et hoc corpus est. a. numerus. igitur a. numerus est maior. b. sed solū sequitur cōcludendo maiorē extremitatē de minori quod a. numerus est maius corpus. b. q. maior extremitas dī ē ēly maius. cū suo substantivo. et ita generaliter dī in sillogismis expositivis. quod maior extremitas dī concludi de minori. et iō frustra cōcedit. quod ille numerus est maior. b. et nō maior numerus. b. ista intensio est maior. b. intensio. et tūc nō est maior intensio. b. intensio. ē forte sit maior quantitas. ¶ Ita etiā frustra dī quod illa rarefactio erit vniiformis p totaz. a. hora. et nō erit vniiformis rarefactio. ga adie

ctiū positi a parte predicati illo mō semper adiacet suo substantivo posito a parte subiecti sicut in silibus sor. est albus. et hō hoīe est maior. significant. n. ille quod sor. est albus sor. et quod hō hoīe est maior hō. et sic de alijs. Sed si contra forte arguitur quod ista foret impossibilis sor. est maior platone. et filius ista sor. est discedens a platone. Dicere concedendo vtrūque. Unde sor. nō est alius a platone. licet sit aliud vel alius hō. ¶ Ad aliud dī forte quod nō valz iste sillogismus. ga oportet quod maior et minor regulentur p dī de omni. ut sic omne quod est hoc est pñ. et omne quod est hoc est filius igitur filius est pñ. tunc. n. valet pñ. sed antecedens est falsum ut forte dī. ¶ Sed cōtra istā responsionē arguit. ga aliqd qd est pater est filius. et nihil est pater qd non sit filius. nihil. n. est pñ nisi essentia divina. igitur omne qd est pñ est filius. ¶ Itē nihil preter patrē est filius in divinis pñis. igitur et c. ¶ Ideo aliter dicitur quod nō est formalis pñ sillogismus expositivus nisi concludat conclusio p talē terminū qd est. ut hoc est pater et hoc est filius igitur quod ē pater est filius. quāqz illud nō oportet ponere nisi ubi vna res vltis ē plurā singularia. In alijs autē nō erat argumētum. sed idē de forma argumēti. ¶ Itē probabiliter dicitur quod hoc pater est filius significat disiective sic quod pñ pñ est pñ filij vel res q est pater est res que est filius. et hoc est verum. sed de hoc nō plus nunc. ¶ Itē nō sequitur hoc potest esse iustū et hoc est non iustū. igitur nō iustū potest esse iustū. antecedens enim est contingens et pñ impossibile ga tantum iustum potest esse iustū. ga iustū potest esse iustum. et nihil nō iustū potest esse iustum. ¶ Itē nō sequitur hoc p totā istā horā augebitur. et hoc est vel erit sor. igitur sor. p totā illā horā augebitur. ga in casu alijs est verum et pñ falsum. ponendo quod sor. sit bipedalis quantitas. et vni eius pedale sit. a. qd augebitur vniiformiter in ista hora ad sex galterum. et quod sor. residuū quantitatis deperdat vniiformiter adequate in hora illa. ita quod soluz a. remanebit sor. et sequitur si illud argumētū valet quod sor. p totā istā horā augebitur. ga. a. p totā istā horā augebitur. et a. erit sor. igitur sor. p totā illā horā augebitur. tener cōsequētia p regulā. ¶ Sed arguitur. quod nō. q.

De fillogismo

for. p totā illā horā diminuet. q. for. p totam illā horā plus depdet q. ipse acgret vt sequitur ex casu. igitur p totā illā horā ipse diminuetur. igit nō augebit. p3 pñā. q. ipse nō simil diminuet. et augebitur. ¶ Itē q. si ipse pcedit tñ acquireret in illa hora q̄tum depderet ipse nō augetur. igitur si ipse plus depderet q̄ acquireret ipse nō augebitur. ¶ Itē arguit in eodē casu q. for. erit minor. for. p magnum tēpus. q. a. p magnum tps. erit minor. for. et a. est vel erit for. igitur for. p magnum tps erit minor. forte. pñs falsum. q. a. for. p̄tinue erit cōlis sortis. sed q̄cūq. ipse erit cōlis for. nō erit minor. ideo et. minor arguitur. q. a. sequitur for. in. a. instanti grā exēpli erit minor. for. ergo pro tūc nō erit eque magnus cum for. et pñā ab exposita ad alterā exponētem. ¶ Itē ponatur q. finis in fine hore in instāti i quo incipit esse. ita q. a. est for. et sequitur q. in illo instanti for. incipit esse for. et definit esse for. et tñ for. immediate ante hoc instans. qd ē pñs fuit for. et immediate post instans qd est pñs erit for. ponēdo cōtinue q. for. sit terminus discretus. pñs est impossibile. et arguitur cōsequētia. q. a. incipit esse for. et a. est vel incipit esse for. igitur for. incipit esse for. p3 pñā. et maior arguitur. q. a. in instāti qd est pñs. a. est for. et nō immediate ante instās qd est pñs. a. fuit for. q. a. p̄tinue ante instās qd est pñs. a. erat ps sortis. qñ erat. sed iā altera ps arguitur. f. q. for. definit esse for. q. ponat cū toto casu q. b. fuit vna de partibus sortis. et iā sic primū instās in quo nō est ps for. tūc arguit q. for. definit esse for. q. a. hoc definit esse for. demonstrato. a. et b. et hoc est vel definit esse for. igit for. definit esse for. p3 pñā p regulā et maior arguit. q. a. hoc in instāti qd est pñs nō est for. et immediate ante instās qd est pñs hoc fuit for. igit hoc definit esse for. p3 pñā. q. a. istas cās veritatis h3 ty definit. et si sic sequitur tota conclusio. f. q. for. definit esse for. et q. for. incipit esse sortis qd fuit probādū. ¶ Itē data ista regula seq̄t q. nullus hō vnq. dect net esse. et q. q̄libet hō est eternus. et q. nullus hō vnq. moriet. et arguit pñā. q. a. iste bīnarius demonstrādo materiam sortis et eius formam nunq. definit esse. et iste binarius est vel erit sortis. igitur sortis nunquam definit esse. Ideo forte conceditur q. for. nua-

quam definit esse. p. ppter id q. ipse binarius nunq. definit esse. ¶ Sed contra. non cōtinne erit ista materia nec cōtinne erit ista forma sine ista anima. igitur nec p̄tinne erit iste binarius. igit nō p. p hoc est concedēdū q. for. nunq. definit esse. q. iste binarius nunq. definit esse. p3 pñā. et pbat añs. q. ista materia nō cōtinne erit substantia. nec cōtinne erit corpus. igit ista materia nō p̄tinne erit materia. p3 pñā et pbat añs. q. ponatur q. illa materia aliqñ diuidet in duas vel in tres ptes disunctas. seu discōtinuas sicut de factō aliqñ erit. et sequitur tūc. q. hec materia nō erit materia. q. a. nō erit corpus. q. omne corpus est p̄tinuū. nec erit substantia. sicut nec vniuersum est substantia nec corpus. ¶ Itē arguit q. nō p̄tinne erit ista aia. q. nō p̄tinne erit ista aia actus. i. forma substantialis prima corporis physici organici in potētia vitā habētis. id nō p̄tinne erit ista aia. et pñā a diffinitione ad finitū. nō est. n. aia nisi aninet. et ab aiando dicat. Ita etiā arguit q. iste binarius nō p̄tinne erit iste binarius. q. a. separata materia i tres vel plures ptes discōtinuas. iste q. a. est binarius nō erit binarius. q. a. erit trinaris aut q̄ternarius sic q. non binarius. ¶ Itē for. est materia et aia intellectua ab eo distincta. et a vegetatiua. et sensitiua. igit for. nō eternaliter erit. pñā p3. et añs est dubitādū. igit pñs nō est negādū. ¶ Sed ad p̄mū dī negādo pñas. nec arguit p regulā. q. semper hec duo secūda sunt p regulis generalibus. primū q. in fillogismis nunq. est arguendū a nō distributo ad distributū p. p formā pñs. f. in q. in fillogismis termini nō debēt p pluribus supponere in antecedente q̄ in consequēte de forma. et aliter nō sunt fillogismi. Ex q̄bus duobus patet. q. iste nō est bonus quia iste terminus non iustus distributionē includens non sumitur eque ample in p̄mis. sicut in conclusione. Sed deberet sic sumi minor. et hoc pōt esse nō instū. et hec eēt falsa q. significat q. hoc pōt esse aliqd qd nō pōt eē instū. sicut declaratū est. vbi tractatū est d terminis infinitis. et sicut ista nō valet. sic nec ista. hoc erit verū. et hoc est aliud a vero. igit aliud a vero erit verū. hoc pōt currere. et hoc est aliud a corrente. igitur aliud a corrente pōt currere. Et per hoc soluitur argumen-

Expositorio

lum per quod arguitur. q. hec consequentia non valet. a. incipit esse verum. et nullus dī ferens ab. a. aut non. a. incipit esse verum. igitur tantum. a. incipit esse verum. Et si arguitur q. integrum potest esse album. et infinitum potest esse instum. igitur non album potest esse album. et non instum potest esse instum. ne gā consequentia prima. et a. secunde. quia terminus infinitus est superior ad terminum priuatiuū. ¶ Ad scdm cū arguit ista cōclusio. q. for. augebit p totā istā horā. et p cādez horā diminuet. dī q. conclusio est impossibilis. sicut pbat argumētū. et ad casus ibi factū. dī ipm negādo. ex illo. n. sequitur illa conclusio. vt p3 intelligēti materiā. admissio tñ q. for. idem numero possit augeri et diminui. et hīc alias ptes q. habeat. pcedendū est q. a. nō augebitur cū residuo casus. q. for. n. augebit. et for. est vel erit. a. igit. a. nō augebit. Et cū infer tur vltra i eodē casu q. for. p magnū tps erit minus for. negat illa pñ. q. cōtinue erit egi for. vnde cōcedendū est pster q. h. a. sit mī nor for. et cōtinue erit ita q. a. est minus for. ante finē hore. tñ. a. nunq. erit minus for. q. cōtinue. a. erit egi for. q. pñue for. erit egi his for. ¶ Ad aliud cū infer q. for. incipit eē for. et for. definit esse for. ponēdo cū toto casu q. for. fuit. et immediate post hoc erit. dī negādo cōclusiōne p vtrāq. pte in dato casu. Et ad argumētū cū dī. hoc incipit esse for. et hoc est. vel incipit esse for. igit. for. incipit eē for. pcessa pñ. negatur maior. Et cū arguitur pro maiori in hoc instāti qd est pñs. a. ē for. et nō immediate ante instās. qd est pñs. a. fuit for. igit. et negat minor. q. immediate ante instās. qd est pñs for. fuit for. et for. est vel fuit a. igit. immediate ante instās. qd est pñs. a. fuit for. et negat etiā in eodē casu q. for. definit esse for. et negat ista pñ. in instāti qd est pñs hoc nō est for. demonstrato. a. et b. et immedia te ante instās. qd est pñs hoc fuit for. igitur hoc definit esse for. q. ista nō est sufficiens cā propositionis verificāde p istū terminū definit. sed o3 sic arguet. hoc nō est for. nec aliqd qd ē. ē for. immediate ante hoc fuit hoc. et hoc immediate ante hoc fuit for. igit. hoc definit eē for. Sicut etiā non seqt in terminis diuinis. ¶ Posito q. iā sit primū instās. in quo verbum nō sit vniū nature humane. seruata ipa na-

tura humana. tunc hoc nō est deus demon- strādo deū et naturā humanā. et immediate an te hoc fuit deus. igit. hoc definit esse deus. cō sequēs est falsum. q. si hoc definit esse deus et nihil pōt definire eē deus nisi deus. igitur deus definit esse deus. S3 o3 addere p illo antecedēte. nec aliqd q. est deus. immediate an te hoc fuit hoc. si pñ d3 esse formalis. quīs ecōtra nō sit pñ bona de forma. Sed hec re sponsio non videt esse necessariā. q. ex ea se quuntur multe cōclusiones. que aut sunt im- possibiles. aut non multuz distantes ab im- possibilib. sequitur enim q. a. et b. iam sunt cō- lia. et a. immediate post hoc erit duplum ad. b. et a. nihil acquirit. sed depdet. et b. nihil de- perdet. sed acquirit deducta rarefactione et condempnatione. ¶ Item sequitur q. non si ab equalibus equalia auferātur remanentia erunt equalia. ¶ Item q. b. augebitur et a. diminuetur. et nunq. post hoc. a. vel b. auge bitur aut diminuetur. ¶ Item q. a. distat. a. b. per pedalem distantiam. et sine motu loca li. a. versus b. aut econtra. a. tanget. b. ¶ Itē q. per totam istam horam. a. erit album. et p totam istam horam idem. a. erit nigrum. et per totam istam horam. a. mouebitur vni- formiter. quo ad tempus. et per eandem ho- raz mouebitur difformiter quo ad tempus. ¶ Item sequitur contra istam positionē q. a. et b. propositiones in. c. instanti conuer ten- tur significando omnino sicut significabant ante. c. et continue inanebunt in ordinē iā datos vna existente vera. et alia falsa ante. c. consequens impossibile. quia si iste conuer- tentur. in. c. instanti. et modo sunt omnino sic significantes sicut significabunt in. c. et illos or- dines quos iam habent habebūt in. c. et ecō tra iam ipse pueruntur. ¶ S3 arguitur cō sequentia retento casu priori. quia capiantur iste due propositiones. hoc est for. demon- strato. a. et hoc est for. demonstrato sorte to- tali in principio. et sequitur q. hec ē falsa hoc est for. demonstrando. a. et erit falsa per to- tam illam horam. et ista est vera. hoc est for. demonstrato for. et manebit vera continue demonstrando for. vsq. in finem hore. et tūc sequitur tota conclusio. scilicet q. a. et b. sit. a. prima. b. secunda conuerterentur in instanti. c. quia subiecta et predicata cōuertētur cū alijs

Resolutorio

partibus. igitur &c. cū idēz p̄cisse demōstre
tur. sint enim iste mētales sic significādo. & p̄
cise eodē demōstrato. ideo sequitur conclusio tota
p̄banda ponendo q̄ p̄ totā istam horā erūt
a. & b. p̄pōnes sic significantes sicut iaz signi
ficant & vna erit vera p̄tinue. & alia falsa p̄ eā
dem horam. & tñ in fine p̄uertent vtraq; exi
stente vera. ¶ Itēz sequitur q̄ per n̄sibil differt
a capite. ¶ Itēz sequitur q̄ idem pōt seipsum
generare. ¶ Itēz q̄ iste termin⁹ sor. ē termin⁹
accidentalis. q̄ affirmatiue & negatiue de eo
dem predicat p̄ter sui corruptionē. Et etia
sequitur de istis terminis homo. & aīa. q̄ fin
istos auctores pars hoīs nō est homo. ¶ Itē
sicut concedūt de sorte ita possunt cōcedere d
hōtibus aīam extēsas sensitiuā aut vegetati
uā. Et per idem eque bene p̄nt & per eundē
modus r̄ndēdi concedere de igne. & aqua. &
aliis cōpositis naturalibus. nec cōtra mouet
argumētū de verbo. q̄ vna res est plura in
diuidua. & nō sic est in istis singularibus nec
cōtra eos valet Arist. q̄ p̄tra eū dicūt. ¶ S
si forte negat q̄ subiecta simpliciter p̄uertāt
nunc arguit istas copulatiuā eē possibilez hoc
est sor. & hoc nō est sor. in quāz vtraq; signifi
cat subiectum solū sor. & solū p̄ sorte suppo
nit. Ideo alr̄ r̄ndet ad casum prius positum
negando. & dicit q̄ sor. nō pōt h̄re aliā p̄tem
quā ipse h̄z. & breuiter ita r̄ndet de sor. sicut
r̄ndet de plāta aut igne vel aq̄ negando q̄ ali
quis istoz possit augmētari per acquisitionem
suarū partiū. Solemus tñ tales casus admit
tere vbi argumēta nō petant difficultates ta
lem. s. vtrūz res que est in principio sit eadez
q̄ remanet in fine v̄l nō. ¶ Et si cōtra argui
tur p̄ Arist. in primo de generatione ponētes
animata p̄p̄le augeri. dē q̄ modus loquēdi
Arist. ē ita p̄tra p̄cedentē l̄entionē seu r̄fiso
nez sicut p̄tra istam. q̄ p̄cedens opinio ponit
vnica aīam in hoīe indiuisibile fin cuius re
manētiam ponit remanere eūdez hoīem q̄
auget aut diminuit. Arist. aut p̄ter sensiti
uā posuisset intellectū appropriatū sicut syllo
gizari pōt ex variis textibus eius & deducet
infra eū arguet de inceptiōe & desitiōe rez
vbi r̄ndet modo loquēdi. Arist. & variis
cōclusionibus que apparēt false q̄ tñ fin rei
veritate speculantibus sunt vere. ¶ Negādū
est aut fin istā opinione q̄ homo non possit

alterari. & q̄ homo nō possit localiter moue
ri. & q̄ nō possit rarefieri. & p̄dēp̄ari. quāz
ipse nō possit augeri nec diminui v̄l aliquis
homo fuit q̄ nec dānabitur nec saluabitur.
¶ Itēz aliqd fuit baptizātū qd adhuc nō est
qd nō desinit esse homo. nec desinet esse hō
& tñ illud n̄c est homo. ¶ Itēz aliqd qd nō
est deus fuit deus. ¶ Itēz aliqd erit homo
qd iam nō est homo. & tñ nō incipit nec inci
piet esse homo. & erit homo p̄ tps & q̄ aliq
pars sor. sine motu ad quantitatem sit quadru
pla ad sor. igit̄ &c. ¶ Ad aliā formā cum ar
guat q̄ homo est eternus. & q̄ homo morie
tur. & q̄ homo nunq̄ desinet esse. dē negan
do q̄ homo sit eternus. aut p̄petuus. nec va
let illa cō. iste binarius est eternus & iste bi
narius est iste homo. igit̄ iste homo est eter
nus. sed sequit̄ q̄ iste homo est eternus nu
merus. nō est igitur homo p̄petuus lz ipse p̄
petuo aut p̄petualiter erit. ¶ Secūda cōclu
sio pōt p̄babiliter cōcedi. s. q̄ nullus hō mo
rietur intelligēdo p̄ illam q̄ nullus homo de
sinet esse per separationem aīe a materia. si tñ
intelligitur q̄ nullus homo moriet̄. s. q̄ nul
lus aīa separabitur a materia illud negādūz
est. ¶ Tertia vero conclusio cōcedit̄ q̄ nullus
homo desinet esse. q̄ iste binarius nunq̄ de
sinet esse quāz desinet esse illa anima & desi
net esse illa materia. q̄ nulla materia corpōis
aut cōposita necessario est materia. & ē nō
p̄pter hoc sequitur q̄ iste binarius desinet
esse. igitur &c.

¶ De eodem syllogismo resolutorio.

Stendimus

nunc
quas
propositiones etiā concludere pos
sunt expositio sylli. & premittā
mus q̄ terminorum fin quos
& per quos p̄bati possunt propositiones qui
dam sunt mediati. & quidāz immediati. & vo
co hic terminum partem p̄p̄inquam oīōnis
grāmaticae. s. nomen vel verbum &c. Termini
nominum vero immediatorum quidam sunt ine
diati a priori & quidam a posteriori. Imme
diati a priori sunt termini cōmissi transcendē
tes. vel verbum substantiuum. vel verbum
a impliatuum. pōt. non distinguendo poten
tiam contra actum. ex quibus cōstituitur p̄n
cipium notissimum a priori sicut qdlibet enō

De fillogismo

est vel non est. et ideo ista est immediata a priori ens est. Terminus vero immediatus a posteriori est terminus singularis demonstrativus quo non contingit notiorē hā. Ex quibus patet quod in solo propositio, verbo et adverbio coniungit immediatos terminos a posteriori reperiri. In omnibus autem partibus orationis mediatos terminos reperire contingit. Quis non quilibet terminus sit immediatus vel immediatus. Terminorum mediatos quidam sunt resolvable quidam exponibiles de quibus dictum est. et si aliquid sunt officiales dicemus cum de modalibus dicimus. Terminus resolvable est terminus cōs. aut discretus non demonstrativus. quo contingit aliquem terminum immediatum notiorē reperire. eādē rē significante. per quē concludi potest. refert tamen in resolutione do verba et alias partes orationis. quod in resolutione alias partes orationis a verbo capiunt terminus qui est notior a posteriori. In resolutione vero verba capiunt terminus qui est notior a priori. scilicet verbum substantivum. huius. n. resolutione hoc currit. resolutiones est hec. hoc est currens. ideo bene sequitur tanquam a priori. hoc est currens. igitur hoc currit. et ideo a resolvente ad resoluenda vel cōposita in verbis valet argumentum de forma et non e contra. In alijs autem partibus orationis non valet de forma a resoluenda vel cōposita ad resoluente nec e contra. sed de forma bene valet a resolutentibus ad resoluendam. Quod venit autem inter verba resoluenda et alias partes orationis. quod semper componendo. et versus contra. et non e contra de forma. Ex predictis potest patere primo quod hec est immediata a posteriori. hoc est. et quod hec est immediata a priori. ens est. et ad hoc quod aliqua sit immediata a priori oratio quod verbum et substantivum verbum et predicatum si predicatum habet sunt immediata a priori. non tamen requiritur quod quilibet terminus in propositione immediata a priori sit per se notus. In propositione vero immediata a posteriori. quod si non potest a posteriori probari requiritur quod quilibet terminus immediatus esse a priori aut a posteriori. Ex quibus patet quod denominatio propositionis immediate a posteriori vel a priori capitur ab extremo vel extremis. et non a verbo substantivo. Item patet quod non quilibet terminus discretus est immediatus. nec quilibet terminus demonstrativus est immediatus. quod isti termini taliter talis et talis non sunt immediati

quod iste sunt de indefinitis. talis habet currit. tantus habet currit for. demonstrato. Ex predictis quoque hec regula colligenda est. quod quilibet propositio. cuius primus terminus est resolvable resolvable tentus non verbalis probatur de per duo demonstrativa nisi fuerit exceptiva. quod dicitur per tales propositiones aial preter finem est irrationale. quod semper probatur propositio. scilicet probabilis aliquo termino de recipi a primo termino finem quē ipse est probabilis illo modo quo iste terminus est in propositione probabilis. Ex quibus patet quod non quilibet propositio in definita est probabilis per duo demonstrativa. quod talis propositio. tamen aial est hoc non est per duo demonstrativa probabilis. sed exponenda est.

Item ista indefinita non est per duo demonstrativa cōcludenda incipit hoc esse. quod non sequitur incipit hoc esse. et hoc est homo. igitur incipit hoc esse. Item non sequitur. promittitur hoc. et hoc est denarius. igitur promittitur denarius. Cum premissis tamen aduertatur quod non valet hoc argumentum. primus terminus huius propositionis simplicis categorice est resolvable. igitur hec propositio est resolvable. quod ista propositio non est resolvable for. inquantum hoc est aial et primus terminus est resolvable. Item non versus hoc argumentum. primus terminus huius propositionis categorice simplicis est exponibilis. igitur hec est exponibilis. quia neutra istarum est exponibilis. aliud a for. currit. disferens a platone disputat. quāvis primus terminus sit exponibilis. quod illi termini. aliud disferens sunt resolvable in illis propositionibus et non sunt exponibiles in illis.

Sed iam

incidit dubium. utrum quodlibet verbum adiectivum sit resolvable in verbum substantivum et suū participium. et arguitur quod non. primo quod hoc verbum incipit in ista propositione. incipit aliquid instans quod non est esse. non est resolvable in sum es est et suū participium et illud est verbum adiectivum. igitur et cetera. patet contra et arguitur maior. quoniam ista est falsa. incipiens esse est aliquid instans quod non est. Secundo. hoc verbum promittit in ista propositione. promittit denarius. non resoluit in et suū participium. quod si sic maxime resolveret in ista. promittit denarius est. sed non est sic. quod stat quod promittit denarius cum hoc quod nullus denarius sit. promittit. quod inde cedit casus patet. Tercio quod non sequitur hoc se-

De fillogismo

Get. igitur hoc est lectur vel hoc erit legens. p3
q: in casu est ams vey. 7 pns falsum. q: sicut
est supra in ista ppositione 7 in pñlibus. an-
tirps est lecturus. 7 in cōsilib? si illa ppositio
sit vera sic significādo ex cōpōsitione suoz
terminoz supponit ly lecturus respectu hui?
verbi ē. 7 nō ampliā a se neq; ab illo ver-
bo ē. igitur supponit p eo qd est. 7 si sic. tunc se-
quitur q: si antirps est lecturus antirps est le-
ctur qd est. sed a ps pñtis ē falsa i casu eodē.
qa si iste termin? legēs sit pñcipiū pñtis tpis
solū p modū pñtis significās legēs qd ē signi-
ficat. 7 p pñs sensus est q: si antirps erit le-
gēs q: antirps erit legēs qd ē. qd ē ptra casuz.
¶ Quarto. multa sunt verba adiectiva q: ca-
rēt participijs requisitis ad hoz resolutionē. 7
iō nulla hoz ppositionū. forē tēdet legēs for.
meminit lectionis. potest resolui mō dicto.
¶ Quinto si verbū adiectivū resolveretur
aut resolveret in terminū magis cōem. aut
in terminū minus cōez. 7 suū participiū. s3
in nullū hoz resoluit. igitur nō resoluit in ali-
qd verbū. p3 pñā 7 maior 7 minor arguit.
q: nullū vbu est terminus cōis. igitur nullū m
verbū resoluitur in terminū cōez 7 suū par-
ticipiū. p3 pñā. 7 ams arguit. q: ois termin?
cōis est pñcabilis de plurib? sed nullū ver-
bū ē pñcabile de plurib?. igitur nullū verbus
est terminus cōis. p3 pñā 7 minor arguitur.
q: nullū verbū est pñcabile. igitur nullū vbu
est pñcabile. de plurib?. p3 pñā 7 ams ar-
guit. q: in talibus. tu curris. tu es. verbū nō
est pñcabile. q: nihil pñcat qd nō de ali-
quo affirmet aut neget. Sed vbu nō affir-
mat aut negat. q: si affirmaret aut negaret
hoc eēt mediāte vbo. ¶ Itē nihil pōt pñca-
ri qd nō pōt subijci. sed verbū nō pōt subij-
ci. igitur nō. ¶ Itē q: nullū verbū sit terminus
cōis arguit. q: si sic. tñc pōt hē aliquē ter-
minū verbale sub se iteriorē singularē. s3 nul-
lū verbū est singulare vel eē pōt. igitur nō. q:
si sic. sit igitur q: istud verbū ē. habeat termi-
nū singularē verbale sub se qd sit. c. 7 seqt
q: ista est vera. tu. c. es omne ens. q: in ista p-
positione nō est suppositio nisi vbi singularis
pro te dantis supponē 7 nō p alio. igitur nō.
Sed pro huius dubij solutione est acci-
piendū q: resolvere vbu aliqd est
otius vbu exprimere. s. substantiū 7 ei? cor-

rādens participiū. vt hoc verbū currit sic re-
solues. hoc currit. i. hoc est currens. Ex quo
seqt q: verbū substantiū ē. nō est resolvable
q: in nullū verbū notius pōt resolui. ¶ Itē
seqt q: omne verbū adiectivū resolvable est.
7 si nō habeat participiū singulare ē. q: ois
verboz adiectivoz radix est vbu substantiū
ex eodē seqt q: hoc verbū pōt est vbu reso-
lubile. q: illud verbū ē. est nobis notius quo
ad nos. ¶ Itē accipiendū est q: termin? cōis
est terminus simplex q: fin iā habitā signifi-
cationē fin totū vel partē pōt hē terminū
aut terminos sub se fin rectā lineā. Termi-
nus discretus ē simplex predicabilis fin to-
tū vel partē q: ex iā habitā significatione si nō
ultra iā habitā significationē nō pōt hē ter-
minū aut terminos sub se fin rectā lineam.
¶ Ex qbus p3 q: nō ois terminus simplex
est terminus cōis aut discretus. q: tales ter-
mini. 7. vel. ad. nō sunt cōes neq; discreti. p3
etiā q: nullū verbū est terminus cōis aut sin-
gularis genus vl species. q: omne genus vl
species est predicabile affirmabile aut nega-
bile ab aliquo. sed nullū verbū est huiusmo-
di. igitur nō. ¶ Et si forte contra hoc arguit
q: agere 7 pati nō essent genera generalissi-
ma. que tñ posita sunt ab antiquis pro generi-
bus. Dicit q: frequenter antiqui posuerunt
vnu verbū esse superius ad aliud. q: partici-
piū est superius ad participiū. 7 abstractū
ad abstractū sicut agēs 7 calefaciēs aut actio
7 calefactio. sed fin veritatē verba non sunt
genera nec species. ¶ Datet ultra q: non ois
terminus est cathegorematicus vel sincathe-
gorematicus. q: hoc cōplexū. ois homo est
terminus 7 nō est cathegorema neq; sinca-
thegorema. p3 etiā de verbo. q: verbus sub
sincathegoremate vel cathegoremate nō po-
no. q: s3 sincathegorema significatiue sūptū
nō pōt eē extremū nec ps extremū. pōt tñ
eē determinatio aut dispositio extremū. vt sic
verbū est sincathegorema. verbū quodq; nō
est cathegorema. quod p3 ex derivatione hu-
ius vocabuli cathegorema a cathegorizo. as.
verbo greco. qd est idē qd pñco as. inde ca-
thegorema qñ pñcatū. aut predicabile. 7 in
de sincathegorema qñ sit cū pñcato vl pre-
dicabili. cū addat p determinatiōe vel dispo-
sitione eius. p3 quoq; q: isti fin cōez moduz

Resolutorio

loquendi accepti. δ sunt termini discreti. Roma. Bononia. Utterbius. et siles. q: isti termini pnt hre sub se terminus vel terminos. s: recta linea. nā iste terminus roma. aut superponit p cibus et toto aggregato vbis. aut pro hō altero. sed sine sic sine sic. p: q: multa aggregata sunt quoz quodlibet fuit roma et ita dē de fluminū nominibus. Unde nullū istoz terminoz est discretus nisi imponat ad significandū vnā rē. et nullā aliam. puta. b. et p: q: roma cras nō erit roma. nec roma heri fuit roma. stantibus aut cōbus impositiombus ambe iste probant eē vere. roma heri fuit. et roma heri nō fuit. Idē preterea q: nō valet pna ista. ex. a. seqf. b. et nō econtra. igitur. b. est superius ad. a. q: l: scqur hoc albi currit. ideo for. currit. et nō econtra for. currit. igitur hoc albi currit. nō tñ sequitur q: iste terminus for. sit terminus superior ad illū terminū hoc albi. q: ad hoc q: aliquis terminus sit superior ad aliū oportet q: sub se habeat illum sūm rectā lineā sui predicamenti. igitur et ē. et ita intelligendus est Aristo. cum de modo subsistendi loquitur.

Sed tunc

ad dubiū respondēdū est concedendo ipsum s. q: quodlibet verbū adiectiū est resolubile sed tñ nō valet argumētū de forma a cōposita ad resoluēte. sed bene econtra a resoluētibz ad cōpositā. tā tñ verbis q: in alijs. vnde l: formaliter sequatur hoc est incipiens ptransire aliquā partē. a. spacijs. igitur hoc incipit ptransire aliquā partē. a. spacijs. nō tñ sequit cōtra. ita l: sequat hoc est incipiens esse igitur hoc incipit esse. nō tñ seqf cōtra. Et per istā p: rñso ad argumēta. q: dubiū nō ponit q: valeat argumētū a cōposita ad resoluēte. Sed nota q: pñmū et secundū argumētū pbāt vey sicut et tertiū. q: viraq: istarū est falsa hoc est lecturū et hoc erit legēf. δ pñma. pbatū est satis supra. scdā etiā est falsa tenēdo participialiter. sicut hec. antipps erit ens participialiter tenēdo. et nō est iste terminus ens trāsfrēdēs participialiter sumptus. q: nō sequit antipps erit hō. igitur antipps erit ens. nec seqf antipps erit aliqd. igitur antipps erit ens. et ita etiā de pñm nō sequitur. pñm ē ens igitur populus est aliqd ita ē sumēdo istuz terminū pñs principaliter. pro irregulari tñ

participio huius verbi pñm. cōcedendum est q: nihil fuit in instanti pñm. sed si nomina liter sumat pcedendū est q: ois homo q: fuit fuit in instanti pñm. et ois homo erit in instanti pñm. Ex quibus colligi pōt q: nō quilibet ppositio categorica h: aut hre pōt predicatū aut propositionē secū conuertibilē de participio sui verbi. q: ista est huiusmodi desinit instans. qd nō est esse. Itē p: q: verbū adiectiuū vocale aut scriptū nō subordinatur aggregato ex verbo substantiuo et suo participio. q: sic ista incipit instās qd non est esse subordinatur vni false. s. huic. est incipiens instans qd nō est esse. ita dē de illa pñmūtur denarius qui nō est. et sic de alijs.

Sed cōtra

regulā istā. s. q: valet pna a resoluētibz ad resolutā forte arguit. presupponēdo duo vera et necessaria. pñmo q: hec forma arguēdi valet. s. aliquis homō currit qui nō disputat. igitur aliquis homo currit et ille non disputat ista suppositio patet. q: vbi nō sit distributio aut cōfusio impediens valet cōsequētia talis. Secundo presuppono q: impossibile est q: idem predicatum affirmetur et negetur de eodem subiecto seu termino discreto discrete supponente. Quibus datis arguitur cum ista regulā q: for. est for. et q: for. non est for. q: ponatur sicut pñm pñm. nebatnr q: for. sit bipedalis quātitatis. cuius vnum pedale sit. a. et diminuatnr for. vnifor. miter deperdendo adequate totam istā quātitatem preter. a. in tota hora futura. et arguitur q: aliquod qd non est for. erit for. q: hoc erit for. demonstrato. a. et hoc est vel erit aliqd qd nō est for. igitur aliqd qd non est for. erit for. vel sic. a. erit for. et a. est aliqd qd nō est for. igitur aliqd qd nō est for. erit for. et nullum animal nisi homo. igitur homo q: nō est for. erit for. et nullus homo nisi for. q: nullus animal a for. pōt esse for. et si sic. igitur for. erit for. qui non est for. et ultra. igitur for. erit for. et iste non est for. tenet consequentia per pñmā suppositionē. et for. etiā erit for. et iste est for. vt notum est. quia nō est for. nisi for. igitur due partes istarum copulatiuarū stant simul. s. q: for. erit for. et iste erit for. et for. erit for. et iste nō erit for. et sic sequitur q: idē terminus affirmatur et negatur vere de eodem

De fillogismo

termino discrete supponente. puta de ly iste. qz in vtraqz istaz ly iste supponit discrete qd repugnat supponi scde. ⁊ tūc ēt patz sequi qz sor. est sor. ⁊ qz sor. nō est sor. ¶ Itē ista regula data arguit. qz iste hō albus incipit currere sor. demonstrato. ⁊ iste hō albus nō incipit currere ponēdo qz sor. niger currat. ⁊ currat p totā istam hōrā. qz sor. aliqui erit albus. ⁊ p3 scda ps. qz iste homo albus nō incipit currere. qz iste nec est albus. nec incipit currere vlt esse albus vt ponit. ⁊ qz iste homo albus incipit currere arguit qz iste homo albus in instanti qd est pns nō currit. ⁊ imēdiate post instans qd est pns iste homo albus currit. qz sor. imēdiate post instans qd est pns currit. ⁊ sor. est vel erit iste homo albus. igit iste homo albus imēdiate post instans qd est pns currit. p3 pna p illā regulā a resolūctibus ad resolutam ten cōpositam. ¶ Itē data ista regula segtur qz aliquatē nībil est ⁊ taliter qdlibet est. pns est falsum ⁊ impossibile. qz qualiter cūqz qdlibet est taliter quodlibet est. ¶ Item sequit qz aliqua causa qdlibet ens est. ⁊ aliqz cā deus nō est. ⁊ qz vez ⁊ necessarium est qz deus nō pōt esse ⁊ qz verū est qz nullū ens ē seu pōt esse. ⁊ data regula arguitur iste conclusioes. prima. n. segtur qz aliquibus modis nībil est. vt p3 pbando p regulā. igit aliquatē nībil est. p3 pna. qz hoc aduerbiū aliquatē tā notat mōdos plures qz vnu. sicut alii termini aduerbiales taliter. velociter. tarde. ⁊ sic d alius. Et ita nō sequit de forma velociter isti currūt. igit aliqua velocitate isti currūt. h3 cōsequens sit vez. qz celi velocitate isti currūt efficienter ⁊ nō formaliter. ⁊ scda ēt ps prime cōclusiois nota est. ¶ Itē arguit qz p aliquā cām quodlibz ens est. qz p deū qdlibet ens ē ⁊ deus est aliqua cā. igit ⁊c. t3 pna. deus. n. p aliquā cām est. qz p seipsum est. ⁊ ēt aliqua cā est deus qz seipso est deus. aliqua ēt cā nō est. qz p nullā cām aliā ab ipso ipse est. Alia ēt cōclusio segtur qz aliqua est. ppositio vera ⁊ necessaria. vt pono. qz deus nō pōt esse. patz arguēdo p regulā. ¶ Itē aliqua ppositio vera est que nībil est. ideo verū ē qd nullū ens pōt esse. tenendo ly qd relatiue ad ly verum vel necessarium ⁊ ly verū nōialiter. ponatur aīis ⁊ sequit pns. ¶ Itē sequit qz aliqua ppositio nō est vera q nō differt a necessaria. ⁊

aliquis homo nō pōt moueri q insulta velocitate currit. ⁊ aliquis homo nō est homo q necessario est aīal rōnale. oīa ista patent fm regulam. sicut qz antixps nō poterit esse qui necessario erit homo.

Sed ad pīmū dī negādo casū qz ex eo sequitur cōclusio illa. ¶ Ad scdm dicē illo admittō negādo pīmā prem copulatiue huius. s. qz iste homo albus incipit currere. ⁊ negat illa pna in instanti qd est pns iste hō albus nō currit. ⁊ imēdiate post instans qd ē pns iste homo albus currit. igit iste hō alb⁹ incipit currere. qz pbatio huius nō d3 sumi a scdo termino mediato. sed a primo. s. ab isto cōplexo iste homo albus. qd expositore probabile ē. ⁊ tūc p3 qz ista nō pcludit nisi ex falsis si p regulā arguit. ⁊ ita aduertendū est d alius terminus cōplexis sicut sunt isti termini iste homo. hoc currēs. hoc sedens. qz expositore sunt pbandi. qz oēs isti sunt termini mediati. ¶ Ad aliū dī cōcedendo illas pclusioes sicut sequūtur ex regula. ¶ Ad aliū cū inferē qz aliqua ppositio nō est vera q nō differt a necessaria. dicat cōcedendo cōclusioes illas ¶ Uerumtū aduertendū est qz frequēter ppositio negatiua vera nō pōt pbari per duo demonstratiua vera. qz forsan subiectum p nullo verificat. vnde ista nō pōt pbari p duo demonstratiua vera. hō nō currit q velocitate infinita mouetur. qz eius subiectū p nullo verificat. qz relatiuum ibi se tenet ex pte subiecti. qz nō pōt referri illud verbū currit vñ hoc relatiuum. qz semp se tenet ex eadem pte ex tremi pīncipalis ex qua sūū antecedēs. ⁊ iō ista est in sensu cōposito. ⁊ est sensus qz aliquis homo q velocitate infinita currit nō pōt moueri. ideo subiectū eius p nullo supponit ⁊ si ent p3 infra hoc relatiuum. qui nūqz facit sensum diuisum. ⁊ ideo nō refert dicere oīs hō currit qui est albus. ⁊ oīs homo qui est alb⁹ currit. Et si contra arguit pbando qz in casu est vna vera ⁊ alia falsa. ponēdo qz qlibet hō albus currat. ⁊ qlibet niger qescat. qz tūc ista est vera. omnis homo qui est albus currit. ⁊ ista falsa. oīs homo currit qui est albus. quia arguitur. sic oīs homo currit qui est albus. ⁊ oīs homo niger est homo. igitur oīs homo niger currit qui est albus. negatur pna. quia plus subicitur in maiori qz predicatur in mi

Resolutorio

non. Et sicut fallit hoc argumētū. ita et fallit argumētum resoluēdo. nisi caperet cōstantia totius extremi qd̄ resoluatur. unde nō sequit̄ iste homo nō currit q̄ est albus demonstrando hominē nigrum. et iste homo est aliquis homo. igit̄ alius homo nō currit q̄ est albus. Pro oibus igit̄ p̄pōnibus negativis veris resoluēdū p̄bandis dicat̄. q̄ si termini nō ne quorū p̄bande sunt supposita habeāt sunt resoluēdū p̄bande. sed si suppositis careāt capiēde sunt cōtradictorie concludendo istas esse veras indirecte eo q̄ p̄radictorie sunt false. et ita p̄ceduntur cōclusiones sibi illate sū istam regulā p̄bande. Cum predictis memoraēde sunt alque regule. p̄ quas p̄bari p̄nt sex p̄blemātū genera. sed q̄ de vli affirmatiua superius satis dictū. de vli negatiua nūc dī q̄ ipsa p̄bari h̄z p̄ suū p̄radictorium et ita d̄ qualibet alia negatiua. q̄ q̄qd̄ cōtingit affirmare cōtingit negare. vt q̄ v̄x est q̄ alterum oculū h̄ndo tu potes videre. igit̄ hoc est falsa. neutriū oculū h̄ndo tu potes videre. tenet p̄nta p̄posita. ¶ De indefinita autem siue p̄ticulari et singulari teneat̄ q̄ ipsa est p̄banda a primo termino a quo in ea pōt sumi p̄bario. ¶ Ex quo sequit̄ q̄ est diligētē aduertēdum. q̄ nō quelz indefinita siue p̄ticularis p̄bari pōt p̄ duo demonstratiua. q̄ cum p̄bare sit declarare verū. falsū de p̄ se nō probat verū. et ideo illa tñ aīal est homo. p̄ duo demonstratiua nō h̄z p̄bari q̄ sumeret falsum. ¶ Item frequēter accidit q̄ ista duo demonstratiua sunt vera. et indefinita falsa. vt nō sequitur. incipit hoc esse. et hoc est hō. igit̄ incipit hō esse. Et p̄pter has cās iste nō h̄nt p̄bari p̄ duo demonstratiua. necessario hō est aīal. p̄mittitur denarius. homo p̄ter sor. currit. q̄ in talibus reperitur q̄ indefinita est vera. et quelibet singularis est falsa. ¶ Itē p̄ p̄dictis addatur ista regula. q̄ vbi oēs termini sunt īmediati. vel q̄libet. vno excepto. nō refert p̄ponere aut postponere terminos. manēte ea deq̄ q̄litate vbi nō sunt spectātes ad actū mētis. et sine termino ampliatiua. et vbi nō sit dictio exceptiua vel exclusiua. et ideo nō refert inter tales p̄positiones homo est hoc. et hoc est homo. quo ad veritatē vel falsitatē. sed refert. hoc homo non est. et hoc nō est homo. hoc tñ est et unū est hoc. hoc cognoscis et co-

gnoscis hoc. hoc istius scis esse. et scis hoc istius esse. ita etiam refert. album tūc erit hoc et hoc tūc erit album. quia p̄ pluribus supponit ly album a parte subiecti q̄ a pte p̄dicati. q̄nis iter solū p̄ bis que erūt. sed nō refert. nūc tu curris. et tu curris nūc. hic tu eris et tu eris hic. nūc necessario tu es. et tu es necessario nūc. q̄ aduerbiū semper refertur ad verbum vel participium qualitercūq̄ tran-

Sed incidit dubiū vtrū idē problema possit pluribus modis concludi.

¶ Ad qd̄ dubium sine verbis rīdeo q̄ particularis affirmatiua et vli negatiua de subiectis nō trāscendētibus ad minus quadru- p̄liciter p̄bari p̄nt. a p̄iori a posteriori. eque et indirecte. vt ista p̄pō homo currit a posteriori pōt p̄bari sic. hoc currit. et hoc est homo. igit̄ hō currit. A p̄iori sic. oē aīal currit homo est aīal. igit̄ homo currit. ab eā sic rīsbile v̄t aīal rōnale currit. igit̄ homo currit. indirecte sic. q̄ p̄radictoria istius signifi- catiō principaliter q̄ homo currit est falsa. igit̄ ista est vera hō currit. Et sicut dictum est de infinita vel p̄ticulari sic dicēdum est de vli affirmatiua. q̄ a posteriori pōt p̄bari p̄ sua singularia. a p̄iori capiēdo terminos nāliter notiores. Et ita et est dicēdū de vniuersali negatiua et p̄ticulari negatiua. verū istē regule nō sunt v̄les. q̄ frequēter interuenit impedimētū. q̄ multoties a singularibus ad v̄les nō valet p̄nta. vt dictū est. et dicet̄. sed p̄ hoc tñ nō tollitur dubiū. q̄ ipsū nō ponit nisi q̄ aliqua p̄pō pōt pluribus modis p̄cludi qd̄ verum est de multis et de maiori pte.

Sed q̄ frequēter ponit̄ indefinita p̄ticulari posset queri dubiū vtrū cōtinue si indefinita sit vera p̄ticularis sibi cōr- rādens sit vera. ¶ Ad qd̄ dubiū dī q̄ i oibus p̄terq̄ in p̄pōnibus se destruetibus si indefinita sit vera et p̄ticularis sibi cōrādens est vera et ecōtra. In p̄pōnib⁹ tñ se destruetibus nō sic est. q̄ existentibus solum bis p̄positionibus. p̄positio p̄ticularis est falsa. et aliq̄ p̄positio p̄ticularis est falsa. vna se falsificat. ista p̄ticularis. et alia nō. si indefinita. et iō vna est vera. et alia ē falsa. igit̄ et c.

Sed ad hoc forte petitur nūqd̄ oīs p̄positio sit probabilis. et arguit̄ q̄

Tractatus

nō. q: ista ppositio. hoc est demonstrato ali
quo ente. nō est pbabilis. q: ipsa nō est certifi
cabilis p aliquā euidētiā cū ea nulla ppositio
possit esse notior. ¶ Oppositū arguit. q: ois
ppō pōt in p̄sa bona cōcludi. igit ois ppō
pōt h̄re aīis ad illam. sed omne aīis ad ali
quam ppositiōem pbat illam. igit &c.

Ideo dī q vno modo pbabile idē est
qd declarabile v̄l certificabile. &
istō modo nihil pbat nisi verū. & hoc modo
sepe inimus v̄l. nō tñ oē verū est pbabile v̄l
p̄dictū est. Alio modo pbabile idē est qd per
suasibile. fm quē modū loquitur rhetoric? fm
quē modū oē p̄suasibile est pbabile. sed non
ois ppō est p̄suasibilis q̄uis multe false sint
p̄suasibiles auditoribus. Alio mō pbabile ē
qd dixit Aristo. i thopcis qd v̄l pluribus &
sapientibus & maxime notis &c. fm quē mo
dū adhuc nō ois ppositio est pbabilis. Itē
pbabile idē est qd p̄clusibile. fm quē modū
solemus dicere hec ppō. ois hō est asinus. ē
mediata a primo termino pbabilis. q: ipsa ē
exponibilis & ois ppō exponibilis est pbabi
lis. s̄ de hoc nō amplius. q: voces & scripta
sūt ad placitū significātia. ¶ Aduertat itaqz
diligēter fm aurēā regulā a r̄ndēte. & videat
aīis r̄ndeat ad aliquā ppōnēz ppositā q̄lis
quāta & que fuerit ppō pposita. & fm quēz
modū ipsa pbari possit. ad quā r̄ndendū est
fm q ipsa poterit vel nō poterit ex veris cō
cludi si ipsa nō fuerit p se nota. magnā. n. i re
spōdentibus imprudentiā repen qui ante re
spōdent q̄ p̄noscat quid fuerint r̄ndēti.
¶ De officialibus & officiatis. & de descripti
bilibus.

Terminum

terminus nō exponibilē. n̄tem
officiū cadendū sup cōplexū. per
ipsū determinabile. sicut potest
cōtingi. scio. dubito. p̄mitto. & filia. & gene
raliter ois terminus cōcernens actū mentis.
& multi ē terminorū possunt super comple
xum cadere. vt p̄mitto. a. i. magno. b. &
.c. & hec dictio si officiabilis est & valet p̄sa
de forma ab officiātibz ad officiātiā. sed nō
cōtra. v̄l bñ seq̄r pōt ēē ita sicut hec adeq̄
te significat sor. currit. & hec adequate signifi
cat q sor. currit. igit pōt esse q sor. currat. t

Sed isti termini polempole. necessariū con
tingēs verū & falsus nō sūt termini officiābiles
nec modales. v̄l nō sequit̄ hec ē polis chy
mera nō est. adequate significās chymeram
nō esse. igit pole est chymerā nō ēē. p̄sa. n.
est falsum tenēdo terminos psonaliter ante
vero exīte. q: nec pole signū nec polis res ē
chymerā nō esse. ¶ Itē in ista pole est chy
merā nō esse ex grāmatica verbū principale
est illud verbū est. cui suppositū ly pole. igit
sensus est. qd aliquid pole est chymerā nō esse
qd est manifeste falsus. ¶ Sed huic forte dī
q hoc totū sumit loco de ly pōt. ¶ Cōtra qz
adhuc ly pole est ibi nomē & ly est ē ibi ver
bū. cui supponit adhuc ibi ly pole. & ly pole
ibi p nullo verificat respectu illius p̄dictati
¶ Itē si hoc cōplexū. pole est. sumit loco de
ly pōt. tūc huius ppōnis pole est chymerā
nō esse. est sensus q pōt chymerā nō esse. &
p̄ p̄sa chymerā nō esse pōt. qd est falsus. qz
est affirmatiua cuius subm p nullo supponit
nō. n. ista pōt intelligi nisi illa oratio sumatur
loco subm illius verbi pōt vel saltim eius ps
vel p̄tes. ¶ Sed forte alr dī q in ista pole ē
chymerā nō esse ly pole capis loco illius ver
bi pōt. & ly est loco illius infiniti esse. & est sen
sus pole est chymerā nō esse. i. q pōt esse q
chymerā nō sit. ¶ Sed cōtra. q: tūc illa ē af
firmatiua. pōt esse q chymerā nō sit. q: mo
dus & dictū sunt affirmatiui. & iō sensus eius
non pōt esse nisi ille q nulla chymerā sit pōt
ēē. siue chymerā nō ēē pōt ēē. q: ista oīo infi
nita est subm huius verbi pōt. p̄cludit̄ itaqz
q isti termini. pole. impole. cōtingens. & ne
cessariū. &c. nō sunt termini officiābiles. nec
modales. sicut nec isti. bonū & malū in istis p
pōnibus. bonū est sor. currere. malū est ipm
sedere. Et sic & dictū est de illo termino pōt
ita dicēdū de illis terminis intelligo cognosco
&c. Sed caute. p̄cedēdū est in officiādo istos
v̄l ista cognosco sor. currere sic officiāti dī.
cognosco ita esse sicut illa significat sor. currit.
quā adequate scio significare sor. currere. &
nō decipio in terminis illius ppōnis. igitur
cognosco sor. currere. Quā aut terminus offi
ciabilis cadit sup cōplexū vt p̄mitto. a. co
gnosco. b. & huius officiāndus est terminus
ipsūz describēdo. vt hec tu scis. a. sic officiā
n credis firmiter absqz hesitatione. a. & nont

De officialibus

deciperis in credendo. a. et non repugnat te scire
a. igitur tu scis. a. sed non potest sciri. propter aliquod id nec
potest sciri. a. propter. quis forte. a. propter sciat. Sicut
obligo me tibi volenti ad dandum tibi denarium
promitto tibi denarium. et qui terminus officiantibus
describitur versus prima ab officiantibus ad officiatum
et e contra. ¶ Sed forte arguitur probando quod non
valet prima ista. potest esse ita naturaliter sicut ista pro-
positio adequate significat omne ens est deus. ade-
quate significans quod omne ens est deus. igitur potest
esse naturaliter quod omne ens est deus. quod autem est
verum. et prius falsum. quod ita est sicut ista adequa-
te significat. omne ens est deus adequate signifi-
cans quod omne ens est deus. igitur potest esse naturali-
ter ita sicut ista adequate significat. propter prima. et
arguitur autem. quod ista deum esse deum adequate si-
gnificat et ita est. igitur ita est sicut illa adequate
significat. propter prima et minor sed maior arguitur
quod deum esse deum ex principali et adequate si-
gnificatione illa significat. igitur deum esse deum
adequate significat. propter prima et arguitur autem.
quod eadem significatione qua ista significat quod omne
ens est deus eadem significatione deum esse deum
ista significat. sed ex principali et adequate si-
gnificatione significat quod omne ens est deus igitur
ista ex adequate et principali significatione
deum esse deum significat. Quod si procedit
arguitur quod ista est vera. quod est sicut ista adequa-
te et principaliter significat. quod falsum est. igitur
et c. ¶ Sed huic forte dicitur quod ille omne ens est deus
non aliquatenus esse principaliter significat. et cum
arguitur quod ista deum esse deum. adequate et prin-
cipaliter significat. quod deum esse deum ex adequa-
ta sua significatione ista significat. negat prima
¶ Sed contra istam rationem arguitur. quod tunc nul-
la propter de terminis eorum isto modo posset
ex veris concludi. quod semper assumere falsum. ut
sic arguendo potest esse sicut hec adequate signifi-
cat omnis homo currit. adequate significans quod
omnis homo currit. igitur omnis homo currit. ¶ Item
ista ratione data sequitur quod non potes scire chy-
mera non esse. quod si potest vel concludi te scire chy-
mera non esse. nisi per hoc quod tu scis ita esse sicut
ista adequate significat chimera non esse. quam
scis adequate significare chimera non esse
sed hoc est falsum. quia nec scis nec potes
scire sicut ista adequate significat cum non
possit ita esse quod chimera non est. igitur et c.
¶ Ideo adhuc dicitur quod ista prima est bona. potest

ita esse sicut hec adequate significat omnis homo
currit. adequate significans quod omnis homo cur-
rit. igitur potest esse quod omnis homo currat. Et cum
arguitur quod non. quod tunc posset esse naturaliter quod omne
ens est deus. dicitur negando prius. et negat autem
istius. scilicet quod ita sit sicut illa principaliter signifi-
cat. et negat illa prima ista. omne ens est deus deum
esse deum ex principali et adequate signifi-
catione significat. igitur ista deum esse deum prin-
cipaliter et adequate significat. sicut non sequi-
tur modo necessario iste homo est. igitur necessario
iste homo est. tenendo ly necessario in parte corpo-
nibilitatis autem est verum. quod quolibet modo quo
aliqua pars huius hominis est. iste homo est. et tunc prius
est falsum. igitur et c. ¶ Et si contra arguitur. quod si
deum esse deum principaliter illa significat omne ens
est deus. tunc nullum deum esse deum illa propter prin-
cipaliter significat. et per idem nullam chimera-
ra esse sit a significat principaliter. et si sic. igitur
aliquem deum non esse ita principaliter significat
et aliquam chimera non esse ita principaliter si-
gnificat. ¶ Sed huic forte dicitur procedendo ista
negativa. nullum deum esse. ista principaliter signifi-
cat. et est illa nullam chimera esse ita principaliter si-
gnificat. quod omnes tales negative sunt vere nullam
chimera esse quolibet propter principaliter signifi-
cat. nullum animal esse omnis propter necessaria prin-
cipaliter significat. et similes non tamen ex illis se-
quuntur affirmative tales aliquam chimera non
esse quolibet propter principaliter significat. et ali-
quod animal non esse omnis propositio necessaria
significat principaliter. Et ita generaliter procedendum
est de omnibus terminis eorum. quod nihil principaliter aliis
terminis eorum significat. nisi forte ponat quod
homo eorum esset summi principale significatus
de quo non nunc. sed posterius tractabitur.
Sed ad aliud cum arguitur quod illa. tu scis chy-
meram non esse non possit concludi ex veris
sicut nec ita potest naturaliter esse quod omnis
homo currat. Sed huic forte dicitur quod offi-
ciando modo dicto est argumentum bonum
ab illa officiante ad illam officiatam. et ex fal-
so ibi sequitur verum. ¶ Sed pro particula-
ri regula ad officium vera ex veris tene-
ri potest officiendo terminos cadentes super
dicta affirmativa tantum ut potest esse. quod
omnis homo currat. quod sic officiatum hec
est possibile. omnis homo currit adequate
te significans quod omnis homo currit.

Tractatus

igitur potest esse quod omnis homo currit. sed respectu di-
ctorum negationum non valet iste modus arguen-
di. unde non sequitur illa propositio est polis. chy-
mera non est. adque significans quod chymera non
est. igitur potest esse quod chymera non est. quod prius est
impossibile. et antecedens verum ad modum superi-
us expressum. ¶ Sed forte contra regulam argu-
itur. quod ea data cum veris. sequitur quod tu dubitas
te esse. si tu scis te esse. et quod tu dubitas te esse. si
tu non dubitas te esse. et quod credis hominem esse
asinum. quod non decipis. et quod tu scis antiphrasim esse
et deum non esse. Item quod impossibile est te esse. si po-
tes legem. quod omnia sunt impossibilia. quod ex prima se-
quitur quod idem est sententia a te. et tibi dubium. quod se-
quitur tu dubitas te esse. si tu scis te esse. sed si tu
scis te esse ut suppono. igitur tu dubitas te esse
et ita contra alias arguitur. ¶ Sed per his de cōce-
dendo omnes istas conclusiones. putat categori-
ce tui significat. praeter ultimam. quod ly impossi-
bile non est terminus officialis. ut probatur
est. et negat illa prius. tu dubitas te esse. si tu
scis te esse. sed tu scis te esse. igitur et. quod ma-
ior est inere categorica secundum istam ultimam re-
gulam. probanda. Et idem dicitur ad istam. tu scis
chymera non esse. secundum hoc. et superius dicta.
Ex predicationibus per quod non si. a. est scitum a te qua-
litercumque. a. significat scis. a. significare. quia
forte. a. est scitum a te. et non significat esse. sed
non esse ad modum dictum. et etiam licet. a. sit scitum
non quicquid. a. significat est a te consideratur
an illud significet.

De equipollentijs.

Accipiamus primo

a uerse partes orationis grammaticae
vocales vel scripte diuersis par-
tibus orationis mentalis subordinant. sic quod
aduerbijs aduerbis. et participijs participio.
et sic de alijs. quod per hoc. quod modi signifi-
candi vocalium. aut scriptorum per quos ipsa voca-
lia aut scripta distinguuntur ad inuicem generi-
ce. aut specificae. accepti sunt a modis intelligē-
di specificae. aut generice distinctus. Quo acce-
pto sequitur quod in ista propositione homo non est asinus.
vocali aut scripta ista negatio non. et illud verbum
est. non subordinant uni actui diuidendi. sed
illud verbum est subordinat verbo substantiuo. et
ista negatio non subordinat actui negationis ad-
uerbiali. ¶ Item si subordinaret aggregatum

ex illa negatione. non. et verbo substantiuo uni
actui diuidendi. iste actus diuidendi nullius
partis orationis esset. quod nec esset verbum substantiuum.
nec adiectiuum. nec aduerbijs. Sequitur vi-
tra quod ista de secundo adiacente vocalis. aut scri-
pta homo est. non subordinat alicui de tertio ad-
iacente. puta tali homo est ens. quod cum ly homo non
subordinet nisi tali termino homo. secum sinoni-
mo. tunc ly est subordinaret duabus partibus orationis.
scilicet participio et verbo. quod est contra acceptum.
¶ Item si ista subordinaret tali mentali. homo est
ens. tunc ly est in ista vocali homo est. et in ista alia
vocali homo est ens. non essent termini sinonimi.
quod in una ly est subordinaret duabus partibus orationis.
scilicet in ista ly est. non esset verbum. quod haberet
omnes modos significandi participij. vel quod ratione fo-
ret verbum foret etiam participium. Quibus datis
sequitur quod nullum verbum adiectiuum subordinatur
alicui. nisi verbo adiectiuo secum sinonimo. unde
in ista. te tedet vitij. non subordinat ly te-
det huic aggregato et tedet. Sicut in illa incipit
in ista quod non est esse. non subordinat ly incipit
huic aggregato et incipit. quod ista subordina-
ret falso. Et ita generaliter dicitur quod nullum vocale aut
scriptum subordinatur alicui. nisi secum sinoni-
mo. et rectus nisi recto. et obliquus nisi obli-
quo. et copulativum. nisi copulativo. et sic de alijs. si
tamen omnia conuertibilia ad inuicem vocalia vel scri-
pta subordinant eadem mentali. sed solum sinoni-
ma ad inuicem unde propositiones equipol-
lentes ad inuicem non eadem mentali subor-
dinantur. Et si interrogatus fuerit nunquid
illa homo non est asinus. ly est. sit actus componē-
di. aut diuidendi de quod in illa propositione non
est actus componēdi. scilicet affirmandi. quo. scilicet affir-
met predicatum de subiecto. sed est actus com-
ponendi. quod cum isto. vel secum conuertibili pos-
sumus affirmare aliquid predicatum de suo sub-
iecto. sed in illa propositione nullus est actus
negationis. nisi illa negatio aduerbialis. sed ibi
est verum actus verius predicari cum subiecto. unde me-
diante ista negatione negat predicatum a sub-
iecto ista copula verbalis unire predicatum cum sub-
iecto. Accipiamus adhuc quod quicquid dicitur affirmare
potest negare. et contra. sic quod nulla potest esse propositio
affirmativa cui non possit praedicari negationem af-
firmari. Item accipiamus quod equipollentia est propositio
inuicem equalentia vi negationis. aut negationum

De equipollentiis

adducta. Et quibus sequitur quod in una propositione equipollentium non supponit aliquis terminus aliter quam in alia. quod sit principalis pars extremi. Quibus acceptis per regulam. dicitur quod negatio preposita subiecto cuiuslibet propositionis facit equipollere contradictioni. ipsius propositionis quod est remota negatione ut ista. non aliquid homo currit. equipollent huic nullus homo currit. Postposita vero per hunc modum nullus homo non currit. suo contrario equipollent ut isti. quilibet homo currit. Preposita vero et postposita suo subalterno. ut non nullus homo non currit equale huic omnis homo currit. siue quilibet homo currit. Et valet propositio ab uno equipollenti ad aliud equipollens. que regule vere sunt in non exceptiis. non exclusiis non reduplicatiis. non equinociis. propositionibus immediate postposita negatione totali subiecti. propositionibus non se destruendis. et ubi preceat subiectum principale deducta alia negatione. aut si gno impediente. et respectu horum signorum. omnis nullus. alter. neuter. uterque. quilibet. et cetera. non sequitur. non tamen. non est aial. igitur tamen omnis homo est aial. nec sequitur non nullus homo per se. est asinus. igitur aliquis homo per se. est asinus. nec sequitur. nullus homo in quantum aial est risibile. igitur quilibet homo in quantum aial non est risibile. nec sequitur nullus canis non est. igitur quilibet canis est. quia asinus non est verum. nec falsum. cum non sit propositio. ideo non est ista bona propositio. nec antecedens est propositio equipollens propositi. nec sequitur. quilibet homo aial non est. igitur nullus homo aial est. Et ita non sequitur. omnis homo si qui currit disputat. vel omnis homo qui non currit disputat. igitur nullus homo qui currit disputat. et non valet hoc. nullum hominem creans est deus nec sequitur omnis propositio in se habens negationem est falsa. igitur nulla propositio in se habens negationem non est falsa. nec sequitur non. permittitur aliquis denarius. igitur permittitur nullus denarius. seu nullus denarius. permittitur. nec sequitur non nullus homo non currit. igitur quilibet homo currit quod prima negatio impedit secundam postpositam. **Sed** forte contra arguitur. quod non valet propositio ista. nulla chimera potest non esse. igitur quilibet chimera potest non esse. et hic arguitur ab uno equipollenti ad aliud. igitur non est vera illa particula regule. in qua dicitur quod valet

propositio ab uno equipollenti ad aliud. patet propositio et minor. et arguitur maior. quod propositio est impotens et asinus verum. quod contradictorium asinus est falsum. scilicet aliquid chimera potest non esse. quod sequitur aliquid chimera potest non esse. igitur aliquid chimera potest esse quod in ista propositione aliquid chimera potest non esse illa negatio non. non negat ante se. ideo verbum principale istius propositionis. in. manet affirmativum seu non negativum. igitur ista est affirmativa propositio chimera potest esse. igitur et cetera. Item si aliquid chimera potest non esse. igitur potest esse quod chimera non sit. propositio per se. et propositio est falsum. quod propositio est propositio pure affirmativa. cuius modus et verbum infinitum sunt affirmati. cuius subiectum. ista omnia quod chimera non sit per nullo supponit. Secundo quod non sequitur quilibet oculus non habido tu potes videre. igitur nullum oculum habido tu potes videre. et hic arguitur per regulam istam negatio postposita. igitur et cetera. per se. et asinus arguitur inducendo sic. istum oculum non habido tu potes videre. et istum et cetera. posito quod tu habebas duos bonos oculos. Item quilibet oculum non habes. tu potes videre. igitur quilibet oculum non habendo tu potes videre. per se. et asinus ascendens inducit ex veris. Tercio ponat quod sit intellectus infinite potencie intellective. et in qualibet parte illius hore future proponat et post ponat negationem subiecti istius propositionis homo currit. et in fine remaneant omnes negationes. et sequitur quod in fine ista propositio nulli propositioni equipollent. quoniam sit et negatio proposita et postposita subiecto. et sequitur contra quod illa non est propositio affirmativa nec negativa. quod si foret affirmativa. tunc forent negationes pares si negativa. tunc forent impares. Item auferendo unam negationem remaneret sua contradictoria adhuc habens negationes infinitas. et idem est iudicium de ea et sua contradictoria. Quarto capiat ista propositio metalis nullus homo non currit. et arguitur quod illa non equipollent alicui affirmativae. quod illi duo actus negandi naturaliter negativae significant. et non se impediunt. quia proportionem equalitatis non fit actio. igitur non affirmativae et si sic ista propositio est negativa et non affirmativa. Quinto vero dato ex negativae sequitur affirmativa. sic arguendo non homo est asinus vel sor. est plato. igitur nullus homo est asinus et sor. non est plato. tenet propositio per regulam. et asinus est affirmativum et

Tractatus

prædictis negatiuis. Igitur &c. Ideo forte dicitur quod ex
negatiua sequitur affirmatiua in hypotheticis
Sed contra. quia ans non est propositio negatiua
quia ly non est aduerbiu. Igitur non potest determi-
nare istam conuentionem vel quia aduerbiu
non potest determinare nisi verbum. aut par-
ticipium.

Sed ad primum dicitur negando istam prædictam
nulla chymera potest non esse. Igitur
qualibet chymera necesse est esse. quia ans est
negatiuum ut probat argumentum. eo quod ne-
gatio nunquam negat aut distribuit ante se. et si ibi
debet fieri per equipollentiam quod negatio inue-
diate feratur post subiectum. et tunc non sequitur ista
qualibet chymera necesse est esse. ex ista nul-
la chymera non potest non esse. sed sequitur illa. omnis
chymera potest esse. Et si contra allegatur
Aristo. primo perimienias dicitur quod oppositum
huius recitat. sed non probat. Ad secundum dicitur
precedendo prædictam quod non arguitur per regulas
et negat ista quælibet oculu non habido. tu potes
videre. quia falsum est quod istu oculu non habido
tu potes videre demerato tuo oculo. sicut ista
est falsa istum oculu. tu non habis potes vide-
re tenendo istu terminu non habis in recto. quia
ex ea sequitur quod aliquod istum oculu non habis potest
esse tu. quod est falsum. quia tunc istu oculu habes
potest esse tu. Ad tertium dicitur quod si preponantur
et postponantur infinite negationes subiectis
propositis. hoc currit. aggregatum ex istis duo-
bus terminis. et ex istis oibus negationibus
non est propositio. quia est negatio infinita. sicut ista non
est propositio. non non non for. non non non currit.
quia ibi sunt negationes non potest determinari
re verbum iam determinatu. quia unus depen-
detur unus dicitur esse terminus principalis et cetero-
tra. vñ et ista non est propositio. omnis omnis homo cur-
rit. nullus nullus homo currit. Ad quartum cum
arguitur quod ista est negatiua nullus homo non cur-
rit. quia in ea sunt duo actus mere negatiui nam
liter significantes negatiue. et non affirmatiue
igitur ista est mere negatiua. dicitur negando prædictam.
quia istæ negatiue significant tamen impediunt se quælibet
ad vim negandi verbum. et tunc cum dicitur a pro-
positione equalitatis fieret actio. dicitur quod illud non
est multu ad propositum. sed tamen in naturalibus
verum est quod a propositione equalitas frequenter
fit impedimentu. quia equalis primum ceteris pa-
ribus. non. n. dicendum est quod ista metalis. nul-

lus homo non currit. sic mera negatiua. quia non
possit assignari. cui affirmatiue contradiceret
Ad quintum potest probabiliter dici quod ille non eg-
pollent et quod nulla hypothetica est affirmatiua
vel negatiua. Et si dicitur quod non est verus co-
tradictio quod preponere negationem toti quic-
quid sit de hoc dicitur quod regula sane intellecta est ve-
ra in categoricis. Et ulterius dicitur quod in illa. non
hoc est asinus. vel for. et plato egpollent distinctiue
ex tribus contradictonis propositis. ut huic nullus
hoc est asinus vel for. non est plato et tota est quia ad-
uerbiu non potest determinare nisi verbum vel parti-
cipiu. sed prædicatione non potest determinare. ut per
ex grammatica intiendo modos significandi ip-
sius aduerbiu. Et si arguitur contra quia tunc non
posset darii contradictonum in conditionalibus. quia
iste non contradiceret si for. currit curru for.
mouet. et non si fortes currit fortes mouetur
quia negatio non potest negare istam notam. si ex-
risione data. Item in ista propositione non
si for. currit for. mouetur ly non est aduerbiu
negandi non impeditum. igitur exercet suum
officiu. et non nisi super istam conditionem
igitur ista conditionalis est negatiua. et per prædictas
hypotheticas est qualis qualitate logica. Ad
primum conceditur quod ista non est contradictoni
date conditionalis. non si for. currit ipse moue-
tur. quia ista si for. non currit ipse non moue-
tur. quia negatio negat solus verba vel partici-
pia. nec est conueniens quod aliqua sit proposi-
tio cui non possit assignari contradictonum.
Ad aliam formam dicitur quod illa negatio non exercet
suum officiu super partes illius conditionalis
reddendo illas negatiuas. et non reddit condi-
tionalis negatiua quous exerceat suum officiu
super ea quia quicquid sit super parte sit super
toto.

De conuersionibus.

Conuersio est ordinatio

transpositiua extremorum duarum
propositionum consimilis qualita-
tis utroque extremo conuentionum
sic se habentium quod si a conuersa ad conuer-
tentem formetur argumentum sic significan-
do est formule. Ex qua diffinitione sequitur
quod nulla propositio que non habet extremum seu præ-
dicatu est conuertibilis. quia nulla talis participat
utroque extremo cum aliquo alia cum non habeat vñ

De conuersionibus

hec nō est conuertibilis homo est. q. si conuerteretur talis esset sua cōuertens homo ens ē homo. vel talis aliquid seu ens est homo. s. nulla talis est sua conuertēs. q. conuertens et conuersa debent picipare vtroq. extremū. et ista caret. igitur et. Et quibus sequit̃ q. nulla ppositio. cuius verbū principale est adiectiuum est cōuertibilis. cū nulla talis habeat predicatum. Unde ista homo currit non est cōuertibilis in istam currēs est homo. q. i. p. ma predicatum nō est ly currēs. et nō valet p̃ia ista. homo currit cōuertitur cum vna. s. cū ista homo est currēs que est cōuertibilis igit̃ illa ē cōuertibilis. sicut nō sequit̃. illa ppositio homo est cōuertitur cū vna de tertio adiacente. igitur est de tertio adiacēte. Et qm̃ sillogismi aliarum figurarum a prima ipsam primam frequenter p conuersionem reducuntur. ideo propter reductionem illoꝝ inuenta est cōuersio. ¶ Et si arguit̃ contra q. ista habet predicatum homo currit. q. est cathegoricā ppositio. igitur bz subiectū predicatū et copulam principales partes sui. aut subordinatur vni tali. tenet p̃ia p diffinitionē cathegoricē. ¶ Itē si sic sequit̃ q. multi sillogismi scēde figure nō possent reduci ad modos primi. q. eoꝝ pmissis nō sunt cōuertibiles vt esset iste sillogismus in sexto. nullus homo currit. aliquid risibile est currēs. igitur aliquid risibile nō est homo. ¶ Ad primum dicit̃ negando istam p̃iam. ista est ppositio cathegorica. igitur habet subiectū predicatū et. aut subordinatur vni tali. Et cum dicitur q. illa ē diffinitio cathegoricē. dicitur illud negando. sed ppositio cathegorica est oratio simplex. vna indicatiua. finite significans. et determinate. perfecti sensus ostensiva. et ideo illa non est ppositio quis currit. nec illa oratio deū cē. Et si arguit̃ q. aliqua est ppositio que nō est oratio. q. forte vna talis simplex vox. a. est. ppositio. et tñ nō est oratio. q. pres eius non significat separte. Dicit̃ negādo p̃iam. q. ad hoc q. aliqd sit oīo sufficit q. pres eius significet separte. aut subordinent̃ vni oīoni cui ptes separte significant. ¶ Ad fm̃ dī q. multi sunt sillogismi q. per istum modū reduci nō possit. sed p illis sufficit. q. aliqui secū cōuertibiles reduci possint. Scēdo accipit̃ p̃io forma p̃iā a conuersa ad cōuertentē. q. nullus ter

minus est in conuertēte distributus q. vel saltem sibi similis. nō sit distributus in conuersa ideo non sequit̃ tanq̃ a conuersa ad conuertentem animal nō est homo. igit̃ homo non est aīal et. Tertio accipit̃ q. in puerfa nō debent terminū p pluribus supponere. vel magis ample q̃ in conuertente. nec ecōtra. ideo non sequitur album tunc erit hoc. igitur hoc vel quod erit hoc. tunc erit albus. demonstrādo p ly tunc. imitans futurum.

Sed dicit̃ solet q. tribus modis cōtingat ppositiones conuerti. q. simpliciter. per accidens. et per contrapositionem. et dicitur q. p̃ter tere per contrapositionem est facere de subiecto predicatum mutatis terminis finitis in terminos infinitos. inuante con similit̃ q̃titate et qualitate. et fm̃ istum modū dñt conuertendani vniuersalem affirmatiuam et particularem negatiuā. vt homo nō est quoddam album. igitur quoddam nō album non est homo. ¶ Sed iste modus conuertendi nullus est primo. q. non fit de subo predicatum. nec de cōuertibili. q. in prima subm̃ est ly homo. et in scēda predicatum est ly non homo. in exemplo dato. ¶ Itē in casu est illud antecedens verum. et consequens falsum. ponatur enī q. nullum albus sit nec q. homo sit. et patet tunc q. homo non est albus. et consequens est falsum. s. quoddā nō album non est non homo. cum contradictorium eius sit verum. s. omne non album est non homo. ¶ Item vniuersalis affirmatiua per istum modum conuerti non potest. quia non sequitur omnis homo est presens. igitur omne non presens est non homo. quia consequens est affirmatiua cuius subm̃ p nullo supponit.

Ad 2o cōuersione simplici dicamus q. ip̃sa est ordinatio transpositiua extre morum duarum propositionum consimilis qualitatis vtroq. extremo communicantū inuante consimili qualitate sic se habent vna q. si a conuersa ad conuertentem formetur consequentia ipsa esset bona formalis et ecōtra. Ex qua diffinitione cum secunda suppositione. sequitur q. in conuersione simplici nō supponit aliquis terminus aliter in conuersa quā in conuertente nec ecōtra. ¶ Ad 3o qua conuersione ponitur primo hec regula quod

Tractatus

quolibet ppositio vniuersalis negatiua d' ver
bo principali substantiuo. hñs predicatū termi
nū cōem distributū. de terminis simplicibus
est cōuertibilis simpliciter. manente eadē quā
titate et qualitate. sed vbi predicatū fuerit ter
minus singularis nō oportet manere similes
quantitatem. vnde illa nullus hō est for. con
uertitur in istā singularē for. nō est aliq's hō.
Et si p'dicatū nō fuerit distributū et fuerit ter
minus cōis nō cōuertit' simplr. q: nō segē.
eis senix aial nō ē. igit' oē aial senix ē. sed talis
puertit'. p' accēs in ppositionē de inconstucto
mō loquendi. sicut et termini tales. omne ani
mal aliqd' risibile nō est. Singularis nega
tiua cuius predicatū fuerit distributū cū alijs
circumstantijs in vniuersale negatiua conuer
titur. et si predicatū sit terminus discretus in
singularē. Et si indefinite. aut singularis pre
dicatū fuerit nō distributū. in eā cuius predi
catū etiā est nō distributū cōuertit'. vt hō
aial nō est. igitur aial hō nō est. et cōtra. Ex
his sequit'. q' singularis formaliter infert vni
uersalē. Et intelliguntur iste regule nō p'ce
dente dictione exclusiua. exceptiua aut redu
plicative. vt tantū hō non est et c. Ad nte tñ
sunt propositiones de verbo adiectiuo nega
tiue q' non possunt conuerti simpliciter. nec per
accēs. sicut tales. non promittitur ubi dena
rius. non incipit esse homo. q: lz ex illis cathe
gore vere inferri possint non tñ valet p'ia
econtra de forma. Ita etiā tales nō sunt con
uertibiles simpliciter tñ nullus homo p'eter
for. currit. tantum nullus hō inquātū plato
disputat. ga iste nec simplices sunt. nec sillo
gizabiles. iō tales non oportet conuerti.

Secunda regula. q'libet p'posi
tiua affirmatiua de terminis simplicibus. de
verbo substantiuo principali hñs predicatuz
terminū cōem. conuertibilis est simpliciter i
p'iculare aut indefinitā affirmatiua. et si pre
dicatū fuerit terminus discretus in singularē
puertit'. et p' de singulari affirmatiua ē dicē
dū. s'm q' p'dicatū fuerit cōe aut discretum.

Sed contra primā regulā. ga hec infi
nitus numerus non est finitus. est
vñs negatiua q' simplr p'uerit nō pōt. q: nō
pōt p'uerit in istā nullus finitus numerus est
finitus nūerus. nec in aliā. igit' et c. **Secō**

hec est vñs negatiua q'libet hō nō est cur
rens q' nō p'uerit'ur p' modū dictū. ga ex ipā
non sequitur q' nullū currens est aliquis hō.

Tertio q: nō sequitur nulla p'positio p'uer
tens est vera. igit' nullū vez est p'positio cō
uertēs. ga posita ista p'ia in mente. nulla alia
p'positione exite ab ea vel eius pte. est ante
cedens vez. et psequēs falsus. ga se destruit.

Quarto. ga nō sequitur ad videndū requirit'
oculus. igit' qd' requiritur ad videndū ē ocu
lus. **Quinto**. ga ista nō hz simplr cōuertit'
ois chymera pōt nō ēē. **Sexto**. nō sequitur
ois hō asinū nō videt. igit' oē videns asinū
nō est hō. q: in casu asis est vez. et p'is falsū.

Septimo. ad egtrandū requiritur equus.
igitur qd' requiritur ad egtrandū est equus.

Ad primum et scdm dñ q' ista
argumēta nō sunt
tra regulā. q: iste p'positiones non sunt sil
logizabiles. nec i eis sunt suba distributa. Ad
tertū dicit' in insolubilibus. **Ad qntum** dñ
citur q' ista est affirmatiua ois chymera pōt
nō ēē. cui' cā ē. q: ista ē affirmatiua. ois chy
mera pōt esse. sed negatio sequens nō negat
verbū p'cedens. igitur ista ponit aliqd' igit'
nō est negatiua. **Ad scrtā** formaz dñ negā
do istam esse conuertibiles. q: nec est de ver
bo substantiuo. nec negatio distribuit quēli
bet terminū cōem distributū rectū ex pte
post. qd' requiritur. igit' et c. **Ad alias** dicit'
q' ille nō sunt p'uerit'iles. nungd tñ iste pos
sint habere aliquas p'positiones sibi equi
uolentes. de p'similib' terminis. q' possint cō
uerti. dicitur q' sic. ga tales videre est ens ad
qd' requiritur. oculus. equitare est ens ad qd'
requiritur equus. sed tñ quicqd' sit de isto tā
impossibilis est ista. ad videndū requiritur
oculus. q' est ista que datur p' conuertēte. s.
qd' requiritur ad videndum est oculus. sequi
tur enim si ad videndum requiritur oculus
q' ad videndum oportet habere oculum. et
ex isto sequitur ad videndum necesse est habe
re oculū. et vltra. igitur necesse ē habere ocu
lum. consequens falsum. et ita etiā alia est tal
sa. s. ad egtrandū requiritur equus. ga nō
oportet ad egtrandū. nec necesse est habere
equum. cum nō necesse sit equitare nec equū
habere. Et iō nō indiges ad videndum oculo ad videndum
quo indiges ad videndum nec oculo quo nō

De cōuersione

indiges ad vidēdum. sicut nec nō idiges ad equitādum aīali. quo indiges ad equitādū. nec quo nō indiges ad equitādū. **Propositio** indefinita affirmatiua exclusiua habēs predicatū terminū cōez. pōt simpliciter conuer ti in propositionē sibi cōrespōdentē vniuer salē de terminis trāspōitis. vt tñ hō est cur rens. igit omne currens est hō. ⁊ ecōtra vni uersalis affirmatiua in indefinitā. ⁊ intelligit ista regula modo nunc dicto. ⁊ modo etiam dicto ante vbi de exclusiuis actum est.

Particularis aut indefinita ne gatiua de ver bo substantiū in terminis simplicibus. ha bens predicatū ⁊c. de incōsuetō mō loquēdi cōuertitur indefinitā particularē vel singula rē affirmatiua de mō incōsuetō loquendi. vt hō currens nō est igit currens hō nō est. ⁊ hec de cōuersione simplici sufficiant.

Conuersio p accēs est trāspōi tiua ordinatio extre morū duarū propositionum vtroq; extremo ordine cōuerso cōicantūm. manēte similit̃ q litare sic se habentiū q si a cōuersa ad cōuer tentē formēt. p̃sa illa esse formālis ⁊ nō ecō tra. vt oīs hō est aīal. igitur quoddam aīal est homo.

Pro qua conclusionē est p̃ma regula q̃ quelibet propositio vniuersalis negatiua de verbo substantiū de terminis simplicibus intelligēdo vt p̃ius. habēs pre dicatū siue distributū. siue nō. pōt cōuerti in particularē aut in indefinitā vel singulārē ne gatiuam. de consueto modo. vt oīs hō aīal non est. igitur quoddā aīal hō non est. Et si subm ⁊ predicatū fuerint distributa. ouerti pōt in p̃positionē ⁊ predicato distributo.

Propositio particularis. aut in definita vel singu laris negatiua de verbo substantiū habens predicatū intelligēdo vt p̃ius. conueri pōt in particularē indefinitā vel singulārē negati uā de incōsuetō modo loquendi. ⁊ nō de cō sueto. vnde licet sequatur aliquis homo nō ē risibilis. igitur aliq̃ risibilē hō nō est. nō tñ seq̃ ecōtra. aliq̃ risibilē hō nō est igit̃ ali quis hō nō est risibilis. ¶ Itē l̃ sequatur hō nō est currens. igit̃ currens hō nō est. tñ seq̃ currens hō nō est. igit̃ hō nō est currens.

Vniuersalis affirmatiua hīs predicatū vt si / pia cōuertit̃ in indefinitā. aut particularēz vel singulārē affirmatiuā. vt oīs hō est sor. igitur sor. est hō. Exclusiua affirmatiua d ter minis vt p̃ius cōuertitur in indefinitā singu larē. aut particularē affirmatiuā. vt tantū ani mal est hō. igitur hō est aīal. q̃ sequit̃ bene tantū aīal est hō. igitur oīs hō est aīal. ⁊ v tra oīs hō est aīal. igitur hō est aīal. igit̃ a p̃i mo ad vltimū si tñ aīal est homo. omnis homo est animal.

Sed incidit dubiū vtrū quelibet p̃po sitio de verbo adiectiū carēs pre dicato. q̃uis nō possit cōuerti. possit tñ habe re aliquā secū conuertibilē. q̃ conueri possit ⁊ arguitur q̃ nō de multis. sicut ista nō con uertitur nec l̃z aliquā secū conuertibilē que possit ouerti p̃mittit̃ denarius incipit instās qd nō ē cē intelligit̃ rosa ⁊ sic de multis alijs.

Ideo d̃ ad dubiū q̃ multe sunt p̃po sitiones cathegorice q̃ nō ouerti possunt nec h̃nt aliquas q̃ cōuerti possunt. tā de verbo adiectiū q̃ de substantiū. q̃ cū cō uersiones inuente sunt vt sillogismi alia ⁊ figu rarū reduci possunt ad quattuor p̃ime non sunt inuente nisi p̃p cōuertere propositiones sillogizabiles. sed multe sunt propositiones de verbo substantiū vel adiectiū cathego rice que nō sunt sillogizabiles. vt tales tantū oīs hō currit. tñ oīs hō p̃ter sorē excipit̃ Infinitū pondus sor. nō pōt portare. multe igitur sunt propositiones cathegorice de ver bo substantiū. vel adiectiū q̃ nō requirunt conuersiones. vnde q̃ nō oportet in reducti onē sillogismoꝝ daroꝝ ab Aristō. conuertere particularē negatiuā possunt illā si ouertibilē.

¶ In p̃positiōibus tñ simplicibus de ver bis adiectiuis vel substantiuis q̃ sunt de subie ctis particularizatis aut vniuersalizatis p ta les terminos oīs. nullus. aliquis. alter ⁊c. q̃ sūt sine termino āplatiū ipōtate p̃fationē. aut cōpōsitiōē incōueniēs ṽ q̃ ip̃e nō ouertan tur. nec h̃e possunt alijs sibi cōuidentes. q̃ ouerti possunt. q̃ l̃z ista nō possit ouerti hō mo est tñ vna secū ouertibilis de terro adia cente pōt ouerti. Et ita l̃z ista nō possit con uertere tēdet vni. tñ h̃e pōt vna secū cōuer tibilē q̃ ouerti pōt. vt ista aut talē. tu es ens

b

Tractatus

qd tederit vni. Talis autem ppositio. imedi-
ate post hoc erit instans. tñ nullus hō preter
for. currit. ois hō preter platōnē in quātū rīf-
bile nō est currens. nō o3 requere cōuertē-
tes. qz talis reqsio plus ageret sollicitudinē
qz pfectionis rē.

Incipit tractatus cōsequētiarū.

Consequentia

C denotata a ly si vel ergo est ne-
cessaria habitudo duarū ppositi-
onū. qz rē nō pōt cōtradictio-
nū stare cū prima. sine noua ipositione v-
l pōt esse pueribilis cū vna tali sine sua noua
ipositione. Qua diffinitione habita. p3 qz nō
v3 pñā ista. hec pñā est bona. igitur cōtradi-
ctōnū pñis repugnat aīfī. qz forte pñā nō h3
aīfī neqz pñis. aut forte si h3 aīfī nō h3 pñis
aut cōtra. vt cū dicimus forte corrente ipē
mouet. qz si iste ablatiuus tenet in pñā. tñ
puertitur cū pñā. qz equalit hūc pñā. f. si
for. currit ipē mouet. Idz etia3 qz ista forma
nō valet. nō pōt esse qz aīfī hūis pñā sit
vex qz eius pñis sit vex. sic significando. igit
ista pñā est bona. qz nō valet pñā ista. nul-
la ppositio est vera. igit nullus deus est. r
nō pōt aīfī esse vex f. m cōez opīnōnē quin
pñis sit vex. eo qz nō pōt aīfī esse vex sic si-
gnificando. oppositū tñ istius pñā pōt stare
cū aīfī eiusdē nō nō valet. **I**te p3 istā pñā
am nō valere. hec pñā ē bona denotata a ly
si vel ergo. igit si ita est sicut significat p eius
aīfī. ita est sicut significat p eius pñis. qz ista
pñā est bona tantū hō currit. igit chymera nō
currit. r nō o3 qz si ita sit sicut significat per
aīfī ita sit sicut significat p pñis. nunq3. n. est
ita aut pōt esse. ita sicut significat p pñis. sic. f.
qz nunq3 est ita qz chymera non currit. qz si
ita est qz chymera nō currit. igit ita est ens
vel entia vel aliquāliter esse qz chymera non
currit qd nō contingit. adeo rē.

Consequentia bonarū alia
simplici-
ter alia vt nunc. r ponitur pñā bona vt nūc
presupposito qz nō sit potentia ad preteritū
sic qz nihil qd iā fuit pōt deus facere nō fuit
se. r qz deus nō pōt verificare istā adā nō fuit
sic significando. Quo habito d3 qz pñā bo-

na vt nunc est necessaria habitudo duarū pro-
positionū qz pñis cōtradictōnū pōt sic si-
gnificando repugnare aīfī aut salte pōt esse
cōuertibilis cū vna tali qzuis aīfī nō potue-
rit nō repugnare sic significando. **E**x qbus
segitur qz aliqua pñā mala est possibilis r cō-
tingens. qz hec est talis. anteq3 nō fuit. igit
deus nō est. ois tñ bona pñā ē necessaria. qz
quēcūqz ppositio modo est necessaria ipsa
nō erit cōtingēs aut falsa sic significando qzuis
falsa erit necessaria sic significando. **A**puđ euz
vero qz poneret potentia esse ad preteritū. r
qz deus posset verificare istā ppositionē. adā
nō fuit. nulla foret pñā vt nūc. sed ois pñā fo-
ret vt semp. De qua pñā vt nunc ponitur
ista regula qz quelibet ppositio impossibilis
nunc seu p accidens est apta inferre quālibet
aliā ppositionē vnde bene segitur adā nō fuit
igit chymera est. qz p nulla potētiā posset
oppositū pñis stare cū antecedere. **E**x quo
sequitur qz ista pñā nō valet hūis pñā cō-
sequens est simplr impossibile. igitur r aīfī
est simplr impossibile. **D**icitur secundo qz
qzlibet ppositio nunc seu p accidens neces-
saria. est apta sequi ad quālibet ppositionē. vñ
bene segitur deus est. igitur adā fuit. **E**x quo
sequit qz nō valet pñā ista. a. pñā est bona. r
eius aīfī est simplr necessariū. igitur r pñis
est simplr necessariū. Alie quoqz pñā cō pñā
vt nunc. qz tñ aīfī qz pñā sunt vera r ea
rū veritas dependet ex fundamento posito.
vt tales. hoc instans est. igit tu nō disputas.
demonstrato instāti presenti te nō disputare.

Consequentia autē semp
alia forma
lis alia materialis. malis semp est necessaria
habitudo duarū ppositionū qz rē secunde cō-
tradictōnū nō pōt nec poterit nec pōt sta-
re cū prima sine noua ipositione vel pōt esse
cōuertibilis cū vna tali cui non pōt qzlibz silis
in forma valere sic significando. **D**e qz dā
primo hec regula qz qz ppositio impossibilis
cōtradictōnē nō includens formaliter ē apta
inferre quālibet ppositionē vnde bene sequit
nullus deus est. igitur tu disputas r ex ea etiā
sequitur qz tu nō disputas. **E**x qz sequitur qz
ista nullus deus est includit cōtradictōnē. qz
ex ea sequit cōtradictio. qz ex ea sequit qzlibz
p3 cōtradictōis. Id nō v3 pñā ista. hec pñā

Consequentiaꝝ

est bona et eius pñs est formaliter impossibile. igitur eius añs est formaliter impossibile. Dicitur scđo qđ qđz ppositio necessaria est ad quā libet aliā ppositionē apta seq. vñ bene seqtur tu curris. igitur deus est. Multe tñ sunt pñe materiales simplices bone quaruz nec añtia nec pñs sunt impossibilia vel necessaria sicut iste sor. credit qđ ois hō decipitur. igitur sor. decipitur.

Consequentia formalis boni denotata a ly si vel ergo est necessaria habitudo duaruz ppositionū qđz secunde cōtradictoriū non pōt stare cū prima sine nona ipositione vel pōt esse cōuertibilis cū vna tali sine sui ipositione. cui qđz filis in forma pōt valē sic significando. ¶ Et qđ diffinitione seqt qđ ista pñs nō vñ. hec pñs est bona et formalis. igitur si intelligitur ita est. et sic significat p añs. intelligitur ita esse sicut significat per consequens. qđ hec consequentia est bona et formalis hō currit. igitur risibile currit. et non si intelligis hominem currere. intelligis risibile currere. igitur. et c.

Sed forte cōtra arguit. qđ ista pñs est bona et formalis si sor. curreret ipse moueret. et tñ cōtradictoriū pñtis non est aptū natū repugnare añtis. qđ iste non repugnat sor. curreret. et sor. non moueretur. qđ neutra istaz est vera vel falsa. et nihil repugnat nisi vñ falso. et cōtra. aut falsum falso igitur et c. ¶ Itē ista pñs ē formalis. tu differs a te. igitur baculus stat in angulo. et tñ qlibet filis nō vñ. qđ sit formalis pbat qđ formaliter seqtur. tu differs a te. igitur tu es et tu nō es tu qđ si qlibet duar ppositionū p se sequitur ex alia formaliter itē cōiuncte ex illa etiā forma liter sequitur. sed qlibet istaz tu es tu. tu nō es tu. formaliter sequit ex illa. igitur iste due formaliter sequitur ex illa. p3 cōsequentia. et arguitur minor. qđ n. secunda formaliter sequatur satis p3. qđ est exponēs illius. et qđ prima formaliter seqtur arguit. qđ formaliter sequit tu differs a te. igitur tu es. et bene sequit formaliter tu es. igitur tu es tu. igitur a primo ad vltimū seqt qđ si tu differs a te tu es tu. et formaliter. et si sic tunc seqt formaliter. tu differs a te. igitur tu es tu. et tu nō es tu. et vltra formaliter seqt tu es tu et nō es tu. igitur tu es tu vel

baculus stat in angulo et tu nō es tu. p3 cōsequentia. qđ prima pñtis seqt ex pñia pte añtis. qđ bñ seqt tu es tu. igitur tu es tu. vel baculus stat in angulo. et scđa pñtis seqt ex scđa añtis tāqđ ab eodē ad idē. igitur tota ista copulativa seqt formaliter ex illa copulativa qđ est añs. et tñ vltra seqt formaliter tu es tu vel baculus stat in angulo. sed tu nō es tu. igitur baculus stat in angulo. qđ arguit a diffinitione cū destructione vnius pñtis sup aliā partē. igitur a primo formaliter seqt. tu differs a te. igitur baculus stat in angulo. qđ oēs pñtis iter me. dicuntur bone et formales nō variate. qđ aut aliqđ sibi filis in forma nō valeat pbat. qđ hec nō valet hoc differt ab hoc. igitur hoc ē hoc. et hoc nō ē hoc. demonstrādo i añte sorē et platonē in pñte. et tñ ibi ē filis forma. qđ est filis terminorū discretio i vna sicut i alia. filis quātitas et qūitas et suppo. et qūitēqđ pñctas vnius termini ē in vna etiā et i alia cōfiliis. et ē cōfiliis modus significādi. igitur iste sunt filii vni formaz. et pñs apđ eos qđ ponit formā pñtis attēdi solū penes ista iā notata qđ dicūt istas pñas ē filiū formaz. hō currit. igitur aīal currit. hō currit. igitur lignū currit. ¶ Itē ista pñs ē bona. hō currit. igitur risibile currit et hec nō ē bona. hō currit. igitur indibile currit. et iste sunt filii formaz. igitur et c. ¶ Item hec pñs nō ē bona et formalis nō si hō currit. risibile currit. nec ista. nō si animal currit suba currit. qđ oppositē cōtradictorie sūt et he bone et formales. et tñ istaz pñaz cōtradictoria pñtis nō pñt stare cum añte. igitur et c. ¶ Itē ista pñs ē bona. hō ē nō hō. igitur capra disputat. et tñ nulla est habitudo inter añs et consequens. qđ ois habitudo qđ est cōsequentia ē cōsecutio. sed nulla est cōsecutio illius ppositionis cū sit de terminis iptinētib⁹ ad istā aliā. hō nō ē hō. igitur istius ad illā nulla ē cōsecutio nec pñtētia. ¶ Itē de sūt pñe. hōc nullus hō ē nisi aīal ē. et cōtradictoriū pñtis non repugnat añti nec pōt repugnare sic significādo. filis dicat de ista. qđ de est tu es. ¶ Et pro solutiōe istoz accipiatur primo qđ formalitas consequētie attēditur penes terminorū pertinentiam adinuicem consequentis et antecedentis et proprietatem et ordinem. Ex quo p3 qđ iste pñtis nō sunt filies forme. hō currit. igitur risibile currit. homo currit. igitur

Tractatus

hignū currit. q: nō est illis terminorū p̄tinetia
nec iste tu es. igit̄ tu es tu. tu eris. igit̄ tu eris
tu. q: copule nō hñt p̄similes. p̄prietates pe/
nitens. Accipiat̄ scđo q: formalitas p̄ne h̄z i se
latitudine ⁊ vna p̄na ē altera magis formal̄.
¶ Regule generales p̄sequentiarum.

De cōsequentis

igit̄ ponūt̄ur iste regule. ¶ Prima
si p̄na est bona affirmatiua deno/
minata a ly v̄l si ergo vel igit̄ si/
gnificans ex cōpositione suorū terminorū. hñs
⁊ p̄ns expressa quorū nullū est multiplex. ⁊
añs est v̄x p̄ns eius est verum.

Secunda regula. si p̄na est bona
affirmatiua denotata a
ly si vel ergo vel igit̄ significans ex p̄positiōe
suorū terminorū ⁊ p̄ns eius est falsum añs
etiam est falsum.

Sed forte arguit̄ p̄tra. q: sit. a. vna p̄na
bona cuius añs sit scitū a te ⁊ p̄ns
nō sit ab aliquo scitū. sed tibi dubius. dubites
enīz an ex vero seq̄tur falsum in p̄na bona ⁊
formali. ⁊ p̄z q: ista p̄na est bona vt pono. scit
a te ē bona. q: firmiter credis q: sit bona
⁊ nō decipis in credēdo ⁊ istius añs est v̄x
cū aliis p̄ditionibus. ⁊ tū p̄ns nō est verū. q:
p̄ns nulli vere significat sicut nec suū p̄radi/
croziū. id nō est v̄x illud p̄ns. ¶ Item p̄ illud
p̄ns nullus intellectus rectificat. id nō est v̄x
¶ Sed arguit̄ sic. ista p̄na est bona for. non
demonstrat̄. igit̄ hoc nō demonstrat̄. ⁊ añs il/
lius est v̄x in casu. ⁊ p̄ns nō pōt esse verum
sic significādo. igit̄ ⁊ c. ¶ Iō forte dī q: nō ē
pos̄e q: añs illius p̄ne sit v̄x. q: tunc ēt p̄ns
esset v̄x sic significādo. qd̄ tū nō pōt esse ve/
rū sic significādo. vt forte dicit̄ur. ¶ Sed cō/
tra tūc seq̄tur q: a. ⁊ b. p̄pōnes cōuertūt̄ur
sic significādo. q: iste cōuertūt̄ur vt pono. ⁊
a. pōt esse verū ⁊ pōt sciri. ⁊ b. nō pōt esse
verū nec pōt sciri sic significādo. q: si dicit̄ur
ponatur q: vna istarū sciat̄ ⁊ alia nō. ista p̄na
stātē sic significādo. ⁊ tūc seq̄tur q: utrius p̄ne
añs est v̄x ⁊ p̄ns falsum. ¶ Tercio sic. q:
seq̄tur hoc est falsū. igit̄ hoc est falsum. ponen/
do q: illa sit p̄na mentalis. ⁊ demonstratur p̄ns
vtrōbiq: ⁊ p̄z q: añs est v̄x. q: significat p̄ni/
cipaliter q: hoc est falsū cū sit. p̄pō mentalis
⁊ hoc est falsum. q: se falsificat. adeo est antee

dens verum. ⁊ cōsequēs falsus. vt p̄z igit̄ ⁊ c.
¶ Et arguit̄ur q: cōtradictoriū p̄ntis re/
pugnat̄ añti eiusdē. q: ista repugnat̄ hoc ē fal/
sum ⁊ nō hoc est falsus. q: ex scđa seq̄tur q:
nullū falsum est hoc. ¶ Vel in eodē casu arguit̄
q: illa p̄na est bona ⁊ eius p̄ns nō est verum
nec falsus ⁊ añs verū. q: enim p̄ns nō sit ve/
rū p̄z. ⁊ q: nō sit falsum arguit̄ur. q: eius cō/
tradictoriū est falsum. q: seq̄tur nō hoc est
falsum. igit̄ nullus falsum est hoc. tenet p̄na a
cōuersa ad cōuertentē. ⁊ cōsequēs est falsum
q: aliqd̄ falsum est hoc. ¶ Quarto arguit̄ur
sic. q: frustra additur in regulis q: añs ⁊ p̄se/
quēs sint simplices. ⁊ nō equoca. q: p̄pō equi/
uoca nō est vera nec falsa. igit̄ nulla p̄na ē
cuius añs aut p̄ns sit multiplex. ¶ Sed ad p̄i/
mū dī q: nō dī. p̄positio vera ex eo q: ve/
re vel false significet. nec ista est diffō. p̄pōnis
p̄positio est oro vere vel false significans. ¶
p̄pō est oro vna. indicatiua. ⁊ p̄fecte ⁊ deter/
minate veri vel falsi sentius demonstratiua. si/
gnificando sic. data enīz cōi diffōne. Iōz cōce/
dere q: aliqua disiunctiua affirmatiua in casu
est vera. cuius tū vtrāq: p̄s nō est vera. vt ta/
lis rex sedet vel nullus rex sedet. nec v̄z p̄na
ista hec est tibi. p̄positio. igit̄ ē v̄e v̄l false
vel dubie tibi significas. q: forte ista rex sedet
est falsa ⁊ est firmiter credita absq: hesitatiōe
añs enim est verū in casu ad intellectū positiū
p̄ descriptione. p̄pōis vere. ⁊ p̄ns suata sua
significatione est falsus. Et dī ad sam formū
lā q: illa nō est descriptio. p̄pōnis vere. ¶ Ad
sam dī cōcedendo illā p̄nam ⁊ dī q: añs p̄e
ē v̄x. sed p̄ns nō pōt esse v̄x. sic significādo
⁊ cōcedūt̄ur cōclusiōes ibi illate. s. q: a. ⁊ b.
p̄pōnes cōuertūt̄ur. ⁊ a. pōt esse v̄x ⁊ sciri.
⁊ b. nec pōt esse v̄x nec sciri. sic significas
sicut sepe accidit q: multe sunt. p̄pōnes pos/
sibiles q: nō pōt esse vere. sicut hec copulatiua
solus sor. q: est demonstrat̄. ⁊ hoc est sor. ⁊
hoc nō est sor. q: ista seq̄tur ex ista. solus sor.
q: demonstratur est sor. ⁊ plato nō est sor. ⁊
ita cōcedūt̄ur q: hec v̄lis pōt esse vera nihil
demonstratur q:uis eius nulla singularis pos/
sit esse v̄a sic significando. sed ista nunq: ē ve/
ra aliqua eius singulari existente. ¶ Item ali/
que sunt. p̄positiones vere que non possunt
esse false sic significando. vt puta hoc demon

Consequentiaꝝ

stratur demonstrato aliquo. hoc intelligitur
in his q̄ tū ē cōcedendū in aliquo casu q̄. a. sit
vex. b. existēte. nec est concedendū q̄ antecē-
dēs illius p̄nc. sōr. non demonstrat. igit̄ hoc
nō demonstrat. sit vex. et p̄nc falsus. id nō ad-
mittat q̄. a. scit. et nō. b. existente. b. sic signi-
ficado. Ad tertium dicit̄ in insolubilibus.
Ad quartū dī q̄ apud illū q̄ poneret q̄ p̄
positio plures nō ēēt p̄positio sicut posuim⁹
supra nō oꝝ illud ponere. apd vero cōcē opti-
monē opinatiū illud. requirit̄ illud. et ita etiā
apud ponētes p̄positionē p̄p̄theticeā nō ēē
q̄lē q̄litate logica nō oꝝ ponere in regula ly-
affir. matia. sed d̄ hoc in fine dicitur. Et n̄
de p̄terito regula poni non pōt nec de futu-
ro. sicut nec sequētes. vnde nō sequitur ista con-
sequētia est bona et añs eius fuit vex. igit̄ cō-
sequens eius fuit vex. nec sequit̄ ista consequē-
tia est bona et antecēdens eius erit vex. igit̄
consequens eius erit vex. et nō sequitur ista
consequentia est bona. igitur qñ erit aut fuit
eius antecēdens vex. eius consequēs erit aut
fuit vex. q̄ forte neutrū vel non utrūq̄ erit
aut fuit vex. etiā non sequitur ista p̄nc est bo-
na et añs eius fuit vex. igit̄ p̄nc eius fuit ve-
rū. si eius cōsequēs fuit qñ eius antecēdēs fu-
it vex. q̄ consequēs est vna conditionalis fal-
sa. Ex p̄dictis patere potest q̄ possibile
est q̄ aliq̄ consequentia sit bona cuius ante-
cedens sit necessariū et consequēs impossibi-
le. vt si hoc deus est. igit̄ hō est asinus. signi-
ficet adeq̄te q̄ si deus est aliqd̄ est in amante
p̄nc significatione p̄nc. et ita p̄ q̄ aliq̄ p̄nc
est impossibilis ex cuius ante sequitur p̄nc eius
dē. Ex p̄dictis quoz cōcludi pōt q̄ nō oꝝ p̄
regula sustineri q̄ si aliq̄ p̄nc est bona et ita ē
sicut significat p̄ añs est ita sic significat. per
p̄nc eiusdē. p̄ q̄ ista p̄nc est bona. si deus ē
nulla chymera est. et ita sicut q̄ significatur
p̄ añs et nō est ita sicut significat p̄ p̄nc. sic i-
telligendo q̄ nō est ita q̄ chymera nō sit si-
cut sup̄a oñsum est. Et p̄ hūc modū nō se-
quitur. añs illius p̄nc est vex. igitur ita est si-
cut significat p̄ ip̄s. p̄ ista p̄nc. chymera nō
est. igit̄ chymera nō ē hō. q̄ nō ē ita q̄ chy-
mera nō ē. Et p̄ idē p̄ nō seg. ista p̄nc ē bo-
na. et nō est ita sicut significat p̄ p̄nc. igit̄ nō
est ita sicut significat p̄ añs. p̄ ista p̄nc. de-
us est. igit̄ chymera nō est. Et sicut nō sequi-

tur de presenti sic nō sequitur d̄ p̄terito aut
de futuro.

Alia regula est q̄ si p̄nc est bo-
na affirmatiua de-
notata et significans et h̄ns añs et p̄nc ex-
pressa. quoz nullū est multiplex scita esse for-
malis. et añs est cōcedendū ab aliquo. et cō-
sequens ē intellectū p̄positū. et cū his bñ scit̄
q̄ ex concedendo nō segt̄ nisi cōcedendū tūc
p̄nc ab eodē est p̄cedendū. Sed nō segt̄ hec
p̄nc est bona scita esse talis. et añs est ab ali-
quo concedendū et p̄nc est intellectū. igit̄ p̄nc
est cōcedendū. q̄ forte creditū est q̄ añs sit
falsum. aut forte creditū est q̄ ex cōcedendo
seḡtur nō cōcedendū. Et etiā posita ista. hoc
instans nō fuit et admissa. deinde durāte tpe
obligationis. p̄posita ista hoc instans fuit negā-
da est. et ita est facta. tunc hoc instans fuit. et
adhuc ista est neganda hoc instans fuit. qua-
re cedat tps obligationis. et tunc patet q̄ ista
forma nō valet. hoc erat sequens exposito. et
bene admissio et antecēdēs fuit concedendū.
igitur et cōsequēs. imo antecēdens fuit cōce-
dendū et p̄nc nō iā enim hec cōsequentia est
bona. hoc instans fuit. igitur hoc instans fuit.
q̄ p̄ nullā potentiā posset oppositū p̄nc ista
re cuius ante cōpossibilit̄. Et accipiat in di-
cta regula cōcedendū notaliter. et nō partici-
pialiter et q̄ accipiēdo p̄ncipialiter multa ne-
cessaria simpliciter sunt neganda. et multa i-
possibilia simplr sunt p̄cedēda bene r̄ndēdo.

Ex qua regula sequit̄ alia. s. q̄ si sit
aliqua consequentia bona de-
nominata et significans et h̄ns añs et
quoz nullū est multiplex. scita esse formalis
et antecēdēs est cōcedendū et cōsequens in-
tellectū p̄positū. et cū his bene scitū est q̄ ex
cōcedendo nō seḡtur nisi concedendū. et q̄ ex
vero non sequitur falsum cōsequēs nō ē di-
bitandū nec negandum.

Alia re gula est q̄ si p̄nc ē bona de-
notata et significans et h̄ns
añs et. quoz nullū et. scita esse formalis. et
p̄nc ē negādū ab aliquo et añs intellectū p̄po-
sitū. et cū his bñ scitū ē q̄ negādū nō segt̄ ni-
si ex negādo. tūc ē añs ab eodē negandū.

Ex qua se quitur alia q̄ si conse-
quenda est bona affir-
matia denominata et significans et cetera.

Tractatus

hīs antecedēs &c. quoy nullū &c. scita esse formalis & pñs ē intellectū ppositū & cū hīs bene scitū qd ex vero nō seq̃r falsū. & ē pñs negandū. tūc añs nō est ab eodē dubitandū nec cōcedendū & capite hīc dubitandū pro eo cui dō dubie respondi ab aliquo.

Alia regula est qd si pñs bona &c. significans &c. hīs &c. quoy nullū &c. scita esse formalis. & añs est dubitandū. & pñs intellectū ppositū. & cū hīs scitū est qd ex nullo vero seq̃tur falsū. tūc pñs nō est negandū.

Alia regula est qd si pñs est bona &c. significans &c. hīs &c. quoy &c. scita esse formalis. & pñs est dubitandū. & añs est intellectū ppositū. & cū hīs bene scitū est qd ex nullo vero seq̃rit falsū. tūc antecedēs est negandum vel dubitandum.

Sed contra forte arguit qd ponatur qd añs istius pñe bone hō currit. igitur risibile currit. sit tibi ppositū. scitū esse tale. & a te bene admissū & pñs tibi depositū. tūc ista pñs est bona & añs est concedendū. & tūc pñs est negandū. Secundo qd ponat qd ista hō est asinus principali significet deū &c. tūc ista pñs est bona deus ē. igitur hō est asinus & añs est cōcedendū & pñs nō. S; ad primū dī qd stāte illo casu añs illius pñe est cōcedendū qd ppositū & bene admissū. & pñs est cōcedendū & nō negandū. qd nō seq̃tur est depositū & admissū. igitur est negandū. sed o; plus assumere ad cōcludendū qd pñs sit negandū. s. qd sit bene admissū scitū esse tale &c. sed hoc ipsi posito repugnant. quia nunq̃ ē eadē ppositio cōcedenda & neganda respectu eiusdē rīdēntis & respectu eiusdē obligatiōnis & sensus. Ex quibus p; nō seq̃r añs illi? pñe scite esse bone &c. cū alijs pñculis. ibi ppositio ē cōcessū. igitur pñs ē cōcedendū. sed o; qd sit bñ cōcessū. Ad scdm dī qd apd eos qd eodē mō rīdēdū dicunt infra tps & extra ad ppositionē quā ponimus suā significatiōne variare. & dicunt istā esse negandā hō est asinus quā sit necessaria. qd ex cōi mō negaret. addendū fore in regula qd pñs nō ē bona. pp aliā ipositionē a priori factā. S; apd eos qd rīdēt ad ppositiones fin eay q̃nta tē sicut infra dicet. añs istius pñte est cōcedendū & pñs. qd s; istū modū oē simpli; necessariū est cōcedendū. vtz aut cōcedat qñ

proponit aut nō. infra dicendū est. Ex quibus p; istas formas nō valere. ista pñs est bona affirmatiua denotata &c. significans &c. hīs &c. quoy nullū &c. cuius añs est scitū. & pñs est intellectū a te. igitur pñs est scitū a te. qd forte creditū esset a te qd ex vero seq̃tur falsū. & ppositio qd nō esset alia. ppō ab ista pñs vel ei? pte. ois ppositio scita a te est affirmatiua. igitur nulla scita a te ē negatiua scires añs & bene scires istā pñam ēē bonā cū alijs pñculis & tñ nō seq̃tur pñs ēē scitū. qd repugnat pñs sciri apud eos qd ponunt pte supponere ppositione cuius est ps. ¶ Itē nō seq̃r ista pñs ē bona cū partienlis ppositis scita ēē talis. cui? añs est scitū a te vel scitū ēē vtz. & bene scis qd ex nullo vero seq̃r falsū. igitur pñs est scitū a te esse vtz. qd forte repugnat pñs sciri. vt i ista pñs hec ppositio nō est scita a te ēē vera igitur hec ppō nō ē scita a te esse vera demonstrado vtrobiq; pñs. pñs aut nō est ppositio falsa. qd eius cōtradictoriū est falsū. & nō p illud cōsequens sciri a te esse vtz. Ex quibus p; qd est aliq; ppositio qd nō pōt ab aliquo sciri esse vera sic significans.

Sed pro regula tencat qd si ē aliq; pñs bona &c. denotata &c. significans &c. hīs &c. quoy &c. scita ēē bona. & añs est scitū. & pñs est intellectū. & nō repugnat ipm sciri. & scitur bene qd ex nullo vero seq̃rit falsū. & cōsideratur sufficienter d. cōsequēte tunc pñs est scitū. & ita dicatur. si añs est scitū esse vtz cū illis pñculis datis qd pñs est scitū esse vtz. Ex quibus p; illū nō esse bonū modū arguendi. s. hec cōsequētia ē bona denotata &c. significans &c. habens &c. quoy rū &c. & eius añs est intellectū a te. igitur eius pñs est intellectū a te. qd si fieret pñs cui? antecedens ēē latinū. & pñs grecū. qd sciret ēē bona añs in casu est intellectū. & pñs. nō potes. n. credere tu p verā relationē cui firmi; ter assentires qd illa pñs ēē bona vt ista. hō currit. igitur antropos trech. Cōsiderās ēē su pradē videbit qd hec pñs nō vtz. a. ppō scit a te. igitur tu scis sic esse sicut. a. ppō significat a. ppō et sicut. significat scis. a. ppōne significare. nec cōtra seq̃tur. tu scis sic esse sicut. a. ppositio principaliter significat. & sicut. a. ppositio principaliter significat scis. a. significare. igitur a. ppositio scitur a te. forte. n. re/

Consequentiaꝝ

pugnat a. propositionē sciri. ⁊ q̄nis nō repu-
gnaret adhuc tñ nō sequitur q̄ sicut. a. p̄inci-
paliter significat scires esse. q̄ forte ista p̄posi-
tio nō significat esse. sed nō esse.

Item pro regula teneat. q̄ si p̄sa est
bona ⁊ c. denominata ⁊ c. signifi-
cans ⁊ c. habens ⁊ c. quod ⁊ c. scita esse bona
⁊ p̄ns est intellectū ⁊ nescitū. ⁊ nō repugnat
ip̄m nesciri. ⁊ sciri bene q̄ ex nullo vero se-
quitur falsum. ⁊ cōsideratur sufficiēter de an-
tecedente ⁊ p̄nte. etiā ahs est nescitū. Sed he-
sime modo valent. ista p̄sa est bona ⁊ c. sci-
ta esse talis ⁊ c. ⁊ ahs ē dubitū. igitur p̄ns nō
est negandū. nec sequitur ista cōsequentia est
bona scita a te ē bona ⁊ c. ⁊ vtrāq̄ pars an-
tecedentis est a te dubitanda. igitur p̄ns non
est a te negandū. p̄ de antecedente talis cōse-
quentie tu curris. vel nullus rex sedet. s̄ rex
sedet. igitur tu curris. ¶ Itē nō valet iste mō-
dus arguendi. ista cōsequentia est bona ⁊ c.
⁊ maior est a te bene concessa. ⁊ minor ē du-
bitanda. igitē p̄ns nō est a te negandum.

Si consequentia ⁊ c. denominata ⁊ c. ha-
bens ⁊ c. significans ⁊ c. ⁊ ahs eius est
possibile p̄ns fili est possibile. hoc tñ nō seq̄t
in p̄ntis a ly nisi denotatis. q̄ in illis reperit̄
ahs possibile et p̄ns ip̄ossibile ut nihil est nisi
deus est. nunq̄ tñ seq̄tur q̄ ex possibili seq̄t
impossibile. q̄ consequens illius non sequi-
tur ex antecedente.

Alia regula. si consequentia est bona cū
alijs particulis. et antecedens ē ne-
cessariū p̄ns est fili necessarium.

Alia regula. si cōsequentia est bona cum
alijs particulis. et cōsequens ē im-
possibile antecedens est impossibile.

Alia regula. si consequentia est bona ⁊ c.
et consequens est contingens ahs
est contingens vel impossibile.

Alia regula si consequentia est bona cū
illis quinq̄ particulis et aliqd se-
quitur ad consequens illud idem est aptum
natim sequi ad antecedens eiusdē.

Alia regula est. q̄ si consequentia est bo-
na cum illis quinq̄ particulis. et
aliquid antecedit ad antecedēs illud est aptus
antecedere ad consequens eiusdē. Ex quib⁹
regulis sequitur correlarie q̄ arguendo a p̄-
mo antecedente ad vltimū cōsequēs in cō-

sequētijs affirmatiuis denominatis a ly si vlt-
ergo ⁊ c. cōsequentia est bona et formalis dū
modo cōsequentie intermedie sunt bone ma-
teriales vel formales. ¶ Sed forte arguitur
cōtra. q̄ hec cōsequentia est bona. tu curris.
igitur tu curris vel hō ē asinus. et tu nō. cur-
ris. q̄ arguitur a parte totius disunctiue af-
firmatiue significantis ex cōpositione suoz
terminoz ad ip̄am disunctiua. et vltra seq̄t
tu curris vel hō est asinus. et tu non curris.
igitur homo est asinus. a disunctiua cum de-
structione vnius partis sup alteram partem
⁊ tamē nō sequitur de p̄mo ad vltimū q̄
si tu curris homo est asinus. Secūde sic. q̄
ista cōsequentia est bona. pater est. igitē filius
vel filia est. ⁊ sequitur filius vel filia est. igitur
suus pater est. aut sua mater est. et tamē non
sequitur a p̄mo ad vltimū. q̄ si pater est su-
us pater aut sua mater est. Tercio. q̄ sequi-
tur tu curris. igitur tu curris vel tu es asinus
et etiā sequitur tu curris vel tu es asinus. sed
tu nō curris. igitur tu es asinus. et tamē non
sequitur a p̄mo. q̄ si tu curris tu es asinus.
Sed pro his dicitur q̄ arguēdo a p̄mo an-
tecedente ad vltimū consequens sic arguen-
dum est q̄ cōsequens precedentis consequē-
tie eodem modo significet p̄out est cōsequēs
prioris cōsequentie quomodo significat put
est antecedens subsequēntis. et idem termini
significent in vna sicut in alia. et ideo p̄mū
argumentū non procedit secundū. q̄ variat̄
relatio. et si cadē stet relatio vbiq̄. et oēs cōse-
quentie intermedie sunt bone. et antecedens
eius est verum. p̄ns eius est verum. et requi-
ritur etiā q̄ p̄esse illud qd est consequens
precedentis consequētie sit antecedēs sequē-
tis. et per consequens patet responsio ad ter-
tium argumentum etiam.

Alia regula est q̄ si aliqua cō-
sequentia est bona
propositio stat cum antecedente illa eadez ita
re pōt cum consequente eius.

Alia est q̄ si aliqua p̄sa est bona ⁊ c. et
aliqua p̄positio repugnat conse-
quētia illa est apta nata repugnare antecedēti
et. ¶ Sed forte cōtra arguit̄. q̄ aliq̄ ē p̄sa bo-
na ⁊ c. cui⁹ p̄nti repugnat aliq̄ p̄positio que
nō repugnat antecedēti. ut ista p̄positio q̄ ē
p̄ns hui⁹ p̄ntie ē necessaria simplr. igitur hō

Tractatus

est asinus. demonstrato eius pñte p subm añ
cedētis. q: si nō sit bona tñc cōtradictōiū cō
sequētis pōt stare cū ante sic significādo. 7 tē
stabit ista sīl sine noua ipositiōe terminorū
hec est nēcia que est pñs huius pñe 7 nullus
hō est asinus. quo dato p3 q cōtradictōiū
pñtis stat cū ante eiusdē 7 tñ ista pñtia est bo
na. 7 nō stat cū pñte eius cum. cōtradictōia
nō stent simul. ¶ Itē hec pñia est bona adeq
te significans sīn cōpositiōe suor terminorū
igif tu es asinus. 7 pñadictōiū pñtis stat cū
ante 7 nō cū pñte. igif 7c. ¶ Sed ad hec si
mul respondebitur infra.

Alia regula si pñia est bona 7c. 7 argu
tur a cōtradictōio pñtis ad cōtra
rīū antī illa pñia est bona.

Alia regula si pñia est bona 7c. 7 argu
tur ex cōtradictōio pñtis cū alte
ra pñissarū ad cōtradictōiū alterius pñisse
pñcipalis pñtia est bona.

Alia regula si pñadictōiū pñtis alicui
pñtie repugnat antī cū illis pñcul
illa pñtia est bona 7c.

¶ Regule pñculares penes supius 7 inferi?

Scamus nūc q inferi?

d est illud q su
pra se pōt hīe ex significatiōe q
h3 terminū aut terminos sīn re
ctā lineā pñdicamētālē. ¶ Supe

rius est illud qd ex significatiōe quā h3 pōt
hīe terminū aut terminos sub se sīn suā line
am rectā pñdicamētālē. Utterius accipit q
de quocūq pñdicat aut pñdicabile est inferius
de eodē sīl est pñdicabile superius.

Ex quibus seqt ista reglā. ab iſe

firmatiē sine distributiōe vī cōfusiōe. sic q to
tale extremū antī sit sī totatū extremo pñtis
7 hoc p se. pñia est bona. sed nō seqt. tu vidi
sti istū. 7 iste fuit papa. igif tu vidisti papā.
nec seqtur. pōt esse q iste hō sit albus. 7 iste
hō est niger. igif pōt eē q hō albus sit niger
q: nō est iste terminus iste vel istū sub isto ter
mino papā nec sub isto termino hō. nec sunt
in eadē lineā pñd camētālē vī nō inferius per
se. 7 hoc sufficit. nec seqtur for. incipit esse al
bus. igitur for. incipit esse coloratus. deus inci
pit esse hō. igitur deus incipit esse suba. nec se
quitur. for. inquantum homo est risibile. igif for.

Inquantum aīal est risibile. nec sequit. oīs hō
p̄ter for. currit. igitur oīs hō p̄ter hoīez cur
rit. Itē nō sequit. si tu es hoc aīal demōstrato
asino. tu es asinus. igif si tu es aīal tu es asi
nus. nec seqtur tu cognoscis hoīez. igif tu co
gnoscis aīal. nec seqtur. for. ē terminus discre
tus. igitur homo est terminus discretus. q: i
nulla itay totale extremū est sub totali extre
mo. Item nō seqtur tu es dñs platonis. igif
tu es aliqd platonis. nec sequit. tu es scolaris
bononiensis. igif tu es hō bononiensis. ita ē
nō valet pcludēti tibi 7 cuilibet cōcludenti ti
bi tu es idē. igif alicui 7 cuilibet cōcludenti ti
bi tu es idē. Itē nō seqtur aliquo maiori te
7 quolibet minori te tu es minor. igif aliquo
7 quolibet minori te tu es minor. ita ē nō se
quit. aliquo minori te 7 quolibet maiori te tu
es maior. igif aliquo 7 quolibet minori te tu
es maior.

Secunda regula est q arguendo
ab inferiori ad suū supe
rius affirmatiua addita dictione exclusiua a p
te subiecti v3 pñia. vt tñ hō currit. igif tñ ani
mal currit. s3 nō a pte pñdicati. copulis vī ver
bis cū pñdicatis. nō aliōde cōfusiis existentib?
synonimis subiectis. subiectis vero addito si
gno vī affirmatiua arguendo ab inferiori ad
suū superius cū istis pñculis in prima regula
positis v3 pñia. vt oīs hō est aīal. igif oīs ho
mo est substantia.

Affirmatiue aut arguēdo a su
periori distributo
cū illis pñculis. 7c. cū cōstantia subī ad suū i
ferius est pñia bona. sed nō v3 nisi cū cōstātia
addit subīs eiusdē tps. vī nō sequit. oē aīal
currit. igif oīs hō currit. nec seqtur. xps non
incipit eē suba. igif xps nō incipit esse hō. 7 nō
seqtur. in. a. instanti tu eris oīs hō. 7 pla. erit
hō. igitur tu eris plato. q: d3 addi cōstātia
eiusdē tps cū determinatiōe ad idēz tps p3 o
quo verificat maior. 7 nō sequit. 7 oē vidēs
hoīez est homo. igif oē vidēs platonē ē hō
nec seqt q3 asin? hoīs currit. sed pla. est hō.
igif quilibet asinus pñtis currit. nec seqtur
oīs hō albus currit. pla. est hō. igif pla. cur
rit. sed tñ cū cōstātia totalis extremi sub tota
li extremo concludit.

Negatiue aut arguēdo ab infe
riori ad suū superius nō

Consequentiaꝝ

gatione postposita nō pcedente dictione im-
pediente. cū constantia totius extremi vt pri-
us intelligendo. valet pñā. sed nō sequitur hoc
creās platonē nō est deus. et plato est hō. igitur
hoc creās hoīem nō est deus. ita. et nō se-
quit. videns sor. nō est homo et fort. est hō.
igitur vidēs hoīem nō est hō. q. forte nullus
vidēs sor. est hō et tñ oē vidēs hoīes est hō.
¶ Itē nō sequitur tñ subā nō ē accidēs. et oīs
subā est aliquid. igit tñ aliquid nō ē accidēs.

Arguēdo a superiori distribu-
to negative ad suū infe-
rius intelligendo vt prius cū cōstantia et sine
constantia vꝫ pñā. vt nullū aīal currit. igitur
nullus homo currit. sed nō sequit xps nō in-
cipit esse subā igitur xps nō incipit esse hō.

Arguēdo a superiori ad suū inferius
a pte subiecti subiectis
addita dictione exclusiua negatione preposita
valet pñā vt nō tñ aīal currit. igitur nō tñ
homo currit. et a pte predicati. subis addito
signo vli vt nō oīs homo est coloratus. igit
nō oīs homo est albus. et intelligitur vt pri-
us ista regula.

Sed cōtra primā regulam forte
arguit. q. nō sequitur
sor. est aīal. igit sor. est corpus. et arguit ab i-
feriori p se ad suū superius. igit et. patꝫ pñā et
pbatur añs. q. in casu est añs verum. et pñs
falsus sic significando. ponat enī gratia argu-
mēti qñtātē cōtinuā distigui a re quāta quo
dato. ponamus q. non implicet contradictio
nē quantitatem sortis separari ab eo et tunc
arguitur q. sor. est animal. q. est aīal rationa-
le cum sit homo et tñ non est corpus. q. fort.
non est longus nec latus nec profundus. añs
arguitur q. non est quantus. igitur et. ¶ Iō
forte negat ista cōsequētia. sor. nō est longus
nec latus nec pfundus. igitur nō est corpus.
q. dī forte. q. sor. est corpus substantiale. et nō
est corpus quantitatiū. nec in illo casu cōce-
ditur q. sor. non sit quantus. q. est quantus qñ-
tate discreta. ¶ Sed contra q. tñc sequitur
q. sor. nō sit aliqd vnū. sed sor. est numerus
infinitus separatoꝝ actu q. si pcedit. arguitur
tñc contra regulā q. nō si sor. est aīal sor. est
substantia. Itē si in illo casu sor. est corpus per
idē sequit q. ego et tu sumus vnū corpus sub-
stantiale et vna substantia. et q. oēs spere cele-

stes simul sumpte sūt vnū corpus. ¶ Secūdo
illa pñā nō est bona. sor. est homo. igit sor. ē
aīal. q. si esset bona hoc maxime esset q. iste
terminus aīal est magis cōis q. iste terminus
hō. sit igit grā argumētū. i. duplo cōior q. iste
tñius hō. ¶ Sꝫ cōtra q. iste terminus aīal aut
est in duplo cōior q. in duplo plūra aīalia si
gnificat q. iste terminus hō. aut q. iste termi-
nus aīal aīalia duarū specierū significat et iste
terminus homo aīalia vnus speciei. non pri-
mo modo q. infinita animalia significat ly ho-
mo. q. p infinitis aīalibꝫ supponit ly homo
in ista homo intelligit. nec etiam est in duplo
cōmuniō. q. aīalia duarū spērū m significat.
q. tunc si plures spēs generaret animalū iste
terminus fieret magis cōis. aut si infinitas spe-
cies significaret infinite cōis erit. sed cū infini-
tas significet spēs animalū ymaginabiles. igit
tur sequit q. sit in infinitū cōis et consequen-
ter sequit q. iste terminus subā nō est magis
cōis q. iste terminus animal cū vterq. illorū
sit infinite cōis. ¶ Tertio arguit sic. hec pñā
non valet hec est quātitas discreta. igit hec
est quantitas. et hic arguitur ab inferiori et c.
igitur et. pꝫ pñā. et pbatur añs. q. si ista va-
leret maxime ēet ppter regulam istaz dictā
sed arguitur q. non. q. iste terminus quāti-
tas non est terminus superior ad istū termi-
nū quātitas discreta. q. ponatur quātitatē nō
distigui a re quāta et sequit q. oīs qñtitas ē
quātitas discreta. et e contra. oīs quātitas di-
creta est quātitas. igit non de pluribus spē-
bus est predicabilis. iste terminus quātitas q. ē
iste terminus quātitas discreta. igit iste termi-
nus non est superior ad illū. et si sic igitur illa
pñā non tꝫ p regulā illā. ¶ Quarto sic nō se-
quit iste est binarius. igit iste est quantus vel
quātitas. et arguitur p regulā. igit et. pꝫ pñā
cū minori et arguitur q. maior. ē vero de mō-
strato binario qui est. b. c. intelligētie indimifi-
biles. et tñc patet q. totū añs est vꝫ et pñs
falsus. q. si iste binarius est qñtus vl qñtitas.
igit iste binarius ē magnus pñs falsū et pñā
pꝫ. q. si iste binarius est quantus vel quātitas
iste binarius est magnus aut magna quan-
titas. pñs falsum. q. non est magnus respe-
ctu minoris quantitatis cum nulla sit minor.
nec respectu maioris quantitatis. q. precise ē
magnus respectu minoris quantitatis. aliter

Tractatus

sequitur qd idem est magnum et parum respectu eiusdem. ¶ Item iste binarius non distat a non quāto. igitur iste binarius non est magnus nec quātus. q: si distat a non quāto sequitur qd distat p indivisibile a non quāto. et distantia i divisibile. q: est ipole. v: si distat a non quāto distantia divisibili. q: p binariū distat a non quāto. sequitur tūc qd p indivisibile plus distat a non quāto. iste binarius qd ab unitate. et qd aliq quātitas distat ab alia minori distantia indivisibili pns est falsum. q: binarius minus distat ab vno euz dimidio qd ab unitate alr sequer qd aliq pportio dupla cēt indivisibil. q: est ipole. ¶ Item infinite pua ē aliq quātitas. et nulla ē minor illa. igitur illa est infinite pua v: non magna demonstrata quātitate huius binarii. v: qd ē iste binarius. p: pua cū minori et arguit maior q: infinite pua est aliqua quātitas in hoc cōtinuo. ¶ Item si ista quātitas sit magna et ipsa infinita ipsa est dupla ad sui medietatē. et si sic ipsa ē i duplo maior qd sit ei medietas pns falsū. q: neutra medietas est magna nec aliq est medietas istius binarii. q: nulla intelligentia ē medietas istar duarū intelligentiar. ¶ Item si iste binarius ē quātus sequitur qd ille binarius sit aliqd. t: pua p regulā q: terminus trāscēdēs est supior ad decē generalissimā. ¶ Quid sit. q: non sequitur hoc est infinitū. igitur hoc ē quātū. q: dato vno infinito si ipsū est quātūz ipsūz est magnū. pns falsū. igitur et aī. et qd pns sit falsū arguit. q: si hoc infinitū sit magnū. igitur magnū respectu minoris v: maioris vel eq̄lis. t: pua. q: pūū et magnū sit terminū relatiui. sed nō respectu minoris. q: ipz esset pūū. qd nō est verū. q: latitudo putatis terminat a non gradu ad gradū infinitum magnitudis. et p idē nō ē hō infinitū magnū respectu maioris. q: tūc cēt minus isto maior. nec respectu eq̄lis est hoc infinitū magnūz q: si ab eo auferat tūc illud infinitū aliquo alio minus. qd nō cōtingit. et t: pua. q: si ab eq̄libz pūūz seqlia cōtinua demas remanēna sē in eq̄lia et vno altero minus. iō t: c. ¶ Sexto si sequit. a. ē pūūtas. igitur a. ē relatio. et arguit p regulā. igitur regula falsa t: pua et minor. q: relatio est genus generalissimū in p̄dicamento relatiōis. et arguit maior. q: sit. a. vna pūūtas et ponamus qd nullus referat illā pūūtatē ad

aliquā filiatlenē. q: nō cōsideret. tūc ē aī. v: rū et pns falsū. q: sequitur. a. ē relatio. igitur aliqd referē. mediāte. a. relatiōe. q: relatio est actus fin quē referēs v: referibile ē. et valet pua ista sicut hoc. a. ē actio. igitur aliqd agitur. ¶ Septio nō sequitur. a. ē duplū ad. b. igitur a. est relatiū ad. b. et arguit p regulā. igitur et c. p: pua et minor. q: bñ sequitur. a. ē duplū ad. b. igitur. a. l:z duplā pportione. ad. b. et vltra. igitur. a. est pportio ad. b. igitur a pmo si. a. ē duplū ad. b. a. ē relatiū ad. b. sed arguit maior. q: posito qd nullus referat. a. ad. b. aut nullus cōsideret et sit. a. bipedale et b. pedale est aī. v: et pns falsū. ¶ Octavo nō sequit iste erit p. igitur iste erit relatus. aut p. alieu. q: ponat qd sor. iaceat semē in locū gnatōis. de inde statiz moriat. et insūdāt aīa tpe debito i māz semis iacti. et tūc sequit qd iā v: ē qd sor. erit p. et tū nō erit p. alieuus. nec relatiū ad aliqū. q: tūc si sor. erit p. alieuus ipse erit p. sui ipsius q: erit ipemet hō generat q gene raut q: eadē erit forma penes quā v: dicunt attēdit idēitas numeralis. pns falsū ē. q: tē staret qd tantum pater cēt. et qd idem esset referēs et relatiū respectu eiusdem. ¶ Nonō arguitur sic. q: nō sequit hoc est figura. igitur hoc ē quātitas. et arguit p regulā. igitur et c. p: pua et minor. q: figura est in quāta spē quātitatis. et arguitur maior. et ponat qd figura sit res figurata qd verū ē. q: figura est q termino v: terminis claudie. pmo geometrie. et tūc est aī. v: hō ē figura demōstrato hōie. et pns falsū. f. hō ē quātitas q: hoc ē sba. igitur nō ē quātitas. ¶ Sz huic forte d: qd nō sequit hoc est figura. igitur ē quātitas sed solū sequitur. igitur hoc ē qle. ¶ Sz cōtra q: demōstrata albedine pedalis lōga cēt aī. v: rū et pns falsū. q: albedo nō ē q̄lis q: nō est alba. ¶ Vel forte alr ar ptra. q: ly qle nō est gen? p se ad ly figura. q: p̄dicatio gnis d sua spē est cēntialis. sed illa nō est cēntialis. figura est q̄lis. q: cōcretū connotat vltra abstractū. et p idē hoc distūctū qle v: quātitas nō ē su per? ad istū terminū quātitas. q: nō p se. et cēntialiter p̄dicat de illo. ¶ Decimo sic. q: nō sequitur. hoc est raritas. igitur hoc ē quātitas. arguit tū p regulā. q: raritas et dēstas sūt de sba spē quātitatis. igitur et c. p: pua et pbat aī. v: ponatur. n. q: vna raritas sit vna res rara vt placet multis tūc aī. v: demōstrata vna sba

Consequentiaꝝ

et pñs falsus. ¶ Undecimo nō sequitur hoc ē
forma. igitur hoc ē q̄litas. et af p regulā q̄ for-
ma siue figura ponit p quarta spē q̄litaris. et
arguitur añs. q̄ demonstrata forma su p̄stāli
est añs vey et pñs falsus. ¶ Itē ois q̄litas est
forma et nō ois forma est q̄litas igitur ista pñs
nō t3. ¶ Duodecimo nō sequitur hoc ē scia. igitur
hoc ē q̄litas. q̄ demonstrato deo ē añs vey et
pñs falsus. et tñ scia ē in p̄ma tpē q̄litaris. igitur
et c. ¶ Deciotertio nō sequitur hō ē q̄le. igitur hoc
est accēs. et nō arguitur p regulā. q̄ ens dimidi-
tur in substantiā et accēs. et accēs in nouē p̄di-
camēta. iō accēs est sup̄ius ad ly q̄le. ¶ De-
cimoq̄rto nō sequitur hoc ē corruptio. igitur hoc
est actio. q̄ dato lumine qd corrupat p absē-
tiā cōseruātis. p3 q̄ ibi est corruptio et tñ nō
est actio q̄ illd lumē corrupat. q̄ nihil agit ad
corruptionē illi? luminis. ¶ Decimoq̄nto nō se-
quitur. a. causat. igitur. a. agit q̄ mā datū cōpo-
siti causat māli suū cōpositū et nō agit. cum
ipsa nō sit actiua. sed passiua tñ. ¶ Itē decio-
sexto nō sequitur. a. intelligit. igitur. a. agit et af p
regulā q̄ ista sē v̄ba actiua q̄ sē de p̄dicamē-
to actōis cano. s. et intelligo. ¶ Decioseptimo
nō sequitur hoc frigeſcit. igitur hoc alterabit. q̄
in casu est añs vey et pñs falsus. ponēdo q̄. a
iā sint tres q̄rte calide p totū vt duo. et vltia
ē q̄rta sit frigida vt duo. et cōdescēdē ite tres
q̄rte calide ad quātitatē vnius q̄rte. et rare-
fiat ista q̄rta frigida vsq̄ ad quātitatē trium
q̄rtay. sine acquiſiōne v̄l dep̄ditiōne calidita-
tis vel frigiditatis. et patet q̄ antecedens est
verum. quia hoc iam non est frigidum et ali-
quando fiet frigidum. igitur hoc frigeſcit
et tñ pñs est falsus. q̄ sequit̄ alterabitur. igitur
aliq̄ velocitate alteratōis attēditur penes la-
titudinē q̄litaris v̄l ipsay q̄litate acquiſitā aut d̄
p̄ditā in tāto v̄l tāto tpe. sed hoc nō acquirit ali-
quā q̄litate in tāto v̄l tāto tpe nec aliquā lati-
tudinē qualitatis. igitur nō alterabitur. ¶ Deci-
moctauo nō sequitur hoc pducit. igitur hoc pa-
titur et arguitur p regulā. igitur et c. p3 pñs enī
minori et af maior. q̄ demonstrata aīa q̄ crea-
tur gratia argumenti ista aīa pducitur et tñ
nō patitur. q̄ nulla passiōne patitur. igitur ipsa
nō patitur. igitur et c. ¶ Itē sic nō sequitur. a.
cōseruat. igitur. a. agit. sic nō sequitur. a. cōser-
uatur. igitur. a. agit v̄l patitur. p3 hoc da-

to vno cōseruare. et vno ab illo cōseruato.
¶ Decimonono nō sequitur nunc nihil fuit et
nūc ē v̄l fuit aliqñ. igitur aliqñ nihil fuit. q̄ de
monstrato initiatū pñt est añs verum et pñs
falsus. q̄ semp aliqd fuit. ¶ Vigesimo sic. q̄
nō sequitur. a. celū est in hoc. vbi igitur a celū
est alicubi. q̄ demonstrato vbi qd. p pñt istā
tī h3 vltima sphaera est añs vey et pñs falsus. q̄
si. a. celū est alicubi. igitur a celū est in aliquo
loco pñs falsum. q̄ sphaera vltima nō est in lo-
co q̄ nihil eam circūdat. ¶ Vigesimo primo
nō sequitur. a. est in aliquo vbi. igitur. a. est in si-
tu. q̄ aīa tua est in vbi in quo tu es. et tñ non
est in situ in quo tu es. q̄ situs est adiacentia
p̄tiam. sed aīa tua nō h3 p̄tiam. igitur ipsa nō
pōt h̄e sitū. ¶ Itē nō sequitur. a. est vestis. igitur
a. est habitus. q̄ forte nullus est hitus.
¶ Item nō sequitur. a. est intelligibile. igitur
a. est ens. et tamē arguitur p regulam igitur
et c. p3 pñs. et q̄ ille terminus ens est terminus
transcendens vt volo. igitur ly intelligibile nō
est supra ipm. sed infra. et af maior. q̄ chymē-
mera est intelligibilis et tñ chymēra non est
ens. quod si cōceditur arguitur tūc q̄ aliq̄s
terminus est cōmuniō. q̄ terminus transce-
dens. q̄ aliqd est intelligibile qd non est ens.
¶ Item non sequitur. hoc essentia indiuisi-
bilis est trinaris. igitur hoc essentia indiui-
sibilis est quantitas. et arguitur per regulam
igitur et c. patet cōsequentia et minor. et argui-
tur maior. q̄ hoc essentia est indiuisibilis. et
istamet essentia est tres p̄sone. et tamen ista
essentia non est quantitas continua nec discre-
ta. quia tunc essent alique partes alicuius in-
diuisibilis et sic indiuisibile esset diuisibile. Et
ita potest argui ponendo q̄ homo commu-
nis sit multi homines particulares. vt hoc
est plato demonstrato homine commu-
ni et hoc est sor. igitur sor. est p̄d. sed tenendo
ista v̄lia in re d3 sic argui. igitur sor. est illud
quod est plato.

Sed ad primā dicē pbabiliter ne-
gando istā cōsequentia sor. ē
aīal. igitur sor. est corpus. et dicitur v̄tra q̄
ly corpus non est de predicamento substantie
sed antiq̄ illū terminū in illa arbore p̄posue-
rūt. pp vocabuloꝝ iop̄ia. s3 ille terminus cor-
pus ē de p̄dicamēto quātitatis. s3 sub substantia
possumus imēdiate ponere hoc cōplexū

Tractatus

substantia diuisibilis. aut hñs ptes. qñis hoc
cōplexū sit cōnotatiū. sed illud cōplexū po-
nitur cū aptiori vocabulo careamus. Uerū-
tū cū pñt q quantitas distingat a re quā-
ta admittat. sed nō admittit q for. nec sine
quātitate. q: remota vna quātitate succedit
alia. et admissio sine cōtradictione q quanti-
tas separet a for. et nō succedat alia saltz cō-
tinua. q: de illa sit argumētū. cōcedit q for.
sit aliqd. et q for. est substantia. quātis nō sit
substantia cōtinua. et ex isto nō sequit a simi-
li q tu et ego sumus vnū corpus. et q vnus
corpus sit cōs spere celestes. sed q: argumē-
tū petit difficultatē aliorū. id ipsum in mate-
ria naturali reqratur. Ad secundū dī q iste
terminus aīal nō est magis cōis qz iste ter-
minus hō. nec sunt cōparabiles fin cōitatez
et si reperiantur auctoritates significantes cō-
munitatis cōparationē. iste sunt fin modum
loquendi cōez. et nō oīno vere. q: qlibet ter-
minus generalis infinita specie distincta signi-
ficat. Ad teriū dī q ille terminus quanti-
tas est genus ad illū terminū quantitas di-
sereta. admissio q quantitas cōtinua sit quā-
titas discreta. quātis de tot predicatur iste
terminus quantitas discreta de quot iste ter-
minus quantitas predicatur. et non sequitur
q iste terminus quantitas nō sit genus ad ly
discreta. q: ly quantitas nō est terminus taz
cōtractus. nec tā cōnotatiū sicut ille termi-
nus cōplexus quantitas discreta. Et etiā est
posterior illo termino quātitas. Ad quar-
tū dī istā formā cōcedendo. iste est binarius
Istē iste est quātus vel quātitas. Et cū argui-
tur q pñs illius sit falsus. q: si ille binari⁹ sit
quātus vel quātitas ille binarius est magn⁹
dī cōcedendo pñs qdqd sit de pñā. Et cū dī
si iste binarius est magnus. aut est magnus
respectu maioris vel minoris. et c. dī q iste
binarius est magnus respectu magis magni
et ineq̄lis. Et cū arguit q idē esset magnus
et parū respectu eiusdē cōcedit q idē ē ma-
gnū et parū respectu eiusdē qd ē minus ma-
gnū. et magis parū qz certū datum. puta
qd ē maius eo. Et cū vltra arguit q iste nu-
merus nō ē quātus. q: nō distat a nō quāto
negat aīis. q: iste numerus p binariū distat
a nō quāto. et cū arguit seg q p indiuisibile
plus distat a nō quāto qz distat ab vnitatē. dī

q excessu indiuisibili plus distat a nō quāto
to. qz ab vnitatē ad bonū intellectū. et sic ter-
narius numerus q est tres intelligētie p idi-
uisibile distat magis a nō quāto qz binarius
iste. Uñ iste ternarius distat. i. excedit illū bi-
nariū indiuisibili distātia siue excessu. Et cum
arguit et q iste binarius nō sit magnus nec
parius. q: infinite parua ē aliq quantitas et
nulla ē minor ista. igit ista ē infinite parua. ne-
gat maior. et cū arguit q infinite parua ē aliq
quātitas cōtinua illud cōcedit. sed ex illo nō
seg q infinite parua sit aliq quātitas. imo nul-
la quātitas cōtinua ē maior vel minor alia vt
pdictū ē. Ad alia forma negat ista. s. iste bi-
narius ē quātus. igit iste binarius ē aliquid
nec terminus trāscēdēs de quolibet genere
generalissimo vlt sumpto vere pdicat disti-
guēdo plurale cōtra singulare et vnū contra
multa. Ad qntā formā negat ista pñā hoc
infinitū ē quātu. igit hoc infinitū ē magnū. et
hoc vcz ē apud eos q posuerūt qd magnus
et parū sunt termini relatiui et nō termini p-
uatiue et positue oppositi. Sz apud illos q
posuerūt q opponunt positue et priuatiue
et nō relatiue. cōcedēdū ē q oē quātū ē ma-
gnū. et negat pñā. igit si id infinitū ē magnū ip-
sū ē magnū respectu maioris aut minoris
aut eq̄lis. q: ad hoc q aliqd sit magnū suffi-
cit q id hēat partē vel partes. Ad teriū dī
q iste terminus relatiū pōt accipi vbalr put
deriuat a refero refers. et p tūc dicit actualē
relationē. et nō ē genus generalissimū i pōt-
camēto relationis quo ad abstracta. Sz alio
mō relatiō ē idē qd respectus nō cōnotāda
aliqz actōez. sz purā hūditiez respectuā ali-
cui⁹ ad aliqd et illo mō ē genus gnāissimū et
ē sicut d istis terminis. ppō. cōstructio. oīo. vñ
sicut ē ppō lz nullus pponat. et cōstructio lz
nullus cōstruat. et oīo lz nullus oretfic ē rela-
tio lz nullus referat. et sz istū modū cōcedit
consequentia. s. a. est paternitas. igitur. a est
relatiō et negatur illa. a. ē relatiō igit aliquis
refert aliqd. Ad. vij. negat ista pñā. a. est
duplū ad. b. igit. a. ē relatiū ad. b. capiēdo ly
relatiū passiuē. et ita etiā negatur illa. a. lz du-
plum proportionem ad. b. igitur. a. est rela-
tum ad. b. sed si ly relatiū idem esse q hñs
respectū in se posset id concedi. Ad. viij.
dicitur q de virtute sermonis non est verus

consequentiarum

q[uod] aliquis homo generavit aliquem hominem
nec aliquem hominem generavit. aut produxit. q[uod]
forte q[ui] p[ro]ducebatur for. n[on] agebat aliq[ui]s ho
m[inu]s p[ro]ductionem. s. q[ui] infundebat a[n]i[m]a in ma
teriam nec et homo generavit hominem q[ui] ta
ciebat semen. q[uod] sequitur i. a. die generavit ho
minem. igitur in. a. die generavit hominem q[ui] fuit in
a. die aut in eius fine. q[uod] terminus sequens
verbu[m] sequitur n[on] in verbi. et adhuc co[n]cesso q[uod]
for. generabit illu[m] ho[m]i[n]e[m] generadu[m] aut p[ro]ducat
illu[m] hominem generandum. n[on] sequitur q[uod] for.
generabit seip[su]m. q[uod] varietas materie variat
identitatem co[m]positi n[atu]ralis. ¶ Ad. ay. concedi
tur illa p[ro]p[os]itio. hoc est figura. igitur hoc est qua
litas. et n[on] admittit supposito euclidis p[ri]mo
geometrie q[uod] ponit abstractus p[ro] co[n]creto
¶ Aliiter admissio illo supposito co[n]cedendum
esset q[uod] homo esset qualitas vel q[uod] ista spe
cies figura et id quod ponitur p[ro] genere gene
ralissimo p[re]dicam[en]ti qualitatis n[on] sunt inuice[m]
bene ordinata q[uod] credendu[m] et verum est.
¶ Et si p[ri]mo p[ro]p[os]itio ad decimu[m] cum arguitur
ista p[ro]p[os]itio n[on] est bona hoc est raritas. igitur hoc
est qualitas. sed admissio supposito d[icitu]r ut p[ri]us
vel q[uod] homo est qualitas ut multi inuice[m]
co[n]senseru[n]t. aut q[uod] illa ordinatio generu[m] et spe
cie[rum] n[on] est bene ordinata vel p[ro]portionata.
¶ Ad undecimu[m] d[icitu]r q[uod] iste terminus forma e[st]
multu[m] equivoctu[m]. ¶ Ad. xii. d[icitu]r q[uod] illi termini
scia bonitas. p[er]fectio et c. equivoce d[icitu]r de deo
et de nobis. et ideo ut sic n[on] sunt in illo p[re]di
camento. ¶ Ad. xiii. d[icitu]r q[uod] ens diu[er]si in sub
stantia et accidens p[ot]est duobus modis intel
ligi vno modo sic q[uod] o[mn]es termini de quibus
p[re]dicatur iste terminus ens sunt substantia
les vel accidentales. et per h[uius]modi modu[m] accidens
diu[er]sit[ur] in. ix. p[re]dicamenta. i. terminus accide[n]
talis in. xi. genera terminoru[m] fin[em] dueros mo
dos p[re]dicandi distinctos. ¶ Et capitur hic ac
cidens seu terminus accidentalis p[ro] o[mn]i termino
no p[re]dicabili. n[on] in quid nec in quale essentia
le qui n[on] est de obliq[ui] nec recta linea substantie
et fin[em] istu[m] modu[m] p[er] q[uod] ly q[ui] n[on] est terminus
inferior ad ly accidens. q[uod] ut sic ly accide[n]s e[st] ter
minus sede i[n]tensio[n]is vel i[n]p[ro]p[ri]e. et ita diceret
doctores signor[um]. Alio m[od]o ens diu[er]si in sub
stantia et accide[n]s p[ot]est intelligi q[uod] ens p[re]dicat in
dist[inct]e d[icitu]r o[mn]i termino accide[n]ti et de o[mn]i termino
substantiali. et ita accide[n]s diu[er]sit[ur] in. ix. p[re]dicam[en]
ta. q[uod] de o[mn]ib[us]. s. p[re]dicam[en]tis p[re]dicatur in co
creto aut in abstracto. et isto modo co[n]ceditur
q[uod] o[mn]e albu[m] est accide[n]s. capto ly accide[n]s p[ro] ter
mino p[ri]me i[n]tentionis vel i[m]positionis. sed
fin[em] istu[m] modu[m] iste terminus accide[n]s est termi
nus p[re]dicabilis de o[mn]i termino q[uod] e[st] aliquo noue[m]
p[re]dicam[en]to et accide[n]ti. ¶ Et si t[un]c a[ut]em q[uod] albu[m]
e[st] q[ui]litas. q[uod] e[st] accide[n]s. negat p[ro]p[os]itio. q[uod] iste i[n]t[er]m[inu]s
accide[n]s. s. genera reru[m] generic[us] distinctus si
gnificat. q[uod] res i[n]g[er]it tota g[en]e[r]a reru[m] ponit ge
neralissime distincta. quot se p[re]dicam[en]ta. v[er]u[m] s[ed]
istu[m] modu[m] nulla suba est q[ui]litas nec relatio
est q[ui]litas. nec aliqua actio vel passio est q[ui]litas
et sic de aliis abstractis terminis vniu[er]salis p[re]di
cam[en]ti de abstracto alterius p[re]dicam[en]ti n[on] p[re]
dicat. ¶ Ad. xiiii. d[icitu]r q[uod] iste terminus com
p[os]itio et iste terminus remissio et p[er]fectio aliq[ui]d
sunt no[m]i[n]a verbalia denotantia actuales actio
nes. et isto m[od]o s[un]t in p[re]dicam[en]to actio[n]is. et s[ed]
istu[m] modu[m] hoc argum[en]tu[m] t[er]t[io]. hoc est remissio
igitur hoc est actio. et hoc est p[er]fectio. igitur hoc e[st]
actio. et p[re]cedit q[uod] illud totu[m] l[un]e in isto casu
n[on] co[n]sumitur. ita nec est ibi aliqua alteratio
q[ui] sit actio. q[uod] sequitur. hoc alterat. igitur aliquid
alterat. p[er] p[ro]p[os]itio a passio ad actio[n]e[m]. nisi dicat
q[uod] ista alteratio est q[ui]da[m] definitio. et co[n]tra alio
modo illi termini i[n]tensio et remissio sunt ter
mini no[m]i[n]ales entia n[on] de p[re]dicam[en]to actio[n]is
sed de p[re]dicamento habitus v[er]i relationis si
gnificat[ur]. v[er]u[m] fin[em] alios de p[re]dicam[en]to q[ui]litas
et isto m[od]o n[on] sequitur hoc est remissio. igitur
hoc est actio. ¶ Ad. xv. et xvi. d[icitu]r q[uod] isti termi
ni care[n]t intellig[er]e definire i[m]pedire n[on] s[un]t d[icitu]r
p[re]dicam[en]to actio[n]is. q[ui]s sint v[er]ba actio[n]is s[ed]
g[ra]maticos. q[uod] i[m]posueru[n]t illa verba actio[n]e
p[ro]pter modu[m] p[ri]mo eis occurre[n]tem in p[re]side
rado eor[um] significata. sed fin[em] veritate n[on] seq
uitur. hoc intelligit. igitur hoc agit v[er]u[m] patit. nec se
quitur. a. videt. b. agit. a. agit v[er]u[m] patit. q[uod] deus
intelligendo n[on] agit aut tu videndo n[on] pateris
frequenter nec agis. nec p[ro] quolib[et] instanti ces
sante visibili cessat in organo visio e[st]a. sed p[ro]
t[em]p[or]e p[er]manet. Sed isti termini intelligere defi
nere. videre et c. p[ro]p[ri]e s[un]t de aliquo p[re]dicam[en]
to iam inuenito vel inueni[n]do. sed nullu[m] p[re]dica
m[en]tu[m] ita inuenit[ur] facit p[re]dicatione[m] e[ss]ential[em] de
illis terminis p[ro]p[ri]issime sumptis. ideo et c.
¶ Ad. xvii. p[re]cedit ista p[ro]p[os]itio. hoc frige[n]t. igitur
hoc alterabilis. et p[re]cedit q[uod] illud magna velo

ta. q[uod] de o[mn]ib[us]. s. p[re]dicam[en]tis p[re]dicatur in co
creto aut in abstracto. et isto modo co[n]ceditur
q[uod] o[mn]e albu[m] est accide[n]s. capto ly accide[n]s p[ro] ter
mino p[ri]me i[n]tentionis vel i[m]positionis. sed
fin[em] istu[m] modu[m] iste terminus accide[n]s est termi
nus p[re]dicabilis de o[mn]i termino q[uod] e[st] aliquo noue[m]
p[re]dicam[en]to et accide[n]ti. ¶ Et si t[un]c a[ut]em q[uod] albu[m]
e[st] q[ui]litas. q[uod] e[st] accide[n]s. negat p[ro]p[os]itio. q[uod] iste i[n]t[er]m[inu]s
accide[n]s. s. genera reru[m] generic[us] distinctus si
gnificat. q[uod] res i[n]g[er]it tota g[en]e[r]a reru[m] ponit ge
neralissime distincta. quot se p[re]dicam[en]ta. v[er]u[m] s[ed]
istu[m] modu[m] nulla suba est q[ui]litas nec relatio
est q[ui]litas. nec aliqua actio vel passio est q[ui]litas
et sic de aliis abstractis terminis vniu[er]salis p[re]di
cam[en]ti de abstracto alterius p[re]dicam[en]ti n[on] p[re]
dicat. ¶ Ad. xiiii. d[icitu]r q[uod] iste terminus com
p[os]itio et iste terminus remissio et p[er]fectio aliq[ui]d
sunt no[m]i[n]a verbalia denotantia actuales actio
nes. et isto m[od]o s[un]t in p[re]dicam[en]to actio[n]is. et s[ed]
istu[m] modu[m] hoc argum[en]tu[m] t[er]t[io]. hoc est remissio
igitur hoc est actio. et hoc est p[er]fectio. igitur hoc e[st]
actio. et p[re]cedit q[uod] illud totu[m] l[un]e in isto casu
n[on] co[n]sumitur. ita nec est ibi aliqua alteratio
q[ui] sit actio. q[uod] sequitur. hoc alterat. igitur aliquid
alterat. p[er] p[ro]p[os]itio a passio ad actio[n]e[m]. nisi dicat
q[uod] ista alteratio est q[ui]da[m] definitio. et co[n]tra alio
modo illi termini i[n]tensio et remissio sunt ter
mini no[m]i[n]ales entia n[on] de p[re]dicam[en]to actio[n]is
sed de p[re]dicamento habitus v[er]i relationis si
gnificat[ur]. v[er]u[m] fin[em] alios de p[re]dicam[en]to q[ui]litas
et isto m[od]o n[on] sequitur hoc est remissio. igitur
hoc est actio. ¶ Ad. xv. et xvi. d[icitu]r q[uod] isti termi
ni care[n]t intellig[er]e definire i[m]pedire n[on] s[un]t d[icitu]r
p[re]dicam[en]to actio[n]is. q[ui]s sint v[er]ba actio[n]is s[ed]
g[ra]maticos. q[uod] i[m]posueru[n]t illa verba actio[n]e
p[ro]pter modu[m] p[ri]mo eis occurre[n]tem in p[re]side
rado eor[um] significata. sed fin[em] veritate n[on] seq
uitur. hoc intelligit. igitur hoc agit v[er]u[m] patit. nec se
quitur. a. videt. b. agit. a. agit v[er]u[m] patit. q[uod] deus
intelligendo n[on] agit aut tu videndo n[on] pateris
frequenter nec agis. nec p[ro] quolib[et] instanti ces
sante visibili cessat in organo visio e[st]a. sed p[ro]
t[em]p[or]e p[er]manet. Sed isti termini intelligere defi
nere. videre et c. p[ro]p[ri]e s[un]t de aliquo p[re]dicam[en]
to iam inuenito vel inueni[n]do. sed nullu[m] p[re]dica
m[en]tu[m] ita inuenit[ur] facit p[re]dicatione[m] e[ss]ential[em] de
illis terminis p[ro]p[ri]issime sumptis. ideo et c.
¶ Ad. xvii. p[re]cedit ista p[ro]p[os]itio. hoc frige[n]t. igitur
hoc alterabilis. et p[re]cedit q[uod] illud magna velo

Tractatus

citare alterabitur. Et ultra dicitur quod velocitas motus alterationis quod non est de se alteratio sed per accens non attenditur penes latitudinem vel forme multitudinem acquisitam aut deperditam. sed penes determinationem in isto casu est attendenda velocitas finis se. sed infra de hoc dicetur. **Ad .xviii.** dicitur quod anima patitur terminative et non proprie sicut et conservas ponitur per causam efficiere quibus nihil efficiat. et ita aliquid conservat et nihil agit. et conservat aliquid et nihil patitur. **Ad .xix.** patebit statim. **Ad .xx.** et .xxi. dicitur quod refertur inter ubi locum et scilicet. quod locum est supradictum circumsans. et ubi est respectus immobilis quod movetur ad aliquid fixum verum vel imaginatum. si tunc autem est adiacentia vel propinquitas priorum. Ex quibus patet quod ultima spera non habet locum quibus habet ubi. et non movetur motu locali sed motu ubi. Ex quo patet quod si videretur ista. scilicet hec spera est alicubi. igitur est in aliquo loco. Et per hoc patet quod non sequitur. a. habet aliquid ubi. igitur a. habet aliquid si tunc et patet quod tu non es in tuo situ. quod tu non es in tua propinquitate adiacentia. Et sicut dicitur de ubi et de loco. ita dicitur de quod et de tempore. Et ideo conceditur quod aliquod nihil fuit. quod in aliquo nunc nihil fuit. puta in instanti presentis. si tamen terminus supponens respectum verbi de preterito solum pro eo quod fuit supponat. quod credimus esse verum. negat quod aliquod nihil fuit. sed quod aliquid fuit. **Ad aliud de vestre patet.** **Ad aliud dicitur quod iste terminus intelligibile supponit solum pro eo quod est si cut probatur supra et non est magis contra. sed equum et multi sunt termini quod si equum cōs cum terminis transcendētibz. sicut sunt isti termini. perfectum intelligibile. imaginabile. et generaliter omne diffusum ex contradictionis complexis est equum cōe vel saltem eius pres de tot sunt predicabiles ut quicquid est ens est homo vel non homo. et sic de aliis. **Ad ultimum dicitur dicitur quod hec cōtētia est numerus. igitur hec cōtētia est quantitas potest probabiliter negari presentia. quod numerus equivoce dicitur de deo et creaturis sic scia equivoce dicitur de deo et qualitate et c.** **Regule circa hypotheticas veras et apparentes.****

Accipiamus

primo quod conditionalis bona est consequentia de notata a ly nisi vel a ly quia. quod aliquod sumitur per nisi. cuius contradictoria presentis potest repugnare alicui aut potest esse

synonima cum una tali sine nova impositione dum fuit de terminis expressis. **Secundo accipiat quod omnis conditionalis bona est propositio necessaria quod patet ex primo accepto.** **Ex quibus sequitur tertium quod quilibet conditionalis insert conditionalē cum nota necessitatis presentis de filiabus terminis. ut sequitur. si tu curris tu disputas. igitur necio si tu curris disputas. quod non potest esse quod autem sit verum sic significans et non sit necessarium cum omnis conditionalis vera sit necessaria per primam suppositionem. **Item quod omnis simpliciter mala est in polis. quod propositio necessaria nunquam potest esse falsa sic significando. propositio tamen falsa potest incipere esse necessaria sic significando. ideo aliquod presentia falsa si simpliciter potest esse vera sic significando. Ex quibus sequitur quod hi casus non sunt poles. cum ponitur quod si rex sedet scias regem sedere. et si nullus rex sedet scias nullum regem sedere. si tamen non est pole quod for. erit liber si obviabit seruo et quod for. erit servus si obviabit libero. quod omnes iste conditionales sunt implexes. **Item non est pole quod si for. profert. proponere vides quod de currens est asinus. et si profert singulare quod ipse erit currens et sic quod aliis******

Quibus hitis sit prima regula quod a copulativa cuius prima pars est conditionalis denotata a ly si significans ex copone suorum terminorum et secunda est autem illi conditionalis aut convertibile cum illo ad presentis aut ad convertibile cum presentis videretur presentia. ut si homo currit homo movetur. sed homo currit. igitur homo movetur. si tamen si homo currit. homo movetur. sed risibile currit. igitur homo movetur aut risibile movetur.

Secunda regula a copulativa cuius prima pars est conditionalis denotata a ly si significans ex copone suorum terminorum et secunda pars est contradictoria presentis aut convertibile cum eo. ad contradictorium autem aut ad convertibile cum illo videretur presentia. ut si aliquis homo currit aliquis homo movetur. sed nullus homo movetur. igitur nullus homo currit. Si tamen si asinus currit. asinus movetur. sed nullum risibile currit igitur nullum risibile movetur.

Alia regula a conditionalis denotata a ly si significans ex copone suorum terminorum cuius presentis est propositio copulativa composita ex presentis et contradictorio autem cedentis ad contradictorium presentis videretur presentia. ut si tu curris tu moveris. et tu non curris. igitur tu non moveris. quod autem conditionalis cuius non potest

Consequentiaz

verificari ahs sine pñte. sic significando. hñro
ahñ illo ahte p copulativa nō v3 cōsequētia.

Item acōditionali denotata vt pri⁹ ad
dīstīctiā cōpositā ex cōtradictō
riō ahtis & pñte illius cōditionalis v3 pñā. vt
si tu curris tu moueris. igit^r tu nō curris vel
tu moueris. & ecōtra a dīstīctiā cōposita ex
cōtradictōriō ahtis & pñte date cōditionalis
ad cōditionalē v3 pñā. q: sic sp pñs talis pñe
est necessariū. sicut & illa dīstīctiā. aut saltem
cōtradictōriū illare dīstīctiā repugnat cōdi
tionali. Ex quo p3 q: aliq^d est dīstīctiā neces
saria. cuius vtrāq3 ps est cōtingens. & vna al
teri impñtēs sicut ista. tu nō curris vl tu mo
ueris. q: ipsa sequit^r ex simpliciter necessario.

Item a cōditionali vt prius cui⁹ ahs ē
mere negatiuū & pñs affirmati
uū ad cōditionalē cōpositā ex eodē ahte & cō
tradictōriō pñtis pñtis cōditionalis v3 pñā
vt si tu nō curris tu disputas. igit^r si tu non
curris tu non disputas. patet hec regula. q:
ex negatiua non sequit^r affirmatiua qn pari
rōe sequit^r negatiua sibi cōtradicēs. Ex quo
p3 q: cōditionalis ponit aliqd. q: cōditionalis
implis ponit sicut ad eam sequitur.

Item quelibet cōditionalis simpliciter
falsa denotata vt prius cui⁹ ahs
est mere negatiuū. & pñs mere negatiuū in
fert cōditionalē cōpositā ex eodē ahte & cō
tradictōriō pñtis vt si hō nō currit. hō nō di
sputat. igit^r si hō nō currit. oīs hō disputat.
q: nūq3 posset p aliquā potētiā verificari ahs
isto pñte exñte falso.

Item quelibet condi
tionalis falsa simplr cū ahs est ipertinēs pñti
infert cōditionalē cōpositā ex eodē ahte & cō
tradictōriō cōsequētis.

Sed incidit dubium

verū cōditionalis aliqd ponat in eē. cui dī pri
mo q: nulla cōditionalis necessaria ponit ali
qd. p3 q: ista. si antirps est albus antirps est colo
ratus. est necia nihil ponēs. & ita est de q
libet alia. igit^r &c. p3 pñā & minor. sed arguit^r
maior. q: nec ad istā formalit^r sequit^r albedinē
esse nec antirpū esse. nec colorē aliqū eē igit^r
ista nō ponit aliqd. ¶ Itē si nihil nec aliqū
esset adhuc si antirps esset albus antirps est

coloratus. igit^r cōditionalis necessaria nihil po
nit in esse. ¶ Et si forte arguit^r. q: ista est ne
cessaria. si antirps est albus antirps est colo
ratus. adquare significās q: si antirps est al
bus antirps est coloratus. igit^r necessariū est
q: si antirps est albus antirps est coloratus.
¶ Itē ad aliā si antirps est albus est colorat⁹
sequit^r illa. deus est & ppō ponit qd ad eā
lequit^r. igit^r &c.

Ad primum negatur

cōsequētia. & p scdo negat^r q: ppō ponit qd
qd ad illā seqt^r. s3 ppō ponit qd ad illā seqt^r
vt & forma suoz terminoz. Et vltra dī q: nul
la cōditionalis cōtingēs ponit aliqd vt si hoc
nō fuit tu curres. q: aliqñ erit necessaria sic si
gnificādo. Et dī vltra q: aliq^d cōditional^r sim
pliciter falsa ponit aliqd. & tū qñtuz vna ca
thegorica sicut hec si tu nō differs a te tu dif
fers a te. q: seqt^r si tu nō differs a te tu dif
fers a te. igit^r tu differs a te. vel tu differs a te. & vl
tra tu differs a te vel tu differs a te. igit^r tu dif
fers a te. tenet q: cōsequēs sequit^r ex vtrāq3 p
te dīstīctiā antecedētis. igit^r a primo. si tu nō
differs a te tu differs a te. igit^r tu differs a te.

¶ Silr hec ponit contradictionē. si tu non es
homo tu es asinus. q: sequit^r si tu non es ho
mo tu es asinus. igit^r tu es homo vl tu es asi
nus. ex qua dīstīctiā sequit^r q: tu es hō. q:
generalit^r ex qñbz dīstīctiā cuius vna ps est
impolis sequit^r alia ps pñcipalis siue illa siue
rit polis siue ipolis. igit^r a pmo sequit^r. si tu
nō es homo. tu es asinus. igit^r tu es hō seqt^r
et si tu non es homo tu es asinus. igit^r si tu nō
es asinus tu es homo. t3 cōsequētia. q: ex op
posito sequit^r oppositū. & vltra seqt^r si tu non
es asin⁹ tu es hō. igit^r si tu nō es asin⁹. tu si es
hō t3 cōsequētia p penultimā regulā. & ex il
lo consequēte sequit^r ista dīstīctiā. tu es asi
nus vel tu non es homo. ex qua dīstīctiā se
quit^r vt prius q: tu non es homo. igit^r a pri
mo si tu non es homo tu es asinus. igit^r tu
non es homo. ¶ Et potest etiam argui q:
quelibet conditionalis simpliciter falsa ponit
aliquid. quia ista si homo currit. fort. disputa
tat. & sicut hec. ita quelibet ponit aliqd. quia
sequitur. si homo currit. fort. disputat. igit^r
si homo currit. fort. disputat. & se
quit^r. si homo currit. fort. disputat. igit^r

Tractatus

si hō currit. for. disputat. et for. nō disputat. et ex isto pñte segtur q nullus hō currit. vñ for. nō disputat. et for. disputat. ex q sequitur q nullus hō currit. q: vna pars disunctiue est vna copulatiua impossibilis. segtur etiā si hō currit. for. nō disputat. et for. disputat. igitur si fortes disputat vel fortes nō dispucat. aliq hō currit. ex quo segtur q fortes nō disputat. et fortes disputat. vel aliq hō currit. ex q disunctiua sequit. q aliquis hō currit. q: altera pars eius est impossibilis. igit a pñmo sequitur. si hō currit. fortes disputat. igitur fortes disputat. et for. nō disputat. ¶ Itē arguitur q ista conditionalis sit impossibilis simplr q: bñ sequitur si hō currit fortes disputat. igitur nēcessario si hō currit. fortes disputat. et ex pñte sequitur q nēcessario nullus hō currit. vel fortes disputat. qd est impossibile. q: ista disunctiua nō pōt esse nēcessaria sic significando. nec eius contradictoria impossibilis significando sic. Et sicut iā dictū est de cōditionali denotata a ly si ita est dicendū de denotata a ly nisi. vel quin. q quilibet simpliciter falsa contradictionē includit. ita etiā rōnatis ypothetica simplr falsa aliquid ponit. q: contradictionē includit sicut bec. tu nō differ a te. igitur tu differ a te. et deducte eodē mō cōtradictio inferendo disunctiua cōposita ex cōtradictorio pñtis et antecedente illius rationalis. q: regule que sunt vere de rationali sunt vere de cōditionali denotata a ly si quo ad cōsequentia. De cōditionalibus autē denotatis a ly nisi vel quin nō tenent simplr dicte regule. de talibus. n. verū est q pñs c. n. dictionalis denotate a ly nisi vñ quin nō sequitur ex antecedente. q: huius conditionalis. nullus homo currit. nisi asial currit. pñs nō segt ex antecedente. sed ista propositio q ponitur p pñte sequitur ex contradictorio propositionis que ponitur pro antecedente. ¶ Et hoc sufficit ad hoc q ista sit vera. Et quo pñ illam pñam nō valere. iste sunt due pñe qñ asina cōuertuntur et pñ. et iste significat iuxta cōpositionē terminor. igitur iste cōuertuntur pñet de illis. nullus hō currit. nisi asial currit. et nullus hō currit si asial currit. Et nunc nō curatur vtrum propositio rationalis falsa vel cōditionalis sit pñ aut habens añs et cōsequens sūm veritatē. Sed pp breuitatē sepe

voco illā ppositionē q immediate precedit notā conditionalis seu rōnalis añs et reliquū pñs.

Copulatiua ex compositio

ne suor terminor significatē ad alterā eius partē principale vñ pñ. Contra quā forte arguitur q: nō sequitur bipedale videt for. et tñ plato videt. ergo tñ pla. videt. q: ex pñte segtur. q: nihil nō pla. videt. qd repugnat añs. alter. n. pñs nō esset intelligibile. ¶ Itē nō sequitur for. currit. et iste nō disputat. ergo ille nō disputat. q: relatiuū nō est intelligibile sine suo añte. Sed p his dō q vtraq pñ pñ tenēdo ly tñ et ly iste relatiue. q: ita intelligibile ē cōsequens sicut scda pars añtis tenendo eadē relationē. ¶ Et si itē cōtra arguit. q: non sequitur. homo currit. et hoc pñs est falsum de monstrando vtrobiq pñs. ergo hoc pñs est falsum. ¶ Huc infra dicet. ¶ Itē aliqua ē copulatiua nēcessaria significans ex cōpositione suor terminor cuius vtraq pars est impossibilis. ergo ab ista ad neutra istar vñ pñ pñ et arguitur añs. nō tu differ a te. et hō est capra. sed hinc statim dicitur a pte principali impossibili copulatiue significantis et ē. cuius vtraq ps est impossibilis vel vna est possibilis et alia impossibilis ad illā copulatiua vñ pñ. vt hō est asinus. ergo hō est asinus. et hō est capra. Sñr sequitur hō est asinus. ergo hō est asinus et tu curris. Et generaliter qñ vna pars antecedit ad aliā arguēdo a pte añte ad totā copulatiua vñ pñ. vt rex sedet. igit rex sedet et rex sedet. ¶ Itē etiā vtraq pars copulatiue cōuertit cū alia ab vtraq parte ad ipsam copulatiua vñ pñ. ¶ Item a copulatiua ad disunctiua facta ex eisdem partibus valz pñ vnde sequitur rex sedet. et nullus rex sedet. ergo rex sedet vel nullus rex sedet. q: infinis requiritur ad veritatē disunctiue qñ ad veritatē copulatiue. q: ibi requiritur vtriusq pars veritatis. hic autē sufficit veritas alterius. Omnis. n. copulatiua ex cōtradictoria facta est impossibilis. et oīs disunctiua ex contradictione facta est nēcessaria. ¶ A parte disunctiue significantis ex cōpositione suor terminor ad ipsam disunctiua vñ pñ. vt tu curris

Consequentiaꝝ

ergo tu curris vel tu disputas. ¶ Et si forte arguitur cōtra. q: nō sequitur hec disiunctiua est falsa. ergo hō est asinus vel hec disiunctiua est falsa. vtrōbiq; deimōstrando cōsequēz huic infra dicetur.

Ite a disiunctiua cuius vtraq; ps ē im- possibilis inferēdo aliā. siue illa fuerit possibilis siue impossibilis vꝝ p̄ia. vt tu differas a te vel hō est asinus. ergo hō est asinus. ⁊ vltra. hō est asinus vlt tu differas a te. igit̃ tu differas a te. silt tu differas a te vel baculus stat i angulo. ergo baculus stat in angulo. et cā est. q: in talibus semp̃ oppositū consequentis repugnat antecedenti.

Ad disiunctiuā cuius ptes p̄n cipales cōuer- tunt̃ inuicē ad quālibet eius pte vꝝ p̄ia. vt hō currit vel risibile currit. ergo risibile currit. et cū vna ps disiunctiue antecedit ad aliam ab illa ⁊ siuctiua ad pte cōsequētē vꝝ p̄ia. vt tu curris vel tu es. ergo tu es.

Ite a disiunctiua cū destructione vnus partis super alterā ptem valet p̄ia. cuius vtraq; ps est affirmatiua ad alterā ei⁹ pte

Ad causalē cuius vtraq; ps est affirmatiua ad alterā ei⁹ pte vꝝ p̄ia. vt q: tu es aīal rōnale tu es hō. ergo tu es aīal rōnale. ⁊ etiā tu es hō. Ex quo sequit̃ q: a cālī cuius vtraq; ps est affirmatiua ad copulatiuā ⁊ disiunctiuā cōpositā ex cōsilibus p̄ibus vꝝ p̄ia. sꝫ nō sequit̃ nisi vtraq; ps sit affirmatiua. vt nō sequit̃. tu curris nō q: tu disputas. ergo tu curris ⁊ tu disputas. q̄z vni sequit̃. ergo tu curris. q: negatio nō negat ante se ⁊ nō est oīs cālīs bona p̄ia. ⁊ nō sufficit ad veritatē talis q: vtraq; pars sit vera. sed vltra requirit̃ q: significatū antecedētis sit cā significatū p̄ius s̄m aliqd̃ quattuor genēꝝ causāꝝ aut q: termini propositionis immediate sequentis ly. q: importent cāz significati termini aut terminorū alterius propositionis. ⁊ s̄m hunc modū procedunt demonstrationes pp̃ quid ⁊ nō p̄mo modo. q: in opima demonstratione idē est significatū antecedētis ⁊ p̄tis. vel requiritur q: termini propositionis immediate sequentis ly. q: sint naturaliter p̄iores vel saltē vnus respectu cuius arguet̃ si p̄ior. ⁊ nō superior. vt q: a. p̄ducit. b. b. p̄ducit ab. a. ⁊ q: tu es aīal rōnale tu es hō. silt negatiue. q: piscis caret pul-

mone piscis nō respirat. Itē q: tu nō es hō tu nō es risibilis. ¶ Et si forte arguit̃ cōtra q: illa est vera. q: tu es risibilis tu es risibilis ⁊ nō est vera s̄m aliqd̃ istorū trium modorū ergo ⁊ ē. patet cōsequentia ⁊ maior: arguit̃ q: sequitur q: tu es homo tu es risibilis. ergo q: tu es risibilis tu es risibilis. negatur cōsequentia. pp̃ significationem causalitatis illius termini. q: etiā non valet cōsequentia ab inferiori ad suum superius cū ly. q: sicut nec cū ly si. q: non sequitur. q: tu es homo tu es risibilis. ergo quia tu es suba tu es risibilis.

Ad possibilitatem copulatiue requiritur q: quelibet pars sit cōpossibilis alteri. ⁊ q: oīs collectivē sint cōpossibiles.

Ad necessitatem requirit̃ q: vtraq; pars sit necessaria.

Ad necessitatem vero disiunctiue requiritur q: vna eius ps sit necessaria vel vna alteri repugnet.

Ex temporali cuius vtraq; ps est affirmatiua sequitur vtraq; pars. vnde sequitur. tu morieris quando tu curris. ergo tu curris ⁊ tu morieris. Ex illa regula sequitur q: omnes tales casus nō sunt possibiles. quibus ponitur q: quādo rex sedet scias regē. ⁊ qñ nullus rex sedet scias nullum regē sedere. q: ex illo casu sequitur q: rex sedet. ⁊ q: nullus rex sedet. ⁊ ita non est possibile q: quādoq; pferē vniuersalis ppositio. omne currēs sit asinus. ⁊ quando proferē singularis tu sis currēs. Ex quo sequitur q: a temporali cuius vtraq; pars est affirmatiua ad copulatiuam ⁊ disiunctiuam cōpositā ex cōsimilibus partibus vꝝ psequētia. vt tu cucurristi quādo tu disputasti. ergo tu cucurristi ⁊ disputasti. ⁊ nō sufficit q: i tali tēporali vtraq; pars sit vera. sed requiritur plus q: vtraq; pars verifict̃ p̄o tempore vel mētura ⁊ ordine s̄m q: per suā notā denotatur. sed non vꝝ econtra vt patet a copulatiua vel disiunctiua ad tēporalē. q: stat nullum quādo esse quādo. aut tēporalis vna pars esset negatiua nō inferitur vtraq; eius pars. q: in talibus contingit q: tēporalis est vera cuius altera pars est fal-

Tractatus

ia. ut tu es qñ nō fuisti. Et locali cuius vtraq; pars est affirmatiua sequitur vtraq; eius pars et copulatiua et disiunctiua. et nō eēuerso eodem modo quo dictū est prius de temporali. ut tu es ibi vbi ē plato. ergo tu es et plato est et nō eēuerso.

Sed a locali cuius altera pars est negatiua nō sequitur vtraq; pars. q; i talibus cōtingit q; localis est vera. et tñ vna eius pars ē falsa. ideo nō sequitur tu es ibi vbi pla. nō est. ergo pla. nō est.

Et comparatiua cuius vtraq; pars ē affirmatiua ad vtraq; eius partem. et ad copulatiuam et disiunctiuam compositam ex similibus partibus v3 consequentiā et nō eēuersa. ut tu es albus ita sicut plato. est albus. ergo tu es albus. et pla. est albus. tu ita curris sicut asinus volat. ergo asinus volat. sed non valet altera parte existente negatiua aut vtraq; ut pla. nō est albus sicut tu es albus. ergo pla. non est albus. q; forte tu nō es albus. Et ita dicendū est q; ab aduerbiatiua et expletiva ad vtraq; partem. valet consequentiā. ut tu non curris et disputas. ergo tu non curris et disputas. q; uis tu non curris sedes. ergo tu non curris et sedes.

Sed incidit dubium vtrum localis et temporalis et comparatiua sint categorice vel ypothetice pro quo accipitur q; illud aduerbiū. quando tantū tempus vel instans significat. et q; aduerbiū loci ut ibi vel vbi tantum pro loco potest stare. aut p aliquo vbi in propositione sic significando. et sic etiam aduerbia similitudinis ut ita. et sicut tantum modum aut qualitatem significant. Ex quibus sequitur q; iste propositiones cōuertuntur tu es quando pla. est. et tu es in tēpore vel in instāti. in quo pla. est. et illa. tu nō es. qñ plato est significat q; tu nō es in tpe vbi in instanti in quo plato est. Et ex quo sequitur vltra q; ille repugnant. tu es qñ plato est. et tu nō es in tempore vel in instanti in quo plato est. q; vna contradicit cōuertibili alterius. Ex quibus sequitur istas contradicere. tu es qñ pla. est. et tu nō es qñ pla. est. Ex quo sequitur vltra q; illa est categorica. tu non es qñ plato ē. q; si foret ypothetica tēporalis sic significando. ipsa aliquid poneret. sed ipsa ni-

hil ponit. ideo et. q; probatur. q; sua cōuertibilis nihil potuit puta illa. tu nō es in tpe vbi in instanti in quo plato est. id ē. Et hec qñ pla. est ita nō es nihil ponit. ergo ipsa non est ypothetica tēporalis. patet cōsequentiā et alius arguit. q; pueribilibus eius nil ponit in eēputa hec. in tpe vel in instanti. in quo pla. est tu nō es. Et ita dī de cōparatiua et locali q; ipse sunt categorice. et nō ypothetice. et generaliter p nullū aduerbiū sit ypothetica. et ly qñ est aduerbiū et nō cōiunctio. Item prima pars principalis illius sor. est ibi vbi ē pla. nō est propositio. nec secunda. igitur illa nō ē ypothetica. p3 pñā. et antecedēs arguitur. q; prima pars principalis est hoc cōplexus sor. est ibi. et secunda. s. pars est illud aliud vbi est pla. et hoc neutrum est propositio. ergo et. p3 cōsequentiā et minor. sed arguitur maior. q; illi termini. ibi et vbi sunt aduerbia. ergo tenentur in suis propositionibus cū suis verbis. q; aduerbiū non pōt stare in propositione nisi determinans verbum vel participiū. Item p idē hec d3 poni ypothetica. tu es in loco in quo pla. est. et poni illud nomen cū suo relatione pro nota istius ypothetice. sicut ponunt illa duo aduerbia. s. ibi et vbi. et si dī negādo consequentiā. q; ille terminus loco. et se cum priori. q; determinat id verbum est. Sed illud nihil ē. q; etiā cū verbo priori tenetur ly vbi ut probatū est. Sed forte dī concedēdo q; illa est ypothetica tu es in loco in quo pla. est. S3 cōtra q; oēs tales sunt sillogizabiles quāte et cōuertibiles. oīs homo currit in loco i quo tu disputas. omnis hō est ita albus sicut plato est albus. sed nulla ypothetica est quāta sillogizabilis et cōuertibilis. igitur iste non sunt ypothetice. Et si tunc contra arguitur q; tunc sequitur istas conclusiones cū veris esse possibiles. qñ quilibet hō infinite velociter currit nullū al' mouetur. dum aliquis homo disputat nullus homo pōt loqui. dñz asinus volat ipse nō pōt volare. sicut homo est irrationalis ita nullus est irrationalis. vbi ely mera est nihil est. Item iste sunt ypothetice omnis homo currit qui est albus sor. qui est albus nō est coloratus. q; immediate ex eis sequuntur copulatiue secū cōuertibiles. s. omnis homo currit et ille est albus sor. est albus et ille non est coloratus. q; illud relati-

Consequentia

unum qui est resolvable in et. et ille illud. ex
cō regula. **S**ed pro his dicitur conceden-
do illas conclusiones esse veras aut possibi-
les. q: ipse sunt mere negative. ideo nullo ho-
mine disputante concedendū est q: dū quili-
bet homo disputat nullus homo pōt loqui.
q: in tempore in quo quilibet homo dispu-
tat nullus hō pōt loqui et causa est q: quelibet
propositio mere categorica que non est
negativa cuius verbum principale nō est nega-
tiuum. ponit aliquid. et ideo iste sunt vere. Et
p: hec dī ad secundū negando q: iste sunt ypo-
thetice ois homo currit qui est albus for. q
non est albus est coloratus. **E**t cum argui-
tur. iste valēt ypothetice. ergo iste sunt ypo-
thetice negatur consequētia. q: ois categori-
ca foret ypothetica si ista forma valeret sic si-
gnificans. Dicitur autē q: iste non equivalet
ypothesis. q: ly qui nō habet resolu in ly et
et ille illa illud. q: nō v: forma. ois hō currit
q est albus. ergo ois hō currit et ille ē albus.
q: ly q se tenet ex parte subiecti. vñ non refert
inter has ois homo currit q est albus. et om-
nis homo qui est albus currit. vt probatum
est supra. Similiter non refert inter has aliqd
differt ab aliqd qd nō differt ab ali. referen-
do ly qd in vtraq: ad ly aliquid. q: ly qd in
vtraq: se tenet ex parte subiecti. et etiaz sicut
vna est probanda vel improbanda ita et alia.
Item quo est notandum q: illa regula que
ponit q: ly. qui habet resolu in ly. et. et ille il-
la illud per modū cōsequētie. h: intelligi vbi
nō fuerit confusio et distributio aut negatio
reddens propositionē negativā. et iō ly q ali-
qn habet resolu in ly vel et ly ille vt for. qui ē
albus nō est coloratus. ergo for. nō est albus
vel ille nō est coloratus. et cā est q: contradi-
ctoriū huius for. qui est albus nō est colora-
tus puta illud for. q est albus est coloratus. eq-
ualet vni copulatiue cuius vtraq: pars est af-
firmatiua. et iō ista for. qui est albus nō est co-
loratus. equivalet vni disunctiue cuius vtraq:
pars est negatiua. Sed talis propositio for. q
nō est albus nō est coloratus. in qua sunt due
negationes fin duo verba equivalet vni dis-
iunctiue. cuius prima pars est affirmatiua. et
secunda negatiua huius. f. for. est albus vt for.

nō est coloratus. Et cā est q: contradictoriū
huius for. qui non est albus non est colorat.
est hoc for. qui nō est albus est coloratus. et
hoc equivalet vni copulatiue cuius prima ps
est negatiua. et secunda affirmatiua huius. f. for.
nō est albus et for. est coloratus. ideo illa for.
qui nō est albus nō est coloratus equivalet dis-
iunctiue cuius prima pars est affirmatiua et
secunda negatiua. huius. f. for. nō est albus vel
for. est coloratus. Et quib: sequitur istas cō-
cedendas antip: qui necessario sunt nō po-
tuit esse chymera q: necessario erit non pote-
rit moueri for. qui ē vbiq: nō est alicubi for.
qui est rome non est substantia nec accēs. q:
ponatur q: for. non sit. et sunt conclusiones
vere.

Sed aliud dubium incidit vtrū
disiunctiua composita ex contradictorijs contingentibus sit ma-
gis possibilis vel vera q: aliqua eius pars. et
ita de alijs propositionibus generaliter que-
rit an vna sit altera magis possibilis vel ma-
gis vera. Et arguitur q: vna propositio sit al-
tera magis possibilis. vel q: vna latitudo pos-
sibilitatis subito deperdat vel veritatis. q:
signata latitudine possibilitatis vel veritatis
sub aliquo gradu intensiōis latitudinis est
hec possibilis et vera. hoc instans est demon-
strato instanti presenti. et nō immediate post
hoc erit illa vera. vel possibilis. ergo subito
deperdetur ista latitudo possibilitatis vel ve-
ritatis sub aliquo gradu sub quo iam illa est
vera et possibilis vsq: ad non gradum. Sed
huius forte dicitur q: in instanti presenti sub in-
finito modico seu remisso gradu possibili-
tatis vel veritatis est illa possibilis et vera. Sz
tunc arguitur sic. illa iam infinite remisse est
possibilis. et ante hoc non infinite remisse pos-
sibilis erat. ergo ante hoc fuit vna proposi-
tio alia magis possibilis aut saltem poterat ef-
se sic significando qd fuit secundum proban-
dum. **S**ed huius forte dicitur q: ipsa conti-
nue erat infinite remisse possibilis. **S**ed cō-
tra. quia pari ratione quelibet propositio con-
tingens ad vtrumlibet infinite remisse possi-
bilis est. consequens est falsum. quia signata
ista disiunctiua. hoc instans non est. vel ista.
rex sedet. vel nullus rex sedet. tam possi-

Tractatus

bilis est ista q̄ est vna eius pars. cū ipsa non sit possibilis nisi ppter ptem. ⁊ pp qd vnu qdq̄ tale ⁊ illud magis vltique. ¶ Itē sic tā polis est illa ppō. rex sedet. q̄ politer ipsa p̄t verificari. ⁊ tā polis est ista ppō. rex est for. tiffimus hoīuz q̄ ipsa pōt verificari. s. magis ⁊ facilius pōt illa. rex sedet verificari q̄ illa alia ergo est magis possibilis.

Sed pro his dicitur q̄ nulla ppō est magis vel minus possibilis. aut vera alia nec aliqua est latitudo veritatis aut possibilitatis sū intēsiōem accidētales. vñ l3 potentia distinguere a re potente ⁊ veritas a re vera qd tñ nūc nō pono. adhuc illa accidētia nō sunt intēsiōes nec remissibilia. q: nō ē ppiū relatiōis suscipere magis aut minus sū q̄ est relatiō. ¶ Et si dī vltimus q̄ veritas est ipsa res vera vel signū ver. Et falsitas est ipsa res falsa vel signū falsū. Ex quibus sequitur q̄ veritas est pars falsitatis ⁊ necessitatis est pars contingentie ⁊ impossibilitas est pars necessitatis ⁊ necessitas est pars impossibilitatis.

Restat adhuc vt vi deamus an a singularib⁹ sufficiēter enumeratis ad suam vltimam valeat p̄na. Et arguitur q̄ nō. q: nō valet hoc argumētūz for. nō est hō. ⁊ pla. nō est hōmo. ⁊ cicero nō est hō. ergo nullus hōmo nō est hō. ⁊ hīc arguit a singularibus sufficiēter enumeratis. igit̄ ⁊c. ponat. n. q̄ nō sunt plēs hoīes q̄ illi tres p3 tūc q̄ arguit a singularibus sufficiēter enumeratis ad suā vltimā ⁊c. ⁊ illa p̄na nō v3 q: forte cras erit aīis ver ⁊ p̄ns falsū sic significando. ¶ Sed huic dī q̄ nō valet p̄na a singularibus sufficiēter enumeratis ⁊c. nisi ponatur. ⁊ sic de singularibus. ¶ Sed contra. q: non valet p̄na in eā illa particula ⁊ sic de singularibus. q: nō sequitur for. currit. ⁊ pla. currit. ⁊ cicero currit. ⁊ sic de singularibus. ergo quilibet hōmo currit. q: posito q̄ viginti homines currant de quorū numero sint for. plato cicero. ⁊ decem quiescant. tunc illud aīis est verum. ⁊ p̄ns falsū q: for. currit. pla. currit. cicero currit. ⁊ sic de aliquibus singularibus hominibus ergo for. currit. plato currit. cicero currit. ⁊ sic de singularibus. patet p̄na. quia hoc nomen singularis non

est signum vniuersale. cū hec nō sit vniuersalis. singuli homines currunt. sicut nec illa vñ homines currunt. aut trini mouentur.

¶ Sed huic forte dicitur q̄ illa p̄na nō valet sed in aīte est addendum ⁊ sic de oībus singularibus. ¶ Sed contra. q: aut iste terminus. ⁊ sic de oībus singularibus significat solūmodo oēs illas singulares. aut oēs istos hoīes singulares q̄ sūt. aut p hūc modū significat for. currit pla. currit. cicero currit. ⁊ sic de oībus singularibus. i. q̄ oēs homines currant. si primo modo p3 q̄ illa p̄na nō valet. vt p̄batum est in prima forma. sedo aut modo semp assumit falsum in aīte. ⁊ assumit semp plusq̄ sit probandum. nec arguitur a singularibus. sed a singularibus ab vna ppōne que se sola infert p̄ns. ¶ Sed huic forte dicit q̄ in illis singularibus debet assumi in aīte talis ppō. ⁊ isti sunt oēs hoīes. Sed cōtra. q: nō sequit̄ non p̄mittitur denarius iste. nec p̄mittit̄ iste denarius. ⁊ isti sunt oēs denarii. ergo nō p̄mittitur denarius. q: in casu aīis est verū. ⁊ cōsequēs falsum. Item nō sequitur contingenter hoc contingens ad vtrūlibet est. et contingenter hoc contingens ad vtrūlibet est et ita sunt oīa contingentia ad vtrūlibet est et ita contingenter omne contingens ad vtrūlibet est. aīis. n. est verum. et p̄ns falsū demonstrans omnibus contingentibus ad vtrūlibet. q: necessario omne cōtingens est ad vtrūlibet. Itē nō sequitur cōtingēter iste hōmo est et contingenter iste hōmo est. et isti sunt oēs hoīes ergo contingēter oīs hōmo est. Item nō sequitur ista ppō vniuersalis est falsa. ⁊ ista ppō vltis est falsa. et iste sunt oēs ppōnes vltis. ergo oīs propositio vniuersalis est falsa posito q̄ non sint alie propositiones vniuersales q̄ iste. omnis propositio vniuersalis est falsa et omnis chymera est. Item ponatur q̄ predicatum istius. omnis hōmo est animal supponat determinate. remanente significatione suorum terminorū sic saltim q̄ ly omnis dīstribuat subiectum ⁊ non confundat predicatū. tunc patet non sequi. iste hōmo est animal. ⁊ iste hōmo est animal. ⁊ isti sunt omnes homines. ergo omnis hōmo est animal quia antecedens est verum. ⁊ consequens est falsum. cū ly animal stat determinate. ¶ Sed forte arguitur q̄ illa sit vera quilibet hōmo

Consequentiaꝝ

est animal. dato qd ly animal supponat deter-
minate. quia aliquis homo est animal. et ni-
hil est homo qm illud sit animal. ergo omnis
homo est animal. tenet consequentia ab expo-
nētibz ad expōitam. Itēz capiat vna sibi
similis in voce puta hec. quilibet hō est aīal
in qua ly aīal stat confu se tñi. et sit pīma. se-
cunda. b. et arguitur sic. b. propositio est vera
et ex. b. sequitur. a. ergo. a. propositio est vera
p3 pīa et minor et maior arguitur. qz quelibet
singularis. a. sequitur ex singulari. b. et cui
libet supposito tam. a. q3. b. correspondet sua
singularis. ergo. a. sequitur ex. b. p3 pīa et mi-
nor ponitur et maior arguitur. qz eadēz oīno
sunt singulares vtrūq3. Item nō sequitur in-
cipit hoc instans esse. et hoc instans est omne
instans. ergo incipit omne instans esse. qz de-
monstrato instanti. pīti est antecedens verū
et pīs falsum. Item nō sequitur. nec iste hō
est oīs hō. nec iste hō est omnis hō nō. et isti
sunt omnes homines. ergo nullus homo est
omnis homo. qz ponatur qd subm istius. ali-
quis homo est omnis homo. supponat cōfu-
se tñi. et remaneat aliorum terminorū signi-
ficatio. et sequitur qd aliquis homo est omnis
homo. sicut illa. omnis homo est aliquis hō.
qz subiecta et predicata et copule conuertun-
tur. et similis suppositio terminorum. et pro-
eisdem. ergo et. ¶ Itē non sequitur ista. non
tantum hoc aīal est homo. nec tantū hoc aīal
est homo. et sunt oīa animalia. ergo nō tantū
animal est homo. qz antecedens est verum et
pīs falsum. ¶ Item nō sequitur nec iste hō
preter for. est aīal. nec iste hō preter forē est
aīal. et isti sunt oēs hoīes. ergo nullus hō pre-
ter for. est aīal. qz antecedens est necessarium
et pīs contingens. aut impossibile. sicut est oīs
sum. vbi de exclusiuis est actū. Item non se-
quitur cognoscitur iste hō. et cognoscitur iste
homo. et isti sunt omnes homines. ergo cogno-
scitur omnis homo. qz antecedens est verū
et consequens falsum in casu. vbi non habea-
tur signum vniuersale in mente qd stat cū to-
to antecedente.

Et ideo ad dubium dicitur qd a sin-
gularibus sufficienter enu-
meratis non adducitur sua vniuersalis d for-
ma. nec a singularibus sufficienter enumera-
tis cum sic de omnibus singulis. vel cum ta-

li constantia. et isti sunt oēs hoīes. vel oīa aīa
lia. qz fallit in exclusiuis. in exceptiuis in de-
struentibus se. in propositionibus. cum ter-
minis ad actum mentis pertinentibus. prece-
dentibus. vt promittitur. cognoscitur. et. et
modalibus. et non valet. et nō valet genera-
liter precedente termino cōpositionē impo-
tante. vt sunt tales incipit et desinit. nec valet
de forma vbi fuerit propositio vniuersalis in
q predicatum supponat nō cōfise tñi. In ali-
is autē terminis arguendo a singularibus suf-
ficienter enumeratis ad suā vniuersalē cum
debito medio valet argumentum vnde bene
sequitur. iste homo non currit. et iste homo
non currit. et isti sunt omnes homines. ergo
nullus homo currit. demonstrando p subm
ipsius minoris hoīes pro quibus supponit
subiecta singularium acceptarum. Verūta-
men nō valent iste. isti hoīes nō currūt. et isti
homines non currāt. et isti homines sunt om-
nes homines. ergo nulli homines currunt
qz posito qd sint quattuor homines quorū duo
currant. et duo quiescant. et per vtrūq3 subz
demonstratur vnus homo currens et vnus
homo non currens. est antecedens verum et
consequens falsum. nec sequitur iste homo
non currit. et iste homo non currit. et nō sunt
plures hoīes. q3 isti. ergo nullus homo cur-
rit. qz nō existentibus istis. antecedens est ve-
rum. et consequens falsum. Et sicut nō valet
cōsequentia generaliter a singularibus suffi-
cienter enumeratis ad suā vniuersalē. mō
iam dicto. ita non valet generaliter pīa. cum
medijs ab vniuersali ad suā singularē. in ca-
sibus et terminis supra nominatis. et in simi-
libus. vnde nō sequitur. incipit oīs hō esse for.
sed for. est hō. ergo incipit for. esse for. nec se-
quitur. incipit oīs asinus currere. sed brunellus ē
asinus. ergo incipit brunellus currere. qz stat
q incipiat oīs asinus currere et nihil incipiat
currere. sicut etiam nō sequitur promittitur
omnis denarius. iste est denarius. ergo. pmit-
titur iste denarius. nec sequitur. nulla propo-
sicio singularis est vera. ista est propositio sin-
gularis. ergo ista nō est vera. demonstrando
pīs vtrūq3. nec sequitur. oīs hō preter for.
currit. for. est hō. ergo for. preter for. currit.
nec sequitur. contingenter omne intelligens est
deus. hoc est intelligens. ergo cōtingēter hoc

Tractatus

est deus. et sic de alijs. Ex quibus sequitur quod aliqua universalis est vera. cuius quilibet singularis est falsa. et cuiuslibet supposito subiecti correspondet sua singularis. Et aliquid est universalis necessaria cuius quilibet singularis est impossibile. ut ista. tunc omne ens est ens. **A**dver- tendum tamen quod multe sunt universales quibus non possunt assignari multe singulares voce et significatione. quia subiecta non habent supposita si- cut hec. omnis sol est sol. aut quia forte non habent singulares ex toto correspondentes. sicut iste quilibet homo currit. infinitus numerus est finitus. Alij sunt universales quibus non potest sufficiens numerus assignari sicut ista. omnis eby- mera est. omne ens intelligitur. et hec stat cum predictis. Indefinita quoque predicto modo ex suis singularibus inducitur disiunctive cum debito medio tam affirmative quam negative. ut iste homo non currit. vel iste homo non cur- rit. et isti sunt omnes homines. ergo homo non currit. sed sine medio non sequitur negative ar- guendo sic. Iste homo non currit. vel iste homo non currit. et sic de omnibus alijs. ergo homo non cur- rit. nec ex supposito praeteritis sequitur oppositum ante cedentis. ut sic arguendo omnis homo currit. er- go iste homo currit. et sic de singulis aut de om- nibus alijs. Sed in descendendo vel ascende- do ab indefinita ad singulares disiunctive in- telligendo ut prius cum debito medio valet con- sequentia. Ab universali ad sua particularia aut indefinitam. nisi argumentum fuerit cum terminis spectantibus ad actum mentis. aut cum terminis importantibus compositionem. quales sunt illi termini incipit et desinit precedentibus et quales sunt termini modales. et non fuerint propositiones destruentes se valet prima. sicut sequitur omnis homo currit. ergo homo currit sed non sequitur. cognoscitur omnis homo. er- go cognoscitur aliquis homo. aut aliqua ho- mo. nec sequitur. incipit omnis homo esse for. er- go incipit homo esse for. Item non sequitur. contin- genter omne intelligens est deus. ergo contin- genter intelligens est deus. nec sequitur omnis pro- positio particularis de tertio adiacente est fal- sa. ergo aliqua propositio particularis de ter- tio adiacente est falsa. posito quod non sit aliqua pro- positio particularis. nisi consequens. aut aliqua ens praeter. sed de hoc infra dicendum est. Et qui- bus sequitur quod duo contraria in certo casu sunt sil-

va. sicut iste. incipit omnis homo esse for. non incipit homo esse for. cognoscit omnis homo. si cognoscit aliquis homo vel aliqua homo. contingenter omne intelligens est deus. et non contingenter aliquod intelligens est deus. Sequitur ultra quod duo subcontraria sunt simul falsa in casu. ut illa incipit homo esse for. et incipit homo non esse for. Ex quibus sequitur ultra quod maior est oppositio contradictoria quam contraria. quia contraria praeter coniectare in veritate et in falsitate. contradictoria autem nec in veritate. nec in falsitate convenire praeter. Arguendo autem a simili vel exemplo. cum sufficiens capta fuerit similitudo ex ea parte quae de argumentum valere valet prima. ut si hec consequentia sit bona for. currit. et pla. currit. et for. et pla. sunt omnes ho- mines. ergo quilibet homo currit. tunc hec prima non erit mala sic significando. brunellus cur- rit. et fauellus currit. et brunellus et fauellus sunt omnes asini. ergo quilibet asinus currit. quia a si- mili est penitus idem modus arguendi. Errat autem frequenter cum creditur modus arguendi falsus esse qui tamen sunt dissimiles. Et iste mo- dus arguendi est maxime vultis apud intelli- gentem. quia rerum comparatio plurimum red- dit hominem advertentem.

ExPLICIT tractatus consequentiarum.

Incipit tractatus de scire et dubitare.

Incipiamus

res cognosci potest conceptu seu no-
ticia composita. et conceptu seu noticia di-
stincta. per quod conceptus generalis

cuiuslibet sui significati est noticia composita. et con-
ceptus discretus sui significati est noticia di-
stincta. sed cuiuslibet rei potest haberi conceptus compositus
et cuiuslibet rei potest haberi conceptus discretus. quia sal-
tem potest istud ad sensum vel ad intellectum de-
monstrari. **I**tem accipiamus quod quilibet res
cognosci potest noticia incompleta et noticia comple-
ta. et hoc per primam partem per ex primo accepto
per secundam etiam notum est. quia sicut cognoscitur
for. incompleta per istum conceptum for. ita etiam
potest cognosci completa per complexum quod est
talis propositio for. est. neque res aliqua scitur
ab homine. nisi per propositionem. et cum res co-
gnoscitur complexa per propositionem veram
dico istam rem sciri. siue ista propositio per quam
cognoscitur sit scientia qua illa res scitur siue

De scire et dubitare

assensus sit ista scientia. sine illa duo simul. Accipitur ultra quod nunquam est talis intentio eius in intellectu actualiter considerante. de ente. aut de for. vel talis conceptus for. quin illi intellectui principaliter significet ens. vel for. et ita generaliter de quolibet conceptu cōi. aut discere to. ¶ Item premititur quod conceptus mentalis nunquam aliquid uno tempore naturaliter significat quod non semper significet. quicquid significat. et quod non plura. aut pauciora nunc significat quod significavit. vel significabit naturaliter nec in mente unius plura significat quod confisus in mente alterius. aliter enim non concerneretur iste due propositiones. ois homo currit. ois homo currit. quod una sit in mente for. alia in mente platonis. quod statet quod pro tribus hominibus supponeret et tria significaret in mente platonis et pro tribus aliis diversis supponeret et illa tria significaret in mente for. quod est falsum. Ex quo sequitur quod iste terminus homo significat hominem. et homines significat. et non stat quod iste terminus homo significet hominem et nullum hominem significet. quod accipitur ille terminus homo positus in ista propositione mentali. tu es homo que est vera et arguitur. quod iste terminus homo homines significat. quod iste terminus homo in ista propositione pro aliquo homine supponitur. et pro aliquo homine affirmatiue verificatur. scilicet pro te. igitur aliquem hominem significat. sed nunquam aliquid vel aliquid taliter le terminus homo significat. qui taliter. et illud continue significet. ut patet ex nunc premissis. igitur si ista hominem significat ipse nunquam significabit hominem quoniam hominem significabit. et ita de de quolibet termino in quocumque casu. Ex quibus sequitur. quod si hec propositio. ois homo currit. significat omnem hominem currere. et ita omnes homines currere significat. Ex quibus sequitur ultra. quod si tu per istum terminum homo apprehendis hominem etiam per eundem hominem apprehendis. quod si tu apprehendis hominem per istum terminum homo. iste terminus homo significat tibi hominem. et si ille terminus homo significat tibi hominem. homines tibi significat. ut probatum est. et si homines tibi significat hominem tibi representat. quod significare est potestie cognitive aliquid vel aliqua vel aliquam repræsentare. igitur equaliter homines per istum terminum homo apprehendis. igitur a primo si per istum terminum homo apprehendis homines. homines per

istum terminum apprehendis. Et ita arguitur quod si per ista propositionem. ois homo currit. apprehendis omnes homines currere. per eandem etiam omnem hominem apprehendis currere. Et causa est. quod terminus omnis indifferenter quodlibet suum significatum significat. et non magis unum individuum quam reliquum. unde non est possibile quod iste terminus ens sit in mente for. quin for. quodlibet ens significet. et unica intellectione for. quodlibet ens apprehendat. et per primum de quolibet homine consideret consideratione cōi. ¶ Item volumus accipere quod intellectio vera et simplex est noticia. sicut dicitur tertio de anima. ¶ Item accipit quod omnis noticia complexa incomplexa presupponit. Ex quo sequitur. quod si tu cognoscis for. esse tu cognoscis for. et si tu dubitas for. esse tu cognoscis for. quod tu non potes dubitare for. esse. nisi per tale intentionem. et actum for. est in intellectu habitum. et non potes intellectu habere tale terminum for. quoniam tibi significet for. et per primum apprehendas for. per istum conceptum for. et sic noticia incomplexa de sorte habes per conceptum cui subordinat iste terminus for. in voce vel in scripto. et per primum tu cognoscis for. quod cognoscere sortem non est nisi sortem apprehendere per conceptum cui subordinat. aut saltem subordinari potest talis terminus for. in voce vel in scripto sicut prius. ¶ Item accipit quod nulla res cognoscitur incomplexa ab homine. nisi de illa consideret ab eodem. et non habeat conceptum istam incomplexam significans. neque aliam res complere cognoscitur ab homine. nisi de ipsa consideretur. et de ipsa noticia complexa habeat. ¶ Ex quo sequitur quod stat te scire deum esse absque hoc quod aliqua propositio sciatur a te. probatur. quod ponatur quod tu credas firmiter absque hesitatione non deceptus deum esse et nullam intentionem habeas in mente complexam. aut in complexam aliquam propositionem significantem. quod manifeste potest esse. et sequitur tunc te scire deum esse. et nullam propositionem scire. quod de nulla propositione consideras. Itaque capitur hec propositio per se nota. hoc est. quod sit in mente tua et nulla alia demonstrato uno ente. et sequitur quod tu scis hoc esse illo ente demonstrato. et tamen ista propositio non sciatur a te demonstrata ista. hoc est. quia nullus conceptus est in mente qui illam tibi representet ut pono. Item sequitur dato oppo

De scire

fito qd a propositio scitur a te. et de a. propositio
 none non consideras. qd sit. a. propositio p se
 nota ut prius. et p3 qd de illa non consideras.
 qd si de illa consideras. igitur de illa per aliquem
 conceptum complexe. vel incomplexe eas si
 significantem consideras qd repugnat dictis
 sequitur igitur qd de ista propositione non con-
 sideras. et istam scis. ut conceditur. et cum om-
 ne scire est cognoscere. et omne aliquid scire
 est aliquid cognoscere. sequitur qd ista cognoscis et
 sequitur. istam cognoscis. igitur istam consi-
 deras. qd erat oppositum secunde partis copu-
 lative. igitur et c. Et quibus sequitur qd tunc res signi-
 ficata ut significata est scit. qd nunquam aliquid res
 scitur aut cognoscitur. nisi per conceptum aut
 conceptus istam significantem. aut significa-
 tes. qd sicut res ad extra cognoscitur comple-
 xe per propositionem veram que est scientia
 vel saltem enim scia propositio. cuius terminus
 natus vel terminus istam rem significant. ita pro-
 positio non potest sciri. nisi mediante noticia.
 aut mediantibus noticiis istam propositionem
 significantibus. et ideo si propositio scitur ipsa sci-
 tur ut significatum. et non ut signum. unde si
 est sensus exterior. non sentit qualitatem que est
 sensatio. quod formaliter est sentiens. puta qd vi-
 sus non videt visionem. neque tactus tangit ta-
 ctionem. prout tangere est sentire. neque audi-
 tus audit auditionem. et ita de aliis sensibus
 exterioribus. sic non oportet qd si intellectus ali-
 quam rem cognoscat noticia incomplexa. vel
 etiam complexa. que etiam sit scia qd ipse ista scie-
 tiam. aut noticiam mediante qua istam rem co-
 gnoscit cognoscat vel comprehendat. Utrum
 tamen sepe vulgariter dicimus propositionem. sci-
 ri cum per ipsam consideramus et per ipsam
 rem aliquam vel rem esse ad extra cognosci-
 mus complexe. Utrum autem esse rei differat
 a re hic non est curia. sed est sufficienter dictum. ubi
 argumenta hanc difficultatem requirunt. ¶ Item
 accipiamus qd nullus terminus vocalis. aut
 scriptus ab aliquo intelligitur. ut terminus.
 nisi in eius intellectu generetur. aut generatus
 sit conceptus aliquis. vel actus aliquis natu-
 raliter idem vel eodem modo significans. qd
 vel qualiter significat. ad placitum ille termi-
 nus vocalis. aut scriptus. ideo audita ista vo-
 ce bnf. vel bas. que ad placitum nihil signifi-
 cat non intelligitur illa. put terminus sit. qd ad

huc non est pars grammaticae orationis. ¶ Et
 quo sequitur qd hoc non est intelligibile. bnf est
 syllaba. non habita aliqua istarum partium si-
 gnificatione. Et quo sequitur qd stat te cogno-
 scere sor. et non intelligere istum terminum sor.
 ut posita qd sor. sit coram te. de quo habeas
 omnem preceptum tibi positum. preter hoc qd nescias
 istum terminum sor. significare istum. et sequitur
 qd tu cognoscis sor. sint enim isti termini syno-
 nimi vocales. aut scripti sor. et plato. et scias
 istum esse platonem. et sequitur qd scias istum
 esse sor. et ea est. qd termini synonymi vocales
 aut scripti eidem conceptui subordinantur. et in ca-
 su isto non intelligis istum terminum sor. ut ter-
 minus est. qd per istum terminum sor. auditus
 non generatur. aut generatus est aliquis actus
 neque aliqua intentio naturaliter significans.
 qd iste terminus ad placitum significat. neque
 obstat qd iam sit generata aliqua intentio per
 aliquem terminum secum synonymum. Item vo-
 lo accipe qd non est ad aliquam propositionem ruden-
 dum. nisi ipsa fuerit intellecta. quia est cum
 aliquo disputandum. nisi prehabita terminorum
 conventionione. Item premittamus qd verba pri-
 nentia ad actum mentis faciunt sensum compo-
 situm. et sensum diuisum. faciunt autem sensum
 compositum cum totaliter precedunt dictum pro-
 positionis. ut scio hominem currere. sensum autem
 diuisum faciunt cum inter partes dicti mediatur. aut
 totaliter sequuntur. ideo hec est in sensu diuiso
 hominem scio currere. aut hominem currere scio.
 Et ea est. qd ista verba ad actum mentis pri-
 nentia non pfundit terminum ante se neque ap-
 pellare faciunt. ideo ista. hominem currere scio. ha-
 bet pbare sicut hec hominem scio currere. cum ly
 hominem determinate supponat. et ideo non va-
 let ista ppha. a. esse verum scio. igitur scio. a. esse ve-
 rum. hominem scio currere. igitur scio hominem cur-
 rere. sicut non sequitur. omnis homo est animal omne ge-
 ner. igitur contingenter his homo est animal dictum
 est supra ubi de modalibus actibus est. sed hoc
 currere scio ly dubitatur hoc currere. Et quibus
 acceptis ponitur per regulam qd affirmatiue argue-
 do a sensu proposito ad diuisum mediantibus his
 terminis actus mentis significantibus genera-
 liter valz ppha. ut dubitas hoc currere. sicut tu
 hoc dubitas currere scis hominem currere. igitur
 hominem scis currere. qd sequitur tu scis hominem cur-
 re. igitur ve apprehendis hominem currere. et sequitur

Et dubitare

vere apprehendis boiem currere. igitur vere tibi significat oem boiem currere. Et cū est q: nō pōt esse scientia aut noticia cōis qn ipa sit cumlibet indurur. Ex quo sequitur q: oēs boiem vere significat tibi currere. q: qeq: id significat boiem. boiem significat. ut in suppositionibus dictū est. et ultra sequitur q: boies tibi vere significat currere. et q: boiem vere apprehendis currere. et ultra sequitur igitur boiem scis currere. et pñia vltima pz satis intelligenti. igitur a primo ad vltimū sequitur tu scis boiem currere. igitur boiem scis currere. et sicut in his terminis af. ita in aliis argū pte igitur et c. illegatine tñ arguendo. nō v3 pñia. q: nō sequitur. in nō scis boiem currere. igitur nō scis currere. tu nō scis for. currere. igitur boimū for. nō scis currere. sic. si intelligēdo. tu nō scis illud qd ē for. currere. igitur illud qd ē for. nō scis currere. Sed mediātibz illis arguēdo a sensu diuiso ad sensum cōpositūz nō valet argumētum affirmatiue in terminis cōibz. aut discretis. vñ nō sequitur hoc scis currere. igitur scis hoc currere. neq3 sequitur hoc albu scis ēē albu. igitur scis hoc albu esse albu. neq3 sequitur hoc albu scis esse coloratū. igitur scis hoc albu esse coloratū. Itē nō sequitur hoc risibile scis ēē hoies. igitur scis hoc risibile ēē hoies. Et tota cū est q: ad hoc q: scias hoc currere requiritur q: p hoc complexum. hoc currit. scias hoc currere. ppter appellationem rōnis. sed ad hoc q: scias currere sufficit q: illud scias per istam omne animal currit. aut p istam. omnis homo currit. q: appellare rationem est rei cognitionem significare p conceptum sequentem terminum verbalem. aut participalem. adeo si cognoscis hoc p talē pceptum hoc. tu cognoscis hoc. et nō est appellare rationem cognitionem rei demonstrare p diffinitionez. q: tu nō possēs cognoscere ens et esset processus in infinitum in diffinitionibus. et si cognosceres hoies infinitos conceptus haberes in intellectu nō conuertibiles. Ex quo patet q: nō sequitur ens scis currere igitur scis ens currere. Arguendo aut mediāte hoc verbo scio affirmatiue. ex maiori et minori et conclusione de eodē verbo scio in sensu composito. non valet consequentia. ut tu scis hoc currere. et scis bene q: tantum hoc ē homo. igitur scis hominem currere. q: nō se

quitur tu scis deum esse. et q: tantum deum esse est deus. igitur tu scis deum. ponatur minor: gratia argumenti. forte negatur psequēs esse impossibile. Contra q: cōsequens significat ex appellatione. q: tu scis deum per istum conceptum deum. quod non contingit. quia scientia non est sine compositone. aut diuisione saltim actualis. de qua loquimur. habitus autem per multas actuales generata est. Et in sensu diuiso sumendo maiorem de sensu diuiso cum minori de messe concludendo conclusionem de sensu diuiso valet consequentia. de eodem verbo scio. ut hoc scis currere et hoc est fortis. igitur for. scis currere. In sensu autem composito sumendo maiorem cū minori de in esse. concludendo illam de sensu cōposito non valet consequentia. sed sequitur illa de sensu diuiso mediante eodem verbo scio. ut non sequitur tu scis omnem dualitatem esse parez. et hec est dualitas. igitur tu scis hanc dualitatem esse parem. Arguendo vero ex maiori de sensu pposito affirmatiue mediāte isto verbo scio. cū d minori sensu. cōposito. de altero verbo cum dictione exceptiua. aut contra concludendo conclusionem de eodem verbo in sensu composito. non valet pñia. unde non sequitur volo percutere istum et scio q: tñ iste est sacerdos. igitur volo percutere sacerdotem.

Sed forte contra pri

nam regulam arguitur. q: ex illa sequitur q: aliquam propositionem scis esse veram quam dubitas esse veram. q: tu scis saltem istoz esse verz demonstratis istis que scis esse cōtra dictoria. rex sedet. nullus rex sedet. igitur alteram istarum scis esse veram. tenet consequentia per regulam dataz. ¶ Sed arguitur modo. q: vtranz istarum dubitas esse veram. quia vtranz istarum est tibi dubia. ut pono. igitur vtranz istarum dubitas esse verā. igitur aliquā pponē scis ēē verā. quā dubitas ēē verā. ¶ Item non sequitur tu scis aliquam propositionem esse veram quam non scis esse veram. igitur aliquam propositionem scis esse veram. quam non scis esse veram. quia consequens est impossibile et antecedens verum. aut saltim possibile in casu. ponatur enim q: scias q: altera istarum est vera. rex sedet. et nul

Tractatus

luis rex sedet. et quod quilibet istarum dubites esse verum. et per quod tu scis ista propositiones. aliqua propositio est vera quam non scis esse veram. et ista scis adequate significat quod aliquod propositum est vera quam non scis esse veram. igitur tu scis aliquam propositionem esse veram quam non scis esse veram. Item sequitur tu scis aliquam propositionem esse veram et illam non scis esse veram. igitur aliquam propositionem scis esse veram quam nescis esse veram. per prima quod oppositum omnis cum aliter repugnat regule. Et per simile argumentum arguitur. quod tu scis aliquem hominem currere quem nullus homo scit currere. et quod tu scis aliquem esse aliter nullus homo scit esse. quod omnia repugnant regule. Item data illa regula sequitur quod aliquid scis esse ens de quo non consideras. quod tu scis quod omne ens est ens ut pono. ponas enim quod ista propositio sit in mente tua per quam scis quod omne ens est ens. et non sit alia propositio ab ista aut eius parte in mente tua gratia argumenti. neque sit aliquis conceptus in mente qui non sit in ista propositione. et sequitur data regula quod quilibet ens scis esse ens et tamen non de quolibet ente consideras. quia de rege non consideras. ut pono. Item de nullo tibi ignoto consideras. sed aliquid est tibi ignotum. igitur de aliquo ente non consideras. et quodlibet ens scis esse. igitur aliquid scis esse de quo non consideras. Item sequitur quod aliquid credis esse asinum. et idem credis non esse asinum. quia ponatur quod aliquis homo appareat tibi asinus. et bene scias tu quod nullus homo est asinus. Et arguitur sic. tu scis quod quilibet homo non est asinus. igitur quilibet hominem scis non esse asinum. ex quo patet sequitur quod quemlibet hominem credis non esse asinum et tamen aliquem hominem credis esse asinum. quod sit forte. igitur aliquem hominem credis esse asinum et eundem credis non esse asinum. Item arguitur contra illud quod dicitur rex esse vel rem scire. et non propositionem ut propositio est. quod sequitur quod tamen propositio falsa scitur quod propositio vera. quia propositio falsa tam cognoscitur autem cognoscitur potest per complexa que sunt propositiones quod propositio vera. prima falsum. quod nihil scitur nisi verum. Et tunc etiam sequitur quod non valet hoc argumentum hanc propositionem homo est asinus scis. quia scis significare quod homo est asinus. igitur scis quod homo est asinus. Item sequitur quod aliquid est scitum ab ali-

quo quod etiam est eidem dubium. quod eadem res ab aliquo scitur per aliquam propositionem que res per aliam propositionem ab eodem dubitatur. Item contra illud quod dicitur de appellatione. sequitur quod non possit sciri deum esse. neque hominem currere. neque aliquem esse. et quod ista propositio tu curris principaliter significat te currere. quod est falsum. et arguitur prima. quod si tu scis deum esse tu scis deum esse per talem complexum mentalem deum esse. prima per illud quod dictum est de appellatione. consequens est falsum. quia nihil scitur ab homine nisi per propositionem et ita arguitur alia sequi.

Sed ad horum primum concedendo regulam. et conceditur quod concluditur. scilicet quod alteram istarum scis esse veram notitia communis. quod per istam propositionem veram altera istarum est vera que gratia argumenti sit. a. et conceditur quod a. scio esse verum sed non per istam. a. est verum. et a. dubito esse verum per istam hoc est verum. demonstrato. a. igitur notitia communis aliquam propositionem scio esse veram et eadem notitia discreta dubito esse veram. Ideo conceditur quod hoc scio esse verum et hoc dubito esse verum diverso conceptu seu respectu diversorum eodem demonstrato. Pro secundo dicitur admissio casu quod de quolibet ente consideras conceptu communis et de rege. Et dicitur ultra quod nullum est ens tibi ignotum. sed quodlibet ens est tibi notum. in isto casu notitia communissima. quod sequitur. aliquid ens est tibi ignotum. igitur aliquid ens est tibi non notum. consequens est falsum quod quodlibet ens est tibi notum per istum conceptum ens notitia incompleta et communis. sed non notitia distincta. Per hoc etiam ad aliam formam conceditur quod idem credis esse asinum et non esse asinum respectu diversorum. quia per istam quilibet homo non est asinus forte. credis esse non asinum. et quemlibet hominem credis esse non asinum communis notitia. singulari tamen notitia hoc credis esse asinum demonstrato forte. qui gratia exempli appareat tibi asinus. Et si forte arguitur quod non singulari notitia credis hoc esse asinum. quia tu notitia singulari hoc credis non esse asinum. quod tu scis forte non esse asinum. igitur forte. scis non esse

eadem
an que
biatur
atione.
neg bo
qz oñ
te cur
lq: fi
alem c
5 illud
necqz
ne nisi p
pial.
21 muni
dici
5 concludi
ram no
omni re
na argu
fle vera
subito q
mōitā
pcepō
na dūre
ditur q
et verum
dum co
ratur ad
cras cō
neur vi
3 quod
ficia cōi
bi igno
rum.
nec est
medici
na dū
am cō
on esse
mān
ile
redis
ulari
trato
mus.
xicia
in
5 for
esse

eadem
an que
batur
atione.
neg bo
qz o m
te cur
l qz fi
alem c
s qz ill
nec p
ne nifi p
pial.
mum
dici
s concl
ram no
omni re
na argu
fle vera
subito q
mōitā
p pōph
na dūre
ditur q
z verum
dum co
ratur ad
cras cō
neat vi
d quod
ficia cōi
bi igno
rum.
nec est
medici
na dū
am cō
on esse
mān
ile
redis
ulari
trato
mus.
xicia
in
s for
esse

eadem
an que
batur
atione.
neg bo
qz o m
te cur
l qz fi
alem c
s qz ill
nec p
ne nifi p
pial.
mum
dici
s concl
ram no
omni re
na argu
fle vera
subito q
mōitā
p pōph
na dūre
ditur q
z verum
dum co
ratur ad
cras cō
neat vi
d quod
ficia cōi
bi igno
rum.
nec est
medici
na dū
am cō
on esse
mān
ile
redis
ulari
trato
mus.
xicia
in
s for
esse

eadem
an que
batur
atione.
neg bo
qz o m
te cur
l qz fi
alem c
s qz ill
nec p
ne nifi p
pial.
mum
dici
s concl
ram no
omni re
na argu
fle vera
subito q
mōitā
p pōph
na dūre
ditur q
z verum
dum co
ratur ad
cras cō
neat vi
d quod
ficia cōi
bi igno
rum.
nec est
medici
na dū
am cō
on esse
mān
ile
redis
ulari
trato
mus.
xicia
in
s for
esse

eadem
an que
batur
atione.
neg bo
qz o m
te cur
l qz fi
alem c
s qz ill
nec p
ne nifi p
pial.
mum
dici
s concl
ram no
omni re
na argu
fle vera
subito q
mōitā
p pōph
na dūre
ditur q
z verum
dum co
ratur ad
cras cō
neat vi
d quod
ficia cōi
bi igno
rum.
nec est
medici
na dū
am cō
on esse
mān
ile
redis
ulari
trato
mus.
xicia
in
s for
esse

eadem
an que
batur
atione.
neg bo
qz o m
te cur
l qz fi
alem c
s qz ill
nec p
ne nifi p
pial.
mum
dici
s concl
ram no
omni re
na argu
fle vera
subito q
mōitā
p pōph
na dūre
ditur q
z verum
dum co
ratur ad
cras cō
neat vi
d quod
ficia cōi
bi igno
rum.
nec est
medici
na dū
am cō
on esse
mān
ile
redis
ulari
trato
mus.
xicia
in p
s for
esse

eadem
an que
batur
atione.
neg bo
qz o m
te cur
l qz fi
alem c
s qz ill
nec p
ne nifi p
pial.
mum
dici
s concl
ram no
omni re
na argu
fle vera
subito q
mōitā
p pōph
na dūre
ditur q
z verum
dum co
ratur ad
cras cō
neat vi
d quod
ficia cōi
bi igno
rum.
nec est
medici
na dū
am cō
on esse
mān
ile
redis
ulari
trato
mus.
xicia
in
s for
esse

Tractatus

quis hō sit for. & arguitur. q tu scis hoc esse for. & dubitas hoc esse for. igit scitū est dubiū. p3 pñā & minor. s. q tu dubitas hoc esse for. q: consideras sufficienter an hoc sit for. & non credis firmiter. neq3 oppinans hoc esse for. vt pono. neq3 credis sine oppinans. hoc nō esse for. igitur dubitas hoc esse for. sed arguitur. maior. s. q scis hoc esse for. q: dato casu q tu scias istū vocari for. cū alijs partibus casus sequitur q tu scis hoc esse for. sed non pp hoc tu scis. aut incipis scire hoc esse for. q: scis hunc vocari for. igit scis hoc esse for. in illo casu absq3 hoc q scias hunc vocari for. p3 pñā. & minor arguitur. q: si pp hoc scis hūc esse for. q: scis hunc vocari for. sequitur q talis propositio hoc est for. significat hunc vocari for. & tunc sequit q for. non sit terminus substantialis. & ultra segtur q for. pōt incipere esse for. & desinere esse for. ipō nō incipiente. neq3 desinente esse hō. & p idē. q: hō pōt esse asinus. q: hō pōt esse vocatus asinus. t3 pñā. q: ea rōne q tū valet for. q: tū vocatū for. eadē rōne tū valet asinus quantū vocatū asinus. & isto dato segtur q hoc nō ē inpossibile. hō est lapis. hō est capra. & q nulla propositio categorica est necessaria. qua emnia sunt inconuenientia. hō in isto casu tu scis hoc esse for. & sic scitū est dubiū.

Item & quarto ponat gĩa argumenti q propositio sciat. vt signū sicut vulgariter admittit. & sit ista p3 o. hoc est verū in mēte tua demonstrato vero illoz cōtradictorior tibi dubior. rex sedet. nullus rex sedet que bene scias esse contradictoria. sufficienter cōsideres de ista in mēte tua. hoc ē verum. p cuius subm scias demonstrari verū illoz. Et arguit q tu dubitas hoc esse verū & q tu scis hoc esse verum demonstrato vero illorum igitur scitum est dubiū. p3 consequentia & arguitur. antecedens. q: vtraq3 illarum est tibi dubia. hoc est verū quocunq3 illoz demonstrato. Et arguitur tunc sic. hec est tibi dubia. hoc est verū. quocunq3 illoz demonstrato. quam adequate scis significare hoc esse verum. igitur dubitas hoc esse verum. & arguitur q tu scis q hoc est verum q: tu scis q hoc verum est verum. igitur tu scis hoc esse verum. p3 consequentia & antecedens sequitur ex casu. ¶ Itē sit. a. nomen

singulare veri illorum duorum. rex sedet. nullus rex sedet. Et arguitur sic. hec pñā est bona. a. est verū. igitur hoc est verum. scita a te esse bona. & antecedens est scitum a te. & consequens est intellectum a te. & non repugnat te scire illud consequens. & bene scis q ex nullo vero sequitur falsum. igitur illud consequens est scitum a te. Et tūc arguitur sic. hec est scita a te. hoc est verum. quam adequate scis significare. hoc esse verum vt positū est. igitur tu scis hoc esse verū. & dubitas. vt pñā hoc esse verum. igitur dubiū est scitū.

¶ Sed forte dicitur q ista consequentia nō est scita a te esse bona in casu isto. q: illud repugnat. Contra. q: cum casu stat q scias contradictoriorum consequentis repugnare antecedenti istius consequentis. & scias bene q hoc sufficit ad hoc. vt ista consequentia sit bona. Item ex hoc q consequentia sit bona scita ē bona. & eius antecedens sit scitum non sequitur q eius consequens sit scitum. q: forte antecedens est latinum. & consequens grecum. ¶ Sed forte in casu isto aliter dicitur negando q consequens illius consequentie. a. ē verum. igitur hoc est verum. sic intellectū a te. Sed contra. q: vtraq3 illarū est intellecta a te. hoc est verum. & hoc est verum. illis duobus contradictorijs demonstratis. rex sedet nullus rex sedet. sed pñā illius pñā est altera illarum. igitur consequens est intellectū a te. Itē illa est mentalis. hoc est verū q est pñā istius pñā. igitur illa tibi significat aliquid. aut aliq vt propositio est. igitur ipa est a te intellecta. vt ipa est propositio.

Item quinto sic hec disunctiva est scita a te. rex sedet. vel hec disunctiva est tibi dubia. demonstrando istā disunctivā p subm secunde partis. & hec est tibi dubia. igitur scitum est tibi dubiū. p3 pñā & arguitur. q: ista est vna propositio intellecta a te d qua tu consideras q nō est scita a te esse vera neq3 scita a te esse falsa. dubitas. n. an rex seadeat. neq3 credita firmiter. neq3 ditteredita. neq3 oppinata. q: dubitas verū rex seadeat. & scis istā sic significare. igit ista est tibi dubia. ¶ Sed hunc forte dī q ista disunctiva est scita. q: scda eius ps ē scita. ista disunctiva ē tibi dubia demonstrando istā disunctivā. S3 cōtra. si hec est scita. hec est tibi dubia. vt pposi

Descire et dubitare

tio est. ut ponit. et hec adequate significat qd
hec est tibi dubia. igitur et. et ex dato est scita
igitur scitum est dubium qd fuit. pbandum.

¶ Sed hinc forte dicit qd hec non est. pposi-
tio. rex sedet. vel hec distincta est tibi dubia
qd pars non supponit p toto cuius est pars
neq. p convertibili. ut forte dicit. **¶** Sed co-
tra. hec pna est bona. tu differs a te. igitur hec
est falsa. tu differs a te et subm pntis suppo-
nit p ante. igitur p pponis pot supponere. p
ptinente. pponi illi cuius est pars.

¶ Item sexto sic. hec est scita a te hoc est
for. demonstrato for. et hec est ti-
bi dubia. igitur scitum a te est tibi dubium. patet
pna et af. anis ponendo qd for. sit coram te. et
scias tu hoc esse fontem. eo demonstrato per
istam pponem mentalem hoc est for. que sit
a. et pono qd. a. remanente scita a te in intelle-
ctu tuo recedat for. qd esse pot. qd aliter non
posses scire istas. hoc fuit. demonstrato ad
ut ppositio est. qd falsum est. qd per ly hoc i
intellectu pot demonstrari qcquid placet de-
monstrare. maneat igitur hec ppositio sic scita
in intellectu per hoc. deinde ponat qd in me-
dio instanti hore obiciatur tibi for. variatus
quem credas esse pla. quo posito arguit. qd
scis hoc esse for. et non scis hoc esse for. p eode
instanti medio hore. aut qd hec e a te scita hoc
est for. et qd hec non est scita a te. hoc est for. qd
hec non est scita a te. hoc est for. demonstrato
istum qui p medio instanti hore tibi obicit
qd credis qd iste sit pla. ideo hec non est scita
a te. hoc est for. si enim ista est scita a te. hoc e
for. quam adequate scis significare. hoc esse
for. tuc tu scis. hoc esse for. pns est falsum. qd
tu non credis hoc esse for. et qd tu scias hoc e
for. patz qd. a. ppositionem scis. ut scivisti in
principio hore. qd credis eam firmiter. sicut
credidisti a principio hore. et oino te habes re-
spectu. a. sicut te habuisti circa principiu hore
et. a. est vera ppositio sicut an fuit. et an a sei-
uisti. igitur adhuc a scis. et a scis significare
hoc e for. demonstrato for. igitur scis qd hoc e for.
igitur scis hoc esse for. demonstrato for. et non
scis hoc esse fontem. et p pns idem est scitum
et dubium. qd falsum ex impossibili sequitur
¶ Item in illo casu tu scis qd for. est for. et scis
bene intellectu tuo istas mentales conuerti sic
significando for. est for. et iste homo est for.

igitur tu scis qd iste homo est for. demonstra-
to for. ut prius ad intellectum. et anis ponitur
cu casu. et dubitas istu hominem esse for. p eode
medio instanti. igitur et.

¶ Item septimo sic. ponat qd plato sit co-
ram te que scias currere. et cre-
das qd ipse sit for. sic qd credas firmiter for.
currere. sed currat for. rome te nesciente. tunc
tu scis for. currere. et non scis for. currere. igitur
p idem scitum est tibi dubium. p. pna et ma-
for. qd tu credis firmiter absq. hesitatione qd
for. currat. et for. currit. igitur tu scis for. cur-
rere. p. pna ex diffinitione eius qd est scire. et
tu non scis for. currere. qd nulla est euidetia p
qua scis for. currere. igitur non scis for. currere
¶ Item si scis for. currere. igitur for. scis cur-
rere. pns falsum. et pna patz p regula vniam
ante positam.

¶ Item octauo sic. tu dubitas te scis for.
currere. igitur et. p. pna et argui-
tur anis. ponendo qd scias for. currere. p. a. b.
.c. euidentias. et dubites tu an iste tres euide-
tie sufficiant ad concludendum te scire for. cur-
rere. credas. n. aut dubites an requirant qd
tuo: que tamen non requirantur. quo dato ar-
guitur. qd tu dubitas te scire for. currere. qd
tu scis for. currere. et consideras sufficienter
an scias for. currere. et non scis te scire for. cur-
rere. qd non credis firmiter te scire for. cur-
rere. igitur tu dubitas te scire for. currere. p
pna. qd sequitur tu consideras vtrum scias
for. currere. et non credis te non scire. igitur du-
bitas te scire for. currere. Qd etiam in eode
casu. tu scis te scire for. currere. af. qd conde-
ras sufficienter an scias for. currere. et scis for.
currere. igitur pceptis certitudinaliter te scire
fortes currere. igitur tu scis te scire for. cur-
rere. p. pna p hoc. qd si p aliquas euidentias
scis for. currere p illas scis te scire for. cur-
rere. Et p conuile arguit. qd tu dubitas te du-
bitare sic esse vel sic. et sic arguitur qd scis te
credere sic esse vel sic. et dubitas te credere
sic esse vel sic. ex quibus sequitur qd scitum est
dubium.

¶ Item nono sic ponatur qd scias qd. a.
sit vnum nomen singulare alteri
us istarum. dens est. chymera est. quaz vna
scias esse necessariam. istam dens est. et ali-
am impollez. ista. chymera est. et non sit alia

Tractatus

propositio ab altera istarum vel eius pte. et cum hoc ponatur quod propositio dubia ut est propositio est intellecta ab eodem. ut propositio est. et non credita nec credita esse vera. neque credita est falsa. Quibus positis arguitur quod quilibet illarum est tibi dubia non consideret aliquis de aliqua istarum nisi tu. et aliqua istarum est scita a te. igitur scitum est tibi dubium. per propositum. et minor aff. quod ista deus est. est scita a te. et ista est aliqua istarum. igitur aliqua istarum est scita a te. et arguitur maior. scilicet quod quilibet istarum sit tibi dubia. quod aliqua istarum est tibi dubia. et quia ratione una eadem ratio ne alia est tibi dubia. igitur quilibet est tibi dubia. et arguitur maior. scilicet quod aliqua istarum est tibi dubia. quod aliqua propositio istarum est alieni dubia et non nisi tibi. quod nullus considerat tibi de illis vel de aliqua illarum nisi tu. igitur aliqua illarum est tibi dubia. per propositum. et maior arguitur. quod a. propositio est alieni dubia. et a. est aliqua propositio istarum. igitur aliqua propositio istarum est alieni dubia. per propositum. et maior sequitur de descriptione propositio dubie. et minor sequitur ex casu. Ideo forte dicitur quod ista ptecula. scilicet quod non sit aliqua propositio ab illis vel istarum pibus est impossibile. cum aliis pibus casus. amoveatur igitur illa ptecula. et cum aliis pibus disputetur aliter proponitur tibi ista. a. est alterum illorum quod est concedendum. quod sequens ex casu. deinde proponitur. a. si dubitas. arguitur sic. tu dubitas. a. et bene respondes. igitur dubium est. a. per propositum. et propositum est falsum. quod nullum dubium est. a. Item si dubium est. a. igitur. a. est dubium. propositum est falsum. et propositum per a conversa ad convertentem. Item cum dubitas. a. proponitur deus est. quo concessio proponitur chymera est. quo negatio arguitur quod conceditur. aut negatur. a. quod bene sequitur. conceditur ista. deus est. a te. et negatur ista a te. chymera est. et nulla propositio est. a. nisi altera istarum. igitur a te conceditur vel negatur. a. igitur non dubitatur a te. a. Item si dubitas. a. et scis bene quod tu altera istarum est. a. igitur tu dubitas altera istarum. propositum est falsum vel sequitur quod tu dubitas alteram istarum et nullam istarum dubitas. propositum illi casui est impossibile. Item si dubitas. a. potest est signum igitur intelligis. a. potest est terminus. propositum est falsum. quod per istum terminum vocales vel scriptum a non generatur. neque generatus est aliquis conceptus in mente tua discretus naturaliter aliquid si

significans quod ad placitum significat iste terminus vocalis vel scriptus. a. illi conceptui subordinatus. igitur tu non es intelligens. a. ut signum est. patet propositum ex una suppositione preassumpta. Sed forte aliter respondetur dum proponitur. a. dicendo non intelligo. a. vel non respondeo ad. a. Item per contra. quod tu intelligis ista propositum non est cessam. a. est alterum illorum. igitur intelligis istum et predicatum. igitur intelligis. a. quod noticia completa supponit incomplexam. Item in isto casu proponitur. deus est. qua concessio proponitur chymera est. qua negata a te. per quod ad quodlibet illorum tu respondes. a. est aliquod illorum. igitur ad. a. respondes. et respondes ad. a. quod concedis vel negas. a. Sed forte aliter respondetur a principio non admittendo casum. quod non intelligitur casus. quod non intelligitur hoc. quod dicitur. a. est nomen singulare alteri istarum. quod forte dicitur quod ista non est propositio. a. est nomen singulare alteri istarum si est ista non est propositio. huius est syllaba. non habita aliqua istarum vocum significatione. Sed contra istam rationem arguitur. quod ex illa sequitur quod non potest fieri bona impositio alius vocis. quod cum dicitur pono quod huius sit nomen singulare for. aut platonis. et sic de aliis diceretur ex ratione quod illud non est intelligibile. et sic erit confusio in lingua. quod unus non poterit alium intelligere. quod per idem nullum incomplexum est nomen alienius rei. quod iste terminus homo non est nomen. quod non ponitur ab impositore fieri quod ista propositio esset propositio intelligibilis. hoc est nomen esse hominis.

Item decimo sic eadem propositio est procedenda a te. et dubitanda in eodem casu et non est dubitanda a te et procedenda. nisi quod eadem est scita et dubia. igitur scitum est dubium. per propositum. et probatur a. ponendo quod rex sedeat. et tu dubites regem sedere. tunc per quod hec. rex sedet. est procedenda a te. quod sequens ex casu. quod bene sequitur. rex sedet et dubitas regem sedere. igitur rex sedet. et quod ista sit a te dubitanda rex sedet. probatur. quod ista est tibi dubia. et dubitatur a te. et solum bene respondes. igitur ista est a te dubitanda. Item in eodem casu arguitur sic. eandem propositionem concedis et dubitas bene respondendo. et non concedis et dubitas eandem propositionem nisi quia eadem est scita et dubia. igitur scitum est dubium. patet consequentia et probatur an-

Descire et dubitare

recedens proponendo istam rex sedet. qua cō-
cessa quia sequens proponitur tu concedis q̄
rex sedet. et patet q̄ ista est concedenda. quia
vera et non repugnans. Ista enī stant simul
tu concedis q̄ rex sedet et est tibi dubium q̄
rex sedet. igitur stat q̄ tu concedas q̄ rex se-
det. et dubites regem sedere. quia quicquid
stat cum antecedente bone consequentiā a ly
si vel ergo denominare stat cum consequen-
te eiusdem. sed ista consequentiā est bona.
est tibi dubium an rex sedet. igitur dubi-
tas regem sedere et cum antecedente stat q̄
tu concedas q̄ rex sedet. igitur cum conse-
quente eiusdem stat q̄ tu concedas q̄ rex se-
det. et dubitas q̄ rex sedet qd̄ ponatur et seq-
tur aīis probandum probatum.

Item undecimo sic. aliq̄ p-
positio est tibi dubia que est scita a te esse vera. igitur p-
idem scitum est dubium. patet consequentiā
quia contradictoriū consequentis repugnat
antecedenti. ex eo q̄ propositio alicui dubia
est propositio ab eo intellecta ut propositio ē.
non credita esse vera nec credita esse falsa. igi-
tur si propositio est dubia alicui ipsa non est
scita ab eodem esse vera neq̄ esse falsa. sed ar-
guitur. antecedens ponendo q̄. a. sit nomen
singulare alicuius istarum puta vere. scilicet
rex sedet vel nullus rex sedet. deinde fiant he-
due consequentiē. a. est verū. igitur hec propo-
sitiō est vera. a. est verum. igitur hec propo-
sitiō est vera. in consequente vnius demonstra-
ta illa rex sedet. et i p̄te alterius demonstrata
illa nullus rex sedet p̄ q̄ vna illarū cōsequē-
tiarū est bona et sit p̄ima gratia argumen-
ti que sit. c. et arguitur sic. consequēs. c. est sci-
tum a te esse verum. quia scis q̄ arguitur a
convertibili ad convertibile. et scis bene q̄ ex
vero non sequitur falsum. et scis bene q̄ an-
tecedens est verum. igitur scis q̄ consequēs
est verum. et ideo consequens nō est tibi du-
bium. quia utraq̄ istarū est tibi dubia. hec
propositio est vera. et hec propositio est ve-
ra demonstrando istas duas propositiones
contradictorias. rex sedet. nullus rex sedet.

Item duodecimo sic pona-
tur q̄ scit
as quid per subiectum istius demonstratur

hoc homo. et sufficienter consideres verum
demonstratum per illud subiectū sit homo
vel non homo. et non decipiaris. et cum hoc
q̄ aliquid credas esse hominem. et aliquid cre-
das non esse hominem. et scias bene q̄ hoc
est homo precise significat q̄ hoc est homo.
deinde pponitur tibi. hoc est tibi dubia. hoc
est homo. patet q̄ ista est vera nō repugnās
et ista est scita esse vera. vel saltem scita est fal-
sa igitur scitum est dubium. patet consequen-
tiā et arguitur minor. quia tu scis bene quid
demonstratur per subiectum istius. hoc est
homo. quam tu scis adequate significare q̄
hoc est homo. et sufficienter consideras et nō
deciperis an illud demonstratum sit homo
vel non homo. igitur scis istam esse veram.
vel scis istam esse falsam. tenet consequentiā.
quia si hoc demonstratum sit homo cū aliis
partibus. ibi positū sequitur q̄ tu scias istā ēē
veram. et si hoc sit non homo cum illis parti-
bus sequitur q̄ scias ipsam esse falsam. Itē
proponatur hec. hoc est homo. posito q̄ be-
ne scias istam significare. ut prius q̄ hoc est
homo. et patet q̄ hec est tibi dubia. Et ar-
guitur tunc sic. tu dubitas istam. hoc est ho-
mo. quam adequate scis significare hoc esse
hominem. igitur tu dubitas hoc esse homi-
nem. et tamen tu scis hoc esse hominem. quia
in rei veritate tu scis te esse hominem. igitur
tu scis. hoc esse hominem te demonstrato p-
ly hoc. ¶ Vel arguitur sic. hoc q̄ tu scias hoc
esse hominem stat cū antecedente. hec est tibi
dubia. hoc est hō quā adequate scis significa-
re. hoc esse hominem. igitur ista stat enī. suo
consequente. scilicet cum hoc tu dubitas hec
esse hominem. te demonstrato per ly hoc. et
lateat te demonstrari per ly hoc in consequē-
te. igitur ista stant simul. tu scis hoc esse homi-
nem et dubitas hoc esse hominem. quod fuit
probandum.

Item tertio decimo sic ali-
qua p-
positio est scita ab aliquo que ab eodem non
est scita. igitur per idem aliqua propositio est
scita ab aliquo que eidem est dubia. patet cō-
sequentiā. et antecedens arguitur ponendo
q̄ hec sit. a. nullum concessum a for. est scitū
a te. quā concedat for. et nullam aliam. et sci-

De scire

as bene q*uod* ista est. a. et sit illa. b. a. est scituz a te. quia scis adequate significare q*uod* a. est scitu*m* a te. tunc p*ro* q*uod* b. est scitu*m* a te. et ide*m*. b. no*n* est scitu*m* a te. igitur et c*etera*. ¶ Dicterea arguit*ur* antecede*n*s sic. q*uod* tu scis bene q*uod* nullu*m* concessu*m* a for*te*. est scitu*m* a te. et scis q*uod* ista. nullu*m* concessu*m* a for*te*. est scitu*m* a te. adequate significat q*uod* nullu*m* concessu*m* a for*te*. est scitu*m* a te. igitur tu scis ista. nullu*m* concessu*m* a for*te*. est scitu*m* a te. et etia*m* illa no*n* est scita a te. q*uod* si tu scis q*uod* nullu*m* concessu*m* a for*te*. est scitu*m* a te. igitur nullu*m* concessu*m* a for*te*. est scitu*m* a te. et v*er*o. nullu*m* concessu*m* a for*te*. est scitu*m* a te. et nihil est p*re*cessu*m* a for*te* nisi ista nullu*m* concessu*m* a for*te*. est scitu*m* a te. igitur ista no*n* est scita a te. ¶ Ali*ter* etia*m* arguitur ponendo q*uod* for*te*. concedat. b. et nulla alia p*ro*positionem nisi. b. tunc p*ro*pono. a. est scitu*m* a te. si conceditur sicut est concedenda cu*m* ista sit. b. conceditur b. tunc arguitur sic. tu concedis. b. sine obligatione. et ponatur cu*m* toto casu q*uod* tu no*n* sis obligatus. igitur. b. est scitu*m* a te. Et arguitur q*uod* b. no*n* est scitu*m* a te. q*uod* si. b. est scitu*m* a te. et b. adequate significat q*uod* a. est scitu*m* a te. igitur. a. est scitu*m* a te. et a. adequate significat q*uod* nullu*m* concessu*m* a for*te*. est scitu*m* a te. igitur nullu*m* concessu*m* a for*te*. est scitu*m* a te. sed. b. est concessu*m* a for*te* illa. b. non est scitu*m* a te.

Sed p*ro* h*ab*er*et* solutio*n*e habenda p*re*mit*ti*tur q*uod* hec consequentia est bona si credis firmiter for*te*. currere non deceptus in significatio*n*e alicuius istoi*rum* terminoi*rum* for*te*. et currit. et for*te*. currit. tu scis for*te* currere et e*co*ntra si tu scis for*te*. currere. credis firmiter for*te* currere no*n* deceptus in significatio*n*e illoi*rum* terminoi*rum* for*te*. et currit. et for*te*. currit. Et ita generaliter sequitur in aliis terminis. sed non sequitur. tu credis firmiter for*te*. currere. et for*te*. currit. igitur tu scis for*te*. currere. v*er*o arguitur est supra. neq*ue* sequitur tu scis for*te*. no*n* esse igitur credis firmiter for*te*. no*n* esse. et ita est q*uod* for*te*. no*n* est. q*uod* nihil est. neq*ue* esse p*o*t*est* q*uod* for*te*. no*n* est. Ex qua sup*po*sitione sequit*ur* q*uod* o*mn*is fides actualis est scientia. et quodlibet fideliter creditu*m* est scitu*m*. Accipiamus adhuc q*uod* si co*n*sideras for*te*. currere et no*n* credis firmiter for*te* currere. neq*ue* credis firmiter for*te* no*n* currere tu dubitas for*te* currere. et e*co*ntra. si dubitas for*te* currere. igitur consideras for*te* currere. et no*n* credis for*te* em currere. neq*ue* credis

for*te* currere. sed si credis no*n* firmiter for*te* currere. no*n* deceptus in significatio*n*e alicuius istoi*rum* terminoi*rum* for*te*. et currit. tu op*er*ar*is* for*te* currere et e*co*ntra. Ex q*ui*b*us* sequitur q*uod* p*o*t*est* esse q*uod* for*te* sciat se errare et se decipi. q*uod* p*o*t*est* esse q*uod* for*te* credat firmiter q*uod* ip*se* errat. licet nesciat. in quo singulariter errat. aut decipiatur. It*em* est aduertendu*m* no*n* e*ss*e inco*n*uenientes. q*uod* aliq*ui*d sit scituz p*ro* p*ro*positione de terminis co*n*i*u*nctis. quod sit dubiu*m* p*ro* p*ro*positione de terminis singularibus. sicut per ista o*mn*is rex est rex. quilibet reg*is* est scitu*m* a te esse reg*is*. sed p*er* ista. hoc est rex. hoc dubitandu*m* est esse reg*is* demonstrato. b. reg*is*. id*est*. b. regem est scitu*m* a te esse reg*is*. et b. reg*is* est dubitatu*m* a te esse reg*is*. s*ed* di*u*ersas p*ro*positiones. vna de terminis co*n*i*u*nctis. alia de terminis discretis. ¶ It*em* sciamus q*uod* eade*m* res est scita et dubia ab eode*m* s*ed* desperatos terminos. v*er*o dubitatu*m* est a te hoc esse reg*is* demonstrato vno que*m* dubites e*ss*e reg*is*. et scitu*m* e*ss*e a te hoc esse istu*m* ho*m*in*em*. ¶ It*em* s*ed* fin*is* conceptus singulares no*n* desperatos. sed sicut co*n*uertibiles eade*m* res est scita et dubitata ab eode*m* s*ed* di*u*ersas noticias. v*er*o posito q*uod* ista sit in mente tua. iste ho*m*o est for*te*. per cuius subiectu*m* bene scias ad intellectu*m* demonstrari for*te*. tunc p*ro* q*uod* tu scis istu*m* esse for*te*. ad intellectu*m* for*te*. demonstrato per ly istu*m*. q*uod* scis bene in*tr*iectu*m* et p*re*dicatu*m* istius p*ro*positionis conuerti v*er*o p*ro*pono. et scis bene for*te*. esse in reru*m* natura. et ista est tibi dubia iste ho*m*o est for*te*. et demonstrando ad oculu*m* homin*is* veniente a remotis qui in veritate est for*te*. ideo noticia intellectu*m* scis hoc esse for*te*. et noticia sensitiua dubitas hoc esse for*te*. v*er*o supra arguebatur. Et s*ed* fin*is* hoc est aduertendu*m* diligentius. q*uod* duplices sunt co*n*ceptus in ho*m*in*e* de eade*m* re. qui videntur e*ss*e eque co*n*ceptus. quoy vnus p*re*met. q*uod* si solu*m* ad noticia sensitiua reliquis ad intellectu*m*. v*er*o iste terminus vocalis for*te*. duobus co*n*ceptib*us* co*n*siderari p*o*t*est* no*n* co*n*uertibilib*us* quoy vnus est mere substantialis in intellectu. et no*n* co*n*notat uocatione*m* seu no*n*atione*m* aliquam extrinsecam. neq*ue* similitudinem aliquam extrinsecam et isto modo stat q*uod* cognoscas for*te*. nescias ip*su*m vocari for*te*. aut intelligas istam voce*m* for*te*. imo stat q*uod* prius scueris istu*m* ho*m*in*em* e*ss*e for*te*. q*uod* ip*se* vocetur for*te*. neq*ue* hoc repugnat dictis

Et dubitare

bene intellectis. Et sicut dicitur de isto ter-
mino sor. ita de quolibet alio de predicamento
substantie. nam non est imaginandum quod terminus
nunc mere substantialis importet similitudinem
extrinsecam. quod nulla est similitudo extrinseca in-
ter substantias que est homo. et inter substantiam que
est eius anima intellectiva indivisibilis. iste tamen ter-
minus substantia utriusque istorum uniuoce et me-
re substantialiter importat. Alteri etiam conce-
ptui subordinari potest iste terminus vocalis ut
scriptus sor. qui conceptus est connotatiuus no-
minis. et similitudinis extrinsece. et sic tantum
apprehendit intellectus per istum terminum. si-
cut per hoc complexum. hoc vocatum sor. vel tan-
tum quantum per hoc complexum aliquod simili-
le tante quantitatis. vel talis qualitatis. nec in
omnibus de eodem sunt isti termini similes
vel convertibiles termini connotatiui. sed ut fre-
quentius alter de eodem. et similiter concipit
alius. Et hoc modo conceditur quod sor. potest de-
finere esse sor. ipso non desinente esse hominem.
Et quod hec est vera. homo est asinus. argentum
est stannum. neque hoc modo illi sunt termini
de predicamento sube. sed sunt termini acci-
dentales. et iste est modus vulgaris. et ad sen-
sum interiore perueniens a sensibilibus muta-
tu illoque sensibilibus ymagines recipientem. In-
tellectus autem ultra accidentia extrinseca in-
telligit substantiam rei. et quod non ita facili-
ter intelligimus. sicut sentimus. neque tacito. ideo non
tacito habemus in intellectu conceptus substan-
tiales communes vel singulares determinatos
sicut habemus conceptus coes vel singulares
vagos. ¶ Sed forte contra illud arguitur. quod
sequitur ex illo dato quod omnes tales termini
homo animal sunt termini equiuoci. et per consequens non
sunt termini substantiales de predicamento
substantie. per consequentiam per istam regulam. ad
cognoscendum terminum equiuocum equiuoca-
tem. scilicet quod quoniam ipse non subordinatur alicui conceptui
secum convertibili. sed pluribus dissimili-
bus non inuicem convertibilibus. sicut iste ter-
minus vocalis canis non subordinatur alicui
conceptui secum convertibili. sed tribus conce-
ptibus desperatis. scilicet conceptui canem celestem
significanti. et conceptui canem latrabilem. et con-
ceptui canem marinum significantibus. ¶ Sed
huic dicitur quod stat bene istas sor. currit. ho-
mo currit et c. esse propositiones plures. et istos

terminos vocales ut scriptos. scilicet sor. et homo esse
equiuocos. et istum terminum sor. non esse sin-
gulari terminum. dum tamen uniuoce sumere-
tur illi termini non minus iste sunt concedende
homo est sor. animal est pla. ubi argumenta ista
difficultatem non petant. nimis enim vanum
est in verbis laborare proposito alium exten-
te finem. sepe enim loquentes incidenter per
verba falsa transimus. Ideo transamus non
curantes gratia breuitatis.

His quidem habitis dicimus
quod nunquam eadem
res per eandem propositionem scitur et du-
bitatur. sed per diversas simul sciri et dubitari
possit ab eodem. Ex quibus dicimus ad primum
negando istam priusmentalem sor. scis currere. igitur
scis sor. currere. sicut vocalis sibi subordi-
nata est neganda respectu tamen dei ista est conse-
quentia bona. sor. deus scit currere. ergo de-
us sit sor. currere. Et cum arguitur. quod ista con-
sequentia in mente tua sit bona. quod non potest an-
tecedens istius consequentie esse verum quin
consequens sit verum. et non repugnat antece-
dens et consequens esse simul vera. igitur hec
consequentia est bona. Dicitur quod non valet
consequentia sicut hec consequentia mentalis
non est bona. talis propositio mentalis homo
est asinus demonstrata illa homo est asinus est
necessaria. igitur homo est asinus. quoniam non possit esse
quod asinus sit verum quin prius sit verum. et non re-
pugnat antecedens. et consequens esse simul
vera. ita etiam in vocalibus non sequitur. non
potest esse quod antecedens istius consequentie. hec
est vera homo est asinus. igitur homo est asi-
nus. sic significando sit verum. quin consequens
sit verum. et non repugnat antecedens et con-
sequens esse vera simul. igitur hec consequen-
tia est bona. hec est vera homo est asinus. igitur
homo est asinus. Et cum ulterius argui-
tur. quod illa consequentia sit bona. quod non potest
esse quod antecedens istius prius sit verum quin
scias sor. currere. igitur oppositum consequen-
tis non stat cum antecedente in compossibilitate
quod ad istum intellectum procedit argumentum
negatur consequentia.

Ad secundum argumentum
dicitur non ad-
mittendo casum. quod ex casu sequitur quod tu cognoscas
sor. et non cognoscas sor. sequitur. n. tu cognoscis
1:

Tractatus

for. si scis qd alter istoz est for. q: nō potes sci re qd alter istoz est for. nisi p talē propositio nē inētalem alterum istoz est for. sed noticia completa p̄supponit incomplexā. igitur si cognoscis aut scis alterum istoz esse for. tu co gnoscis for.

Ad tertium dicitur admissio ca su concedēdo qd tu scis hoc esse for. q: hec est vera in mente tua hoc est for. capiēdo istum terminū for. sub stantialiter. et negatur qd dubitas hoc esse for. si tñ capiatur iste terminus for. accidentaliter prout idē significat qd hoc cōplexum homo vocatus for. concedit qd dubitas hoc esse for. cū quo bene stat qd tu cognoscis for. et scias hoc esse for. capiēdo istū terminū for. inere substantialiter. et q̄uis nō intelligatur iste ter minus for. captus inere substantialiter adhuc verum est qd tu scis hoc esse for. hz ista voca lis vel scripta non sit concedenda a te. tu scis hoc esse for. q: ipsa non est intellecta a te. put est propositio.

Ad quartum argumentum di citur non admittē do casum propter istam particulā qd propo sitio sciatur vt signum. q: illud repugnat pre acceptis. nihilominus in residuo casus conce ditur qd tu scis hoc esse verum. demonstran do ad intellectum veruz illorum. sicut tu scis qd hoc fuit demonstrando adam ad intel lectum. et scis qd hoc demonstratur demostra ta chymera. igitur et c. Et ulterius conce ditur qd tu dubitas hoc esse verum ad ocu lum sine ad sensum quacumqz istarum demo strata. neqz hoc repugnat dictis. In argumē to tamen negande sunt iste consequentie. hec est scita a te. hoc est verum. quam adequate scis significare hoc esse verum. igitur tu dubitas hoc esse verum. igitur tu dubitas hoc esse verum. hec est tibi dubia hoc est ve rum quam adequate scis significare hoc esse verum. igitur tu dubitas hoc esse verum. q̄uis vtriusqz consequentie consequens sit conce dendum in casu isto propter variā eiusdeꝝ rei demonstrationem. neqz valet consequen tia. ista consequentia est bona scita a te esse bo na. cum particulis ibi positis. et antecedēs est scitum a te. igitur consequens non est tibi du bium. q̄uis tamen admittatur iste casus de ista consequentia. a. est verum. igitur hoc est

ver p̄ rñdere ad illud argumentum.

Ad quintum dicitur qd pars nō pōt supponer pro positione tota cuius est pars. Et ad argu mentum ibi factum non procedit. De hoc ta men magis infra dicitur.

Ad sextum dicitur vt dicebatur non admittēdo qd ista p positio vt ppositio est sit scita a te hoc est for. vel tibi dubia. Uterū cōceditur cū residuo casus qd scis hoc esse for. ad intellectū de mō strado ipm fm sensum. tñ dubitas hoc esse for. qd nō est impossibile. ideo et c.

Ad septimum dictum est negā do illam psequē tiam tu credis firmiter for. currere et for. cur rit. igitur tu scis for. currere.

Ad octauum conceditur qd in ca su tu dubitas te sci re for. currere. et negatur ista consequentia tu scis for. currere. et consideras sufficienter an for. currat. igitur p̄p̄is certitudinaliter te scire for. currere. Sicut nō sequitur. tu dubi tas for. currere. et consideras sufficienter vtz dubites for. currere. igitur p̄p̄is certitudi naliter te dubitare for. currere. nec per eandē evidentias omnino dubitas an scis for. curre re. et scis vel dubitas te dubitare. vel scire for. currere.

Ad nonum argumentum. forte di citur qd casus est im possibilis vt probat argumentum admissio casu. q: alijs partibus casus repugnat qd ali qua sit propositio dubia. et q̄uis illa nō repu gnaret non tñ est illa bona descriptio propo sitionis dubie. q: sicut nulla propositio est sc ita vt propositio ita nulla est dubia vt propo sitio. Sed ista responsio non sufficit. q: sequē tia in residuo casus difficultatem petunt istā an hec sit propositio que ponitur in parte ca sus. a. est nomen singulare alterius istorum. ideo fm reueritatem dicitur non admitten do casum. q: non intelligitur nulla facta noua impositione precedente istius vocis que po nitur pro subiecto istius particule casus. a. est nomen singulare et c. vnde sicut illa non est p positio. bus est syllaba. vel vox nulla precedē te impositione istius syllabe que ponitur pro subiecto. ita etiam illa non est propositio. a. ē

De scire et dubitare

nomen singulare alicuius illarum non prece-
dente alia impositione istius termini. a. q. si-
cut vox est q. prima syllaba sub huius ppo-
sitionis maro currit. non est pars orationis. et p
hoc non est hec propositio. ma. est nomen. ita
prima littera prime syllabe subiecti istius p-
positionis. maro currit. non est pars orationis
et propter hoc hec non est propositio. m. no-
men est. ita etiam hec non est propositio. a. est
nomen singulare alterius illarum. neq. hoc
qd. pfero. s. bus pot. reddere suppositum huic
verbo est. cum non habeat modos similitu-
dinis et propositionis ab ipso datos. Ali-
ter enim nulla esset vox litterata. immo etia-
neq. illitterata que etiam non esset pars ora-
tionis grammaticae. postq. quilibet syllaba
vocalis penitur esse pars orationis. dato q.
tales essent congrue. ba est syllaba. pe est syl-
laba huius dictionis vel illius et c. S. d. hoc
satis dictum est in primis. Veruntamen ubi
argumenta non petunt similem difficultatem
illi quam petebant argumenta facta. q. illa ar-
gumenta solum intendebant probare q. non
debet responderi ad. a. nisi intelligerem. a. ad
mittimus tales modos loquendi in alio pro-
cessu. et verba inutilia relinquuntur. Et fin-
litum modum loquendi concedimus q. a. sit
nomen singulare huius vel illius propositionis
vel for. et q. a. sit ista. ba sit syllaba. bus est vox
non significans ex impositione. et q. for. est no-
men et frequenter accipimus noia rex p. no
minibus nominu. ipax rex. sicut illud nomen
for. dicimus esse nomen for. qui tñ terminus
vel nomen non vocat for. Sed hoc dicimus
pp. breuitatem. q. non cuius nominu. possumus
nomen proprium assignare. et ut facilius unus
alter intelligat. et q. esset pcessus in infinitu
in nominibus propriis. Et p. hoc d. ad illud qd.
arguebat q. primus impositor. non potuit pri-
mo iponere noia. d. q. potuit imponere fin-
modu. ista dictu. g. a. breuitatis. et sine dubio
presupponit falsu. vel saltē non congruū. Sed
de isto non sit cura. q. ad aliud intēdebat. s. tñ
libenter in casu isto disputare sine ista difficul-
tate quā petit opponens de. a. et pcedere in
casu isto q. a. est alter istoz. et dubitare an. a.
sit vox. et an. a. sit falsu. et cōcedere q. a. scio
esse propositionē categoricā. sed negare q. a.
scio esse idē subiecti. a. q. uis. a. scire esse idē vel

eadē aliquibus vel alicui. Et si in casu poneret
a. tunc esse nomen singulare istius deus est.
et lateat me tunc pcedere q. a. est vox. et ne-
garē q. ego scio q. a. est vox tāq. repugnās.

Ad decimum de propositio est
pcedenda et dubitanda a te. et non est conce-
denda et dubitanda a te. nisi q. est scita et du-
bia. igit. et c. D. negando in iore ad intelle-
ctu ante dictu. et pcedit maior. q. eadē propo-
sicio est pcedenda et dubitanda. q. ista propo-
sicio in isto casu. rex sedet. est pcedenda a te. q.
sequens. et etiam est dubitanda. i. digna dubi-
tari. q. illa est tibi dubia. igitur dubitas eā. et
non repugnāt illa. tu pcedis a propositionē et du-
bitas eā non male rñdendo. capiēdo dubita-
re p. eo qd. est dubiu. capiēdo aut dubitare
p. eo qd. est dubie rñdere ad propositionem
prout distinguit. tra cōcedere vel negare ne-
gat q. eadē ppō est cōcedēda et negāda. vel
dubitāda p. eadē mēsurā. Sed melius pot. il-
lud argumentu. fortificari q. prius fuerit for-
tificatu arguendo q. dubitas regē sedere et cō-
cedis regē sedere. et non pcedis sed dubitas re-
gē sedere. nisi q. scis regē sedere et dubitas
regē sedere. igit. et c. Sed huc d. q. qd. sit de
maiori vel minori q. satis pot. esse qd. scias re-
gē sedere et dubites regē sedere. q. pot. eē qd.
scias regē sedere. et dubie rñdeas ad regē se-
dere. S. d. admissio casu pcedēdu ē q. rex sedet
tāq. sequēs ex casu. et negādu ē q. scias regē
sedere. cū lateat te regē sedere i. illo casu.

Ad vndecimū pcedit illud asis q. aliq. p-
positio ē dubia q. tñ est scita cē va ne-
q. hoc repugnat. s. seq. ad pdicta. q. tñ aliq.
propō sit dubia ppō vel dubiu signū et si du-
biū significatū vel dubia p. significato non co-
cluderet argumentu aliqd. neq. descriptio ibi
posita d. ppōne dubia ē admittēda. q. nihil
pot. sciri nisi tāq. significatū neq. ē dubitari.
et si aliq. ppō sciat. ut ppō ipa scit. ut pposi-
tio significata. et non ut ppositio significans. et
ita d. in predictis intelligi et eodem respectu.
S. d. ad alias duas formas d. non rñdendo ad
aliquā talē. hoc ē hō. neq. ad aliquā talem in
scis hoc ē hōez. priusq. sciatur que res de-
monstratur per istum terminum hoc. et ita
dicitur generaliter de omni pronomine de-
monstratio. q. nulla propositio intelligit. ut

Tractatus

ppositio est nisi quilibet eius terminus intelligatur ut terminus est. Adhuc enim forme sunt ibi facte que non valent. Et per hec dicta et prius potest patere solutio ad argumentum quod facere solent ad probandum quod idem sit scitum et dubium. ponendo quod a. b. c. sint iste tres propositiones. deus est. rex sedet. chymera est. quartum. a. sit scita a te. b. sit dubia. c. scita esse impolis. et remanentibus. a. scita. et b. dubia. et c. scita esse impolis moneantur iste et taliter disponatur quod tu nescias que sit. a. neque que. b. neque que. c. quo posito sequitur quod a. est scitum a te. et aff. quod a. est tibi dubium. quod sequitur tu dubitas an hoc sit tibi dubium demonstrato. a. quod tu nescis an sit b. igitur hoc est tibi dubium. Sed huic dicitur ut prius quod a. non est scitum ut significans est. si aut neque aliqua alia propositio. et si argumentum fieret de rebus non plus concluderet nisi tu scis hoc esse scitum a te demonstrando ipsum ad intellectum. et dubitas hoc esse scitum a te demonstrando ipsum ad sensum. quod est conueniens.

Ad ultimum dicitur non admittendo quod illa sciatur ut significans est. quod presupponit argumentum. Verumtamen admisso isto gratia disputationis non plus probat argumentum. nisi quod aliqua est propositio vera que non potest sciri sic significando. quod est concedendum dato isto modo loquendi. imo concedendum est quod est aliquod propositio vera que a nullo potest sciri sic significans. sicut hec. hec non scitur ipsamet demonstrata. Et propter quod a. et b. propositionesuertuntur et utraque est a te intellecta ut propositio est. et una est scita a te. et alia non potest sciri. quod sequitur de istis. hec propositio non scitur a te demonstrando utrobique per ly hoc secundum istam. sed quod non sequitur illud modum loquendi. sed priore a principio posito. ideo istas conclusiones non concedimus sed procedimus quod omnis res de mundo est scita vel scibilis noticia singulari vel generali. multum tamen propositiones sciuntur que non possunt sciri esse vere.

Ad aliud incidit dubium. utrum

possit esse quod homo appeat asinum? Et arguitur quod non. primo. quod si homo appeat asinus sit gratia exterioris. Et arguitur. quod for. non appareat asinum? quod si for. appareat asinus et non appareat nisi illud quod est. igitur for. est asinus. **Secundo** si

for. appareat asinum? et de quod appareat est illud quod appareat sequitur quod for. sit asinus. **Tertio** si for. appareat asinus. igitur per aliquam propositionem appareat tibi for. asinus. Sit igitur quod per istam demonstrationem est asinus vel per istam hoc est asinus quaz credis esse veram in rei veritate demonstrando for. Sed arguitur quod non. quod si per istam. for. appareat asinus tibi quaz credis esse veram. igitur for. appareat tibi per predicatum significari. sed quicquid appareat tibi per aliquem terminum significari per illum tibi significat. quod istum per illum terminum apprehendis. igitur for. per istum terminum asinus significatur. sed signum de quocumque suo significato exite vere et affirmative predicatur et cum for. sit significatum eius. igitur de forte vere et affirmative predicatur iste terminus asinum? et per istum hec est vera. for. est asinus. **Quarto** si for. possit appareat asinus. per idem hoc in casu quod idem appareat tibi pedale. et semipedale. summe album et minus album summe albo. istum est falsum. et arguitur ista. ponendo quod a. et b. pedalia distent equaliter a te. que tibi appareant pedalia et equalia deinde incipiat remoueri. b. per magnam distantiam. et remouetur quousque appebit tibi solum semipedale. te bene sciente quod est pedale. et sit iam medius instans hore in quo. b. appareat semipedale et arguitur quod b. appareat tibi pedale. et quod appareat semipedale. quod enim. b. appareat tibi semipedale. appet ex casu. b. enim appareat sub duplo minori angulo quam ante apparebat. et cetera sunt paria. igitur. b. appareat tibi minus quam ante apparebat. sed quod b. appareat tibi bipedale aff. quod tu scis. b. esse pedale. quod scis. a. et b. esse equalia. igitur credis. b. esse pedale. et quilibet credis taliter appareat tibi esse. igitur appareat tibi. b. esse pedale. **Item** et sequitur alia conclusio quod b. appareat tibi summe album et minus album summe albo. quod sint. a. et b. summe alba. que appareant tibi summe alba et remoueat. b. ipso remanente summe albo quousque apparebit remissius album quam iam appareat. Scias tamen quod b. continue remanet summe album. quo posito appareat quod b. appareat remissius album quam summe album quod enim appareat remissius quam ante. sed ante appareat summe album. igitur iam appareat minus album quam summe album. et tamen. b. appareat summe album. quod scis. b. esse summe

Descre 7 dubitare

igitur credis. b. esse summe album. 7 qualiter
cunctis credis esse taliter apparet tibi esse. igitur
b. apparet tibi summe albu. ¶ Si arguitur per
nisi a. q. a. 7. b. scis esse equum alba. igitur appa-
ret tibi equum alba. quibus concessis sequitur quod sum-
me albu apparet albus summe albo. ¶ Item
isto dato sequitur quod aliqua noticia est error.
7 quod aliquid apparet tibi indivisibile quorum
utrumque est falsum. ¶ Item si fortis apparet
tibi asinus. igitur fortis apparet tibi asinus
sub aliquo conceptu. 7 non nisi per istum ter-
minum asinus. igitur iste terminus asinus si
gnificat fortis. consequens falsum. igitur 7c.

Pro solutione

dubij intelli-
gendum est

primo quod sicut est duplex noticia interior: i. ho-
mine tam complexa quam incomplexa sensitiva
7 intellectiva. ita in homine potest esse duplex
apparentia una ad sensum. 7 alia ad intel-
lectum. unde eadem res ad sensum apparet co-
lorata. sicut celum apparet azurri coloris ad sen-
sum. ad intellectum tamen scitur quod celum non
est coloratum. quod bene scitur ex principijs na-
turalibus quod nihil est coloratum nisi sit mixtum
substantialiter aut qualitativum. Secundo acci-
piamus quod omnis intentio simplex cathego-
rematica aliquid significat. aliter non esset in-
tentio quoniam ens est obiectum intellectus. 7 ni-
hil intelligitur nisi sub ratione entis. ideo om-
nis intentio simplex siue conceptus est verus
sicut dixerunt antiqui. i. veram rem significat.
Tertio intelligatur quod nihil significat aliquis
terminus nisi suum significatum unde fortis. non
est significatum istius termini asinus univo-
ce 7 substantialiter capti. Et sicut dicitur de
illo termino asinus ita de alijs. Ex quibus se-
quitur primo quod per nullum conceptum inco-
plexum potest aliquis decipi. ¶ Secundo se-
quitur quod omnis error est circa complexum.
quod sensus exterior non componit 7 non dividit. quod
non potest habere copulam. cum non innotetur nisi
sensibili effectus concurrente. 7 nullum sensi-
bile potest in eo generare copulam. aut concurrere
ad generationem copule. ideo sensus exterior
non decipitur. sed tantum interior 7 sensus 7 intel-
lectus complexione distante. Ex quibus acceptis
per solam ad argumenta. ¶ Ad primum dicitur nega-
do istam propositionem fortis apparet asinus. 7 nihil appa-
ret asinus nisi illud quod est. igitur fortis est asinus.

Et cum arguitur si fortis apparet asinus. igitur
fortis apparet ipsemet asinus vel alius asinus ab
eo. Dicitur concedendo quod fortis ipsemet appa-
ret asinus. sed non apparet ipsemet asinus qui
est. sed ipse ipsemet apparet asinus qui ipse non
est. 7 forte fortis apparet asinus. 7 non apparet
asinus qui apparet. quod forte nullus asinus ap-
paret. ideo neque ex isto sequitur quod aliquis asi-
nus sit. neque quod fortis sit sicut fortis. forte videtur. 7
non sit in re natura. quod videre non est nisi ali-
qua rem visione comprehendere. sed stat visi-
onem per quam aliquid res comprehenditur esse.
quod ista res non sit sed in intellectu ante fuit. cum
visio sit qualitas intensa. igitur 7c. ¶ Item non se-
quitur hoc sentit 7 hoc auditur. igitur hoc est. Et
tunc ad secundum cum arguitur. o. quod apparet. est ista
res quod apparet. Dicitur concedendo. sed ex illo non
sequitur quod fortis sit asinus. sed solum sequitur quod fortis est il-
lud quod apparet. 7 hoc est verum. quod fortis non ap-
paret nisi hoc demonstrato forte. 7 ista est ve-
ra o. quod apparet est illud quod apparet. quod tamen il-
lud quod apparet est illud quod apparet. igitur o. quod
apparet est illud quod apparet. 7 ista o. quod apparet in
vno loco i. quo ipse non est. 7 ideo o. quod apparet
est tale quod apparet 7 viride appareat puniceum
vel azurum. ¶ Ad tertiam formam postea dicitur.
¶ Ad quartam dicitur quod stat idem apparere pedale 7
semipedale. sunt diuersas apparentias. negat
tamen i. casu illo quod b. appareat minus quam pedale
7 non versus hoc argumentum. c. d. 7. b. apparet equum
illa. sed. c. apparet minus quam pedale. igitur b. ap-
paret minus quam pedale. quod posito quod c. esset unum
minus quam pedale. quod esset iterum a. 7. b. in tanta
distantia quod appareat semipedale. alius est verum
7 prius falsum. neque sequitur de presenti. a. 7. b. appa-
rent pedalia. igitur a. 7. b. apparent equalia ad
sensum vel intellectum. neque de preterito. versus
propositionem a. 7. b. apparuerunt pedalia ad sensum vel
ad intellectum. 7 aduertisti bene. utrum a. 7. b.
essent equalia. igitur a. 7. b. apparuerunt tibi equalia.
Et ita dicendum est quod bene stat quod fortis appa-
reat. a. albu ut octo. 7 eadem fortis appareat al-
bu ut quattuor. nunquam tamen stat quod aliquid appareat
albu ut octo 7 minus albu quam albu ut octo. si

Tractatus

ent nō stat qd aliquid appareat albius sūme al
bo. tñ in casu aliquid apparet albius qd prius
apparuit vt sequit̃ ex dictis rē.

¶ Explicit tracta. de scire et dubitare.

¶ Incipit tractatus obligationū.

Obligatio logica est actus
obligantis sū qñ ipse est obli-
gans. Ex quo sequitur primo qd
si obligatio logica est obligas est. et si obligas
est aliquis obligatur. igitur a primo ad vlti-
mū si obligatio est aliquis obligatur. p3 pñā
q3 sequitur. calefactio est. igitur calefaciens ē.
et visio est. igitur videns est. Secundo accipi-
amus qd obligatio logica habet istas species
l. positionem et depositionē. et si plures vidē
dū erit. Ex quo sequitur qd omnis positio in
hac arte logica est obligatio. et pñter qd om-
ne ponere est obligare. Ex qbus sequit̃ istas
pñas valere. ego pono tibi istā. igit̃ ego obli-
go te ad istā. etiā v3 ista. ego bene pono tibi
istā. igitur tu obligaris ad istā. et iō bene seq̃
ego bene posui tibi istam. igitur tu fuisti obli-
gatus ad istā. **¶** Tercio vltra accipitur qd se-
quitur. tu bene admittis. a. propositionē. igit̃
tu obligaris ad. a. propositionē. et de prece-
rito. tu bene admisisti. a. propositionē. igitur
tu fuisti obligatus ad. a. propositionē. q3 ad-
mittere. a. propositionē nō est nisi promittere
se responsurum ad istam sū exigentiam ei?
cui promittitur. sed promittere aliquid est ob-
ligare se ad illud. igitur rē. **¶** S3 cōtra ista
forte arguitur. q3 aliqua ē obligatio qua nul-
lus obligatur. q3 scribatur ista oratio. pono ti-
bi istā tñ curris vel aliqua talis nullo admi-
tente. et p3 qd est obligatio. q3 illa est oratio cō-
posita ex signis obligatōis et obligato. **¶** Itē
possum ponere tibi istam. tu curris te inuito.
et nō admittente. igitur pōt esse qd ponatur
tibi ista absq3 hoc qd obligem te ad istam. p3
pñā et antecedens arguitur q3 possum pro-
ferre tibi istam sic significantes. pono tibi istā
tu curris te nō admittente. igitur pōt esse qd
ponam tibi illam. **¶** Item etiam tu potes ad-
mittere illam absq3 hoc qd obligeris. q3 tu po-
tes proferre istam sic significādo. ego admit-
to istam. igitur pōt esse qd tu admittas istam
absq3 hoc qd obligeris ad istam. **¶** Itē si po-
nere est obligare. igitur poni est obligari. igit̃

tur solum qd ponitur obligatur. sed soluz p
positio ponitur. igitur solum propositio obli-
gantur. pñā est falsum igitur rē. **¶** S3 hūc
dicitur qd equivoce possunt sumi illi termini
Et ad primū illorū dicitur qd illi termini ora-
tio. propositio pro maiori parte apud logicū
capiuntur prout non sunt nomina verbalia
et ita conceditur qd propositio est absq3 pro-
ponente. et oratio est absq3 orante. sed capien-
do ista nomina prout verbalia sunt. val3 hoc
argumentum propositio est. igitur proponēs
est. oratio est. igitur orans est. et ita sequitur.
obligatio est. igitur obligans est. et hoc modo
in diffinitione locuti sumus. vnde isto modo
obligatio est illud per qd responsus obli-
gatur. et sic iste terminus obligatio est de predi-
camento actionis et sū istum modum. pat3
responsio ad primum. Sumpto autem isto
termino obligatio primo modo. sū quē mo-
dum non accipimus. non valet consequentia
neq3 illo modo est de predicamento actionis
sicut neq3 iste terminus oratio vel cōstructio
nec tamen hoc modo sumpto termino. est il-
la diffinitio bona. obligatio est oratio compo-
sita ex signis obligationis et obligato. q3 diffi-
nitum ponitur in diffinitione. neq3 obligatio
est illud aggregatum. **¶** Ad secundas formā
dicitur negando assumptum illud. s. potest es-
se qd ponam tibi istam tu curris absq3 hoc qd
obligem te ad istam. q3 ponere est obligare.
Et negatur ista consequentia. potest esse qd
ego proferam istam propositionem. pono ti-
bi istam tu curris absq3 hoc qd obliges te. igit̃
tur potest esse qd ponam tibi istas absq3 hoc
qd obligem te. q3 non sequitur profero istam
pono tibi istas. tu curris. igitur pono tibi istā
tu curris. sicut non sequitur profero istas po-
no tibi istam tu curris. igitur obligo te ad istā
tu curris. q3 nunq3 est ponere nisi sit admi-
tente. Et si arguitur quia prius ponitur propo-
sitiō q3 admittatur. Dicitur qd non l3 prius
proferantur illi termini pono tibi istas. tu cur-
ris vel aliam quia non est positio nisi quan-
do obligatur respondens. **¶** Et si arguitur
qd nunq3 sunt simul positio. et admissio. et per
consequens nunq3 est obligatio. quia vt fre-
quentius prius est corrupta ista prolatio talis
orationis pono tibi istam. tu curris q3 respo-
dens dicat admitto illam. **¶** Illud dicitur qd

De obligationibus

in hac arte presupponimus gratia argumenti eandem propositionem remanere vel vnaz sic significantem sicut significant illa quaz intendebat ponere ponens. Non enim posset bene de vocalibus disputari. quia vt frequenter qd ponebatur non est quando respondens concedit vel negat illud. Quarto volo ponere qd extra tempus obligationis rei veritas est facienda. Et per istam respondetur ad vltimam formam negando istam consequentiam. tu profers istam propositionem. ego admitto istam tu curris. igitur tu admittis istam tu curris. quia cum admittere sit promittere. et non sit promissio sine vtriusqz partis consensu non est. admissio sine obligante. igitur et c. Quinto postea accipiendum est qd illi termini concedendum et negandum idem significant in sequentibus qd dignum concedi et dignum negari. et non partialiter. s. qd significet concedendum qd conceditur et negandum qd negabitur. quia isto modo necessarium simpliciter bene respondendo est negandum et impossibile simpliciter concedendum. Sexto vltimus dicitur qd positio est obligatio per quam respondens obligatur ad concedendum positam propositionem et sibi vel posita fuerit.

Quibus positis pro regula teneat qd omnis propositio intel lecta scita esse possibilis et non repugnans alii cui bene admissio vel bene concessio que petitur per signa positionis admitti est admittenda. vt si ponatur qd nulla propositio sit. aut qd nullus locatur. vel qd nulla obligatio fiat. aut qd tu non sis. admittendus est casus.

Secunda regula de bene admittibili propositum. eodem modo significans est concedendum. et omne sequens ex eo. et propositum est concedendum. et dicitur sibi repugnans est negandum.

Tertia regula omne sequens ex bene admisso et bene concessio. et bene admissio. et opposito bene negati. vel bene negatorum est concedendum propositum. et quod repugnans est negandum.

Quarto pro regula teneat qd omnes propositiones concessio et contradictorie negatoz debent facere copu

latuam possibilez. et hoc est qd aliqui voluerunt dicere et dixerunt qd omnes rationes in arte obligatoria sunt retorquende ad idem instans.

Quinta regula ad omniem propositum nemini preuenientem concessio vel concessis respondendum est secundum suam qualitatem. s. si sit vera concedenda. si sit falsa neganda. Et ista regulam ego extendo ad impositionem secundum opinionem hic sustinendam.

Sed contra istam regulam forte arguitur. qd ex illa sequitur qd non omnis positio est obligatio. neqz omne ponere est obligare. prius falsum. et prius per. quia regula ista innuit qd obligat respondens solum ad bene admissum. igitur si ponat ista homo est asinus et admittat adhuc non est obligatus respondens ad ista. quia non tenet eum concedere quia non bene admissum. Et isto sequitur qd non est possibile qd aliquis obligetur ad propositum simpliciter impossibile si positum. quia non tenet respondere vt innuit regula. nisi ad licite promissum seu admissum. si namque licite admittitur impossibile simpliciter secundum positionem. igitur et c.

Item data ista regula sequitur qd positum et admissum sunt sciti esse tale et negandum et contradictorium concedendum respectu eiusdem. Item sequitur qd in aliquo prius bona et formali denotata a ly si. et significante ex compositione suorum terminorum et c. alia est concessio et prius negandum. et tunc sequitur qd non omne sequens ex concessio vel concessis est concedendum. Item sequitur vltra qd non omne repugnans concessio vel concessis est negandum.

Sed pro istis aduertat qd admittit proponere aliquam est promittere se respondere ad eadem secundum exigentiam arguentis. et cum non omne promissum sit seruandum. sed solum licite promissum id non ad omne admissum. respondendum est. si per promissum. quia forte est non licite admissum vel promissum. Et quod per. quia non omnis positio obligat. sed solum licita positio. neqz omne ponere est obligare. et non sequitur. ego pono tibi ista. et tu admittis ista. igitur tu obligaris ad illa. Et tunc vltra procedit qd non est possibile qd aliqua obligetur ad propositum simpliciter impossibile per positum. Et per idem procedit qd positum et admissum est negandum. vt si per fuerit impossibile simpliciter. et ita procedit qd frequenter alia est concessio et prius non est concedendum in prius denotata a ly si significante et c. sicut si posita fuerit propositio impossibile sequens ex

Tractatus

ea est neganda quous illa propositio posita et admissa fuerit concessa. Et cum tota situs est. quod si oporteret lucueneris ptnaciter multiplicare. sed solvere. Ex quo patet responsio ad ultimum quod oppositum male concessum et admissum est concedendum negandum tamen est quod contradictorium concedendum sit concedendum aut repugnans procedendo sit concedendum respectu eiusdem.

Ad pro dictorum

S argumentorum praxi huiusmodi exemplariter disputemus. Obligo te ad istam tuam curris posito quod demonstras te quod sedes. quod admissa proponatur eadem. quod concessa negata vel dubitata cedat tempus obligationis. et arguitur quod ista non sunt concedenda si concessa fuerint. quod ista sunt falsa et non fuisti obligatus. igitur et. per primum et alius quod in nulla specie obligationis fuisti obligatus a me. igitur et. probat alius quod neque per positionem neque per depositionem et sic de aliis. quod qua ratione tu fuisti obligatus per unam speciem eadem ratione quilibet. igitur per nullam si dubitas vel negetur. Arguitur tunc sic ista tu curris fuit tibi posita et a te bene admissa igitur non fuit a te dubitanda neque neganda. ista primum est bona denotatio et. et alius est a te dubitandum saltem si procedis te fuisse obligatum. igitur primum non est a te negandum. **S**ed per istum intelligendum est quod non obligatur aliquis nisi per terminos specificos obligationis. quod cum obligatio sit circa certum officium exercendum. puta circa negare. concedere. aut aliter respondere. ideo non potest respondens peruenire cum arguente nisi conveniat secundum per terminos specificos. et ideo per hoc genus obligatio non potest aliquis obligari ab arguente. quod neque modo obligatur ad illud ad quod nescit se obligari. **I**tem cum dicit arguens obligo te ad istam tuam curris. dicat respondens quod credo quod specie obligationis vel sit cum obligare. et non admittat aliquid antequam specificet per quam speciem obligationis vult eum obligare. Et iste est modus regularis respondendi. **A**lter tamen posset respondere sophistice admittendo istam tuam curris. cum dicit obligo te ad istam tuam curris. Et cum proponitur illa tu curris. dicit respondens ad istam. **E**t si arguitur tu respondens ad istam. igitur concedendo. negando vel dubitando. vel alio modo. conceditur primum. et consequenter respondeatur finem propositas. et procedit antecedente concedatur primum. Et negat primum

ma pars antea proposita et secunda. Et procedit tertia si per ordinem proponitur. et si querat quod specie obligationis obligatur. dicat respondens quod non oportet certificare. **U**nde diligenter aduertatur quod quotiescunque est una distinctio sequens cuius quilibet pars est falsa non sequens quilibet pars est neganda propter ultimam propositam. Et ita per oppositum de copulativa cum copulativa fuerit vera. sed repugnans cuius nulla pars est repugnans per se quilibet pars propter ultimam est concedenda. **N**unc contra primum et secundam regulam simul arguitur. quod utraque istarum est politis. rex sedet. nullus rex sedet. ideo utraque istarum est admittenda cum sit utraque intellecta a te. **I**tem igitur tibi utraque istarum si admittatur. proponitur utraque si conceditur. per quod conceditur duo contradictoria. quod enim sunt duo contradictoria est verum non repugnans. **S**ed forte dicit non admittendo. sed contra tu teneris admittere omnem propositionem politam tibi positam sed utraque istarum est politis et posita. igitur te teneris admittere utraque istarum. **I**tem si non admittitur utraque istarum quod altera alteri repugnat. saltem pono tibi alteram istarum. rex sedet. nullus rex sedet. non admissa propono tibi istam rex sedet. et per quod ista est dubia et impertinens et ideo dubitanda que dubitanda. proponitur nullus rex sedet. quod etiam dubitanda. per quod dubitatio uno contradictorium immediate propositum reliquo dubitandum est. **Q**uibus dubitatis arguitur sic. utrumque illorum dubitas. sed alterum illorum est positum. igitur positum dubitas. Sed huic forte dicit cum ponitur altera istarum admittendo alteram illam. et cum proponitur altera istarum concedendo alteram illam. et tamen utraque istarum dubitatur cum proponitur. et ultra dicit quod nulla illarum est mihi posita. et si posueris mihi alteram istarum. tamen nullam illam posuisti mihi. et si utraque istarum dubitauerim tamen non dubitavi mihi positi. Sed contra cedat tempus obligationis. et arguitur quod in illo tempore aliqua obligatio fuisti obligatus que fuerat. b. et arguitur sic. b. obligatione. sed. b. obligatio fuit composita ex signis obligationis et obligato. igitur aliquid fuit obligatum quod fuit pars huius obligationis. et per primum aliquid fuit tibi positum. cum non fuerit alia obligatio quam positio. sic igitur aliquid istarum fuit tibi posita. sed utraque istarum dubitasti. igitur positum et a te admissum dubi-

Obligationum

casti in tpe obligationis. igitur male rñdisti.

Sed pro isto et pro similibus advertendum est. qd nō est a rñdente rñdendum admitto. nisi post signum obligationis. sequitur ppo expressa aut terminus certam ppōnem admittendam declarans rñdenti. vt cum ponitur illa. tu curris. vel cum dī pono tibi istam demonstrata certa ppōne rñdenti nota. ita ē a rñdente nō est respondendum ad aliquam ppōnem nisi illud verbum ppono determinet ppōtionem integrā vt propono tibi istā tu curris aut terminum certam ppōnem respondentem designantem. vt ppono hāc certā ppōne respondenti nota demonstrata. quam sciat ipsa demonstrari. et ideo cum dī pono tibi alteram illarum dī nō admittendo. quousqz certificeris que illaz ponit. et si ponitur qd sis certificatus optime qd sit ista. qd tibi ponit admittat hoc. et iterum cū dī pono tibi alteram illaz. dī nō admittendo. Et si dī quare dī qd nō cures. Sed dicat que est ista quam vult ponere. et si pōit ipse rñdens qd ipse dicat admittatur. et rñdeatur vt prius enī ipse dicit pono alteram illaz. sed cum hoc dicat qd nullum placeret admittere alteram illarum si tibi vellet certificare quaz ponere vult quibz cōcedam qd nō est opus certificare me. et ita est obligatorie rñdendum. **C**ōfiteri si dī pono ppōnem polem et nulli repugnantē quā habeo in mente mea. Et ita cū dī pono oēm ppōtionem polem. dī nō admittendo. Iqz nulla ppōitio est sequens ad id verbum pono ad quā debeat rñderi. verū tamen in certo casu lz nō sequitur aliqua ppōitio aut certus terminus discretus id verbum pono. p aliquas circumstantias pōt rñdens admittere vt si rñdens sciret qd nulla est ppōitio nisi. ista rex sedet sic significans. et opponēs diceret. pono tibi oēm ppōnem polem que ē in rex nā. pōt rñdens admittere. qd sic esset certusquam ppōnem admitteret. et sicut dī de isto verbo pono. ita de illo verbo ppono. vñ quibz oē sequens ex bene cōcesso sit pcedendum nō tñ cū ppono oē sequens est concedendum omne sequens. qd forte multa sequētia sūt nō intellecta aut de quibus nō est asinuer sum a rñdente. Ita etiam cū pponitur altera illarum. deus est. vel homo est asinus. nō est rñdendum. concedēdo vel negādo alterā illa

rum. cū nesciat que ppōitio pponatur cōcedenda vel neganda. **S**ed ad argumētum pñmū cū arguitur qd vtrazqz illaz est admittenda. rex sedet nullus rex sedet. dī cōcedendo. et qd vtrazqz illaz diuisione teneor. admitte re nō tñ teneor. admittē sit vtrazqz illaz mihi positā. neqz plus pbat argumētū si tñ ponit qd oē pole sit tibi positū et a te bñ admissū admittatur. deinde pponitur rex sedet. et cum ista sit dubia et impetuens. ideo ista est dubitanda. Et ita etiam dubitat. ista ppōitio nullus rex sedet et c. **S**ed contra omne pole ē tibi positum et a te bene admissum sed vtrazqz illaz est polis. igitur vtrazqz illarum est tibi posita et a te bene admissa. et vtrazqz illarum est tibi ppōitio. igitur vtrazqz illarum est a te cōcedenda. et vtrazqz illaz dubitas. igitur male rñdes. **I**deo admissio casu dicitur consequenter cōcedendo oīa si per ordinem pponatur. et cōceditur qd tu male rñdes. si tamē prius pponitur qd male rñdes qd tu illarum vtrazqz dubites. negandum tāqz falsuz et impetuens. deinde negatur qd vtrazqz illarum dubites. si pponitur aliis concessis p ordinez **E**t si arguitur in priori ordine qd tu nō male rñdes. qd tu bene rñdes ad aliquam ppōnem tibi positam. igitur tu nō male respondes. negatur pñā. **I**tem admissio casu isto qd omne possibile sit tibi positum et a te bene admissum. arguitur qd aīa ad impole simpliciter sit a te bene admissuz. pñs repugnat dictis. et pbat pñā. qd admissa ista pponitur tibi vtrazqz istarum contradictoriāz est ppōitio polis. qd qd verū et impetuens est cōcedendum. et deinde propono tibi. vtrazqz illarum est tibi posita et a te bene admissa. ista sequitur ex illis. ideo concedenda. et p pñs ista duo inuicem cōtradictoria sunt a te bene admissa et simul et p pñs antecedēs ad illaz copulatiā. rex sedet. nullus rex sedet. simpliciter impolem est a te bene admissuz. **S**ed huic dicitur admittēdo qd omne possibile sit tibi positū et a te bene admissum. i. qd oīs propositio possibilis sit tibi posita et a te bene admissa. deinde cum proponitur qd vtrazqz illarum duarum contradictoriāz est possibilis. negatur tāqz repugnans. qd repugnans ē qd bene admittas duo inuicem repugnatiā. qd tamen sequitur illo concessio. **S**ed si ponit

Tractatus

q^d omne possibile sit tibi positū & a te admissū absq³ ly bene & pponat q^d vtraq³ illarū sit polis cōceditur. tanq³ verū nō repugnās & q^d vtraq³ istarū est a te admissa & si iſeratur tūc q^d vtraq³ illarū est a te cōcedenda negatur p^{ri}a. vñ si ponitur q^d ppositio illa simpli^r impossibilis homo est asinus sit tibi posita & a te admissa. admittēdū est. & cū pponitur q^d ista hō est asinus impolis simpliciter est a te concedēda negat^r. quia non valet ista hec ppositio impolis simpliciter est tibi posita & a te admissa. igitur hec est a te cōcedenda. quia ad hoc q^d ista foret a te concedēda. o³ q^d in isto casu foret bene admissa. q^d nō est verum. quia bonum est non multiplicare s³ soluere.

¶ Sed cōtra rīſionem aſ. pbando q^d eadē ppositio est cōcedenda & neganda ab eodē in eodē tpe obligationis. q^d tñ repugnat rīſionē. q^d si vnū contradictoriū est cōcedēdū reliquū est negandū. ideo si eadem ppositio eſſet cōcedenda & neganda. & p^{ri}dictorū eſſet ppositio. igit^r eſſet pcedendū & negādū sed arguitur p^{ri}a ponat for. istam tibi hō currit adequate significātem hōiem currere. et ponat pla. tibi ista nō hō currit adequate significātem nō hōiem currere. cōtradictō modo p^{ri}me. & sis tu obligatus ad ābas istas p aliq^d tpa. deinde pponat for. tibi ista hō currit. ista est cōcedenda. q^d posita & c. deinde pponat pla. tibi ista nō homo currit. & patet q^d est cōcedenda. p idē. sō sequitur q^d eadem ppositio sit cōcedenda & neganda. q^d fuit p^{ri}o bādū.

¶ Sed huic forte dī q^d nō est incōueniens q^d eadē ppositio sit ab eodē in eodē tpe obligationis pcedenda & negāda. q^d illud est respectu diuerſorū obligātiū.

¶ Sed cōtra ponat q^d for. teneat locū platonis & ponat ipse vtrūq³.

¶ Sed adhuc forte dī q^d nō est incōueniens. q^d est respectu for. qui locū t³ duo rū rīdentium. deinde pponat tibi for. hec est vera hō currit. q^d id est sequēs. ideo cōcedendū. sequitur enī hō currit & ista adequate significat hōiem currere. igitur hec ē vera hō currit. aſis enī est positū in casu illo. igit^r & c. quo cōcesso ponat for. illa nō homo currit q^d cōtradictū illi q^d p idem est cōcedenda. deinde pponat for. q^d vtraq³ illarū cōtradictoriarū est vera. & p³ q^d illud est sequens. q^d si cōcedat tps obligationis. & arguit q^d infra tps

obligationis cōcessisti ipse simpliciter i quo cūq³ tpe vel in quacūq³ obligatiōe fuerit nō est cura. igit^r in tpe male rīdisti.

¶ Itē in tpe cōcessisti repugnās tibi positū & a te bene admissū. igit^r in tpe male rīdisti. p³ p^{ri}a. q^d tam incōueniens est cōcedere repugnās ppositū ab vno q^d ab alio. cū sit idem & eodē modo repugnās. fiat aut^r ista forma extra tps. tu cōcessisti infra aliquod tps duo³ p^{ri}dictoria cōvera. igit^r infra aliquod tps male rīdisti. p³ p^{ri}a. q^d neq³ respectu vnus neq³ respectu diuerſorū pōt eſſe q^d duo contradictoria sint simul vera in sensu & ad sensū iā exp^{ri}ellum. ideo dī in principio. negādo istam cōclusionē. s. q^d eadem ppo sit pcedenda & negāda ab eodē infra idem tps. & admittatur ppo illa homo currit posita p^{ri}mō mibi a for. & cūm ponit sua p^{ri}dictoria a pla. nō admittit. q^d repugnat posito & bene admissū. q^d mūq³ repugnantia pōt simul bene stare. neq³ respectu vnus neq³ respectu diuerſorū. vt arguit^r est. sic neq³ vnq³ pōt plures opīones eē vere. circa eandem materiā. nō p^{ri}uertibiles. vñ cū sunt plures opīones circa eadē mām nō cōuertibiles aut vnica earū est vera. aut oēs false. q^d vñ vt sepe cōtingit multe videantur a cōtradictōne defendibiles. q^d accidit ppter defectū speculationis. & eius ignorantias & ideo p^{ri}ter rīdendo nūq³ o³ idem rīdens diuerſas opīones circa eandem mām sustinere nisi velit cōtradictoria cōcedere. pōt tñ vnā post aliam g^{ra} disputationis admittere & sustinere.

¶ Sed adhuc forte arguitur. q^d eadem ppositio est concedenda & neganda ab eodem in eadē obligatione. q^d ponat tibi hec copulatiua. hec hō currit. est tibi posita & a te bene admissa adequate significans hōiem currere. & hec rīſibile currit. adequate significans rīſibile currere est tibi deposita & a te admissa deinde aſ q^d hec est a te cōcedenda. hō currit. q^d est tibi posita & a te bene admissa. & est tibi pposita. ita^r est a te cōcedenda. ponat enim cū toto casu q^d hec sit tibi pposita. & q^d hec sit a te neganda. arguit^r q^d hec cōsequentia est bona homo currit. igit^r rīſibile currit. & eius p^{ri}is est a te negandū. q^d est depositū. igit^r eius aſis est a te negādū. & sic ita hō currit. est a te cōcedēda & negāda.

¶ Sed huic dī vt p^{ri}us negando q^d eadem ppositio

Obligationum

est cōcedenda et negāda ad sensus tam dictū
et admittit ille casus. et q̄ ista. hō currit. est
a te cōcedenda. q̄ posita et bene admissa. ut
ponit casus. ¶ Et cū arguitur q̄ illa sit negā
da. homo currit. q̄ illa p̄sa est bona. homo
currit. igitur risibile currit. et p̄sa eius est ne
gandū. igitur et eius aūs est negandū. negat
aūs. s. q̄ p̄sa sit negandū. ¶ Et cū arguitur
q̄ illud est depositum et admissus. igitur negā
dū. negatur p̄sa. sed illa p̄sa est bona. hec ri
sibile currit et tibi deposita et a te bene admissa
sa. igitur est negāda. sed eius aūs est repugnās
in illo casu. ideo et c. ¶ Sed adhuc forte argui
tur q̄ eadē p̄pō sit cōcedenda et negāda ad
sensum tam dictū ab eodē in eodē tpe. q̄ aliq̄
copulatiua est neganda. cuius quelibet pars
est concedenda ab eodem in eodē tpe. igitur
et c. p̄ p̄sa. et arguitur aūs. q̄ ponat tibi se
denti illa. oīs homo currit. deinde pponatur
tibi ista. tu curris. qua negata. q̄ falsa et imp
nens. pponatur illa. tu es homo. et p̄ q̄ ista
est vera nō repugnans bene admissa. igitur
est concedenda. p̄ p̄sa. et arguitur tūc sic illa
copulatiua est negāda oīs homo currit. tu es
homo. q̄ ipsa est aūs ad p̄pōnem bene ne
gatam. igitur negāda. et utraq̄ eius pars ē cō
cedenda. igitur et c. ¶ Ideo forte dī in princi
pio negādo illā p̄sam aliqua copulatiua ē ne
ganda cuius utraq̄ pars est cōcedenda. igitur
eadēs p̄pō est cōcedenda et negāda. q̄ dicit
q̄ ille due oīs homo currit. et tu es homo nō
repugnāt illi. tu nō curris. nisi copulet. ideo
cū copulatur negat copulatiua. s. oīs homo
currit et tu es hō. q̄ est copulatiua repugnās
¶ Sed cōtra. q̄ tūc posita et bñ admissa ista
oīs homo currit. pponat illa homo nō cur
rit. ¶ Et arguitur q̄ ista est cōcedenda. q̄ il
la est vera nō repugnans bene admissa. igitur
est cōcedenda. p̄ p̄sa et aūs. q̄ iste p̄posi
tiones nō repugnant nisi sint copulate. s. iste
nō sūt copulate. ut pono. igitur neutra alteri re
pugnat. p̄ p̄sa et maior. et ex r̄sione. ¶ Sed
huic forte dī q̄ iste due bene repugnāt. s. nō
copulāt aut sint copulate. ¶ Sed p̄tra. igitur
p̄ idē iste tres repugnant oīs homo currit. tu
es homo. tu non curris. aut saltem stat istas
tres repugnare sic significando. s. nō sint co
pulate. q̄ repugnat positioni. Item si p̄po
sitiones nō repugnāt nisi sint copulate bñ ad

missa illa oīs homo currit. proponitur ista tu
es nō currens. que q̄ vera. nō repugnās. cō
cedenda est. qua cōcessa arguit. tu es nō cur
rēs. igitur homo est nō currens. igitur homo non
currit. q̄ est oppositū positi. ¶ Ideo si ne
gatur ista tu es nō currens. pponitur illa. tu
es currens. q̄ neganda est. q̄ falsa nō sequēs
deinde pponitur tu es hō. et ista est cōcedē
da ex r̄sione. Et tūc sequitur q̄ nō de quolibz
termino singulari p̄ aliquo supponēte. simpli
citer sumpto predicat. alterū cōtradictoriū
in cōplexo. q̄ utraq̄ istar. negat tu es cur
rens. tu es non currens. concessio q̄ tu es ho
mo. ¶ Item ponatur tibi sedenti omne ens
est for. deinde proponatur. tu es for. qua ne
gata. q̄ falsa nō sequēs. ut pono. pponit ista
tu es sedens. patet q̄ ista est vera non repu
gnans. et per consequens concedēda. qua cō
cessa arguit sic. tu es sedēs. igitur aliquod se
dens non est for. quod est oppositum positi.
si negatur consequentia. ponatur oppositum
consequentis cum antecedente. et stabunt ista
simul. tu es sedens et omne sedens est for. et
ultra. igitur tu es for. patet sillogismus in q̄r
ta figura. et antecedens est concedendum. q̄
ista est negata. tu es sedens. igitur aliquod se
dens non est for. igitur oportet concedere co
pulatiua compositam ex antecedente et op
posito consequens et c. illud nunc dī admittendo
casum. et quando proponitur. tu es sedens.
negatur tanq̄ repugnans posito et opposito
bene negati. et s. sequatur ex obligatione tali
non tamen est concedenda. q̄ ad sequens vi
repugnans obligationi non est pertinenter re
spondendum immo obligato. ¶ Item pona
tur q̄ for. non obligato proponatur illa. deus
est. quam ipse concedat. et proponatur plato
nisi eadem quam neget necessariam. male re
spondendo. et cicero dubitet illam male etia
respondendo. quo posito proponitur illa. tu
respondes sicut ille illorum qui male respon
det demonstrando per ly illorum for. et pla
tonem et ciceronem. et non respondeat aliq̄s
illorum nisi ad istantem modo predicto. si con
cedis illam tu concedis falsum. non sequens
igitur tu male respondes. posito q̄ tu non re
spondens ad aliquam p̄pōnem nisi ad istam
quam nunc tibi propono. Item si tu respon
des sicut iste illor. qui male r̄idet et ille illo

Tractatus

rum qui male rñdet. respondet negative. Igitur tu respondes negative. voco enim hic unum ita respondere sicut alius qui uterque rñdet affirmative. aut negative. et si dubitas illarum tu rñdes sicut iste illoz qui male rñdet. et cice/ro etiam dubitat illam male rñdendo. Igitur tu respondes sicut ille illoz qui male rñdet. illa propositio est bona. et. et anis est concedendum. Igitur et anis Si negas istam et rñdes negative et iste illoz qui male rñdet. rñdet negative. Igitur tu rñdes sicut ille illoz qui male rñdet. ¶ Sed pro isto dicitur quod ad propositionem propositam est rñdendum secundum qualitatem illius mensuram pro qua proponitur. nisi alia fuerit conventio inter opponentem et respondentem huic repugnans aut nisi repugnet ei quod est obligatum. Ex quo sequitur quod non valet consequentia ista. hec propositio est vera et impertinens tibi proposita. Igitur hec est a te concedenda. ut si tibi tacenti proponatur illa tu loqueris. duz tu negas eam tu bene respondes. et illa est vera et impertinens tunc. sed non negas illam pro tempore pro quo rñdes. Ita etiam non sequitur tu concedis falsum non obligatus. Igitur tu male respondes. sed bene sequitur. tu concedis falsum non obligatus pro tempore pro quo proponitur Igitur male rñdes. Et ita intelligantur quedam ex dictis. Ex quibus patet rñsio ad casum. admissio enim casu negat illam propositio tu rñdes sicut ille illoz qui male rñdet. tanquam falsa. pro tempore pro quo proponebat non sequens. Et capis hic iste terminus ita rñdere pro similitudine rñsionis in concessione. negatione vel dubitatione. et. De virtute enim sermonis qualiter rñdet fort. taliter et plato rñdet ad istam deus est. Et qui ulterius arguitur. tu negas illam. Igitur tu rñdes negative. et iste illoz qui male rñdet. rñdet negative. Igitur tu rñdes sicut ille illoz qui male rñdet. negat anis tanquam repugnans. Et si proponitur. tu rñdes ad istam et non rñdes affirmative neque dubitative neque alia rñsione nisi negative Igitur et c. negatur anis. ¶ Et si queris quia rñsione rñdes non certificet. donec fiat sequens per ordinem proponendi. ¶ Et ex hoc patet rñsio ad tales propositiones etiam extra tempus cum proponuntur. tu negas propositionem quam tibi propono. Illa enim neganda est. et qui tu negas si proponit tu negas istam tibi propositam concedit. quod facta est vera pro tempore platonis. ¶ Sed forte arguitur. p

bando quod non pro tempore pro quo proponitur propositio est rñdendum ad eam secundum sui qualitatem. quod ex illo sequitur quod fort. et plato rñdent ad eandem propositionem. unus concedendo. alter alio modo rñdendo in eodem sensu. extra tempus obligationis. et tunc uterque non male respondet ad istam propositionem. Item sequitur quod fort. concedit. a propositionem et pla. concedit contradictionem a. utroque bene respondente et non obligato. ¶ Item sequitur quod fort. concedit et negat eandem propositionem non male rñdendo. quod ponatur quod fort. eadem propositio proponatur a diversis sed unus ante alium proponatur ea sic quod sit falsa quam unus proponit. et vera quam alter proponit. ¶ Item potest fort. ponere a propositionem platonis et pro horam aut saltem pro tempus notabile pro test plato differre rñsionem. et interea forte propositio proposita est facta impossibilis. et tunc sequitur quod fort. bene respondet concedendo impossibile. que omnia predictis videntur repugnare. ¶ Item proponatur hec fort. tacenti et non obligato. tu negabis vel dubitas propositionem quam tibi propono. si fort. neget eam tunc ista propositio pro tempore prolationis fuit vera. Igitur concedenda. si concedenda. tunc ista fuit falsa. Igitur neganda. si dubitat. tunc ista fuit vera pro tempore prolationis. Igitur concedendam. ¶ Sed pro his dicitur quod conclusiones ante dictae non sunt impossibiles cum ad diversa tempora referantur. ¶ Item hic certa regula poni non potest nisi secundum quod opponens et respondens conveniunt cum pro eadem mensura non possit respondens respondere bene respondendo pro qua proponit opponens. quod ante responderet quam intelligeret illud ad quod respondens erat. sed hoc postea dicitur. ¶ Ad ultimum infra descendendum est. ¶ Item si ponatur quod ad nihil sis obligatus deinde proponitur tu es obligatus si conceditur. Contra nulla specie obligationis es obligatus Igitur non es obligatus. patet consequentia et antecedens. quod ad nihil es obligatus. Item hec est impertinens. tu es obligatus. que extra tempus esset neganda. Igitur nunc est neganda. ¶ Sed huic breviter dicitur admissio casu concedendo istam. tu es obligatus. et negatur ista consequentia. ad nihil es obligatus Igitur nulla specie obligationis es obligatus. quod stat quod ista propositio ad quam sis obligatus non sit

Obligationum

aliquid sed aliqua. **C** Sed etiam forma nō valet. q: p obligationes facta est ista vera. tu es obligatus. que extra tps erat falsa. **I**te ponat q nulla propositio sit. deinde pponit omne positū si bene admissus. propositum est cōcedendū. si pceditur. igitur aliqua propositio ē si negatur ista tu negas regulā. igitur male rñdes. si pcedit totū inferat q aliqua propositio est. q: bene sequitur tu negas regulā. igitur aliq propositio est cum oīs regula sit propositio. **I**deo forte dicit negando añs. **S**ed tūc forte querit quare negatur añs. **L**ui si dicit. q: repugnat arguit añs sic. q: bene sequitur id repugnat. igitur illud est. **U**el si forte dī q tu negas ipsum. q: tibi placet negare ipsum. igitur ipse est. **I**tem cedat tps obligatio nis negata ista. omne positū si bene admissus est cōcedendū. **E**t arguitur. infra tps negasti regulā. igitur male. **I**deo dicit admissio posito negādo q omne positum si bñ admissus. propositum est cōcedendū. **E**t cū arguit tu negas regulā. igitur male rñdes negat añs. **E**t cū querit quare negat dī q nulla propositio negat neqz regula negatur q: repugnās neqz negat. q: placet negare. **E**t cū arguitur vltimus cedat tps obligatio nis. **E**t arguitur q in tpe negasti regulam igitur male rñdisti. dī negando pñas. q: illa regula erat cōtingens repugnās posito. **U**nde generalit̃ nulla regula hic posita est cōcedenda. qñ positum bene admissus repugnat ei. **I**te pono tibi sedenti istā. oīs homo currit deinde ppono. tu sedes. si negatur. **C**ōtra tu negas sequens. igitur male rñdes. q: bene sequi pono tibi sedenti istā. tu es hō. igitur tu sedes. **I**te in eodem casu pponit hec tu curris non est sequens. neqz repugnans. sed imprinens qua cōcessa pponit ista. tu es hō. qua cōcessa. q: vera nō repugnās. pponitur. tu curris si negat cedat tps. et arguitur q in tpe male rñdisti. q: negasti sequens ex bñ admissio et cōcesso. **S**i igitur cōceditur ista. tu curris pponitur. hec tu curris nō est sequens. neqz repugnans. sed imprinens. **S**i negat. negat a te cōcessus. igitur male. **S**i cōceditur ista pñta est bona. oīs homo currit. tu es homo. igitur tu curris. et significat ex cōpositione suoz terminoz. igitur illa. tu curris sequitur ex illis. igitur est sequens. **S**ed pro his dī admissio posito

negādo istam. tu sedes. et negatur ista pñta. ista est sequens. igitur est a te cōcedenda. oīs enim propositio de virtute sermonis est sequens ex aliquo saltem in casu si ipsa sequens sit in polis. rñdens. n. nō obligatur ad cōcedendū aliquod falsum. nisi sequens ex bene admissio et bene pcesso et c. neqz obligat rñdens ad obligationem. sed obligat ad obligatum p obligationē. **E**t p hoc est cōcedendū de virtute sermonis q nulla propositio est imprinens. q: oīs propositio est prinens saltem sibi ipsi. q: sequens ad se ipsam. **E**t iō cū pponitur in illo casu q hec nō est sequens tu curris. neganda est. sed pceditur q ipsa ē imprinens admissio et adhuc nō est sequens ex aliquo cōcesso. neqz ex aliquibus concessis. **E**t vltra si p ordinē fortetur argumētum. cōceditur ista. tu es hō. et iter cōcedit q ista. tu curris nō est sequens ex aliquibus concessis. neqz ex aliquo cōcesso. et cōceditur q ista pñta est bona. s. oīs homo currit. tu es homo. igitur tu curris. et q iste due sunt cōcedende. oīs homo currit. tu es homo. et negatur q ista sequat ex illis. s. tu curris. q: dī forte. q: iste nō significant ex cōpōne suoz terminoz. **E**t breuif sp rñdeatur fm ordinem semp stando in vltima repugnāte ipsam negando. **I**tem ponat q oīs homo q est albus currat. et nullus istoz pōt currere. et p ly illoz in ista ppōne nullus istoz pōt currere adeqte significat q nullus istoz pōt currere demonstratur oēs hoīes q sunt albi. quo admissio pponit nullus istoz pōt currere. et illud est cōcedendū. q: sequens ex copulativa que est casus. deinde pponitur aliquis istoz pōt currere demonstratis oībus hōibz q sunt albi p ly illoz. **S**i cōceditur contra. q: concedis repugnās. q: cōtradictorium cōcessi. **S**i negat. cōtra aliqui hoīes albi currunt sunt igitur for. et pla. albi. qui currūt. igitur aliquis illoz pōt currere illis albis demonstratis. **I**te si nullus istoz pōt currere. et per ly illoz in ista propositione significante adequatē q nullus illoz pōt currere sūt demfati hoīnes q sunt albi. igitur ista est vera nullus istozum pōt currere. p cuius prem sunt demonstrati hoīes albi. **E**t tūc arguit sic. nullus homo demonstratus p ly illoz in ista ppōne pōt currere. sed oīs homo albus est demonstratus p ly illoz in ista propositione. igitur nul-

Tractatus

lus homo albus pōt currere. et alia ex parte. alqs homo albus pōt currere. qz oēs hoies albi currūt igit ex casu segtur cōtradictio. et arguitur aīis. s. qz nullus homo demonstra- tus p ly illoz i ista ppōne pōt currere. qz nul- lus hō p quo verificat ista ppositio pōt cur- rere. sed oīs homo albus est homo p quo ve- rificatur ista ppō. ex quo per ly illoz demon- strantur oēs hoies. q sunt albi. igit nullus ho- mo albus demonstratus p ly illoz potest cur- rere. Ideo forte dī in principio negādo casuz

Sed cōtra iste casus est polis oīs homo q est albus currit. et for. et pla. nō pnt currere et p ly illoz in ista ppōne nullus istoz potest currere. adequate significante qz nullus istoz pōt currere. demonstratur oēs hoies q sunt albi. Et ex isto casu segtur ille primus. igitur primus est polis. p3 pna. et af aīis. qz for. et pla. exstibus hodie oībus hoībus albis pro- crastina die illis nō exstibus. est hodie iste ca- sus polis.

Sed arguitur qz iste segtur ex illo. qz bene segtur. oīs homo q est albus cur- rit et for. et plato. non possunt currere et per ly illoz demonstratur oēs hoies q sunt albi in ista ppōne. nullus istoz pōt currere adeq te sic significante. igitur oīs homo q est albus currit. et nullus illoz pōt currere. et per ly il- loz in ista ppositione nullus istoz potest currere. demonstratur oēs hoies q sunt albi tenet pna. qz prima pars pntis segtur ex pri- ma aīis. et scda ex scda. et tertia ex tertia.

Et sic af. qz iste casus est polis. s. qz tantū for. demonstrat. et tñ hoc est for. et hoc nō ē for. qz segtur tñ for. demonstrat. et for. ē for. et pla. nō est for. igitur tñ for. demonstratur et hoc est for. et hoc nō ē for. tenet pna. et pri- ma pars pntis segtur ex prima aīis. scda ex scda. et tertia ex tertia. tñ verū est qz iste ca- sus sit polis. tñ nō pōt ēē vernus. sicut qzuis illa. ppositio sit polis. hoc nō demonstratur. demonstrato adam. tñ ipsa nō pōt esse vera sic significando. Ideo in principio dicitur ad- argumētum per ordinem ut patet ex pre- dictis.

Questio. certificatio. peti- tio. dubitatio.

q suppositio. nō sūt spēs distictae a ppositōe. Aduertēdū est preterea qz obligatur rīdēns ad rīdē-

dum p hoc verbum certifico. seu p hoc com- plexum sit verū. vī sit dubiū. aut nō sit dubi- um. vel sit scitum. et rīdēre d3 obligatus per istam notā certifico. aut sit verū. sicut obliga- tus p illud signūz pono in hoc qz vbi fiat ob- ligatio p illud signūz pono. cedit obligatio fa- cta p illud signūz certifico. si obligatū repu- gnat obligato qz est sic vīsitatū ex beneplaci- to disputatū. ex eo qd sepe vult opponēs obligare ad falsūm sustinēdum rīdētem ut videat qualiter sciat se a cōtradictione defen- dere sicut posito et bene admissio qz for. cur- rat nō est hec cōcedēda. hecē vera for. currit ita obligato rīdēte p certificationē sic dicen- do sit verū qz for. currat nō est hec cōcedēda primo loco pposita hec est vera for. currit.

Solemus ēt certificationē facere p verba adiectiva et iunctiva ut pceptū modī. sicut di- cendo cedat tps obligationis pcedat a te ista homo est asinus. Ideo fin veritatem iste nō sunt distictae species obligationis. dubitat a te ista rex sedet. peto te cōcedere istā homo est asinus. sed pntetur sub certificatione vel ppositōe. quapropter si obligetur rīdēns sic dubitet a te deū esse. eo admissio. cōcedit p positum. s. qz tu dubites deū esse. qz positū deinde si pponitur deus est. cōceditur et ne- gatur qz tu cōcedas. Et capie hic dubitare p dubie rīdēre. si enim dubitare p dubie rī- dēre est species disticta obligationis. sic cō- cedere. negare. credere. essent species distictae obligationis. ut cū dī. concedat a te for. esse credas papam esse romē. neget deū esse qd nō est verū. Ita ēt dicie qz dicendo peto qz cōcedas hoīem esse asinūz. nō plus est di- cere qz cōcedas. neqz aliter rīdēndūz est ab obligato p hūc modū peto qz concedas ho- minem esse asinū qz ab obligato. isto modo concedas hoīem esse asinū. aut sit verū qz cō- cedas hoīem esse asinū. Et sicut predicti mo- di obligandi cōtinētur sub certificatione vel po- sitione. ita modus obligandi per ly suppono aut presuppono pntet sub ppositione. Unde suppositio vel presuppositio est ppositio de qz hic intendimus. Cū per istā notā presuppo- no solemus obligare rīdētem ad sustinen- dum suppositū. nō solū tanqz verū. sed fre- quenter tanqz necessarium. Et frequenter re- putamus nos nō esse obligatos ad illud sup-

De obligationibus

positū. q: concederemus extra tps tanq̃ ne-
cessarium. ⁊ cedit etiā in p̃ntia suppositionis
quelibet alia positio vel certificatio p̃ quā po-
nitur repugnās suppositio. ⁊ hoc modo sup-
ponendi sepe vñ sumus superius.

Sed forte contra iam dicta argui-
tur peto te cōcedere q̃
nullus deus est. deinde ppono deus est. si cō-
cedis tū cōcedis cōtradictoriū obligati affir-
mativē sustinēdi. igit̃ male. ¶ Itē pponat̃ nul-
lus de⁹ ē. si negat̃. cedit tps obligatōis. Et af-
sic in tpe tu fecisti cōtra petītum. igit̃ male se-
cisti. p̃ p̃ntia ⁊ arguitur añs. q: petitus fuit te
cōcedere nullū deum esse. ⁊ negasti nullū de-
um esse. igitur male r̃didisti. Si conceditur i
tpe obligationis nullū deum esse. arguit̃ sic
in tempore cōcessisti impossibile simpliciter p
obligatum possibile. igitur ⁊c. nō enim debz
respondens in disputatione ita ignavis ver-
bis opponentis assentire q̃ cōcedat impole
simpliciter. Itē cōcessa ista. nullus deus ē. p-
ponit̃ illa homo est asinus. ⁊ p̃ illa est se-
quēs ex cōcesso. igitur cōcedenda. ⁊ ita qdli-
bet aliud sequēs ad illā esset cōcedendum. ⁊
q: ois ppositio de mundo esset sequens ad il-
lam formata p̃ntia. igitur ois ppositio esset cō-
cedenda cōcessa illa nullus deus est ⁊ p con-
sequens repugnans concessio esset conceden-
dum.

Ideo dicitur admissio posito cō-
cedendo illā deus
est ⁊ ista nō est oppositū obligati. q: obligatus
est totū illud tu cōcedis illā nullū deū ēē. Sz
ad fam̃ formā cū af q: in tpe male r̃didisti qz
tu fecisti cōtra petītū. Dicit̃ negando. q: nō
feci cōtra petītū. q: nō cōcessi repugnās posi-
to. neqz negavi sequēs ex eo. neqz aliqd h̃mōi
¶ Et sicut r̃sum est ad illud obligatū ita re-
spōdēdū est si obliget̃ p istū modū. dubitet̃
a te ista deus est. deinde pponit̃ ista deus est
Si cōcedit̃. Cōtra tu cōcedis qd habes du-
bitare. igit̃ male r̃didisti. ¶ Item tu fuisti obli-
gatus ad dubitādū istā. ⁊ nō dubitasti. Igi-
tur male r̃didisti. ⁊ p̃ntia. q: si tu fuisti obliga-
tus ad dubitādū istā. tu tenebaris dubitare
quā pcessisti. igit̃ male. ¶ Itē cedat tps obli-
gationis. ⁊ af. vt p̃ntia. q: positū fuit q̃ dubi-
tares istā deus est. ⁊ tu nō dubitasti. igit̃ ma-
le r̃didisti. Ideo forte dī dubitando illā deus

est sicut argumēta petite. qua dubitata ppo-
nitur nullus deus est. si negat̃ ⁊ suum cōtra-
dictoriū est. ppositum. Igitur suum contra-
dictoriū est cōcedendū. ⁊ tu dubitas. igit̃ ma-
le. ¶ Itē dubitato vno p̃radictoriū relī-
liquit̃ immediate ppositum in eodē tpe
obligationis est dubitandum. Ideo forte du-
bitat̃. nullus de⁹ ē. Sed p̃ntia. q: ista hō ē af-
sinus nō esset neganda. q: ista consequētia est
bona. nullus deus est. igitur homo est asinus
denotata ⁊c. ⁊ añs est dubitandum a te. igit̃
consequens nō est a te negādū. ¶ Et ita ar-
guitur q̃ nullū aliud impossibile simpliciter
tibi ppositum est negādū a te inferendo ip-
sū ex ista nullus deus ē. Sz forte dī q̃ nō va-
let p̃ntia ista. q: nō arguitur de p̃ntia formali.

¶ Sed hec r̃sio nō valet. q: neqz in se ē ve-
ra. neqz tollit argumētum aliquātulum mu-
tatis terminis obligati. dubitet̃ enim a te ista
copulativa tu es. ⁊ tu nō es. cōtradictionem
formaliter includens. ex qua quolibet pposi-
tio est apta formaliter sequi sic significando.
⁊ tunc patet q̃ ista consequētia est formalis
tu es. ⁊ tu non es. igitur homo est asinus.
⁊ añs ē a te dubitādū. igit̃ p̃ntia si est a te ne-
gādū. Itē cedat tps obligatōis. ⁊ arguit̃ q̃
in tpe dubitasti impole simpliciter scitū ēē ta-
le. igitur male r̃didisti. Ideo dicitur in p̃nci-
pio admittendo positum. ¶ Et cū pponitur
deus est. cōceditur. deinde cum proponitur.
tu concedis deum esse. conceditur. q: verum
nō repugnās. ⁊ si isert̃ q̃ tu male r̃ides. cō-
cedit̃ tā p̃ntia q̃ p̃ntia. ⁊ negat̃ illa p̃ntia si fiat tu
dubitas deū esse. igit̃ tu nō cōcedis deū ēē.
Et cū arguit̃ q̃ infra tps male r̃didisti. q: tu
fuisti obligatus ad dubitādū istā. deus ē. ⁊ tu
nō dubitasti illā. igit̃ ⁊c. r̃ndetur negando
añs q̃ tu fuisti obligatus ad dubitādū istam
q: tu fuisti obligatus ad pcedendū istā. tu du-
bitas deū esse. Itē si obligatio fiat p tales mo-
dos loquēdi. currat for. disputet p̃ntia. arguitur
aliqua est obligatio que non est obligatio. ce-
dat enim omne tempus obligationis. per qd
est. aut fuit obligatus. aliquis quo admissio ar-
guitur q̃ tu es obligatus. ⁊ nō es obligatus.
sequitur enim q̃ tu non es obligatus. quia
cessit omne tempus obligationis per quod
est vel fuit obligatus aliquis. igitur tu nō
es obligatus. ⁊ sequitur quod es obliga-

Tractatus

tus. q. sequitur. omne tps obligationis cedit
igitur omne tps obligationis est cedens. et vi-
tra sequit q. o. tps obligationis est. igit. al-
quis est obligatus. et maxime tu q. admisti
Ihuic d. q. ista obligatio cedit ex convenientia
facta. aut presupposita inter opponentem. et ri-
dentem. ideo respondeatur. ibi si in exigentia
habite significationis istius termini cedat iter
eos. It. presupponat q. quilibet pna denotata
a ly. si vel ergo significans ex compositione su-
orū terminorū. cuius antecedens est impossi-
bile per accidens est bona. It. q. ois conse-
quentia cuius pns est necessarii sit. bona. quo
admissio. sit rei veritas q. nūq. rñdisti ad istā
celum monēt. deinde ponatur ista. tu rñdisti
ad istam celū mouetur. si cōcedit. conceditur
contradictoriū positi. igitur male. si negatur.
Contra. tu negas sequens ex tibi posito. et a
te bene admissio. igitur male rñdes. p. pna. et
arguitur antecedens. q. ista pna est bona. tu
nō rñdisti ad istā celum mouet. igitur rñdi-
sti ad istam celū mouetur. q. tam antecedens
est impossibile p accis. q. pns necessarii. te-
net pna. vel cedat tps obligationis. et arguit
q. in tpe negasti sequens ex tibi posito. et be-
ne admissio. igitur male rñdisti. **Sed** huic
d. negando istā pnam. tu negasti sequens ex
tibi posito et a te bñ admissio. igit. male rñdi-
sti. sed bene sequitur. tu negasti in tpe sequens
ex tibi posito. et a te bene admissio in pna for-
mal. igitur male rñdisti. **Sed** contra hoc
arguitur. q. ex isto sequitur q. ois ppositio im-
possibilis p accidens est admittenda. et sequi-
tur tunc q. concedendū est q. adā pōt esse. et
q. adā nō fuit. et q. ad prēteritū sit potentia.
Sed huic forte dicet negādo istā vltimā con-
sequētā. negādū tñ est in tempore q. ista sit i
possibilis. tu rñdisti ad istam celum mouetur
imo concedendum est q. illa est vera. tu rñdi-
sti ad istā in saltem concessio in tpe obligatiōis
q. ista est sic significās. immo negādū est q.
tu concedas impossibile. It. penat q. si rex
sedet. tu scias regem sedere. et si nullus rex se-
det. tu scias nullū regē sedere. deinde pponit
ista rex sedet. q. dubitata q. est impertinens.
quā extra tēpus dubitares. nō facta alia mu-
tatione. pponit nullus rex sedet. qua ē dubi-
rata pponit. tu scis regē sedere. vel tu scis nul-
lū regem sedere. qua concessa q. sequitur ex

casu. ppono tu scis q. rex sedet. qua negata.
q. falsa est non sequens pponitur. tu scis q.
nullus rex sedet. qua cōcessa. q. sequens ex cō-
cessu cū opposito bñ negari arguit. q. tu scis
nullū regē sedere. et est tibi dubiū nullū regē
sedere. quod est impossibile. It. dicit in princi-
pio negādo casū. q. ponit casus et cōditiona-
lis impossibilis. et ita negat casus temporali-
ter positus. si ponat q. quicūq. rex sedet scias
regē sedere. et quicūq. nullus rex sedet scias
nullū regē sedere. q. a tēporali. cuius vtrūq.
verbū est affirmatiū sequit cathēgorica. itaz
de pmo vbo q. de scdo. et ex ill. casu manife-
ste sequit cōtradictio. Et ita dicit d. alius. It.
pono tibi istā. tu es obligatus donec pponit
tibi aliquod negādū. qua posita et bene ad-
missa pponitur. tu es obligatus. qua conces-
sa pponitur tu es hō. qua concessa pponi-
tur itez. tu es obligatus. Si negat. **Sed** ita. q.
ista est cōcedēda. q. tu es obligatus donec p-
ponit tibi aliquod negādū. sed adhuc nō est
ppositum aliqd negādū. igitur adhuc tu es
obligatus. It. tu es obligatus. donec pponi-
tur tibi aliqd negādū. igitur tu es obligatus
t. pna a temporali ad alterā eius partē. deinde
de pponitur. tu nō es hō. qua negata. pponi-
tur itez. tu es obligatus. si negat et prius cō-
cessisti. igitur male. si cōceditur. **Contra** tūc
tu nō es obligatus q. cito. pponitur aliqd ne-
gādū. sed pponitur aliqd negādū. igitur
tā tu nō es obligatus. pna est concedēda
et antecedens est cōcedendū. igitur et pns. qd
est oppositū cōcessū. igit. et. Idem fiat argu-
mentū si ponatur q. tu scis obligatus q. diu
non pponitur tibi aliquod negādū. aut q. diu
non est. ppositum aliqd negādū. It. ad ar-
guementum rñdetur concedēdo totū vsq. ad
illā tu nō es homo que negatur. et cōceditur
q. tu es obligatus. et cui arguitur. ita cito tu
nō es obligatus quācito pponit tibi aliqd
negādū. sed tā pponit tibi aliquod negādū.
igit. tā tu nō es obligatus. Ihuic d. q. hoc cō-
sequens bene stat cū illō ante. s. q. tā nō es obli-
gatus. et tñ tu es obligatus. sed de hoc nō est
cura. ideo negat minor. s. q. tā pponitur ali-
quod negādū. et hoc admissa illa cathēgo-
rica temporali. **Sed** si ponatur q. tu sis obli-
gatus q. diu pponetur tibi aliquod negan-
dū. et nō sis obligatus q. diu nō pponetur

Obligationum

tibi aliquid negandum. **D**icitur quod casus est impos-
sibilis. sed si velit opponens respondente obli-
gare non ponendo totam illam propositionem rex
sedet. donec proponitur tibi aliquid negandum
sed ponat tibi illam. et certifice respondente quod
sit rei veritas quod ipse sit obligatus ad illam. do-
nec proponatur sibi aliquid negandum. vel non
proponatur sibi aliquid negandum. vel quod diu
sive usquequod tunc videat respondens quod debe-
at intelligere illum terminum donec. et illud
verbum per. pono. quod optima regula respondens
est non respondere ad aliquid. nisi optime nove-
rit terminorum vires. **I**tem ponatur hec co-
pulative. tu es papa. et rex sedet. vel tu curris
deinde proponitur rex sedet. qua dubitata. quod
impertinens est. proponitur nullus rex sedet
qua dubitata proponitur utraque illarum est
dubitanda a te. qua concessa. quod vera non re-
pugnans. proponitur nulla illarum est conce-
denda. qua concessa proponitur. tu curris. et
per quod ista est falsa et non sequens. et ideo ne-
ganda. deinde proponitur. rex sedet. que si
dubitemur. **C**ontra tu dubitas. sequens ex una
parte positi cum opposito bene negati. igitur
male respondes. Ideo si conceditur illa. pro-
ponitur. tu concedis illam. qua concessa proponitur
tu non male respondes. quo iterum concessio
proponitur illa est concedenda. et per quod illa est
sequens. et sic eadem propositionis est conceden-
da et non concedenda. **I**tem cedat tunc obliga-
tionis in tunc obligationis concessio et dubita-
tio eandem propositionem. igitur male respondisti.
Item in eodem casu proponitur. hec est a te concedenda
papa currit. si conceditur. conceditur falsum
non sequens. si negat. proponitur tu non es papa
vel papa currit. qua concessa. quod vera non re-
pugnans. arguitur sic. tu non es papa vel papa cur-
rit. igitur tu es papa. igitur papa currit. illa propositio est
bona. et tunc assens est concedendum. igitur et propositio. et propositio
est illa. propositio papa currit. igitur illa propositio papa. cur-
rit. est a te concedenda. **I**tem deinde in principio admissio
casu dubitando illas propositiones rex sedet
nullus rex sedet cum proponitur. et deinde quod utraque
illarum est dubitanda. et cum proponitur. tu curris ne-
gatur. et conceditur iterum quod rex sedet. et cum pro-
ponitur. tu concedis illam. conceditur et negatur quod non
male respondeam. quod negatur quod illa sit conceden-
da. **E**t si arguitur quod illa sit sequens ex una
parte tibi positi cum opposito bene negati. igitur

illa est a te concedenda. **D**icitur de virtute sermo-
nis quod illa propositio non valet. sicut nec ista valet. hec
sequitur ex parte tibi positi et admissi. igitur hec est
a te concedenda. sicut posita tibi ista. nullus homo
est asinus. hec homo est rudibilis. sequitur ex parte
positi. et tunc non est concedenda. Sed quod illud non
est ad propositum. id negat illud assens. scilicet quod illud
sequitur ex parte tibi positi. et a te bene admissi
cum opposito bene negati. **E**t si arguitur quod sequi-
tur ex illis. et illa sunt pars admissi. et opposi-
tum bene negati. igitur et cetera. concessa prima parte vlti-
ma negatur. si per illud ordinem. proponatur. In hac
enim arte maxime hec regula servanda est. quod ad
nullam propositionem respondeat concedendo aut negan-
do. nisi ipsa proponatur. et cum sit propositio neget vel con-
cedat. et non dicat ad assens. vel ad partes assens
vel ad propositum. nisi secundum ordinem. proponendi. Et ad
alias formas cum arguitur quod in tunc eadem. propositio-
nem concessisti et dubitasti. igitur male respondisti.
Dicitur negando propositum. sed bene sequitur infra tunc
eadem propositionem concessisti et dubitasti. ita se
habenda ad concedendum et dubitandum quod con-
cessisti. sicut quod dubitasti. igitur male respondisti.
Et si arguitur contra omnes rationes sunt retor-
quende ad idem instans. **D**icitur quod illud est impossi-
bile. non enim. due rationes possunt fieri ab eodem
in eodem instanti. imo nulla ratio. Sed verum est
quod concessa et opposita bene negatorum debent
esse talia. quod copulative ex illis composita sit pos-
sibilis sicut a principio dictum est. Et cum proponi-
tur ulterius in illo casu. hec est concedenda pa-
pa currit. negatur illa. et conceditur illa disjuncti-
va composita. tu non es papa. vel papa cur-
rit. quod est vera non repugnans. quod una eius pars
est vera scita esse talis. et propter conceditur quod
papa currit tanquam sequens ex concessio. et pri-
ma parte positi. quod sequitur. tu non es papa vel
papa currit. sed tu es papa. igitur papa cur-
rit. ista propositio est bona. quod arguitur ad disjuncti-
vam cum destructione unius partis super alteram
partem eius. et cum ulterius arguitur quod illa propositio est
bona scita esse talis et cetera. illud conceditur. et conceditur
quod prima pars antecedentis est concessa. et con-
cedenda et negatur quod secunda sit conceden-
da tanquam repugnans. Et est hic advertendum
quod sicut in illo casu conceditur illa falsa. papa
currit. quod sequens secundum illud modum proponendi
ita etiam quocumque casu contingente falso. et bene
admissio secundum istam speciem fieri potest quod quicquam

Tractatus

propositio falsa contingens cōcedatur bene
rīdendo a rīdente. disiungendo illā cū oppo-
sito illi? falsi admissi. vt posita ⁊ admissa ista
falsa. tu curris. faciā concedere p̄ter q̄ tu es
papa proponendo tibi istā tu nō curris v̄l tu
es papa que q̄ vera nō tibi repugnans con-
cedenda est. qua concessa arguitur sic. tu non
curris vel tu es papa. sed tu curris. igitur tu
es papa. ⁊ sic de alijs.

Manus

q̄ oīs imposi-
tio sit positio
tū aliqua exempla specialiter po-
nemus de impositione. ⁊ accipi-
amus primo q̄ ipositiō de qua
hic intendimus est obligatio qua instituitur
terminus vel oīo ad significandū qd vel que
vel quomodo prius nō significabat. que im-
positio maxime cōuenit terminis vocalibus
aut scriptis. manentibus etiā conuenire pōt
quī tunc sunt equinocii cum iponuntur. q̄ ab
solui nō possunt ab eo qd naturaliter signifi-
cant. ⁊ in hoc refert inter vocalia aut scripta
ex vna parte ⁊ mētalīa ex altera. q̄ vocalia
⁊ scripta absolui possunt simpliciter ab im-
ponente ab eoz significatione prior. mētalīa
vero nō. ¶ Itē accipiendū quod quotiens-
cumq̄ iponitur ad significandū terminus q̄
ante nō significabat aliqd. pp cuius imposi-
tione sit propositio vera q̄ nō ante erat. ppo-
sitiō. cōcedenda est simplr illa propositio. nō
q̄ sequens. sed q̄ vera. ⁊ in hoc oēs disputā-
tes conuenire oī. aliter. n. nulla esset propositio
vocalis cōcedenda vel scripta. q̄ si est cō-
cedēda nō est pcedenda nisi q̄ ipositor: impo-
sitionē facit sunt ppositiones vere. nec aliq̄s
esset sillogismus. aut p̄ia vocalis vel scripta
concedenda. nisi fuisset casus de ipositione fa-
ctus. Sed p̄ia illud forte arguit. q̄ ex illo se-
quitur q̄ oīs hō est obligatus. ⁊ cuius homi-
nis est facta ipositiō. aut p̄suppositū p quā cō-
cedit p̄pōnes vocales aut scriptas. ¶ Itē ar-
guit q̄ nullus terminus vnq̄ fuit iposit⁹ ad
significandū a primo ipositorē. q̄ nullus fuit
terminus primus ab eo ipositus. nec eē po-
tuit. igit⁹ ⁊c. p̄ p̄ia. ⁊ arguit⁹ aīō. q̄ si aliq̄s
fuit primus terminus ponamus q̄ fuerit iste
terminus hō. tūc sit for. ḡra argumētū q̄ fuit
primus ipositor. ⁊ imposuit illum terminum

ad significandū nō solū sibi. sed alteri. tūc opo-
tuit q̄ p̄positionē vocalē. vel scriptā. tā ex-
primeret q̄ iste terminus sic eē significati⁹
⁊ si sic aliq̄ fuit ppositō vocalis anteq̄ ille ter-
minus sic significaret. S̄ p̄ his formis tā su-
pradiētū est. De vocibus aut vel scriptis q̄
ante nō significabāt. ⁊ nup̄ iponuntur ad di-
serete significandū intelligat. q̄ si ista vox for.
iponeret ad hūc hōiez mēre substantiā. ⁊
discrete significandū. q̄ hō ante fuit p magnū
t̄ps. tūc pcedendū est q̄ iste hō ē for. iposito
q̄ illa vox nec aliū significet. nec ante significa-
uerit. ⁊ pcedit q̄ iste hō fuit for. etiā anteq̄
ip̄ vocaret for. ⁊ fuisset for. nūq̄ ip̄e fuisset
vocalis for. ⁊ sciebas istū hōiez esse for.
q̄ ip̄e nō vocabat for. nec aliq̄s hō potuit
vnq̄ esse for. nisi iste hō. Et si q̄rat. q̄ cōce-
dit q̄ ille ē for. ⁊ nō est buff. v̄l pla. v̄l hōi
D̄ q̄ iste terminus for. mō mibi significat
istū hōiez. ⁊ ista est mō mibi significatio
for. ⁊ nō ista. iste est buff. pp ipositionē cōce-
dēdo q̄ iste ē for. nēgo tū q̄ iste sit for. pp
imponē. sicut q̄ vocat for. cōcedo q̄ iste est
for. sed nō pcedo q̄ iste est for. q̄ vocat for.
⁊ q̄ nō vocat buff. vel plato. sō nō pcedo q̄
sit buff. vel plato. posito aut q̄ p totum istū
diē iste terminus for. ita istū hōiez significabit
q̄ nullū aliū. sed cras iponet ad significandū
aliū hōiez. est adhuc pcedendū q̄ ille scdus
nō pōt esse for. nec poterit esse for. neq̄ vnq̄
erit for. ita q̄ ille scdus est for. q̄ adhuc puer-
tunt ⁊ cōuertent p totā istā diē. iste p̄pōnes
ille scdus poterit esse for. ⁊ ille scdus poterit esse
iste hō. cras tū facta illa scda ipone cōcedā il-
lā iste esse for. illū tū nūq̄ pcedā esse for. ⁊ il-
le terminus for. cras nō significabit istū esse
for. demōstrato illo scdo. sed tamē cōcedam
cras illā nō male rīdēdo ista significat q̄ iste
est for. q̄ tunc ille termin⁹ alr significabit q̄
nunc significet. posito aut q̄ aliq̄s alius fue-
rit vocalis for. aut q̄ nūc de p̄iti vocet for.
cōcedendū ē q̄ vterq̄ illoz est for. ⁊ vterq̄
illoz fuit for. illis duobus demōstratis. ⁊ vl-
tra q̄ ille terminus for. nō est terminus di-
serctus sed cōis. q̄ supponit confuse tū i ista
vterq̄ illoz est for. si enim staret discrete se-
queretur q̄ for. esset vterq̄ illoz cū alijs ve-
ris. ¶ Et si contra arguitur. q̄ ille terminus
for. est equinocius in illa p̄positione vterq̄

De obligationum

illo est for. igitur illa non est propositio. Hunc de
 quod hic non videtur illa difficultas. id est transcat po
 natur. n. gra argumenti quod vinnocce significet
 illos duos et stat quod intendimus. **¶** Sed vero
 impendunt termini quod ex grammatica solent au
 etentice significare ad significandum aliter quod pri
 us. respondere solent quodam in tempore obligationis sicut
 extra ad propositionem cuius termini variantur
 significatione. ut illa homo est asinus. significan
 te adequate deum esse in tempore propositionis negant. quod
 extra tempus etiam negarent ut dicitur. Sed isti tamen di
 uiduntur. quod coram quodam negant illam in tempore. et cetero
 dunt quod illa est concedenda. quod necessaria. Alii
 autem negant illam. et dicitur quod est neganda. et refert
 iteque inter eos extra tempus. quod cum arguitur prius quod
 negasti necessariam. igitur male respondisti. primi
 negant asinus. et dicitur quod illa non erat necessaria. sed
 ipsi fuerunt obligati ad concedendum quod illa esset
 necessaria. **¶** Ex autem reliqui negant priam in
 fra scriptis obligationis. tu negasti necessariam
 simpliciter igitur male respondisti. Sed con
 tra primam illorum rationem arguitur. quod negata
 ista in tempore. homo est asinus. cedat tempus obli
 gationis. **¶** Et arguitur sic. tu negasti illam quod
 in tempore obligationis erat necessaria simpliciter
 igitur male respondisti. per priam. et arguitur asinus.
 quod illa erat necessaria. quod in tempore significavit pri
 cipaliter deum esse. igitur in tempore fuit necessaria.
 patet priam et arguitur asinus. quod illa fuit imposita
 ad significandum deum esse principaliter. igitur
 eius impositio fuit facta per quam significavit
 principaliter deum esse. Itaque impositio illius fu
 it facta per quam significavit principaliter deum
 esse. igitur illa variavit significationem. cum ante si
 gnificauerit hominem esse asinum. et ultra variatio
 significationis facta fuit. et non nisi ad significan
 dum deum esse principaliter. igitur illa principa
 liter significavit deum esse priam asinus arguitur
 quod tu fuisti obligatus per impositionem illius. igitur
 tu ipso illius fuit facta. **¶** Itaque in illa rati
 one data ponatur quod respondebis ad illam homo est asi
 nus. Deinde arguitur quod quatercunq; respondebis
 ad illam homo est asinus tu male respondebis. quod vel
 concedes illam. vel tu negabis vel dubitabis. sed
 siue sic siue sic tu male respondebis ad illam igitur
 quatercunq; tu respondebis ad illam tu male responde
 bis ad illam. et sic aliquid esset propositio ad quam
 non posses bene respondere infra tempus que tamen est sci
 ta a te esse necessaria. **¶** Itaque per idem data illa re

sponsione posita et admissa illa tu es obligatus
 cedente tempore obligationis. negandum esset quod tu
 fuisti obligatus. prius est falsum manifeste. quod
 ego posui tibi illam. et tu bene admisisti eam. igitur
 tu fuisti obligatus. priam per 3. quod illa tu fuisti obli
 gatus sequebatur ex illa admissione. sicut quod i
 la significavit sequebatur ex illa ipso ubi autem
 non sequitur obligatum ex obligatione vel admis
 sione. non sic est. id est non sequitur ego posui quod fort
 curreret. igitur fortis currebat. **¶** Itaque per idem
 data illa ratione sequitur quod ille terminus homo non
 significaret hominem. quod si prius ipso posui
 erit non tamen sequitur quod significavit. vel si per eius i
 positionem factam de illo termino homo procederet est
 quod iste est homo. **¶** Sed si ipso ponas tu aut ego. et non
 erit causa quod ex ipso illa. ille terminus homo si
 gnificavit hominem quod ex ipso in ea vel tua pos
 set significare asinum. aliter termini vocales vel
 scripti non essent ad placitum significati. sed non
 est plus in istis sermonibus morandum. **¶** Contra
 secundam rationem arguitur sic. quod ex illa sequitur quod autem
 ad contradictoria procedendum non male respondendo.
¶ Itaque quod repugnans bene concessio est procedendum
 Itaque quod non omne possibile scitum esse possibile et intel
 lectum non repugnans cum petitis per signa positionis
 admitti et admittendum. Itaque quod in priam bona et for
 mali denotata et significata et cetera. prius est negan
 dum et autem non est procedendum. et per prius non omne se
 quens ex bene concessio propositum in tempore est procedendum.
 Itaque per rationes in hac arte non sunt sustinende.
 quod tota intentio est priam rationem instruere responde
 re. Sed quod iste sequitur ex illa ratione arguitur.
 quod ponatur quod hec homo est asinus fiat necessaria
 adequate significans deum esse pervertibiliter. cum illa
 deus est. cum proponit illa infra tempus homo est asinus
 negatur. quod negata proponit suum contradictorium per
 ponendo negationem totam. si non homo est asinus. sit
 enim illa sua contradictoria non homo est asinus. per 3 quod
 hec copulativa est procedenda secundum illos deus est
 et non homo est asinus. quod extra tempus procederet. et
 tamen ipsa est autem ad illam duo contradictoria de
 us est. et nullus deus est. **¶** Ex isto sequitur
 secunda conclusio. proposita autem et conces
 sa ista deus est concedenda est adhuc illa. non
 homo est asinus ex responsione. que tamen
 repugnat sibi. igitur repugnans bene con
 cesso est concedendum. Tercia etiam conclu
 sio sequitur. quia stante illo casu hec est pos
 sibilis homo est asinus. scita esse talis et cetera.

Tractatus

et tamen illa non est admittenda. si petatur ad
mitti per signa positionis. quod si admittitur illa
homo est asinus cum toto casu. pono igitur ti-
bi illam. homo est asinus cum toto casu. et pro-
pono eadem qua negata. arguitur quod illa est con-
cedenda. quod illa est posita et bene admissa. et
si sic igitur non eodem modo respondendum est ex-
tra tempus obligationis et intra. quod extra tempus ne-
garetur. et tamen in tempore conceditur vel cedat tempus ob-
ligationis. Et arguitur quod infra tempus illa fuit con-
cedenda. quod posita et bene admissa. et extra tem-
pus est neganda. igitur responsio nulla. Alie
etiam due conclusiones sequuntur. quod illa est
consequentia simpliciter bona infra tempus
deus est. igitur homo est asinus denominata
a ly si et c. et antecedens est concedendus et con-
sequens negandus. Item quod non eodem modo
respondendum est intra tempus et extra ad propo-
nem impositam arguitur sic. quod ponatur quod ista
homo est asinus. sit ad placitum significatio
sicut una propositio greca. sic quod non significat ti-
bi latine. et sit propositio. nec tu intelligas gre-
cum. dato illo proponitur illa. homo est asinus
si conceditur aut dubitatur peccatur secundum illam
responsionem. si negatur cedat tempus obligatio-
nis. et arguitur quod in tempore negasti. propositionem
quam non intellexisti. igitur male respondisti. patet
prima. et arguitur antecedens. quod ista significa-
uit solum grece in tempore ut habet concedere
illa responsio et concedit. Ideo sequitur
tertia responsio respondens ad propositum secundum quod il-
le sibi significat vel non significant. unde sicut
facta impositione istius vocis bub. vel huius
vocis sor. sit nomen singulare istius hominis
certo homine demonstrato. conceditur quod iste
homo est bub. aut sor. non quia ista sequatur ex
illa impositione. sed quia est vera et imperti-
nens. ita etiam posito quod iste terminus homo
significet unum asinum conceditur quod asinus
est homo. non quia ista asinus est homo se-
quatur. sed quod est vera. unde iste consequentia
non valent. tu vocas sor. igitur tu es sor. ca-
piendo illum terminum sor. in re substantiali-
ter. iste deus est et homo est asinus convertuntur
sed deus est. igitur homo est asinus. quod ante-
cedens nunc forte est possibile et consequens
impossibile. Et addo generaliter ad istam re-
sponsionem quod si consequentia sit bona et for-
malis denominata a ly si et c. et antecedens est

concedendum prima etiam est concedendum.
Item quod ad propositionem impertinentem
concessis. aut negatis. vel eorum oppositis respo-
ndendum est secundum sui qualitatem. et intelligatur
ut dictum est supra. Quibus acceptis. pono
quod omne nesciens se esse a. sit a. deinde propo-
no tu es homo. quo concessio quod verum non
repugnans proponitur tu es a. si negat. Con-
tra. omne nesciens se esse a. est a. in nescis te esse
a. igitur tu es a. si negatur minor. Contra stet
oppositum. scilicet tu scis te esse a. igitur tu es a.
Ideo forte dicitur negando illam consequen-
tiam. quod minor est negatio. et per hoc non est
forma in darii. Sed contra. quod sequitur tu
nescis te esse a. igitur tu es nesciens te esse a. tenet
consequentia. quod illud est participium alicuius
verbi et non nisi huius verbi nescio. igitur et c.
Item tenet consequentia ista. sicut hec tu
non curris. igitur tu es non currens tenendo
ly non infinite ita quod illud sit unum verbum
infinitum non curris. Item tenet consequen-
tia illa. consequentia sicut hec ego volo curre-
re. igitur ego sum volens currere. et tenet con-
sequentia ultima ex tertio ethicorum. nec illa
contradiciunt tu scis te esse hominem. et tu ne-
scis te esse hominem. tenendo ly non infinite
sicut iste hominem. tenendo ly non infinite
curris tenendo ly non infinite. quia utraque illa
ruin est in affirmativa. Item illa responsio
non tollit argumentum. quod si fiat illa forma de
nesciens se esse a. est a. tu es nesciens te esse a.
igitur tu es a. si negatur minor. contra tu es
homo. igitur es nesciens te esse a. et antecedens
est concessum. igitur et c. In principio igitur
dicitur quod casus non est admittendus. quia ad
huc non intelligitur quid significet ly a. sed tamen
gratia disputationis volo admittere casum illum
et volo admississe. nisi argumenta petant tales
difficultatem. deinde enim proponitur. tu es ho-
mo conceditur. et consequenter conceditur quod
tu es a. si tamen primo proponatur. quod tu es a.
negatur. et negatur postea quod tu scis homo.
Sed forte contra illam rationem arguitur. quod
nunquam concedenda est illa in casu illo. scilicet tu es a.
quod cedat tempus. et arguitur quod infra tempus concessisti. pro-
positionem quam non scivisti esse veram. et quam non
intellexisti. igitur male respondisti. prima et argui-
tur asinus. quod predicatum huius quam concessisti
mihi tibi significabat infra tempus. quod nec boicem

Obligationes

nec a finem, nec aliquid aliud apprehendebas p il-
lū terminū. **¶** Sed haec forte dicitur quod iste termi-
nus, a. significat ubi aliquid, et in nihil tibi si-
gnificat et apprehendebas p. a. aliquid, et nihil
p. a. apprehendebas. Sed contra p. idē p. hoc
principiū grecū on. tu apprehēdis aliquid, et nihil
p. ip̄s apprehēdis, et sic quilibet aliter terminus gre-
cus pari rōne significat ubi aliquid et nihil tibi
significat. posito quod de istis terminis aduertat
quod si pcedat pcedēdū est et quod tu sis multū sa-
piens et nescis te esse sapiētē. **¶** Idē ad argu-
mentū quod ille casus nō fuit admittendus. si-
cut pbat argumentū, et fuit excusatio facta in
principio quod volebā admittisse casum illū, nisi
argumenta petāt difficultatē d. intellectione, a.
¶ Itē ponat quod predicatū i ista ois hō ē aīal
supponat determinate, cuiuslibet alterius termi-
ni manente significatōe. ppter hoc quod ly ois
nō p̄fundat p̄dicatū consue. tū. et significat
illa ppositio ex cōpōne suoz terminoz. dem-
de pponat illa. ois hō est aīal. q. si cōcedit ar-
guē sic. ois hō est aīal. et ista sunt oīa aīalia
demonstratis oībus aīalibz. igitur ois hō est il-
lud aīal. vel ois hō est illud aīal. et sic de alijs
p̄is est falsum, et illa p̄ia est bona. quod ly aīal
supponit determinate. in quo hez descendē
ad oīa sua supposita cū debito medio distim-
ctue. igitur aīis est falsum, et nō p. scda. pte. igitur
p. prima pte. **¶** Vel breuius arguitur. con-
cessio p̄mo allā i tpe obligatōis cedat tps obli-
gationis. Et arguit in tpe cōcessiōis illā falsā
nō sequentem. igitur male rādū. **¶** Idē si p̄mo
negatur ista. ois hō est aīal. arguitur sic. iste
hō est aīal. et iste hō est aīal. et sic de singulis
et isti sunt oēs hoīes. igitur ois hō est aīal. il-
la p̄ia p. a. singularibus ad suā vniuersales
cū debito medio. et aīis est vez. igitur et p̄is
Itē hō est aīal. et nihil est hō non aīal. igitur
omnis hō est aīal. p̄ia p. a. copulatiua expo-
nente ad suā expositiā. et aīis est vez. igitur et
p̄is. et nō est repugnās qd negas. ergo ma-
le rīdes. **¶** Ideo dicitur in principio qd ponitur il-
la ois hō est aīal. negando illā. et negat ista
p̄ia. iste hō est aīal. et iste hō est aīal. et sic de
singulis. et isti sunt oēs hoīes. igitur ois hō ē
aīal. nec illa regula a singularibus ad suā vni-
uersalē valet p̄ia est vniuersalis. et vnus de
casibus in quibus fallit est qd predicatū sup-
ponit cōiter nō cōsue. et si querat que vni-

uersalis sequitur ex illis singularibus eaz illo
debito medio. **¶** Idē quod illa questio est multum
imp̄iens. dicitur in quod multe sunt vniuersa-
les que sequuntur ex illis singularibus cum il-
lo medio. quod ex illis singularibus sequitur quod
ois hō est ens. et quod ois hō est substantia. et quod
ois hō sit ip̄emet. Et sicut dictum est de ista.
ois homo est aīal in casu illo. ita dicendū est
de ista aliquis homo ē aīal. et quilibet homo
est ille. posito quod ly ille supponat determinate
vnde scda eius pars copulatiue est falsa. et tū
quolibet singularis illius vniuersalis est vera
quod quolibet singularis illius diuisim capta est
vera cū prima parte. et sequitur bene. queli-
bet singularis illius diuisim capta est vera. igitur
quolibet singularis illius est vera. Itē si
quolibet singularis illius diuisim capta est ve-
ra. habeat igitur illa vniuersalis quilibet hō
est ille. supposita tria et tres singulares puta
a. b. c. tunc a. est vera cum prima parte diuisi-
sim. et b. vera cum prima parte diuisim. et c. est
vera. cum prima parte diuisim. sed qd
tuo: vera diuisim capta. vel quaecunqz non
cōponunt copulatiuā falsam significantes ex
compositione illoz. quod verum nunqz repu-
gnat vero. igitur illa copulatiua facta ex illis
singularibus cum prima parte erit vera. po-
no enim quod ita significant ille singulares dum
sunt coniuncte cum illa particulari sicut signi-
ficabant cum illa. aliter enim iam non essent vel
ante non fuissent singulares illius. Et sicut di-
ctum est de illa copulatiua aliquis homo est.
et quilibet homo est ille. ita dicendum est de
illa aliquid est. et nihil ē illud. dato quod ly illud
supponat determinate. et tunc sequitur quod il-
la est falsa pro secūda parte. neqz scda pars
sequitur ex singularibus. quaz quolibet ē ve-
ra cū prima parte. Sed ad secūda formam
dicitur negando illā p̄iam. hō est aīal. et nihil est
hō nō aīal. igitur ois hō est aīal. et negat quod il-
la sit copulatiua exponens illā. Et si q̄ratur qd
sit copulatiua exponens illā. Dicitur quod illa pōt
poni per hunc modū. hō est aīal. et nihil est
aīal quā illud sit ois hō igitur ois hō est aīal
¶ Et si itē arguitur quod ista vocalis sit vera.
ois hō est aīal. quod mentalis cui illa subordina-
tur est vera. igitur ista est vera. quod ista men-
talis est vera. ois hō est aīal cui subordina-
tur ista. Dicitur quod illa vocalis nō subordina-
tur

Tractatus

illi. sed isti aīal oīs hō ē. intelligendo tñ ly aīal a parte predicatī. & ly hō a pte subī. ¶ Item ponat q̄ predicatū illius. nullus hō est aīal. sicut determinate. cuiusq̄ alterius termini significacione remanente & illa ppōne significat ex cōpōne suoz terminoz. deinde pponit nullus hō est aīal. si negas. negas vey nō repugnās. igit̄ male rīdes. hec p̄na p̄. & arguit̄ aīas. q̄ bñ segtur. nullus hō est illud aīal vel nullus hō est illud aīal. & illa sunt oīa aīalia. igit̄ nullus hō est aīal. p̄na p̄ a descensu termini ad eius ascensum. Itē illa significat oīno sicut illa aīal nullus hō est. sed hec est vera. igit̄ & illa. Itē forte cōcedit̄ illa. nullus hō est aīal. S̄z p̄tra. aliqs hō est aīal. igit̄ nō nullus hō est aīal. t̄z p̄na ab vno equipollētī ad aliud. q̄ ly aliqs. & nō nullus equivalent. Item cōtraria illius est vera. s. quilibet hō est aīal. igitur illa nō est vera nullus hō ē animal vel sequitur q̄ duo p̄traria sunt vera. Itē si nullus hō est aīal. igit̄ aliquis hō non est aīal. t̄z p̄na ab vniuersali ad particularē & ex alia pte qlibet hō est aīal. igit̄ cōtradictio. Itē si aliquis hō nō est aīal. igit̄ nō qlibet hō est aīal t̄z p̄na ab equipollētī ad aliud. S̄z pro isto dī admisso casu pcedendo illā nullus hō est aīal & cū arguit̄ q̄ aliqs hō est aīal. igitur nō nullus hō est aīal. Dī negando p̄na. ¶ Et cū arguitur q̄ illa est bona. q̄ est ab vno equipollētī ad reliquū. Dī q̄ ly aliqs. & nō nullus nō equipollent. nisi vtriusq̄ termini remaneat vis sua. sed nō remanet vtr usq̄ termini vis sua. q̄ vis istius termini nullus est distribuere terminū cōez supponentē recte ab eodē verbo. sequente in eadē cathogorica. sed non sic est in illo casu. igitur & c. Et p hoc et̄ dī q̄ iste nō p̄tradicunt. aliqs hō est aīal & nullus hō ē aīal. dato illo casu. sed ista nullus hō est aīal. nō nullus hō est aīal. nec iste sunt cōtrarie. nullus hō est aīal. quilibet hō est aīal. sed iste nullus hō est aīal. & quilibet hō omne aīal est. & negat̄ illa p̄na. nullus hō est aīal. igit̄ aliquis hō nō est aīal. sed sequit̄ sicut ex illa data illius termini significacione q̄ aliquis hō aliqd aīal nō est. Et sicut dictū est de istis. ita dicendū est de istis relatiuis. Si ponat q̄ in scda pte illius aliquod aīal est. & nullus hō est id. ly id supponat cōter nō distributiuē. q̄ ille nō p̄tradicunt aliquis hō ē

id. & nullus hō est id. cū vtraq̄ sit vera. dato q̄ in vtraq̄ supponat determinate. q̄ illa significacione data ille p̄uertunt̄ aliquid est. & nullus hō est illud & aliquid est. & id nullus hō est. Unde credendū est q̄ nō pōt bene cōtradictoriū vnus propositionis cathogorice signat̄ nisi terminus in vno eoz cōter. & dī functiuē vel disunctiuē supponens in alio copulatiue supponat. neq̄z valet p̄na illa retēta illa significacione & relatione illius termini id al quis hō est illud seu id. igit̄ nō nullus hō est id. Sed de hoc amplius dictū est. Itē ponatur q̄ subī in ista. aliqs hō est quilibz hō supponat cōfuse tñ. manente cniūq̄ alterius termini significacione & significante illa propositione ex cōpōsitione suoz terminoz & c. Deinde pponit̄ illa. aliquis hō est quilibz hō. q̄ si negat̄ arguitur sic. q̄z hō aliqs hō ē. igit̄ aliquis hō quilibet hō est. p̄na p̄. q̄ ille cōuertuntur cū oīs termini eaz cōuertant̄. & p̄ eisdē & eodē mō supponant. Itē forte dī concedendo illā. ¶ Sed cōtra nō aliquis hō est qlibet hō. q̄ nec ille hō est q̄z hō. nec ille. & sic de singulis. & isti sunt oīs hoīes. igitur nō aliquis hō est qlibet hō. q̄d est oppositū concessis. p̄na p̄. Itē si aliquis hō est quilibz hō igitur aliquod aīal est quilibz hō. p̄na p̄ p̄tradicet̄ istis repugnat̄ aīti. It̄a. n. repugnant̄ aliquis hō est qlibet hō. & nullū aīal ē qlibet hō. Itē si aliquis hō est qlibet hō. & isti sunt oīs hoīes. igitur ille vel ille. & sic de alijs est quilibet hō. p̄na p̄. q̄ ille terminus hō supponitur. cōfuse tñ in illa. aliquis hō ē quilibet hō p̄positū. & sequit̄ iste vel ille hō & sic de alijs est. quilibz hō. igitur istud vel illud aīal. & sic de alijs est quilibet hō. quo dato sequit̄. q̄ aliquod aīal est qlibet hō. tanq̄ ab inferiori ad suū superius. p̄na falsum vt prius. Itē dī in principio admittendo casum. & nego illā propositionē aliqs hō est qlibet hō. & negat̄ ista p̄na quilibet hō aliqs hō ē. igitur aliquis hō est qlibet hō. Unde l̄ in ista aliqs hō est qlibet hō. ly hō supponat cōfuse tñ tñ q̄ ex ip̄a sequitur falsum. vt q̄ hō est oīs hō. ideo est neganda. ita etiā hec est neganda semp hō oīs hō est. q̄ ex illa sequitur q̄ aliquis hō. oīs hō est. & hec est concedēda semp oīs hō. hō est. q̄ ista termini pro eisdē & eodē modo supponant. & termini vnus cōue-

Obligationum

spondentis cū terminis alterius cōuertantur. Et p hoc pz. a. 7. b. propositiones esse similes quantitatis 7 qualitatis. 7 suba 7 predicata 7 copulas conuerſi. 7 p eisdē 7 eodē modo supponere. 7 significata esse cōuertibilia illarū propositionū significantiū. ex cōpositione illorū terminorū adequate. 7 vnā esse necessariā 7 aliā impossibilē. Ultra. n. illa oīa requirit oīno similis ordo terminorū. Ad aliā etiā forma dī negando. sicut nō sequitur promitto tibi istū vel istū denariū ubi: pmitto. Itē ponat q iste puerit. de? est. nullus de? ē vna illarū significatiōe p̄marie. sicut solet significare p̄marie. puta q deus est vel q nullus de? est. deinde proponitur deus est. q concessa. q: vera nō repugnans proponitur nullus deus est. Si cōceditur cōtra illa est impunctis q extra tps negaret. igitur 7 nunc est negada. pz p̄na. 7 arguitur aīns. q: nō sequitur illa cōuertunt de? est. 7 nullus deus est. sed de? est. igitur nullus deus est. q: extra tps illa cōsequētia nō erat bona. q: aīns fuisset possibile 7 p̄ns impossibile. 7 casus nō facit ad p̄nā igitur 7 nunc nō est bona. ¶ Itē forte dī q illa p̄na nō est bona. Cōtra p̄ns sequit ex secūda parte aīns. igit illa p̄na est bona. pz p̄na. 7 aīns arguit. q: ille cōuertunt deus est. 7 nullus deus est. Itē ex tibi dubio illa duo nō cōuertuntur. igit illa nō est a te concedēda. nullus deus est. pz p̄na 7 arguit aīns. q: ex tibi dubio dī admittitū impossibile. q: forte demonstrant. iste due mētales. deus est. nullus de? est. q innitē pueri nō p̄nt. Item vna illarū p̄positionū est affirmatiua. 7 aliā negatiua. igitur ille nō p̄uertunt. pz p̄na 7 maior. sed inī nō arguit. q: illa nullus deus est. est vna p̄positio cuius verbū principale negat igit illa est negatiua. Itē dī i principio admittēdo casus 7 p̄cedit illa. deus est. deinde p̄cedit illa nullus deus est. 7 si variaretur ordo p̄ponēdi negaretur viraqz. ¶ Et ad formā cū arguitur. dī negando illa dī forma. sed negatur eius aīns. illa. n. nō est iptinēs. sed sequens ex p̄cesso. 7 p̄cedit q illa ē bona p̄na. ille cōuertunt de? est. 7 nullus deus est. sed deus est igitur nullus deus est. q: ita vez est q p̄ns ē necessariū. Et cū arguit q nō. q: ante casus illa p̄na nō valebat. sed casus non facit consequentiā. igitur sequit q 7 nunc illa conse-

quentia non valet. dicitur q sic. 7. p̄cipue casus de impositione qualis est iste. ¶ Ad aliam formam dicitur q apud illum qui poneret etiam q mentalla vltra id quod naturaliter significant possunt ad placitum significare. q casus non est impossibilis. sed apud illum qui poneret q mentales non possunt ad placitum significare. vltra id qd naturaliter significant. debet respondens certificari que p̄positiones demonstrentur per ly iste. ¶ Ad aliam formam dicitur negando consequentiā. scilicet principalis copula istius p̄positionis est negata. igitur ista ē negatiua. sic etiam pars istius p̄positionis nullus deus est esset negatiua. sed bene sequitur ista est p̄positio categorica 7 principalis copula huius negatur per signum qd est pars istius. 7 ista adequate significat ex cōpositione terminorū. igitur ista est negatiua. qd est negandum in illo casu concessō antecedente illius consequentiē. ¶ Item ponatur q buff. sit dictio bisillaba. si negatur casus. contra possibile est. q bub sit dictio monosillaba. igitur possibile est q bub sit dictio bisillaba. patet consequentiā. quia non stat contradictorū consequentis cum antecedente. vel cedat tempus obligationis. 7 arguitur q in tempore negati. qd non intellexisti. igitur male respondisti. quia in tempore non fuit ista p̄positio. bub. est dictio bisillaba. cuius id qd ponitur pro subo illius verbi est. nō sit. nec erat ps oīonis. igit nō reddebat suppositū illi verbo est. alr. n. nō posset dari vox literata. q si eet ps oīonis. q: si proferatur babu adhuc. i. pars oīonis vt seqt ex r̄sione. q: statū ista ē. ppō babu ē vox bisillaba. Itē dī i principio nō admittēdo casus donec sciat r̄ndēs qd illa vox bub. debeat sibi significare. 7 ita dī aīns. ¶ Itē ponatur q omne aīns alicui? p̄sequētie. 7 oppositum consequentis eiusdem. sint similia. 7 omne consequens. 7 oppositū antecedentis eiusdem sint similia. 7 sint gratia argumēti. iste due p̄nt hō est. igitur risibile est nō hō est. igit nullū risibile est. 7 significet ille ex cōpositione suorū terminorū. decide. ppōmē hō ē. quo p̄cesso. p̄ponit nullū risibile ē. si p̄cedit cedat tps. 7 arguit. tu p̄cessisti repugnās concessō in tpe. igitur male respondisti. ¶ Itē proponitur hec est vera hō est. q p̄cedit

Tractatus

sa q: vera nō repugnans pponit hec est vera. nullū risibile est. qua cōcessa tūc sic. hec est vera homo est. et hec est vera nullū risibile ē et iste adequate significat sūm primarias significationes. igitur homo est et nullū risibile est. Et si forte negat illa ppo homo est. pponit illa est falsa. qua cōcessa pponit hec est falsa nullū risibile est. qbus concessis pponit. he sunt vere risibile est. nō homo est. q cōtradictum pmissis. qua pcessa arguit sic. iste sunt vere risibile est. nō hō est adequate et primarie significantes et. igitur risibile est et non hō est. Ideo dī in principio admissio casu cōcedendo illā hō est cū pponit. et negat illa nullū risibile est. et cū pponit illa est vera hō est. cōceditur. et cōceditur q illa est falsa nullū risibile ē et cū arguitur illa est vera hō est. que est aīis igitur et pīs eius est verum. s. risibile est. et vltra arguitur oē aīis allicius pīe et opposituz pītis eiusdē sunt similia. sed iste homo est et nullum risibile est. sūt aīis et opposituz pītis eiusdē pīe. igitur ista sunt similia. sed illa est vera homo est. igitur et illa nullū risibile ē et ex alia pte illa est vera risibile est. igitur duo cōtradictoria sunt simul vera. Ideo huic dī negando illā pīam. sed oportet minorem sic sumi. ille due sunt vere hō est. et nullū risibile est. et illa adequate significant q homo est et nullū risibile est. igitur homo est et nullū risibile est. sed negat q ista sit pmaria significatio tanq̄ repugnans. si tñ in casu illo adderet q ille pīe eēt adequate significantes ex cōpositione suoz terminoz et q illa homo adequate significaret hōem esse et illa nullū risibile est adequate significaret nullum risibile esse. negandus est casus.

De depositione.

Ed nunc dica

8 cita depositio est obligatio q obligatur rñdens ad neganduz sibi depositam pponem. et quodlibet aīis ad illam. Ex descriptione p3. primo q deposita. et bñ admissa aliqua disiunctiva. et pposita aliqua eius pte principali ipsa ē neganda. deposita tñ copulativa. et bene admiffa nō continue quelibet eius pars est negāda De qua primo depono tibi illam. alique ppositiones nō sūt vere. et significet illa adeq̄

te q aliq̄ ppones nō sunt vere. deinde ppono illā alique ppones nō sunt vere. qua negata q: deposita. pponitur oēs ppositiones non sunt vere dīssine sumēdo. qua cōcessa. q: cōtradictorium depositi. pponitur etiā quelibet ppositio est vera. qua cōcessa tanq̄ sequente q: bene sequitur. oēs ppositiones sunt vere dīssine. igitur quelibet ppositio est vera. Et arguit sic vltra. quelibet ppositio est vera. et illa est ppo. alique ppositiones nō sunt vere igitur illa est vera. et vltra illa est vera. et illa adequate significat q alique ppositiones non sunt vere. igitur alique ppositiones nō sunt vere. et ex alia pte oēs ppositiones sunt vere igitur cōtradictio. Ideo dī in principio non admittendo casuz repugnat. n. q oēs ppositiones sint vere dimissim. et q illa. alique ppositiones nō sunt vere adequate significet q alique ppositiones nō sunt vere. Verūta men nō valet pīa illa. oēs ppositiones sūt vere collectivē sumēdo. igitur quelibet ppositio est vera. q: itat q oēs ppositiones sūt vere collectivē. et q aīa sit implis. et q oēs sint false collectivē sumēdo. et q aliqua sit necessaria. ut posito q iste sint oēs ppones collectivē. dens est nullus hō est asinus. sic primarie significantes. tūc q: ille ambe sunt vere. et ille sunt oēs ppones collectivē. igitur oēs ppositiones collectivē sunt vere. et tñ aliqua est impossibilis puta ps illius. s. illa homo est asinus. que est ps illius nullus homo est asinus. Et si ex illo aī. q illa ppo. nullus hō ē asinus ē ppositio necessaria et implis cōcedit de copulato extremo. Sed forte arguit remouēdo illā pīculā. s. q ista. alique ppones nō sūt vere adequate significet q alique ppones nō sūt vere. et deponat simpliciter ista. alique ppones nō sunt vere. et sit a. ppo vna. quecumq̄ sit nō enro. que significet principaliter q aliq̄ ppones nō sunt vere. Et aī sic. a. ppo est vera. et a. ppo significat adequate q alique ppositiones nō sūt vere. igitur alique ppones nō sunt vere. et pbatur q. a. est verū. sicut prius arguebat de illa. alique ppones nō sūt vere q: quelibet ppo est vera. Sed huic dī negādo istum sūm casum. sicut primū. Sed forte cōtra aī. deponēdo illam. alique ppones nō sūt vere et ponēdo illā oēs ppones sūt vere dīssine. que est ptradictoria pīme adeq̄te

De depositione

significans. sic. s. q. oēs propositiones sūt vere
Sed hinc dī adhuc nō admittēdo istuz casū
q. est implia. ¶ Item depono tibi q. ppo-
sitiones tā ad invicē repugnantes. q. que nō sūt
repugnantes. nō sunt falses. q. q. illa. ppositio
aliqua ppositio est sibi similis significet adeq̃
te q. aliqua ppositio est sibi similis. Deinde
propono oēs ppositiones sunt similes divisi-
ne. que q. cōtradictoria depositi cōcedenda ē
Deinde pponitur quelibet ppositio cuilibet
propositioni est similis. que q. sequens est q.
cōcedēda. Deinde pponit. oēs ppositiōes
sunt falses. si negat. Contra oēs ppositiones
sunt similes. q. aliquę pponēs sunt repugnā-
tes. igit oēs ppositiones sunt falses. q. tenet cō-
sequētia illa. q. verū nō repugnat vero. De-
inde proponit. aliquę propositiones nō sūt fal-
se. si negat. Contra. aliqua ppositio est vera
igitur aliquę propositiones non sunt falses di-
visim. patz pñā q. arguitur añs. q. hec propō
est vera. aliqua ppositio est sibi similis. q. ali-
qua. ppō est sibi similis. q. ista adequate signi-
ficat q. aliqua ppō est sibi similis. igitur ista ē
vera. Ideo dicit in principio nō admittēdo
casum. ¶ Pro quo est notandū q. cum depo-
nitur aliqua ppō pro faciliō: i responsiōe ha-
benda. imaginet̃ rīdens q. sibi ponat cōtra-
dictorium depositi. nec ad- certat ad aliud. nisi
ad ppositionēz quā imaginatur esse sibi posi-
tam. Ideo imaginādum est cū deponit illa
q. ppositiones. tam invicem repugnantes q.
nō repugnantes nō sunt falses. q. ponit q. hec
aliqua ppositio ē sibi similis. adequate signifi-
cet q. aliqua ppō est sibi similis q. hec copulati-
va ponatur omnes ppositiones tam invicēz
repugnantes. q. nō repugnantes sunt invicēz
similes. q. hec ppositio. aliqua ppositio est
sibi similis. significet adequate q. aliqua ppo-
sitiō est sibi similis. q. p3 q. illa copulativa est im-
possibilis. q. ex prima parte sequitur q. oēs
ppositiones sunt falses. q. bene sequitur oēs
propositiones sunt similes. q. aliquę invicēz re-
pugnant. igitur omnes propōnes sunt falses q.
ex alia parte sequitur q. aliqua ppō est ve-
ra. igitur aliquę pponēs non sunt falses. et
antecedens illius consequentię sequitur ex ca-
su. ideo ex illo casu sequitur contradictio. ideo
non est admittēdus. ¶ Sed forte non ponē-
do secundam particulam deponitur illa soluz

tam propositiones invicem repugnantes. q.
non repugnantes non sunt similes. quod ad-
missio proponitur deus est. que si conceditur
arguitur sic. tu cōcedis istaz. q. ista ē falsa. nec
est sequens. igitur male etc. ¶ Sed forte dici-
tur concedendo primam partem antecedētia
propositam. Deinde proponitur secunda. q.
si negatur arguitur sic. illa est ppositio q. nō
est falsa. igitur est vera. igitur aliquę propo-
sitiones non sunt falses. q. ex alia parte omnes pro-
positiones sunt falses. vt sequitur ex contradi-
ctorio depositi. igitur contradictio. ¶ Item
etiam arguitur si forte negatur q. illa non est
sequens. Si forte dicitur q. illa est sequēs q.
necessaria. ideo dicitur admissio illo secūdo ca-
su concedendo illā deus est. Et cum proponi-
tur. tu concedis illaz q. illa est falsa nō sequēs
igitur male respōdes. cōceditur pñā. neq. dī
catur ad añs neq. ad aliquam eius partem
nisi sūm q. pponunt. pponēs per ordinem.
q. si primo pponitur prima pars añtis cōce-
ditur. q. conceditur etiam scda scdo loco pro-
posita. Deinde si postponatur pñs negetur
ipsūm quo negato. negetur alia pars antecē-
dentis. q. conceditur q. illa est sequens nō ta-
men q. necessaria. q. hoc repugnat. q. conce-
dendū ē q. est falsa tanq. sequens. ¶ Item
depono q. aliquę pponēs tres vel quattuor
non sunt dissimiles. quod admissio proponitur
omnes tres aut quattuor propositiones sunt
dissimiles. quod concessio q. oppositum depo-
siti arguitur. sic omnes tres vel quattuor p-
positiones divisim sunt dissimiles. sed. a. b. c.
.d. sūt quattuor ppositiones gratia argumē-
ti. igitur. a. b. c. d. sunt dissimiles propositiones
Et appello dissimiles propositiones quarū
vna est vera. q. alia non est vera. Similes ve-
ro quarum vtraq. est vera vel vtraq. est fal-
sa consequens aut est impossibile. q. vel oēs
ille sunt vere vel omnes ille sunt falses. vel due
sunt vere. q. due falses. vel tres falses q. vna ve-
ra. vel econtra. Sed siue sic siue sic. sequitur
q. non oēs ppositiōes sūt dissimiles in illo
casu. immo in nullo casu non plures q. due
possunt esse propositiones dissimiles ad invi-
cem. sic q. quelibet cuilibet alteri sit dissimilis
Ideo dicitur in principio non admittēdo ca-
sum. Admittatur tamen casus remota illa p-
ticula tres vel quattuor. Deinde proponat

Tractatus

ille innicez contradicunt. rex sedet. nullus rex sedet. deus est. nullus deus est. si conceditur tunc sequitur qd alique nō sunt dissimiles. qz sequitur qd illarum due sunt false. et due vere. si negatur pponitur alique illarum quattuor contradicunt. si conceditur adhuc sequitur qd alique ppositiones non sunt dissimiles si negat pponitur ille due contradicunt deus est. nullus deus est. Si conceditur arguitur sic. qd tres ppositiones sūt. qd illa deus est. et nullus deus est. et iterum illa deus est. que est pars illius. nullus deus est. et per pns alique ppositiones nō sunt dissimiles. qz bene sequit tres ppositiones sunt. igitur alique ppositiones non sunt dissimiles. ¶ Item in illo casu cōcessio qd ille ptradicit. deus est. nullus deus est. pponitur. tu es obligatus ad istam alique ppositiones non sunt dissimiles. ¶ Si conceditur arguitur qd tres ppositiones sunt et per consequens alique ppositiones nō sūt dissimiles. ideo dicte admissio casu cōcedendo qd ille contradicunt. deus est. nullus deus est. ¶ Et cum arguitur qd tres ppositiones sunt qd illa deus est. et illa nullus deus est. et et illa deus est. que est pars eius est ppositio. negatur qd pars eius sit ppositio tanqz repugnans. Et si pponeret in illo casu. hec est vera iste contradicunt deus est. nullus deus est negatur tanqz repugnans. Et si proponatur hec est oio. ille contradicunt deus est et nullus deus est. pceditur. et negatur qd sit ppositio tanqz repugnans. ¶ Et tūc ad aliud argumentū cum proponitur. concessio qd ille contradicunt deus est. nullus deus est. qd tu es obligatus ad illam alique ppositiones non sunt dissimiles negatur tanqz repugnans concessis etc.

¶ Explicunt obligationes.

¶ Incipiunt insolubilia.

In difficultatibus

¶ pponit quas insolubiles vocat dixerūt al qui qd ois ppositio insolubilis significat se esse verā. et se esse falsam. Ois enim ppositio cathogica significat se esse veram. qz ois ppositio cathogica significat idem esse vel non esse. p quo supponit subm et predicatus. et esse idem vel non esse idem pro quo supponit subm et predicatum est pponem affirmatū. vel nega

tiū esse veram. igitur ois ppositio affirmatiua vel negatiua cathogica significat se esse verā. ut dicūt. et qd ois ppo insolubil se significat. id ois ppo insolubil significat se esse verā. et se esse falsā. Itē addūt qd ppo va est qd qd iterūqz significat ita ē. et falsā ē qd nō qd iterūqz significat ita est. Et ppo impolis est. que nō qualiterūqz significat. ita pōt esse. Et possibilis est que qd iterūqz significat. ita pōt esse et similiter de necessaria etc. ¶ Sed cōtra istā positionem arguitur. capiēdo vnum qd ipi psupponūt. s. qd dando ptradictorium ppositionis insolubilis pponenda ē negatio aduersarialis negatiue tēta. aut pposita auferenda. quo accepto ex ista positione sequitur pmo qd ppositio nō pōt contradicere contingenti. ¶ Item qd ois ppositio insolubilis implicat contradictionem. ¶ Itē qd ista ppositio mere negatiua. nō aliqua ppositio est. implicat contradictionem. ¶ Item qd due subcontrarie sunt simul false. et p pns duo pparia verā in terminis simplicibus. ¶ Item et qd duo contradictoria sunt simul falsa. ¶ Itē cōclusiones sunt impossibiles. quas tū arguitur ex illa positione sequi. qd capiat ista ppositio. aliqua ppo est vera que est ptingens. ut notum est. et qd se verificat. ideo sua ptradictoria que est ista. nō aliqua ppositio est vera se falsificat. et per consequens significat nō aliquam ppositionem esse veram. et hanc esse ipsam et demonstratā. et non sic pōt esse. igit ipsa est ppositio que nō qualiterūqz significat potest ita esse. igitur ipsa est impossibilis. tenet psequentia ex datis ab illa positione. et ista contradicere illi contingenti aliqua ppositio est vera. igitur aliqua ppositio possibilis contradicere ptingenti. qd fuit pbandum. Ex illo sequitur secunda conclusio. s. qd ois ppositio insolubilis implicat contradictionem. implicat enim qd non aliqua ppo est vera et qd hec sit vera. unde datis illis modis loquendi sequitur qd ista consequentia sit bona non aliqua ppositio est vera. igitur non aliqua ppositio ē vera et ista est vera. illa demonstrata. qz cuius sit impole ut probatum est nō stat oppositum pntis istius pntie cū ante eiusdem. et qz ex pntis istius pntie sequit ptradictio. ideo ex ante illo qd est mere negatiua sequitur illa contradiction. et p pns ex illa mere negatiua non

De insolubilibus

aliqua ppō est vera. sequitur illa affirmatiua. s. nō aliqua ppō est vera. et hec est vera ipa met demonstrata. ¶ Item arguitur quarta conclusio. q. capiatur iste due subcontrarie. aliqua ppō p̄ticularis negatiua est vera et aliqua ppō p̄ticularis negatiua nō est vera. et nō sit alia p̄positio p̄ticularis ab aliqua istaz vel eius pte et tūc p̄ q. utraq. illarum est falsa. prima enim est falsa. q. significat q. aliqua ppō p̄ticularis est vera. et scda similiter cum ista negatiua se falsificet. ¶ Quo dato sequit̄ etiā q. duo cōtraria sunt simul vera. et sequitur aliud pbandum q. duo p̄dictoria sunt simul falsa. s. ista ois ppō p̄ticularis negatiua est vera. et aliqua p̄positio p̄ticularis negatiua nō est vera. ¶ Itē arguit̄ ista vltima cōclusio signatis illis duobus p̄dictoriis mentalibus. p̄dictorium. a. p̄positionis est verum et non contradictorium. a. p̄positionis est verum. et sit. a. ista affirmatiua. et p̄ q. a. est falsum. q. a. nō posset esse verum. et etiā illa est falsa q. se falsificat. s. ista nō contradictorium. a. p̄positionis est verum. et sit ista. b. q. si. b. est verum. et. b. est contradictoriū. a. igitur contradictorium. a. est verum. et ex alia parte non contradictorium. a. est verum igitur et c. ¶ Item si non contradictorium. a. est verum. igitur nullum contradictorium. a. est verum tenet consequentia ab vno equipolenti ad aliud. et sequitur nullum contradictorium. a. est verum. et. b. est contradictorium. a. igitur. b. non est verum. ¶ Item si non cōtradictorium. a. est verum nullum verum est contradictorium. a. tenet consequentia a conuersa ad conuertentes. Et arguitur sic ex cōsequente. nullum verum est contradictorium. a. et. b. est contradictorium. a. igitur. b. non ē verum. tenet p̄na in festino. ¶ Itē data ista positione sequitur q. iste nō p̄dicat̄. ois ppō est falsa. et nō ois ppō est falsa. q. ista. ois p̄positio est falsa significat oēm ppōnez esse falsam. et hanc esse veraz demonstrata illamet. ista aut̄ nō ois ppō est falsa significat nō oēs ppōnem esse falsam. et hanc esse veram ipsa met demonstrata. sed iste copulatiue nō contradictorie significant ois p̄positio est falsa. et hec est vera ista vniuersali affirmatiua demonstrata. et non ois p̄positio est falsa. et hec ē vera p̄ticulari ista negatiua demonstrata. et iste

due copulatiue significant ois sicut iste due cathegorice. igitur iste due nō p̄dictorie significant. ¶ Item ista positione data q. ois p̄positio ponit aliquid. q. ois ppō ponit se esse veram. quod sequi patet aduertenti oia verba illius positionis. p̄ns tñ est falsum. q. nec principaliter. nec consequentine. ois p̄positio significat se ipsam esse veram. ¶ Item defecti p̄tōdes ille super quibus fundatur opinio nō sunt bone. quia qualitercūq. significat ista homo est asinus. est sicut omne quod potuit ē iam fuit. et omne quod potuit intelligi est. et fauendo etiā eorum intentioni que non est bona. non qualitercūq. significat ista adas fit it est. sicut non qualitercūq. significat ista antichristus erit. est sed qualitercūq. significat erit et ita est dicendum de istis negatiuis chymera nō est. antichristus nō fuit. tragelaphus seu hircoceruus non potest esse. et sic de aliis. ¶ Itē ex ista positione sequitur q. non si omnis p̄positio p̄ticularis est falsa. aliqua p̄positio p̄ticularis est falsa. vbi tñ arguitur ab vniuersali ad suam p̄ticularem que oia. quia non sunt vera. ideo relinquenda. Acceperunt autem alii in ista materia primo q. p̄positio insolubilis est. p̄positio de qua fit intentio in aliquo certo casu. que si in eodem casu precise significet sicut eius termini cōiter pretendunt sequitur se esse veram et se esse falsam. Casus autem de insolubili est casus in quo fit mentio de aliqua propositione. que si in eodē casu significet precise sicut termini pretendunt sequitur se esse veram. et se esse falsam. Quibus datis posuerunt regulas. Et primo q. si ponatur casus de insolubili. et non ponatur q. liter istud debeat significare respondendum est ois. sicut extra tempus fuisset responsum. ut posito q. sor. dicat istam sor. dicit falsum et nullam aliam non posito alio. ista est dubitanda. scilicet sor. dicit falsum. si autem ponatur q. insolubile significet precise sicut termini pretendunt casus est reiiciendus. et non admittendus. sed si ponatur q. insolubile significet sicut termini pretendunt non ponendo precise. cōcedendum est insolubile tanquam sequens. et negandum est q. sit verum si proponitur esse verum que tria posita sunt de p̄positionibus cathegorice significantibus. Si autem ponatur p̄positio insolubilis

Tractatus

illis ad significandum copulatiue. est videndus
si cōtradictoriū sūm partis copulatiue stat cū
casu. et si sic est casus admittendus. et si nō. est
reiciendus casus. ut si ponat q̄ sor. dicat istā
sor. dicit falsum. adequate significantē sortem
dicere falsum et sortē loqui. q̄ ista nō stant si
mul sor. dicit falsum. et sor. nō loquitur. id nō ē
admittendus casus. si aut ponatur q̄ ista sor.
dicit falsum significet precise sortē dicere fal-
sum. et sor. currere admittendus est casus. et
ista ppositio est cōcedenda. et negandū est q̄
īpā sit vera. ¶ Ultimo si ponatur insolubile
significare diuincit dicit ista positio q̄ si op-
positū diuincit pōt stare cū casu negandus
est casus. ut si ponatur q̄ hec ppositio falsus
est sit quelibet ppositio adequate significans
q̄ falsum est. aut q̄ nullus deus est. casus nō
est admittendus. sed si ponat q̄ ista. falsum
est. sit oīs ppositio adeq̄te significans q̄ fal-
sum est. vel q̄ deus est admittendus est ca-
sus et neganda est ista. falsum est. cū pponit
et cōcedendū est q̄ sit vera. ¶ S3 cōtra istas
duas descriptiones arguitur. q̄ illis datis se-
quitur q̄ nulla ppositio est insolubilis sine ca-
su. p̄ns est falsum. q̄ stat nullo casu posito q̄
ista sor. dicit falsum dicat a sorte. et nulla alia
q̄ nō sit eius pars. et ista significet sortē dice-
re falsum. et nō precise platoni. Arguit enim
q̄ ista est insolubilis. q̄ illa tunc significat. si-
cut significaret si positum esset q̄ sor. diceret
istā et nullā alā significantē q̄ sor. dicit falsus
nō precise platoni. nō cōsideret. n. aliquis de
ista nisi plato. et segtur tunc q̄ nullo casu stā-
te foret ista ppositio insolubilis. et sic stat q̄
aliqua sit ppositio insolubilis de qua nulla
sit mentio in aliquo casu. Itē ista mētalis nul-
lo casu stante est ppositio insolubilis. s. oīs
ppositio est falsa. p̄s q̄ sit ppositio insolubilis
q̄ vel ista significat precise q̄ oīs ppositio
v̄lis ē falsa. vel ista significat q̄ oīs ppō ē fal-
sa. et nō precise. et semp ē insolubilis. ¶ Sed
forte dī q̄ illa mētalis nec significat precise q̄
oīs ppō est falsa nec q̄ oīs ppō ē falsa nō pre-
cise. ¶ S3 p̄tra ista est ppō mētalis. igit īpā
nō pōt abscindī a sua naturali significatiōe pri-
maria. q̄ l3 poneretur q̄ termini mentales
ad placitū significent. nō tñ sic possunt signifi-
ficare q̄ relinquāt suā primariā significatio-
nē. q̄ similitudo naturalis q̄drati in mēte tua

nunq̄ est similitudo trianguli. aut circuli v̄ecō-
tra. ¶ Cōtra secundā regulā sūtius positiōis
etiā arguitur. q̄ ista data. sequitur p̄mo q̄
aliqua est ppositio categorica vera. q̄ non
pōt habere contradictoriū īpā sic adequate si-
gnificante sicut īpā significat. ¶ Itē q̄ nulla p-
positio insolubilis significat principaliter ali-
quo mō ex primaria sua significatiōe. ¶ Itē
q̄. a. et b. sunt ppositiones. a. vera et b. fal-
sa. et per solā distantiam. b. definit. a. esse p-
positio. et tunc sequitur q̄ stat in casu q̄ tale
cōplexū falsus ē in mēte sor. nō sit ppō q̄ cō-
clones sunt false. ¶ S3 arguit p̄m dī sic. q̄ po-
nat q̄ ista sit ī mēte sortis. aliq̄ ppositio non
est falsa. adequate significans q̄ aliq̄ ppositio
nō est falsa. et tūc ista ppō est vera. et huic nō
pōt assignari cōtradictoriū sic significanti. q̄
si sic. tunc contradictoriū sic significanti. q̄
tuo contradictorio modo significans. s. oīs p-
positio est falsa. significans adequate q̄ om-
nis ppō ē falsa et tunc corumpatur prima il-
la sola remanente mentali. s. omnis ppositio
est falsa. et sequitur q̄ ista est insolubilis. et
cum ista mentalis non possit plus. nec minus
significare q̄ prius et sit naturalis intentio. et
ppositio illa est insolubilis. igitur aliqua p-
positio insolubilis significat precise sicut eius
termini p̄tēdūt. q̄ repugnat regule. ¶ Se-
cunda conclusio arguitur. q̄ cum hec men-
talis. hoc est falsum se īpā demonstrata sūm
positionem non significet principaliter q̄ hoc
est falsum. quia īpā foret vera ut segtur ex
positione. nec potest assignari qualiter hec p̄n-
cipaliter significet. q̄ nec deum. esse. neq̄ te
esse et. Tamen hec p̄mo non soluit diffi-
cultatem insolubilitatis. sed nouam et imper-
tinentem insolubilitatis difficultatem ponit.
ponit enim ppositiones significare et nescit
qualiter. q̄ ip̄met obligans nescit qualiter p-
positiones sibi significant. Alia conclusio eti-
am sequitur. q̄ ponatur q̄ ista sit in mēte
sor. falsum est. per quam sor. principaliter ap-
prehendat qd falsum est. et nō sit alia ppo-
sitiō falsa in rerum natura. nisi ista. homo est
asinus. de qua tu solum consideres nesciente
sor. et tunc ponatur q̄ tu destrues istam fal-
sam. et patet q̄ ista falsum est in mēte sor. nō
manet plus ppositio. quia si maneret ppo-
sitiō cum sor. per istam non apprehendat ali-

De insolubilibus

ter q̄ ante apprehendebat. vt pono. sequitur
q̄ aliqua ppositio insolubilis significaret pre
cise sicut eius termini p̄tendūt. ideo sequitur
q̄ ista nō remanet. pp̄o. vel saltē segtur q̄ tu
eris rome. et istā pp̄onem destruens. facies
soz. cr̄item in anglia aliter intelligere p̄ illam
falsum est q̄ ante intelligebat per eādē. Ista
ppositio in vno miranda videtur. q̄ cum in
uentas insolubilitum difficultates debeat sol
uere illis relictis notias facit nec ipsamet scit
verum insolubilia faciat impossibilia vel con
tingentia. ¶ Item ista regula data segtur q̄
in mēte est ppositio plures. et q̄ termini mē
tales sunt equoci equocantes. qd̄ tñ sepe ne
ganit istius opinionis inuentor. ¶ Cōtra autē
tertiā regulā istius opinionis s̄m q̄ ipse re
spondet ad insolubilia cathegorica sic arguit
q̄ ponat q̄ soz. dicat istā. falsum dī. et nō p
feratur ab aliquo alia ppositio. nisi ista aut ei
pars. que significet falsum dici. nō tñ precise
sicut illi positioni placet. et sit. e. cōtradictoriū
istius falsum dī. que ḡf. a argumētū sit ista nō
falsum dī. deinde pponit ista falsum dī. et cō
ceditur s̄m istam positionem. et vltra pponi
tur ista. hec est falsa. que ē cōceditur s̄m istaz
positionem. ¶ Sed contra. q̄ segtur hec pro
positio falsum dī principaliter significat denz
esse. igitur ista pp̄o est necessaria. p̄na est bo
na scita eē talis et c. et añs est a te dubitandū.
igitur p̄ns eius nō est a te negandū. patz p̄na
s̄m istam positionem. et añs cū toto casu est
dubitandū. igit̄ p̄ns nō est a te negandū. Itē
ista ppositio est simpliciter. igit̄ ista
nō est a te cōcedendū. ista p̄na est bona. et añs
est a te dubitandū. igit̄ p̄ns nō est a te negandū
ista oīa sunt vera p̄ hoc. q̄ est tibi dubiū an
cū toto casu ista. falsū est. significet principalit̄
deū esse vel hoīem esse aīnū. ¶ Et si forte ar
guitur cōtra p argumētum istius positionis
q̄ ista est cōcedenda falsum dī. q̄ sequēs. q̄
bene sequit̄. soz. dicit istā falsū dī q̄ significat
falsum dici. et nulla ppositio dī nisi ista v̄l ei
ps falsum dī. igitur falsum dī. nō dēet q̄ il
lud argumētū mouens istā opinionē nihil est
sicut nō segtur hec est vera. homo currit. q̄ si
gnificat soz. currere. igit̄ soz. currit. q̄ ista po
sitio nō curat inter has quo ad ppositū suū
falsum dī. falsum dici significat. et significat
falsum dici. ¶ Item cōtra terciā et scđam re

gulā arguitur simul. ponēdo q̄ soz. dicat istaz
et nullā aliā. soz. dicit falsum. que nō sit eius ps
et significet illa sicut termini p̄tendūt et nō
precise. deinde capiat hec copulatiua deus ē.
et hec copulatiua est falsa. que est insolubilis
si ponatur q̄ ipsa significet. sicut ei⁹ termini
p̄tendūt. et nō precise. ponatur igit̄ q̄ ista
significet soz. dicere falsum precise. qd̄ est pos
sibile. vt notū est. et segtur q̄ tunc ista propo
sitio insolubilis. et est vera et cōcedenda et pre
cise cathegorice significans. et q̄ ista sit ppositio
insolubilis pz. q̄ est ppositio de q̄ sit mē
tio in aliquo certo casu que si cū toto casu si
gnificaret precise. sicut eius termini p̄tendunt
segtur se esse verū et illam esse falsam. v̄l po
natur loco istius deus est. et fiat argumētum
¶ Cōtra quartā regulam af. q̄ ponatur q̄
soz. dicat istā soz. dicit falsū adequate significā
tem q̄ soz. dicit falsum. et tu curris. et nō di
cat aliā q̄ nō sit ps istius. quo posito pponit̄
ista soz. dicit falsum. qua cōcessa s̄m istam po
sitionē arguit sic. soz. dicit falsum. igit̄ soz. di
cit falsum et tu curris. p̄na pz. q̄ arguitur ab
vno cōuertibilē ad reliquum. et añs est cōce
dendū. igitur et p̄ns. et tunc vltra soz. dicit
falsum et tu curris. igit̄ tu curris tenet p̄na
iterū. et añs est concedendū. igitur et p̄ns igit̄
tur coplatum est cōcedendū. cū oppositū
stat cum casu q̄ repugnat regule siue positio
ni. Itē ponat q̄ hec pp̄o. hec pp̄o precise. ca
thegorice significans nō est vera. significet p
cise q̄ hec ppositio est cathegorice significā
et q̄ tu non differs a te. et sit. b. ista ppositio.
tūc. b. significat copulatiue. et. b. est vera. igit̄
insolubile significans copulatiue est verū. et
cōcedendū est esse verū. igit̄ et c. pz p̄na et añs
est notū. q̄. b. precise significat q̄ ista pp̄o ca
thegorice significans nō est vera. et q̄ tu non
differs a te. igit̄. b. ppositio est vera. et in isto
casu arguitur q̄ casus de insolubili est admis
tendus. quādo insolubile imponitur ad signi
ficandum copulatiue q̄ nōis oppositum copu
lati non possit stare cum casu. et arguitur q̄
insolubile est verum. quorum vtrūq̄ oppo
situm dicit positio. ¶ Item contra vltimā
regulam istius positionis arguitur. q̄ pona
tur hec omnis ppositio ē falsa precise signi
ficet. q̄ oīs ppositio est falsa. vel deus ē. quo
admisso pponitur ista oīs pp̄o est falsa. que

Tractatus

si negatur vt dicit positio. Contra. q: sequitur deus est. igitur ois ppositio est falsa vel deus ē pñā p3. q: sequitur deus est. igitur ois ppositio est falsa vel deus est. et añs est pcedendūz igit et pñs. et vltra dī. q: ois ppositio est falsa ab vno cōuertibilium ad reliquum et añs est cōcedendū. igitur et pñs. et pñs est insolubile disunctiue significās. igitur insolubile disunctiue significans est cōcedendū. ¶ Itē ponatur q: ista ppositio hec ppositio disunctiue significans est falsa. precise significet q: hec ppositio disunctiue significans est falsa vñ deus est. et p3 q: iste casus est polis et ista disunctiua est cōcedenda tanq̄ sequens. aut saltem est cōcedendū q: illa sit falsa. qd̄ positioni repugnat. ¶ Dixerūt alii in hac materia q: pars ppositionis nō supponit p tota ppositione cuius est pars. nec p cōuertibili nec pro cōtradictorio neq; p cōuertibili euz contradictorio istius. Et q: ex isto supposito hec positio ponebat rñsionē ad aliqua insolubilia. Arguit contra. q: sequitur q: nō valet hoc argumentum. ois ppositio picularis est falsa. igit aliqua ppositio picularis est falsa. q: in casu añs est verum. et pñs falsum. ponat enim q: nulla sit ppositio particularis nisi illa que ē pñs. et patet q: añs est verū. q: añs nō plus significat siue ponit s̄m istam positionem nisi q: ois ppositio particularis est falsa que nō est illa vniuersalis vel secum cōuertibilis. vel eius cōtradictoria. vel cōuertibilis cū eius cōtradictoria. et hoc est verū pñs aut ē falsus. q: significat q: aliqua ppositio particularis que nō est illud pñs picularis est falsa. ¶ Sed hñc dī forte q: nō solū pars nō p̄t supponere p toto cuius est pars aut cōuertibilis et c. sed generaliter nō p̄t supponere pro ante neq; p pñte ad illud. Et vt vno verbo apprehendam. pars nō p̄t supponere p toto cuius ē pars. neq; p ante ad totū cuius ē pars. ¶ Sed contra istā rñsionem añ. q: capiat illa ppositio tu differēs a te significās adquate te differēs a te et pponitur. hec est falsa tu differēs a te patz q: hoc est verum. quo cōcesso patz. q: ista pñā est bona tu differēs a te. igit ista est falsa tu differēs a te. Tunc sic ista pñā est bona et pñs eius est verū cuius pars supponit p ante. q: subm eius. igit p3 pñtis supponit p ante eius. ¶ Item in ista pponē-

ois ppositio est falsa subm supponit p omni su pposito eius. q: suppositio est statio termini in orōne p supposito vel suppositis p quo vel p quibus transit vis termini a quo h3 vt supponat. sed iste terminus ppositio h3 vt supponat ab isto verbo est. cuius vis transit in istū terminū indifferentē nō plus p vno supposito pñti istius termini q̄ p alio. igitur indifferentē p quolibet eius supposito supponit. Item ista est ppō. ista ppō est falsa se demonstrata. q: est oīo cōgrua. vt p3 ex grāmatica pfecta et indicatiua et c. q: si deē itanz concluditur q: ista est ppositio falsa et vltra concluditur q: subm eius p aliquo supponit. ¶ Itē hec ppō falsū ē principaliter significat falsum esse. igitur et c.

Etiam voca-

bulorū equiuocatio decipit intellectum optandum esset sine nominibus posse doceri. sed cū idē fieri nō possit prudentie est euz aliquid sis dicturus p posse te liberius expedias. et sic te a confusione eorum absolvas. Et ergo cum veruz omne ens significet. put ē terminus p̄me intentionis vel impositionis. et hoc modo oē ens est verum. et nullum falsum seu fictū. et hoc modo ois ppositio est vera ppositio et nō ficta. Ideo de hoc in presenti non curam. Sed dicemus q: duobus modis ppositio p̄t dici vera. vno modo quando verificatur non propter supposita suorum terminorum quorū suppositorum ipsa vel alia ppositio est suppositum. s. q: ppositio vera nō reddat vera ex eo q: pars eius supponat p ipsamet nec p pertinente ad ipsam. sicut hec deus. Et isto modo ille ppositiones que sunt d̄ terminis p̄me intentionis vel impositionis sūt proprie et simpliciter vere vel false. quoniam ppositio ex sua etimologia et s̄monis virtute significat idēz q: pro alio posito. et hoc modo maior pars est vera vel falsa. Alio modo dē ppositio esse vera quando verificatur pro se vel pro pertinente. et isto modo hec ppositio est vera. hoc est verum seipsa demonstrata. nō simpliciter. sed s̄m qd̄. sed est falsa pro modo. q: non verificatur. nisi pro supposito sue partis cuius ipsa est suppositum. sicut ista homo est asinus. vel ista disunctiua est fals-

De insolubilibus

demonstrata per subm tota illa disunctiva.
Sed contra istam positionem forte arguitur. quia ex illa sequitur qd ex vero sequitur falsum. quia hec consequentia est bona. hoc est falsum. igitur hoc est falsum. demonstrando utrobique consequens. et eius ans est verum. qd ans principaliter significat qd hoc est falsum. pñte demonstrato. et hoc est falsum. qd se. si significat et qd pñs nō sit verum af. qd si pñs sit verum. et ans adequate significat qd hoc est falsum. demonstrato se ipso. igitur hoc est falsum. et tamen ans est verum. igitur ex vero sequitur falsum. **I**tem ista positione data sequitur qd duo contradictoria sunt simul falsa. qd illa est falsa. hoc est falsum. hoc non est falsum. et ista etiam est falsa. hoc non est falsum. vel nō hoc est falsum. non est cura eadem demonstrata. quia sequitur. hoc non est falsum. vel non hoc est falsum. igitur nullum falsum est hoc. consequens est falsum. qd aliquid falsum est hoc. igitur duo inuicem contradictoria sunt simul falsa. **I**tem sequitur etiā qd duo contradictoria se sit vera. qd ista se sit vera hoc est verum. non hoc est verum. utrobique demonstrando illam negatiuam. qd ista negatiua vel est vera vel est falsa. si vera et suum contradictorium significat adequate qd hoc est verum illa negatiua demonstrata. igitur suus contradictorium etiam est verum. si ista est falsa hoc nō est verum. et suum contradictorium est. igitur suum contradictorium est verum. si hoc est verum. ista negatiua demonstrata. igitur ista negatiua est vera. et per consequens duo contradictoria sunt simul vera. **I**tem capiantur ista duo contradictoria. hec ppositio est necessaria. hec ppositio nō est necessaria. vñ nō hec ppositio est necessaria. si placet demonstrando negatiua ista utrobique. Et arguit qd ppositio necessaria contradicit ptingenti. aut ptingens impossibile. qd hec ppositio hec nō est necessaria. aut nō hec est necessaria. aut est necessaria. aut contingens. nō necessaria. qd illud esset contradictio. nec impossibile. quia contradictorium suum esset necessarium. qd adequate significat qd hec est necessaria. ista negatiua demonstrata. sequitur igitur cum ista sit ppositio qd ista sit contingens et suum contradictorium tñ est impossibile. **E**t fiat argumentum de illis. hec ppositio est necessaria adeq

ue significans qd hec ppositio est necessaria. et hec ppositio non est necessaria adequate significans qd hec ppositio non est necessaria. et sequitur qd predictum est. dat a illa positione. **I**tem ista positione data sequitur qd verū est falsum. qd ista hoc est falsum. seipsa demonstrata est vera fin vñm illoz membrorum. et est falsa fin aliud. vt pñ intelligenti positione. **I**tem ista positione data sequitur qd ex pñte contingenti sequitur impole. qd hec pñta est bona. si hec pñta est bona sic significando. igitur hō ē alin? demonstrando p subm antea ipsamet pñta. et isti us pñte ans est contingens. et pñs impole. igitur et. qd ans sit contingens af. qd illud ans non est imple sic significando. qd si illud ans esset impole illa pñta esset bona sic significando et ans solum sic significat. qd ista pñta est bona. igitur ans est verum. et nō necessarium. igitur contingens. et tñ consequens est falsum et impossibile. igitur et. **S**ed pro istis intellegendum est qd iste terminus verum est terminus equiuocus. et iste ppositiones omnes sunt ppositiones plures. hoc est verum. nō hoc est verum. et sic de aliis. Et ideo cū pponitur nō hoc est verum. hoc est falsum nō est fin vitiant rñsionem rñdendum. sed est respondendum qd hoc est falsum. fin primum membrum diuisionis posite et verū fin aliud. Et ita dicitur de suis contradictoriis non hoc est falsum. hoc est verum. negando qd hoc est verum primo modo diuisionis posite et concedendo qd hoc est falsum primo modo. **S**ed contra. forte arguit. qd aliqua est diffinitio. pponis vere. et quecuqz detur repugnat dictis. igitur et. **I**tem aliquis est terminus mentalis. cui subordinatur. iste terminus verum. igitur non est equiuocus. **I**tem pponitur hec mentalis. non hoc est verum. Et qd terminus mentalis nō est equiuocus. igitur rñsio nulla. **I**tem hec responsio non soluit argumentum factum de illa ppositione. non ista ppositio est necessaria. adequate significante sic demonstrata illa. non hec ppositio est necessaria. igitur responsio nulla. Sed dñ vt prius qd iste terminus verum tripliciter capi pot et dupliciter quo ad propositum. et fin illam descriptionem diligenter aduertens respondeat ad illa argumenta. **S**ed contra istam positionem arguit fortius. ponendo qd ois q

Tractatus

dicit vex ptransibit pontem. et ois qui dicit
falsus no ptransibit pontem. et q sor. dicat ista
et nullam alia que no sit pars eius. s. ego non
ptransibo pontem. sic significant. Et querit
vtru sor. ptransibit pontem aut no. si no per
transibit. et sor. dicit ista sic adequate signifi-
cant. igitur sor. dicit vex. sed ois qui dicit ve-
rum ptransibit pontem. igitur et. Io sorte d
in principio q sor. ptransibit pontem. Et
tunc arguitur sic. sor ptransibit pontem. et ois
qui ptransibit pontem dicit vex. igitur sor. di-
cit vex. et solu dicit q sor. no ptransibit pote
igitur sor. no ptransibit pontem. Item ponat
q talis sit couentio inter sor. et platone q si
sor. doceat filium platonis debeat a platone
habere centu. si filius platonis vincet prima
questionem qua vnq habebit. et vltra ponat
q interea labatur ips quousq spe sit do-
ctus. et sor. requirente pecunia habeat questi-
one cu filio pla. et no habuerit iste filius vnq
aliam questionem. Et querit an sor. debeat
habere ista pecunia vel no. Si sic igitur ipse
pdet prima qonem. et p nris sor. non dz ha-
bere ista pecuniaz. Ideo forte in principio di-
citur q sor. non dz habere istam pecuniam.
Et arguitur tunc sic sor. no dz habere ista
pecunia ex ista lite. et hoc est soluz ex eo q di-
scipulus suus vicit ista qonem. et ista est pri-
ma questio. igitur iste vicit prima questionem
et si sic. igitur sor. dz habere istas pecunias.
Item ponatur q sor. habeat duos seruos
et vtriusq manumittat sub ista conditione. q
si vnus eoz qui dz ire per via obuiabit libe-
ro. iste sit seruus et alter si obuiabit seruo sit
liber et vadant ambo. et gra argumenti obui-
ent sibi ipsis solis. Et queritur vtrum ambo
sint liberi vel ambo serui. vel vnus seruus. et
alter liber. Et pz q quocunq dato sequitur
illum esse seruum et esse libez. Ideo dicitur in
principio negando oes istos casus. primus. n.
est impossibilis. vt clarum est. secundus etia
et similes sunt impossibiles. q in eis claudunt
conditionales impossibiles. Io si ponatur ta-
lis casus q sor. precipiat platoni q plato no
obediat sibi. Et queritur vtrum plato seruet
preceptu et obediat sibi vel non. si obediat. si
bi. et ipe precipit q no obediat sibi. igitur no
obedit sibi. si no obedit sibi. et precipit sibi q
no obediat. igitur obedit sibi. Dicatur q illud

no est preceptum. neq est possibile q iste sic
precipiat. neq valet hoc argumentum sor. p-
fert ista ego precipio q no obediat mihi ade-
quate sic significantem. igitur sortes precipit
platoni q non obediat sibi. et c.

Explicit tractatus insolubiliu et p nris
tota logica magistri Petri mantuani.

Incipit subtilissimus tractatus eiusdem d
instanti.

Itemus primo natura
liter loquens
q sola forma fin se et quilibet
sui partem pot incipere et desi-

nere esse. Materia enim prima est ingeni-
ta et incorruptibilis. et no plus est fuit vel erit
de materia prima in rex natura q nunc sit.
vel minus fin tui veritatem materia aliqua d
finit esse. vt in consecratione. plus aut. vel ini-
nus aliqua est de forma ta substantiali q acci-
dentali. Sed hoc propositus no destruit. Ex
quo sequitur q si aliquod ens naturale inci-
pit vel desinit esse. ipz incipit vel desinit esse
pp eius forma substantiali que incipit vel de-
finit esse. Item accipiat q forma substan-
tialis naturaliter no pot stare in materia sine
dispositione vel dispositionibus ipam in ma-
teria conseruantibus. pz q no pot esse q sit
ignis sine aliquo gradu caliditatis vel siccita-
tis. Item petitur q agens naturale velocius
agit in parte propinquam q in parte remo-
tam. dum passus fuerit vniforme a principio
actionis ceteris paribus. Item petitur q ma-
teria pma saltu inferio: no stat sine forma sub-
stantiali sibi inherente. Ex quibz sequitur q
quelibet forma substantialis maiati produce-
di successine generabitur. saltu quo ad partes
quantitatuas. quod arguitur. capto a. igne
vniformi in omnibus suis dispositionibus. p
quas eius forma in materia cōseruatur. et ap-
proximetur agens q agat corūpendo illas
dispositiones p quas forma illius ignis in ma-
teria cōseruatur. que gra argumenti sunt. c. d
et seqt ex tertia suppone. q pus corūpet. c. d.
ad non gradu in parte magis propinqua
q in parte magis remota. et cum forma illi
ignis no possit stare sine aliquo gradu filius
dispositionis sibi cōuenientis. inducendo di-
spōsitiones contrarias sequit q prius corū-
patur forma propinqua agentis q remota. et

De instanti

quacumque parte data illius forme prius cor-
rumperetur medietas. propinquo: quod remotior.
et quod materia non potest stare sine forma substan-
tiali. sequitur quod nulla erit prima pars forme
sequentis primo producta. et per consequens si-
cut ista forma successively corrumpetur sic alia se-
quens successively generabitur. ¶ Sed forte
dicitur hinc quod argumentum non procedit aut pro-
bat universaliter. quod passum potest esse ita dif-
forme in resistantia quod agens aget eque velo-
citer et cum equali instrumento ad partem pro-
pinquam et remotam. ¶ Sed admissio isto ad-
huc procedit argumentum. quod si passum sit ita dif-
forme resistens quod ipsum non sit uniformis in quan-
titate vel qualitatibus in quas agit istud alterans
adhuc sequitur quod id passum non est sicut se to-
tum difforme resistens. non enim ita ageret id
agens in partem remotam et magis propinquam
cum sit melius applicatum partibus propinquis
bus et minus dispositum per conservationem for-
me ad unum punctum quam ad aliud. nec inter aliquod
duo puncta per totum est eque dispositum. igitur
prius incipiet forma corrumpi ad unum punctum
quam ad aliud. et ita sequens induci. ¶ Item si il-
la regula non sit vera. scilicet oppositum. et non dare
minimam ignem. qui si datur iste corrumpetur per
divisionem. et sequitur quod partes naturales illius ignis
starent sine forma. cum nec mixtum nec elemen-
tum possit stare sub tam modica quantitate per se.
¶ Ex quo sequitur quod si aliquid compositum inanimatum
generabitur ipsum successively generabitur per se. quod
tam cito precise generabitur quam cito eius forma
et precise tunc. igitur si forma alicuius compositi
generabitur successively etiam illud compositum ge-
nerabitur successively. Et ita etiam dicitur quod quolibet
forma substantialis alicuius inanimati quam aliquam cor-
rumperetur successively corrumpetur ita quod prius una
pars quam alia corrumpetur. Ex quo sequitur quod si aliquid
compositum substantiale inanimatum corrumpetur ipsum suc-
cessively corrumpetur. Ex quibus per se quod non est pos-
sibile quod aliquid erit primum instanti alicuius ignis
generandi. aut terre. aut aeris. et sic de alijs
inanimatis. nec aliquid potest esse ultimum instanti alicuius
cuius talis corrumpitur. quod nulla erit prima for-
ma generata. nec aliquid erit ultima quam corrumpetur.
Ex quo sequitur quod quilibet forma vegeta-
tiva extensa generanda vel corrumpenda suc-
cessively generabitur aut corrumpetur. per se quod aliquid
forma vegetativa extensa successively genera-

bitur. Et eadem est ratio de una et de quolibet. igitur
tur et c. per se prima et minor. sed maior arguitur. quod
ponatur quod ex a. inanimato debeat generari planta.
sic. scilicet quod materia. a. inanimata erit materia planta.
Et arguitur sic. precise sicut corrumpetur forma
substantialis. a. inanimata ita generabitur forma sub-
stantialis plante. sed successively corrumpetur
forma substantialis. a. inanimata. ex predictis igitur
successively producet forma substantialis
plante generande. per se prima et maior arguitur. quod
nec materia stabit sine forma substantiali. nec
simul erunt iste due forme in eadem materia.
quod ad generationem unius sequitur corruptio al-
terius si preecedens extensa fuerit. ¶ Ex qui-
bus per se quod non est dare primum instanti vel ulti-
mum forme generande aut corrumpende. Et se-
quitur ultra quod quilibet forma sensitiva extensa
producenda aut corrumpenda successively gene-
rabitur aut corrumpetur. per istud. quod capiat se-
men. ex quo gratia exempli dicitur generari asinus.
Et arguitur sic. precise sicut corrumpetur forma
istius seminis ita generabitur forma sen-
sitiva asini. sed successively corrumpetur forma
dati seminis ut sequitur ex secunda supposi-
tione. quod ipsum est inanimatum. igitur successively ge-
nerabitur forma asini generandi. per se prima et ma-
ior ut prius. ¶ Sed forma dicitur ad immorem quod
datum semen est animatum. Sed istud nihil est.
quod si illud semen est animatum. igitur aliquam gene-
rabitur. Et fiat argumentum de illo inanimato ex
quo generabatur illud semen sine ipsum ponatur
animatum anima sensitiva siue vegetativa. ¶ Item
quod istud semen non sit animatum potest argui. quia
ipsum est suppositivitas alimenti. nullum autem ali-
mentum immediate est animatum vel vivens. ¶ Item
multe anime erant in huiusmodi. quod procedere non placet.
¶ Ex quo per conclusionem per se quod non dabitur primum in-
stanti nec ultimum asini generandi aut corrumpendi.
per etiam quod infinite parvus asinus aliquam erit
generatus ex semine. quod infinite modica for-
ma asini aliquam erit producta in ista materia.
sed quod cito erit forma asini in ista materia ita
cito erit aliquis asinus. igitur infinite prius erit
aliquis asinus ex dato semine generatus. ¶ Ex
quibus ultra percluditur quod nulla est minima ma-
teria de cuius potentia potest educi forma asini
neque sub maiori quantitate at minori potest sta-
re forma asini quam generari. ¶ Et si forte contra
arguitur. quod omnium natura constantem certum est

Tractatus

terminis magnitudinis augmenti et decre-
menti. ut dicitur Aristoteles secundo de anima. igitur et c.
¶ Itē est dare animam carnē. ut patet primo phy-
sicoz. igitur et c. ¶ Sed ad primum quod anima per-
fecta et perfecte organisata non stant sub quocumque
modica quantitate nec sub quocumque magna.
¶ Pro secundo dicitur quod nulla est simpliter mini-
ma caro. sed bene aliqua est minima potens
resistere dato medio corrupti absque sui cor-
ruptione. Ex quibus concluditur quod non est dare
minimū formale aut materiale carnis ignis
aut alterius. ¶ Ad que prius additur quod que-
libet materia quā anima intellectiva informabit. quā
iā non informat. ipsam successive informabit. et
si aliquā informat forma humana quā aliquā
non informat ut prius unā partē istius ma-
terie definit informare quā alia. quā conclusio sic
probat. quod sicut corruptetur precedens forma
in semine aut in aliquo alio. ita precise anima hu-
mana inducenda in istā mā istius seminis in-
ducetur aut producet. sed successive corrup-
tur talis forma precedens ut est ostensum per
dicta. igitur anima humana quālibet māz quā in-
formabit quā iā non informat successive infor-
mabit. Itē si aliquā māz finem se et quodlibet
sui incipiet subito informare anima humana. Sit
grā exempli quod māz pedale quod adhuc non sit dis-
posita per susceptionem huius forme quod erit. a.
et sit. b. forma istius materie seminis pedalis
que non est adhuc disposita qualitativē finem quali-
tativē. et ponatur quod caliditas ut quattuor sit mi-
nima uniformis cum qua potest introduci forma
humana. et sit minima cum qua non potest sta-
re forma istius seminis. Et arguitur sic. ista
materia aut disponitur ab agente intrinseco
aut ab agente extrinseco. si ab agente extrin-
seco cum alterans istā materiā finem caliditatem
velocius agat in partem propinquā quā in re-
motā. sequitur quod prius erit gradus ut quat-
tuor in parte propinqua quā in parte remota
ab agente inductus. sed quod cito erit adequē in
aliqua parte gradus ut quattuor: tam cito erit
corrupta forma illius seminis in eadē parte
quod cum illa non potest stare ut positū est. igitur prius
corruptetur forma illius seminis in parte propin-
qua quā in parte remota. sed sicut ista corrup-
tio ita inducet formā humanā. igitur prius in-
ducetur forma humana in aliā parte illius ma-
terie quā in tota materia. cuius oppositū admissi-

sum est. Si autem ponatur istā māz disponi ab in-
trinseco agente ad susceptionem illius forme. vel
igitur ista materia disponet uniformiter per
totū aut difformiter sic quod una pars intensior
remissior intendat. Si secundo modo adhuc se-
quitur ut prius. quod pars intensior citius agat in
partē propinquā quā in parte remota igitur pri-
us inducet gradū ut quattuor in partē sibi pro-
pinquā quā in remotā. et per prius prius corrup-
tur forma illius seminis in data parte diffor-
mi in parte propinqua quā in remota. seu in parte
propinqua quā in remota. et sicut ista corrup-
tio ita alia inducet. igitur et c. Si vero ponatur
istā māz inducere esse uniformē. et ab intrinse-
co uniformiter alterari. adhuc sequitur opposi-
tū. quod non est possibile naturaliter aliquid ab in-
trinseco alterari. quod agens extrinseco effecti-
ue concurrat. igitur cum agens extrinseco plus ad-
juvat in una parte quā in alia prius introducet
gradus ut quattuor in una parte quā in alia. et
ista forma naturaliter corrumpet. igitur prius
corrumpet forma seminis in una parte quā in alia.
et sic prius alia inducet. igitur et c. Et sic genera-
liter potest argui de omni forma corruptenda.
¶ Secunda pars conclusionis etiam deducitur
quod forma cadaveris subito generaret. si for-
ma humano finem se. et quodlibet sui certā māz defi-
nat informare. imo sequitur quod forma cadaue-
ris subito crearet. Itē anima humana definit in-
formare māz per inductiones ab extrinseco pro-
ductas. igitur successive definit informare. tenet
prius ex dictis. quod est dare minimā idispōnem
cum quā non potest in mā permanere. ¶ Itē agens na-
turale tardius corrumpet remotū quā propin-
quū. igitur et c. Ex quā conclusionē sequitur quod nullum
dabitur primum instans in quo erit generatus
aliquis hoc ex prius dato semine. ¶ Itē ex co-
clusionē sequitur quod nullus aīe humane per creati-
onē producendū dabitur primum instans positū quod
non prius producat quā ipsa māz informabit. Et
si forte arguitur. quod non immediate post datū in-
stans hec anima producat. quod si immediate post a-
grā exempli producat. igitur immediate post. a. istas
in aliquo instanti producat. prius falsum. et prius
arguitur. quod ipsa subito producat. negat viraqz
prius. ipsa. n. sic subito producat quod nullū tps erit
aut instans anteqz producat. si aut in alia mā si
gnato simplici gradu. quod non mutet in vacuo.
sed immediate post hoc mutabitur. quod graue

De instanti

neq; nō p̄s neq; p̄ instans mutabitur.

Ed cum

s. quo est forma ignis in data mā
pducta plante. hoīs. aut aīni ⁊
p̄r neq; p̄mū instās hominis

bonis plāte vel ignis ⁊c. Scire o; etiā nūqd
alicuius aut nullius forme plāte hoīs aut al-
terius pducende sit p̄mū instās assignandū
sui esse aut vltimū i quo nō. Et ex illo pate-
bit an hoīs bouis plāte aut ignis sit dare p̄i
mū. ¶ Pro q̄ nū p̄mū accipit q̄ si aliq̄ agen-
tia agant p̄ equale t̄ps a p̄portionibus equa-
lib; ⁊ a p̄tudinib; ad agēdū neut; eoz mā-
lorē pducet effectū q̄ aliud p̄ idē t̄ps. Itē q̄
p̄ oēs motus vniformes ⁊ eā velocēs in quo
uis p̄dicamento in eqli t̄pe pducunt eāles ef-
fectus. hoc p̄ p̄ diffinitionem motus vnifor-
mis. Itē q̄ si aliquod agens pducet aliquem
effectū. ille effectus erit. p̄ quia terminus se-
quens verbū sequitur naturā verbi. Item
si a agens pducet. b. effectum. b. effectus p̄-
ducetur. igitur qd̄ pducetur erit. b. effectus.
Ex quo sequitur q̄. b. effectus erit. igitur a
p̄mo ad vltimū si aliq̄ agens pducet aliquē
effectū ille effectus erit. ¶ Quibus adiungit
q̄ nihil qd̄ pducetur p̄ius pducetur q̄ ipm
erit pductum. qd̄ arguitur. q; nihil qd̄ subi-
to pducetur p̄ius pducetur q̄ ipm erit p̄-
ductum. nec aliquid qd̄ successiue pducetur
p̄ius pducetur q̄ ipm erit pductum qd̄ ar-
guitur. q; ponatur gr̄a exempli q̄. a. q̄titas
pedalis acquireretur a sor. in hora futura que
hora erit. c. terminata ad. b. instans. Et argui-
tur sic. a. quantitas pducetur in. c. hora ante
b. ⁊ in. c. hora adequate erit pducta. igitur
non p̄ius pducetur. a. quantitas q̄ erit p̄-
ducta. p̄ p̄ia. ⁊ maior. s; minor arguitur sic
q; si. a. quantitas pducetur ex tertia supposi-
tione. a. quantitas erit. ⁊ nō erit in. b. instans
neq; aliquid eius. nec post. igitur erit ante. b.
instans. p̄ p̄ia. ⁊ ponatur aīis cū toto casu.
⁊ ex p̄te sequitur q̄. a. ante. b. erit pducta
qd̄ fuit pbandū. ¶ Forte dī nō admittendo
in casu q̄. a. quantitas nō erit in. b. dī. n. forte
q̄ si aliquid pducetur o; q̄ ipm erit in fine
postq̄ pducet. ¶ S; p̄tra id arguit. ponat
q̄. a. quantitas aut a forma pedalter extēsa ge-
nerabit in sor. in hora. ⁊ du; gnātur secunda

medietas p̄ma corrupat. t̄c p̄ q̄ ista quāti-
tas generabit seu pducet. ⁊ t̄ nō erit postq̄
pducet. vel ponat q̄ q̄n generabitur secun-
da pars p̄portionalis corrupat p̄ma. ⁊ q̄n
generabitur tertia corrupatur secunda. ⁊
sic vltra. ⁊ tunc p̄ q̄ ista quantitas generabi-
tur. ⁊ t̄ nō erit generata postq̄ generabit.
¶ Itē de motu locali ponat q̄ sor. moneat
localiter ab. a. puncto ad. b. ab eo pedaliter
distantem. ⁊ cū pertransibit secundā partem
p̄portionalē corrupatur p̄ma pertransita. ⁊
cū pertransibit tertiā corrupatur se-
cunda. ⁊ sic vltra. ⁊ patet q̄ sor. pertransibit
pedalē distantā in hora. ⁊ t̄ nō manebit in
fine hore pertransita. ¶ Sed forte p̄ his om-
nibus dicitur q̄ sor. nō acquireret istam peda-
lem distantiam aut quantitates posito q̄ ita
sit q̄ corripet p̄ partes ante partem. sicut
successiue generabit. neq; sor. p̄transibit istas
pedales distantias. q; ip̄a nō manebit in fine.
Sed cōtra istā r̄sionem arguitur. q; ponat-
ur in casu de platone consimiliter sicut posi-
tum est per omnia de sor. preter hoc q̄ quā-
titas acquisita a platone remanebit in fine au-
gmentationis. Et arguitur sic. sor. ⁊ plato p̄
totam istam horam augmentabitur ab eqli
proportionē ⁊ acitudine ad augmentatiōē
vniformiter ⁊ eque velociter vt pono. igitur
sor. ⁊ plato acquirunt eāles quāitates in
data hora. ¶ Itē sor. augebitur p̄ totam
istā horā vniformiter. aut localiter monebit
igit p̄cise t̄n acq̄ret i scda medietate q̄t̄ in
p̄ma. p̄ p̄ia p̄ scdā supponē. sed i p̄ma ac-
q̄ret semipedale q̄t̄tate aut p̄rāfibit semipe-
dale spaciū. igit i tota hora acq̄r̄z pedale q̄t̄-
tate sen pedale spaciū p̄rāfibit. Itē ista r̄si-
one data seq̄t q̄ nullū successiū erit. p̄ p̄ia
diligēt calculā. ¶ Itē ad p̄clusionē sic argu-
itur. q; si sortes augebitur in hora adequate
vniformiter tunc motus augmentatiōis quo
augebitur adequate erit in ista hora i qua au-
gebitur. ⁊ iste totalis motus erit ista totalis
quantitas quā acq̄ret. igitur ista totalis quan-
titas quam acq̄ret erit in ista hora patet cō-
sequentia ⁊ minor arguitur. quia ista quan-
tas erit illud per quod formaliter sor. auge-
bit quia erit actus augmentabilis secundum
quod augmentabile. igitur ista quantitas erit
ista augmentatio. tenet consequentia a diffi-

Tractatus

nitione ad diffinitum. vel si ista augmentatio
erit aliqd distinctum a q̄titate que acquirit̄
cū iste motus producat̄ adequate in hora
et iste motus nō erit in fine hore. igitur aliqd
tam cito erit productum q̄ cito producat̄. et
eadem rōne quodlibet successe. pducendū
igitur et c. ¶ Et quibus sequitur q̄ utrobiz
et respectu fortis et respectu platonis erit assi
gnare maximā q̄titate quā aliquis illorū
acquiret et habebit. ¶ Item ponatur q̄. a. et
.b. sint duo pedalia non colorata et q̄ per to
tam. c. horam alterabuntur vniformiter et eō
lī velocitate per equales ptes sū. a. d. e. agen
tibus. et ponat̄ ē q̄ si vtrunq̄ istorū maneret
cum aliis positis haberent albedines vt quat
tuor. sed in fine hore sit primus nō esse. e. agē
tis et patet in isto casu q̄ albedo producta. a.
d. que erit vt quattuor non erit in fine hore i
aliqua proportionē intensior q̄ albedo. pdu
cta ab. e. aut igitur iste latitudines erunt vni
formes. aut difformes. si vniformes in nulla
proportionē vna altera maior erit. q̄ tūc si re
mansisset. e. cū aliis partibus acquisisset. e.
illum excessum subito. q̄ est impossibīle.
¶ Et idem arguitur si ponatur difformes si
ne ponatur correspondere gradui medio. et p
consequens exclusiue terminari. siue ponant̄
correspondere gradibus intensissimis earum
et per p̄s inclusiue terminari. ponatur igitur
vtra q̄ simul dēinat cum .e. suum passum
.b. esse ita q̄ idē instans vtriusq̄ sit primum
nō esse. ¶ Et seq̄tur q̄ data albedo in eodez
passo aut alio nō prius producat̄ q̄ erit p
ducta. nec prius acq̄retur q̄ habebitur. et ca
sus totus est possibilis intelligenti. igitur et c.
p̄z igitur q̄ ex pte predicamētī qualitatis nō
prius producat̄ aliqd q̄ ipsum erit produ
ctum. nec ex pte predicamētī quantitatis ne
q̄ ex parte p̄dicamētī vbi. Et q̄ ḡnālter oē
succesum ita cito erit pductum sicut pduce
tur. ¶ Item dato q̄ res successe acq̄rēda
prius acq̄retur q̄ ipsa erit. seq̄t̄ in casu fore
possibile q̄ a mobile mouetur velocius. b. et
in nulla p̄portione. a. mouetur velocius. b.
¶ Itē q̄. a. alterans p totam istam horam al
terabit suū passum. et nunq̄ erit ita q̄ aliqua
est maxima velocitas qua alteratur suū pas
sum. q̄ ponatur q̄. a. alterans. b. passum in
tendat motum suū. qui sit fin caliditate quo

usq̄z habebit proportionem duplam supra. b.
p̄pter acquisitionem instrumenti puta calidi
tatis. et signetur primum instans in quo habz
caliditate et instans cum quo habeat p̄portio
nem duplam cū aliis partibus super. b. passū
et sit illa. c. caliditas. Et arguit̄ q̄ nulla ē ma
xima velocitas qua id alterans agit. p̄ tunc.
p̄z q̄. a. nō agit fin p̄portione quā nūc bz
super. b. passum suū. q̄ si agit fin istam ca
liditatem. sequitur q̄ ista caliditas successe
agit et per p̄s prius agebat. quia quicquid
agit successe prius agebat. sicut quicquid mo
uetur prius mouebatur. et nulla maior p̄por
tio infra duplam est maxima qua agit. Ideo
sequitur q̄ nulla est maxima velocitas qua
agit. Et sicut arguitur de hoc instanti. ita etiā
arguitur de quolibet. q̄ nunq̄ erit. ita q̄ ali
quid intendens motum suū agit ab aliqua
p̄portione. sic q̄ neq̄ a maiori neq̄ a minori
adequate. et per p̄s nunq̄ erit ita q̄ aliqua
sit maxima velocitas qua aliqd intēdens mo
tum suū agit. ¶ Et tunc sequitur alia cōclu
sio ibi illata. i. q̄. a. agit velocius. b. et in nulla
proportionē velocius. Signato enim primo
instanti in quo primo est proportio dupla ma
xime poterit. a. agentis supra. b. passum. q̄
tamen nō est maxima qua agit. signetur aliqd
.b. qd per idē tempus agat vniformiter. et
sequitur q̄. b. agit velocius. a. et in nulla pro
portionē velocius. a. quod super hoc fundat̄.
q̄ quicquid agit successe prius agebat.
¶ Item sequitur q̄ motum difformiter nō
posset ic̄pere moueri vniformiter aliquo gra
du vniformi intensiori q̄ sit motus quo iam
mouetur. q̄ si sic ponatur q̄ aliqd intendat
motum suū per intensiōem sue potentie
quousq̄ moueatur. d. gradu quo. d. gradu
moueatur postea vniformiter. Et arguitur
q̄ hoc nō pōt ēē. q̄ vel dabit̄ primum instans i
quo mouebit̄. d. gradu aut vltimū i quo nō
mouebit̄. d. gradu. nō primum instans in quo
mouebit̄. d. gradu. q̄ tunc nō ager maxima
p̄portione a qua pōt agere. q̄ illa potētia age
re q̄ prius nō egisset. Nec dabitur vltimū in
quo nō. q̄ tūc in illo instanti nulla foret maxia
velocitas qua ageret. Item tūc veruz esset q̄
illud intendit motum suū nec per tempus
neq̄ per instans. et q̄ illud mouebitur velo
cius q̄ iam moueatur. et in nulla p̄portione

De instanti

velotius. ¶ Ex q^o acceptis p^o p^omo posse
esse q^o aliquod successine producedū erit. q^o
in nullo instanti erit. p^o q^o stat q^o aliqua quan-
titas aut q^olitas adequate generabitur in ho-
ra q^o erit in ista hora adeq^ote. et in nullo instanti
eius intrinseco. nec post. ¶ Ex quo p^o ultra
q^o multe res erūt q^o nō sunt et postea nō erūt
quaz^o nulla incipit nec incipiet esse. et nec desi-
nit nec desinet esse. q^o v^o est de oib^o suc-
cessine producendis q^o nō manebunt postq^o
producentur. et erunt producta. Et q^o aliq^o
aial successine p^oducentur possibile ē q^o aliq^o
aial erit. q^o nō est. quod nō incipit neq^o inci-
piet esse. ¶ S^ol^o nō cumlibet ignis plante.
asini producendi et c. dabitur primū instans
aut vltimū instans. ¶ Ex quibus p^o illas re-
gulas nō ēē veras. q^o si aliquid producentur
p^o motū cuius nō erit dare primū instās erit
dare vltimū instans in quo nō. et econtra si
aliqua producentur in esse p^o motū cuius non
erit dare vltimū instans in quo nō erit dare
primū instans in quo sic. nec de desitione ve-
rum est. q^o si aliqua res erit q^o postea nō erit.
et ipsius non erit dare vltimū instans in quo
erit. erit dare primū instans in quo non erit.
neq^o est v^o q^o si aliqua res erit que postea
non erit. et illius nō erit dare primū instans
in quo non erit. erit dare vltimū instans in
quo sic. q^o multe erunt res que nō sunt et po-
stea nō erunt. et tū nec incipiunt neq^o incipiet
nec desinunt neq^o desinent. v^o p^o de quanti-
tate et qualitate successine generandis. et etiaz
successine compendis. Et si forte arguitur
contra istā responsionē. q^o ois res producen-
da p^o motū habebit esse post istum motū. et
nō prius. igitur post motū incipiet ēē. ¶ Itē
q^ocuq^o re x^oducenda data signet totū tps p^o
quod ista res erit. et totū p^o quod ista res non
erit. et seq^o q^o in instāti medio illa incipiet ēē.
Et signato maximo tpe p^o q^o ipā erit in eis
sine ipā desinet esse. q^o in eis sine vel ipā erit
et nō immediate post erit vel in illo instanti nō
erit. et immediate ante illud instans fuit. et sine
sic sine sic sequitur q^o illa res desinet esse. S^o
ad primū d^o. s. negando q^o ois res p^oduceda
p^o motū habebit esse post illū motū et nō ante
sed ois res q^o p^oducent in esse p^o aliquē motum
adeq^otu habebit esse cū illo motu p^o quē habe-
bit et p^oducent. ¶ Ad s^om argumentū et terti-

um d^o q^o nullū erit maximum tps p^o q^o illa
quantitas. aut q^olitas erit de q^o p^odicta sunt
vera. ¶ S^o p^o materia tenende sunt iste p^ochisi-
ones. et est regula prima. q^o si aliqua res erit
in aliquo instāti aīata vel māiata. simplex vel
cōposita. q^o nō est in aliquo instanti ipā incipit
vel incipiet esse. sic q^o aliquod erit primū istas
esse sui. aut vltimū in quo nō. et de tali re q^o
cunq^o nō erit dare primū instās. i quo sic erit
dare vltimū instans in quo nō. et econtra. Si
militer de primo nō esse et vltimo esse. q^o si
aliq^o res erit in aliquo instāti. q^o postea nō erit
aliquod erit primū instans in quo ista res nō
erit. aut vltimū instās in quo erit. et vbi nō sit
dare primū instās i quo nō erit. erit dare vlti-
mū instās in quo erit et econtra. ¶ Et si ar-
guat cōtra predicta. q^o illis datis seq^otur q^o ali-
qd erit ante primū instās sui esse. et q^o aliqd i-
cipiet esse postq^o fuerit. ¶ Itē q^o s^o p^o totam
istā horā augebit. et nō diminuet in aliq^o par-
te illi^o hore. et tū in nullo instāti illius hore erit
maior q^o an istud instās fuerit. ¶ S^o ad istā
p^o primū d^o q^o nihil erit in aliquo instanti an
primū instans sui esse. sed vbi aliqd erit ante
primū instās sui esse. Et p^o s^o d^o ip^o conce-
dendo intelligendo ly incipit q^ol^o in p^ocedenti
bus est oīsum. ¶ S^o iā specialius d^o q^o cu-
libet forme extēse p^oducedē i aliquo instanti
erit dare primū instās in quo ipā erit ita in-
telligendo q^o in illo instāti erit. et nō immediate
an illud instās in aliquo instāti p^oiori erit. et hoc
ē v^o rā d^o forma subāctuali q^o accīali. ¶ Ex
quo seq^o q^o cuiusq^o cōpositi habituri formaz
extēfaz in aliquo instāti erit dare primū instās
in quo erit. p^o hoc. q^o oē tale cōpositū p^oduce-
tur in esse p^o motū in cuius sine habebit esse.
de tali. n. cōposito loquimur q^o manebit post
eius p^oductionē. et tūc oē tale cōpositū hēbit
ēē in instāti termināte tale motū totale p^o quē
p^oducent et nō an in aliquo instanti. igit^o et c.
Sed de cōpositis habituris formā inextēfaz
vltimā vt sunt aīalia rōnalia dīcat. q^o nullius
hoīs dabit primū instās i quo erit. sed cuiusq^o
hoīs q^o aliq^o incipiet esse dabit vltimū i quo
nō erit. Ex q^o seq^o q^o q^olibet hō q^o incipiet ēē
an incipiet ēē q^o incipiet esse hō. saltē si vnica
forma sūctā pōnat in hoīe. Et cā est. q^o nullū
us forme humane dabit primū instans. sed
vltimū i quo nō. s^o nunq^o erit. ita q^o aliq^o hō

Tractatus

icipit eē. nec vnq̄ erit ita q̄ aīa hūana creat.
q̄. neq̄ p tps. neq̄ p instās creat. q̄ si aliq̄
erit ita q̄ aliq̄s hō incipit eē. sit grā exēpli q̄ i
b. istāti fortis incipit eē. Et arguit q̄ n. q̄ vel
in hoc instanti fortis est. tūc seq̄ q̄ nō inci
pit eē demonstrādo aīaz fortis et materiam. et
iste numerus ē fortis. igit̄ tūc. nec est vēr q̄
fortis nō ē. et imēdiate post hoc erit. q̄ nul
lus erit hō p̄mo pductus ex dato semine. et
ita de oī ente reali. Et vī in genere cōprehē
dā. dī q̄ cuiusq̄ rei alterius ab hōie. aut ab
eius forma incipientis esse dat̄ p̄mū instās.
Itē signet̄ nimia caliditas saltē vniformis cū
q̄ nō pōt stare forma dati seminis. Et arguit̄
sic. aut ita materia est vniformis. aut diffor
mis s̄m caliditate. si vniformis. cū agēs agat
velocius in p̄te p̄pinquā q̄ in remotā. seq̄tur
q̄ q̄cunq̄ p̄te data p̄pingorū agentis in istā cī
tius inducet̄ minima caliditas cū q̄ nō pōt
stare q̄ in remotiorī. si aut̄ passus istud diffor
me fuerit. aut erit sic difforme q̄ agens agat
vniformiter in illud. et eque velociter agat in
partē remotā sicut in p̄te p̄pinquā. et hoc non
pōt ptingere nisi in p̄te remotiorī sit minor
resistentia. q̄ in p̄pinquiorī. et p̄ p̄ns minor
p̄rarietas. et p̄ p̄ns plus est de simili in p̄te
remota q̄ in p̄pinquā. et in p̄te distātorī maior
caliditas est. igit̄ seq̄tur q̄ citius ad extremū
remotius illius passi p̄ quod vniformiter agat
erit minima caliditas cū qua nō poterit stare
forma illius passi. q̄ in p̄pingorū p̄te. et q̄ nul
lū erit p̄mū instans. in quo erit minima ca
lidas cū q̄ nō pōt stare forma passi ad aliq̄
punctū intrinsecū eiusdē. iō nullū erit p̄mū
instās. in quo erit aliq̄ forma substantialis se
quens introducta in māz istius passi. Et
est notandū q̄ si agens agat eque velociter i
remotū sicut in p̄pinquū. et e contra nulla ps
erit vniformis in resistentia. q̄ agens ageret
velocius in p̄te p̄pinquā q̄ remotā p̄ mē
orē applicationē agentis ad illā. si aut̄ passum
fuerit difforme sic q̄ cōtingeret agens velo
citer agere in p̄te remotā q̄ in p̄pinquā. signe
tur ps ista in quā velocissime agat. p̄p̄ minor
rē resistentiā. et p̄p̄ plus esse de fili in ista p̄te
vel si placet r̄identī signet̄ ps in quā tardissi
me nō agat. et seq̄tur q̄ cum illa sit difformis
adhuc nō dabit̄ p̄mū instans. in quo fuerit
forma sequēs introducta. Sed forte cōtra

arguitur p̄bādo q̄ in aliquo casu ē dare cer
tā māz p̄ quā s̄m se. et quodlibet sui eā p̄
mo est introducta forma subāls. q̄ ponatur
q̄ passus sit ita difforme q̄ sicut agens incipit
et agere in datū passus serius ageret ad vnū
punctū q̄ ad aliū. ita maiorē p̄positionē hēat
ad agendū ad punctū ad quē ageret tardius
vbi passus eēt vniforme q̄ ad aliū. et seq̄ q̄
in fine dati tps. p̄ q̄d ager erit vniforme sub
minimā a caliditate ubi q̄ nō poterit stare for
ma signati passi. et p̄ p̄ns dabit̄ p̄mū instas
in quo aliq̄ certa forma est pducta sic q̄ nihil
eius p̄sinit. Itē ponat̄ q̄ p̄p̄tionabiliter
sicut aliq̄s punctus est remotior ab agēte. ita
agens ad illū habeat maiorē p̄positionē. q̄ ad
illū sit minor resistentia. Et arguit̄ q̄ agens
pōt facere q̄ in fine illud passus sit vniforme
ponat̄. n. q̄ sit vniforme sub minimā calidi
tate sub q̄ nō pōt stare et seq̄ intentū. Item
ad introductionē forme pducende. nō requir̄
passus illud esse vniforme. igit̄ p̄batio conclusio
nis nulla. Itē possibile est semē alterari s̄l ab
intrinsecō et extrinsecō. igit̄ possibile est q̄ si
alteret̄ cōcurrentib⁹ simul agēte extrinsecō.
et intrinsecō q̄ aliquod erit p̄mū instans in
quo erit ista mā di posita p̄ totū p̄ susceptōe
forme. p̄bat̄ p̄ns. q̄ possibile est agens intrin
secū fore ita difforme ad agendū q̄ p̄currēte
extrinsecō oēs partes passi erunt eque cito di
spōsite s̄m forme pducende. exigentiā. Sed
ad p̄ma duo dī simul negando vtrūq̄ ca
sum. q̄ nō p̄ns. passer eē q̄ passum sit ita diffor
me q̄ agens agat in istud vniformiter vel ē
alteret̄ illud velocius i parte remota q̄ in p̄
te p̄pinquā. vī pōt p̄cedi. nō tūc est possibile q̄
proportionabiliter sicut aliq̄s punctus dat̄ pas
si plus distat ab agente. ita ad eundē punctū
agens habeat maiorē p̄positionē ad agendū
q̄ vel nullā p̄positionē haberet ad punctum
immediatū vel ad quēlibet p̄ctū intrinsecū in
finitū. p̄positionē haberet. et p̄ p̄ns cū ad quē
libet punctū intrinsecū p̄ certū tps ageret et
nō tūc in vno instāti quēlibet effectū infinitū
produceret. q̄d nō ē possibile. et q̄ nullā pro
portionē hēat ad p̄ctū immediatū repugnat
casui. q̄ ponit q̄ in fine passus totū sit vnifor
me factū ab illo alterate. Et p̄ idē secūdus ca
sus est impossibilis. Et si ponat̄ casus i bis ter
minis q̄ alterans habeat grā exēpli p̄p̄tio

De instanti

nē quadruplā ad punctū mediātū & duplā ad punctū immediātū. & sic de alijs. sic q̄ vnifor- miter. adhuc casus ille nihil pbat. q̄ citius p- nemet actio ad partē propinquiorē q̄ remo- tiorē.

Ed pro rex definitione ac-
cipiendū est pri-
mo. q̄ cuiuslibet sbe aīate vel in-
aīate vel q̄litate desinentis esse
dabit̄ vltimū instāis sic intelligē
do q̄ in dato instāti data res est. & nō immedi-
ate post illud instāis in aliquo instāti illa res
erit q̄ clāp̄ ē. q̄ alter ps cēt suū totū. ¶ Itē
scdo volumus q̄ ad variationē suē corrupti-
onē ptis alicuius forme seq̄ variatio seu cor-
ruptio illius totalis forme. sic q̄ nō plus re-
maneat. ista forma totalis. ¶ Itē tertio acci-
piē q̄ desinēte forma alicuius cōpositi esse
desinit ip̄s cōpositū ēē. sic q̄ variata forma ali-
cuius cōpositi variat̄ totale cōpositū. ex q̄b̄
seq̄ q̄ variata pte forme sbalis. vel ip̄a for-
ma subali variat̄ totū cōpositū. ¶ Itē quar-
to accipit̄ q̄ variata pte materie variat̄ tota
materia. vt prius patuit. ¶ Itē q̄nto q̄ vari-
ata mā alicuius cōpositi habētis formā extē-
sam variat̄ illud cōpositū. cuius est mā. Ex
q̄b̄ seq̄ q̄ variata pte materie aut tota mā
habente formā subalē extēsam variat̄ totum
illud cōpositū. ¶ Et si cōtra arguit̄. q̄ nihil
corrupt̄ ad corruptionē ptis eius. q̄ si sic se-
quit̄ q̄ q̄qd sufficit corrupere pte sufficit cor-
rumpere totū. p̄ns falsum. q̄ maioris potentie
est totū q̄ eius pars. Igit̄ regit̄ maior potē-
tia ad corrupendū totū q̄ eius partē. Dī q̄
maioris potentie est totū q̄ eius ps p se tñ
q̄ ps imat̄ a toto q̄stū illud totū sufficit inua-
re. ideo nō regit̄ maior pportio. aut potētia
ad corrupendū totū q̄ pte pnt incipit̄ totū.
¶ Ex quibus sequitur primo. q̄ cuiuslibet
cōpositi naturalis habentis formam exten-
sam desinentis esse datur vltimum instans.
patet ista conclusio. quia quolibet tale non po-
test desinere esse. nisi propter desinentiā for-
me substantialis eius. sed cuiuslibet forme sub-
stantialis desinentis esse datur vltimum in-
stans. igitur ēē. Vel sic arguit̄. quodlibet
tale cōpositum iam cito & precise. tunc de-
sinet esse q̄ cito & qñ desinet esse eius forma

sed quilibet forma alicuius talis cōpositi des-
nens esse sic desinit esse q̄ est aliquod eius vlti-
mum instans. q̄ ip̄a est res inaiata. Igit̄ cuius-
libet cōpositi naturalis habentis formā ex-
tensam desinentē esse datur vltimum instans.
Et q̄ vnus hō desinit esse posito q̄ vnica
aīa sit in homine & indimissibilis concludit̄ ge-
neraliter q̄ cuiuslibet rei desinentis esse da-
tur vltimum instans. Que conclusio sic argu-
itur cuiuslibet rei inanimate datur vltimum
instans. sed quilibet res desinens esse est res
inanimata. aut desinens esse propter desin-
onem esse rei inanimate. igitur sequitur q̄ cuius-
libet rei desinentis esse datur vltimum. Si
tamen ponantur respectus & relationes a su-
is fundamentis differre. ille due regule non
sunt ita generales per totam materiam. S; ad
predicamentum substantie saltem. & qua-
litate regule se extendunt. vt si ista propo-
sio. in moneris que sit falsa incipiat esse vera
tunc veritatis illius est dare vltimum instāis
in quo non est. si detur q̄ veritas illius pro-
positionis immediate. post hoc differt ab il-
la propositione. & sic est de illa tu fuisse. que
sit falsa. & incipiat esse vera. Et ita est dicen-
dum de multis alijs. Si tamen ponatur de-
cem predicamenta esse decem genera diffe-
rentia. Et quia hoc ibi disputare non debet
videatur discretum ingenium per hanc ma-
teriam transitorium qua velut via transire. &
sim exigentiam se preparat in hac materia re-
sponsurum.

Ed incidit dubi

um verum pars animalis sit ani-
mal. ¶ Istud cuius declaratione
accipitur primo q̄ omnia com-
posita naturalia habentia formas vltimas
eiusdem speciei specialissime sunt eiusdem spe-
ciei specialissime. patet quia naturaliter for-
me substantiales eiusdem speciei distribui nō
possunt in materijs diuersarum specierum
ideo tota composita sunt eiusdem speciei spe-
cialissime. ¶ Item composita naturalia po-
nuntur in specie per formas eorum vltimas.
igitur si forme sunt eiusdem speciei specialissi-
me etiā & cōposita. Itē accipiat̄ q̄ nulle due
sube non inuicē cōmunicātes i spē sunt equa-
li 4

Tractatus

lis pfectionis essentialis. Et quilibet due sbe
cōcates ad invicē in spē sunt equalis. pfectio
nis cēntialis. Quibus adhuc adiungit qd iste
terminus hō. put est de p̄dicamēto sube est
fimin⁹ absolut⁹. et spēs spālissima. Et qd⁹ se
quitur primo qd quodlibet mēbr⁹ aialis cū quo
libet mēbro eiusdē aialis est eiusdē spēi spālir
sime subalis. p³ primo de hñtibus formā ex
tensaz. q³ quodlibet tale aial h³ formā vltimā
extensaz p totū cui⁹ quelibz ps ē eiusdē spēi
cū ipa tota. q³ ipa forma extensa tā subalis q³
accēntialis est hōgenea. igit p primā supponēz
quodlibz mēbr⁹ alicuius aialis est eiusdē spēi
cū quolibet mēbro eiusdē. et pbat⁹ aīas. s. q³ i
quolibz aiali est vna forma extēsa p totū et vl
tima. q³ alr nō foret q̄titas cōtinua. cū tñ oē
aial sit corpus sicut ps arida ligni nō cōtinua
tur cū pte virente ligni. ¶ Datet ēt ista conclusio
d aialibus formā vltimā inertēsam hñtibus
et indivisibiles q³ in oībus talibus qdlibz mē
brū h³ formā vltimāz eiusdem spēi. sen can
dem numero cum altero mēbro eiusdem
aialis. et iō. os. caro. nervi et c. sē eiusdē speciei
specialissime in homine q̄uis a spiritu et san
guine. et a quolibet alio humore specificē dif
ferāt. q³ nullus istoū cōvertit⁹. aut assimilat⁹
sube alit⁹. Itē sequitur qd quolibet ps q̄titativa
aialis est eiusdē spēi spālissime cū ipso aiali. q³
quolibet talis ps q̄titativa habet formā vl
timā subalez eiusdē spēi cū toto cōposito. q³
q̄libet ps h³ eandē formā numero vltimā cū
toto. aut h³ formā extēsz. sicut et suū totū. q³
est hōgenea. igit et c. Et qbus seq⁹ qd q̄libz
ps q̄titativa alicuius cōpositi nālis est eiusdē
pfectionis cēntialis cū suo toto. p³ ista p̄sa ad
iuvāte fa supponē. ¶ Itē dato opposito cō
clusionis sequitur qd foret pole aliqd trāsire de
spēi i spēs sbalez ipō nō corrupto cū ps bonis
possit esse bos. q̄uis ponatur qd nō sit bos.
Quibus datis sequitur qd ps hoīs est hō. et ps
bonis est bos. q³ q̄libet ps q̄titativa hoīs est
eiusdem spēi spālissime cū toto hoīe. sed non
continet⁹. nisi sub tali spē spālissima subali hō
gīe q̄libet ps q̄titativa cōtinet⁹ sub illo termi
no h³ cū significet p eūdem atq³ ēt sub reali
specie cōtinet⁹ si qua sit. ¶ Itē si ps q̄titativa
hoīs nō sit hō. cum ipsa sit alicuius spēi spe
cialissime subalis. q³ quicquid est saltz p̄ticulare
in genere aliquo ē in aliqua spē spālissima eius

dem et est aliqd individū istū. sequitur qd est
alicuius alterius spēi sbalis quā humane. et
p p̄his cōposita hñta formas eiusdē spēi spe
cialissime specificē differūt. qd est p̄tra primā
suppositionē. Itē dato opposito cōclōnis seq
tur qd est dare spēs subales nō cōcantes p̄fe
ctionis eq̄lis cēntialis v³ ps bonis et bos. qd
est p̄tra fam supponē. Ideo cōcedit⁹ qd ps
hoīs est hō capiēdo illū terminū hō mēre sb
stāntialis p cōposito ex mā et aia intellectiva.
nō. n. plus q³ hoc cōplerum cōpositū ex mā
et aia intellectiva significat. verūtā talia solet
vulgus sp̄nere. de quo nō est cura. Et. n. dif
ficile cū vulgo nālia loq. capit. n. modo loquē
di tñ et nō subālter. Qdlibet igit cōpositūz
nāle est hōgeneū. q³ qdlibet cōpositū nāle su
mit eādē denoiationēz fm spēm spālissimāz
quā sumit sua ps. q³ qdlibet tale cōpositū est
eiusdē spēi spālissime cū q̄libet sui pte. et ideo
oīs hō est qd hōgeneū. h³ fm alias denoiatio
nes sit etherogeneū. et nō solū oē corpus est
hōgeneū. sed q̄libz forma extēsa. et quelz mā
Et breuiter res q̄libet corporea est hōgenea
et ipsa est eiusdē spēi spālissime cū q̄libet sui p
te q̄titativa. ¶ Et si p̄tra arguit⁹. q³ etheroge
neū est illud. cuius nō quelibet ps est eiusdēz
denoiationis cū suo toto cuius est ps. Et hō
geneū est illud cuius q̄libet ps est eiusdem de
noiātionis fil⁹ cū suo toto. igit ipole est qd hō
geneū sit etherogeneū. Dicūt qd hōgeneū est
illud cuius q̄libet ps q̄titativa est simul. aut
eiusdē denoiātionis cum suo toto. Et ethero
geneū est illud cuius q̄libz ps q̄titativa est di
nerse denoiātionis cū suo toto. Et q³ ptes q̄
titativē hoīs hñt diuersas denoiātionēz a suo
toto. q³ alia caro. alia sangūis. alia nervus. et
hñtōi. et alias denoiātionēz a suo toto sumūt
et hec denoiātionēz sūt accēntiales. ideo ē ethe
rogeneū. hñt ēt eandē denoiātionē substāntialē
cū suo toto. ideo hō est hōgeneū et etheroge
neū. qd melius p³ intelligētī vocabula greca
a qbus derivate sunt iste dictiones hōgeneū
et etherogeneū. ¶ Sed p̄tra arguit⁹. q³ si pes
hoīs est hō. igit pes hoīs est aial risibile rōa
le. p̄his falsūz. q³ nec pōt pes ridere. nec rōcī
nari. Dicūt capiēdo illos terminos rōale et
risibile p passione hoīs et dfa. cōcedēdo p̄his
et negādo p̄his illā. s. qd pes hoīs nō est rōa
lis. aut risibilis. q³ nō pōt ridere. aut rōcīnari

De instanti

ri. sic. n. capiti illi termini solū significat quātum
potentiā puta aīam ex sui nā rīus. ⁊ rōnis p
ductuā. hīcūbile autē q̄ntū hīs aīam. ex nā
sui p se vel p accēs hīntus. pducūā. qd di
co pp ptes equi hīntes formas pīales. vñ lz
cōpositum fuerit sic dispositū q nō possit ri
dere nō minus remanet nālis anime potētia
q̄ntis auferat nālis actus ex defectu alterius
requisiti. puta instri. aut alterius. q̄ntis cōce
dat q ps aīalis sit aīal. nō tñ pceditur q q̄li
bet ps for. sit for. habito q iste terminus for.
sit terminus discretus. q si aliqua ps for. sit
for. sit illa. b. ps q̄ntitatu. ¶ Et at sic for. est
pedal. sit. n. ita grā exēpli. ⁊ for. ē. b. ps igit. b
ps q̄ntitatu est pedalis. nōis falsū. q: tūc ps
esset equalis toti cuius est ps. ⁊ tenet p̄ia ex
positiōe. q: for. est terminus discretus. vt po
nit. ¶ Sed p̄ia p̄dicta forte arguit. q: si ad
variatiōē p̄is forme subālis segtur variatiō
totius cōpositi nālis segtur q nullum cōposi
tū inaiatū pōt augeri nec diminui. distingūe
do augmētatiōē ⁊ diminutiōē p̄ia rarefa
ctiōē. aut cōdēfatiōē. q: nullū tale pōt dimi
nui qn aliqua eius ps cōrūpat. aut auferat.
sed corrupta vel ablata pte nō plus diminuit
q nō plus est datū totū. Item dato igne se
mipedali q sit. b. arguit q. p. ignis nō potest
augeri deducta rarefactiōe. q: si sit pole ad
dat grā exēpli alter semipedalis ignis q sit
c. ⁊ tūc segtur. q si. b. ignis pōt augeri. q. b.
ignis est facies pedalis q sit. a. igitur. a. ignis
est. c. ⁊. b. ⁊ tū. b. est medietas istī. q: id qd
erat ante augmētatiōē iam est medietas. a.
⁊ iam. b. nō est nisi qd prius erat. igit tōtū ē
sua medietas. Itē si sit pole q aliq̄ ignis di
mīuat ponat q pedal ignis sit i onēte a quo
paulatīne auferant p̄ticle donec medietas. a
erit ablata ⁊ in occidēte posita. ⁊ segtur tunc
q qua rōne. a. est in onēte eadē rōe est in occi
dente. Ideo forte p̄cedit conclusio ad quam
deducit q nulluz inanimatus pōt augeri vl
diminui lz multa inaiata pnt rarefieri vel cō
dēfari. ¶ Sed p̄ia. q: illo dato segtur q nul
lum inaiatum pōt hīe aliā p̄ez q̄ iam ha
beat. q: dato opposito segtur q possit augeri
Ideo p̄cedit cōclusio deducta. ¶ Sed p̄ia
q: isto dato segtur q nulla plāta pōt augeri
aut diminui. q: ablata pte aut corrupta nō re
manet eadē plāta. sed q̄cto incipit auferri sen

corūpi aliqua ps forme plante definit ēē for
ma date plāte ⁊ p̄ia definit ēē plāta tota
igit ipsa nō incipit diminui q: si ipsa diminue
ret ipsa mīneret p tps. ¶ Et cōsiliū at q ipsa
nō pōt augeri. q: nō hīe pōt aliā p̄tem q̄. itā
lz. q: nulla forma. aut mā pōt hīe aliāz par
tē. itāz hīeat. q: resultās ex addito ⁊ p̄eristē
te nō est p̄eristens. forte dī buic q hīc plāta
manet eadē numero. q: maior ⁊ principalior
eius pars manet. ⁊ hoc sufficit ad hoc q ma
neat eadē numero. ¶ Sed p̄ia ponat q. a.
planta incipiat diminui si sit pole sic q incipiat
aliqua ps eius corūpi. ¶ Et at q ista planta
nō incipit diminui. nec vnq̄ diminuet. ⁊ per
nullū tps post hoc hīc manebit eadēz nume
ro. q: p nullū tps post hoc manebit. igit ⁊ c.
pbat̄ aīis illa plāta definit ēē. igit p nullū
tps post hoc ipsa manebit. ps p̄ia ⁊ aīis pro
bat. q: iam definit ēē forma illius plante. ⁊
taz cito definit ēē cōpositū. aut corpus nā
le q̄cto definit ēē aīa eius. aut forma subā
lis. q: forma est que dat ēē rei. ⁊ p̄seruat ēē
in ēē. igit iam definit ēē ista planta. ps p̄ia
⁊ mīnor. sed arguit maior q: incipit aliq̄ ps
illius forme que est res inanimata nō ēē. sed
q̄cto incipit aliqua ps alicuius forme rei in
animate nō ēē itā cito ipsa res incipit nō ēē
q: ad corruptiōē partis rei inanimate segtur
corruptiō totius. igitur incipit iam totalis
forma illius nō ēē ⁊ p̄ p̄is istud totale cōpō
situm qd est ista plāta definit ēē. Ideo cō
ceditur forte totum sicut est concedendum.
¶ Contra. q: tūc nullum animatum anima
sensitua extēsa posset augeri. aut diminui. ps
eodem argumento. q: q̄ cito pars forme ex
tēse definit ēē ita cito definit ēē ista forma tota
lis ⁊ ip̄z cōpositū cui⁹ est forma. Itē ēē p̄cedit
tur illud tanq̄ sequēs. q: nulla posset assigna
ri ratio. quare inanimata res non posset au
geri quin per eandem habentia formas extē
sas vegetatitas aut sensitivas non posset au
geri. ⁊ quecunq̄ ratio esset ad probandum
buntum posse augeri posset ēē ad ēē proban
dum istam plantam augeri. ⁊ quecunq̄ ra
tio detur. p̄similia argumenta posset addu
ci pro vegetabilibus ⁊ plantis. ¶ Sed p̄ia
id arguitur. q: sequitur ex illo q nulla planta
neq̄ aliqd aīal hīs formam extensam pos
set habere aliā partem q̄ iam habet. ⁊ tūc

Tractatus

sequitur quod nullum tale animal posset nutriri nec aliqua planta. quod si nutritio esset ipsa esset conuersio nutrimenti. aut alimenti in substantiam rei alite. sed nullum animal huius formam extensam potest habere aliam partem quam ipsa habeat. igitur nullum nutrimentum potest esse eius pars.

¶ Item illo dato sequitur quod nullum tale animal huius formam extensam potest alterari. nec localiter moueri. quod non manet per tempus. quod continue fit in tali resolutione multarum partium etc. **¶** Item huius oppositum ponit aristoteles. in primo de generatione ubi ponit augmentationem esse possibilem. et animata augeri posse. Sed ex ista responsione sequitur quod augmentatio non fit possibilis saltem in datis animalibus. ideo etc.

¶ Ad primum dicitur concedendo conclusio nes. scilicet quod nulla res potest aliam partem quam ipsa habere habere. Et ultra dicitur quod nutritio non est conuersio nutrimenti in substantiam aliter. sed si aliquid conueritur in substantiam aliter nihil conueritur. nisi materia prima nutrimenti. quod substantialis forma nutrimenti corrumpitur ideo si aliquid nutritur isto modo capto termino non ex sola materia prima nutritur. et non ex aliqua forma substantiali. aut accidentali. quod substantialis forma corrumpitur. et nullum accidens est. aut esse potest pars alienius substantie tum quod in materia illius nutrimenti non potest esse pars illius materice quam modo habet id quod ponitur nutriri. sed si nutritio est ipsa est assimilatio partis materialis nutrimenti cum in ductione forme substantialis istius speciei. cuius est forma substantialis plante. aut animalis quod per illum modum concedimus aliter. Sed cum ultra concluditur quod non esset possibile aliter quod animal alterari. aut localiter moueri negatur consequentia. et ad probationem. quod contra me fit resolutio ab animalibus. dicitur quod istud non sequitur. stat enim animatum vivere et non aliter sicut in primo instanti. in quo est generatum animal in quo instanti non nutritur illud nec resoluitur. sed admittatur cum casu quod continue fiat resolutio. ab aliqua parte illius animalis post primum instans esse eius. et sequitur quod hoc non sequitur quin multa animalia maneat per tempus. quod multe partes animalis manent quam etiam sunt animalia. sed enim admittatur quod continue in aliqua parte animalis fiat resolutio aut in

cipiat fieri. non tamen admittitur quod in qualibet parte. quod tunc istud animal finem se et quolibet sui partem quantitativam desinere esse. sequitur enim cuiuslibet partis quantitativam istius incipit aliter pars corrumpi. igitur. nulla quantitativa pars huius immediate post hoc erit. Et iterum sequitur cuiuslibet partis istius incipit aliqua pars diminui. igitur nulla pars immediate post hoc erit. Similiter cuiuslibet partis istius incipit aliqua pars augeri. igitur hoc incipit esse infinitum. sed de rarefactione et condensatione nullum tale argumentum valet. **¶** Et si arguitur quod a quolibet parte illius animalis fiat resolutio quod in quolibet parte calor naturalis agit in humidum radicale. igitur a quolibet parte eius resoluitur de ipso humido. Dicitur negando istam. quod non quilibet calefactio est sufficiens datam partem corrumpere. sed si debeat consumi pars data. propter dispositionem calorem oportet quod inducatur in istam partem minima caliditas cum qua stare non potest forma substantialis date partis que caliditas non subito produceretur a calefactante intrinseco aut extrinseco in istam partem agente. ideo proceditur quod posset localiter et qualitativam moueri. sed nihil habens formam extensam potest augeri nec aliquis est verus motus in predicamento quantitativis nisi rarefactio aut condensatio. per additionem enim partis non augetur aliquid. aut per diminutionem diminuitur. quia non manet idem per tempus in diminutione. et sic diminui non potest. aut augeri ut patet advertenti. Sed aristoteles. pro de generatione posuit animata posse proprie augeri et inanimata non posse. vulgi auribus aliter. quia bene percipitur quod ex additione semipedalis terre ad bipedalem terram deducto alio motu non est illa terra maior. sed res ultat unum maius ex illa semipedali terra et illa bipedali. et non augetur precedens terra nec sequens. nec aggregatum ex his. se in animali non fit ita preceptibilis additio. quia paulatim. et quia fit additio per intus suspensionem nutrimenti in partes formales. quia nutrimentum iuxta ponitur partibus non porosis. et ab eis assimilatur nec preexistentes particule crescent nisi rarefaciendo. Ideo finem rei veritatem licet hic non sit ita perceptibilis additio sicut alia. tamen talia animata anima extensa non augetur. sicut nec inanimata. et quicunque ratio

De instanti

facit ad probandum qd ista animata augentur potest facere etiam qd inanimata augentur Et sicut respondetur pro vna parte sic p alia vt patet calculanti materiam. ¶ Sed contra illud forte arguitur sic. quia ex illo sequitur qd nullum animatum anima inextensa potest augeri aut diminui. et per consequens nihil potest augeri vel diminui. quia nec animatum nec inanimatum. Sed forte dicitur concedendo. ¶ Pro quo clarius videndo notare debes nūqd idemitas forme sufficiat ad idemitatem compositi. cum autem non possit pars materie in habentibus formam extensam variari. quin secum varietur et forma. de illo non expedit dubitare qd variata parte materie variat totum compositum. et e contra. et modo consideram variata parte forme etc.

Abiungo in

videtur. vtrum remanente eadē forma in composito vnicam habente formam indissolubilem. et variata materia addendo vel diminuendo sit aggregatum resultans aut remanens illud in totum quod ante erat. ¶ Et arguitur qd non. quia hoc dato sequitur qd pes sortis esset caput eius et similiter qd sor. esset quelibet pars quantitativa sor. quia materia non variat idemitates numeralem. igitur cum quelibet pars quantitativa sortis habeat eandem formam substantialem vltimam cum qualibet alia parte quantitativa et etiam cum sorte sequitur qd quelibet pars quantitativa sortis est eadem cum qualibet parte quantitativa eiusdem. et sequitur qd sor. est quelibet pars quantitativa eiusdem. ¶ Item isto dato sequitur qd foret possibile qd sortes est plato. et qd sor. differt a platone consequens est impossibile. et arguitur illa consequentia. quia ponitur qd deus animas sortis infundat i. b. materiam pedalem quam materiam ista anima informet. et sic sortes homo habens istas materiam et istam animam. ponatur etiam qd deus eandem animam infundat in. c. materia bipedali quod possibile est. sicut possibile est qd eadem anima numero sit in pede et in capite et sit homo compositus ex. c. materia et ista anima plato. et arguitur qd plato est sor. quia pla. habet eandem animam numero quam h3 sor. et materia nō variat idemitatem numera-

lem. igitur plato est sor. et pedale bipedale.

¶ Et arguitur qd sor. differt a platone. qd ponatur qd sor. currat. et plato sedeat et sequitur intentum. ¶ Item potest desinere esse sor. remanente platone. igitur sor. nō est plato. ¶ Item si sor. est pla. sequitur qd quilibet pars sortis est pars platonis et e contra. Aliter si sor. h3 aliquas partes quas nō h3 plato aut e contra sortes nō est plato. qd bene sequitur sortes habet. b. partem et pla. nō igitur etc. et sequitur sortes habet. b. partem et sortes est plato. igitur plato habet. b. partem et sic de aliis. ¶ Item isto dato sequitur qd iste terminus sortes sit accedens seu terminus accidentalis. consequens falsum vt supponitur ponatur enī qd iste terminus sor. sit terminus substantialis et singularis et arguitur p̄na. qd ponatur qd sor. sit bipedalis cuius vna medietas sit. a. et diminuat̄ do. nec. a. sit sor. et arguitur sic. iste terminus sortes predicatur successine vere negative et affirmative de termino singulari supponente pro sorte. et preter subiecti corruptionem. ga vtraq; istarum erit vera preter subiecti corruptionem. hoc est sortes. hoc nō est sortes demōstrato. a. igitur iste terminus accidentalis. p3 p̄na per definitionem termini accidentalis. Et sicut arguitur de illo termino sortes. ita de oibus aliis terminis substantialibus cōibns et discretis potest argui. ¶ Item arguitur qd illa contradictoria. hoc est sortes. hoc nō est sortes. que sunt mentalia demonstrato sor. per certum tempus erunt vera. qd enim sunt contradictoria. p3 subiecta enim conuertuntur cum predicatis. cū idem demonstrat vt pono. et se alia requisita et nō significabūt aliter ille. p̄pō. nes p totū tps dādū. igitur p̄tinue se et erūt p̄ra dictoria. et vtraq; erit vā cū illa. Cōtinue enī erūt ita qd hoc est sor. demōstrato sor. et ista. p̄pō. erit sic significās hoc ē sor. igitur p̄tinue pro ista mēstra erit ista. p̄pō. vā. hoc ē sor. igitur ista erit p̄tūc vera. sed ista cōuertit̄ cū illa in mente posita. igitur aliud cōtradictoriū erit verū pro eadē mēstra. ¶ Et qd hec ouertat̄ cū illa affirmative. n. qd diminuat̄ sor. quousq; reddatur vera ista. hoc nō est sor. Et arguit̄ qd nūc in nīcē ouertant̄ fin posita et eodē modo penitus significant. sicut ante significabant. sed ante conuertebantur. igitur et nunc conuertuntur. ¶ Item isto dato sequitur qd sor. erit pe-

Tractatus

dalis in .a. instanti et pro eodem instanti erit maior: quod pedalis: quod ponatur quod fortis sit bipedalis et diminuat quousque sit pedalis. sic tamen quod in .a. instanti sit maior pedalis. Et arguitur quod fortis erit pedalis in .a. instanti. quod fortis erit hoc pedale in .a. instanti demonstrato illo pedali quod remanebit fortis. igitur fortis erit pedalis in .a. instanti. per prima. et arguitur a. quod quod erit hoc pedale in .a. instanti erit fortis. igitur fortis erit hoc pedale in .a. instanti. per prima a conuersa ad conuertentem. Et si forte dicitur quod hoc est sua pueritens quod erit hoc pedale in .a. instanti erit fortis in .a. instanti. Contra quod tunc ista non posset conuertere in unam veram albam erit nigrum in .a. instanti. quod tunc sua conuertens esset illa. quod erit nigrum in .a. instanti erit album in .a. instanti. Item ista responsio non tollit argumentum. quod ad hoc illa est vera. quod erit hoc pedale in .a. instanti erit fortis in .a. instanti. quod fortis erit fortis in .a. instanti. et fortis erit aliquid quod erit hoc pedale in .a. instanti. igitur aliquid quod erit hoc pedale in .a. instanti erit fortis in .a. instanti. Et ex casu sequitur quod fortis erit maior quam pedalis in .a. instanti. Item .a. est pedale. et immediate post instans quod est prius et bipedalis. et tamen nunquam augebitur. sed quicunque .a. erit .a. diminuetur. per quod .a. immediate post hoc erit fortis in casu posito. quod fortis immediate post hoc erit fortis et cetera. Et tunc sequitur contra quod .a. incipit esse fortis. quod in instanti quod est prius .a. non est fortis et immediate post instans quod est prius .a. erit fortis. et tamen per magnum tempus post hoc erit etiam ita quod .a. incipit esse fortis. per prima ex causa verificatione eius quod est incipere. Et per idem conclusionem per quod fortis per totam istam horam erit albus et tamen per eandem horam erit summe niger. Item sequitur quod per eandem horam fortis calefiet per quas tota frigeat. posito quod una pars calefiet per totam istam horam et alia equaliter frigeat. et quod utraque illarum medietatum aliqui erit fortis. Item sequitur possibile fore quod pars fortis est maior: forte. Item ponatur quod separetur manus fortis a forte remanente anima intellectiva in ista manu sicut erat quando erat coniuncta. quod possibile est supernaturali potentie cui sicut puenit facere quod una anima intellectiva sit in quolibet parte quantitativa fortis ita conuenit sibi facere quod eadem anima sit in manu separata vel saltem in illo

quod erat manus fortis. et eque bene potest deus facere utrumque. Quid dato sequitur quod duo homines sunt separati quorum quilibet est fortis. et sequitur quod fortis est illa manus. Et fortis non est illa manus vel saltem est illud quod erat illa manus et non est illud quod erat illa manus. per prima intelligenti. et tamen fortis est terminus discretus. Item sequitur quod quelibet pars quantitativa fortis differt a fortis. et tamen nulla potest differre a fortis. quod quilibet potest esse fortis. Item ponatur quod .a. anima. et .b. et .c. materia fuerint fortis. et .b. materia defuerit esse contra exemplum. et fortis remanserit .a. et .c. Et arguitur sic. hoc fuit fortis. quod iam non est fortis. demonstrato .a. et .b. et .c. et hoc fuit aliquid. igitur aliquid fuit fortis. quod iam non est fortis. per prima. et etiam maior quod ista non fuit fortis. demonstrando tria quorum unum iam defuit esse. Et tunc arguitur sic aliquid fuit fortis. quod iam non est fortis. et nihil nisi anima. igitur anima fuit fortis. quod iam non est fortis. et nullum anima nisi homo igitur aliquis homo fuit fortis. qui iam non est fortis. et nullus homo nisi fortis. igitur fortis fuit fortis. quod iam non est fortis. prius falsum. quod tunc sequitur quod fortis fuit fortis. et ipse non est fortis. quod est falsum. quod fortis fuit fortis. et ille est fortis. Item tamen fortis. qui fuit fortis. fuit fortis. igitur non fortis. quod non fuit fortis. Item ista dato sequitur quod aliquid per totam istam horam diminuetur et per eandem horam augebitur. ponendo quod fortis sit bipedalis cuius .a. sit unum pedale quod remanebit fortis. facta diminutione. et incipiat augeri. a pedale. non tamen tamen augendo quantum deperdet fortis. et sequitur quod .a. erit maius quam .c. quod ipsum augebitur. et sequitur quod .a. non erit maius quam .c. quod ipsum continue diminuetur quod fortis. continue diminuetur. ut pono et fortis erit .a. igitur et cetera.

Oppositum tamen arguitur sic vulgariter. quod si variata parte materie variatur compositus naturalis sequitur quod nullus est terminus discretus aut quod fortis non manebit fortis. per tempus. nec plato manebit plato. et sic de alijs. et tunc accideret deceptio hominibus. in commutationibus et distributionibus bonorum et malorum. Item quod multi fuerunt dii quorum quilibet ab altero differebat. et quod deus potest incipere esse aut desinere esse saltem per potentiam sui puncta per definitionem partis eius aut per inceptionem. Ad dubium igitur dicitur accipiendum quod ad variationem partis materie sequi

De instanti

tur variatio totius materie. Secundo quod ad variationem materie totius sequitur variatio totius compositi. Et quibus sequitur quod variata parte materie aut totali materia sequitur variatio totius compositi naturalis. Et quibus acceptis cum precedentibus sequitur generaliter quod nulla substantia potest habere aliam partem quam iam habet. et per idem nullus accidens nec aliquid aliud potest habere aliam partem quam iam habeat sicut dictum est. Ideo nec forma nec aliquid aliud potest augeri. Si enim quis absque tedio aspexerit, videbit quod tam bene sustineri poterit quod tam inanimata augentur quam animata. et tam bene ad rationes pertinentes quam ad rationes alienas habentia formam extensas potest augeri. Immo ut vere loquar hoc potest tam male sustineri quam illud. et tamen contra aristotem. est quod tam animata anima extensa non augentur quam habentia animam inextensam. quod est in homine creditur aristoteli. aliqua aliam formam inanimatam extensam nec posuisset quod in quo liber homine esset una anima indivisibilis inherens perpetua. et eterna. sed posuisset unicum intellectum in tota specie. quod per colligendo diversa dicta in diversis locis. quod aristoteli creditur nihil habere principium quod non sit habiturum finem nec aliquid habiturum finem quod non habuerit principium. ut per primo celi. Tercio autem de anima posuit intellectum humanum non corruptibile. et in secundo de anima dixit. Se paratur autem hoc ab hoc tanquam perpetuum a corruptibili. ubi formam sensitivam comparat ad intellectum eternam. et per primum non habere principium. igitur non poneret intellectum humanum nisi intellectum quem posuisset formam appropriatam toti speciei humanæ. ut colligi potest secundo et tertio de anima. ubi dicit. Remanet igitur potentia que nullius corporis est actus. Ideo non posuisset ultimam potentiam in homine fore creatam. quod nihil finem cum sit ex nihilo. ut per primo physicorum. Nec divisisset ultimam potentiam fore animam in hominibus sed intellectum. unde omnis anima est actus corporis. ut per ex definitione eius secundo de anima. nec multiplicasset homini potentias cum in unica tali possit spiritus conservari. Et hæc fuisse intentionem aristoteli colligitur ex variis passibus ab eo dictis. Et si attente per eius volumina aspexeris hoc totum credidit auctoris tertio de anima commento vigesimo primo. Ideo per placere aristoteli non

est ponendum animata habentia formam extensam inherentes posse augeri. quod est ista non est intentio aristoteli. Immo aristoteli creditur ultra intellectum appropriatum esse formam extensam in homine. cum materia inferior non sit sine forma substantiali inherente et negasset aristoteli quod anima remanet post mortem que nec esset inherens nec appropriata in illis saltem libris qui ad latios pervenerunt. sicut negasset spiritus malignos quos vulgus detractores vel septatores vel diabolos appellat. aristoteli enim per magna parte quicquid nesciuit negavit. Immo nec de anima humana nec de homine quo ad augeri vel diminui verbis suis credendum est. sicut nec de forma credimus. ¶ Sed ad primum argumentum negat primum. aliquis enim est terminus discretus ut ly forma vel plato. qui est positus ad significandum hominem. qui est compositus gratia augmenti ex a. materia et b. forma. et stat quod forma erit forma per tempus. quod qua ratio est possibile per tempus quod in aliqua parte non fiat resolutio possibile est eadem ratione quod in toto homine non fiat resolutio per tempus aliquod. ¶ Item stat hominem egrum non nutrir. et plantam etiam non nutrir. tam quo ad se quam quo ad partes. quod stat plantam esse in magno frigore et nec crescere nec resolui. igitur per illud stat istud quod tam premissum est. Et cum arguitur quod esset deceptio in commutationibus et distributionibus bonorum et malorum. quod non puniret qui peccasset nec premiaret qui meruisset dicitur quod secundum iustitiam commutativam vel distributivam aut secundum catholicam veritatem spectandum est ad animam. quod omnis actio composita pervenit ab illa et non ad materiam a qua nihil pervenit. Ideo si anima cum b. materia peccavit et tunc erat fortes iste homo qui erat compositus ex illa materia et ex illa forma. non oportet quod ista anima puniatur cum ista materia sed sufficit quod ista anima cum quis materia puniatur. ¶ Itaque et catholica veritas non fundatur in materia. cum enim deus filius tres naturas in se continet. scilicet verbum. animam. et materiam. stat quod ille numerus qui est illa tria designat esse. sicut stat quod numerus qui est deus et hoc instans designat esse et incipiat esse. Ideo possibile est quod christus secundum partem materiam et secundum formam homo designat esse. Talis autem disputatio non est dicenda apud vulgum quod non potest subtilitates que sunt ultra consuetudinem speculari. Si vero non stent ista oportet conclusiones illas ante oppositum saltem preedere quam intellectus non bene

Tractatus

cognoscat. Si vero considerat istas hic cōceptus pōtiones optime intelligit. Et pōter rōndē ad casus pōtes se aptet ad istos &c.

Ad adhuc ori

blum. Utrū sit dare pōmū in istās in quo for. erit sciēs vtiuosus aut fannus. posito q for. debeat transmutari de ignorātia in sciās. & de vitiō i virtutē. Et de egritudine in sanitatē. ¶ Et aī pōmū q non. Et aī sic. Si for. aliquā pōnem inopiat sciē. aliqd erit vltimū instās in quo nō sciet illā. qz qñcunqz for. sciet aliquaz pōnē sub aliquo gradu certe itēstōis sciet illam. sed oēm pōnem quā for. sciet sub aliquo gradu certe intensiōis prius sciet sub gradu remissiori. igitur nullū erit pōmū instans in quo sciet illā pōnem. & for. incipiet sciē illā pōnē. igit aliqd erit vltimū instās in quo nō sciet illā. ¶ Itē ista nō ē vera plato mouet. & iam nō est dare nisi vltimū instās in quo nō erit vā. igit nō est dare nisi vltimū in quo non erit scita. & si aliquando erit scita in aliquo instanti cum iam non sit scita. igitur &c.

Oppositum

tū aī. qz aliqua est pō q nō pōt incipē eē vā nisi erit aliqd istās i quo pō erit vā ut p3 de ista pōne. hoc istās ē. igit aliū talis pōt dare pōmū istās i quo sit scita ¶ Pro cuius dubii solatione primo accipit q oīs qualitas ē gradualis. p3 qz oīs qūitas ē apta qstū est de se subiectū suū terminatū intensus reddere. & nulla est in infinitū remissā. Nulla. n. pōt esse remissio infinita. ¶ Itē si aliqua nō sit gradualis sit ista mētalis noticiā. a. Sed ptra. qz. a. noticiā mētalis est gradualis. Aliqs. n. aliqn magis aliqn minus credit eādē pōnē. & q rōe vna ē itēstibilē eādē rōe qlibet mētalis. & q facit p vna fac p vtraqz & sciēs ita mīdebit p vna sicut p alia. ¶ Secūdo accipiat q nulla actio nātis pōt eē istāta nea. p3 qz itāte oīdie nāe nō pōt agēs appōrimari passio nisi successiue & nō sic q p instāti agat. ¶ Tertio accipit q latitudines ptra rōz nō pōmōz. sicut est albedis. nigredinis credulitatis. hesitatōis. n. necessario mutuo se expellūt. Stat enīz albedinem generari absqz corruptione nigredinis. & remissam credulitatem absqz formidine aliqua. p3 qz stat remissam cōsiderationem esse sup aliquo vero credito remisse absqz formidine aliq & cōtrariū cōsideratione. ¶ Quarto accipit q scia ē habile vel assensus vī sine formidine. Et opinio ē hitus vī assensus verus cū formidine. Error est assensus falsus siue sit cū formidine siue sine formidine. Ex quo sequitur q aliqs error erit scia & ecōtra aliqua scia erit error. p3 posito q remanēte assensu. a. pōntis incipiat. a. pōt eē falsa. ¶ Et ita ē pcedēdū est q scia erit opinio. & opinio error. & ecōtra. p3 qz iam aliqs assensus verus q est sine formidine pōt admisceri cū aliquo gradu hesitatōis s3 quē modum cōcedendū est q aliqua scia infinites erit error. & ecōtra. & infinites for. incipiet sciē datam. pōnem & desinet sciē eandē. ¶ Ex qbus acceptis sequitur primo q nō est dare pōmū instans aut vltimū instans alicuius noticie sensitine. puta vīdēdo. tactū. onis. & hūmōi. qz oīs talis qualitas est gradualis per primā suppositionem. & nulla talis potest subito acquiri p sedam. igit nullus ē primus gradus vīdēdo aut vltimū. ¶ Ex quo sequitur vltra q oīs noticiā sensitua sit ex pcepti stenti cognitione sensitua. ¶ Item sequitur q nullus est primus cōceptus in mēte generat qz quocūqz dato prius fuit cōceptus seu noticiā incōplexa remissior. ¶ Itē sequitur q ē dare vltimū instans nō esse opinionis scitis vel platonis & pōmū nō esse. posito q scia desinat esse p admixtionē hesitationis ut posito q for. credat firmiter celū moueri & p aliqs euidentias ad oppositū factas generet formidō in mēte for. ita q for. nō credat tam firmiter qz modo credit. sed cū hesitatōe. & tūc p3 ppositū. ¶ Uī est aduertēdū q tripliciter pōt aliqs transmutari de sciētē i nō sciētē. & ecōtra. ¶ Idōt. n. aliqs errare & habere assensus falsū de pōne cōtingenti. que eo sic credente inclinat esse vera. & tūc datur pōmū vel vltimū affirmatiue vel negat ue. tā quo ad definitionē qz quo ad inceptionē sūm q. pōp de q est assensus incipit vel desinit esse vera. Et ita est de transmutatione ab errante in scientē manente assensu re pmutata. ¶ Idōt ēt aliqs transmutari de nō scientē in scientē. & de scientē in nō scientē p remissionē perrari admixti cū assensu. ut posito q for. opinet celū moueri. & credat qz

De instanti

lū moueri cū hesitatione ⁊ remittat illa hesi-
tatio vsq; ad nō gradū. remanēte assensu. ⁊
p3 tūc q; erit dare p3mū instās in quo iste as-
sensus erit scia ⁊ in quo for. erit sciens. ⁊ idēz
instās erit p3mū nō esse opinionis for. qd
erit p3mū instās istius scie. Istūq; enīz isto
modo dat p3mū vel vltimū signate opinio-
nis. cū nō datur p3mū vel vltimū hesitationis
cōmixte. Istō ē aliquis trāsmutari a nō sciē-
te in scientem abq; signate rei mutatione. vlt
hesitationis remissione. Istō. n. aliq; nullam
habere credulitatē de. b. ppōne vera ⁊ inci-
pere a nō gradu credere ppōne. p aliquā eni-
dentia incipitē a nō gradu mouere ipsū ad
assensum. b. ppōnis. Et isto mō nō erit assi-
gnare p3mū instās in quo for. erit sciēs. b.
ppōnem. sed vltimū in quo nō. Nec p illū
modū est dare p3mū instās in quo ppō sei-
tur nec vltimū in quo scit ppō quo ad defi-
nitiōē. Ex quo p3 q; nō oē p3mū instās i quo
sciūtur p3misse vlt ahs alicuius p3ie denotatē
a ly si. vel igit. ⁊ c. fate esse bonē est p3mū in-
stās in quo scit conclusio eiusdē p3ie. q; p3m-
git nullū forē p3mū instās in quo sciūtur
p3misse sicut terito modo. Et ē ptingit ali-
qd esse p3mū instās in quo sciūtur p3misse
vt p3 scōo modo. Et nullū est p3mū instās i
quo sciūtur conclusio. q; nulla forte est euidētia
ad ptem p3mū respectu conclusionis in p3mū
p3o sed respectu p3mū aliquid est euidētia
ad p3mū p3mū. Item pole satis est hoc in
p3mū dyalēncis. q; pole est q; p3mū fit scita
esse bona ⁊ ahs fit scitū. ⁊ p3mū nō scitū ab eo-
dem. Qd p3mū multipliciter cōtingere. vel q;
ahs fit intellectū ⁊ p3mū nō. vt posito q; ahs fit
latinū. p3mū vero grecū. ⁊ credas istā p3mū
esse bonā sicut qlibet nostrum credit multas
ppōnes grecas aut p3mū forte bonas. ⁊ ipa-
rum nullam intelligit. vel q; forte creditur q;
ex vero sequat falsū. Et tūc stat q; data cō-
sequētia fit scita esse bona ab illo a quo antee-
dens est scitū ⁊ p3mū nescitū. q; putat ipsūz
esse falsū. Istō p3mū esse q; ahs fit scitū ⁊
p3mū fit scita esse bona ⁊ repugnet p3mū sciri. si
cut est verū de tali oīs ppōitio scita ē affir-
matua. scitū nulla ppōitio scita est negati-
ua. ⁊ de tali hoc nō scit. igit hoc nō scit de
monstrando vtrūq; p3mū. p3mū enīz sciri nō
p3mū q; vlt sit. vñ est aliq; ppōitio vera q;

a nullo sciri p3mū. sicut ista bec ppōitio nō scit
eadē demonstrata. imo aliqua est ppōitio
q; uam tu potes scire. ⁊ deus nō potest scire il-
lam. vt ista bec nō scit a deo ipa demōstra-
ta. Sed contra istud q; sensus exterior non
immutat integre prius a suo toto per se q; a
sua parte arguitur. q; ex illo sequitur q; sen-
sus exterior nō prius sentit totū p se q; par-
tem p se enīz est pars. p3mū falsū. q; posito
aut signato instanti in quo for. incipiat p se vi-
dere. a. totū sequitur q; in eodē instanti in-
cipiat videre per se aliquam partem totius. ⁊
si sic sequitur q; immediate post illud videbit. a
esse diuisibile in duas partes. aut plures. ⁊
per p3mū immediate post illud instās vide-
bit vtrūq; illarū medietatū p se. tenet p3mū
q; nō p3mū aliquid videri diuisibile nisi saltē videat
diuisibile in duas medietates aut i ptes equa-
les suis medietatibus. Et ex illo concluditur
q; si videt medietatem p se. videt medietates
mediatas. ⁊ sic vltra. ⁊ per p3mū quamlibet
p3mū q; sit illius illius p se videbit. qd est im-
possibile. Sed hūc dī q; nullus sensus ex-
terior p3mū aliquid per se. a. pnt distinguē
ab alio. q; sensus exterior non ponit p3mū
nec differentia iter aliq;. Sed sensus cōis est
ponens dīam inter res diuersas ⁊ p3mū
Et si fiat argumētū de sensu cōi vtrūz prius
sentiat totū per se q; eius partē. dicit q; sic. I3
nō prius imutetur a toto q; a parte. Et si ar-
guitur q; respectu sensus cōis aliquid apparet
nō diuisibile. dī q; p3mū nō est incoēueniēs. licz
difficilis esset experētia. in hoc argumētūz va-
let sentit totū per se. igit sentit aliqua ei? ps
per se pnt ps eius. ⁊ ex pte sensus exterioris
qui nō p3mū nisi singulare est verū q; sensus
exterior nō sentit prius totū p se imutatur
q; ei? ptem imutatur. alr. n. aliqd forē in
sensatū ⁊ ē sensibile qd p se imutaret sensūz
a ppōitioē cōlūtat. ideo incipēs sentire to-
tū p se incipit sentire ptem p se sicut nihil p3mū
prius incipere esse q; fuisse. Sed pro con-
ceptum ordine iterūz scias q; intellectus pri-
us concipit rem conceptu singulari incom-
plexo vago confuso. ⁊ non circumstantia-
to. quia aliter esset processus in infinitum in
cognitionibus vel conceptibus. Exinde vero
eandē cōceptu trāscēdente. ⁊ p ordine descen-
dit. ⁊ vltimo cōceptu cōceptu singulari de

Tractatus

terminato. nec aliter intelligendus est. Arist. primo physicoꝝ ⁊ primo posteriorꝝ cū suis equocationibꝫ. de vli ⁊ singulari. q: pꝛario mō vñ illis terminis in dictis locis siue verba intelligant de toto integrali ⁊ eius pte. siue d toto vli ⁊ eiꝫ pte siue d minus vniuersali in eadem linea. q: pꝛius intelligimus rē sub conceptu magis vniuersali qꝫ minus vniuersali. ¶ Qd tñ illud qd supradictū est sit vꝑꝫ. q: latitudo hesitationis ⁊ credulitatis non mutuo se expellunt. arguitur. q: possibile est for. assentire per. b. c. euidentias huic propositioni celū mouetur. q sit. a. ⁊ habere. d. euidentia in cōtrarium. nō tñ ita forte sicut. b. vel. c. Quo dato for. opinatur celum moueri ponatur igitur q incipiat. d. euidentia remitti ⁊ hesitatio ab ea producta consumi. ⁊ for. diuertatur ⁊ obliuiscatur. d. euidentie remanētibus. c. ⁊ b. euidentijs non intensis. ¶ Dona tur enim q for. non firmiter aduertat. sed potius remittatur in consideratione. ⁊ sequitur q remittatur hesitatio non remissa credulitate. Ex quo pꝫ q nō oīs credulitas sine hesitatione est scientia que non est pars alicuius alterius. ¶ Itē possibile est for. oppinari celum moueri per. b. c. euidentias ⁊ per. d. ad aliam partem oppositam. ⁊ q incipiat forte remitti in aduertentia donec erit totaliter oblitus. ⁊ patet q simul remittetur credulitas cum hesitatione. aliter enim for. nō posset remitti in aduertentia aut hesitatione vsqꝫ ad nō gradum. sicut igitur intensa credulitas remittitur ita ⁊ hesitatio. ⁊ e contra. ¶ Itē pōt incipere generari albedo absqꝫ hoc q incipiat consumi nigredo. vt pꝫ in mixto ex elementis immediate generato. igitur ⁊ c. Sed pro ordine sensationum ⁊ intellectionū habendo intelligendum est q si for. non sentiat nec intelligat qui aliquñ sentiet ⁊ intelliget incomplexe ⁊ complexe affirmatiue ⁊ negatiue assentiet ⁊ dissentiet pꝫ per tps sentiet qꝫ intelliget. q: oīs noticia exterior. puta auditio. visio ⁊ c. successiue generabitur. ⁊ aliquñ tam modica sensatio erit generata q ipsa nō sufficiet multiplicare species suas ab organo sensus exterioris vsqꝫ ad organū sensus interioris. aliter tota sensatio foret infinite potentie si quelibet pars eius per se ad tantam distantiam sufficeret multiplicare species suas. ideo si for. nec

sentit nec intelligit ⁊ sentiet ⁊ intelliget pꝫ per tempus sentiet qꝫ intelliget. ⁊ pꝫ sentiet incomplexe qꝫ complexe. q: pꝫ per sensum exteriorē qꝫ per sensum interiorē. sꝫ sensus exterior non percipit complexē affirmatiue vel negatiue. q: sensus exterior non percipit nisi fin q imminatur a sensibili exteriori. sed nullum est sensibile exterior aptū natum generare in organo exteriori actum cōponendi aut diuidendi. igitur ⁊ c. pꝫ etiam for. intelligit incomplexe qꝫ complexe. ⁊ pꝫ affirmatiue qꝫ negatiue. ⁊ pꝫ assentiet qꝫ dissentiet. q: propositio si qua pꝫ erit concepta a forte erit affirmatiua de hoc verbo ē secundo adiacente ab eo credita absqꝫ alia euidentia. aliter enim esset processus in infinitum in euidentijs. sed intellectus nulli propositio nō affirmatiue vel negatiue dissentiet. nisi propter aliquam euidentiam vel propter aliquas euidentias ad vnam vel ad vtrāqꝫ partē cōprehensas inequales. ¶ Et consimiliter dicendum est de transmutatione de virtuoso in vitiōsum definitione. Ex quo pꝫ q nulla res succellina pōt incipere esse nec aliqua desinere esse quam ponitur distinguā permanente. nullum enim tempus immediate post hoc erit nec aliquod immediate ante hoc fuit. nec ē possibile q aliquatiter velociter vel tarde incipiat aut desinat aliquid moueri. qñis sit possibile q incipiat esse aliquis motus. ⁊ incipiat aliquid in infinitum tarde moueri. hec oīa patent per hoc. q: quocumqꝫ successiue futuro signato nulla erit pꝫ pars eius. ¶ Sꝫ forte contra istud superius dictum arguitur. s. q si moueri. est rē alī se habere qꝫ pꝫ ⁊ c. Et arguitur sic. ponatur aīam for. ad sciam alterari. ⁊ for. ab alijs motibꝫ quiescere. ⁊ sequitur q for. fin se ⁊ quālibet sui partē qñtatiuam alteratur. data ista diffinitione. quia quelibet pars quantitatiua for. aliter se hꝫ pꝫ per tps. aut saltem sic se habebit p signatum tps. q: quelibet pꝫ quantitatiua for. continue habebit aliquid de qualitate qd pꝫ non habuit. ¶ Sꝫ forte d: in isto casu q aīa for. nō alterat in manu aut in pede. sꝫ solū in corde. Sed pꝫ oīa in pede recipit scīaz ⁊ continue recipiet p tps. igitur alteratur ⁊ alterabitur pꝫ in pede. igitur pes continue aliter se habebit for. maliter. q: quicqꝫ in

Dei instanti

beret partem inhereret toti adequate vel non adequate. et tunc iste pes non mouetur. ¶ Sed forte dicitur in isto casu quod quilibet pars quantitativa forte mouetur. Sed contra per idem utraque manus mouetur si una eius pars localiter mouetur. et si aliqua pars quantitativa forte localiter mouetur quilibet eius pars mouetur. ¶ Sed forte dicitur negando primum. Dicitur enim forte quod quibus anima moueatur in una manu quiescit tamen in alia. Sed contra. quod illa anima nihil potest recipere in aliqua parte quantitativa quin id in qualibet recipiat in qua fuerit ideo si motus localis sit subiective in anima existente in una manu. idem est subiective in pede. igitur non sequitur ibi cum ipsa ibi alteretur. Quod si conceditur arguitur motus localis est in pede aut alteratio. igitur pes mouetur. ¶ Item quocumque motu mouetur pars alicuius mouetur totum cuius est pars. idem eodem motu mouetur pes quo mouetur pars eius. Item si anima mouetur in pede motu locali. igitur anima mutat locum in pede vel ubi prius fuit. Item signetur mixtum nunc generatum quod nunc. an hoc fuerit. cuius materia nunc aliter erat et immediate an hoc alterabatur. et sequitur quod illud mixtum nunc primo mouetur. quod in eo est motus. quod medietas siue pars eius mouetur. puta pars materialis igitur illud mixtum mouetur. quod an non mouebatur. pars quod an non erat igitur moueri non est aliter se habere quam prius. ¶ Item motus et tempus non differunt a rebus permanentibus. idem est. quod si sic sequitur quod aliquis est motus qui non est successivus prius falsus et an primum. de motu signato per certo instanti in forma quo ad subiectum differenter mouetur quo ad tempus. et sequitur quod quodlibet quod mouetur localiter habet in se accessum infinitum per quia motu aliquo finem se et quodlibet sui mouetur de quod est in eo. igitur mouetur motus in eo extensus. Item sequitur quod extensus est subiective in non extenso et indivisibile. quod motus localis est subiective in anima. ¶ Item ad primum limitando illam descriptionem. et dicitur quod si moueri debet. ipsum debet rem alter se habere intrinsece formaliter per tempus quam prius finem se vel saltem finem aliquid sui parte. puta est pars illius. et tunc procedunt ille conclusiones. si in aliqua parte quantitativa forte anima forte mouetur ipsa mouetur in quolibet eius parte. quod iste motus successivus reperitur ubique illa est. et in quocumque parte illa sit etiam est quodlibet eius accessus immo mota anima in aliqua parte in nulla parte quiescit. et mouetur ipsa motu localiter et motu alterationis in pede habet non localiter forte mouetur quatenus est eius pars. et idem non requiritur quod mouetur finem in pede. idem pars quod non sequitur motus localis est in isto composito. igitur hoc compositum mouetur localiter et non quocumque motu mouetur aliqua pars alicuius compositi mouetur ipsum compositum. quod forte compositum non mouetur. Et per hoc pars ratio ad illud quod arguitur. de mixto. Admissum. casu gratia argumenti procedit quod istud non mouetur. et tunc plusquam eius medium mouetur vel saltem medium posito quod illud mixtum habeat formam extensam. tunc finem rei veritate non est possibile quod hoc mixtum sic sit quod non prius fuerit naturaliter loquendo. Item signato aliquo certo mixto quod nunc primo sit. conceditur quod istud mouetur et ante mouebatur. ipsum. n. ante fuit habet non per tempus nec per instantem. et non sequitur. nunc primo hoc mixtum est. igitur non ante hoc fuit. sed sequitur quod non immediate ante instantem quod est prius in aliquo instanti priori fuit. et conceditur quod aliquid generandum erit ante primum instantem esse sui et incipiet esse postquam fuit. et erit postquam desinet esse ad istum intellectum terminum. ¶ Ad aliud quod tempus et motus non differunt a rebus permanentibus. dicitur quod motus localis quilibet differt a re que mouebitur et si similiter tempus. et tunc non sequuntur conclusiones ille. quod motus localis nec mouetur nec moueri potest. cum motum debeat esse idem sub utroque terminum. nec pro aliquo instanti est extensus aliquis motus adequate per aliquid subiectum.

Ad adhuc

quid aliqua distantia predicamentalis possit naturaliter incipere acquiri vel haberi. sic quod finem se et quodlibet sui vel eius deest primum aut ultimum in quo non verbi gratia. namque aliqua albedo. aut aliqua quantitas. aut aliquid spacium possit naturaliter incipere pertransiri aut acquiri. et arguitur quod sic. quod ponatur quod sint duo corpora bene terga polita et non perpendicularia perfecte plana se tangentia. quod eque distanter incipiant eleuari. et sit a. ac circumdant ista duo corpora. et b. sit distantia quod est a. circumferentia versus ad centrum per tota semidiametri alicuius istorum corporum. Et arguitur sic. b. spacium incipit pertransiri ab a. aere.

Tractatus

Oppositum tñ arguit. q. om-
ne qd pōt nāstiter
produci tñ successiue pōt. pducī productione
naturalī. Cūstly. n. naturalis transmutati-
onis natura est principiū 7 nō mutationis in

stantaneæ. ¶ Sed ad primū dī premittendo
primū qd qcyd ptransit partē alicuius ptran
sit totū cuius est pars. ⁊ q̄cunq; velocitate mo
uet pars alicuius quod mouet localiter tāta
velocitate mouet totū cuius ē pars. ¶ Et si
forte dī qd ista accep̄ta repugnāt ante dictis
qz nīlīl mouetur. qz nec tps nec motus ē vt
assignatū est supra. Dī qd est fugere difficul
tatem. argumenta. n. nō perunt istā difficul
tē verū tēpus sit. sed ponunt illud gfa argu
menti vt illa difficultas quā exigunt ondat̄ur
facilius. ¶ Tertiū si oīo cōtrariet̄ ridēs ⁊ nō
lit ista admittere ponat̄. de futuro aut de pre
terito ⁊ veniet tandē ad illud ad qd intendi
mus puenire. Quibus positis conceditur du
bsum. s. qd aliqua distantia pōt incipere acq
ri. ⁊ conceditur in dato casu qd aer circumstans
subito ptransibit istud spaciū. sic intelligendo
qd nullum tempus vel instans erit post hoc
anteq; ptransibit datū semidiametrum. Et
quis a. aer circumstans immediate post hoc p
transibit istū semidiametrum. nullus tñ aer sz
se ⁊ qdlibet sui immediate post hoc pertransi
bit. sed immediate post hoc infinita velocitate
mouebitur aliqua pars ⁊ etiam totalis aer cir
cundans. qz quacunq; velocitate mouebitur
pars alicuius qd mouebitur tanta velocitate
mouebitur ipm totū. ¶ Sed forte contra il
lud arguitur. qz illo dato seq̄t qd ab agēte fi
nito. ⁊ ppositione finita. pueniret velocitas in
finita ⁊ ecōtra. possumus. n. imaginari d nō
virtuoso in virtuosum aliquē transmutari p
intensionē dispositionis repugnantis dato vi
tio. vt dato qd fortes intēperatus debeat trās
mutari ad temperantiam per successiuā d
perditionem illius virtū. ⁊ per successiuā acq
sitionē dispōs repugnantis p quā disponat̄
appetitus sensitivus vel intellectus ad perse
ctā tēperantiam. ⁊ patet qd si fuerit facta ta
lis transmutatio erit dare primū instans in
quo fortes erit virtuosus. qz erit dare primū
instans in quo nō erit aliquid de ista disposi
tione virtuti repugnāte. q̄dū. n. dispōnī vir
tuose est admittā dispō cōtraria apta inclina
re appetitū de se in malū nō ē ista dispō vir
tua. sed pūentia aut p̄fenerātia aut hīc oī. vt
videri pōt septimo ethicor. Alio nō pōt fie
ri cōtasmutatio nō de virtuoso in virtuosum
absq; deperditione alicui⁹ dispōnōis repugnā

De instanti

tis virtuti ut posito qd for. ita nulla mala dis-
pōne habeat in appetitu sensitivo vel intelle-
ctivo. et incipiat p bonā p̄suetudinē et bonas
operationes generari vna dispō virtuosā in
appetitu sensitivo vel intellectu formā. Et se-
quitur qd nō est dare prīmū instans in quo
erit generata virtus. qz quicūqz erit bona di-
spōitio sine dispōne cōtraria rectificāss appe-
titū ad recte intelligendū vel eligendū est in
eodem appetitu virtus. Isto igitur modo
nō dat prīmū nec vltimū instans virtutis in
for. sed primo modo dat vtrūqz. ¶ Sed cō-
tra illud forte arguit. qz oīs virtus est de dif-
ficili mobili. igit nō infinite remissa est aliq
virtus cui? oppositū sequitur ex dictis. ¶ Itē
sequitur qd possibile foret virtuosū ēē virtuo-
sum. qz for. nō dicto pōt fieri tēperatus per
depōitionē intēperantie vel dispōis repu-
gnantis. ponat igit qd ita fiat remanente for.
pūillāmo. et seqt gra exēpli. qd i. a. istāti erit
for. virtuosus. qz erit tēperatus. itē p̄a a spē
ad genus. et in eodē instāti for. erit pūillāni-
mus igit virtuosus. p̄a p̄z ut prius. ¶ Sed
ad prīmū dī qd oīs virtus est de difficili mobi-
lis. qz omne finite difficile est facile. idē p̄ istas
differentias facile et difficile non differunt ha-
bitus et dispositio. Et conceditur illo modo
qd in infinitū remissa dispositio ē virtus. et ta-
men quilibet virtus est de difficili mobilis.
Verumtamen si alr capiat ille terminus vir-
tus ut significet dispositionē nō cōmixtā re-
pugnantī dispositioni rectificatiū appetitus
sub certo gradu intensam et firmam vel vl-
tra certū gradū. tunc dabitur prīmū instans
in quo sic vel vltimū in quo non. fin variam
termini significatiōē. si enī dispositio sine cō-
trario intensa ultra. c. gradum quēcūqz sit il-
la sit virtus et non aliqua sub. c. gradu nec ci-
tra tunc dabit vltimū instans in quo non erit
virtuosus. Si vero nominet virtus disposi-
tio sine contrario suo sub. c. et ultra. c. et non
citra dabitur primum vel vltimū instans.
¶ Sed prius modus ē virtus. iste autē est sensibilior
et isto modo virtus est de difficili mobilis se-
sibiliter. et isto modo dispositio differt ab ha-
bitu sic capto termino. ¶ Sed ad secundum
dicat qd sine p̄tradictione cōcedendū est vir-
tuosū ēē virtuosū. nec isti termini p̄trarie op-

ponuntur virtus et vitiū. qz mediū nō oppo-
nitur extremis p̄trarie. qz p̄traria sūt que sub
eodē genere posita a se inuicē maxime distāt
sed mediū nō maxime distat ab extremis. itē
quedlibet vitiū alicui vitiū est cōtrariū. ut itē
militas est cōtraria audacie iter que duo ex-
trema vitiōsa est mediū virtus que est forti-
tudo. Sed hec materia nō est presentis specu-
latiōis. ¶ Et si itē arguit p̄tra. qz impossibile
est qd album vel nigrū naturaliter sit punicēū
vel alurgū. igitur per idē nō pōt esse qd virtus
osum sit vitiōsū. dicat qd nō valet consequen-
tia. qz albedo et nigredo sunt species specia-
lissime. et etiā rubedo. et nō quilibet color est
medius inter duo p̄p̄ta extremā sicut queli-
bet virtus. Sed de sanitate et egritudine scito
primo quas res significant. Lapiatur igitur
ille terminus sanitas prout significat idē qd
dispositio corporis viuētis a qua operatio na-
turalis puenit vel est apta prouenire nō lesa
Egritudo autē est dispositio corporis viuē-
tis a qua operatio lesa puenit. et qz nullū est
dare prīmū instans leisionis. qz nulla est mini-
ma lelio. idē dat vltimū nō esse egritudinis et
vltimū instans est sanitatis. et prīmū est eius
posito qd transiuntē ab ergo in sanū. sed si i-
ciperet ēē aīal alr esset. qd vero nulla sit mini-
ma lelio. patet qz vel ista foret lelio in cōplexi-
onibus aut in numero vel in vnitāte vel incō-
tinuitate. nō incōplexionibus nec etiā in alijs
ut patet. ¶ Verūtamen egritudinem alr dif-
finit medicus dicens. qd egritudo est disposi-
tio a qua operatio prouenit vel est apta pro-
uenire sensibilibiter lesa. et ponit neutralitatem
esse dispōne a qz puenit operatio insensibilibiter
lesa. et tūc dī ut prius qd est dare prīmū et vl-
timū instans sanitatis. sed dat prīmū nō esse
neutralitatis. et vltimū esse. qz datur vltimū
nō esse egritudinis quo ad inceptiōē quam
immediate antecessit neutralitas. Sed econtra
egritudinis datur prīmū nō esse. qz datur vl-
timū tā sanitatis qz neutralitatis. Sed cōtra
istud forte arguit. qz dato illo seqt qd sanum
sit egrū et egritudo sit sanitas. ¶ Itē seqt qd
aliq sit remississima sanitas. et etiā seqt qd lati-
tudo sanitatis terminet inclusiuē in extremo
remissiori. p̄is falsis. et arguit p̄a. quia ali-
qs est remississimus gradus sanitatis. et ille
gradus non est in latitudine neutralitatis aut

Tractatus

egritudinis. igitur est in latitudine sanitatis. igitur latitudo sanitatis illum includit et nullum remissio. Sed ad primum procedit quod sanitas in completionem est egrum in numero vel stat sic esse. Pro aliis stude.

Anquid autem

n res successiva incipiat vel desinat esse. Dicemus accipientes primo quod si tempus est ipsum est quantitas continua. Secundo quod si tempus est quelibet pars temporis est. et omnes partes alicuius temporis sunt tamen collectivae quod divisivae. et nulla est que non sit. nec alique sunt que non sint. quod si aliqua vel alique partes sunt tunc aliqua vel alique sunt. et nulla vel nulle sunt quod illa vel ille sint. igitur quelibet pars temporis est et etiam omnes partes temporis sunt. Tercio accipit quod si motus est ipsum est aliqua res aliter se habere quam prius formaliter et intrinsece per tempus. Ex quibus sequitur quod nihil potest in instanti moveri. nec motus potest esse in instanti. quod intelligimus indivisibile. quod sequitur hoc motus non movetur in instanti. igitur hoc habet se formaliter et intrinsece per tempus aliter quam prius in instanti. Ex eodem prius istas propositiones non valere. sortes se habet aliter quam prius. igitur sortes movetur. sortes immediate post instans quod est presentis movebitur et immediate ante instans quod est presentis movebatur. igitur sortes movetur. prius posito quod sortes non moveatur localiter. et quod immediate ante instans quod prius movebatur localiter. Quibus assumptis est concludendum quod si tempus est puta hora nulla pars eius definit esse. quia si aliquod tempus est sit. a. hora in cuius medio sumus. et fuerit lapsa medietas. b. et erit medietas. a. c. et tunc sit. a. hora sit. et b. non sit. tunc aliquid est compositum ex aliquibus quorum nullum est aut neutrum quia. a. est. b. c. collectivae. et nec. b. est nec. c. est. Et sequitur quod quando erit tempus tam divinum aliqua eius pars erit. data positione. quo dato sequitur quod nihil erit prius altero. nec aliquid fuit altero prius. Item sequitur quod quicquid unquam erit erit immediate post hoc. ita quod ipsum fuit. et sequitur tunc quod nihil incipit esse nec de finit esse. Item et quicquid fuit per infinitum tempus fuit. et quicquid erit per infinitum tem-

pus erit. que omnia sunt impossibilia. Item si aliquod tempus sit ut. a. hora nulla eius pars definit esse. quia si. a. hora sit. sumus ut prius in medio instanti. et si nulla pars eius definit esse et c. igitur tunc adhuc. b. est. consequentia patet. per illam positionem. concedit enim consequens. similiter concedit quod. b. est et quod. c. est. Sed contra istam positionem sic arguitur. quia ex illa sequitur talia argumenta valere. a. fuit. igitur. a. est. ponit enim quod si aliquid fuit ipsum est. et similiter si aliquid erit. Ex quibus sequitur quod si aliqua propositio erit vera illa est vera. et si aliqua fuit vera ipsa est tamen vera. Ex quibus sequitur quod si antichristus erit ipse fuit. et si adam fuit ipse erit non potest enim poni antecedens alicuius talium consequentiarum verum et consequens falsum. Item sequitur quod necessarium contradicit necessario aut contingens impossibile quia ex positione sequitur quod necessarium sit contingens. Item sequitur quod antichristus contingenter est. et necessario est. quia veritas pars illius copulative est vera. sine obligatione. igitur est concedenda in hac materia. et antecedens sequitur ex assumptis. ideo concluditur quod de tempore aut de motu quos solemus res successivas ponere finem rei veritatem nihil habemus preter instans. et sic intelligendo quidam ex antiquis philosophis intellexerunt. Ideo secundum rei veritatem nihil habemus de preterito nec de futuro. ubi tamen materia difficultatem non erigit de esse temporis concedimus quod motus est et tempus. propter brevisloquium et conceptus nostros facilius exprimere. et secundum istum modum vulgarem locuti sunt multi de tempore. quorum auctoritates sunt intelligende et retorquende ad verbum de preterito aut de futuro. Et ulterius dicitur quod quodlibet successivum est in mensura sibi. Ideo conceditur quod per quodlibet instanti intrinsece certum incipit moveri et definit moveri. et ita consequenter respondetur ad hanc dubitationem sicut ostensum est supra de rerum inceptione et consequens falsum. Et arguitur consequentia. quia signa tota toto motu quo movebatur aer iter ista corpora gratia argumentum erit horalis. Arguitur quod iste motus erit infinite velox. quod latitudo huius motus terminabit ad gradum infinitum. et si exclusi-

De instanti

ne. Igitur inclusive. patet consequenter. et primo: quia latitudo motus positivus contra. derata non terminatur exclusive versus gradum summum ut ostenditur infra. **¶** Item si datus aer pertransibit illud spacium aut instantaneum aut successive. non primo modo nec secundo modo quia tunc velocitas infinita foret successiva. et duraret per tempus et solum spacium finitum pertransiretur per eam. et tunc sequitur quod latitudo finis ita motus et latitudo infinita per equale tempus durantes eadem gradum correspondere possunt. **¶** Item huius oppositum dicunt Aristoteles. et Averroes. in secundo de anima. **¶** Sed ad primum de procedendo quod ab agente finitum et latitudine proportionis finita perveniet ista velocitas infinita. Infinita tamen modica resistentiā habebit aliquid per aeris ad movendum. et erit resistentiā in illo motu duplici de causa. primo quia illa duo corpora immediate post hoc per infinitum modicum distabunt. id non erit aer tam tenuis. et parvus qui immediate post hoc finis se et quodlibet sui posset ingredi. id cuiuslibet aeri immediate post hoc erit resistentiā extrinseca. Aer cuius am de se appetit esse primus. et una pars alteri resistit. et pars precedens resistit sequenti. et quia nulla erit prima qui movebitur finis se. et quodlibet sui. id quodlibet movebitur cum sua resistentiā. Et est imaginandum in ista materia sicut in tali casu in quo ponitur quod esset pedale spacium divisum in partes proportionales proportionem duplicatam. Et ad primum punctum prime partis proportionales essent infinita mobilia quorum primus inciperet moveri aliquantulum velociter. et secundum in duplo velocius. et sic ultra. et ponatur quod primum mobile motu suo pertransibit a spacium unum movetur in medietate hore. et sequitur quod quodlibet istorum mobiliū ipse transibit istud spacium posito quod primum pertransibit in prima parte proportionali. et secundum in secunda. et tertium in tertia. et sic ultra. id quodlibet aliorum pertransibit id spacium et in infinitum modico tempore pertransibit aliquid istorum id spacium. nullum enim istorum mobiliū movebitur infinita velocitate. Et si omnes iste velocitates essent invicem complicate facerent latitudinem infinitam intensivam. Et si contra in hora sequente divisa in partes proportionales minoribus terminatis versus non incipiant ordinem permutato ita quod id quod fuit primum esset ultimum. et secundum in pertransiendo esset penul-

timū. et sic ultra immediate post hoc erit pertransitum hoc spacium. sed a nullo mobili erit pertransitum hoc spacium. ita penitus imaginandum est de aere existente inter duo corpora pedali distantia quorum unum de quibus equidistanter descendere ad contactum alterius. **¶** Diviso. n. illo aere medio in partes proportionales. minoribus versus corpus quiescens inferius terminatis et exeundo cedit prima pars condensando forte sequentem. et secunda contra argumentum si pertransiendo distantiam usque alteram finis se et quodlibet sui. et conformiter tertia. et sic ultra. et sequitur quod infinite velociter transibitur aliquis aer aliquis in exeundo finis se et quodlibet sui. et contra fiet. si ista corpora elevariuntur eque distante ut positum est de alijs mobilibus infinitis. Et per hoc de ad aliud argumentum quod potest fieri de aere et de aqua quod tractis. et bene planis qui debeant dividi transversaliter per aliquod dividens planum quod si superficie dividet et separet. b. medietatem aeris. a. c. medietate deductis alijs motibus a divisione ista. vel consequentibus ad ista. p. n. in illo casu quod dabitur primum in quo distabit. b. aer. a. c. Et erit illud instans in quo erit finis superficie inter. b. et c. et in illo casu erit concedendum quod infinita velocitate vel velocitate infinita saltem movebitur tam c. q. d. Et sicut hic erit dare primum instans in quo istud spacium erit pertransitum ita in priori casu. scilicet in elevatione unius corporis ab alio dabitur ultimum in quo non erit istud spacium pertransitum. quia non prius pertransibitur pars quae totum est. Et sicut iam est risum de aere intercepto inter duo corpora dura applicata eque distantia ita dicendum est de parte ignis aut aque aut gutte qui aliquis in infinitum siccabitur aut subtilisabitur et in elementum converteretur. Et ita de de gravi mutato in vacuo quod non dabitur primum instans in quo mutatur grave simplex ad missum casu contra argumentum. sed ultimum in quo non. quia nunquam in aliquo instanti mutabitur aliquid in vacuo et non datur primum instans in quo mutatum in vacuo est in termino ad quem quavis etiam successive moveretur grave sue nature dimissum in casu et mixtum successive moveretur. **¶** Sed forte contra hoc arguitur. quia sequitur quod aliqua erit velocitas infinita ad quem in hora. quod concedendum est sed non per qualem partem illius hore. **¶** Sed adhuc concluditur

Tractatus

q^d aliqua referit q^d nec p^r t^rps nec p^r instans erit
nec etiā p^rmanens nec successiva. q^d mutatio
q^d mutabit^r graue in vacuo. et in na^o in
stanti erit. postq^d nō dabit^r p^rimū mutans in
quo illud mutabit^r. et illud nec mutabit^r per
t^rps nec p^r instans. ¶ Itē d^r de virtute sermⁱ
nis cōcedendo istud. Sed forte adhuc argui
tur q^d corpus duz nō pōt applicari duro sic
q^d ipm tangat vtroq^{ue} manēte duro et appli
cando ipā p^r modū iā dictū. q^d si sic seq^r q^d so
ret possibile p^rfecte sphericū tāgere planū. p^ris
falsum. q^d vel tāgeret punctualiter aut sup^rfi
cialiter. aut corporaliter. nō vltimo mō. quia
cēt penetratio corpōz p^r se exīitum. nec scdo
mō. q^d illud sphericū nō foret p^rfecte sphericū.
nā si vtroq^{ue} existente altero p^rfecte spherico al
tero p^rfecte plano foret p^rtactus sup^rfacialis ab
eodē centro punctuali ad circūferentiā nō so
rent oēs linee cōles. p^ris est impossibile. vel tri
angulus rectilincus haberet tres angulos in
e. quales duobus rectis. q^d est contra tertiā
regulā p^rimi euclidis. p^ris p^ria. de tribus line
is ductis a dato centro illius sup^rfaciei sphericē
ad tria puncta partis contacte. s. ad punctum
mediū et ad puncta extrema illius quarum
media foret minor. q^d maior. angulo opponi
tur maior latius. Et si iste tres linee conce
duntur equales sequitur secunda pars. quia
causabūt angulos rectos super plano. ¶ Et
arguitur q^d nō tangit ipm in puncto. q^d a.
sphericū distat. a. b. plano. igitur. a. sphericū nō
tangit. b. planū. p^ris p^ria. et arguitur a^ris. quia
quelibet pars. a. sphericē distat. a. b. plano igit
tur. et ē. arguitur a^ris q^d inter quālibet partē
a. sphericē et b. planū cadit aliqua distantia. igit
tur et ē. ¶ Item si aliqua pars a. sphericē tan
git. b. planū sequitur q^d immediata erit aliqua
pars a. sphericē in. b. plano. igitur aliqua pars
est sine medio inter. a. et b. consequens falsū
q^d quolibet est cum medio. ¶ Vel sic argui
tur. et breui^r si. a. tangit. b. igitur. a. et b. sunt
immediata. p^ris falsum. q^d a. et b. sunt cū ma
gno medio mediata. ¶ Itē ponat^r ad imagi
nationē q^d gescēte aere q^d iā est circa. a. speri
cū. et b. planū s^rm se. et q^dlibz sui definat a. speri
cū et ē. Sic arguit^r sic. Al^r iste aut est p^rfora
tus s^rm istā p^rte aut nō. si nō sit p^rforatus. seq
tur q^d nō tangebāt. a. sphericā. b. planū. q^d aer
est cōtinuus s^rm istā partē. ¶ Nulla. n. pars ē

diuisa ab aliā. si aut sit p^rforatus tūc lātēra di
stant. et p^ris. a. sup^rfacialiter tangebāt. b. q^d
ē impossibile. ¶ Itē ponat^r q^d datū sphericū au
geat ipō tū manente p^rfecte spherico cum alijs
ibi positis. ¶ Et arguitur tūc sic. Circūse
rentia maior circuli minus curuat^r q^d circūse
rentia minoris circuli. et minus distat a re
cto. tūc arguitur sic iⁿ infinitū modicū distat
aliq^s punctus a sphericū ab aliquo puncto. b.
plani. et a. datū sphericū immediate post hoc
augebitur. igit^r immediate post hoc tanget. a.
plus q^d in vno puncto. vel minore^r illud spe
ricū. Et arguit^r q^d nō immediate post hoc tan
get. q^d tanget minus q^d iā tangat. ¶ Sed p^r
istis intelligendū est q^d nullū corpus potest
e. angere aliud corpus s^rm se et q^dlibet sui. nī
si penetratur ab isto corpore vel sit pars isti^r
corporis. vñ q^d ps date forme. tangit. a. mā
q^d illa forma penetrat. q^dlibz etiā corpus quālibz
p^rte quātitatū sui tāgit. et iō i. corp^ribz quoz
vñ ē total^r extra aliud nō ē. possibilis talis
tactus corpore. tū ē possibilis tactus sup^rfaci
alis vel punctualis sic intelligēdo q^d ē possibile
vñ corpus eē alteri immediatū s^rm aliquā su
p^rfaciē. ita q^d sup^rfacies vnus alteri sup^rfaciei cō
tignat s^rm planū. tactus etiā punctualis est
possibilis quonēscūq^{ue} duo corpora aut sup
facies due sic appropinquant. ita q^d punctus
vnus sine medio ē ad punctū alterius talēz
exītib^r ambobus i. plano. vñ loquēdo de ta
ctu nālī vt distinguē p^rta tāgere q^d ē sentire.
Ad hoc q^d duo corpora se tāgāt sufficit q^d in
ter pūctū vni^r. et aliq^{ue} pūctū alterius nō sit
interceptibile aliq^{ue} mediū nō mutato aliquo
istoz vel q^d nulla sit minima linea aut distan
tia p^r quā distat adeq^{ue} ps vni^r a p^rte alteri^r.
¶ Capiendo aut tāgere p^r sentire possibile ē
q^d organū tactus tāgat obiectū ab eo distās.
¶ Ex q^{bus} p^ris. q^d a. in casu posito tangit. b.
et tangit totum. b. et tamen nullam partem
s^rm se et q^dlibz sui tangit. nec aliquam super
ficiem. tangit. q^d illud non requiritur ad hoc
q^d a. tangat. b. tangit tamen. a. magnā par
tem superficiei. b. et magnā partem. b.
q^d quicquid tangit partem alienius tangit to
tum cuius est pars. Sicut qui videt partē ali
cuius rei videt totam illam rem cuius est ps
tamen. a. tangit. b. solum in puncto adequa
te. ¶ Et per hoc dicitur ad secundū negādo

De infantis

poris q se cñtis. Et qñs poneret palmas
 pte ppositionalē rarefieri vsus. b. cōdēfando
 sequētes gescēte extrema supficie grā argu-
 mēti qñs ista pñū foret ppingo. b. qñ laz sit.
 sed nulla imediata. id nō seqt in infinitū mo-
 diū distat aliq ps alba. a. b. et imediata post
 hoc erit qñbet ps alba. ppingo: qñ sit tā. igit
 imediata post instans qd est pñs. b. tāget ali-
 quā pte albā ipsius. a. d. igit q qñs id spe-
 ricū augeret i infinitū si fieri possit. nunqñ tñ
 a. tanget istud planum. nisi in puncto adeqte
 qñs nō possit manere spertū ipso facto infi-
 nito. Et. n. cōtradictio q aliq figura corpo-
 rea vel suspiciālis. vt sphaera vel circulus aut
 triangulus et hmoi sit infinita. q: ois figura
 terminus vel terminis claudit. Sic etiā si spe-
 ra diminuet in infinitū nunqñ tāget plus vel
 minus q punctū. adeqte. ¶ Uerū qñs
 aliq distātia localis possit fm se et quodlibet
 sui incipere ptransiri nō tñ est sic pcedenduz
 de lumine. aut quātitate in illis casib⁹. vñ nō
 est vñ q. qñgeat vmbra in infinitū post. q:
 vmbra nō ē nisi lumē remissuz et diminutuz
 vt dī pmo pspctine. ¶ Uerū si lumino-
 sum prius egisset p spaciū infinkū nō infinite
 intēsz opacū sibi pñctū faceret vmbra infi-
 nitā. i. p infinitū spaciū radios incidentes im-
 pediret. Et ita intelligenda est illa ppositio p
 spectina. ¶ Ipso alio d: q in illo casu nullaz
 quantatē fm se et qdlibet sui incipit istud pe-
 dale habere vel acquirere. ¶ Sed forte cōtra
 illud qd in rñsione pēsupponit arguit. s. q
 opacū iuxta luminosuz positū efficiat vmbra
 post se ipediendo radios incidentes. q: cap-
 tur luminosum pedale. cui fit iuxta positum
 opacū cubicū minus et augeat illud lumino-
 suz in prima parte ppositionali ad duplū ver-
 sus sursum ad colūnarē figuram. et in secun-
 da parte ppositionali ad quadruplū. et sic vl-
 tra. et sequit q i fine date bore nulla erit vmbra
 post illud corpus cubicū. q: infinite pro-
 pinqua illi corpori opaco erit illa parte q
 ponit esse vmbra multiplicabitur radius inadē-
 ter. q: sicut ps erit remotior. ita multiplica-
 bit radiū ppingius incidenter. ¶ Itō sequit
 q nulla vmbra in fine date bore erit post il-
 lud opacū. ¶ Itē itaq luminosum sit ita
 modice potente q ipm nō sufficiat multipli-
 care lumen post opacum. infinite enim mo-

dice potētie pōt esse luminosum. igit̃ illa pēlu
sio nō est generalit̃ vera. ¶ Sed p̃ istā dicit̃
q̃ l̃ istud luminosū. sit infinite longū nō tñ
segitur q̃ quelibet ps multiplicet radiū incidē
tē vsq̃ ppe istud corpus opacū. q̃ forsan ali
que ptes sūt tam modice potētie q̃ ad tantā
distantiā nequeūt radios multiplicare nec p̃t
esse q̃ quelibet ps agat ad tantā distantia nisi
ponat̃ q̃ quelibet ps sit potētie infinite ⁊ ha
beat in se lucē infinitā in potentia. Et si pona
tur illud admittit̃ grā argumētū. ⁊ pceditur
q̃ post illud opacū nulla est vmbra. q̃ ṽm
bra ē lumē reflexū ⁊ remissū. ibi aut̃ nō so
ret lumē remissū. sed infinite intensum ab in
finitis p̃tibus infinite potētie multiplicatū. p
positio aut̃ ista q̃ opacū iuxta positū lumino
so vmbra modo dicto efficit̃. est vera de lu
minoso finite potētie p̃ totum. ¶ Et si p̃tra
illud arguit̃ sic. pōt esse q̃ aliqd̃ tale infinite
potētie esset solum finite intensum. igit̃ pōt
esse q̃ tale lumen multiplicatum ab eo sit so
lum finite intensū. igit̃ cū nullus sit radius
simul cū alio p̃pēdiculariter incidēs ad aliq̃
punctū istius corp̃is. aliter enī parallele cō
currerēt. erit pōt q̃ post illud cubicū rema
neat totale lumen in aliqua pte remissum ⁊
reflexū. ⁊ p̃ p̃tis q̃ ibi remaneat vmbra ⁊
hoc totū est. q̃ illud agens nō agit vltra gra
dum p̃p̃iū. Sed hūc dī q̃ si luminosum
infinite potētie p̃ totū sit in medio suscepti
no luminis cū aliis p̃tibus post illud opacū
nulla erit vmbra. sed erit lumen intensum infi
nite. ¶ Et cū arguitur q̃ nō. q̃ nō agit vltra
gradū p̃p̃iū. Dicit̃ q̃ agens multipliciter
pōt agere vltra gradū p̃p̃iū. vel q̃ agit ac
tione reflexa sicut in p̃posito. Vel q̃ agit q̃
litate sp̃e differentem. sicut est generatione
sūmī coloris siue saporis generati a p̃imis q̃
litate remissis. Et in p̃posito ē est verū
q̃ agit q̃litate sp̃e differentē a qualitate agēte
q̃ lux specifice differt a lumine. tota tñ cā tā
te intensiōis est reflexio in illo casu. ¶ Item
aliqd̃ pōt agere vltra gradū p̃p̃iū istius q̃
litate quā h̃z ⁊ vniuoce puta q̃n aliqd̃ est vl
tra suā p̃p̃iā nām. sicut est de aqua calefacta
reducēte se ad frigiditatē ⁊ in sibi similē agē
te. ⁊ sicut ē hic. ita d̃ multis aliis. Ad aliā for
mā dī negando p̃elōnem. p̃supponit. n. lu
minosum includere opacū intra sp̃am actiū

tatis sue. ¶ Ad aristotē. ⁊ auerō. dī p̃imo q̃
experimētū illud de lapidibus cōp̃licatis in
aqua positis nō p̃bat. q̃ lapides illi p̃t̃ esse
humidi multiplici rōne. ¶ P̃imo forte. q̃ illi
lapides nō sūt inuicē bene cōp̃licati. Et da
to ē q̃ essent bene cōp̃licati stat ipsos eē hu
midos nō solum ad ptem cōtactam sed et ad
ptes centrales. Sicut. n. corpus pōt calefieri
ad ptes cētrales sine eius scissione ⁊ aeris me
diatione. ita cōtingit hic humiditatē generari
ad ptes intrinsecas cum humiditas eque be
ne agat sp̃ialiter sicut aliqua alia qualitas.

¶ Et cū arguitur auctoritate auerōys q̃ da
ret̃ vacuū. aut motus in instāri. Dī q̃ neu
trū sequitur. sed bene verū est q̃ aer circūstās
velocitate infinita mouebit̃ sicut p̃ius osten
debatur. Et sic nūc de ista materia sufficiat.

¶ Explicit logica subtilissimī logici magistri
Petri mantuanī accuratissimē emēdata. per
eximīū artū doctore mag̃m Joānem ma
riam Adapellum Vincētinum.

¶ Illu stris phisosophi ⁊ medici Appollina
ris Offredi cremonēsis de p̃imo ⁊ vltimo i
stanti in defensionē cōis op̃ionis aduersus
Petrum Adantuanum feliciter incipit.

Capitulum

Icemus natu

raliter ⁊c. ¶ P̃imo mag̃ notan
ter dicit̃ nāliter loquētes. q̃ sup
nālī ⁊ p̃ potētiā diuināz posset

mā s̃m se ⁊ q̃libet sui creari. sicut ē in crea
tione mūdi deus creauit s̃l mūdi māz ⁊ ei
formā sbales. Dicit̃ et s̃m se ⁊ q̃libet sui. q̃
l̃z cōpositū incipiat vl̃ desinat eē s̃m se totūz
cathegorematicē nō tñ desinat eē s̃m q̃libet
sui. q̃ nō desinat eē s̃m eius māz. cū mā nul
lo mō desinat eē. ¶ P̃dōt igit̃ argui sup̃pō sic
oē q̃d est. aut est mā aut forma subalis vl̃ ac
cidētalis aut cōpositū ex mā ⁊ forma subā
tialī. sed mā nō pōt nālī incipere vl̃ desinare
esse cū sit nālīter eterna ingenita ⁊ incorrupti
bilis. Et p̃ idē nullū cōpositū pōt s̃m q̃libz
sui incipere vel desinare esse. p̃p̃ eius materiā
sequit̃ igit̃ q̃ sola forma est h̃mōi q̃ pōt ⁊c.
¶ Argui tñ alias q̃ aliqua mā pōt desinare
esse s̃m se ⁊ q̃libet sui. Ut sit. a. mā aque in

quā successine introducitur forma ignis. et pñr
successine corūpet forma aque aut desinet eē
nā q̄ cito in aliqua pte erit forma ignis et in
alīa forma aque nō amplius erit. a. mā. q: si
sic. g. a. mā erit mā vna. et p pñs pñua qd
repugnat casui. eo qd forme erūt discontinue
lō et mā p idē af. qd s3 qdlibet sui desinet esse
q: si aliqua ps remanebit sit. b. et sequitur ex
casu qd pñs forma ignis introducet in ptez
ppinquā. b. q̄s remotā. et p pñs aliqñ in aliq
pte. b. erit forma ignis. et in alīa forma aque
et tñc fiat argumētū vt prius. Et p idem ar-
gueret qd ipsa ēt fm se et qdlibet sui incipet
esse. incipet enī esse in fine gñatōis totius for-
me ignis. et sic de qdlibet pte argueretur.
¶ Rñderet pcedēdo qd argumētū pbat s3
hoc nō est ptra intētiōez magrī. q vult qd
mā nō pōt desinere esse fm se et qdlibz sui.
sic vt nihil eius remaneat post eius desitiōē
nec sic incipere esse fm se et qdlibz sui vt nihil
eius fuerit añ eius inceptiōē aut pñuz suaz.
¶ Cōsidera pñmū eius corēlatiū. si aliqd
ens nāle incipit vel desinit esse hoc est q: ei
forma vel incipit desinit esse. ¶ Pño notanē
loqur pñtionalr. nā fm eū multa sūt hūmōi
q nō incipiūt nec desinūt esse sicut hō. vt in-
fra apparebit. ¶ Scdo p ens nāle intelligit
cōpositū ex mā et forma et sic forma subalis
vel accidētalīs nō erit ens nāle. aliqñ falsum
ēet dictū suū. q: forma nō incipit eē eo qd sua
forma incipiat esse. Veritas aut corēlatiū p3
postqz mā nō pōt incipere vel desinere esse.
¶ Alias tñ argui ptra corēlatiū. q: for. aliqñ
desinet esse et tñ eius forma subalis nūqz de-
sinet esse. tenendo aīam intellectiā a mā pos-
se separi et ppetuo pmanere. ¶ Rñdī qd d3
limitari corēlatiū. qd si aliqd ens nāle desinit
esse. hoc est q: eius forma desinit esse. aut sal-
tem separatur a mā. Et hec rñsio est vera. sed
nō ad mētem eius. ¶ Aliter rñdī qd for. non
desinit esse nec desinet. et hoc colligitur ex
verbis eius infra. eo qd ille binarius ex. a. mā
et. b. forma for. nūqz desinet eē. et ille binari
est for. ergo et c. ¶ Hec rñsio est ad mentem
eius. qd aut ille binarius non desinit nec desi-
net esse. p3 postqz tam. a. materia q̄s. b. aīa p-
petue erunt. ¶ Argui tñ alias ptra rñsionē il-
lā et pbatam qd for. desinit esse. Sinus in pñ-
mo nō esse. b. forme in. a. mā vel eius parte.

ita vt nunc. pñmo nullā prem a materie ifor-
mat. sed immediate ante hoc in aliquo instanti
informatā alīquā et arguitur sic for. in instā-
ti pñti nō est. et immediate ante hoc fuit in ali-
quo instanti. q: ille binarius immediate añ hoc
fuit in aliquo instanti. ergo for. desinit esse.
¶ Argui etiā alias qd est pole for. incipere eē
Sit nunc vltimū nō esse. b. forma in aliq par-
te a materie. et sequitur qd for. incipit esse. pba-
tur. q: for. i instāti pñti nō est et immediate post
istās pñs erit i aliquo instāti. ergo for. incipit eē
maior. p3. et minor. pbat. q: ille binarius i-
mediate. post hoc erit. demitatis a. materia
et b. forma. et ille binarius erit for. ergo et c. pñā
p3 fm eum. et assumptū est notum in casu.
¶ Vel posset argui vt prius. hoc incipit esse.
ergo for. incipit esse. a. cōuertibili ad cōuertī-
bile. et assumptū af. vt prius. ¶ Cōsidera se-
cūdā suppositionem cōtra quā argui alias
supposito qd dentur minima nālia. et qd ex. b.
aqua generet. a. ignis. et qd summus gradus
caliditatis et siccitatis aliqñ erit introductus
aliqua certa parte materie mīori minimo na-
turali anteqz in ista sit forma subalis ignis qd
satis pole videt. aut saltem dispōnes q̄litati-
ue sufficientes inducere formā ignis et abice-
re formā aque erūt in illa parte. et patet qd in
illa parte nō erit forma ignis. s3 forma aque
cum materia non possit stare sine forma. Et
tñ in illa parte nō est dispositiō cōueniens for-
me aque. hoc est argumētum. Angeli i suo
de maxīma et minīma materia. ¶ Dixi huic
argumēto alias pñmo qd fm. Ad. nō admit-
titur dari minīma nālia imo manifeste infra
tenebit oppositū. ¶ Dixi scdo qd illo admisso
augmentū pbat vt etiā concedit angelus. sed
corēlatiū est limitādum de forma substan-
tiali tota que nō est ps alterius. ¶ Cōsidera
tertiā suppositionē qd agēs naturale veloci⁹ et c.
¶ Argui alias de luminoso agente luminis
latitudinem vniformiter diffōrmiem a gradu
vt octo vsqz ad non gradum p pedalem di-
stāciam. et duplex eius potētia ita vt eandē
latitudinē agat p bipedalem distāciam. s3 in
gradu nō intendatur nec remittat. et sequit
qd vbi erat nō gradus. pducet d nouo lumē
vt. iiii. ad nullū tñ punctū citra pducet lumē
vt. iiii. imo vt p3 in tractatu de luminosis de
nouo pducet latitudinē vniformiter diffōrmiē

particularibus. Vel melius hoc dic. ppter generationem forme cadaveris ex homine. nō enī oportet animam intellectiua preexistente corūpi sed sufficit eā a materia separari. ¶ De aliis correlariis quo ad animam sensitiua correlarium primum ē vey. vey plurimum. et hoc supposito vt supponit q nō dent minima naturalia. ¶ Per idē scdm est vey plurimum vey. tertium autē esset vey apud ipsū. sed penes alia opinionez oīo falsū. Considera tñ cū dicit q forma animi nō pōt sub maiorī vel minorī quantitate stare q̄ generari. Iy de minorī videat vey nō tenēdo minima naturalia. nō tñ sic vī de maiorī. nō enī verisimile ē sub tanta q̄tate posse formā animi generari sub quanta stare pōt in fine sue adolescentie. ¶ Considera vterius p̄clusionē quā ponit de anima intellectiua. ipsa enī nō ē necessaria vt in similibus p̄dici Iy vey plurimum et quasi semp vera. Et ad p̄bationē sūr dicitur q solum est vey plurimum vera vt in p̄cedentibus dictū est. ¶ Ad aliam p̄bationē cōsidera cū ponit casū q. a. sit maxima caliditas cū qua nō pōt introduci forma humana et minima cūq̄ nō pōt stare forma dati seminis. nō ē possibile illud qz tūc q̄s in aliquo puncto esset a. caliditas. in illo nō esset forma humana nec forma dati seminis preexistētis. et sic ēet materia sine forma. ¶ Forte littera est corrupta et vbi dicit et minima et c. d. dicere. vī. et sic cor. recti in libro meo. ¶ Sed vterius ad vim argumenti cōcedit esse possibile q in certa pte materie fm se et quodlibet sui incipiat subito induci anima humana. et consequēter qz gradus caliditatis. vt. iiii. incipit induci in quālibz partem illius materie. et negatur consequentia. agens est p̄pinquius vni parti q̄ alteri. ergo velocius agit in propinquam. qz oppositum consequentis cum antecedente est possibile vt satis declaratum est supra. Et cum arguitur de actione ab intrinseco. Dicitur qz potest hoc fieri sine materia illa sit vniuersalis sine diffinis. dūmodo concurrentibus agēte intrinseco et extrinseco simul. taliter contingat qz in eodem instanti erit introductus gradus caliditatis vt quattuor in quēlibet punctum illius partis. quod satis videtur possibile ex superius dictis. Et per idē patet ad secundam partem cōclusionis qz Iy vey plurimum sic contingat non tamen est vniuersaliter ve-

ra aut necessaria. Et consequenter possibile est aut contingit. Iy rarissime vt in certaz partem materie subito inducatur forma cadaveris. et negatur vterius p̄ia cūz insert quod tūc forma cadaveris crearet. non enim p̄dici cēt nisi in materia p̄supposita. Vera autē creatio est cum nō solum forma fm se et qd libet sui in certa materia produci. sed vterius requiritur illam p̄duci sine materia aut materia eius subito p̄duci. p hoc patet sequentia correlaria. nō enī sunt necessaria. sed solum vey plurimum contingentia. vt satis patet ex p̄dictis. Dicit autem notanter posito q nō prius. creetur q̄ materia informet. propter quosdam theologos tenentes animam humanam per instans prius creati q̄ materia informare. Et per idē ad vltimum correlarium in fine capituli dicitur nō ēē necessarii. Iy p maiorī parte verum. Cap. 2

Trascendēti capi

tulum videlicet. Scire oportet et c. considera diligenter. Et primo suppositiones. ¶ Prima nāqz suppositio et secunda sunt limitate penes cōmuniem opinionē. p̄sertim hērysberi vt infra dicitur in responsionibus ad argumenta sua. ¶ Regat itaqz pmo illud qd primo concludit ex p̄missis siue conclusio siue correlarium fuerit vel vltima suppositio videlicet qz nihil quod produciatur prius produciatur q̄ erit productum. Et consequenter dicitur qz res permanens successiue producienda sicut quantitas vel q̄litas permanēs prius produciatur q̄ erit producta. quia in fine temporis siue productionis habebit primum esse productum. sed in toto tempore ante finem produciatur. ¶ Ad rationes in oppositum dicitur sicut illic. ¶ Respondetur qz vbi quantitas pedalis gratia exempli que deberet a se. acquiri in hora non remanebit in fine. nec aliquid eius. quantitas pedalis non produciatur nec acquiritur. sed quolibet minor produciatur. ¶ Similiter dicitur ad alios casus. posito qz quando produciatur secunda medietas illius quantitatis corūpetur prima. aut quādo produciatur secunda pars proportionalis corūpetur prima. et secunda corūpetur q̄ p̄ducat ita. et sic i. finitū. ¶ Et eodē mō dī

e de p^{er}trāsitione spaciū. In oib^{us}. n. illis cau
 sibus. vt illic d^{icitur} nō acquiratur illa quantitas
 nec illud totū spaciū p^{er}transibit. vt dicit I^{de}
 n^{on}ber in sophismate illo. oīs homo qui est al
 bus currit. Et p^{ro}pter cōcederetur q^{uod} quolibz
 pars proportionalis. a. q^{uod} t^{em}p^{or}is s^{ed} hāc d^{ic}ione
 acq^{ui}ret. et t^{em}p^{or}is. a. quātitas nō acq^{ui}retur. Sed in
 p^{ri}mo casu d^{icitur} q^{uod} p^{ri}ma mediētās acquiratur
 scdā autem nō. ¶ Ad replicationē in opposi
 tum admissō casu de sor. et platone d^{icitur} negan
 do illam p^{ri}am sor. et plato p^{er} totas illā horā
 augebuntur ab equali proportionē et aptitu
 dine ad agendum et vni^{us}formiter et eque ve
 lociter. ergo sor. et pla. equales quātitates ac
 quirent. fundatur enim argumentum sup
 suppositionē p^{ri}ma que d^{icitur} sic limitari. Si ali
 qua agentia agent per equale tempus a pro
 portionibus et aptitudinibus ad agēdū equa
 libus ceteris paribus neutrum eorū maiore
 producat effectū q^{uam} reliquū. sed in p^{ro}posito ce
 tera nō sūt paria. cū quantitas sor. nō rema
 nebit in fine et quantitas platonis sic. Simili
 ter diceret si plato remaneret et sor. nō. ¶ Uel
 pōt limitari sic. neutrum illo^{rum} in aliqua p^{ro}por
 tione maiore effectū p^{ro}ducat q^{uam} reliquū impedi
 mento deducto. et sic erit in p^{ro}posito nostro.
 q^{uod}uis enim plato maiore quantitatē acquirat
 q^{uam} sor. q^{uod} acquirat pedale. sor. vero nō s^{ed} quā
 libet minore pedali. in nulla t^{em}p^{or}is p^{ro}portionē ma
 iore acq^{ui}ret plato q^{uam} sor. ¶ Dico notanter de
 ducto impedimēto. q^{uod} vbi. a. mobile mouere
 tur eque velociter sicut. b. in hora. sed. a. per
 se moueatur versus oīs. et p^{er} accis versus
 occidentis. sicut de eo q^{uod} mouet in navi p^{er}tra
 mora. p^{er}tingeret. b. p^{er}transire maius spaciū
 q^{uam} a. p^{ro}pter impedimentū q^{uod} accidit. a. et nō
 b. ¶ Securins ē tamen limitare cū ly ceteris
 paribus. ¶ Per idē r^{ati}onē ad secundā re
 plicationē negādo illā p^{ri}am sor. p^{er} totam il
 lam horā mouebit vni^{us}formiter et eque velo
 citer. ergo t^{em}p^{or}is p^{er}trāsibit in secūda medieta
 te sicut in p^{ri}ma. fundat enī sup secūda sup
 positionē que d^{icitur} sic limitari. p^{er} oēs motus
 vni^{us}formes et eque veloces. s. eiusdem speciei
 in equali tempore ceteris paribus equales ac
 quirentur effectus. hic autē cetera non sūt pa
 ria. ¶ Aut sic limitabit equales p^{ro}ducent v^{el}
 sunt apti p^{ro}duci effectus. et sic est v^{el} in p^{ro}po
 sito. s. enī nō equales effectus acquirantur a
 sor. et platōe. t^{em}p^{or}is sūt apti acquiri p^{er} illos mot^{us}

et acgrement quocūq^{ue} alio deducto. ¶ Ad ali
 am vero rōnem dicit negādo cōsequentiam
 q^{uod} tūc nullū successiuū erit vel p^{ro}ducat. aliud
 enī dicendū ē de re successiua. aliud de re per
 manēte q^{uod}uis enī res p^{er}manēs successiue p^{ro}du
 catur. ad esse tūc sui requirit illā eē simul s^{ed} in
 quamlibet sui par ē in aliquo instanti. et p^{er} cō
 sequens idē requiritur ad hoc q^{uod} acquiratur
 vel erit acquisita. nō sic autem de re successi
 ua cuius partes continue de sui natura corū
 pūtur et alie continue generātur. quare ratio
 nō p^{ro}cludit. ¶ Ad altā replicationē r^{ati}onē
 illa pedalis quātitas nō erit motus augmen
 tationis. q^{uod} nunq^{uam} est nec erit actus augmen
 tabilis inquantū augmentabile. q^{uod} nunq^{uam} erit
 et p^{er} p^{ri}us nulla erit totalis quātitas q^{uod} acq^{ui}retur
 p^{er} totā horā. q^{uod} nulla erit maxima q^{uod} sic. sed pe
 dalis erit minima q^{uod} nō. vt dicit I^{de} eut^{er}. loco
 allegato. Sed p^{re}cedit q^{uod} p^{er} quol^{ibet} instāti hore
 quātitas q^{uod} tūc erit. erit augmentatio. Et p^{ro}p^{ter}
 d^{icitur} q^{uod} accipiendū motū p^{er} motū s^{ed} in māz nul
 lus motus adeq^{ue}te erit in illa hora. Sed acci
 piendū motū p^{er} motū s^{ed} in forma s^{ed} iuxta mo
 dū loquendi. t^{er}cio p^{ro}physico^{rum}. d^{icitur} q^{uod} ali
 qs motus adeq^{ue}te durabit p^{er} horā. et illi non
 corūdebit aliqs terminus adeq^{ue}te. sed infi
 niti termini corūdebut tanq^{uam} adeq^{ue}te infini
 taz partū illius motus. et p^{ro}pter nulla quāt
 itas erit iste motus. sed ille motus est vel erit
 de predicamento passionis. et nullus talis est
 quantitas. ¶ Et cū arguitur q^{uod} salte^z ille mo
 tus distinctus a qualibet quātitate et qui ade
 quate durabit p^{er} horam non p^{ri}us p^{ro}du
 cetur q^{uod} erit productum. concederem. Et cū
 arguitur q^{uod} similiter dicendum est de quali
 bet re alia successiue producenda. negatur cō
 sequentia et similitudo. Aliud enim est de re
 successiua. aliud de re permanente successiue
 producenda vt p^{ri}us dicebatur. ¶ Ad aliam
 replicationem cum arguitur de. a. et b. pas
 sis non colorans et d. e. agentibus. quod d. d.
 remaneat in fine hore. e. vero non. Dicitur
 q^{uod} sine ille acquisitiones albedinum erunt
 vni^{us}formes siue diffomes q^{uod} albedo taz. a. q^{uod}
 b. remanebit in fine hore. et respectu vtrū q^{uod}
 eadem vel similis erit maxima albedo in fi
 ne hore quam vtrūq^{ue} illorum habebit. licet
 enim de eo quod recipit albedinem dece
 ret. si nō remanet q^{uod} nulla erit maxima et ē.
 non tamen inuenio cum sic dicere de agen

te. nec rōnabiliter dicere posset. stantibus enī
 .a. b. in fine hore respectu vtriusq; est verum
 dicere i. a. ē vna albedo totalis et similiter in
 b. Et p̄ter dī q̄ illa albedo in .b. pducit ab
 .e. agente in tota illa hora et in fine erit pdu-
 ctum. q̄ i. pducit requat p̄ntiam agentis
 tñ pducta esse nō necessario requit p̄ntiaz agē-
 tis. ¶ Sed cū vterius ponitur q̄ .b. passum
 simul cū .e. agente desinet esse. p̄ter dī q̄ in
 fine nō erit aliqua albedo totalis acq̄sita ma-
 xime tenendo q̄ ad definitionē cōpositi et ei⁹
 variationē sequatur definitio et variatio accidē-
 tium. et sic nulla totalis albedo adequate ac-
 quiretur in hora. nec aliqua erit totalis adeq̄te
 acq̄sita i fine hore. et hoc respectu .e. agētis et
 b. passi. sed respectu .d. et .a. aliqua talis ade-
 quate erit in hora. ¶ Ad aliam replicationē
 negatur vtrūq; conclusio et cōceditur in casu
 ab eo posito. q̄ cum taliter erit intensa calidi-
 tas. a. vt habet p̄portionē duplam supra .b.
 q̄ pro tunc ager. a. in .b. a. p̄portionē dupla
 et p̄ter tunc illa erit maxima p̄portio fin-
 quā ager. et velocitas ab ea pueniēs. erit ma-
 xima et. Et si illa caliditas erit vt. iiii. gratia
 exēpli pcedit q̄ .c. caliditas vt. iiii. p tunc ager
 Et cum inferitur ergo ante hoc agebat. nega-
 tur p̄ntia. nec est regula aliqua q̄ quicq̄ suc-
 cessiue agit prius agebat. Et negatur vteri⁹
 illa similitudo et p̄ntia. omne qd mouet prius
 mouebatur ergo. Dico. n. q̄ i. de aliquo agē-
 te successiue verificet. presertim de agēte p̄-
 cipali. q̄ cum sit actio successiua prius aliquo
 agente fiebat actio. nō tñ sic oī esse de agente
 instrali. nunc aut caliditas est agens instrale.
 ignis aut gratia exēpli. vel eius forma est
 agēs principale. et iō in casu p̄dicto sequit q̄
 ante datū instās aliqd agens prius agebat in
 b. videlz a. vel simile. sed hoc nō sequitur de ca-
 liditate. Ex quo p̄ nō p̄batur p̄ntia p̄ntia
 d. enī in casu illo nō agit velocius a. imo agit
 eque velociter et a p̄portionē dupla. ¶ Ex
 eodem p̄ ad sequentē p̄ntia que negat
 et p̄ter dī q̄ cum. a. incipiet moueri veloci-
 tate. d. v. vt q̄ntuo: gratia exēpli poterit con-
 tinuare motum suū fm illum gradū veloci-
 tas. et p̄nt dabit p̄ntia instans. in quo mo-
 uebitur velocitate. d. et dabit maxima p̄portio
 maxima velocitas qua p tunc mouebitur.

¶ Possit etiam aligs cauillare p̄tra. Ad. q̄
 vult q̄ .c. caliditas nō prius fuit imo fm ei
 prius fuit in tpe. i. in nullo instati prius. Ad.
 pcederet. et iō p̄tra alios conat cōcludere q̄
 .c. fuit ante illud instans. sicut ante illud pdu-
 cebatur. ¶ Ego vero replico cōtra r̄siones
 illas. et pono agens principale intendi in po-
 tētia. aut nō esse p̄ntia idem. vt si successiue
 forma ignis generet. et sicut successiue gene-
 rat. ita successiue agat. et fm q̄ p̄ntia ē plus
 de forma ignis. ita ē maioris potētie ad agē-
 dū i. b. et finis nūc in medio instati. i. quo so-
 ma ignis que p tunc repitur h̄z p̄portionē du-
 plā ad .b. et patz tūc q̄ illa forma p tunc nō
 ager aliter prius egisset. hoc aut est falsum. q̄
 nō prius fuit. ¶ Ex quo infero p̄portionem
 duplā nō esse maximā. neq; aliam minorem
 duplam. quare et. nisi vellemus dicere sicut.
 Ad. infra q̄ imo prius fuit. i. in nullo instati
 prius. ¶ Uidet mibi tenendo r̄siones cōes
 eādē dicēdū q̄ ē de agēte p̄cipali. nō oī q̄
 agit prius agebat. sed bene seq̄ q̄ vel ipm
 vel aliqd eius prius agebat. et tunc esset ver⁹
 ¶ Cōsidera vterius qualiter p̄banda est se-
 quens p̄lo. s. q̄ntenderet motum suū. et tñ
 nec per tps. nec p̄ instans intenderet motum
 suū. ¶ Credo q̄ velit hoc modo p̄bare. si
 finis in illo instanti esset verum dicere .a. in-
 tendit motum suū et nō per tps. q̄ tūc instās
 duraret p tps. nec per instans. q̄ tunc in illo
 instanti hēret aliquem gradū motus quem
 prius nō hēbat. qd tñ est manifeste falsus vt
 ex p̄dictis p̄z. ¶ Nunc aut p̄z r̄sio ex dēis
 q̄ cōcedendum est q̄ .a. in illo instanti h̄z ali-
 quem gradum motus gratia exēpli vt q̄t
 tuor quē prius nō hēbat et ille gradus est nū-
 per acq̄situs. ¶ Et p̄ idem p̄z ad aliam p̄lo-
 nē q̄ .a. velocius mouebit q̄ nūc. et in nulla
 p̄portionē velocius. q̄ debet sic p̄batur. p̄mo
 mouebitur velocius. eo q̄ intendet eius mo-
 tum cōtinue. et in nulla p̄portionē velocius.
 eo q̄ imēdiate post hoc mouebitur velocita-
 te. vt q̄ntuo: nunc aut mouet qualibet infre
 quattuor nulla est p̄portio. ¶ Dicet. n. q̄
 nūc mouetur velocitate vt. iiii. sicut quelibet
 infra quattuor mouebit. argumētum. igitur
 super falso fundatur. ¶ Aliter dicendo fm
 Ad. p̄batur conclusio. q̄ imēdiate post hoc
 mouebitur velocius q̄ nūc. eo q̄ nūc non

mouebitur. vt. iiii. sed immediate post sic. qua-
 re immediate post hoc intēdet motū. et nō p in-
 stans tū vt p3. q. instās immediatē instanti
 Nec p tps. q. in toto tpe sequēti mouebitur
 vniūm. vt. iiii. et Et p idem pbatur fa-
 cōclusio. Ad odo p3 ex dictis fundamentum
 eius deficere. ¶ Considerādum preterea cir-
 ca conclusiones que sequūtur fm eū q̄s vide-
 tur sibi sufficiētē ex dictis. pbasse. q̄nis enī
 fm eius opīonem pcederēt. tñ nō oīo s3
 eōem opīonem. ¶ Uide tñ primā que. q. p
 particularis est de virtute sermonis. et fm
 eōem opīonē cōcederet l3 nō ad intellectū
 eius. Dicit enī aliqd successiue pducendū
 erit qd in nullo instanti erit. hoc. n. verum ē
 de tempore. et motu que sunt res successiue
 nō tñ verum est fm eōem opīonem de re
 permanente successiue pducenda. pnta quā
 pte qualitate. et. de quibus ipse intelligit.
 ¶ Correlaria vero sequentia qualiter verifi-
 cari debent fm eum satis liquet. ideo hic i o
 extēdo calamum. ¶ Considera tñ cōclusiōes
 quas postea dicit tenendas. q. prima videt
 contra ipsum in sequētibz. qd dicit q. for.
 nunq̄s incipit esse. eo q. ille binarius nō inci-
 piet esse. demonstratis mā et aīa intellectiua
 for. ¶ Similiter q. idem binarius nunq̄s de-
 finet esse. for. nunq̄s desinet esse. et tñ for. erit
 in aliquo instanti. q. nunc nō est in aliquo in-
 stanti. ¶ Considera postea rñsiones ad pēlo-
 nes quas adducit ptra se pbationes earum
 ¶ Prima pbat facilliter. q. si for. erit in fine
 hore et in nullo instāti ante. finem hore finis
 hore erit primū esse sui. et tñ for. erit in tota
 ora ante finem hore. ergo et. ¶ Et p idem
 arguit q. incipiet esse postq̄ fuerit. q. in fine
 hore incipiet esse. eo q. tunc erit. et nō imedia-
 te ante in aliquo instanti erit. et tñ prius erit
 videlicet immediate ante finem hore. ergo inci-
 piet esse postq̄ fuerit. ¶ Tertiu vō sic pbat
 augeat for. vsq̄ ad finem hore et sit in instāti
 medio pedalis. tunc arguitur q. in instāti me-
 dio nō erit maior q̄ ante. q. in instanti medio
 nō erit maior q̄ pedalis. et immediate ante erit
 pedalis. ergo. ¶ Ad prima duo. Ad. rñdet
 l3 breuiter et succinte. Ad tertiu vero nō ap-
 pareat rñsio. sed mihi videt cōcedendū esse
 tertiu fm eū. sicut et duo precedentia. ¶ Cō-
 sidera vltērius q. dicit de rōnālibz. dicit. n.

q. nullius hoīs dabitur primū. sed cuiuslibet
 hominis qui aliqd incipiet esse dabitur vlti-
 mu qd nō. Ad agiter nō se declarat. ¶ S3
 primū sic pbatur. Si datur primū esse for.
 sit. ergo for. nunc primo in. a. instāti. et argui-
 tur sic. for. prius fuit in aliquo instanti. ergo a
 instans. nō est primū esse spūs. assumptū
 pbatur sic. Iste binarius ante hoc fuit in ali-
 quo instāti. et iste binarius est for. vel fuit for.
 ergo for. fuit aī hoc in aliquo instanti assūm-
 ptum p3. eo q. hec anima anteq̄ informaret
 hanc mān for. prius informabat ptem. et p
 pñs prius fuit. et hec materia ēt fuit pñs in ali-
 quo instanti. ergo ille binarius. ¶ Secundū
 pbat q. postq̄ hec anima p ptem ante pte
 introducet in hanc māz dabit vltimū in quo
 nō erit in aliqua pte materie et per pñs dabi-
 tur vltimum nō esse huius anime. q̄n enī in-
 cipiet induci hec anima in aliquam ptem ma-
 terie. tunc hec aīa nō erit. sed immediate post
 erit in aliquo instanti. ergo et ideo erit vltimū
 nō esse for. Si enim for. dicat aggregatū ex
 a. forma et b. materia. tunc in illo instanti ille
 binarius non erit. q. tunc hec anima nō erit
 et immediate p illud iste binarius erit i aliquo
 instanti. ergo tunc erit vltimum non esse illi
 binarii. Et per ideo erit vltimū nō ēē for. eo
 q. for. tūc nō erit. et immediate post illd for. erit
 in aliquo instanti. q. ille binarius. immediate
 post erit in aliquo instanti et ille binarius erit
 for. ergo et. ¶ Cōtra hec duo ar. Et primo
 contra primū. sit ita q. for. dicat aggregatū
 ex. a. materia et b. anima intellectiua. et tūc se-
 quitur q. dabitur primū instās in quo. b. for-
 ma adequate informabit. a. materiam et sit il-
 lud. c. et arguo tunc q. c. erit primū esse for.
 q. i. c. instāti for. erit et for. nō immediate ante
 illud instans erit in aliquo instanti. ergo. Vel
 melius sic cum erimus in. c. tūc erit verum
 q. c. erit primū. eo q. est in. c. et for. imedia-
 te ante hoc nō fuit in aliquo instanti. ergo te-
 net pñā per modū exponēdi suū. et aīas pba-
 tur supponēdo nō dari ampliationem ut ipse
 vult. q. si nō sit vera. detur oppositū. s. for. i
 mediate ante hoc fuit in aliquo instāti. modo
 hec est falsa q. significat q. aliqd qd fuit for.
 immediate ante hoc fuit in aliquo instāti. s. hec
 videt falsa. q. nō al ante hoc fuit for. ¶ Item
 si esset vera hoc maxime videret p illas re-

soluentes. Ille binarius immediate an hoc sit
 in aliquo instanti. et ille binarius fuit for. er-
 go modo per innoce non esse vera eo quod nunquam
 an hoc fuit for. ¶ Possit ipse dicere canillam
 do quod innoce ante hoc for. fuit et immediate ante
 hoc for. fuit in tempore. sed in nullo adequate et in nul-
 lo instanti ante hoc fuerit et sic procedendum erit
 quod ille binarius fuit for. ¶ Aliiter quidam dixe-
 runt argumento meo quod ex illis resolucentibus
 solum sequitur quod incipit for. esse aut incli-
 pit esse for. sed non sequitur quod for. incipit
 esse. ¶ Deinde arguitur contra secundum
 quod secundum fundamentum suum si nunc incipit. b. a. i.
 troduci per prem an prem. a. materie et in fi-
 ne hore adequate informabit. b. materiam v. in
 instanti sequi quod quolibet instanti huius hore an. c.
 erit ultimus non esse for. quod non est rationabile. et per
 batur prima. quod dato instanti medio in isto non
 erit for. et immediate post for. erit in aliquo in-
 stanti eo quod iste binarius ex. a. et b. immediate
 post erit in aliquo instanti. ergo for. immediate
 post illud erit in aliquo instanti. Et sicut ar-
 guitur de vno instanti an. c. ita vbi arguendum
 de quolibet alio. ¶ Illud potest ipse dicere quod
 in isto instanti medio non erit for. tunc for. erit in
 illo instanti medio. et per primam exponens
 esset falsa. quod ly for. dicitur procedere. Quod autem for.
 erit in illo instanti medio per. quod ille binarius
 erit in illo instanti. et ille binarius erit for. ergo
 Et tunc per concederet quod for. per magnum tempus
 erit antequam erit for. ¶ Sed contra rationem ad-
 huc arguitur. sit ita quod nunc distemus per vnam
 horam a principio illius hore in quo incipit. b.
 anima introduci in aliquam partem materie. et sit
 illud. c. et tunc secundum eum. c. erit ultimum non
 esse for. et consequenter in. c. instanti for. incipi-
 et esse. ¶ Sed arguitur quod non. quod si sic hoc ma-
 xime foret per eius exponens for. i. c. non erit
 sed immediate post. c. erit in aliquo instanti. mo-
 do prima est falsa. quod ille binarius erit in. c. hoc
 est manifeste falsum. secundum eum. Ideo nihil pro-
 bans. ¶ Arguitur tamen adhuc contra. quia
 saltem sequitur quod quocumque instanti dato huius
 hore an. c. ipsum erit ultimum non esse for. quod
 cum erimus in instanti medio erit verum
 dicere. for. non est in instanti presenti. et imme-
 diate post hoc for. erit in aliquo instanti. eo
 quod ille binarius immediate post hoc erit in al-
 quo instanti. Ideo tunc erit verum dicere. hoc

esse ultimum non esse for. Et sicut arguitur
 de isto. ita de quolibet et alio. Non igitur po-
 test evitare quin concedendum sit quod quo-
 cumque dato tali quando ipsum erit. erit verum
 dicere hoc est ultimum non esse for. ¶ Nunc
 autem pro veritate dicenda dicam ea que mi-
 hi apparerent. ¶ Primo si tenemus quod ad iden-
 titatem compositi naturalis. sufficiat identitas
 forme consequenter pono duas conclusiones
 ¶ Prima. Si anima intellectiva for. incipiat
 subito induci in certam partem materie sicut est
 possibile. ut prius ostendi. tunc dabitur pri-
 mum esse for. sicut dabitur primum instans
 illius anime in materia. quocumque sit illa.
 ¶ Secunda conclusio. si anima for. per par-
 tem ante partem introductur. tunc sicut non
 dabitur primum instans anime for. in mate-
 ria. sed ultimum quod non ita dabitur ultimum
 non esse for. et non primum esse ipsius. Si ve-
 ro tenemus opinionem magistri quod ad iden-
 titatem for. requiritur hec materia. et hec forma
 consequenter dicentur due conclusiones.
 ¶ Prima conclusio. Si anima intellectiva in-
 cipiat subito induci in certam partem materie
 dabitur primum esse for. vel alterius require-
 tis formam. et illam materiam ad esse sui.
 ¶ Secunda conclusio. Si per partem ante
 partem inducitur anima intellectiva in mate-
 riam. et ad esse for. requiratur. a. materia generalis ar-
 gumenti. tunc quod cito erit extensa hec anima in-
 tellectiva in. a. materia adequate. tam cito erit
 for. et per consequens cum dabitur primum
 instans. in quo. b. anima erit in. a. materia exten-
 sa adequate. Ideo dabitur primum esse for.
 ¶ Ad rationem autem suam in oppositum
 quam elicere possumus ex verbis suis. sed non
 in isto loco cum arguitur quod for. erit in aliquo
 instanti ante illud instans. quod ille binarius erit
 in aliquo instanti an illud instans. et ille binarius erit
 for. ergo. ¶ Respondetur negando consequentiam
 nec est syllogismus expositivus. ut alias dixi
 in tertio de anima. ¶ Sed contra. hec respon-
 sio non tollit argumentum. eo quod tantum
 connotatur ly for. sicut ly ille binarius. ita nam
 quod significat compositum unum ex hac materia. et
 ex hac forma sicut ille binarius. quia ratio non
 habet colorem quam posuit in tertio de ani-
 ma sequendo opinionem compositum. ¶ Illud autem pos-
 set dici quod saltem est illa diversitas. quod ly for. co-

notat hanc materiam. et hanc formam simul
unctas. sed non ly ille binarius. ¶ Sequendo
aut opininnem eodem quod ad esse for. sufficiat
identitas for. me. tunc ly ille binarius est magis
connotatiuus. ut ibi dixi. ¶ Considera ulterius
circa correlaria sequentia. concedit enim quod
libet homo qui incipiet esse prius incipiet esse. quam
incipiet esse homo. ¶ Credo quod hoc modo verifica-
ri velit. si for. gra argumētū quod incipiet esse. ad
cuius esse requiritur. a. materia simul cū. b.
forma. et sequitur tunc quod for. nunquā incipiet
esse homo. nisi quā. b. forma erit adequate in. a.
materia. sed prius incipiet esse. ergo assum-
ptum probatur. quod in eo instanti. in quo aia i-
ncipiet introduci in aliquā partē. a. for. incipiet
esse. Arguendo sic. ille binarius incipiet esse.
et ille binarius erit for. ergo. ¶ Sed apparet
mihi multiplī deficere fundamentum eius.
¶ Primo. quod cum non detur ampliatio fin-
eum in ista for. incipit esse ly for. solū suppo-
nit per eo quod incipit esse. modo nihil incipit esse
for. in casu isto. ¶ Secundo sicut conceditur i
casu illo quod for. incipiet esse. ita concedendū vī-
detur quod tunc incipiet esse homo. quod tunc non erit ho-
mo. sed immediate post erit homo. quod ille bi-
narius immediate post erit homo. et ille bina-
rius erit for. ergo. ¶ Item non valet ille mo-
dus arguendi. ut prius dixi. ille binarius inci-
pit esse. et ille binarius est vel erit for. ergo. sed
solum sequitur quod aliquod aggregatum quod
erit for. incipiet esse. ¶ Item illud videtur con-
tradicare fundamento priori quo probatur
cor. predictum. scilicet si aliquis homo incipi-
et esse prius incipiet esse et c. ideo non sequitur
nullus erit primus homo productus ex da-
to semine. ergo et c. patet enim ex predictis con-
sequentiam non valere. ¶ Considera post hoc
argumentum quod adducit ad probandum quod
non dabitur primus instans introductionis
anime intellectue. et consequenter non dabi-
tur primus homo productus. admissio enim
quod a. sit minima caliditas cum qua non potest
istare forma dati seminis. consequenter ad ar-
gumentum dicitur quod hoc contingere potest
ut detur primum esse for. et primum est ani-
me eius in materia ut superius probatum ē
esse possibile. et hoc siue caliditas illius mate-
rie sit vniuersalis siue difformis. Et consequē-
ter quod si sit vniuersalis verum est ut plurimū

quod tunc agens ageret velocius in partes pro-
pinquā quam remotā. non tamen necessario. imo potest
eque velociter agere in omnē partem. ut su-
pra dictū est. ¶ Cū autem dicit ulterius quod si pas-
sum sit difforme. tunc aut erit sic difforme. quod
aget eque velociter in partem propinquā et re-
motā. et dicit hoc non esse possibile. ¶ Dico quod
si erit difforme in caliditate et debeat in oēs
partes eius eque cito inducere aīaz intellectiua
dicit etiam in oēs partes eius eque cito inducere a
caliditate. et hoc non potest esse nisi velocius age-
ret in illas partes in quibus est minus de calidi-
tate. quod esse potest per in illis minus resistere sed
frigiditate. et ibi minus ē de multitudine for-
me resistentis. ¶ Et ulterius quod vix est si de-
beret agere eque velociter in partē propinquā et
remotā dicit remotā ē minoris resistentie. sed
ex hoc non sequitur quod ibi plus dicit ē de hīs siue de
caliditate. et prius minus de frigiditate ut ipse in-
nuat. Staret. n. i. remota parte plus ē de frigi-
ditate gradualis. sed ē minoris resistentie. Non
ergo sequitur illa conclusio quā peludit. videlicet a ca-
liditas prius erit ad extremū remotius illi
passi quam in parte propiniori. nisi suppositis illis
quod ipse supponit. videlicet quod agens vniuersaliter
agat quo ad partes materie et in parte remoti-
ori sit intensior caliditas. ¶ falsum est etiam quod
nullū erit primum instans. in quo erit a. caliditas
ad aliquē punctū intrinsecū passi. nisi suppo-
sitis illis quod dixi. et ulterius quod nulla pars passi
sit vniuersalis. ¶ Cū autem dicit ulterius quod si su-
erit taliter difforme quod velocius agat i remo-
tū quam in propinquū. Dico hoc ē possibile per
minore esse resistentiā in parte remota. et prius
admittitur dari partē in quā velocissime agit
scilicet quo ad extremum eius. et hoc erit
propter minorem resistentiam. vnde cumque
hoc proveniat. non tamen oportet ibi ē plus
de simili. i. caliditatem gradualiter intensiore
neque etiam plus esse de multitudine calidita-
tis. Multis enim aliis causis. fit vna quali-
tas minus resistens quam ratione minoris
multitudinis. Imagino igitur agens tales ha-
bere proportionales ad omnia puncta. et taliter
ad ea difformiter agere quod in eodem instanti
erit omnib⁹ eis introducta a caliditas. et hoc
erit remissiori existente caliditate in parte re-
motiori quam in parte propiniori. post
quam continue velocius agat ad puncta re-

motio: a q̄ p̄p̄m̄go: a. tunc. n. in cōlī tpe intē
 fiorē inducet in remotū q̄ in p̄p̄m̄quū. iō nō
 sequitur illud qd̄ vltimate concludit. videlz
 nullū erit primū inīstās in quo forma sequēs
 erit introducta. ¶ Considera vltorius circa ar
 gumenta q̄ adducit p̄tra se ⁊ solutiones eius
 verū. n. dicit. nō addendo casus primū ⁊ se/
 cundū. q̄: tunc aut. agens nullā haberet pro
 portionē ad punctū imediatū. c. aut ad quēli
 bet punctū intrinsecū h̄bet infinitā. sed nega/
 tio illoz casuū nō obstat qn̄ possibile sit age/
 re in certā partē materie simul fin̄ se. ⁊ qd̄li
 bet sui inducere. a. caliditatē ḡra exēplī. ⁊ cō
 sequenter eā cito p̄ totū inducere formā. La
 sus aut q̄ ponit in replicatione p̄tra rōnē su/
 am est possibilis. ⁊ probat intēriū. It̄ n̄sio aut
 sua nihil est. cū dicit q̄ hoc nihil p̄bat. eo q̄
 adhuc citius pueniet actio ad partē p̄p̄m̄q̄/
 orē. q̄ n̄s. n. ita sit tñ adhuc stat tales h̄re pro
 portiones ad puncta intrinsecā q̄ eque cito
 inducet. a. gradum caliditatis in oīa illa. ⁊ eā
 cito formā ad oīa illa introduct. ¶ Ad tertū
 nō r̄ndet. q̄: vey probat q̄ argumentū suū
 maxime p̄bat de passo vniiformi siue vniſo/
 ris resistentie. sed de passo diffōrmi p̄tingit
 intētiū. ¶ Ad quartū nō r̄ndet. q̄: p̄bat vey
 est enim possibile taliter agens extrinsecū ve
 locius agere in p̄p̄m̄quū. ⁊ intrinsecū taliter
 agere velocius in remotum. q̄ illa duo simul
 eque cito inducent. a. gradū caliditatis p̄ to/
 tū ⁊ p̄ster formā substantiāle. ¶ Cū autem
 in vltimo notabilī dicit q̄ si agens agat velo/
 cius. aut eque velociter in remotū. tunc mi/
 nus est de qualiditate in remoto. non appa/
 ret mihi necessarium. potest enim esse eque
 gradualiter. licet minoris resistentie in parte
 remota. Item posset esse equaliter de multi/
 tudine forme licet merito alterius circumstan
 tie min⁹ resisteret in pte remota. La. 3.

Ad pro rerum

desinitionibus ⁊ c. Considera pri/
 mo suppositiones eius. In pri/
 ma in libro meo loquitur solum
 de re inanimata. in alijs libris reperit tam de
 animatis q̄ de inanimatis. Et si loqueret vniuer/
 saliter nō esset vniuerſaliter verum. sicut de
 for. desinente esse posito q̄ ad eius esse suffi/
 ciat sola forma in materia. nisi forte vellet seq̄

suā fantasiam q̄ nullus hō desinit esse. Ideo
 forte dicit in lra cuiuslibet sube desinentis ēē
 ⁊ c. verū tñ diceret ip̄e q̄ ad esse for. requiritur
 esse hōis forme in hac materia. ¶ Ultima
 eius suppositio nō tenet fin̄ cōem opinionēz
 v3 variata tota materia variat cōpositū cu
 ius est materia. idē. n. for. eadez ala manente
 pōt cū diuersis totalibus materiis mane
 re. ¶ Considera r̄n̄sionē eius. Ad argumen
 tū cōtra ip̄m cū arguit q̄ tunc qcquid sufficit
 corūpere p̄re alicuius cōpositū sufficeret cor/
 rūpere totū. licet r̄n̄sio sua vera sit. tñ alta faci
 lio: r̄n̄sio dari pōt ⁊ magis vt puto p̄posito
 conueniens. v3 concedendo q̄ qcqd̄ sufficit
 corūpere partē alicuius totius sufficit corū/
 pere illud totū cathegorematicē. nō tñ s̄nca/
 the. ita vt sufficiat corūpere q̄libet eius par
 tē. Et p̄nter dī q̄ nō requiritur maior potētia
 vel proportio ad corūpendū totū cathegore
 maticē q̄ partē lz requiratur maior ad corūm
 pendū totum s̄nca the. ⁊ ex consequenti non
 maioris difficultatis est corūpere totū cathe
 gorematicē q̄ partes. Sed forte sequitur ip̄e
 opinionem calculatoz de reactione. qui vult
 passum debilius agente nō sufficere alijs pa
 ribus in aliqua parte agentis corūpere qua
 litatem contrariam. ¶ Uidi in corolario se/
 quente appellat animā rem inanimatā. Di
 cit enim quālibet formā substantiāle desinen
 tem esse rem inanimatā. ¶ Considera dum
 fecit exceptionem sue conclusionis ponendo
 relationes differre a suis fundamentis. non
 loquitur consequenter. debet enim probare
 q̄ veritatis illius. tu moueris. non datur vl/
 timū in sui desitione. sed potius primū q̄ nō
 vt est rei veritas. Ip̄e aut dicit q̄ eius veri/
 tatis nō dat primū sed vltimū q̄ nō. ⁊ hoc
 est vey. ⁊ hoc est quo ad eius inceptionē q̄re
 non nō ad propositum toq̄. La. 4.

Ad incidit

Utrū ps
 aialis ⁊ c. ¶ Circa suppositiones
 q̄s ibi ponit q̄ prima fronte ve/
 re apparent. videatur in solutio
 ne argumentoz suoz an limitande sint ⁊ q̄li
 ter. ¶ Considera primū conclarū enz insert
 q̄ qd̄libet membrū alicuius aialis est eiusdē
 speciei cū quolibet mēbro eiusdē. hoc enim
 nō foret verū tenēdo in aiali ore formas par

ricularis mēbroꝝ pter aīaz. Tunc. n. p̄ter
 dicimus q̄ ossis eq̄ ⁊ carnis eiusdē nō ē for-
 ma vltimata eiusdē speciei. Alterius. n. spe-
 cieī est forma particularis carnis. ⁊ alterius
 forma ossis. ⁊ itē sunt vltimate forme. ¶ Et
 idē v̄ dicendū ad aliud qđ infer̄ vltierius d̄
 hoīe q̄nis. n. in q̄libet pte quātitatiua huius
 hoīs sit eadē aīa numero. tñ p̄ter illā in di-
 uersis mēbris diuerse sunt forme particula-
 res ⁊ ille sunt vltime. ¶ Per idē p̄ sequēs
 correlatiū nō esse vep̄ q̄ quilibet pars quā-
 titatiua alicuius aīalis ⁊ illud aīal sunt eiusdē
 speciei. ¶ Illā vltimata forma totius aīalis ē aīa
 sed vltimata forma partis nō est aīa sed for-
 ma particularis. ¶ Si tñ fieret instantia d̄ ag-
 gregato ex carne ⁊ nervo vel capite manu ⁊
 similibus. D̄ q̄ caput nō est vere vnū per
 vnā formā sed aggregatū ex partibus diuer-
 sarū speciez q̄ tñ inuicē p̄tinuantur p̄ formā
 vnā totius. q̄ omnib⁹ illis partibus est cōis.
 ¶ Illō igitur oꝝ vltierius concedere vt ip̄e cō-
 cedit q̄ totū ⁊ sue partes sunt eiusdē p̄fecti-
 onis essentialis. ¶ Ad argumentū autē cū vl-
 tierius infer̄ q̄ foret possibile aliquid transi-
 re de specie in spēm aliā ip̄o nō corrupto. cō-
 ceditur q̄ pars bouis pōt fieri bos q̄ tñ non
 est bos. tñ illa pars nullius erat determinate
 speciei. sed erat aggregatū quoddā ex pluri-
 bus diuersarū speciez inuicē p̄tinuatīs p̄ vnā
 formā vt p̄i⁹ dicebat. ¶ Et si arguit q̄ ca-
 put grā crep̄lī ē vnū ens p̄tinuū p̄ vnā formā
 ⁊ p̄ p̄i⁹ indiuiduū vnū ⁊ p̄ oīa sub vna sp̄e
 tñ cōtēntū de p̄dicamēto s̄be. q̄re nō est ag-
 gregatū. ex indiuiduis pluriū sp̄ez. ¶ Pre-
 terea querendū esset q̄ species esset illa sub q̄
 est. ¶ R̄dē negando oīam p̄imā. q̄nis. n.
 partes eius cōtinent̄ p̄ aīaz. sunt postea for-
 me particulares rōe q̄rū cū sint specie distin-
 cte nō est totū vnū indiuiduū. sed plura inui-
 cē cōtinuata ⁊ aggregata. ¶ Aliter posset q̄s
 dicere q̄ caput est vnū indiuiduū. sub deter-
 minata specie capitis. ⁊ illud indiuiduū ē ag-
 gregatū ex pluribus indiuiduis diuersarum
 speciez q̄ adinuicē p̄tinuat̄ p̄ vnā formā eis
 cōez l̄z nullū illorū vltimata. ¶ Cō aut vlti-
 us infer̄ qđ quilibet pars quātitatiua hoīs
 est hō. ⁊ quilibet pars bouis est bos. p̄z ex
 predictis illud nō esse p̄cedendū s̄m opposi-
 tā opinionē. ⁊ p̄ter negat q̄ quilibet pars hō

minis ⁊ hō sint eiusdē speciei. tenendo supe-
 rius dicta. ¶ Hoc aut dico sequendo cōez opi-
 nionē. ⁊ cū hoc tenendo in mēbris hoīs for-
 me distinctas formas particulares quib⁹ in-
 uicē distinguunt̄. ¶ Ad agis tñ alias credidī
 ⁊ alio nō apparente magia credo hūc ma-
 gistro. ⁊ p̄ter teneo partē aīalis esse eiusdē
 speciei cū toto isto aīali. ¶ Sequendo autem
 opinionē cōem. vt modo sustētani. r̄dēo vt
 terius ad aliā p̄firmationē cū arguit q̄ tunc
 pars hoīs esset indiuiduū alterius speciei ab
 hoīe. D̄ si loqueris de parte simplici ip̄a est
 alterius speciei ab hoīe vt caro neruus ⁊c. ⁊
 conceditur q̄ illius partis ⁊ totius eadē est
 forma sp̄e. sed vnus vltimata. alterius non.
 Aīa. n. tota est vltimata homini ⁊ nō vltima-
 ta carni. est totaliter hōis totius ⁊ particula-
 ris carnis. forma vero carnis est vltimata
 carni. sed nō toti homini. ⁊ est adequata car-
 ni. sed nō toti homini. sed est forma totius ho-
 minis partialis. ⁊ hoc mō nō inconuenit di-
 uersa indiuidua specie h̄e eadē formas sp̄e
 vltimata vni ⁊ alteri nō. vni adequata. ⁊ al-
 teri nō. Si vero loqueris de parte etheroge-
 nea vt capite ⁊ filib⁹ p̄z ex p̄dictis illā nō ē
 indiuiduū vnū sub vna determinata sp̄e solū ē
 p̄cedendū sed aggregatū ⁊c. vt p̄sūdz est.
 ¶ Ad illud aut qđ vltimo inducī. v̄z dato
 opposito sequeretur duas species differen-
 tes. aut duo indiuidua illarū specierum diffe-
 rentiū ⁊ nō cōmunicantiū esse equalis per-
 fectionis essentialis. ¶ Illō probat ip̄e cōclusi-
 onē. Sed pōt sic probari. pars bouis ⁊ bos
 aut pars hominis ⁊ homo sunt diuersarum
 specierū. ⁊ tñ eiusdē p̄fectionis eūz maxima
 vtriusq̄ perfectio sit aīa que in homine. ⁊ in
 parte ipsius est eadem numero. ⁊ in boue ⁊
 parte ipsius est eiusdem speciei. ¶ Quare mi-
 bi apparet saluo meliori iudicio cōcedendā ē
 cōclusionē. ¶ Nec repugnat loquēdo de indi-
 uiduis diuersarū specierum quorū vnū est p̄
 alterius. ⁊ quibus l̄z maxima eorū perfectio
 sit eadem forma numero vel specie. tamen
 vni illorū est vltimata alteri nō. vni est ade-
 quata alteri vero non. Considera vltierius cū
 infer̄ opinionē. s̄m. vera. n. dicit s̄m illaz cū
 magis assensio vt p̄ius dixi. licet putem op-
 positum defendi posse vt h̄c p̄ius defendi.
 ¶ Considera quare ponit illaz particulā. qđ

dicō ppter partes equi habētes formas par-
tiales. et hoc dicit in rñsione ad illud argumē-
tum qd pes hominis esset risibilis et rōnalis.
¶ Considera ulterius ea que dicit de augeri
et diminui. dum arguit contra se conceden-
do conclusionem quam intendit. ¶ Ille con-
clusiones videntur concedende supposito qd
nihil vere augeatur. nisi illud quod recipit ali-
quā partem de nouo per mens susceptionem
alimentī. non est enim idem a principio vsqz
ad finem i. l. quod recipit motum augmenti
quare et c. ¶ Possunt tamen duo esse modi
loquendi vel tres ei oppositi. ¶ Primus est
tenendo qd ad idēitatem compositū sufficiat
identitas forme. et non requiratur idēti-
tas materie. consequenter diceretur qd saltem
homo potest vere augeri. quia manet idem
homo cum eadez anima a principio augmē-
ti. vel diminutionis vsqz ad finem. l. fiat ma-
terie variatio. ¶ Possumus secundo sequi
modum Ugonis. quem tenet in questione se-
parata de augmento videlicet. primo suppo-
nendo sicut prius ad idēitates compositū suf-
ficere idēitatem forme. secundo qd eadez for-
ma numero extensa potest aliquādo esse ma-
ior. et aliquādo minor: sū maiorē. aut mi-
norē materie extensionem. et sic cum dicer-
is materiebus semper est eadem forma ne-
dum in homine. sed in omnibus alijs ani-
matis. et consequenter neduz homo vere au-
getur. sed oīa animata postqz post aduentus
noue partis eadem manet forma numero. et
ppter manent eedē partes formales. vt dici-
tur primo de generatione. Dicit etiam qd in
transmutatione nutrimenti fit materiebus si-
mul penetratio et veraqz simul eadem for-
ma numero informat sine additione noue for-
me. ¶ Tertius modus loquendi potest esse iste
supponendo qd vera augmentatio. l. presu-
ponat additionē prius ad partē mediātē alimē-
to. nō tñ requirē ad hoc vt aliqd vere augea-
tur ipm esse cōpositū ex parte preexistēti et de
nouo addita. sed sufficit ipm extendi ad ma-
iores dimensiones. cōcurrente cū hoc additi-
one noue prius aīate ad prē aīatā. qd vel prius
fuerit. vel nup sit. Et tunc ppter dīsceretur
qd ps persistens si extēdat ad maiores dimē-
siones vere auget. Sili ps de nouo addita
ad maiores dimēsiones extensa vere auget

Idē etia de toto est possibile. nā possibile ē to-
tū aīal ita p certū tps. vbi grā p horā l. quo
nulla fiat actualis puerio nutrimenti et i sub-
stantiā alit l. fiat pparatio et totū aīal sū se et
qualibet sui ptē extendi sū oēs diamet. ad
maiores dimēsiones. et p pps vere augeri.
¶ Et pot tēneri sū hunc modū sū cū ma-
gistro ad variationē materie variari cōposi-
tū. et sū hunc modū ita saluabit de habentī
bus aīaz extēfaz sicut de hoīe. sicut et iā pe-
nes sū modū de vtroqz saluabit de dimi-
nutione. ¶ Eadē snia ponēda vī sū oēs hos
modos. ¶ Denes primū p qd de hoīe saltez
tēneret. l. nō de alijs vere diminui cū ma-
neat p tūne eadē aīa. ¶ Denes sū de vtroqz
verificat. cū sū illū ita. pīgat aīaz extēfaz
eandē numero cōdēfari ad p dēfationē corpo-
ris sicut cōtingit cā magis extēdi. ¶ Denes ter-
tū modū dīceret qd possibile est aīal p tps
manere a quo nulla fiat resolutio. et a fortiori
possibile est de parte. si enim a qualibet par-
te cōtinue fieret resolutio subito totū fieret nō
quantū. Quo supposito possibile est partē tā
de nouo additā qd preexistētē vere diminui
vt in tpe senectutis si fiat cōtractio alicuius par-
tis sine resolutione. Idē etia de toto posito p
horā nihil resolui. et tñ totū p trahi. tūc enīz
aīal vere diminui p ptractionē et c. et manz
idē cōpositū cū eadē forma et eadē materia
p horā. Et penes hunc tertū modū tēneri
pōt faciendo magistro ad idēitatem cōpositi
regri idēitatem materie. ¶ Ad illud aut qd po-
stea magister cludit qd nihil pōt hīc aliā p-
tē qd hīz manēs idē numero. illud pcedit sū
eodē opinione. d. e forma. de materia. d. qūti-
tate. de qūitate. de cōposito vero hīte formā
extēfaz etia pcederet sū cōez opinione. Sū
sū. v. nō pcederet i opinione prius recitata.
De habente aut formā mērtēfaz nō cōcede-
ret sū cōez opinione. neqz sū. v. sed apud
magistrū istū tēnentē idēitatem materie regri
illud pcederet. magister aut prius facit men-
tionē de ināīatis. de illis aut mino: ē difficul-
tas. Aris. aut et ceteri pcedit sola aīata vere
augeri. eo qd augmentatio p pīa supponit
aduētū nutrimentī. qd nō reperit in rebus in-
aīatis. sed bñ pītare fieri. Idē etia pīz dimi-
nui diminutione oppnita augmentationi p
pīe sumpt. l. possit condensari. ¶ Et alias

ego dixi qd rarefactio et cōdēfatio sunt verius
dicēde motus qm augmētatio et diminutio/
aiatoꝝ de qbus loquitur. Aris. eo qd in rarefa/
ctioe et cōdēfatione manet. idē mobilis a prin/
cipio ad finem. Et autē vterius magis arguit
cōtra qdam ratiōē q est Arist. primo de
generatiōe qd planta manet eadē numero et
augmētatiōe vlt' diminutiōe eo qd manet ps
principalior. Dici potest qd argumētū pbat
qd nō manet in diminutiōe plāte eadē forma
hec eadē plāta nūero idēitate stricte scripta tñ
idēitate large sūpra manet idē usūro. Et
vide diffictōē magis loco al. et ponit p̄t tāq̄
ali' mod' loquēdi ad dictā difficultatē. Cō/
sidera vterū cū magis cōcedit ar. et est qd ac/
cipiēdo nutritiōē vt cōiter accipit p cōuer/
siōe nutritiōē et. nō est possibile aliqd nu/
triri. Oppositū enīz bulis teneret fin alios
Cōsimo penes cōem opiniōē saltē cōce/
deret de hōie. manēte enīz eadem aia intello/
ctiua numero succedētibz p̄ibus mālūbus
manet idem expositū. et sic p̄t p̄t idē sor. ve/
re nutrit. De aliis autē aīatis ab hōie vlt' con/
cedēdum qd magister pbat nisi redicamur
ad opiniōē Aristili. Cōpenes autē modū
fin. s. Vltio. diceret de oībz aīatis ipsa ve/
re nutriti et qd planta vel aīnus est idē nu/
mero a principio nutritiōis vsq̄ ad finē euz
maneat eadē forma in formā p̄iorē et sequē/
tem lz sub alia et alia extensione. Cōpenes
tertiū modū adherentē p pte magistro et te/
nentē qd ad idēitatē cōpositi regnat idēitatis
māe cōcederet qd magis cōcedit. Cōpenes
autē Arist. p̄z nō cōcedēdū qd magister
cōcedit. qd in fine nutritiōis aīati manet idēz
numero large lz nō stricte. hec diceret sufficē
ad mētē Aris. Quid autē ad illū qd dicit qd
nihil pōt hōie aliā p̄t qd hōat tā pus dictū est
Cōsidera vterū quo ad illū modū arguē/
di quē fac. qd si nutritio est pueris et. tūc aia
tū ex sola mā p̄ma nutrit. qd sola mā p̄ia
puerit et. Itā nō fin illos modos loquēdi
vz. sed fin veritatem sequitur. dicimus. n. cibū
cōverti in chylū. et chylū in sanguinē. et sic de
aliis lz sola mā remaneat et noua generet for/
ma. Cōverti nāq̄ subāl' de quo intēdimus
nō dicē verū motū. ita vt oporteat idē ppositū
manere vsq̄ in finē. sed dicit corruptionē cō/
positi cū inductione noue forme in eius mate

ria. sicut etiam concedimus aere in aqua cō/
nerri et econtra. Cōsidera vterius modū
illum quem ponit. qd si nutritio est aliquid
ipsa est. assimilatio p̄tis materialis nutritiōis
tū cū inductione forme subāl' eiusdem speciei
et. loquitur cōditionaliter qd nō cōcedit mo/
tum esse de presenti. sed de futuro vel preterit
to tū. Cōsidera tñ. nam fin illum modū
querā ab eo quid est illud qd vere nutritur.
Itā pōt fin eū dici neq̄ concedi de animalī
neq̄ de parte eius preexistente mālū nec for/
mali nec forma nec materia eius. Restat igit
tur vt illud concedatur de nutritiōe vlt' de
materia ipsius sicut ipse videtur velle conce/
dere. sed hoc est derisorium nutritiōis nu/
triri. aut materiam eius p̄mā. nec hoc ver/
bis nec intentioni Aris. est consonum. quare
melius est vlt' modo loquēdi communē et
trāsire vt prius dicebatur. Cōsidera vte/
rius cum dicit negando qd continue sit resolu/
tio ab animalī. et per hoc se restringit ad p̄i/
mum instans animalis. tunc enim non resol/
uitur. quia tunc daretur p̄mum esse resolu/
tionis. et hoc credo esse fundamentum eius/
sed iudicio meo non oportebat se sic restrin/
gere. quia certe verisimile est per aliquod tē/
pus. licet paruum manere posse aliquid ani/
mal sine resolutione alicuius partis. licet calor
naturalis per idem tempus continue calefa/
ceret et subesset. Admissio autem gratia ar/
gumētū qd ab aliqua parte animalis continue
fiet resolutio. tunc recurratur ad vias prius
procuratas vel ad viam magistrī sicut respon/
denti placuerit. Quidam autē scilicet qua/
liter sequitur qd si a qualibet parte animalis
fieret vel inciperet fieri resolutio. tūc nulla ps
remaneret et. quia si dicas qd aliqua pars re/
maneant que sit et sequitur qd quilibet pars
eius que prius fuit est. aliter non remaneret
et per consequens non est ab ea resoluta ali/
qua pars. Cōsidera tamen illos modos
arguēdi quos dicit valere. inter quos vlti/
mus videtur non valere. videlicet cuiuslibet
p̄tis incipit aliqua ps augeri. ergo totū incipit
esse infinitum. hec enim p̄ia vlt' valde dubia
ymaginor enim totaliter aliquid augeri p ad/
ditionem vt aliquod totum totū addat et me/
dietas medietati et q̄rta pars quarte parti et
sic in infinitum siue hoc fiat cum penetratio

ne partium. ut iudicio meo o[mn]i ymaginari. siue
sine penetratione r[ati]o[n]is. q[ui]re c[on]sidera q[ua]nto ve-
ri ficare intendit dictu[m] suu[m]. ¶ C[on]sidera ver-
ba sequentia q[ui] declarant q[uo]d prius dixisti q[uo]d p[er]
ipsa p[oss]unt manere idē a[cc]id[ens]. i[tem] calor p[er]tinu[er]e agat
substantialem r[ati]o[n]is. q[ui]re ut ipse dicit. idē a[cc]id[ens] nume-
ro p[oss]it p[er] ip[su]m alterari. aut localiter moueri.
Et ulterius dicit id q[uo]d alias dixisti q[uo]d nullus
est verus motus in predicamēto quantitatis
nisi rarefactio et p[er]d[er]atio. ¶ Uide postea q[uo]d
dicit ad ar[istotelem]. et verba eius increpauit. tu scis
quid dicit o[mn]i tenendo oppositu[m]. La. 5.

Abium igitur

Incidit v[er]o manēte eadē forma i[n]
composito r[ati]o[n]is. ¶ Si volumus
defensare opinionē cōtr[ari]am r[ati]o[n]em
dū est ad argumenta magistri i[tem] difficile sit.
alias dixi q[uo]d loquendo siue capiendo termi-
nos mere substantialiter verito apparet mi-
hi opinio magistri. ¶ Ad primū igitur nega-
tur p[ro]p[ri]a q[uo]d pes for[is]. esset caput eius. et sic d[icitu]r ei[us]
qualis parte. cuius r[ati]o est. q[uo]d ille terminus pes
nō solū dicit hanc a[cc]id[ens] intellectua[m] cū hac ma-
teria. sed etiā particulares formas carnis ner-
ui ossis r[ati]o[n]is. cōponētū ip[su]m. est etiā term[in]us
cōnotatiuus significans talē p[er] alimationē vi-
delicet figurā r[ati]o[n]is. et talē numeru[m] partiu[m] talis
vel talis. Caput autē dicit aliā figuratiōē et re-
liq[ua]. Et i[tem] nō esset cōnotatiuus alienius acci-
dētis t[ame]n cōnotat aut substantialiter significat
predicatas formas substantiales particulares
que alie sunt et alie numero in pede et capite
et alijs partibus. et sic vna pars non erit alia
ut ipse inducit. ¶ C[on]tra t[ame]n illā r[ati]o[n]em posset in-
stari. ¶ D[ic]o q[uo]d signo solū aggregatū ex
materia totius pedis for[is]. et a[cc]id[ens] eius p[re]ter-
missis alijs formis particularibus. et tunc p[er]
q[uo]d hec substantialiter est for[is]. cū in eo nō sit ni-
si forma for[is]. et materia. et nō ē ibi alia forma
substantialis. et sic de qualibet alia arguitur
quare quelibet pars for[is]. esset for[is]. et quelibet
¶ I[tem] querō in q[ua] specie sit pes
substantialiter acceptus siue hec pars substā-
tialiter accepta. et non v[er]o esse in aliq[ua]. non. n[on].
in specie humana. q[uo]d tunc esset hō. nec in sp[eci]e
nerui. q[uo]d tunc esset neruus. et p[er] idē nec in spe-
cie carnis aut ossis. et sic aliq[ua] s[ub]stantia vere vna et
cōtinua nō repon[er]et in aliqua specie specia-

lissima. ¶ Forte d[icitu]r q[uo]d pes nō est s[ub]stantia vere vna
sed aggregatū ex pluribus. C[on]tra. q[uo]d partes
eius vere p[er]tinu[er]unt. ergo est vna s[ub]stantia p[er]tinua.
¶ Ad hoc est difficile r[ati]o[n]are iudicio meo. t[ame]n
ut mihi apparet p[er] nunc. Ad primū d[icitu]r q[uo]d ag-
gregatū ex materia totius pedis for[is]. et a[cc]id[ens] in-
tellectua[m] eius nō est for[is]. nec hō ad hoc. n[on]. q[uo]d
esset hō regrederetur a[cc]id[ens] intellectua[m] ēē vltimā
tā formā illius aggregati. sed hoc nō est ve-
rū. a[cc]id[ens]. n[on]. intellectua[m] est vltimata forma soli[us]
terius cōpositi. illi[us] vero aggregati p[ar]tes sūt
vltimate forme suar[um] partiu[m]. ut vna ē vltimā
ta nerui. alia ossis. sed nulla ē vltimata toti[us].
¶ S[ed] p[ro]p[ri]a d[emon]strato illo aggregato ut pri-
us. hoc est s[ub]stantia a[cc]id[ens]a sensitiua. ergo est a[cc]id[ens]
diffō[n]e a[cc]id[ens]a. et nullū nisi hō. ergo est hō. et
nullus nisi for[is]. ergo est for[is]. D[icitu]r negando p[ri]-
mā p[ro]p[ri]a. sed d[icitu]r argui sic. hoc est s[ub]stantia a[cc]id[ens]
sensitiua p[er] a[cc]id[ens]a exi[st]e vltimatu[m] eius actū. er-
go r[ati]o[n]is. sed a[cc]id[ens] est falsu[m]. ut dictū est. ¶ Et si
d[icitu]r q[uo]d t[ame]n ly a[cc]id[ens] ēē terminus cōnotatiuus et
accidētis. q[uo]d t[ame]n diffō[n]et p[er] extrinseca. nega-
tur p[ro]p[ri]a. cū. n[on]. d[icitu]r p[er] a[cc]id[ens]a exi[st]e actū eius vlti-
mū. oēs illi termini aut sunt de predicamēto
s[ub]stantie. sicut ly a[cc]id[ens]. aut trāscendētes essentialēs
sicut ly actus. ¶ C[on]tra it[em] instat. si nulla ēē
in for[is]. forma substantialis p[re]t[er] a[cc]id[ens]a istud ag-
gregatū foret hō. et p[ro]p[ri]a for[is]. sed nūc nō ni-
mus est hō q[uo]d t[ame]n. ergo. ¶ P[ro]babil[iter] d[icitu]r ne-
gādo m[ai]orē. eo q[uo]d t[ame]n illa m[ai]or nō h[ab]et formā
vltimā v[er]o istas formas vltimatas q[uo]d nūc h[ab]et
¶ Alij verō dicerēt negādo m[ai]orē cū illud
aggregatū nō sit p[er] se s[ub]stantia exi[st]e. ¶ S[ed] hec
r[ati]o[n]is t[ame]n incidit i[n] illud incōueniēs. q[uo]d termin[us]
mere subalis aliq[uo]d extrinsecū p[ro]notat. et p[er]
idē ēē p[er] aq[ua] quantitatiua nō ēē aq[ua] nec p[er] aer-
is ēē aer. et sic d[icitu]r singulis. ¶ Ad s[ecundu]m d[icitu]r p[er]
de nō ēē i[n] aliq[uo]d determinata sp[eci]e s[ub]stantie p[er] se. q[uo]d si
est vere et simpl[iter] p[er]tinu[er]it. i[tem]. n[on]. sit quoddā cō-
tinuū p[er]tinu[er]it materie et p[er]tinu[er]it forme nō
vltimate. nō t[ame]n cōtinu[er]it forme vltimate.
forma. n[on]. s[ub]stantia n[on]. p[er]tinu[er]it forme car-
nis aut ossis nec cōtra. et p[ro]p[ri]a d[icitu]r dicere illud
aggregatū ēē i[n] predicamēto s[ub]stantie p[er] reductio-
nē aut p[er] acc[us]atō[n]em r[ati]o[n]is p[ri]u[us] suar[um]. ¶ C[on]tra. si-
gno aggregatū ex m[ai]or nerui for[is]. et a[cc]id[ens] ei[us] in-
tellectua[m]. t[ame]n illud est vere cōtinuū. et ē s[ub]stantia
ergo i[n] aliq[uo]d specie. et nō v[er]o nisi in sp[eci]e humana
et sic adhuc stat difficultas argumenti. ¶ Ad

hoc probabiliter rñdetur qd̄ lz illud sit vere pri-
muū nō tñ p aliqd qd̄ sit vltima forma eius.
Est. n. vere priuū p formā nerul simul cuī
aīa intellectiua. sed aīa intellectiua nō est eius
vltimata forma: nec forma nerul est forma il-
lius aggregati. ¶ Et si arguat̄ vt prius q ter-
minus mere sbalis eēt cōnotatiuus. rñdeat̄
vt prius. ¶ Ad s̄m eius principale apparet
mibi difficillimū satisfacere. ⁊ illud inter ce-
tera mihi magis pñadet eius opinionē esse
veriorē. neq; video modū aliquē bñ securū
rñdendū ad ips. lz Albertus prius ⁊ qdā alij
dicerēt qd̄ ex impossibili seq̄r qd̄ lz. cū igit̄ sit i-
possibile eādē aīaz numero sil eē in diuersis
materieb⁹ totalib⁹. lz de⁹ hoc facere possit.
nō seducit ex hoc seq̄r for. eē platonē. ⁊ tam
for. differre a platone. ¶ Hec tñ rñsio mul-
tis appet̄ ignaua. lz. n. hoc eēt nāl̄r impossibile
nō tñ apud deū ē impossibile. imo neq; hoc na-
tural̄r repugnat aut iplicat p̄radictionē. Sz
ex impossibili nāl̄r ⁊ possibili supnāl̄r neq; sim-
plicite p̄radictionē nō dz seq̄r impossibile ipli-
cas p̄radictionē puta for. esse platonē. ⁊ for.
simul currere ⁊ sedere. ⁊ currere ⁊ nō cur-
rere. ⁊ sic de alijs. sed hec sequent̄ data pos-
sib. ⁊ illo casu admissō. qd̄ rñsio nulla. ¶ Pre-
terea illud nō foret impossibile. imo nāl̄r possi-
bile. vt statim hic infra dicet̄. ¶ Ad hūc tñ oc-
currit hic modus rñdendū qd̄ illo casu admis-
so. neq; aggregatū ex prima mā ⁊ illa aīa est
for. neq; aggregatū ex secunda. cū illa aīa est
for. sed aggregatū ex ambab⁹ materieb⁹ cū
eadē aīa ē for. sicut a fili qd̄ dz aliq; bō d̄ no
uo pducī p̄us cor: pducit ⁊ pñr alia mēbra
p̄inctipalia. aīaz alia sint. pducta vel aiata. d̄
mēte Aut. xxi. terij ca. de generatione embri-
onis. Cū igit̄ cor fuerit aiatū ⁊ cerebry. alia
vō mēbra nō. tñc cor ⁊ cerebry cū sint in lo-
cis inuicē distātib⁹ nō inuicē p̄tinuant̄ neq;
p̄tes intermedie p̄tinuant̄ cū eis. cū nōdum
sint aiata. ⁊ pñter dicendū erit neq; cor esse
for. nec cerebry sed aggregatū ex his. ¶ Ex
hoc naturali p̄r rñē Alberti paruifore mīn⁹
rōnabile. ¶ Sz p̄tra rñsionē arguitur si hec
aīa intellectiua sit prius adēq̄te in. a. mā p̄-
dali. tñc hoc ē for. demonstrato composito ex
v. roq; sed vbi postea infundit deus eandem
aīaz in. b. māz bipedalē. tñc hoc nō minus ē
for. qd̄ prius posit⁹ in hoc cōposito nō est fa-

cta variatio. ergo rñsio nulla. Diceret̄ pñter
negā lo minore eo qd̄ hec aīa erat prius for-
ma adēq̄ta huius materie. nūc aut̄ nō. ¶ Sz
hec rñsio vī incidere in illā rñsionē d̄ p se exi-
stere. qd̄. f. regrat̄ cōpositū subale p se existe-
re si dz esse in predicamēto sube. ¶ Itē con-
tra instat̄. qd̄ demōstrato illo aggregato hoc
est suba aiata sensitua p se seorsuz existens p
aīaz tanq; formā illius cōpositū vltimat⁹. er-
go est aīa. ⁊ pñte r est bō. ⁊ pñter nō ali⁹ qd̄
for. quare rñsio nulla ad hanc replicationem
cōtra rñsionē. ¶ Ad aliud cum arguit̄ qd̄ ille
terminus for. foret accidentalis negatur pñā
lz hoc nullū sit suppossibile. posset enī ad bñ
placitū iponi de nouo taliter vt esset cōnota-
tiuus. ¶ Defendēdo aut̄ qd̄ sit mere sbalis
rñdet̄ negando illā pñāz. iste terminus for.
successiue predicat̄ affirmatiue ⁊ negatiue d̄
termino singulari supponere p for. sine cor-
ruptione subī. ergo rē. qd̄. n. hec aliqñ sit ve-
ra demōstrata pte for. ⁊ aliqñ falsa. for. ma-
nere nō accidit. qd̄ ly for. sit connotatiuus. sed
hoc est. qd̄ ly hoc cōnotat certā māz cū certa
forma. sed ly for. sine materie cōnotatione si-
gnificat for. Si enī ly hoc ita sumeret me-
re subalr ⁊ sine cōnotatione sicut ly for. semp
for. manente hec foret vera hoc est for. ¶ Ad
aliā negat̄ illa cōclusio qd̄ hec contradictoria
hoc est for. hoc nō ē for. p totā illā horā erit
vera. vbi vtrobiq; demōstrat̄ ps for. que ali-
qñ erit for. vt magister supponit. ⁊ pñter per
totā hanc horam affirmatiua erit falsa. ¶ Ad
argumentū in oppositū negat̄ qd̄ illa hoc est
for. p̄uertet̄ cū illa hoc est for. demonstrato
for. p totā illā horā. neq; etiam nūc cōuertit̄
rē ⁊ pñter qd̄ in fine hore ablata vna parte
solū remanebit hec pars. verū erit qd̄ hoc est
for. demonstrato aggregato qd̄ prius erat ps
for. Sed negat̄ qd̄ ille tunc cōuertētur. hoc
est for. ⁊ hoc est for. in quarum vna demon-
stretur predictum aggregatum. ⁊ in alia for.
mere substantialiter. ¶ Et si arguatur qd̄ sic
quia suba cōuertunt̄ ⁊ ē. sūt paria ergo. ¶ Ne-
gatur maior. ¶ Contra. quia significant om-
nino idem. ⁊ eodem modo. ¶ Negatur mi-
nor. p̄imum enim hoc significat for. conno-
tando materiaz certā. s̄m autē mere subalr
ips⁹ significat nullā talē māz cōnotādo. Aut
dī qd̄ nō significat omnino idem. qd̄ ly hoc si

significat certā materiā. et nō ly hoc mediate
 tñ et p idē nō demonstrant oīo idē. ¶ Ad aliā
 rōnē negat illa pclusio for. erit pedale i. a. in
 stāti. et tñ erit maior q̄ pedalis in a. instāti.
 ¶ Ad argumētū admissō casu q̄ for. sit bipe
 dalis. et diminuat p ablationē partis donec
 erit pedalis. ita tñ q̄ in a. instāti erit maior
 q̄ pedalis. negat tñc illa for. i. a. instāti erit pe
 dale. et sñr illa for. in a. instāti erit hoc pedale
 le. et pñr negat illa pñā aliqd qd erit pedale
 in a. instāti erit for. ergo et c. ¶ Neq; hoc argui
 tur a puerente ad suā puerfāz puerfōe sim
 plici. ¶ Et posset vno in 3 dici sicut illa rñsio
 ibi posita q̄ sua puerfēs est illa. aliqd qd erit
 pedale in a. instāti erit for. in a. instāti. ¶ Ad
 rōnē pñāz oppositi cū aī q̄ illa nō posset
 pueri in verā sicut nec illa. albū erit nigrū i a
 instāti. ¶ Negat pñā. dico. n. q̄ vtrāq; i verā
 cōuerfō pōt. Si. n. ita foret q̄ in a. instāti for.
 eēt talis diminutus vt remaneret solū hoc pe
 dale. tñc cōuerfō et cōuerfēs eēt vere. Illa
 vō albū erit nigrū in a. instāti sufficēter con
 uertit p istā. qd erit nigrū in a. instāti aliquā
 do erit a. b. u. vel ē albū. et nō oī dicere erit al
 bū in a. instāti. Cui? rō diuersitatis ē. q̄ ly al
 bū ē termin? cōnotatiuus et accñtalis. ly for.
 aut nō. ¶ Ad aliā rōnē cū arguit q̄ adhuc il
 la est vā. aliqd qd erit pedale in a. instāti erit
 for. in a. instāti. q̄ for. erit for. in a. instāti. et
 for. aliqñ erit aliquid qd erit pedale in a. instā
 ti. ergo et c. Consequentē dici posset negando
 pñāz. s; vōz assumi illa minor. et for. in a. instā
 ti erit aliqd qd erit pedale in a. instāti. et bec
 ē falsa vt p3. ¶ Hora tñ q̄ s; hō ē. in sopbis
 mate pñō. nō incōueniret illas sñl esse vās i
 casu pñedō for. erit pedale in a. instāti. et for.
 in a. instāti erit maior q̄ pedalis. qm̄ ista di
 ctio in a. instāti nō determinat vñū expñsum
 pñm cū. sed aliud iplicitū in ppōne pñma. vt
 sit sensus q̄ for. aliqñ erit aliqd qd erit peda
 le in a. instāti. et p3 illā fore vām. negaret tñ il
 lā copulatāvā for. in a. instāti erit pedale. et in
 a. instāti erit maior q̄ pedalis. ¶ Alr ad pñ
 cipale dici pōt negādo. vt pñ? illā eē cōuerfē
 tē suā. Et si querat q̄ est rñc sua cōuerfens.
 Dici pōt pñmo q̄ nō quēz pñcularis vel in
 definita pōt simplr cōuerfō in ppōnē. s. con
 uertitū ē cū ea. et maxie si fuerit cū finis ac

cidentalis? et cū tali determinatiōe q̄lis ē illa
 Dici pōt fo q̄ in puerfēte subim d3 eē i mō
 re subaltere sūptuz sicut ly for. et si tale subim
 sumeret eēt cōuerfēs falsa vbi. s. ly aliqd so
 lū supponeret et vñficari deberet p re subalt
 formalit accepta nullā cōnotādo māz. ¶ Alr
 pōt tertio dici ad pñcipale q̄ illa ē sua cōuer
 tens quā magis dicit. v3. aliqd qd erit pedale
 in a. instāti erit for. et illa ē vā. s; nō legē ex il
 lo cōuerfā eē vām. ¶ Nec sp oī si vna cōuerfē
 tū cōuerfōne simplici sit vā q̄ altera sit vā.
 et potissime in talib? finis cōnotatiuis vt pñ
 us. ¶ Cōueniētiō: rñsio ē q̄ ly in a. instāti de
 terminat vñū expñsū et nō ly pedale. cū nō
 sit vñū. neq; vñū iplicitū. q̄ nulla rō cogit
 subintelligi. Et pñr idē est dicere for. erit hoc
 pedale in a. instāti. et for. in a. instāti erit hoc
 pedale. et cōuerfēs est hūmōi. qd in a. instāti
 erit pedale in a. instāti erit for. et bec ē falsa. et
 nō seq̄ for. in a. instāti erit for. et for. erit hoc
 pedale. ergo et c. cā supradcā. ¶ Ad aliā rōnē
 negat illa pñō. a. ē pedale et immediate post
 hoc erit bipedale et tñ a nūq; augebit. s; po
 ti? diminuet. Et in casu suo q̄ a. ps pedal a
 lqñ erit for. qñ alia ps erit ablata. negat q̄ a
 immediate post hoc erit bipedalis. et negat illa
 pñā for. immediate post hoc erit bipedalis. et
 for. erit a. ergo et c. ppter eām superi? dcāz.
 cū ly a. sit cōnotatiū? certe materie. nō autēz
 ly for. sed solū seq̄ q̄ aliquid qd aliqñ erit
 a. immediate post hoc erit bipedale. ¶ Ad ali
 ud cū vñterus infertur q̄ a. incipit esse for. et
 p idem per totā hanc horam erit ita q̄ a in
 cipit eē for. negatur cōclusio. et cōsequēter ne
 gatur q̄ a. immediate post hoc erit for. Et si
 arguatur sic for. immediate post hoc erit for. et
 for. aliquādo erit a. ergo et c. negatur pñā p
 pter eām sepe dcām. et ideo nō oportet cōce
 dere q̄ per totam illam horam erit ita et c.
 ¶ Ad aliam cōclusionem q̄ for. pertotā istā
 horam erit albus. et tamē p totam istā horāz
 erit sūme niger. D3 negando cōclusionem.
 ¶ Ad odus autē vñficandi istam cōclusionem
 eēt iste q̄ for. sit alb? apredñsio. et sic remane
 bit p totā istā horā. et a. ps eius sit sum me nī
 gra. et post illā horā for. talit diminuet q̄ nō
 remanebit nisi a. S3 i illo casu pcedit q̄ for.
 p totam illā horam erit alb?. et negat illa for.

p totā illā horā erit sūme niger. ¶ Et sic arguatur vt tacite vī arguere. q: a p totā istam horā erit sūme nigrū & for. erit a. ergo &c.

¶ Dī pīo negādo pīaz. pp cāi sepe dictā l3 solū seqt aliqd vī aliqd qd aliqn erit for. p totā istā horā sūme nigrū. ¶ Dico scdo q l3 in aliis terminis. pbaret pld. nō tñ in istis l3 enī forte. pbaret q for. immediate post hoc erit nigrū in neutro genere. nō tñ sequeretur q for. immediate post hoc erit niger in masculī no genere. & hoc pp aliam. & aliā adiacentiā vniū adiectiui & alterius. & iō l3 forte ex illo ante sequeret q for. immediate post hoc erit sū me nigrū. adhuc tñ nō segtur q immediate p hoc erit sū me niger. ¶ Ad aliā pldnem p3 rñsio ex pcedentibus. negat enī in casu suo for. q p totā illā horā calefiat & p eādē frigeat & nisi ponat aliud ī casu nisi q vna medietas p illā horā calefiat & alia frigeat. & vtra q medietas al. qñ erit for. adhuc nō bētur q illaz ptiū sit pcedēda. neqz ē casus ille est bñ pōlis. nisi forte hoc mō ptingeret. q vna medietas resolveret altera manēte p tps. Deinde medietas resoluta pueratur in nutrimento q postea sūmat a for. & cōuertat in sbam suaz deinde in pcessu resoluat scda medietas q remanserat & remaneat prima. isto casu ymaginari possumus verificari casus suus. Ad o in pposito si poneret q vtraq remanente p horā illā altera illaz calefiat & altera equaliter frigeat. tñ neqz for. p illā horā calefiat neqz frigeat. sed calefiat & frigeat copulatis & colectiue. Si vere poneret q p totā illā horam altera medietas calefiat multo plus qz altera frigeat ita vt calefactio plus sufficiat denotare qz frigeactio. tñ in casu illo pcederet pīma ps & negaret scda vī ecōuerso si cōtra poneret. ¶ Et si arguit q for. frigeat p illā horā qz. b. medietas p illā horā frigeat & b pars erit for. ergo ¶ Uel sic. hoc frigeat p illā horā & hoc erit for. ergo &c. ¶ Negat pītia. & cā est sepe prius dicta. ēt alia cā est negatiōis similiū pīaruz vt qdam dicūt q ēt in pcedētibz adduci possent. qz. s. ly hoc nō est terminus discretus. sed cōis potens successiue de pluribus numero distinctis vī affirmari puta de for. & re q nō ē for. Sid. n. nō v3 bec pīa al bñ currit & albū ē for. ergo for. currit. Nec est sylus expositorius. Ita nec valēt pdicte

pñte. nec sūt sillogisimi expositio: nī. ¶ Ad aliā pldnem q pars for. est maior for. negatur pld. nec scio in quo casu verificari pōt. aut velit ipse verificare pldnē illā nisi forte ymaginādo q. a. ps for. aliqn alia resoluta erit for. deinde. a. augeat taliter vt erit maior qz erit for. qñ. a. erit ps eius. Si in illo casu nō pbatur pld. neqz pbat ex illo q for. erit maior for. q: si sic foret p ei? resoluētes. s. a. erit maior for. & a. erit for. ergo &c. Cui argumento diceret q l3 ille modus arguendi. sit duplici de cā fallax. vt prius est dictū. tñ maior ē neganda. nō. n. a. erit maior for. qñ erit ps eius vt p3. imo tñ erit minor for. neqz qñ erit for. qz tñ erit eqlis for. sine subīmet vt p3. ¶ Non curauit aut magis pbare pldnes. qz forte videbat ei nō multū pcedere. ¶ Ad casuz qui ponit p alia pldne sequenti q separata māu for. a toto residuo remaneat aīa intellectiua in vtroqz. dī admittendo casum de potentia su pñali. quo admissio negat illa pld. duo sunt hoies. quoz vterqz est for. imo tñ aggregatū ex vtroqz est for. sicut prius dictū fuit qñ aīa for. in pductione eius fuit in corde. & cerebro nōdūm aliis pibus aīatis. Et sicut prius dicebat vbi deus infundat eādē aīam intellectiua in duabus materiis totalibus. a. b. Ex quo pñr p3 illā esse negādā for. est illa man? aut est illud qd erat illa manūs. ¶ Et cōtra hāc rñsionē possent adduci replicationes que adducte sūt ad casus pdictos & dari rñsiones ibi posite. Unde igitur &c. ¶ Ad aliā pldnez rñdet negando de vīute simonis scdas ptez imo aliqua pōt differre a for. v. b. g. digitus. bec. n. qñ tūcunqz for. dimīnuat. aut resoluat nō pōt p se manere cū aīa intellectiua. & iō si pōt esse for. quare potest cōcedi q potest differre a for. & potest differre ab eo q potest esse for. ¶ Neqz ex hoc sequitur q possit differre a seipso. vt ipse tacite innuit. eo quod ipsa nō pōt esse for. Tñ cōcedendū vī q aliq ps for. differt a for. & tñ nō pōt differre a for. s. illa ps que potest remanere p se & esse for. Si. n. diceret q illa pōt differre a for. segtur q pōt differre ab eo qd pōt esse for. & vltra euz illa possit esse for. segtur q possit differre a se ipsa. qd est impolē. & patent ille pñe intelligenti logicam. ¶ Verūm mutādo ppositū. pōt pcedi pld quā magister ponit vī

v3. Nulla p̄t differre a for. et hoc in certo ca-
su ubi p̄ductū esset solū cor. for. et relique par-
tes nōdum essent aīate. tūc. n. q̄cūq3 parte
data q̄titatūa for. illa pōt esse for. q̄ pōss3 cor
illud et eius p̄tes successiue resolui. aliis p̄tib3
nō p̄ductis taliter vt q̄cūq3 p̄te data illa pos-
set p̄ se seorsum remanere arguendo sic. Si
aliqua nō possit esse for. sit. a. Lōtra. ¶ Dono
q̄ successiue resoluat cor donec remanebit a.
pars p̄ se aliis resolutis et patet q̄ a. erit for.
et p̄r pōt esse for. In illo igitur casu v̄r cōce-
dendū esse p̄sonem de virtute sermōis. cū
ly for. a p̄te post supponit p̄ omni eo qd pōt
esse for. virtute huius verbi potest. et suppo-
nit distributue mobiliter virtute de ly differ-
re. ¶ Aliis tñ subtilis loiens posset oppositū
dicere. et p̄r in quocūq3 casu negare p̄sonē
imo quolibet ps for. pōt differre a for. ¶ Et
si arguat vt pilus q̄ si. a. pōt differre a for.
ergo potest differre ab eo qd pōt esse for. et
p̄r a seipsa. negat p̄na. eo q̄ p̄trariū est ordi-
nū debito et nature terminōz. vt termin⁹ sin-
gularis resoluitur in cōez. et terminus nō di-
stributib3 resoluat i nō distribuib3. ly for.
aut est terminus singularis et nō discret⁹ et
nō distribuib3. s3 ly qd pōt esse for. est ter-
minus cōis et distribuib3. ¶ Et nō hūc mo-
dū loquendū in logica. q̄ ad alia multa p̄ice-
re pōt et puto ipsum meliōrē opposito modo
¶ Ad penultimā p̄sonem rīdet negando il-
lam. for. q̄ fuit for. iam nō est for. vt arguinē-
ta p̄bant in oppositū et concedetur q̄ hoc
aggregatum ex. a. b. c. p̄tib3 fuit for. qd iaz
nō est for. et cōceditur q̄ illud nō fuit nisi aīal
s3 oppositū sit pōte puta si aliqui totū illud
aggregatū fuisset ps for. Et vterius negat il-
la p̄na cū inferē q̄ aliqd aīal fuit for. qd iam
nō est for. Et rō est. q̄ ly aīal ē terminus me-
re subālis. n̄bil cōnotans accidentale. neq3 ali-
quā mām aut prem eius. sed ly aliqd verifi-
car i pōt in p̄posito. p̄ aliquo aggregato con-
notante certā mām. et p̄tes eius. ¶ Si sicut p̄i-
us dicebat de nō arguēdi resolutōis q̄ in
talibus terminis nō v3. sic in p̄posito dicen-
dū est. ¶ Ad ultimā p̄sonē rīdet negādo
eā. s. for. p̄ totam illā horā augeb3 et p̄ candē
diminuet. et in casu suo negat p̄ma ps. et cō-
cedit sedā. ¶ Ad rōnem in oppositū negat
illa p̄na quā ipse tacite inuult. a. per totā istaz

horā augeb3 et aliqui erit for. ergo et. et hoc
rōe vel rōnibus superius dictis. ¶ Et p̄ idēz
patet ad illud qd postea arguit. videlz. a. ps
erit maior q̄ est et nō erit maior q̄ est p̄ma
est cōcedēda. sedā neganda. ¶ Ad rōnem in
oppositūz. for. nō erit maior q̄ est. et for. erit
a. ergo et. negatur p̄ntia ratione p̄ma supe-
rius dicta. Etā alia est cā. q̄ ly maior diuer-
sam habet adiacētiam in antecedēte et in cō-
sequente. cū in consequēte adiacet ad ly. a.
pars. in antecedente ad ly for. Ex illo enī an-
tecedēte. s3 cōcludere q̄. a. pars nō erit for-
ma maior q̄ nūc sit. Et sic p3 solutas esse oēs rō-
nes magistri cōtra opinionem communem.
Deo gratias qui mihi lumen intellectus do-
nauit.

Oppositum tamen arguit. Ut
de incoēuentia q̄
contra se adducit. Sed modo deducit. ¶ Pri-
mo q̄ for. nō manebit for. p̄ tempus et pla-
et. hoc deducitur supposito q̄ a for. cōtinua
fiat resolutio. tunc enim nō manebit per tem-
pus eadem aīa cū oīo materia eadem. et p̄
p̄ns neq3 idem for. aut si dicas manere for.
tunc ly for. esset terminus cōis et nō discre-
tus q̄ successiue de pluribus verificab3 af-
firmatiue. et sic dicitur de aliis terminis q̄ di-
sereti ponuntur. ¶ Secūdo adducit q̄ fieret
error in distributionibus bonoz et maloz
eo q̄ ly for. hodie fecisset aliquod opus meri-
torium aut maleficū et cras premiaret aut
puniretur nō ess3 idēz for. q̄ illud fecit aut cō-
miserit et qui p̄mitabitur aut puniet. et hoc p̄
pter cōtinuā resolutionē in eo factam. ¶ Ter-
tio adducit q̄ plures sunt dī. q̄ dato xpo q̄
dicit aggregatum ex diuinitate anima intelle-
ctiua et materia eius. tunc aggregatū ex me-
diate materia anima eius intellectiua et diui-
nitate esset alius deus q̄ totus christus pro-
pter materie alietatem. Et sic dicam de aliis
partibus materie immo sequeretur q̄ infini-
ti essent dī hoc modo imaginatiōis quoz
alter ab altero differt. propter materie alietate-
tem. ¶ Quarto adducit q̄ deus possit incipe-
re esse et desinere esse. q̄ vbi a christo resol-
uatur. a. pars materie. tunc aggregatum ex
a. materia et diuinitate et anima intellectiua
desinet esse et per p̄leuens talis deus desini-
esse. Et per idē aliquis deus incipiet esse. p̄o

pter acquisitionem noue materie in christo p
viam immutationis. sicut etiam in forte nou⁹
homo incipit esse per acquisitionem noue ma
terie per viam nutrimenti. ¶ Considera ulterius
risionem suam ad dubium. ¶ Postmo sua
verior mihi apparet loquendo de idēitate nu
merali stricte sumpta. tñ hic sigillatim cōside
ra que dicit. ¶ Primo suppositiones sue ve
re sunt fin eum. ¶ Uterius insert qd nūq
pōt habere aliam prem qd iam hz. de hoc su
perius est satis dictū. ¶ Secūdo insert. qd nī
hil pōt augeri. de hoc etiam superius ē satis
dictum. ¶ Ad autem dicit esse de intentione
Arist. considera et vult iste magister Arist.
tertio de anima sentire illud quod commen
tator Aver. ei imponit de unico intellectu in
omnibus hominibus cuius tamen opposi
tum sensisti in tertio de anima. ¶ Imponit et
sibi qd credit eē habens principium habere
finem et contra. cuius tamen oppositum te
nemus de aīa intellectiva de angelis et c. Et
aliū expositores. ut bñs Thomas opp⁹ mo
do ut exposuit octavo physicorum. et tertio de
celo. ¶ Considera ulterius risiones ad argu
menta que adducit contra se. ¶ Responsio
enim ad primum est valde conveniens. ¶ Si
militer ad secundam de distributione premio
rum et pena. ¶ Ad tertium vero. et ad
quartum qd plures essent dii et c. non distincte
et ordinate responderet. sed dat aliqualem ma
teriam respondendū. ¶ Diceretur ergo ad p
imum apparere uno. negando quod plures
sunt dii. et consequenter qd totus christus est
unus deus et aggregatum ex immediate ma
terie cum eadem anima intellectiva et divini
tate est idem deus numero. et sic de aliis eo
qd hz varietas materie variet idēitatem nume
ralē. quo ad naturā creatā humanā. nō tamē
quo ad naturā divīnā que ē eternalis penitus
immutabilis. et pñr negat. ut ipse negare vñ qd de
us incipiat vel desinat eē. vñ fin hāc opinionē
precederet qd in xpō sunt plures hoīes partia
les cōpositi ex aīa eius intellectiva et pre mae
nō tñ plures dii. ut prius dictū. ¶ Similiter
precederet qd facta resolutioe mae in xpō qd ali
quis hō desinit eē. et sūtr aliquis hō incipit eē
per novā acquisitionē mae per viā nutritionis.
et ille numerus triniarius desinit eē per desin
tione materie que ē eius unitas. et xpūs ut hō

desinit eē. ex hoc tñ nō sequit qd aliquis deus in
cipiat vel desinat eē. qd semp idē est deus cu
quacūqz mā vel pre materie xpī. Tñ sicut de
us admixtus fuit materie xpī. siue divinitas
iuncta fuit sue materie. ita potuit cōiūgi cū q
cūqz mā alī⁹ hoīs. et tūc pcessū fuissz qd hoc
ē de⁹ demonstrato xpō. et hoc ē de⁹ alio de⁹
mōstrato. et tñ sēp idē fuisset deus. Cap. 6.

Edadhu out dubi
um et c.

¶ Considera prio. in hoc dubiū
supponē primā. qd oīs qualitas
est gradualis. Uidet enī prima
frōte modus suus pbadi extraneus. qd quel
bet ē apta reddere subiectū suū. eriminatū fi
nite intēsu. et nulla ē infinite remissa eo qd nul
la remissio ē infinita. qd nulla remissio sit infini
ta p3. qd oppositū ipacat contradictionē. si. n. ali
qua qualitas ē infinita remissio. aut infinite re
missa sequit qd est aliquate remisse. et p pñs
aliquate intensa. et p pñs nō infinite remissa.
¶ Considera tñ si reperiri possit aliqua quali
tas que nō sit gradualis. aut intēibilis et re
missibilis. sicut forte de qualitatibus intelligē
tiāz alig crederēt. ¶ Considera postea scđam
supponēz qd nulla actio nālis pōt eē instantā
nea. huius enī oppositū tenuisti. sō de aīa de
pductione luminis. et de visione. aut de pān
ctioe visiois et silibus. Itē hz de silibus non
eēt vez que fūit cū reuerētia saltē p accis. tñ
de actioe intellectuāli. nō vñ necessariū ipsā fie
ri successivē. sed videt qd cōingat subito fieri
¶ Tenendo igitur oppositū p3 ad argumē
tum eius in oppositū. negādū eē aīz qd non
potest agēs subito appropinquare passo. ¶ Cō
sidera tertiā supponē que vera vñ fin omnes
de albedine enī et nigredine videt notandum
in multis casibus. ¶ Et primo vbi ex elemē
tis debeat immediate generari aliqd mixtūz al
bum. ¶ Non enim oportet in productione. aut
intentione albedinis in illo mixto aliquēz gra
dum nigredinis producti. cum prius in elemē
tis illis non fuerit nigredo. nec alius color.
¶ Item quia multotiens ex colore medio fie
albedo vel nigredo. vbi non oportet gradūz
albedinis aut nigredinis cōmipi. quia cum
colore illo medio non necessario est albedo vñ
nigredo. et sic de aliis imaginari possumus. et
in casibus multis de credulitate etiam. et he

sitatione verum satis apparet q magister di
 cit. licet quidam videatur oppositum tenere.
Considera in quarta suppositioe cu3 magi
 ster dicit q opio e assensus verus cu3 formidie
 hoc enim non apparet esse vniuersaliter ve
 rum. nam opinio. ita potest esse circa falsum
 vt patet de mente Aristo. secundo de anima
 7 secundo posteriorum. 7 ex communi mo
 do loquendi. contingit enim aliquem opina
 ri solem esse minorem terra 7 tunc eius opi
 nio est assensus falsus. **C**onsidera correla
 ria que postea inferit q aliquis error: erit scie
 tia 7 contra. loquitur ipse de scientia com
 munitate sumpta qua sciuntur contingentia.
 Et tunc verificatur primum ponendo q te
 continue firmiter credente fort. currere aliqui
 currat aliqui n 7 tunc ide assensus fortis currere
 erit scientia qui non currente erit error. Et
 accipitur hic scientia non pro habitu sed pro
 actuali noticia vel assensu. **C**llud autem cor
 relatum q eadez scientia infinites erit error
 7 contra. 7 infinites fort. incipiet 7 desinet
 scire eandem propositionem. hoc modo ve
 rificatur. **I**tem dono horam futuram diuidi in p
 tes proportionales in infinitum 7 credas tu
 continue per illam horam hanc propo
 sitionem pars impar hore est. 7 patet q infinites
 erit scientia quia infinites erit assensus verus
 7 infinites error. quia infinites erit assensus
 falsus. scilicet in qualibet parte pari hore. Et
 per idem patet qualiter infinites fortis inci
 piet scire illam propositionem. pars impar
 hore est. scilicet in principio cuiuslibet partis
 imparis. 7 infinites desinet scire. scilicet in prin
 cipio cuiuslibet partis paris. **C**onsidera vl
 terius alia correlaria sequentia. **I**tem dono enim
 inferit q non est dare primum nec vltimum
 instans noticie sensitiue putavi visionis 7c. eo q
 non est dare primum aut vltimum gradum
 7c. Oppositum enim probabiliter posuit se
 cundo de anima. **I**tem donamus enim speciem
 coloris in oculo successue intendi per succes
 suam intensioez coloris. 7 non sufficiat que
 libet species coloris quantu3 remissa cau
 sare visionem. sed sufficiat gratia exempli.
 species vt duo 7 nulla remissio. tunc igitur
 quando erit in oculo species vt duo. visio p
 ductur. 7 erit minima visio que esse potest
 erit tamen gradualis 7 per consequens con

cedetur contra suppositionem eius secunda 15
 aliquam actionem naturalem fore instantia
 neam. 7 per idem si remittatur species in oculo
 existens intensa vt. iiii. donec per totum oculo
 lum perveniret ad gradum vt duo. tunc da
 batur vltimum visionis. si ulterius remitteret
 eo q tunc erit visio alia stantibus conditio
 nibus. 7 immediate post non erit aliqua visio
 cum no possit visio produci cum remissioe
 specie q vt duo. **C**tenim etiam alteram ptes
 qua magister tenet. 7 verissimior apparet. 7
 pnt q non sit danda remississima species co
 loris que sufficit ad visionem causandam. sed i
 tensissima que non gratia exempli. vt duo 7
 tunc no daretur minima visio. sed infinite no
 remissa esse posset aliqua visio. 7 pnt non
 daretur primum gradus visionis acquisitus
 nec vltimus deperditus. **I**tem pnt nec primum
 instans visionis nec vltimum. **C**llota tñ q se
 per huius visionis daretur primum 7 similis
 vltimum. 13 entz aliquis gradus huius visionis
 prius fuerit productus. nunq tñ fuit bec vi
 sio nisi qñ habuit oes partes eius graduales
 simul. sed dabitur primum instans in quo ha
 bebant oes partes graduales eius simul. ergo
 7 cetera. 7 q cito incipiet aliquis gradus
 huius visionis deperdi tam cito bec visio de
 sinet esse. ideo in sui deperditione dabitur vi
 timum. **C**um autem ulterius inferit q ois
 noticia sensitiua sit experienti noticia sensitiua.
 v3. itaq ex pre eius gradualis. verum est sim
 liam opinionem. tenendo tñ oppositum tñ
 oppositum diceretur vt p3. Et tenui idem q
 tenet ipse in questionibus posterioribus. **C**u
 etiam ulterius inferit q non dabitur primum
 conceptus primo productus. adhuc verissimi
 lius teneri potest oppositum q de sensatione
 Conceptus enim mentales magis producti
 tur sine resistantia. q sensationes. 7 cum hoc
 sunt indissolubiles extensue quelibet autem
 sensatio est dissolubilis extensue. Similiter vbi
 in mente for. sit species coloris vel subie vel al
 terius sufficiens causare conceptum aut no
 ticiam mentalem. sed non causat propter in
 advertentiam. tunc quam cito fortis incipiet
 advertere causabitur conceptus mentalis. 7
 sic erit primum 7 primo conceptus. productus.
 Et idem argumentu de sensatione fieri posset.
CSecundum tñ aliam opinionem diceret q

illa aduentione accret p parte an parte lz in
tpe modico. 7 sic visio vel pceptus p partes
an parte accret. ¶ Considera ulterius correla
riū sequens cū toto notabili suo. ea nāq que
ibi dicit vera videntur. Si tñ alqs teneret q
nō glibet assensus qstūcūq remissus etiā si
ne formidine sufficit dici scia. sed ad minus re
grit q sit tate intensionis sicut verisile appa
ret. tunc dare p primū scia. 7 silt vltimū qñ
esset assensus tñ intensus. 7 an non vel post
nō. Itē in casu aliquo aliq latitudo assensus
posset subito acqri. 7 subito depdi postq ac
grit sine resistentia. iō satis possibile vī. tunc
etiā dare p primū quo ad inceptiōē 7 vlti
mū quo ad definitiōē. ¶ Considera postea q
magister dicit pmentia ad logicā de pñā sci
ta esse bona cuius anis sit scitū 7 pñs non. 7
aliā q ibi dicit q vera satis apparent. ¶ Consi
dera postea q magister dicit cōtra se in argu
mento. 7 rñsionē ad illud argumentū qd tā
git difficultatē quā ponit Identyf. in sophis
mate illo. ¶ Mentū oculū hūdo. ea nāq que
magister dicit satis vera 7 verisilia sunt. tñ cō
cedi posset sensum exteriorē aliqd distictē cō
prehendere 7 aliqd pñse lz magister oppo
sitū dicat. ¶ Nec seqt. aliquis distictē cōpre
hendit. ergo componit vel diuidit. si. n. visus
for. videat duos bores quoz vtrūq p se cō
prehendat ita vt vnus nō inuet ad cōprehen
sionē alterius 7 apprehendat hoc tanq hoc
sine illo. 7 ecōtra illud tanq illud 7 nō hoc.
tunc vtrūq distictē cōprehendit. ¶ Iuxta
quē modū posset pcedi vt bentysf. dicit loco
allegato. q visus for. grā exēpli pñs videbit
totū qdratū p se distingūdo a quolibet alio
q pñcipit partē p se distictē cōprehendēdo
a quolibet alio. Et pñter posset pcedi q in ca
su Identyf. de approximatione visibilis da
bit de facto primū instans in quo. a. visibile
a visu distictē cōprehendit. 7 idē erit vlti
mū in quo nulla pars distictē cōprehendit
lz magister videat sentire oppositū. ¶ Uī. n.
velle q aliquid erit vltimum instans in quo
visibile nō erit distictē cōprehensū a visu
cū nō det minima sensatio neq minimū sen
satū aut mīnimū sensibile. Et mībi vī cum
Identyf. q licet nō dare mīnimū qd distin
cte cōprehendī posset neq pñmū in quo pos
set. tñ dare mīnimū qd absolute incipit vi

deri p se 7 pñmū instans in quo distictē vi
debit. 7 hoc supposito q nō dent neq dari
possint optime circūstantie. Tñ dato oppo
sito q optime dari possint. q. nō repugnat.
dicere nō solū dari pñmū in actu aut mīni
mū in actu. sed pñmū qd pōt. 7 mīnimū
quod potest.

de ordine pceptū 7c.

¶ Considera quid postea dicit magister d or
dine cōceptū. ¶ Itā in qñib? de aīa 7 poste
rior. notasti ordinē q apparet valde cōueni
ens. q sicut sensus exterior: pñmo appren
dit inditū in cōcreto. verbī grā. hēc albū
ita etiā intellectus pñus apprehendit. 7 pñs
talis pceptus pñus est in intellectu. 7 pñter
distingueno substantiā ab accidente aut ab
strahendo vnū ab alio pñus abstrahit cōce
ptū magis vñsueralem. 7 p consequens mī
nus vñsueralem donec ad specialissimā de
ueniat. aut saltem intellectus de natura sui sic
aptus est facere procedendo faciliōr modo
sue cognitionis. ¶ Uīde que locis predictis
scripta sunt per ordinē. ¶ Dicit etiā Aristo.
cum equiuocationibus processisse pñmo po
sterior 7 pñmo physicoz. tñ concordant
alias vtrūq textū sine equiuocis. 7 ideo illuc
pcurrere. ¶ Considera ulterius cū ipe conat
probare q credulitas 7 hesitatio circa eāde
rem non necessario se mutuo expellant. lz ve
rum sic dictum suum vñpoto. tamen vt plu
rimū vñpoto accidit q intensio credulitatis ē
causa remissionis hesitationis quando de ea
dem re habetur hesitatio 7 credulitas. 7 ecō
tra intensio hesitationis est causa remissionis
credulitatis. vbi enim de eadem re habeatur
credulitas 7 hesitatio 7 non fiat obuiō. nec
inaduerentia. nec deperdatur aliqua eiden
tia ad aliquam partem. sed intendatur. cre
dulitas. hoc est quia magis intellectus adbe
ret vñ parti. 7 consequenter alteri minus
manentibus predictis. 7 consequenter remit
tetur hesitatio. Si mīlter ecōtra si intendi
tur hesitatio. hoc est quia intellectus magis
adheret oppōsite parti quam pñs. siue hoc
sit per adiunctam eidentiam. siue qualiter
cūq alr. 7 pñs alteri parti minus adbe
ret stātib? predictis. q remittet credulitas.
¶ Considera vñter? cū magi iplicite pōit plu

res regulas. Quia prima est ut colligitur ex
verbis eius quod si for. nihil sentiat nec intelligat
et aliquid sentiet et intelliget. prius p tps sentiet
q̄ intelliget. hec regula nō vī necessaria. et in
certo casu nō vera. si. n. loquamur de hoīe q
nūq̄ aliud intellexerit sicut in infantia nō re-
pugnare vī q̄ statim cū infans aliquid primo
senferit sine mora tps ē et aliquid intelligat post
q̄ intellectio catur sine resistētia. Si loqua-
mur de hoīe adulto adhuc fortius nō vī ve-
ra. hoīe enī aut dormiēte aut d nullo penit?
cōsiderāte nec p sensum aduertēte ptingit sp
suz imēdiate moueri ad intelligēdū p species
reseruatās p nouam aduertētiā vel cōsidera-
tionem nulla precedēte sensatione aut simul
cū noua sensatione. et sic tūc nō prius p tēpus
sentiet q̄ intelligeret. cōsideret tū q̄ in codē
hoīe prius nā ē sentire q̄ intelligere. et vlti-
mū verū est q̄. Ad. dicit presertim de incl-
piente de nouo sentire d quo apparere meo
loquit. Ad. Verū enim est q̄ ille prius tpe
sentit q̄ intelliget salē vltimum. **S**e-
cūda regula est. Si for. nihil sentit incōplere
nec cōplere et aliquid aliquid sentiet tū cōplere
q̄ incōplere prius sentiet incōplere q̄. si. prius
sentiet sensu exteriori q̄ interiori. **I**terū hec
regula pōt habere instātiā. q̄ possibile est
pducta de nouo specie albedinis tū in sensu
exteriori q̄ interiori de se sufficēte causare sē-
sationem nullā pducti sensationez defectu spi-
rituum. aut debite aduertētie. deinde supue-
niente simul debita aduertētia vtrōq̄ sic
satis possibile est. aut vtrōq̄ simul occurrē-
te sufficēte q̄tate spirituum vt satis possibi-
le est fiat sensatio in sensu tū interiori q̄ exteri-
ori. et p q̄ simul fieri poterit. Itē si loq̄mur
de hoīe nō incipiente sentire de nouo possibi-
le est for. nihil exteri ius sentiente nec interius
reseruatā esse spēm in sensu interiori a q̄ po-
stea moueat for. ad sentiēdū interius tū nihil
exteri ius sentiat. **A**d agister tū vt credo in-
telligit de hoīe de nouo incipiente et c. **C**on-
cedendū tū puto q̄ quasi semp de nouo de
bens sentire sicut infans prius tpe sentit sensu
exteriori q̄ interiori et p q̄ prius incōplere
q̄ cōplere. et q̄ tēp quilibet sentiens d nouo
prius natura sentit sensu exteriori. hec inte-
riori. comprehendere posset nisi comprehen-
deret vel comprehendisset exteriori. et per

q̄ prius tū incōplere q̄ cōplere. q̄uis etiā
sensus interiori nō minus incōplere q̄ cōple-
re cōprehēdere pōt. tū oppositū supficialiter
videat velle magister. **T**ertia regula ē ista
Si for. aliquid intelliget incōplere et cōplere. et
nūc nihil intelligit prius intelliget incōplere q̄ cō-
plere. et vī sp velle q̄ prius tpe. Iterū hec vī
det hōe instātiā. Si. n. loquamur de infā-
te verū est vltimum. et quasi semp q̄ in-
cipiens intelligere prius tpe intelligit incōple-
re. et vltimē verū est q̄ prius natura. nō tū vī
illa pditionalis necessaria cum cōtingere pos-
set oppositū. aut saltem non repugnat simul
for. incipere intelligere deum et deū esse. Si
loquamur de adulto. p q̄ simul tempore p̄
incipere for. intelligere cōplere et incōplere p
spēs reseruatās vt ipso surgente a sōno. imo
staret q̄ prius cōplere intelliget q̄ solum in-
cōplere. intelligere tū incōplere semp est pri-
us natura et tū cā presupposita ab intellige-
re cōplere. **Q**uarta regula. Si for. nihil in-
telligat affirmatiue nec negatiue et aliquid aliqd
intelligat tam affirmatiue q̄ negatiue. primo
tpe intelligat affirmatiue q̄ negatiue. **I**te-
rum regula nō est cōditionaliter vera. stat. n.
for. iam adultū dormire et actu p tūc nihil in-
telligere. deinde ipso surgēte a sōno p spēs
interius reseruatās primo intelligere se nō dor-
mire. aut aliquid aliqd negatiue anteq̄ aliqd
affirmatiue intelligat. ergo nō prius p tēpus
affirmatiue. **F**orte dicit q̄ intelligit de in-
fante nup intelligēte. aut q̄ regula sic intelli-
gitur. si for. nihil intelligat nec vnq̄ aliquid in-
tellerit affirmatiue vel negatiue et c. **S**ed
adhuc isto modo intelligendo vī dubia regu-
la. q̄ nō vī repugnare q̄ cū for. incipiat d no-
uo intelligere cōplere simul incipiet intelli-
gere affirmatiue et negatiue verbi gratia vbi
prius intellexerit incōplere matrē et patrem
eius p species in eo reseruatās poterit simul
incipere intelligere hoc esse hoc. vtrōq̄ ma-
trem demonstrando. et hoc demonstrata ma-
tre nō esse hoc demonstrato patre. **N**ec vi-
deo vllam repugnātiā bulis casus. **E**t d
cedendū tū mihi appet q̄ sic est vltimum
q̄ homo incipiens de nouo intelligere prius
tempore intelligit affirmatiue tanq̄ aliqd qd
est intellectus facilius et naturalius. Et vltimē
us q̄ affirmatiue intelligere est in eo prius

iura. & nunq̃ aliquid negative intelligeret. nisi intelligat affirmative vel p̃ us affirmative intellexerit. **Quinta regula.** Si for. nihil credit. neq̃ discredet. & aliqui aliquid credit & aliquid discredet prius tempore credit q̃ discredet. Nec est h̃z instātia. **Primo** de homine & dūto surgere nup̃ de sōno & scipiente. p̃ p̃pō nes resuarias discredere se dormire. **¶** **¶** forte d̃z q̃ intelligit de eo q̃ actu nihil intelligit nec vñ q̃ aliquid intellexerit vt denotāt eius verba in p̃batione regule sue. **¶** **¶** Adhuc regula haberet dubiū staret enī in mente for. debētis de nōno intelligere tam esse formatas has duas p̃pōsitiones. hoc est hoc vtrūq̃ demonstrando m̃sem. & hoc demonstrato patre. ē hoc demonstrata m̃se. quarū neuter p̃i? credidit nec discredidit. sed nūc incipiat alteri ad herere & alteri discredere. nō enī videt̃ aliquā esse repugnātiā ita cōtingere. quare si mul tpe credit & discredet. & nō prius tempore credit. **¶** **¶** Concedit̃ tamē vltimum ita euenire vt magister dicit. & q̃ credere est natura prius q̃ discredere. & intellectus nālius est ad qd̃ facilius inclināt. neq̃ intellectus vnq̃ aliquid discredet. nisi vñ actu aliquid crederet vel prius aliquid credidisset. **¶** **¶** Considera diligenter super his.

Et consimiliter dicendū est de transmutato de vicioso. &c.

¶ Considera diligenter que dicit de virtute & vicio. qualiter vno modo dicit̃ prius & vltimum affirmative. sed alio modo datur negative. & videt̃ satis vera que magister ibi dicit. tamen iste modus secundus quem ponit de virtute. q̃ non glibet habitus rectificans appetitum &c. q̃stūcūq̃ remissus est denominādus virtus. sed regritur q̃ sit ad minus sub determinato gradu vel vltra aut q̃ sit vltra datum gradū. **¶** **¶** Et vltius cōsidera dū cōcedit virtutem esse virtuosum. **¶** **¶** Vide q̃ forte alii dicerent q̃ ad denotandū hominem virtuosum nō sufficit vna virtus. sed oēs simul in eodē reguntur. Itē dicit q̃ medius nō repugnat extremis. hoc nō videtur verū. sicut enim timiditas repugnat audacie que sunt extrema ita fortitudo vtrūq̃ extremo repugnat licet minus q̃ extremū extremo. **¶** **¶** Similiter sicut auaricia repugnat pro-

digalitati. ita liberalitas vtrūq̃ extremo repugnat licet minus quam extrema inter se &c.

Sed de sanitate & egritudine &c.

¶ Considera que ibi dicit que multū p̃formis sūt ibi que cōter scribunt in medicina & p̃sertim a iacobo qualiter transeūdo de egritudine in neutralitatē dabitur primum nō esse egritudinis & p̃sequēter primum esse neutralitatis. & tunc erit maxima dispositio que ē neutralitas & p̃ter transeūdo de neutralitate ī sanitatem dabit̃ primum instans sanitatis. & idem erit primum nō esse neutralitatis. q̃ non datur minima neutralitas sed bene dabilis ē minima sanitas. Si autē ecōtra fiat transitus de sanitate in neutralitatem dabitur vltimus sanitatis & idem erit vltimum nō esse neutralitatis. Et si p̃ter fiet transitus de neutralitate in egritudine dabitur vltimum neutralitatis & idem erit vltimus nō esse egritudinis. **¶** **¶** Causas autem horum satis intelligit prius in medicina & scripsi alias in notatis medicine. **¶** **¶** Tamen considera postea q̃ non respondet ad argementa sedō adducta contra seipsum nisi forte ad primum & adhuc valde diminuere. **¶** **¶** Ad scdū cōceditur q̃ dabilis est remississima sanitas siue remississimus gradus sanitatis. s. ille qui immediatur latitudini neutralitatis & cōsequenter q̃ latitudo sanitatis terminatur inclusive in extremo eius remissiori. **¶** **¶** Ad primum vero dicit q̃ sanum in cōplexione est egrum in nune o. Ex hoc tamē nō se declarat an concedere velit absolute sanum esse egrum l̃z prima fronte videatur q̃ sic. **¶** **¶** Ad dicit̃ tñ dēs aduersantur. non concedentes corpus absolute esse sanū nisi sit fin omnes naturas sanū & pro impossibili habent q̃ idem absolute sit sanū & egrum. accipiendo egritudinem pro dispositione preter naturam. Si tñ volumus absolute enā logice respondere nō esset forte malus modus loquēdi oppositus. puta q̃ for. sit sanus habens complexionem de se sanam vel aptā esse &c. & est eger habens cōpōnem egrā. Dicere enim possumus q̃ sanum & egrum sunt genera. & sanum in cōplexione vel egrum. Similiter sanū in cōplōne vel egrum sunt species. ideo seq̃ for. est in cōplexione sanū ergo

santus. et est in complexione eger. ergo eger. nec tales termini sunt diminutivi ut cōter medi ei dicunt dicentes. qd ibi arguit a fin qd ad simpliciter. ¶ Sed adhuc magis verisimile vel rōnabile appet qd bona cōplexio absolute dicat sanitas siue sit bone cōplexioni plun eta siue male. ¶ Et eodē modo bona cōpositio est absolute sanitas siue bone cōplexioi pūncta siue si. Et hoc vñ sentire. ¶ Insqz cō mētor. et de hoc scripsi in annotatis medici ne. l. 3. Ja. et alii moderni sentiant oppositum quo pcesso pñr cōcedendū vñ for. simul esse sanuz et egrū. qz a cōplexione sana que est absolute sanitas dñ dici sanus. et a cōplexione q est absolute egritudo dñ dici eger. ¶ Aduer te magis super his.

Capitulum.

7

Anquid autem

res successina etc. ¶ Considera q magister in hoc caplo dicit addu cēs pfecto argumenta fortia. ad pbandum nullū successivū esse. ¶ Considera igit pmo que dicit circa primā supponem que absolute vera vñ de virtute sermonis. s. quelibet ps tps est. et oēs partes tps sunt si ue collectivie siue divisive. ¶ Considera et faz supponēs. s. si moveri est ipū est aliter se habere qz prius intrinsece et formaliter p tēpus Si nñqz p illayba denotet illd totū se hñe aliter etc. cē diffinitionē mot⁹ aut moveri vt pri ma frōte denotare verba vident. tūc nō vident vera. ¶ Primo. qz for. existente albo et platone nigro si fiat plato albus acgritur no ua similitudo for. et p il ā for. se hñ aliter intrin sece et formaliter qz prius et per tps. et tñ for. nō movet. Itē faba ascendente et occurrēte molari descendenti in instāti cōtactus nō mo vetur faba. qz tūc simul moveret motu sur sum et motu deorsuz. et cōtrarij motus cōti nuarent. et tñ se hñ aliter qz prius intrinsece et formaliter. Videt tñ magis in quodā cor re latio sequenti nō pe fuisse illa verba diffiniti ve. sed solū consequentive. vt. s. for. movet. er go se hñ aliter qz prius intrinsece etc. ¶ Sed adhuc hoc haberet instantiam de for. moto versus vnam differentiam positionis. et to

lus mundus. scilicet celum et centrum et reli qua moverentur versus eandem differenti am equali velocitate. tunc enim for. non ac quiretur aliquod vbi. et per consequēs nō se aliter haberet intrinsece et formaliter quaz prius. et tamen moveretur. Diceretur autēz hñc argumento. aut qd illa consequentia so lum tenet ex ordine naturali. aut qd intelligi tur consequens sic qd ipsuz se habet aliter etc. vel merito motus est aptum se aliter habere ¶ Contra tamen primam responsionem pos set instari de for. moto in navi que moveatur ad contra iam differentiam positionis equa li velocitate ad cuius motuz etiam moveretur for. per accidens. tunc enim esset in eodē aspectu ad celum et centrum. et p pñs in eo dem vbi. et per pñs nō se aliter haberet etc. et tamen for. moveret. Appz igitur secūda re sponso securior. Uterū tamen salvando dictū magistri dicitur qd vigor verborū suorum in hoc pñit qd si for. movetur de presenti tunc per tempus se hñ formaliter aliter qz prius. et qz hoc est impole vt ipse dicit. qz tunc mo tus de presenti esset p tempus et per pñs tas motus qz tempus esset in presenti instāti. qd est impole. Ideo reputat ipse for. impossibi le de presenti for. vel aliud mobile moveri. ¶ Considera vterius cum insert correlativez qd nihil potest in instanti moveri nec aliquis motus potest esse in instanti fin optionem communem. quidam concedunt hoc de vir tute sermonis qd for. non potest moveri in in stanti. tamen hoc est concedenda for. move tur et non sequitur for. movetur ergo in in stanti presenti movetur. sed bene sequitur er go movetur in instanti presenti vel in tempo re. ¶ Negatur autem ab eis for. moveri in instanti. quia per illam denotatur instans cē mensuram adequatam motus. Et quidam vterius concedunt illam in instanti presentē for. moveri. sed non sequitur vterius a par te post qd for. movetur in instanti. Quidam autem audaces vtrūqz concesserunt dicen tes qd per illam for. movetur in instanti. aut motus est in instanti. non denotatur instans esse mensurā adequatam motus. sed sufficit qd sit adeqta mēsurā alicuius indivisibilis mo tus puta alic⁹ mutati cē ipi⁹. ¶ Considera et

terius aliud correlariū cū insert illas pñas illud
nō valere for. se h3 aliter q3 pñas. ergo mo-
net for. immediate añ hoc mouebat. 7 ime-
diate post hoc mouebat. ergo monet. Verū
est q3 ille pñe nō valēt. sed nō ea cā q3 ipse pu-
tat. nā ipse vult pñs esse impossibile. q3 seqt pre-
sentiaiter motū eē. qd reputat p impossibile.
¶ Nota est dū pbat intentū ponit directe in
casu q3 intendit probare nisi ista sit corrupta.
¶ Ego vero dico illas nō valere in quibusdā
casib3. Verbi grā in casu de faba ascedēte 7
postea descendēte. siue occurrat ei molaris vī
q3litercūq3. S3 post3 dici q3 pñā hec val3 for.
se h3 alit q3 pñas. 7 immediate post hoc se ha-
bebit alr q3 nūc. 7 hoc intrinsece 7 formalit
quocūq3 impedimēto deducto. ergo for. mo-
net. ¶ Per idē alia pñā t3 cū illa pñcula quo-
cūq3 impedimēto deducto. Vel sic for. imedia-
te añ hoc mouebat. 7 immediate post hoc mo-
uebit eadē spē spālissima motus. ergo. ¶ Cō-
sidera viteri3 correlariū qd insert pñā cōem
opinione tenēt q3 tps pñtalr est. Et pñdera
oīa argumēta sequētia pñā cōez opinionez.
¶ Pro q3 sustinēda rīdebo ad singula argu-
mēta. ¶ Primo igit cū insert q3 nulla pars
tpis definit eē. Negat pñā. ad pñationē. sit
a. hora pñs cui3 medietas. b. preterit 7 alia
q3 sit. c. sit futura. tūc pñr dī q3. b. nūc definit
eē. q3 nūc nō est. 7 immediate añ hoc fuit. Et
cū arguit q3 nō. q3 tūc parī rōne. c. nō ē. Luz
igit. a. sit adequate cōpositū ex. b. c. sequit
q3 aliqd qd est adeqte cōpositū ex his q3 non
sunt. ¶ Rīdet cōcedēdo pñationē. nec hoc
inconuenit de reb3 successiuis. ¶ Et si arguit
illā esse falsam de virtute sermonis. a. cōpo-
nit ex. b. c. q3 ly. b. c. supponit respectu huius
verbi cōpositū solū p eo qd est. q3 seqt q3. b.
7. c. sunt. ¶ Dī pñr fm cōez opinione q3 ly
cōpositū est verbū ampliatiuū dās supposi-
tionē p eo qd est vel fuit vel erit. ¶ Ad aliaz
rōnē cū arguit q3 tunc nūc est vel fuit alte-
ro prius. negat pñā. 7 sic pñationē illā nō p-
bat. ¶ S3 dicere possumus pñationē ex dī-
ctis eius presertim in ca. eius de incipit 7 de
finit. q3 si for. erit prius q3 plato. sit ita q3 per
annū erit prius q3 plato. Cōtra arguitur sic.
ita cito erit plato sicut for. erit. ergo for. non
erit prius 7 ē. assumptum probatur. q3 plato
erit in hoc tempore demonstrato toto tempore

futuro eo q3 erit in aliqua parte spūs. 7 hoc
tempus erit ita cito sicut for. erit. eo q3 aliqua
pars eius erit ita cito sicut for. erit. 7 q3 cito
erit aliqua pars tēporis illud tempus erit. er-
go 7 ē. Vel arguo sic. tunc plato erit. 7 tunc
erit ita cito sicut for. erit. ergo 7 ē. ¶ Hūc re-
spondetur negando vtrāq3 cōsequētiam. nec
ille modus arguendi est sillogismus exposito-
rius. fallacia enī in hoc cōsistit. q3 illi termi-
ni. ita cito resoluitur ac si essent vnus termi-
nus cōmunitis resolubilis. q3 tū nō est verum
imo ex modo significatiōis sue repugnat eis
equiualeere nomini recto vel obliquo. Itē in
alio fallacia consistit. q3 in sillogismo exposito-
rio cum resoluitur terminus obliquus. aut
equiualeens obliquo debet minor sumi in re-
cto. aut in equiualeenti termino recto sicut si
resoluitur hec propositio hominē tu vides.
sic resoluitur. hunc tu vides. 7 hoc est homo
ergo 7 ē. ¶ Itē si resoluitur illa. aliquando tu
eris. sic resoluitur in hoc instanti vel tempore
tu eris. 7 hoc erit aliquādo vbi ly aliquādo
teneatur in recto. 7 est sensus q3 hoc instans
erit aliquod tēpus vel instans. ergo 7 ē. 7 nō
intelligatur minor eius predicato obliquo. ita
vt sit sensus. hoc instans erit in aliquo tempo-
re vel instanti. Ideo nō sequeretur in. a. ho-
ra futura tu eris. 7. a. hora erit. b. instans. er-
go in. b. tu eris. posito q3 tu eris post. b. 7 nō
in. b. nec ante. 7 sit. b. intrinsecū. a. hore. Si-
cut etiā nō sequitur. hunc equum tu vides. 7
hic equus est sortis. ergo sortē tu vides. In p-
posito igit cum arguitur sic. tūc plato erit. 7
tunc erit ita cito sicut for. erit. Si illi termini
ita cito equiualerent alicui termino recto in
minori propositione cōsequētia valeret. sed
predicti termini nulli termino categorico eg-
ualent recto. nec obliquo. 7 si alicui equuale-
rent potius equiualerent obliquo. qm in re-
cto illa significaret. q3 hoc tempus erit aliqua-
res demonstrata. ita cito sicut for. erit qd fal-
sum est. vt patet. Et vltimare dico q3 si ali-
qua cōclusio sequitur ex illo antecedente. aut
talibus pñmissis est illa in aliquo tpe qd erit
ita cito sicut for. erit plato erit. ¶ Ad aliaz cō-
clusionem cum insertur. q3 quicquid vnquā
fuit immediate ante hoc fuit. etiā qeqd vñq3
erit immediate post hoc erit. semp demonstrato
instanti pñti. Negat pñsio. ¶ Ad pñati-

onez qua tñ bñ nō adducit. rñdet puta si sic
argueret si conclusio nō sit vera. sit igit q̄ anti
xps erit. ⁊ nō tñ imēdiare post hoc erit. Sz
cōtra in hoc tpe antixps erit demonstrato to
to tpe futuro. ⁊ hoc tps imēdiare post hoc
erit. eo qd̄ imēdiare post hoc aliqua pars ei⁹
erit. ergo antixps imēdiare post hoc erit.

¶ Si negando pñam. Si r negaretur fini
lis de preterito arguendo sic. in hoc tpe Adāz
fuit demonstrato toto tempore preterito. ⁊
hoc tps imēdiare añ hoc fuit. ergo adā im
mediate ante hoc fuit. cuius cā est oīo similis
precedenti. pñmo q: ly imēdiare post hoc p
batur tanqz terminus resolubilis. cū tñ non
sit resolubilis. sed potius exponibilis vt p3.
Alia cā est. q: ly imēdiare post hoc esset re
solubilis. tunc minor. vt p. ius dictum est de
beret sumi in recto. videlz illa hoc tps imēdi
ate post hoc erit. Adodo hoc est falsum. nāz
ly imēdiare non resoluitur in terminū cathe
gorematicum. ⁊ si in aliquem resolveretur
potius resolveret in obliquū. Si. n. resolve
retur in rectum esset sensus q̄ hoc tempus
erit aliqua res dicta imēdiare post hoc. qd̄ ē
derisorium. Si igitur aliqua conclusio seque
retur ex illis premissis erit illa. in aliquo tem
pore qd̄ imēdiare post erit antixps erit. ppo
tionabiliter. dñ de illa de preterito. adam im
mediate añ hoc fuit. **¶** Ad alā conclusionem
q̄ nihil incipiet aut desinet esse. negatur illa
conclusio. Eius probatio pender ex precedentī
bus arguendo sic. si aliquid incipiet esse sit igit
for. qui in. a. instanti incipiet esse. aut igit in a
instanti erit ⁊ nō imēdiare ante. a. aut in. a. si
erit. sed imēdiare post. pñmū est falsum. im
mo si for. erit in. a. imēdiare añ. a. erit. eo q̄
tunc erit demonstrato toto tpe futuro. ⁊ tunc
imēdiare añ. a. erit. ergo for. imēdiare ante. a.
erit. Si dñ scdo mō arguit q̄ in. a. for. erit.
q: tunc for. erit. vt prius. ⁊ tunc siue hoc tps
erit in. a. ergo ⁊ ē. Dñ ad utrūqz negādo cō
sequētā. pñmo nō valet p cās dictas. ⁊ si dñ
aliq̄ conclusio inferri o3 q̄ sit illa. in aliquo tpe
qd̄ imēdiare añ. a. erit antixps erit. **¶** Uel
posset alqs dicere ⁊ in idē redit q̄ ad hoc q̄
pñā valeat o3 sic arguerem hoc tpe for. ade
q̄te erit. ⁊ hoc tps imēdiare ante. a. erit. ergo
⁊ ē. sed maior est falsa. Et filr dici possz in cō
sequētis p̄dictis. **¶** Scda pñā etiā nō valet

pp cās p̄dictas. cū. n. dñ in minor hoc tps
erit in. a. illa p̄positio. in. cū suo ablatiuo n̄
pōt in recto resolui. imo nec i terminū cathe
gorematicū. sed si sumat hoc p̄dicatū. hoc
tps erit tps in. a. tunc recte infere illa cōclu
sio in aliquo tempore qd̄ erit in. a. antixps erit.
¶ Ad alā cōclusionē rñdet negādo illā vi
delz. q̄qd̄ fuit p infinitū tps fuit. aut q̄quid
erit p infinitū tps erit. eo q̄ illa dictio per. dñ
tribuit terminū sequentē. denotat igit q̄ q̄
qd̄ erit p infiniti tps quālz partē erit. ⁊ hoc ē
falsuz vt p3. **¶** Cōcedit tñ q̄ q̄quid erit in
finito tpe erit. supposita eternitate mundi. q:z
q̄qd̄ erit in tpe infinito ⁊ erit in tempore finito
quātoctūqz. **¶** Ad alā cū arguit q̄ si tps sit
nulla pars desinit esse. negat conclusio. Ad agf
aut vt iponere aduersario q̄ illa sit p̄cedēda
dicit. n. q̄ si in positionē p̄cedēdū est q̄. b. ps
preterita est. ⁊. c. pars futura est. Et forte q̄
dā erant suo tpe illud concedentes vt ipē vt
dñ in ca. de incipit. **¶** Ego aut dicerē illā ne
gando. nec video viā illud pbandi nisi f. re
illam quā prius posuerat videlicet q̄. b. nō
desinit esse. q: tunc aliqd̄ qd̄ est cum ponere
tur ex his que non sunt. hoc autem nō incon
uenit in rebus successiuis vt prius erat dictū
aut pōt esse illa. q: si. b. desinit esse. hoc erit i
medio instanti hore. sed arguitur q̄ erit i me
dio instanti hore. ergo tunc nō desinit esse. Al
sumptū arguitur. q: tūc. b. erit demonstrata
tota hore. ⁊ tē erit in medio instanti eo q̄ qd̄
libet tps h3 ēē in quol3 suo indiuisibili siue in
stanti. ergo. b. erit in medio instanti. **¶** Hui
ic autem rñdetur negando pñaz. cā prius di
cta. p̄dicatum enim illius minoribus sumi
tur in obliquo. ⁊ si sumatur minor hoc mō.
do tunc erit aliqd̄ ens vel tps in medio instā
ti. tunc licebit inferre istā conclusionem in ali
quo ente vel tpe qd̄ erit in medio instāti erit
b. **¶** Ad alias conclusiones sequentes. negan
tur oēs. q: fundantur super concessio a gbus.
dam. **¶** Negatur igitur q̄ si aliquid erit ipsum
est. ⁊ si aliquid fuit ipsum est. ⁊ p̄ter negatur
q̄ si antixps erit ipē est. ⁊ si adam fuit adam
est. Et p̄ter negatur q̄ si aliqua p̄positio
erit vera ipa est vera. ⁊ si aliqua fuit vera
ipsa est vera. Et consequenter negat q̄ ne
cessarium contradicat necessario que proba
retur ab eo sic ponendo q̄ illa. deus est. que
p

nunc est necessaria aliquid erit impossibilis si-
gnificando. s. hocem esse asinus. et tunc p3 q
si erit impossibilis nunc est impossibilis. et p p3
nunc p3 tradit necessario. et tunc nunc est necessa-
ria. p3 q illa p3a non valet erit impossibilis. igitur
est impossibilis. et ita erit necessaria. igitur est
necessaria. **¶** A simili probaretur q3 p3ingens
contradicitur impossibili. ponendo q3 illa. tu cur-
ris. aliquid erit necessaria significando deum esse.
Et similiter negatur illa conclusio. antip3us co-
tingenter et necessario erit. **¶** Necq3 vlla potest esse
via ad illud pbandum. **¶** Jo3 p3cludit q3 de tpe et
motu et c. **¶** Considera que dicit in positione
sua que p3babilis est. et p3r s3m positione suaz
sibi loquitur et p3cedit quedam. **¶** Quia igitur coce-
dit q3 celum incipit et desinit moueri. hoc mo-
do verificat. celum in instanti presenti non moue-
tur. et immediate ante instanti p3ns mouebat. er-
go desinit moueri. Similiter celum in instanti p3-
senti non mouebat. et immediate post instanti p3-
sens mouebit. ergo incipit moueri. q3 aut ce-
lum non moueat in instanti p3nti. p3 q3 dato op-
posito sequeretur q3 motus est in instanti. hoc
autem s3m est impossibile. **¶** Sed aliquis posset
arguere p3ra ipsam per ipsammet. assumendo. n.
casus veritatis illorum verborum incipit et desinit
p3 negatione de p3nti eo modo quo assignat i ca.
de incipit. ille esset falsus. sed a enim exponens huius
p3positionis. celum incipit moueri. est illa. ime-
diate post hoc celum mouebitur in aliquo in-
stanti. et huius. celum desinit moueri. est illa. ce-
lum immediate ante hoc mouebat in aliquo in-
stanti et utraq3 illarum est falsa s3m est. quare ille
non sunt p3cedende. Et hoc maxime s3m eum
posset dicere q3 quod ad exponentes de incipit et
desinit loquitur s3m cõter loquentes. **¶** Concedit
vltterius q3 nulla res successiva incipit vel defi-
nit esse p3 fundamentum suum. q3 si non desit q3 a. mo-
tus vel tps desinat esse. celum igitur hoc esse si p3 p3
s3lonem de p3nti erit p3 remotioez. et tunc oportet
recte q3 immediate ante instanti p3ns a. fuit. s3 hoc est fal-
sum. q3 a. mor3 vel tps non fuit nisi in m3sura sibi
equali. sed nullus potest esse motus successus q3
immediate ante hoc fuerit tanq3 in m3sura sibi
equali vt satis patet. Idem dico de tempore p3
idem. a. non incipit esse. q3 si sic. hoc esset. q3 a. ime-
diate post hoc erit. hoc autem est falsum per kle

fundamentum. **¶** Quia autem diceremus s3 opti-
mionem eodem q3 imo. a. motus p3teritus imedi-
ate ante hoc fuit. et tunc non est. id desinit esse. **¶** Nec
est verum q3 a. non habebit esse nisi in m3sura e-
quali. imo semper habebit esse quicunq3 pars eius ha-
bebit esse. se immediate ante hoc aliqua pars eius
fuit ergo et c. Et per idem a. motus futurus in-
cipit esse. et immediate post hoc erit. **¶** Nec o3
q3 si erit solum erit in m3sura sibi equali. imo erit s3
omni m3sura in q3 erit pars eius. sed imedia-
te post hoc erit aliqua pars eius. ergo et c. Idem
dico de tpe p3cedendo q3 est possibile. a. tps inci-
pere vel desinere esse. **¶** Dicit etiam vltterius q3
non est possibile q3 aliquid aliquante velociter vt
tarde incipiat moueri. potest s3m est p3ari q3 o-
tur oppositum. v. g. q3 s3or. aliquante velociter
vel tarde incipiat vel desinat moueri. tunc se-
quitur q3 aliqua velocitas vel tarditas mo-
tus incipit esse. p3 p3ra. q3 ly aliquantulum velociter
vel tarde supponit determinate. et vltra. cum
velocitas aut tarditas motus non sit nisi mo-
tus. sequitur q3 aliquis motus incipit vel defi-
nit esse. et hoc est inconueniens apud eum. **¶** Quia
autem diceremus oppositum et concedere-
mus consequens vltimum tanquam verum
est necessarium. quod tamen ipse habet pro
inconuenienti. concedit tamen ipse q3 incipit
aliquis motus esse. et possibile est quod ali-
quid incipiat infinite tarde moueri. et hoc sa-
tis p3 apud o3es. **¶** Dicit vltterius q3 quocunq3
q3 successiuo signato q3 erit nulla erit prima p3
eius. quedam littera dicit. nulla erit pars ei-
us. Si dicit prima littera est clara etiam apud
alios. Si dicit absolute. pars eius hoc modo
verificatur secundum eum. quia datur oppo-
situm q3 a. erit pars b. quero si b. erit quan-
do a. erit. vel non. Si sic. sequitur q3 eadem
erit mensura equalis vltterius. vt patet. patet
consequentia. quia nullum successiuum erit
nisi in mensura sibi equali. Ex quo vltterius
inferitur q3 a. erit equalis b. et pars quantita-
tina equalis toti. Et si dicitur q3 non tunc non
erit pars b. sequitur a. erit pars b. in c. tem-
pore. ergo b. erit in c. tempore cum ly pars
restringat ly b. ad dandum p3 eodem tpe. **¶** Idem
enim diceretur q3 aliquid erit pars alterius
quando totum non erit. **¶** Quia autem diceremus

p. immo. a. est pars. b. et hoc quando. b. est
 g. ratio exempli medietas. hoc erit quando hora
 erit. sed negatur consequenter q. tam. a. q.
 b. non habebit esse nisi in mensura sibi adeq.
 ta. immo. b. habebit esse in qualibet eius parte
 Considera ulterius argumenta que addu-
 cit contra illam descriptionem. Ad oueri est ali-
 quid se habere aliter q. prius intrinsece et for-
 maliter. et solutiones ad illa argumenta. Et
 ulterius vide qualiter ad illa argumenta dice-
 retur fin. eodem opinione. Ad primum put-
 nunc mihi occurrit respondebo. q. ubi ani-
 ma for. alteret ad scientiam. tunc anima non alterat
 in corde nec in pede nec in manu vel in alia parte
 sed anima in toto cathegorematicce alterat. Vi-
 dentur. n. ille. propositiones. Anima alterat in corde
 vel in pede et similes denotare quadam exten-
 sione anime in tali parte aut appropriatione illi par-
 ti. sed anima non appropriatur parti sed toti. etiam
 est indivisibilis ut p. 3. Conceditur tamen q.
 anima existens in pede alteratur ad scientiam.
 Similiter existens in manu et in corde altera-
 tur. sed ex hoc non sequitur q. alteratur in pe-
 de aut in manu aut in corde. Ideo dicitur qui-
 dam q. in manu alteratur. sed non alteratur
 in manu. Et isti habent intellectum predictum
 videlicet in manu alteratur. i. in manu existens
 alteratur. Secundum istam veritatem iste sunt co-
 uertibiles. in manu alteratur. et alteratur in
 manu. Possumus secundo concedere q.
 anima for. non in qualibet eius parte quantitativa al-
 terat ad scientiam. s. in capite pede manu et c. s.
 in aliqua determinata parte. s. in qua fantas-
 tiata fundantur subiective sibi ad scientiam de-
 seruientia videlicet in cerebro aut corde vel utro-
 q. Et eodem modo si anima for. alteretur ad sen-
 sationem in determinata parte et non alia altera-
 tur. ut si ad visionem in oculo alteratur. et si ad
 auditionem in aure alteratur. et si ad extimatio-
 nem vel imaginationem in cerebro. et sic de alijs
 Et cum arguit contra. q. anima in pede recipit
 scientiam et hoc per tempus. ergo et c. D. nega-
 do assumptum. vel forte melius prius. sed so-
 lum recipit scientiam in cerebro vel corde. sed pcedi-
 tur q. anima existens in pede recipit scientiam. hoc
 tunc ratio non videtur secuta. q. in pede est aliqua q.
 litas que prius non fuit in eo. et per conse-
 quens est in eo recepta quare pes illam re-
 cepit et per consequens ad illam alterabatur

quare anima in pede ad illam alterabatur
 Item ut ipse arguit. pes se habet aliter
 quas prius intrinsece et formaliter. ergo et c.
 Possset probabiliter dici negando prius
 penultimam et hoc est q. pes solum recipit p. ac-
 cidentis et p. modum sequele p. prius existentem
 eandem numero in toto. q. cum in toto p. se recipi-
 at scientiam. aut ut separata recipiat. aut recipiat
 p. se in determinata parte. s. cerebro vel cor-
 de prius in pede recipit. cum etiam in pede exi-
 stat ibi talis scientia informata. Sed ex hoc non
 ulterius sequitur q. pes vel anima in pede alte-
 rabatur ad illam. Possumus dicere tertio
 concedendo q. in qualibet parte quantitati-
 ua for. anima eius alterabatur ad scientiam et hoc p.
 accidentis et p. modum sequele. aut in aliqua p.
 se. et in aliqua per accidentis fin. aliquos. s. ex
 hoc non sequitur illam partem. puta pedem vel ma-
 num vel cor. vel cerebrum alterari ad illam.
 et hoc propter eam dictam. Item q. scien-
 tia et similes anime passionis intellective non sunt
 apte p. se recipi in organo aliquo extenso neq.
 aliqua talium partium de natura sui est apta
 recipere per se aliquod huiusmodi accidentis
 ut p. 3. Possimus et quarto concede-
 re. q. anima tam in pede q. in manu et vniuersa-
 liter in qualibet parte quantitativa recipit sci-
 entiam ipsa per se. quolibet autem pars per
 accidentis et per modum sequele. et consequen-
 ter q. in manu pede et c. alteratur vel potest
 alterari ad scientiam. non tamen concedendum
 est ex illa q. pes vel manus aut sciat aut intel-
 ligat. quia ille sunt denominationes que soli
 anime et toti composito attribuitur. De
 sensatione autem dicemus verbi gratia visi-
 one q. anima for. non recipit illam nec al-
 teratur ad illam nisi in oculo et non in quali-
 bet parte. et consequenter q. nulla alia pars
 recipit visionem nec ad illam alteratur. Cum
 autem adagister ulterius arguit q. pari ra-
 tione si una manus moueatur motu locali et
 reliqua localiter mouetur. et sic de residuis
 partibus. Dicitur negando consequentiam
 et similitudinem. immo mota una manu et
 anima quiescente dicendum est q. nec illa ma-
 nus localiter mouetur. nec anima localiter
 mouetur in illa manu. Causa vero diner-
 tia est. q. scientia est quantitas spiritualis et indivisibilis
 que p. se primo recipitur in anima. In parte ve-

ro nō accipit nisi per accidens ⁊ per modum
 sequēle. quare huiusmodi accidentia denota-
 re possunt saltem per accidens partes in qui-
 bus recipiuntur per modum sequēle ut ma-
 nus pedes ⁊c. **M**otus autē localis ⁊ alii moti
 proprie sumpti per se recipiuntur in cōposito ⁊
 in pte quantitativa p se recipi possunt in aīa
 aut recipiunt nec recipi possunt nec p se nec
 per accidens. imo nec ē forma extensa ipsū
 recipit sicut nec forma parietis h3 in se albedi-
 nem totaliter nec partialiter. dicant alii ut si-
 bi placet. Ideo nō oportet si vna manus mo-
 uet aliā moueri motu locali aut alio motu p-
 prie sumpto. Cum igitur arguitur sic. aīa for-
 tis nō aliquid recipere in vna pte quin istud re-
 cipiat in qualibet alia. ergo si motus localis ē
 subiectiue in aīa existente in vna manu est et
 subiectiue in aīa exite in pede vī alia manu
 quare pes vel alia manus recipit illum. **D**i-
 citur adhuc de virtute sermonis concedendo
 pnam pnam. sed pns eius est vna conditio
 nalis que nihil ponit in esse. adhuc enim non
 probatur aīa eius. videlz motus localis reci-
 pit vī est subiectiue in aīa for. in vna eius ma-
 nu. imo illud est negandū sicut ⁊ pns ut pri-
 us est dictū. **A**d aliud cū af. quocūq; mo-
 tu mouet ps mouet totū ⁊c. **D**icit illud nō
 esse vī vey de qualibet pte ⁊ quolibet toto.
 sed est vey de toto pposito. Si nāq; aīa for.
 aut alia eius pars moueret aliquo alio motu
 p-rie vel iproprie sumpto. for. etiā moueretur
 illo motu. si ē aliqua ps q̄titatiua man⁹ mo-
 ueret aliquo motu. manus illo motu moue-
 retur. sed non sic o3 de parte qualitativa siue
 subali. ⁊ de toto qd nō est p se exis sed pars
 alterius. sicut in pposito cōtingit. **I**te illd
 est vey qñ sit ps que mouet vel est apta mo-
 ueri illo motu p se ⁊ hñs illum motum in se
 subine. modo aīa for. nō est apta moueri per
 se localiter. nec h3 nec b3e pōt in se subiectiue
 motū locale. **E**x his p3 q nō o3 dicere ea
 que magister dicit d motu locali. **P**rimo
 cū dicit q si aīa for. mouet motu locali in ali-
 qua pte. mouet et eodē motu in qualibet ei⁹
 pte. hoc est enim manifeste falsum. imo mo-
 ta manu ⁊ pede q̄scēte. nō mouet aīa i pe-
 de motu locali. **F**undamentum autē suū ad
 hoc pbandum facilliter deficiet. **C**ōceditur. n-
 q omne accidens existens in aīa for. in manu

est etiam in aīa for. in pede. modo motus lo-
 calis nō est in aīa for. subiectiue. neq; in ma-
 nu neq; in pede. ut prius est dictū. **E**t l3 gfa
 cōplacendi socio pcederet q ille motus est
 subiectiue in aīa ptiatiter ⁊ per accidens. tunc
 nō eēt verū q si est in ea in vna pte est in ea
 in qualibet pte. **U**nde tūc motus localis i ca-
 su nostro nō esset in aīa in pede. l3 possit cōce-
 di q esset in anima existente in pede. **I**ta o3
 etiā cōcedere q aīa mouet motu locali in ali-
 qua parte ⁊ tñ ita pars q̄scit. **U**nde pcedit
 q pes quiescit in casu nostro. ⁊ negat q aīa
 moueatur motu locali in pede. l3 cōcedendū
 sit q aīa existens in pede locali motu mouet.
 ⁊ localiter mouetur. **U**identur autē ipse facere
 dīam inter illas pponēs. mouet localiter ⁊
 mouetur motu locali. q; ad vñā illarū vult seq-
 q mutet situm in pede. ad aliā autem non.
Similiter non oportet pcedere q motus
 localis est in aliquo cōposito. ⁊ tñ cōposi-
 tum illud non mouetur illo motu. saltem in
 casu nostro. q; in illo casu non est verū q mo-
 tus localis sit in pede. nec etiam est in anima
 in pede siue prout est pars pedis. imo nullo
 modo est in aīa ut prius dictum est. ⁊ si in ea
 esset inesset partialiter ⁊ per accidens. ⁊ tunc
 nō oportet q si esset in pede. **I**llud at
 qd vltio addunt q nō omni motu quo mo-
 uet ps alicui⁹ totius mouet totū. est vey. ut
 prius dixi loquēdo de quolibet toto ⁊ quali-
 bet pte indīnter. l3 oppositū sit verū de toto
 per se existente ⁊ pte q̄titatiua. siue de parte
 apta moueri per se ⁊ hñte motum in se sub-
 iectiue. licz hoc adhuc habeat instantiam ut
 videbitur in solutione sequentis argumenti.
Ad aliam rōnem de mirro tunc primo p-
 ducto rñdet primo magister fin cōem opi-
 nem ⁊ melius q illud nō mouet licz aliqua
 ps eius q̄titatiua moueatur. sed nō rñdet ad
 argumētum in oppositū cū arguitur q mo-
 tus localis est in eo ⁊ q pars eius nāls mo-
 uetur. quare illud etiā mouetur. **D**icit po-
 test dupliciter. **U**no modo tenendo q mo-
 tus localis est principaliter in cōposito. ⁊ q
 variatur ad variationem cōpositi licz ea-
 dem materia maneat. diceretur tūc negando
 q motus localis sit i toto adeq̄te l3 in multis
 eius pibus q̄titatiuis sit motus localis ⁊ bre-
 uiter in q̄libet pte q pns pducta fuit. **S**ilr

nō est motus adquare in tota eius materia
 sed in multis eius partibus. sed illud totum
 nunc incipit moveri per remotionem de
 presenti. Si vero teneretur altera opinio q
 motus est principaliter subiectine in mate-
 ria. et q variaretur ad solam materie varie-
 tatē et manente eadē materia cōposito varia-
 to manet idē motus. tūc pcederet q motus
 est in toto cōposito. et q pars eius materia-
 lis mouet. videlz tota eius materia. pars eti-
 am quantitativa eius mouet. et tñ illud nō mo-
 uet. Sed seqt ex istis premis q ipm aut
 mouet aut incipit moveri. **¶** Hoc tñ vltimū
 haberet instantiā vbi inciperet aliq ps eius
 corūpi. qz tunc illud nō immediate post hoc
 esset. ideo non immediate post hoc moueret
 Ideo licet illud sit contingens. nō tñ necessari-
 um in casu nostro q illud incipiat moveri.
¶ Ex his igit apparet illā limitationē supe-
 rius positā habere instantiā quo ad illā ppo-
 sitionē. Ad ora aliqua parte mouet totū cu-
 ius est pars. oportebit igit aliā limitationem
 adducere vbi. s. illud cōpositū immediate ante
 pñs instans fuerit. et immediate post instans
 pñs erit. **¶** Sz dubiū est posito q. a. mixtū
 cōtinnet postea motū locale p horā et in fine
 hore incipiat resolui aliq pars alijs manenti-
 bus et motis nūqd in fine. a. mouebit. Idēz
 diceret d for. a quo pñue p horā fiat resolu-
 tio et pñue moueat supponendo q motus
 principaliter hz esse in materia. **¶** Posset di-
 ci pñter ad predicta q in fine nō mouebit. sz
 in quolibet instanti ante finē mouebit. et hoc
 est qz nō immediate post finē mouebitur neqz
 erit. **¶** Aliiter etiā possumus dicere ad princi-
 pale tenendo semp opinionē scōaz q. a. mo-
 uet. neqz oz q oē q mouet immediate añ hoc
 mouebat. Sñr nō oz q oē qd mouet ime-
 diate post hoc mouebit. sed illud esset verūz
 vbi illud immediate ante hoc fuerit. et imedia-
 te post hoc erit. aut q illud est vez de princi-
 pali subiecto motus videlz d materia prima
 d secundario. aut vt cōposito illud nō oz. Et
 vltterius q omne illud quod mouet aut ipz
 aut aliqua sui pars immediate ante hoc moue-
 batur. et immediate post hoc mouebit. Aut di-
 ci pōt q intelligit de mobili quod primo mo-
 uet. idēz sz se et quālibet eius partē. **¶** Ad a-
 gister aut postea ingredit aliā fantasia dans

aliā solutionē fm opinionem eius. Qd om-
 ne generandū successiue cuius erit dare pñ-
 mū instans erit in tpe ante primam esse sui.
¶ Ibi nāq conceditur q. a. mixtū immedia-
 te ante hoc fuit. sz i nullo instāi añ hoc. et ime-
 diate añ hoc mouebatur. Et ibi pcedit q ali-
 quod generandum incipiet esse postq fuerit
 que conclusio hoc modo declarari pōt sz eū
 qz in fine hore grā exempli. a. mixtum erit et
 nō immediate. ante in aliquo instanti erit. ergo
 tunc incipiet esse. et nō ante finem hore erit sz in
 nullo tpe adequate. ergo prius erit qz incipi-
 et esse. et per pñs incipiet esse postq fuerit.
¶ Uterū tamen vltimate concedit vnā conclu-
 sionem q valde dubia est. neqz video vllum
 modum ipam pbandi. videlicet. Aliquid erit
 postq definiet esse. quia si ita sit dicatur q. a.
 erit postq definiet esse. aut igitur hoc verifi-
 cabitur p remotionem aut p positionē d pre-
 senti. **¶** In primo modo. repugnat. n. q. a. to-
 taliter definat esse vt in. c. instāi nō erit. et q
 immediate post. c. erit. qz tunc corruptum redi-
 ret. **¶** Nec secundo modo. qz tunc oportet q i
 c. instāi erit. et nō immediate post in alquo
 instanti erit. et tñ immediate post. c. erit. f. in
 tpe. **¶** Sz hoc apparet ridiculū dicere cum
 res aliqua corūpitur etiam per positionē d
 presenti ipa erit post sui corruptionem sine di-
 catur q erit in tpe siue in instanti. Considera
 igitur an habeat alium modum probādi pre-
 dictam conclusionem. **¶** Ad vltimā rationē
 principalem magister negat. et bene q mo-
 tus et tempus non differant. a rebus perma-
 nentibus. Uterum non rñdet complete ad ar-
 gumentum in contrarium enim arguitur. er-
 go primo q aliquis est motus qui nō est suc-
 cessiue. negatur pñs. Ad probationem dicit
 magister q p3 de certo motu vnifor. mi. quo
 ad subz qd diffor. motetur quo ad tem-
 pus. **¶** Credo q hoc modo magister oculū
 te deducere velit. Sñr. a. mobile qd continue
 per horam futuram intendat motum suum
 tñ dum mouetur continue omnes eius par-
 tes equali velocitate moueant. et simus nūc
 in medio instāi motus et signetur motus ex-
 tensus in. a. qui sit. b. et sequitur q ille motus
 nūqz ante hoc fuit. cu3 eniz ille motus. nūc
 sit intensus vt quattuor: gratia exempli et nū-
 qz ante sic fuit intensus sequitur q ille motus

nūq̃ an hoc fuit. Item quia intensio fit p ad
 ditionem partis ad partem vtraq̃ remanen
 te. quare motus ille qui nunc est nō ante hoc
 fuit. pater consequentia cum a continue inten
 derit motū suū. ⁊ p p̃ns a nō est motus suc
 cessiuus. q̃ tunc prius fuisset. ¶ R̃s̃ d̃c̃t̃ sal
 uo meliori iudicio q̃ i illo casu ille motus fu
 it prius. Supposito idē esse mobile cōtinue.
 Et negatur illa p̃ns. Ille motus nūc est intē
 sus vt quattuor. ⁊ nūq̃ ante fuit sic intensus
 ergo nunq̃ ante fuit. L̃ d̃c̃d̃t̃. n. q̃ idē mot⁹
 vniuerso pōt esse aliqñ intensior ⁊ aliqñ re
 missior. sicut idē esse pōt velocior ⁊ aliqñ tar
 dior s̃m q̃ plus p ipm. aut minus acquirit
 de effectu in tpe equali. De equalitate vero
 ⁊ caliditate vel albedine secus dicere. ¶ Non
 enī pōt eadem qualitas numero esse aliqñ
 intensior ⁊ aliqñ remissior. sed p̃tinue est alia
 ⁊ alia qualitas vbi subm̃ intendatur in illa.
 ¶ It̃ d̃. n. motus est res absoluta q̃ acquiratur
 p motū sicut qualitas. ¶ Per hoc p̃ ad scd̃as
 dicitur enim q̃ intensio qualitatis fit per ad
 ditionem partis ad partem vtraq̃ remanen
 te. non sic autem de motu. imo idem nume
 ro ē prius remissior ⁊ postea intensior. ¶ S̃
 hic esset bonū dubiū. q̃ dato. b. motū inten
 so vt quattuor in eo est assignare partes gra
 duales ab inuicē differentes sōū s̃m intensi
 onē. ⁊ nō s̃m extensionē subī vel temporis.
 Signetur igit̃ due medietates vt duo que
 sint. c. d. ⁊ q̃ro nūquid vtraq̃ illarū ante hoc
 fuit vel nō. Si sic sequit̃ q̃ ante hoc cōpone
 batur intensiue ex duabus medietatibus vt
 duo. ⁊ p p̃ns ante hoc fuit intensus vt quat
 tuor: qd̃ repugnāt casui. Si d̃r q̃ nō. Sit igit̃
 rur q̃. c. ante hoc fuit. sed nō. d. ⁊ tunc sequi
 tur q̃. b. ante hoc nō fuit postq̃ aliqua eius
 pars ante hoc nō fuit. ¶ Considera bñ Bre
 uiter dicitur q̃ vtraq̃ medietas ante hoc fu
 it. Et negatur vterius p̃ns cū inferitur. Qd̃
 ante hoc cōponebat̃ ille motus ex duab⁹ me
 dietatibus. vt duo. q̃ illa medietas q̃ nūc est
 intensa vt. ij. nunq̃ ante hoc fuit vt duo. sed
 ip̃amet numero fuit aliqñ vt vñ. ⁊ cōtinue
 ante hoc remissior q̃ vt duo. ¶ Ad aliā autē
 rōnē q̃ in sub̃o aliquo finito esset accidēs infi
 nitū. siue vt vult ip̃e dicere infinita accidēta
 ṽputa infinitū motus. eo q̃ aliquo sub̃o mo
 to mouetur oē accidēs qd̃ est in eo. ⁊ p p̃ns

a. mouet̃ motus in eo existens. ⁊ hoc medi
 ante alio motu. ⁊ pari rōne de alio motu dī
 cendū erit. ⁊ sic erit p̃cessus in infinitū in mo
 tibus. ⁊ p p̃ns cū ex oībus illis fiat vñ erit
 motus infinitus ⁊ accidēs vñ infinitū. ¶ Ad
 hoc r̃s̃ d̃c̃t̃ negando p̃nam primā. Ad p̃bati
 onē negatur q̃ motus moueat̃. ⁊ p̃ter q̃
 omne accidēs subī mori. aut mobilis moue
 atur. sed illud est ver⁹ de accidentibus absolu
 tis. ⁊ nō respectuū qualis ē motus. ¶ Hec
 r̃s̃io h̃z dubiū. ¶ It̃ d̃ in aliq̃ uo vbi est ille mo
 tus in quo prius nō fuit. ergo mutauit vbi. ⁊
 p p̃ns p se vel p accidēs mouet̃. aut ē mo
 tus. ¶ Cōsidera qd̃ de hoc sit dicendū. ¶ Ali
 ter posset dici concedendo q̃ motus mouet̃
 p accidēs. sed nō mediāte alio motu. s̃
 mouetur p se ita q̃. b. motus est p se cā vt cōti
 nue aliud vbi. ⁊ aliud p accidēs acqr̃at. ⁊ p
 p̃ns est cā q̃ ip̃emet p accidēs moueatur. ⁊
 sic nō oportet p̃cedere motū aliū eē quo mo
 uet̃. b. nec in motibus esse infinitū. ¶ Ad aliā
 conclusionē q̃ motus diuisibilis esset subiect⁹
 ue in indiuisibili ⁊ in extenso. licet in alio p̃po
 sito cōcesserim conclusionem vt p̃z ex his q̃
 secundo de aīa dīxi. tñ in p̃posito negatur cō
 clusio. d̃. n. motū localem non esse quocūq̃
 modo subiectiue in aīa vt in p̃cedētibus sa
 tis est dictū. ¶ Addit autē postea magister.
 q̃ motus nō mouet̃. nec moueri pōt. q̃ mo
 bile manet idē sub vtroq̃ termino. ⁊ supple
 nō sic de motu apparet. Et addit vterius q̃
 nec p aliquo instanti est extensus adequate p
 subm̃ aliquod. ¶ Hec tñ duo habent dubiū
 p̃mo p̃mū. q̃ pur apparet q̃ motus saltem
 p accidēs mutet vbi vt prius dicebat̃. Se
 cundū ēt appet̃ mirabile. nā possibile ē subm̃
 aliquod quo ad oēs eius p̃tes moueri. ⁊ tñc
 motus erit extensus adequē p ip̃m vñ in ip̃o.
 ¶ Considera q̃uo velit verificare dictū suū
 ⁊ nūq̃ in aīdēo casu. aut absolute intendat
 verificare. forte vult verificare p hoc. q̃ fin
 est in p̃cedētib⁹ in nullo instanti ē aliq̃s mot⁹.
 sō nec p aliquo instanti ē aliq̃s motus adequē
 extensus p aliq̃d subiectū. La. 8.

Edincidit dubiū r̃c̃.
 primo suppositionem. primam
 s. quicquid pertransit pars per

transit totum cuius est pars. Et quacumque velocitate mouetur pars mouetur et totum. hoc enim posset habere instantia facta in ea. precedenti probando. scilicet quod est possibile partem aliquam moueri et totum non moueatur. Ideo si volumus illud tenere limitetur hoc suppositio. ut in precedenti ca. limitabatur. Considera ulterius rationem ad dubium. et ea que ibi dicit que oia vera videntur et concordant cum his que dixisti secundo de anima in hac difficultate. et vbi hic completius dicere que illic dixisti. Considera ulterius rationem ad illam difficultatem. Quod tunc a proportionem finita proueniret velocitas infinita. hanc testigisti secundo de anima. in argumento de applicatione corporum. et illic habes alium modum respondendi. videlicet quod cum aer qui expellitur non moueatur nisi ad motum lapidis descendens. lapis autem descendens finitam habet proportionem supra resistantiam. tunc non inuenit quod consecutivum ab illa proportionem finita infinita velocitas proueniret. nulla tamen erit velocitas infinita. Sicut nulla erit pars que adequata et finem quodlibet sui moueatur infinite velociter. quauis ergo ab illa propositione finita motus lapidis et velocitas eius finita solui proueniat quod ille motus primo et principaliter prouenit ex illa propositione. tamen ex consequenti non inconuenit aerem infinita velocitate moueri. Quauis ergo hec ratio colore habeat in casu de applicatione corporum ad finitatem. non tamen habet locum in casu de elevatione. tunc enim aer qui ingreditur ad centrum illorum corporum non mouebitur violenter per impulsione facta ab illo. sed a seipso mouebitur naturaliter ne detur vacuum. et tamen infinita velocitate immediate post hoc mouebitur. et agens erit finitum cum resistantia finita. et per consequens a proportionem finita proueniet motus primo intentus principaliter ab illa proueniens velocitate trans infinite. Illa igitur ratio hic non haberet locum. Ut de igitur rationem. Ad. qui dicit quod illa infinita velocitas proueniret ab agente finito cum latitudine. tamen propositionem infinita eo quod infinite modicam resistantiam habebit aliqui ille aer. Considera tu autem qualiter verum est quod infinite modicam resistantiam. et. Postea vero declarat quod ille aer habebit resistantiam extrinsecam ex parte illorum duorum corporum.

rum. et intrinsecam ex parte partium aeris sibi inuicem resistantium. per diffusionem earum et propter precedentem resistere sequenti. Sed ex hoc vbi contradicere precedenti dicto. nam vbi quod non infinite modica erit resistantia intrinseca. imo non minor tanta. gra exempli. ut. scilicet. etiam immediate post hoc infinite modica pars et infinite modice potentie pars aliqua aeris mouebitur. quare potius dicendum esset quod infinite modica erit aliqui proportio que quod infinite magna erit. Et si vellet dicere quod infinite modica erit resistantia intrinseca. quod immediate post hoc infinite modicus aer precedentem resistet sequenti. Ita et immediate post hoc infinite modice potentie aer mouebitur ad centrum. eo quod infinite modicus et. ut prius dictum est. Ideo ex hoc non concluderet quod immediate post hoc infinite magna erit proportio aeris moti ad resistantiam suam. Considera igitur bene ac diligenter solutionem huius difficultatis. Dicit potest quod aer ille acquirit certum gradum potentie a natura etiam communis ad vitandum vacuum. et postea cum infinita modica aliqui erit resistantia. infinita erit proportio et. Considera illa exempla que adducit conuenientia ad propositum. et videntur satis vera que dicit. ut illud exemplum de infinitis mobilibus positis in primo puncto. a spacio et. Item aliud exemplum de diuidente. a. corpus finis superficies eius. ita ut diuidens cum superficie incipiat diuidere. et sic continue diuidat sic. verbi. g. ut esset securus. i. quo casu concedit quod tam. b. q. c. mouebitur infinite velocitate. quod potest sic declarari. Sit nunc diuidens immediate applicatum superficiem. a. corporis et sit illa superficies digitalis quantitas ipsius diuidentis. et signetur duo puncta in. a. contacta ab illa superficie diuidentis distantia solum per se in digitale quantitate et incipiat nunc diuidens diuidere. et sequitur quod illa duo puncta immediate post hoc distabunt ad minus per digitale quantitate. scilicet per tantam quanta est superficies diuidentis. ergo immediate post hoc pertransibunt ad minus semidigitale spacium. et sicut arguitur de hoc. ita de quolibet alio est arguendum. Sic etiam patet de ligno diuiso cum securi notabilem habentem superficiem occurrente ligno. sed verum est quod

postea dicit. et videtur dubium quod si concedit quod aliqua velocitas infinita erit adequate in hora non tamen erit per quamlibet partem illius hore. illa namque duo manifeste repugnare videntur. nam in qualibet parte hore verificabitur hoc modo predicto aliqua duo puncta subito pertransire vel esse pertransita certam distantiam ut prius dicebatur. Iam si forte reuerſi vellet ad opinionem suam. Quod ille motus vel ista velocitas que adequate mensurabitur hora non erit in aliqua parte hore quod motus non erit nisi in mensura sibi adequate.

Item dicit quod dabitur primum instantans in quo. b. c. distabunt inter se. scilicet illud in quo primo erit complete diuisionis. hoc videtur dubium de virtute sermonis. nam quod erit semisfacta diuisionis alique partes. b. c. inuicem distabunt. quod aliquid mediam interponet inter illas partes et per prius inter. b. c. et per prius b. c. erunt mediata. quod tunc in medio instanti distabunt et non solum in fine diuisionis. Iam tunc potest dupliciter responderi. Primo absolute descendendo. Ad concedendum quod inter c. et b. erit in dato instanti aliquid distantia. sed ex hoc non sequitur quod distabunt. bene autem concludi potest quod b. c. et vel tunc simpliciter distabunt. vel secundum quod. et hoc concedetur per secundam partem. Ex quo si videretur se quis quod absolute distabunt. Aliter dici potest quod in motu tunc distabunt absolute. et negaretur quod b. c. sint immediata. et tamen se tangunt. imo sunt mediata. quod habet aliquid medium inter se situatum. conceditur tamen quod erunt secundum quod immediata. puta secundum partes se tangentes. Magister autem intelligit quod erit dare primum instantans in quo complete distabunt. et illud credit esse finem diuisionis ut puto.

Notandum tamen circa prius dictum quod si concedatur quod velocitas infinita erit adequate in hora. non tamen sic intelligitur quod in aliquo instanti erit illa velocitas infinita. imo in nullo instanti erit. et secundum eam opinionem de motu. eo quod in nullo instanti elongabuntur partes immediate ab inuicem. sed immediatae post quodcumque instantans erit infinita velocitas aliquarum partium que per illo instanti erunt immediate. et forte hoc intellexit. Ad quod dicit quod non per quamlibet partem hore erit velocitas infinita.

Considera postea alia que sequuntur. et que dicit de mutato subiecto in vacuo que omnia vera sunt et pulchra. Considera postea circa illud dubium de spherico tangente planum. Iam primo consideranda argumenta que subtilia sunt. et vide modum deducendi illam conclusionem. quod si sphericum tangeret planum

num sicut superficialiter. tunc vel a centro circuli ad circumferentiam linee ducte essent inequales. vel triangulus rectilincus haberet duos angulos rectos. describendo figuram. sicut hic in margine. Si. n. sphericum tangeret planum secundum totam superficiem comprehensam inter illas duas lineas extremas. tunc linea media foret minor aliis duabus extremis. et sic habebit prima pars conclusionis. Vel si sit equalis cum illa cadens super planum diametraliter causet angulum rectum tunc constituto triangulo ex linea media cum altera extrema. et alia tertia linea in superficie plani ille triangulus habebit duos angulos quorum uterque est rectus videlicet illi qui cadunt a linea media. et alterum qui cadit ab altera linea extrema. Cum enim ille linee sint equales eis debent in triangulo opponi anguli equales. quod maiori maior opponitur. et minori minor. et equali equalia ut per primo geometrie. Cum igitur angulus catus a linea media sit rectus. et opponatur linee extreme. sequitur quod angulus catus a linea extrema et oppositus linee medie sit rectus. quod fuit deducendum.

Considera postea in ratione. ubi dicit quod non est possibile quod aliquid tangat ab alio secundum quamlibet eius partem. ibi. n. videtur quod magister et forma extensa sit corpus. et sequitur modum Alberti qui sic arguit. Ad id quod forma extensa est longa lata et profunda. ergo est corpus. Ego autem aliter dixi oppositum. et quod illa forma non valet. sed bene valet sic arguendo. Ad id quod forma est per se longa lata et profunda. ergo est corpus. sed aliter est falsum. imo magister et forma solum per accidens est longa lata et profunda.

Ibi et dicit quod forma. scilicet extensa tangit magister et contra secundum quamlibet eius partem. hoc autem non apparet proprie dictum. quod se tangencia debet habere aliquid quo modo distinctione situm. hoc autem non apparet in his. ideo oportet ipsi dicere quod hoc non oportet. Iam consideranda bene si dictum eius est probabile.

Dicit et ibi. Ad. quod si contactus corporeus secundum quamlibet partem et c. non sit politus. est tamen politus contactus superficialis. aut punctualis. De lineali vero nulla ibi facit mentionem. et tamen talis est politus. ut. scilicet quod duo corpora. aut due superficies solum se tangant secundum lineas. Iam prima de duabus superficialibus. ut si duo trianguli superficiales equales sibi iuxta ponantur ut latus unius immediatè lateri alterius. Similiter per secundum de duobus corporibus. ut si duo corpora triangulata sic inuicem applicentur

etur qd solum se tñgant fm lineas terminātes
eorū superficies. ⁊ que sūt latera triangularitas
illoꝝ corpoy. ¶ Possit dici qd lz nō fecerūt mē
tionem de cōtactu lineali. tñ dedit intelligere
p cōtactū superficialē pūctualē. ¶ Cōsidera
vltērius qñ magis. in rñsione argumētōrum
dicit hāc pñam nō valere. Inter. aspiciunt ⁊
b. planū cadit aliqua distantia. ergo. a. distat
a. b. hoc. n. cōcordat cū vna rñsione data hic
superius defendendo magistrum in casu de
diuidente fm superficies. ¶ Sed tūc videndū
erit qñ pñā nō valet. ⁊ qd requiritur ad hoc qd
aliqua distent. ¶ Credo qd ipse diceret qd re/
quitur qd inter ea fm se ⁊ quelibz sui interpo/
natur aliquid medium. siue aliqua distātia.
Sed vt puto hoc est voluntarie dictum. Si
qs. n. tenere velit scdām rñsionem positā lo/
co dicto credo qd nō esset minus. imo magis
rōnalis ⁊ facilliter se defenderet ab argumē/
tis in oppositum. ¶ Itā qñ fm illā rñsionem
incōueniret qd. a. sphericū tñgit. b. ⁊ tñ distat. a
b. ⁊. a. ⁊. b. sunt mediata p aliquā distātiā p
quā distāt. Tene tu quāvis. ¶ Cōsidera vltē/
rius qñ dicit qd illa pñā nō valz. a. ⁊. b. sunt i/
mediata. ergo se tangunt. vt si. a. ⁊. b. pone/
retur in vacuo nō tñ se tangētia. ymaginatur
enī. Ad. inter. a. ⁊. b. nihil interponi. sed non
capit intellectus dari uacūū. in quo nihil sit ⁊
qd ibi ponat. a. ⁊. b. nō se tangētia. si enī nō
se tangūt oz ibi imaginari quandā dimēsiōnē
aut linealē aut superficialē. aut corpoream posi/
tam inter illa. Itē in quocūqz vacuo intellectu
contigit ymaginari tā. a. qz. b. ibi moueri suc/
cessine. aut subito mutari. sed hoc ymaginari
nō possumus nisi ymaginata distātia pñāsi/
ta ab illo mobili. quare necessarium est yma/
ginari distātiā ymaginato vacuo. ⁊ per pñs
inter. a. ⁊. b. nō se tangētia interponet aliqz
distātia. si nō naturalis. saltem mathematī/
ca. ⁊ per pñs nō erūt imediata. ¶ Ad ibi ap/
paret saluo meliori iudicio argumētū pba/
re verū. sed cōsidera quid diceret defendēdo
ipsum. ¶ Cōsidera vltērius cū dicit qd si. a.
sphericū corrumperet aliis manentibus. tūc aer
circūstans nō esset perforatus. sed infinitum
subtilis versus punctū cōtactus. Quidam
ex hoc concludere conantur qd fm eum infi/
nite raritas possit esse aliquis aer. Sed nihil
apparet qd hoc concludi non possit ex verbis

eius. ¶ Sed imo cū loquantur pditionaliter. Se/
cūdo licet pcederet hoc ad ymaginātiōnē nō
eēt peccatū. maxime cū argumēta nō petant
hāc difficultatē. Tertio qz nō sequit aer ver/
sus punctū cōtactus in infinitū subtiliādo p/
cedit. ergo ē infinite raritatis. imo stat qd per/
totū sit equaliter rarus. ⁊ tñ sic subtiliādo p/
cedat. ⁊ verba sua sequentia declarāt hoc to/
tū qñ dicit terminat. n. ad nō gradū pfundi/
tatis vsus punctū illū. Vult itaqz qd subtilitas
nō sit nisi pua pfunditas. sicut ē cōit lognū
cū igitur infinite pue pfunditatis sit vel eēt ali/
qua pars illius aeris versus punctū illū. itō in/
finite subtilis eēt aliqua huiusmodi pars.

¶ Cōsidera vltērius solutiōnē alterius ar/
gumēti de motu spici qui pueniēs ē. Et pñr
aduerte duo pulchra ⁊ subtilia exēpla que ibi
ponit. ⁊ ea que ibi dicit valde subtilia ⁊ vera
sunt. ¶ In eo autē qd dicit de lumine ⁊ vni/
bra credo sñam cōiter repliri corruptaz. ⁊ sic
reperi in tribus libris. Sed iudicio meo hec
est snia. ¶ Primo dicit loquēdo de virtute ser/
monis pñra pspēctinos qd opacū finitū oppo/
sitū luminoso finito nō facit vmbra infinitam
lz sit eo malus. qz vmbra nō ē nisi lunē remis/
sū. modo non facit lunē remissū in infinitum
etiā dato qd vmbra foret pñuatio luminis.
aut impedimētū radioꝝ incidentiū. ta/
men talis pñuatio. aut impedimētū nō eēt
infinitum. eo qd luminosum nō pōt multiplic/
care lumen infinitū. ¶ Nihil autē dicit alterum
pñuare vel impedire ab effectu quem illd al/
terum pducere nō potest. hoc nō dicit ipse.
¶ Postea vero videtur dicere qd si lumino/
sū prius egisset per spaciū infinitū ⁊ oppone/
retur sibi opacū qd sufficeret causare vmbra
idēst impedire radios incidentes per infinitum
spaciū radios incidentes impediret. Si ē im/
sufficeret impedire ad. a. punctū. a fortiori ad
quenlibet vltā. a. ⁊ sic per spaciū infinitum
Et ad hunc intellectum verificaretur ipsum
causare vmbra infinitam. ¶ Ad aliū ca/
sum est eius responsio conueniens. ¶ Sz for/
e pñra illud quod in responsione illa presu/
ponitur. ¶ Cōsidera bene totam responsiōnē
quam magister ponit ad illum casum qd itā/
te opaco iuxta posito luminoso augeatur illd
luminosū in prima pñ. ppositiōali ad duplū
in secunda ad quadruplū ⁊ sic in infinitū.

Quidam rñsio est satis verā. Sed postea dicit. Nec pōt ēē q̄ quilibet ps agat ad tācā distantiam. nisi quilibet ps sit potētie infinitē ⁊ habeat in se lucem infinitā. Hoc dupliciter nō vī verum. Primo q̄ pōset esse q̄ quilibet pars saltem finita esset potētie solūz finite. ⁊ tñ sufficeret multiplicare ad tantāz distantiam videlz vsqz ad iuxta extremitatem opaci. ponendo. s. q̄ sicut fin pedale illius luminosi est grā exempli in duplo remotius ab opaco q̄ pñmū. ita sit primo in duplo maioris potētie ad agendum. Et sicut tertius est in triplo remotius. ita sit i triplo maioris potētie. ⁊ sic in infinitū. Et p̄ q̄ qdlibz tale pedale sufficiat agere lumen vsqz ad iuxta extremitatem opaci ⁊ tñ nullum illoz est potētie infinite. immo solum finite. Ego hīc decreez dupliciter. Uno modo argumētū pbare veritatem. Sed pro magistro decreez ipsū de fendendo lram fuisse diminutā. sed d̄z dicere. Nisi quilibet ps infinita sit infinite potētie ⁊ hoc verū esset in casu predicto. l̄z enī qdlibet pedale. a. luminosi sit potētie finite tñ quilibz pars ex infinitis pedalibus cōposita est infinite potētie. Aliter absolute tenere possum⁹ lram vt stat. Et pñ er dicemus in casu predicto q̄ quodlibet pedale est infinite potētie. Unde licet qdlibet p se quo ad potētiā cēn tialē sit finite potētie. tñ qdlibet iunctum enī aliis aggregādo simul potētiā cēntiales ⁊ inuamentū qd recipit ab aliis est infinite potētie. ⁊ ideo argumētum nō procedit. Secundo nō videtur illud dictū verū. q̄ bñ pōset ēē q̄ qdlibet pedale. a. i casu nostro multiplicaret lumen vsqz ad opacum. l̄z nullū illoz habere lucem infinitam. Et puro q̄ intelligat infinitāz in multitudine. vbi. s. fin pedale in duplo plus haberet q̄ pñmū. ⁊ tertiu in triplo plus. ⁊ sic in infinitum. Nec pōt hīc rñderi sicut ad precedens. q̄ licet illo mō concedere qdlibet pedale esse potētie in fin te essentialiter ⁊ accidentaliter simul nō tñ dicendum est aliquod illoz pedalūz habere in se lucem infinitam. eo q̄ neqz essentialiter neqz accidentaliter vnum illoz habet in se lumen alterius pedalis. alioquin idem accidēs esset in pluribz subiectis ab inuicem distuētis. Si vero intellexisset lucem infinitam intensiue. qd nō puto adhuc videretur magis

falsum. nam adhuc videtur possibile. quantibet partem illius esse infinite potētie. q̄ infinitam multitudinem luminis cōtingeret. ⁊ q̄ ad infinitum spacium sufficeret lumen multiplicare l̄z nō habeat lucem infinite intensiue. potest enim luminosum augeri in potētia l̄z in gradu luminis nō augeatur vt satis patz in matricia de luminosis. Adhī appēt argumētū pbare veritatem. Et primo pro magistro dico q̄ nō intelligit lucē infinitā intensiue s̄z similitudine. Secūdo q̄ littera dicere debet. Nisi quilibet ps infinita ponatur esse infinite potētie ⁊ habere in se lucem infinitam. Aliquitamen sunt libri qui nō hnt illam secundam partē. Et habeat in se lucem infinitam. Considera bene. Considera vterius cum magister dicit q̄ admissio illo casu ⁊ c. illud opacum nullā causaret vmbriam. q̄ vmbra non est nisi lumen reflexum ⁊ remissum. ibi autēz nullum foret lumen remissum. sed infinite intensum vel ab infinitis p̄tibus infinite potētie multiplicatūz. Forte melius esset dicere q̄ vmbra est priuatio radioz incidentium in aliquo medio cum p̄tia radioz reflexoꝝ in illo. Nam ex modo loquendi magistri vbi sol aliquod medium illuminaret nullo interposito opaco ibi vmbra causaret. Vbi. n. sol aliquam p̄tem terre illuminet sine interpositione opaci. adhuc in illo medio p̄ter radios incidentes multiplicabatur reflexi a partibz aeris cōstantibus. Vbi enī est incidens radius. p̄ maiori p̄te est reflexus. sed nō cōtra. ⁊ per p̄tis ibi cāretur vmbra nullo opaco interposito. qd vī irrōnabile. Credo oportebit supplere dictum magistri ipsū de fendendo. vmbra nō est nisi lumen reflexum ⁊ remissum sine p̄tia radioz incidentūz. Aut dicemus q̄ illud dictum nō fuit positū a magistro per modum diffinitionis. sed q̄ ita absolute est verū q̄ vmbra realiter est tale lumen. Verūm tñ ite terminus vmbra aliqd vltra cōnotat qd requirit pōni in clus diffinitione. Si placet diffinire vmbraz vt prius dixi q̄ est priuatio radioz incidentium ⁊ c. eo modo quo solet de somno diffiniri mihi apparet valde rōnabile. Cum autem dicit vterius qd illud lumen foret infinite intensum certe vt prius dixi nō oportet etiam l̄z luminosum esset infinite potētie. Alia tamen ver-

ba disjuncte posita supplet hunc defectum cū
dicit vel ab infinitis partibus infinite potētie
multiplicatum. quasi magister perpenderet
primam partem non fore necessariam. Unde
tū verba sequentia in solutione vnius argu-
me. et que absolute illud affirmant.

Contra igitur argui- tur &c.

¶ Considera in hoc argumento cū dicit qd lu-
minosum nō multiplicaret in casu illo radiuz
aliquē ppēdictariter incidentē ad opacū alr-
n. pallele pērrerēt inie qd seq qd alr pal-
lele &c. Credo saluo meliori intellectu hoc mō
itelligēdū ē qd linea ppēdictar cadēs sup pū-
ctū extremū luminosū & linea ppēdictarīe
cadens supra opacū cū sunt posita in eodē
medio recto luminosū & opacū sunt sibi
muticem pallele. cum igitur ante eodē pun-
cto luminosū a quo dicitur ducatur etiam linea p-
pēdictarīe ad opacū ducatur etiam linea p-
pēdictarīe ad vltimū punctum luminosū
si situat. s. in tali medio sequitur qd ille due li-
nee pēdictarīe erunt pallele. & ille due
linee concurrunt in eodē puncto luminosū.
ergo &c. ¶ Considera si meliori modo verifi-
cari potest. in quibusdam tamen libris illa lit-
tera non reperitur aliter pallele concurre-
rent. ¶ Considera vltius in solutione argu-
menti in qua absolute concedit. qd si lumino-
sum infinite potētie in medio luminis susce-
ptū &c. totum lumen ab eo productum est
infinite intensum. ¶ Illud tamen nō apparet
rōabile vt prius dixi. Item quia dato tali lu-
minoso columnaris figure ad puncta sibi im-
mediata non producit intensus lumen quāz
habeat in se ipso. sed lumen in eo est finite in-
tensum vt ponitur. & ipsemet concedit in re-
sponsione quando concedit ipsum agere vl-
tra gradū ppriū. ergo ad pūcta immediata so-
lū finite itēū lumē pducit s. ad pūcta remo-
ta remissius producit qd ad immediata. ergo
ad nullū pūctum producit lumen infinitū
intensum. ¶ Item non videtur verum fun-
damentum suū. Qd lumen illud infinite in-
tensum prouenit ex reflectione. quia illo dato
contingeret etiam luminosum finitum & fini-
te potētie agere lumen intensus qd habeat
in se ipso tū ad puncta remota quāz ad im-

mediata. consequens non apparet bene ratio-
nabile. & pater consequentia postqz illud lumi-
nosum gratia exempli non habet in se. nisi lu-
men intensum v. quattuor. & in principio sit
pedale. vbi crescat in infinitum. sicut ponitur
aliquando producit ad idē punctum lumē
in duplo intensus quam nunc secundum eūz
& aliquando in quadruplo intensus. & per cō-
sequens aliquando intensus qd habeat in se
ipso. ¶ Item licet concederet ei qd lux finite
intensa producere posset qualitatem alterius
speciei v. lumen sub intensiori gradu finito
qd ipsa sit. & per consequens ageret ultra gra-
dum propriū. non tamen verisimile appa-
ret lucem finite intensam posse producere lu-
men infinite itēū. ¶ Itē sicut duo luminosa
ab invicem distincta agentia in idē punctū
non producant vnum lumen ex illis duobus
compositum s. m. veriorē opūtionem. sed
aggregatū quoddam maioris multitudinis
luminis itē in pposito h. omnes pres illius lu-
minis infinite producerent quoddam aggre-
gatū ex lumine infinite multitudinis. cum ex
illis non fiat vnum. non ex hoc produceretur
lumen intensum. ¶ Considera super his licet
hucusqz mihi apparet verisimilius opposi-
tum eus qd magister tenet. licet ad hoc vlti-
mū in est facile respondere. dicendo qd non ē
simile de duobus luminosis separatis & de
partibus illius luminis. quia ex illis partibz
fit verum vnum. & ex lucibus omnium illa-
rum fit vna lux. & ex luminibus omnium illa-
rum fit vnum lumen. & sic consequenter ex
effectibus pductis ex omnibus illis fit vnus
effectus. & sic ex luminibus omnibus produ-
ctis ab illis in eodē puncto fit vnum lumen
non sic autem est de duobus luminosis sepa-
ratis. ¶ Si velis partem oppositam tenere
vide qualiter differant multatudo luminis &
eius intensio. quia si non differant forte magi-
ster verum diceret. qd sicut ab illo luminoso
infinito ad idē punctū pducere lumē infinite
multitudinis sic pducere lumē infinite itēū
intensio. ¶ Aduerte vltius illos tres modos ali-
qd agēdi vltra gradū ppriū qd vident satis
veri & subtile. Cetera sunt satis nota.
¶ Et sic finem impono huic laudabili ope-
ri. Ad laudem Omnipotentis dei. Beatissi-
me eius matris virginis Marię. Apostolorū
oīū. martirū & pessorū. Angelorū & oīū nū

ntie celestis prophetarum et patriarcharum beatorumque Sebastiani, bonifortii, rochi, Vernardini, syri, Augustini, Thome de agno, Petri martyris, et Nicholai de tollentino. Beate Chaterine Lucie et Appollonie et omnium sanctarum dei. Et hoc tempore inualescētis pestilencie in ciuitate Iherosolime. a qua defensus sum cum tota familia mea. Et ob hanc defensionem infirmitas habeo gratias omnipotenti deo et omnibus sanctis eius. Amen. vigesimo quinto iunij. 1482.

Veritur primo. Utrum definitio sup

positionis sit bona qua communiter dicitur quod suppositio est acceptio termini in propositione pro aliquo vel pro aliquibus. Et arguitur affirmatiue auctoritate communis modis loquendi et quod omnes doctores illas definitiones admittentium tanquam bonas. Negatiue arguitur illis definitionibus datis sequitur quolibet terminum categorematicum in propositione positum supponere prius est falsum. cum secundum rei veritatem non supponit subiectum huius chimera est. et prius arguitur. nam in qualibet propositione quolibet terminus categorematicus accipitur vel est aptus accipi pro aliquo vel pro aliquibus sicut subiectum huius chimera est. accipitur hoc est intelligitur pro chimera dato quod non sit chimera. Item sequeretur quolibet terminum supponentem supponere indifferenter pro quolibet suo supposito tam imaginabili quam prius. et sic dissingulis. prius est falsum. cum communiter dicatur subiectum huius. homo est. non supponere nisi pro personis. et prius arguitur. cum ly homo indifferenter intelligatur vel accipiat pro homine preterito futuro vel imaginabili sicut pro prius eodem modo quo extra propositionem. Ideo sequitur conclusio non posito alio in definitione. scilicet suppositio est acceptio. Item. Propterea alij ponunt secundam definitionem. scilicet suppositio est statio termini in oratione preteriti pro supposito vel suppositis pro quo vel quibus transit in ipso vis verbi. a quo habet ut supponat. Et per istam particulam pro supposito vel suppositis. et. vis satisfacere illa definitioni argumentis superius factis. huius. n. propositionis. chimera est. non supponit subiectum cum vis illius verbi est. non transeat in ipsum pro eius supposito vel suppositis.

q. nulla chimera est. Si huius homo est. ly homo solus pro personis supponit. quia vis verbi non transit in ipsum nisi pro personis. Contra istam definitionem arguitur. nam sequitur subiectum huius supponere. Isti sunt. demonstrato for. et ada. Si for. et ada sunt. prius contra et ab inuicem illius definitionis negaret et arguitur. prius quia vis illius verbi est. transit in ipsum pro aliquo supposito. scilicet pro for. Confirmatur. quia sequitur ly albus supponeret in hac albus est. dato quod nullus albus esset. prius manifeste falsum. et prius per. quia adhuc vis ubi transiret in aliquid eius significatum. scilicet male reputa subiectum. Item secundo ex illa definitione sequitur quod vel subiectum huius chimera intelligitur. non supponit. vel subiectum huius homo currit. posito quod nullus homo currat. sed quod aliquis homo sit. consequens pro utraque prenegaret contra ab inuicem illi definitionis et assumptum per. quoniam autem pro vis ubi intelligitur actum. vel tempus verbi. Si tempus. igitur non supponit huius subiectum chimera intelligitur sicut nec in illa chimera est. Si vero intelligitur actum ubi. tunc sequitur secunda per conclusionis supposito. n. quod nullus homo currat. sed quod aliquis homo sit non transit actus huius ubi currit in hoc subiectum homo dicendo homo currit. Sed forte diceretur quod dato quod non transeat actum non transire denotat vel potest. Contra tunc inferre subiectum huius supponere chimera currit. Antiprius currit. quoniam utrobique denotat actus huius ubi currit. transire in subiectum. Sed forte concederet aliquis quod subiectum huius homo currit. non supponit posito quod nullus homo currat. quia solus pro currentibus supponere dicitur respectu illi ubi. Contra ex hoc primo inferre aliquis duas conclusiones prius subiectum supponit. alterius vero non. hoc negaret contra. Et patet prius in his duabus. homo currit. homo est currens. supposito quod nullus homo currat. quoniam in prima per rationem non supponit ly homo. in secunda sic cum solum capiat suppositionem ab illo verbo est. Item inferitur aliquam esse universalem affirmatiuam falsam cuius tamen predicatum vere affirmatur de quolibet pro quo distribuitur subiectum. conclusio negatur contra. Et arguitur illa sic. ponatur quod aliquis homo currat. et alter quiescat. tunc sequitur hanc esse falsam omnis homo currit. et tamen illud predicatum currens vere affirmatur de quolibet pro quo dicitur

tribuitur ly homo. q: de quolibet corrente
hoie verificatur et solum p hoie corrente di
tribuitur. ergo et. p: pna cum maiori. et mi
nor arguitur solum pro hoie corrente suppo
nit. igitur solum pro homine corrente distri
buitur. pna conceditur tam fm illam opinio
nem q: cōter. et ante ponit illa responsio.

Item ex diffinitione inferitur terminus ex
tra. ppōnem supponere consequens est falsū
et arguitur pna. Capiatur hec oratio. Intelli
gens hoiem. videtur q ly hoiem supponit
cum sit terminus in oratione cōnexus in cu
ius multa supposita transit vis illius partici
pii intelligens. **I**tem illa diffinitio petit pri
cipium. cū diffiniat idem p idem. cū dicit vis
termini a quo habet vt supponat. **I**tem ex
illa diffinitione cōcluditur aliquem terminū
complexi nō supponere cuius tñ vtraq: p
supponit. pns videt falsum. et pna af. ponit
q nihil videat for. sed tñ aliquod videat. et for.
fit tunc huius ppōnis hō est videns for. to
tum predicatū nō supponit. q: nihil est vidēs
for. et tñ ly videns supponit. q: aliq: est vidēs
et similiter ly for. q: for. est. **I**tem af. In
hac ppositione. asinus hois erit ponendo q
ly hō et asinus sint. sed nullus sit hois asinus
Item sequitur aliqd cōplexus supponere
cuius tñ neutra pars supponit. p: est falsa
q: v: supponēs compleri resultare ex suppo
sitionibus prium sicut et significationem et af
cōclusio sic. Sit. a. medietas hore pns. b. ar
futura. Tunc v: q subiectum huius collecti
ue sumptum. f. a. et b. que sunt hora suppo
nat. q: v: affirmativa vera. et tñ neutra pars
supponit. q: nec. a. est. nec. b. est. Item af in
hac tu ens nō chymera. posito q solum ens
infinitum sit ly nō ens. et ly chymera ab eodē
neget et ab eodem distribuit denotet. et hoc
maxime pcedit cōtra ponentes terminū infi
nitū solum distribuere terminū cōem sequē
tem. p: n. q ly nō ens non supponit. neq: ly
chymera. Sed q totum pplexum supponit
af hec. n. ēva. tñ es si ens chymera. et p pns
illud pdicamētū respectu huius verbi ē affir
mati supponit. afis af. qm si hec nō esset ve
ra. hoc maxime esset q ly chymera staret af
firmatiue et negative supponere denotat et di
tribuit. et p pns sequeret ex illa chymera ēē.
Sed contra. Ex hac rñsione pcluditur ali

quem terminum a signo negativo. distribui.
et tñ ab eo nō negari p: dō implicat. cū distri
buitio in termino negativo sit actus negatione
posterio: et ab illa dependeat. vt h: videri f: z
grāmaticos speculativos. et p pns signū ne
gatiuū distribuere nō pōt alium terminū nisi
eūdes neget. p: dō. pbatur. In hac. n. ppōne
tu es nō ens asinus. ly asinus distribuit a ly
nō ens q nō distribuit nisi rōne negationis v:
modi significandi negatiui quē h: glibet ter
minus infinitus. et tñ ab eodem nō negat. ne
q: supponit fm illā rñsionez. Itē ponatur ly
chymera. vt ponebat regi a ly ens v: nō ens
et ab eo supponem cape si supponit. et tñ po
terit haberi illa fuga q stet vel denotet sup
ponere affirmatiue respectu verbi affirmati
ui sicut dicit illa rñsio. Ideo sequitur p: dō pri
cipalis. Eadem conclusio v: sequi in his ter
minis. **I**n hac qōne prius notādum ē sup
positionem alr a logico et alr a grāmatico cō
siderari et diuersimode diffiniri. **G**ramma
ticus enim p: siderat supponem vt est quedā
dependētia vel terminatio suppositi ad ver
bum i: cōpatione ad predicatū fm debitas
ppositiones ad inuicem. fm quā acceptionez
cōcedūt grāmatici tñ subm supponere. et si
predicātū. Cōcedunt et tam terminū sincathe
gorematicū q: cathegorematicū supponere. et
silt terminū chathego ematicū. cui nō cōn
det suppositū fm vum verbi. In hac. n. Ois
chymera est. supponit ly ois chymera meri
to dependētie vel terminationis quā h: re
ctus casus cū verbo psonali fm debitas pro
positiones. Et fm hanc acceptionē signa non
variant suppositionē. neq: modū supponēdi
q: nō variat talem terminationē neq: modū
terminationis. **L**ogico vero cōsiderat p
qto denotat p: dicatū alicuius ppōnis attri
bui subo vel ab eo remoueri p illo v: illo sup
posito fm exigentiā verbi vel p: cipii. **S**e
cūdo notādū q logicus necessitatē habuit cō
siderandi supponem ex hoc. Cū. n. tota inten
tio logici sit ad sillogismum et maxime ad so
mam sillogismi necesse fuit cū cōsiderare il
lud sine quo haberi nō pōt debitū fundamē
tū forme sillogismi. Illud autē est suppositio.
Itā fundamentū priui modi pume figure
a quo ois alii eiusdē figure. et alia: fundamē
tum et originem capiunt. vt h: videri primo

pilo p. est qñcūq; aliqd predicatū. vt. a. vere
 predicat de. b. a. b. de. c. q. a. ve predicat de
 .c. In tali aut fundamēto nō denotat .a. attri
 butū vel predicari de. b. a. b. de. c. p. eoꝝ quoli
 bet significato. sed solū fm exigētiam vbi. alr
 .n. nō posset assignari cā. qñ illa nō ēēt debita
 forma fillogistica. oīs bō est aīal. Adā fuit bō
 ergo adā est aīal. nisi qñ nō debite tenet. neq;
 descendit p fundamētum pme figure. co q
 nō denotat aīal attribui illi subo p quolibz si
 gnificato absolute. sed p quolibz pñti. Iō ne
 cessē fuit logicū pñderare supponem. ¶ Et
 ex hoc correlarie inferit verisilius loquēdo ter
 minū nō supponere nisi in oīone pfecta. s. pro
 positione. ¶ Tercio est notādū qñ licz multis
 modis distinguat significatū vel suppositum
 māle ptra formale. In pposito tñ vocari pñ
 significatū formale sign. ficatū adequate signi
 ficatum considerans sicut ly albi significat sbaz
 et albedinē. et albedo cōiter vocat significatū
 formale respectu sube. qñ forma denominās.
 sed in pposito vocat suba significatum for
 male fm qñ alba. qñ vt sic adeqte significatōi
 cōnsident. Suba vō et albedo p se vocat mā
 lia sicut ps respectu totius mā dī. et totū for
 ma. Siliter huius cōplexi for. et adā vocare
 tur suppositū formale aggregatum ex for. et
 adā. sed vtraq; ps p se māle. Silr huius ter
 mini bō for. nō est significatū formale put ē
 for. vel aīal sed put est bō. ¶ Quidis notatis sit
 pñma pñlo. Iō oīs acceptio termini in pro
 positione p aliquo vel p aliquibus est suppositū
 aio. Ista pñ p argumenta pñis facta. Accipit
 enī ly chymera totali er p aliquo vel p aliq
 bus in illa chymera est. sicut in illa chymera
 intelligitur. et tñ nō supponit. ¶ Secūda pñlo
 Iō oīs statio termini in oīone cōnext p sup
 posito vel suppositis p quo vñ qbus transit
 in ipm vis vbi vñ participiū a quo bz vt sup
 ponat est suppositio. illa pñlo pñ p rōnes as
 dictas cum non supponit subiectum huius
 ad m et for. sūt. et tñ vis verbi trāsīt in aliqd
 suppositum. s. in for. ¶ Tercia pñlo. Suppo
 sitione est trāsitus verbi vel pñcipi in ter
 minum cathegorematicū in ppōae positum
 p supposito formali ad qd extendi denotat
 actus etasdem vbi vel pñcipi. illa pñlo pñ p
 ad dicta. Et ideo supponit subm huius. chy
 mera intelligitur. nō respectu tñis pñtis. neq;

actus illius vbi. qñ stat qñ chymera acti nō
 intelligatur. sed qñ ly intelligitur trāsīt in ipm
 p supposito ad qd extendi denotat actus. s.
 ad chymera ymaginabilē. vel intelligibilem
 Silr posito qñ qñ bō qescat supponit subm
 huius. bō currit cū illud verbum currit trā
 scat in ipsum p supposito formali ad qd extē
 di denotat. s. ad boīem. qñ pñ. qñ ponat dēs
 ille pñciple pñter illā p supposito formali. dñ
 enim formali pñ argumentū factū. Iñ enim i
 hac for. et adā sunt. et in hac. albi erit. verbū
 trāsīt in subm p supposito māli. nō tñ p for
 mali. i. adeqte significatōi cōnsident. ¶ Quarta pñlo. Iñ aliq; terminus cathegore
 maticus in ppōne positus nō supponat. quī
 libet tñ supponere denotat. ¶ Prima ps patz
 scda ēē clara est ex pñcedentibus cūz semp vñ
 tus verbi denotat ipm trāsire in quēlibet ter
 minum cathegorematicū p aliquo supposito
 et c. siue ite terminus sit totale extremū vñ ps
 ¶ Sed cōtra predictā diffōnem arguit illa
 diffōne data pcludit subm eius nō suppone
 re. lignum currit. dato qñ lignū sit pñis falsus
 Imo p quolibet ligno pñti supponit. et patet
 pñis. qñ actus huius verbi currit. nō deno
 tat extendi ad aliqd eius suppositum. cum li
 gnū nō aptū sit currere. ¶ Itē sequeretur sōm
 huius bō currit. nō supponere p boīe trāca
 to pedes vel quoquomō indispōito ad currē
 dum qñ exēplī grā sit for. pñis falsus cū suppo
 nit p quolibet boīe pñti. et pñis arguit. qñ nō
 denotat actus illius verbi extendi ad for. cū
 nō possit currere. ideo sequitur pñlo. ¶ Itē cō
 tra eandē adducitur due pñones superius
 argute. s. aliqd cōplexū nō supponere cuius tñ
 vtraq; pars supponit. et aliud cōplexū sup
 ponere cuius neutra ps supponit. et arguit
 vt superius. ¶ Itē ex eadem diffōne cōcludi
 tur. qñ si fuerit aliq; terminus cathegorema
 ticus nō supponēs i ppōe affirmatiua i quā
 nulla ponit negatio. illa erit falsa. pñis arguit
 esse falsum. et pñis pbat. qñ ad ppōnem af
 firmatiuam esse verā requiritur pñcatum at
 tribui subo mediāte virtute verbi pñcipalis.
 Iōoc aut nō pōt esse nisi virtus verbi in ipm
 trāsīt. ideo sequitur pñlo. Qd aut pñlo sit
 falsa patz in ista tu es bō vel chymera. cum
 illa sit vera et tñ ly chymera. est terminus ca
 thegorematicus nō supponēs. ¶ Itē illa dif

finitio
 vno co
 ponit q
 terminu
 tradit
 trāsīt v
 ita et in
 cedens
 ille dñt
 chyme
 suppon
 nūtur q
 chyme
 affirm
 bo est
 hoc vñ
 oīs hā
 homo.
 vñobiq
 cū. Iñ
 verbo
 vñ obli
 quē sic
 illa. oīs
 it. boī
 generat
 ferrent
 tio cōnt
 sic qñ re
 manet
 termino
 remane
 nō hñt
 nem. et
 illis dñt
 tunc se
 cum vñ
 qñ cete
 pñmū
 lins ve
 dato qñ
 talis d
 rñdēt
 Iō cū
 bi currit
 bō pñ
 scnti. ¶
 tñ nō

finitio nō haberet pcedere. q̄ si terminus in
 vno contradictoriō supponit in altero sup-
 ponit qm̄ in contradictoriō idē est verbū. ⁊ idē
 terminus cathegorematicus. alī nō eēt cō-
 tradictoria. ergo sicut in vno contradictoriō
 trāsīt verbū in illū terminū p supposito ⁊ c.
 ita ⁊ in reliquo. p̄ia nota intelligētī māz ⁊ aū
 cedens similiter. Qd̄ p̄ia sit falsū aī. Capiat
 ille due. nulla chymera est. ⁊ tu intell gis q̄
 chymera est. In ista negatīa ly chymera n̄
 supponit vt p̄. ⁊ tū in sua contradictoria suppo-
 nitur que est ps huius totalis. tū intelligis q̄
 chymera est. cū ly chymera. in ista ppōne
 affirmatiua vera capiat supponēz ab illo ver-
 bo est nō simpliciter. sed put cōiungitur cū
 hoc verbo intelligis. Item inferē subā harū
 oīs hō est vnus homo. Quilibet hō est vn⁹
 homo. equaliter supponet. p̄lo arguit. qm̄
 vtrōq̄ est idē verbū. s. ly est. ⁊ idē subie-
 ctū. s. ly homo. cum ergo formaliter suppo a
 verbo vel p̄icipio dependeat. sequit ly hō
 vtrōq̄z precise. p̄ eisdem supponere. qd̄ ar-
 guit sic. Si pro aliis supponeret ly homo in
 illa. oīs homo erit. q̄ in hac. quilibet hō cur-
 rit. hoc maxime esset. ppter signa diuersorū
 generum. que tales supponēs darent vel au-
 ferrent. Sed contra hoc arguitur. Supposi-
 tio eēntialiter depēdet a verbo vel p̄icipio.
 sic q̄ reseruat eodem verbo. vel participio
 manet eadem suppo sp̄ ⁊ manente eodem
 termino cathegorematico accipiēte supponē
 remanet eadem suppo numero. ergo signa
 nō hnt variare. nec auferre eandem suppo-
 nem. ⁊ p̄ p̄ia ly homo. p̄ eisdem supponit in
 illis duabus. sed arguit p̄lo esse falsa. Quia
 tunc sequeretur illas cōuerit. qd̄ tū est falsū
 cum vna sit vera. ⁊ reliqua falsa. Et p̄ p̄ia
 q̄ cetera sunt paria. Ad hoc r̄ndetur. Ad
 p̄mū negetur cōclusio. ⁊ dicitur q̄ actus il-
 lius verbi erit denotat̄ extendi ad aliqd̄ signū
 dato q̄ nullum lignum sit aptum currere. q̄
 talis denotatio est ex parte verbi. Et p̄ idē
 r̄ndetur ad scōnz. Quonā nec valet illa p̄ia
 "hō est pole sor. currere. ergo act⁹ illius ver-
 bi currit n̄ denotat̄ extendi ad sor. Et ideo ly
 hō pro sor. supponit sicut p̄ quolibet alio pre-
 senti. Ad aliud d̄ pcedendo p̄lōnes. sc̄da
 tū nō conceditur p̄ sc̄daz cōfirmationes. sed

alias videbitur illa mā de termino infinito.
 Ad argumentum in oppositum significatio
 totius resultat ex significationibus partūz er-
 go ⁊ suppositio negetur p̄ia ⁊ similitudo. ⁊
 patet per instantiam adductam. Ad aliud
 dicitur negando p̄lōnem vt pbat instantia
 ⁊ argumentum in oppositum nō concludit
 vt patet per inst. antiam. Ad aliud d̄ simi-
 liter negando p̄lōnem. vt probat instantia.
 ⁊ argumentū in oppositum. Et ad argumē-
 tum dicit q̄ cōcludit de contradictoriis per se
 existentibus quoz terminū cathegorematici
 ab eodē verbo quo ad supponēem dependēt
 sed in illa. Tū intelligis q̄ chymera ē. ly chy-
 mera quo ad supponēem nō tū dependet ab
 illo verbo est. sed principaliter ab illo verbo
 intelligis. cū totum illud cōplectum q̄ chyme-
 ra est. ab eodem depēdeat ⁊ regatur. ill⁹ ve-
 ro per se existentis nulla chymera est ly chy-
 mera solum ab illo verbo est dependet. Itē
 non concludit argumentum. Ad vicimūz.
 neget p̄ia. Pro quo notāda i. suppositio
 ne duo sunt. vnum formale. ⁊ alterūz mate-
 riale. formale enim est verbum. vel virtus
 eius que extenditur ad supposita huius vel
 illius differētie temporis ⁊ c. Ad materiale ve-
 ro est terminus cathegorematicus. secundūz
 ergo q̄ variatur virtus verbi est alia suppo-
 sitio specie. Sicut dicendo. homo est. ⁊ ho-
 mo fuit. sunt diuersę supponēs specie sū ve-
 ro q̄ variat̄ materiale sit alia suppositio nu-
 mero. Ille enim sunt diuersę numero ⁊ non
 specie. Asinus est. ⁊ homo est. Alia vero que
 sunt in suppositione sunt accidentalialia que nec
 variant eam specie neq̄ numero. sicut termi-
 num supponere pro illo vel illo supposito.
 Ad argumentum ergo concedetur eādez
 esse suppositiones in his duabus. Omnis ho-
 mo currit. ⁊ quilibet homo currit. cum vtro-
 biq̄ sit idē verbum ⁊ idē subiectum. q̄
 non variatur ille terminus homo. Et cum
 concluditur ergo pro eisdem supponunt. ne-
 getur consequentia. licet enim signa non au-
 ferre vel variare possunt essentialiter suppo-
 sitionem numero vel specie. tamen accidentia-
 liter variare possunt. sc̄. enim existente. hu-
 ius propositionis homo currit subiectūz sup-
 ponit pro sor. ⁊ ipso corrupto. nō p̄ ipso sup-

ponit. et tñ remanet eadē suppositio tā nune
ro q̄ specie. sñr ly quilibet. facere pōt supposi
tionē solū pro masculis. nō tñ p̄ hoc variat
essentialiter suppositio. sed solū accidentaliter. Ac
cidentalē enim est tali suppositō q̄ pro mascu
lis vel semellis supponat.

Veritur

q

scdo. Utrū
dabilis sit sup
positio materialis. Et arguitur
affirmative. q: si nō esset dabilis
sequeret̄ q̄ esset processus in in
finitū in denotationibus ter
minorum. pñs falsū
et arguitur pñs. Itā si ly hō nō posset suppo
nere p se et significare se et sibi siles. sicut in
hac hō est nomen. tunc oppo:teret impone
re illi vnū nomen qd̄ illud significaret. et pro
illo supponere posset. et itē illi aliud nomen
eadē rōne. et sic in infinitū pcederet. ¶ Itē
infertur primū ipositorē nō potuisse impone
re aliqd̄ nomen ad aliqd̄ significandum pñs
absurdum. et p̄ pñs. qm̄ nō potuisset ipone
re nisi p talē modū loquendi vel similit̄ signi
ficet illa vox hō hoīem in quo mō loquendi
vtr̄q̄ suppositione. materiali. ¶ In opposi
tū arguit̄ data suppositione materiali pcludi
tur. a. et b. esse duos terminos oīo pueribī
les et sinonimos quorū vnus supponere pōt
materialiter. alter vero nō. cōclusio nō v̄r ve
ra. cū nō appareat aliqua cā diuersitatis. sed
conclusio arguitur. Capiant̄ isti duo termini
vox et vox. quorū a. sit in voce. b. sit ī scripto
tunc. b. supponere pōt materialiter. v̄r cōter
pceditur. q̄ aut. a. nō possit arguit̄. nā si pos
sit sit ergo in hac. vox est nomen cōtra sup
ponendo pro se supponit p eo qd̄ fuit impo
situs ad significandū. ergo psonaliter suppo
nit. ergo nō materialiter. p̄ pñs p cōe dictū
et asis p̄. qm̄ fuit impositus ad significandū
quālibet vocē. et p̄ pñs se. cū sit terminus vo
calis. ¶ Itē infertur quēlibet terminū mate
rialiter supponentem esse equiuocū. pñs nō
conceditur. pñs probatur. qm̄ quilibet termi
nus sine cathegorematicus sine sine cathegore
maticus habuit ab impositore modum signi
ficandi per quem stare posset significatiue in
propositione. Et cū hoc h̄z aliū modum si
gnificandi se. et quālibet sibi similem. s̄m op̄i
nionem. ergo diuersa significat diuersis rōnī
bus. ergo est equiuocus. et p̄ pñs p̄ diffini

tionem termini equiuoci. ¶ Item illa opinio
haberet concedere terminū materialiter sup
ponentem subordinari termino mentali per
sonaliter supponenti. et similiter propositio
nes in quibus ponuntur. pñs videtur impli
care. nulla enim propositio vocalis vel scri
pta subordinari dicitur alicui mentali nisi mo
di eius significandi ex quibus aggregatur. et
similiter totales eius modi sint omnino confi
niles modis intelligendi mentalis et ab eis
immediate accepti. sed conclusio arguitur. hu
ius enim vocalis homo est nomen subiectū
materialiter supponit. et istius mentalis ho
mo est nomen cui illa subordinatur subiectū
personaliter supponit. q: si supponeret mate
rialiter. tunc posset abstrahi a significatione
principali. qd̄ est impossibile de termino me
tali. et p̄ pñs. Quia tunc dicitur terminum
supponere materialiter qm̄ mutatur vel ab
strahitur a significatione qua significatiue te
netur et significat se et sibi similes. ¶ Itē in
fertur quēlibet terminum materialiter sup
ponentem esse secunde intentionis vel impo
sitionis. nam quilibet terminus materialiter
supponens significat se et sibi similes ea ratio
ne qua vltorius signa sunt. adeo est secunde
intentionis vel impositionis. p̄ pñs. per dī
finitionem termini. secunde intentionis vel im
positionis. Itē ex eadē opinione concluditur
aliqd̄ esse subiectū propositionis qd̄ nō ē ali
culus partis oīonis. pñs impossibile. qm̄ ali
ter nō esset ppositio et conclusio arguit̄. Sic
q̄ in hac ppositione hō est nomen subiectū
materialiter supponit. sed arguitur q̄ nō sit
nomen. de quo maxime v̄r. Quia nō est termi
nus cōis. neq̄ discretus. q: nō est species. de
quo maxime v̄r nō enim est spēs ad sor. et pla
tonē et ē. sicut ly hō psonaliter sumptus. neq̄
ad alia indiuidua. v̄r p̄. ¶ Forte aliq̄ rīde
ret q̄ est spēs ad illos terminos hō vocales
mentales et scriptos. ¶ Contra tunc sequit̄
conclusio ista q̄ idem terminus est per se in
diuersis predicamentis. et per se in diuersis
generibus eiusdem predicamenti. conclusio
negatur apud intelligentem materiam. sed il
la arguitur. ly homo significat aliqua indiui
dua que sunt sube. et aliqua que sunt qualita
tes. ergo per se reponit̄ in predicamēto sube
et qualitatis. p̄ pñs. cū eā p̄o et p̄ eādē modū

oia illa significet. sed arguitur añs significat. n.
 terminos scriptos q cōter ponunt eē sube.
 ⁊ vocales ⁊ mentales q ponunt esse q̄litate.
¶ Et etiā arguit q sit p se in diuersis generi-
 bus q̄litate. s. in habitu vel dispōne. vel passi-
 one vel passibili q̄litate significat. n. tanq̄ sua
 p se. iduādua terminos mētales q sunt in gene-
 re habitus vel dispōnis. ⁊ vocales q sunt in
 passione vel passibili q̄litate. **¶** Itē ex eadem
 r̄sione seq̄ illa p̄lo. vnū ⁊ eūdē terminuz
 eē spēs ⁊ indiuiduū ad semetip̄ cōclusio v̄
 falsa ⁊ absurda. ⁊ arguit sic. Illa ille termin⁹
 hō eadē rōne significat se ⁊ sibi filēs. ergo q̄
 rōne est spēs ad sibi filēs ita ad se. ⁊ ita seq̄
 cōclusio. **¶** Forte his aliq̄s diceret. ⁊ maxie
 p̄me p̄clusioni hūc terminū hō vocalē soluz
 vocales significare. mētalē mētales. scriptum
 scriptos. **¶** Cōtra r̄sionē deductā ista p̄lo
 Aliquā ppōnē vocalē subordinari non posse
 alicui mētali. p̄lo est ip̄sibilis. ⁊ arguit sic.
 Ista vocalis hō ē nomē. si alicui subordinari
 pōt. maxie isti hō ē nomē. Cōtra in mēte si
 guificat solū terminos mētales. Et i voce solū
 vocales. ergo nō subordinat. ergo nec ppōsi-
 tiones. p̄ p̄ia. ⁊ añs ponit illa r̄sio. **¶** Itē
 arguit añs p̄ncipale sic. Illud subz hō nō h̄z
 modū significandi datū sibi ab ip̄sitorē p̄ quē
 sit nomē. ergo nō est nomē. p̄ p̄ia p̄ grāma-
 ticā speculatiua. ⁊ añs p̄. qm̄ ab ip̄sitorē
 h̄uit vt significaret hōiez. sed nunc nō signifi-
 cat hōiez. qm̄ si sic. tūc eēt terminus equocus
 eo q̄ significaret se. ⁊ sibi filēs. ⁊ hōiez diuer-
 sis rōnibz. **¶** Sed seq̄ref illud inēueni-
 ens. s. Quēlibet terminū māl'r supponēt eē
 equocū. **¶** Itē p̄firmat illud añ. ly hō si plus
 significat q̄ significabat añ ip̄sitionē. sed añ
 ip̄sitionē nō erat nomē. ergo nūc nō est no-
 mē p̄ia v̄ bona. ⁊ añs p̄. q̄ añ ip̄sitionez
 significabat se sicut ⁊ nūc. cū q̄lz res inquātū
 ēs hēat ex nā sua rep̄tādi se intellectui. **¶** For-
 te aliq̄s diceret q̄ minus significabat añq̄
 nunc. qm̄ añ nō significabat nisi se. nūc vero
 se ⁊ sibi filēs. S̄z hec r̄sio nō euacuat diffi-
 cultatē argumētū. qm̄ pōt fieri argumētū de
 hac. hoc hō ē nomē. vbi v̄ ly hō semet solū
 significat vtute terminū demonstratiuū. **¶** Itē
 data sup̄pōne māl'i seq̄ hāc eē falsā q̄ tñ p̄ce-
 ditur hō ē nomē significās cōter hōiez. qm̄
 si illa eēt vera sic significādo. aut ergo. hō si

gnificat hōiez vt est aptus supponere mate-
 rialiter. vel p̄sonal'r. nō māl'r. qm̄ vt aptus
 supponere māl'i tñ terminos significat. ⁊ si
 hōiez. q̄ nō p̄sonaliter arguit. q̄ seq̄ hō ē it
 nomē hōiez significās inquātū p̄sonaliter
 supponit. ergo subz hūc p̄sonaliter supponit
 hō est nomē significās hōiez. p̄is falsum. er-
 go ⁊ añs. Itē si ly hō est nomē significās ho-
 minē inquātū p̄sonaliter accipit. ergo ille
 hō est nomē significans hōiem. vel ille. ⁊ sic
 de singulis. p̄is est falsuz. ergo ⁊ añs. **¶** In
 hac questioe. p̄mo notandū ē quēlibet ter-
 minū vocalē vel scriptū habuisse significati-
 onē ab ip̄sitorē p̄ quā in pp̄sitione stare
 posset significatiue. ⁊ vltra hoc. ex cōi modo
 loquendi. vt habilius exp̄linat p̄ceptus mē-
 tis. ⁊ ne sit processus in infinitū acquirat sibi
 aliū modū significandi p̄ quem significat se ⁊
 sibi similes inquātū signa sunt. ⁊ pro tunc
 ille terminus homo non significat hominem
 quia aliter esset equiuocus s̄m rei veritatez.
 Et ideo quēlibet terminus vocalis vel scri-
 ptus p̄mo habet modum significandi per
 quem stare potest significatiue inquātū
 ip̄situs fuit ad significandum. habet etiā
 ex natura sui significationem. qua se signifi-
 cat. ⁊ hoc inquātū est res. cūz omnis res
 sit naturaliter representatiua intellectui inquā-
 tum ens habet tertio quendam modum si-
 gnificandi accidentalem. sicut per hunc con-
 ceptum sor. possum deuenire in noticiam pla-
 tonis propter amicitiam vel aliud accidenta-
 le. ⁊ istam significationem acquirat de per ac-
 cidens. quartam significationem acquirat. vt
 dictum est ex communi modo loquendi per
 quam significat se ⁊ sibi similes inquātū
 signa sunt. Secundo est notandum q̄ per si-
 gnificationem qua terminus se significat vt ē
 res. non est aliquis terminus aptus suppo-
 nere. patet quia si sic. tūc quēlibet res mun-
 di supponere posset. cum quēlibet res habe-
 at ex natura sui representare se intellectui in-
 quantū est ens. Itē per significationē qua
 aliquid per accidens significat. quia tunc ly
 sor. pro platone supponere posset. ⁊ ly ho-
 mo pro asino retenta p̄maria significatione.
 consequens falsum. ⁊ patet consequentia
 quia de per accidens ly sor. significare potest
 platonem. ⁊ ly homo asinum. Suppositio er

Tractatus

no non debetur termino nisi merito significati-
onis per quam est constitutus orationis vel
propositionis. sed non per illam que signifi-
cat se in quantum ens. nec per significatio-
nem per accidens constitutus est orationis vel pro-
positionis. ergo &c. **T**ertio notandum qd
merito significationis habite ab impositore.
q: terminus significatiue stare pot in propo-
sitione terminus est aptus personaliter sup-
ponere. Ad merito vero illius qd solum se signi-
ficat & sibi similes. vt signa sunt est aptus ma-
terialiter supponere. & solum merito illius. pri-
ma parte omnes concedunt. secunda etiam vt
manifesta. q: non vt p quem alium modum
supponere possit materialiter. no etiam merito
alterius significationis. q: tunc merito eiusde
significationis aptus esset idem terminus ma-
terialiter & personaliter supponere. qd vt im-
plicare. **Q**uarto notandum qd terminus men-
talem imaginari possumus habere multipli-
cem modum significandi. primo enim modum
significandi quo se significat vt res secundo si-
gnificationem qua aliquid p accidens signifi-
cat. sicut p conceptum for. denatur in cogni-
tionem ecclesie sancti marci. tertio significatio-
nem mediate discursu intellectus qua se represen-
tat. sicut du intellectus apprehendit se appre-
hendere discursu & venit in noticiam conceptus p
quem apprehendit quarto significationem p quas
rei ad extra est significatus vt conceptus ad
equatus illius rei. a qua significatione absolui
non potest. Alium modum significandi no possu-
mus imaginari habere terminum mentalem.
Quinto notandum qd merito prime secun-
de vel tertie significationis termino meta-
li debetur suppositio. sed solum merito quarte p
batur quoniam suppositio no debetur termino
nisi merito significationis per quam e pars ora-
tionis. sed per primam secundam & tertiam non est
pars orationis. ergo &c. p3 p3a & maior ar-
guitur. quoniam debet ei in quantum consti-
tutus est ppositionis. sed no e constitutus p
positionis nisi in quantum est pars orationis. er-
go &c. minor etiam pbatur qm prima significa-
tio non inest ei nisi in quantum est res sicut in
est naturaliter cuiuslibet rei. Alie due sunt va-
de accidentales nihil agentes ad esse partis orati-
onis. ergo &c. S3 qd merito quarte debetur
et suppositio. du modo sit cathegorematicus

p3 enim quilibet terminus cathegorematicus
mentalis supponere possit personaliter. & no
merito alterius significationis. vt argutum e
&c. **S**exto notandum qd tam fm ponentes
vniuersalia qd fm negantes termini diuersi-
mode in predicamentis reponuntur. ponen-
tes enim vniuersalia sicut ordinat predicame-
tum reru. ita & terminorum sibi corresponden-
tium. & vocant ea predicamenta signorum. **A**n-
de sicut substantia ponitur generatiua. ita ter-
minus significans substantiam ea ratione qua
generalissimus est generatiua in predicamento
signorum. & sicut alibi in comuni est genus subal-
ternu. ita terminus significans ipsum ea ratione
qua alias est subalternum ly animal. Et sicut
homo est species specialissima. ita terminus
ipsum significans ratione qua homo est spes
specialissima in predicamento signorum. correspon-
dent predicamento substantie sicut ly homo. &
sic de singulis omnibus speciebus & individuis
huius predicamenti & aliorum predicamentorum.
Terminorum autem quidam fm qd signa per se re-
ponunt in predicamento signorum. quidam p ac-
cidents. Alii vero predicamenta circueunt. **I**der-
se ponuntur in predicamento termini signifi-
cantes adequate res ea ratione qua per se po-
nuntur in predicamento rerum ly homo si-
gnificans hominem ratione qua spes e. & sic
de singulis dicat generibus & individuis vel spe-
ciebus. **I**der accidens vero reponunt termini
significantes res p accidens positas sicut ly
album per accidens reponit in predicamen-
to substantie ratione rei adequate significate.
res res alba vel substantia alba. **I**ste tñ modus
reponendi aliquid in predicamento per accidens
multipliciter diuisione h3 fm qd habet alibi de-
clarari. cu alii passionis & differentias per ac-
cidents reponit. alii reduci dist. i verbis discor-
dantibus & no in re. Sed de his tacendum. es
hoc no sit pñtis operis. alii vero vocant pre-
dicamenta circueunt. Sed tñ diuersimo-
de & valde equivoce. **N**am ly ens vocat pdi-
camenta circueuntens cu adequate significet
ens ad quod tanq ad analogu. & collatum
oia predicamenta reducunt. Alii vero circue-
unt predicamenta quia eade ratioe & equa-
liter significant res diuersorum predicamen-
torum. non tamen absolute. sed connotatiue.
q: alr per se in diuersis predicamentis repe-

De instanti

nerentur. sicut isti termini species genus differencia. et sic de similibus. Unde iste terminus species equaliter significat quolibet specie cuiuslibet predicamenti. non ergo magis in uno reponi deberet quam in altero. neque magis in uno per se quam in altero per accidens. vel e converso. Ideo merito vocatur circueus predicamenta. Et isti termini habent aliquos infra se minus communes sicut ly species habet illum terminum homo et illum terminum asinus et c. similiter ille terminus. terminus circueus predicamenta signorum cum equaliter significet quolibet terminum cuiuslibet predicamenti. ¶ Sed aliquis diceret. non ne sicut li albu ponitur in aliquo predicamento per accidens ratione connotationis. ita possunt poni illi termini differenti species et c. ¶ Dicitur quod non. et causa diversitatis est. quoniam ly album et cōsimiles cōcrete significant aliquid cōnotantive illud tamen quod significant. et illud quod connotant non sunt equaliter significati. sed sunt illa diversorum predicamentorum sicut ly albu alia ratione subest. alia ratione albedinem significat. ideo quod significat immediate rem in aliquo posita posita. cōnotando tamen aliquid extrinsecum per accidens reponitur in eodem s. subest. et per accidens. vel fin alios per se in posito qualitatis. non sic autem est de illo termino species et cōsimilibus. quoniam abstracte et non cōcrete equaliter et non diversis rationibus immediate significat signum rei posita in predicamento inquantum est signum. sicut illos terminos homo asinus. et sic de singulis. non inquantum sunt tales res. sed inquantum sunt signa rerum. Ex quibus inferitur quolibet terminum secunde intentionis vel impositionis similiter vocari circueus predicamenta vel predicamentum. sicut ly nomen equaliter et abstracte immediate significat nomina inquantum signa sunt et nullius inquantum res determinate. Ex quibus cōcludit ly homo et ly asinus significat se et sibi similes inquantum signa sunt et alios similes vocari circueus predicamenta. Hec tamen videtur extra nea a presenti materia et maiori declaratione in d. gent. sed ne aliqui concludere apparentes concludant. ideo posita fuerunt aliqua per aliquam declarationem. ¶ Illis notatis sit prima conclusio. ¶ Licet habilis sit suppositio

materialis. non tamen necessaria est ad exprimendum conceptum mentis necessitatis absolute. ¶ Prima pars conclusionis huius per duas rationes adductas p. 3. p. 3. et per rationes grammaticorum que non tamen eius politatem. Imo necessitate probare videntur. que nunc non adducuntur gratia breuitatis sed a pars p. 3. p. 3. n. exprimi conceptus mentis non ita habilius non ponendo terminum materialiter supponere. nam dicendo iste terminus homo est species. possumus disponere quod ly homo non se teneat ex parte subiecti sed sit quedam interpretatio. perferendo istam vocem gratia notificationis sicut si diceret sic. illa vox quod statim perferam est nomen. deinde paulo post hoc modo perferam homo. Sed verum est quod habilius exprimi mus mentis conceptum aliquando utendo suppositione mentali. sicut in hac. homo est nomen. ¶ Secunda conclusio. nullus terminus mentalis supponere potest materialiter. ¶ Ita conclusio p. 3. ex predictis. cum terminus mentalis supponere possit merito quarte notificationis. s. que est conceptus adequatus rei. Sed merito illius supponit personaliter igitur mentaliter supponere non p. 3. p. 3. quod non est posse merito obiecti eiusdem significationis eundem terminum supponere posse materialiter et personaliter. Confirmatur eadem conclusio. tunc enim dicitur aliquem terminum supponere materialiter quod abstractum a significatione primaria ad se significandum et sibi similes. hoc autem non est possibile in mente. ut p. 3. Confirmatur quoniam si sit possibile sequi aliquas esse duas propositiones mentales si nominas quorum unus subiectum mentaliter supponit alterius personaliter. p. 3. inconueniens. et p. 3. arguit. ¶ Ita sit quod in hac mentali. homo est nomen. cui subordinat vocalis illi sitis subiectum mentaliter supponit. iponat ergo unum nomen cōcre obiectum talibus terminis homo significat eas ea ratione quod ly homo. et sit. a. et sequitur quod illa. a. est nomen subiectum personaliter supponit. et retineat ibi significationem habitam ab impositore. tunc capiuntur ille due in mente. homo est nomen. et a. est nomen. et ille due in voce illis subordinate. Homo est nomen. et a. est nomen. tunc in mente illud subiectum materialiter supponit. ut conceditur. et illud subiectum. a. personaliter. ut patet et ille propositiones sunt synonyme. ergo conclusio vera. consequentia nota cum maiori. minor arguitur. subiecta sunt synonyma

a. & b. esse vocales sinonimas & a. mālī sup
ponere. & b. psonaliter. sicut augebat prius
in istis duabus. Hō est nomē. & a. est nomē
ipōnēdo. a. significare oēs terminos tales hō
rōne cōi q̄ talia signa sunt. Si id sit vox. tunc
arguit cōtra. q̄ secūda p̄clusio apparēter nō
haberet euidētiā. pōt. n. aliq̄s pcedere s̄ mēte
sicut tu pcedis in voce. iō h̄ exīter & non ap
parēter argumētū pcluderet. adhuc illud ma
le. q̄ nulla similitudo mētalis pōt se intellectui
repñtare vt pbari vī ex libro de aīa. Jō nul
lus terminus mētalis poterit p se suppone
re. Et vide q̄ p idē. ita videret. dicendū de
termino demonstratiuo vocali de quo dubi
tas in margine ista. Et vide q̄ p̄formiter ita
erit de pte demonstrāte totū. vt in insolubili
bus. Hōc est falsū. & sic de silib⁹ rīdet cō
cedēdo. hoc tñ dictis nō repugnat. qm̄ ly. a.
dato q̄ nō mālī supponit tñ pōt. sicut hic ly
a. est nomē. ¶ Ad scd̄ negatur p̄clusio. & dī
verisilius loquēdo q̄ cū ly hō supponit ma
terialit. nō amplius retinet significatiōē p̄
mariā. & nō est idē terminus q̄ prius erit. h̄
sit eadē vox. vel scriptū idē. ¶ S3 p̄tra tunc
sequet nō ēē possibile predicatū secūde intē
onis distrabere aliq̄nē ter. mālī ad supponē
mālē. q̄ sit q̄ ly nomē distrabat ly hō. p̄tra
distrabit illū. ergo trahit ip̄s ab vna significa
tione in aliā. ergo idē termin⁹ h̄z plures sup
positiones. quod ip̄s possibile ē & negādū. ¶ Rñ
det q̄ argumētū de virtute sermonis pbat
veritatē. sed admittit. ille modus loquēdi nī
si argumēta illā difficultatē nō requirāt. & ita
semp cū alijs h̄z cōueniētiā cū modo loquē
di dūmodo argumēta pposita illā difficulta
tē nō petāt. Sed cōis modus loquēdi vnum
terminū distrabere aliū. hoc ē distrabere vo
cē vel scriptū ab vna significatiōe ad aliāz.
¶ Ad tertiū conceditur cōclusio. vt pbat cō
clusio secūda. ¶ Ad quartū concedit con
clusio vt argumentum probat. ¶ Sed p̄tra
ex hoc arguitur esse processus in infinitū in
terminis supponentibus materialiter. p̄is re
putatur impossibile. & p̄sa arguitur. Nam
sit q̄ subiectū huius propositionis. homo est
nomen significet subm̄ huius homo currit
vt signum. & oportebit iterum assignare alte
rum terminū significantiū illud subz huius
homo est nomen. & alterum significantē alte

rum. & sic in infinitū. ¶ Rñ detur negando
conclusionē. & ad argumētū dicitur. Qd nō
requiritur assignare terminū terminū. ¶ Do
tes enim adducere tot terminos quot vīs.
quotquot adducas equaliter semet & alios
oēs significat sicut alijs. & sic nō inducitur aliq̄
necessitas tertiū assignandi. ¶ Ad quartū
negatur conclusio. Et ad primum argumen
tum dicitur q̄ ly homo est terminus cōmu
nis. Et enim dicitur nō est species ergo non
est terminus cōmunis. negatur cōsequentia
q̄ considerari pōt tanq̄ res. aut tanq̄ signū
eiusdem termini. Si p̄mo modo. & sic est
indivduum qualitatis vel sube. si enī sit vox
sic est indivduum qualitatis si sit scriptū sic
est indivduū sube. vt cōmuniter ponitur. si
autem vt signum. sic non est in aliquo predi
camento. sed circūit omne predicamentum
sube. cum sit terminus secunde impositionis
vt declaratum est supra. vel si inueniatur ali
us modus per accidens reducendi ad predi
camentum. poterit reduci ad predicamentū
sube. tanq̄ signum signū eiusdem predicamē
ti. quoniam licet significet aliquos terminos
qui realiter sunt qualitates. non tamen signi
ficat eos vt qualitates. sed vt signa rerum de
predicamento sube mediate. vel immediate.
¶ Vel si loquantur large de specie. vocando
quēlibet terminum non supremum speciem
concedi posset ly homo esse speciem ad illos
terminos homo. & solum in predicamento
sube. modo quo dictum est. Sed tunc opor
teret concedere. idem indivduum & species
respectu suiinet. vt significatum & vt signum
sicut subm̄ huius mentalis qualitas est ens.
vt signum est genus ad semet. & indivduū
vt significatum. ¶ Ad secundam confirma
tionem negatur prima consequentia. licet. n.
non habeat significatiōes ex impositione da
tam habet tamen aliam acquisitam ex cōmu
ni modo loquēdi per quam significat se &
sibi similes vt signa sunt. & per illam modū
significandi in nomine reponitur. vt patet ex
predictis. Ad tertiā confirmationem nege
tur prima conclusio. & causa est. q̄ prius signi
ficabat se significatiōe naturalit. q̄ quēlibet
res se significat. & ille modus non sufficiebat
ip̄m facere nomen esse. vt dicebatur supra.
nunc autem significat se vt signum. Et per il

hunc modum significandi est nomē. Uterūq;
antecedēs est falsus. q. nō plus significat. q. ē.
q. nunc significat se & sibi similes. prius autē
solum se. Unde pceditur. q. aliquis termi-
nus materialiter sumptus pro se & sibi simili
supponit. ut in hac hō est nomen. aliquis so-
lum pro se. ut in hac. hoc hō est nomen. p. ly
hoc demonstrando subm huius. Aliquis so-
lū pro sibi simili. ut in hac. hoc hō est nomē
demonstrando mentale sibi similem. ¶ Ad
vltimū argumentū valde subtilitē rīde-
tur. q. homo est nomen significans hoīez ut
personaliter sumitur. & ad argumentū. ergo
subz huius propositionis pers. nalter suppo-
nit. negetur p̄a. Et sibi negetur cōclusio. vn-
de non sequitur inquantum personaliter su-
mitur significat homines ergo ille homo est
nomen. vel & sic de singulis. cōsimiles enī
modi arguendi sunt valde deceptoij.

¶ Uterūq;

q. bene diuiditur suppositio psonalis vel ma-
terialis in cōmunem & discretā.

¶ Et arguitur. p̄mo affirmati-
ue ex omnibus auctoritatibus. p̄z etiā ex alio.
nam soli termino cathegorematico attribuitur
suppositio. sed cathegorematicus sufficiens
ter diuiditur in cōmunem & discretū. ergo
& suppositio taz psonalis qz materialis suf-
ficienter diuidetur in cōmunem & discre-
tam. patet consequentia. & totum antecedēs
similiter. ¶ Ad alteram partem. s. oppositā
af. subm huius for. erit personaliter suppo-
nit. & tñ nec cōmuniter nec discrete. ergo cō-
clusio falsa. patet consequentia cuz maior. po-
nitur enim q. for. sit. & minor arguitur. non
enim cōmuniter supponit. ut omnes conce-
dunt. Qd non discrete arguitur. quonīaz vel
ly for. subordinatur huic qd vocatur for. vel
simile fori. vel tale quale est for. vel subordi-
natur huic. Ille hō cum bis vel itis circum-
stantijs. aut illi termino mere subalt. hic vel
ille hō for. demonstrato. Si p̄mo mō tunc
nō discrete supponeret. s. determinate. & sic
sequeretur for. diu fuisse. & for. & tñ incipere
& desinere esse fore. sequeretur etīz fore possi-
bile hoīez esse afini. Et sequeretur nullū cē
terminū mere substantiale. que oīa falsa sunt.
Si dicat secūdo modo. tūc sequeretur duo

p̄iora inconuenientia. v. nullum esse terminū
nū mere substantiale Et for. diu fuisse & fore
& tñ incipere esse for. & desinere esse for. cū sit
possibile ipm incipere hīc has vel illas circū-
stantias. accidentales vel desinere. Si dicat
tertio. tunc sequit̄ vnā partem oīonis subor-
dinari alteri. v. nomen p̄nomini. p̄his reputa-
tur impossibile apud gr̄maticū. & p̄z p̄a cuz
ly for. sit nomen & terminus demonstratiuus
sit. p̄nomē. & sic infer̄ ly for. nō discrete sup-
ponere. q. nō vī q. significatione. ¶ Itē huius
propositionis. Ille hō currit for. demonstra-
to. subm nō cōiter supponit. nec discrete. er-
go & ē. p̄z maior. & minor huius hō currit.
supponit subz cōiter. sed adueniente signo de-
monstratiuo nō tollit̄ eius suppositio nec mu-
tatur. ergo nūc nō discrete supponit. p̄z p̄a
cū maior. & minor arguit̄. qm̄ signa nō dāt
nec variant suppositionē termino. cum sup-
positio essentialiter a verbo & a participio de-
pendeat. & sic argumentum habet euiden-
tiam contra tenentes suba harum equaliter
supponere. omnis homo currit. Et quilibet
homo currit. ¶ Itē subz istius isti hoīes cur-
runt. demonstrando for. & p̄onē. nō discrete
nec cōiter supponit. ergo & ē. p̄a nota & ma-
ior. p̄z. qm̄ pro pluribus supponit. & minor ar-
guitur si cōiter supponeret. hoc esset merito
alicuius significationis cōis. sed nulla signifi-
cationem cōem hz. sed discretā merito ter-
mini demonstratiui. ergo nō cōiter supponit.
¶ Itē subm huius oīs hō qui est for. currit.
neq; discrete. neq; cōiter supponit. ergo & ē.
p̄a nota. & maior patz. qm̄ stat distribuitur.
minor arguitur qm̄ totū id cōnexum nō vīsi
pro vno supponere p̄ōi. pro for. ergo cōiter
supponē si p̄t p̄a p̄z. & totū aīo. ¶ Itē subz
isti. tal' hō currit for. demonstrato. nō cōiter
nec discrete supponit. ergo p̄z p̄a. & aīo af.
nō. n. discrete supponit. qm̄ p̄ plibz verificari
& supponē p̄t. Qd nō cōiter af. qm̄ subiect
terminū cōis determinat? signo demonstrati-
uo. ergo discrete supponit. ergo nō cōiter. ¶ For-
te aliq; dicēt negādo p̄aīz. qz hz determinat si
gno demonstratiuo. n̄ tñ ē signū discretū. sed
cōe. ¶ Contra hāc rīsonē af. qz dīc aliq; cē. p̄
pōnē verā de subo demonstratiuo cur? tñ p̄dī
catū nō p̄ re demonstrata verificat. s. de re n̄
demonstrata. p̄clusio vī ipolis. qz si non re-

rificat de re demonstrata est terminus demon-
 stratus non nisi ex demonstratione significet.
 non verificat de re significata per subiectum. et sic non
 esset vera. quod alteri parti repugnat. Sed ar-
 guitur conclusio sic. ponat platone finilem forti-
 currere. et for. q. secrete. tunc for. demonstrato
 hec est vera. talis homo currit per platone. et non
 pro for. ergo sequitur eodem modo. ¶ Item sub istis
 us. isti homines sunt homo. non eodem modo supponit. ut
 arguatur supra. non etiam discrete. quia si sic.
 hoc esset. quoniam supponeret finem significationem
 acceptam a propriis rationibus istorum. et tunc se-
 queretur hanc esse veram sic arguendo ille est
 homo. et ille est homo. ergo isti sunt homo. patet prima. et
 tunc videtur consequens impossibile esse. quia
 tunc sequeretur quod duo homines essent unus
 homo. ¶ Sed hunc forte aliquis diceret con-
 cedendo utrumque esse verum. cum includat ly et
 tantum diuisione quod confundit ly homo. Et
 diceret illa responsio quod in hac. duo homines
 sunt homo. ly homines determinate suppo-
 nit habet aliquas singulares tentas diuisi-
 ne et aliquas collectivae. et ideo licet ille in qui-
 bus ly isti tenetur collectivae sint falsae. ille tamen
 vere sunt in quibus tenetur diuisione. et vteri-
 us concedit utrumque istarum. isti differunt ab
 hominibus. et isti differunt a seipsis. demon-
 strato for. et platone. ¶ Sed contra responsi-
 onem arguitur. Et illa inferitur quod aliqui ho-
 mines sunt homo quod non sunt homo. patet impossibile
 le. et arguitur prima. Alii homines sunt homo et illi non
 sunt homo. ergo et. per prima. et alius arguit. Isti
 sunt homo demonstratis for. et platone. et illi non
 sunt homo. ergo et. et prima vera prima per alius
 procedit a sic respondente tenendo ly isti diuisione.
 ¶ Sed o arguit. quod isti non sunt homo et isti sunt
 illi non. ergo et. prima patet a resolventibus ad
 resolutam. finem. n. illa ratione includit in termi-
 no pluralis numeri ly et stans collectivae et di-
 uisione. et per patet per veritatem illius in definita ne-
 gative sufficit veritas unius singularis. et an-
 tecedens per tenendo ly isti collectivae. ¶ Item
 arguitur hanc esse falsam duo homines sunt homo.
 Supponendo primo quod quilibet propositio in-
 definita vera et affirmativa resolvable per ve-
 ritatem suam requirit duas resolutas veras. hoc
 patet ex eodem modo loquendi. secundo quod in resolu-
 tionibus pluralis numeri terminus demonstrati-
 uus debeat eodem modo stare utrobique. scilicet

lective vel diuisione. patet quoniam non essent debi-
 ter resolutas. aliter istis suppositis assignent
 due resolutas illius propositi. ergo iste. et
 isti sunt homines. et isti sunt duo homines. tunc er-
 go quod ut ly isti utrobique stent collectivae. et
 tunc prima est falsa. vel utrobique diuisione. et tunc
 secunda est falsa. sequitur. n. tenendo diuisione. isti sunt
 duo homines. ergo iste est duo homines. et iste. et
 ista prima est bona secundum illam rationem. et eodem modo loque-
 tes illi videntur procedere. et siccludit quodcumque
 quod illam esse falsam duo homines sunt homo.
 ¶ Item ex eadem ratione concluditur for.
 differre a seipso. quia sequitur isti differunt a seipsis
 ergo for. differt a seipso. alius conceditur ab il-
 la ratione. et prima tamen finem eodem opinionem de re
 lativis cum natura relativi reciproci sit refer-
 re idem in se. ¶ Item principaliter. ad questionem ar-
 guitur. predicatum huius. omnis homo est for. vel pla-
 to vel cicero. non eodem modo supponit. quoniam nulla
 eius pars eodem modo supponit. non etiam discrete.
 quoniam per pluribus supponit. ¶ Item nulla suppo-
 sitione discreta supponit. sed pluribus. ergo non
 discrete supponit. ¶ Sed forte aliquis negat
 hanc ultimam primam. et concederet alius. quoniam
 ex omnibus istis suppositionibus discretis non fit una
 suppositio. ¶ Sed contra unitas suppositi-
 onis dependet ex unitate verbi vel participij
 et termini categorematici capitis suppositi-
 onis. igitur ibi est unum verbum. vel unum participium et
 unum terminum saltem diuisione. ergo est una
 eius suppositio. ergo aliquid suppositione suppo-
 nit. quod ab illa ratione negat. ¶ Item ad quod nec
 arguit. sub his huius videtur for. currit. vel asinus
 for. currit non supponit eodem modo. cum una per di-
 crete supponat. nec discrete. cum una per eodem
 supponat. Et idem arguit de subiecto huius. iste
 asinus hominis currit. ¶ Sed forte aliquis diceret
 procedendo. quod nec eodem modo nec discrete suppo-
 nit. sed eodem modo et discrete collectivae. ¶ Sed co-
 tra sequitur aliquem terminum distributive
 supponere. et tamen non communiter. conse-
 quens impossibile. Et arguitur consequentia
 in hac. omnis asinus for. currit. posito quod for.
 habeat plures asinos. patet quod subiectum il-
 lius universalis distribuitur mobiliter et sup-
 ponit. et tamen non eodem modo finem illam rationem. ¶ Item
 ly asinus for. vel videtur for. merito sue signi-
 ficationis eodem modo pro pluribus supponere potest.
 ergo eodem modo supponit. Item in hac iste asinus homo

minis currit. totū illud cōplexū virtute signi-
ficationis termini demonstratiui nō nisi vni
cōpetere pōt. ergo tū discretē supponit patz
p̄na. ⁊ negat antecedens.

In hac qōne. ⁊ s̄c̄lmo est
notandum q̄ nō ē
dicēdū terminū discretē suppo-
nere. q̄ tū p vno supponat. ne
q̄ cōter. q̄ p pluribus. prima
ps p̄z. posito. n. q̄ nō sit hō nisi for. subm bu-
lus hō est tū p for. supponit. vt apud oēs cō-
ceditur. sc̄da pars ē p̄z. qm̄ in hac. isti hoīes
s̄c̄ subz discretē supponit. ⁊ nō cō ter. vt ista
declarabit. **¶** Sc̄do est notādū. nō sufficien-
ter argui terminū discretē supponere. v̄l ter-
mini supponere esse discretū. nisi q̄ nō nisi p̄o
vno supponere possit respectu eiusdē verbi
qm̄ dicendo fenix ē. v̄l instans est. ly fenix. vel
instans nō nisi p vno supponere pōt respe-
ctu huius verbi est. ⁊ tū cōmuniter suppo-
nit. vt oēs pcedūt. **¶** Tercio est notādū q̄
sufficiens supponit merito significationis discre-
te. s̄c̄ accepta a p̄prietatibus singularib⁹. ⁊ cō-
ter q̄ merito cōis. **¶** Hoc appet qm̄ nō dī sup-
posito discretū nisi respectu termini discreti
⁊ nō dī terminus discret⁹ nisi respectu signi-
ficationis discretē. ergo ⁊c. p̄z. p̄na. ⁊ s̄c̄l to-
tum aīz ⁊ eodē mō dicat de suppone cōi q̄
nō dicimus aliquā esse talē nisi respectu signi-
ficationis cōis. **¶** Quarto notādū q̄ oīs illa
vocaret significationē discretā que accepta ē tū
a p̄prietatibus p̄cularibus vnius vel plu-
rium. v̄l ly isti hoīes i plurali numero hā-
beat modū plura significandi. ea tū discretē
significat p rōnes eoz p̄culares. **¶** Quin-
to notādū aliquē terminū ex vnica imposi-
tione simplici habere significationē discretā
sicut ly for. aliquē vero nō ex vnica. sed ex mul-
tis ad discretā determinatibus. sicut hoc cō-
plexū hō qui est for. ⁊ sic de p̄silibus. **¶** Se-
xto notādū q̄ aliqd est vñ subm v̄l vnus
predicatū pōt esse tripliciter. vt h̄z videri cir-
ca expositiones p̄blyermenlas. vno mō vnus
simpliciter. sicut hic hō est aīal. sc̄do mō vnus
dependentia. sicut asinus for. currit. dato enī
q̄ sit cōplexū. tū vna ps p dependentiā ab al-
tera dependet. tertio cōiunctione sicut dicen-
do asinus. vel hō currit. aut homo ⁊ asinus

currit. sunt enim vñ subm p talem cōiuncti-
onem. ⁊ aut v̄l. **¶** Hōis notatis sit prima con-
clusio. Aliqs terminus discretē supponēs p
pluribus. imo supponit p infinitis. Ita con-
clusio p̄z ex p̄dictis. istius enim subm illa pū-
cta sunt demonstrat⁹ infinitis punctis in. a.
linea discretē supponit merito significationis
discretē. ⁊ tū p infinitis supponit. vt p̄z intuē-
ti. Sc̄da conclusio ē. hec. aliquod est subz q̄ p
positiōis v̄lis p hoc signū oīs qd tū discretē
supponit illa p̄clusio af. huius. n. p̄pōis oīs
homo q̄ est for. currit totū cōplexum. discre-
te supponit ppter significationem discretam
ex multis cōplexā. ⁊ tū est subm v̄lis ⁊c.

¶ Cōtra istam cōclusionē deducit eundē ter-
minum stare discretē ⁊ distributivē. p̄ns im-
possibile. q̄ sequitur af. nam subm illius v̄lis
discretē supponit. p r̄sionem datam. ⁊ q̄ di-
tributivē supponat p̄z. q̄ sub eo l̄z copulati-
ue descendere merito illius signi omnis. **¶** Re-
spondet negando p̄clusiones. Et dicit q̄ nō
distribuit totum cōplexum. sed solum ly ho-
mo. totū. n. cōplexum h̄z modū discretū cui
distributio repugnat. vñ pceduntur iste p̄clu-
siones. **¶** Prima aliqs terminus cōis solus
distribuit a signo v̄l nullo alio signo pceden-
te v̄l impediēte. ⁊ tū immobiliter supponit. p̄z
q̄ si hō solū distribuit a ly oīs. ⁊ tū immobilē
supponit. nō enī sub eo l̄z descendere p se. s̄z
sub illo cōplexo hō q̄ est for. **¶** Sc̄da p̄clō.
Aliqd cōplexum mobiliter copulative suppo-
nit p signū v̄le. qd nō distributivē suppo-
nit imo discretē. p̄z de illo cōplexo homo q̄ ē
for. **¶** Tercia p̄clō. Aliqs termin⁹ cōiter sup-
ponit q̄ tū nō nisi p vno supponit. nec suppo-
pōt. p̄z de subo huius fenix. v̄l instans est.
¶ Quarta p̄clō. diuisio supponis m̄alis ⁊ p-
sonalis in cōem ⁊ discretā sufficiēs est p̄clusio
p̄z p rōnes ad ptem affirmatiuam. **¶** Ad ar-
gumēta in oppositū r̄sides. **¶** Ad primū dē
q̄ ly for. discretē supponit. ⁊ ad argumentū.
negat illa diuisio. sed dī q̄ subordinat cōce-
ptui discretō nō demonstratiuo accepto a p-
prietate particulari que est illud individuum
⁊ ille conceptus est nomen. Et ista r̄sio valz
ad aliquas difficultates in materia de seire
dubitare. **¶** Ad secundum. dicitur subm da-
serete supponere. ⁊ ad argumentum concie-
dit signū demonstratiuū nō variari cōintu-

ter supponeim. sed accidat ut declaratum est
 sup⁹ q^one p^{ma}. Ad tertiu dⁱ q^o ly hoies
 discrete supponit. et ad argumetu p pluribus
 supponit. ergo et neget p^{ma} sic p³ ex d^{is}.
 Ad quartu. dⁱ q^o totu illud coplexu stat
 discrete. et neget q^o totu distribuatur. sed soluz
 ly ho vt p³ ex d^{is}. Ad qutu dⁱ subm il
 lins coter supponere. et ad argumetu nege
 tur q^o determinet signo demonstratiuo. dicit
 eniz q^o ly talis no est demonstratiu. sed i se in
 cludit ex coi mo loquendi terminu demon
 stratiu. vt talis ho currit. i. talis ho q^{lis} est
 iste currit. mo p³ totu illud coter supponet.
 sicut etiā dⁱ de relatiuo. q^o appellat diuersita
 tis q^o no est relatiu. sed ex coi mo loquedi
 relatiu includit. vt ho currit et alter dispu
 tat. i. alter ab illo q^o currit disputat. Ad sex
 tu cōcedit q^o in hac. isti hoies sunt ho subm
 discrete supponit et neget illa eē verā. et fili
 illā duo hoies sunt ho. et neget ista p^{ma}. ille
 est ho. et ille ē ho. ergo isti sunt ho. vbiq³. n.
 ly ho stat determinate. et dato q^o ly et diuisi
 ue tentu p³fundere no tñ pp hoc fili confun
 deret terminus pluralis numeri vel materi
 alis. Itā l³ exponat aliqñ talis terminus p
 notā copulatiuā. nō tñ illā in significatiōe sua
 includit. Ad aliud dⁱ totu illud predicatu
 for. vel pla. vel cetero discrete supponere. et
 vna discreta suppositione supponet. sicut. n.
 ex oib⁹ illis terminis singularib⁹ fit vñ par
 tiu punctione. Ita fit vna suppositio contin
 ctione ex oibus illis discretis suppositionib⁹.
 Ad vltimū dⁱ illud coplexu afinus for. vt
 vidēs for. coter supponere. eo q^o l³ vna ps
 coter. et alia discrete supponat. tñ ex illis sup
 positionibus fit vna cōis rōne significatiōis
 totius coplexi. Et p oppositu. dicit de hoc
 coplexo. iste afinus hois currit. q^o discrete
 supponit. cū ex duabus significatiōibus illo
 rū simpliciu fiet vna significatiō discreta.

Teritur

q^o suppositio cōis incōfusaz deter
 minata et distributiua. Et distri
 butiua in mobili et in immobili.
 et fili p³usa. Ad partē affirmatiuā est cōis
 opinio oīum loquentiu i hac materia. Ad
 negatiuā arguit. Itā ex illa diuisione simul
 cū dⁱ diffinitione partiū inferē eundē termi
 nu distributiue determinate et cōfuse suppo

nere. p³is vⁱ absurdi. et arguit p³is. In hac
 cōditionali. si ois ho currit. ois ho mouetur.
 Itā ly ho distributiue supponit in cōparati
 one ad totā illā ois ho currit. in cōparatiōe
 ad suā indefinitā determinate. et ad p³itiona
 lē cōfuse. vt coter cōcedit. Illudic forte rñ
 det pcedēdo p³clusionē. Contra hanc rñ
 onē. p³imo deducitur eundē terminu coter
 discrete supponere. p³is vⁱ repugnare. sicut
 repugnāt significatiō cōis et discreta. sed con
 clusio p³. Itā huius subm. ille ho currit. cōi
 ter supponit in cōparatiōe ad partē eius. i.
 indefinitā. et in cōparatiōe ad totā. discrete
 iuxta rñsonē. Itē ex eadē deducit. eundē
 terminu mobiliter et mobiliter supponere
 p³is iplicat et arguit p³is. In hac. n. non ois
 ho currit. ly ho in cōparatiōe ad totā nō mo
 billiter copulatiue supponit. q^o due distribu
 tiones eū limitant. et in cōparatiōe ad vñ
 saltē dēpta negatiōe mobiliter copulatiue sup
 ponit. vt pcedit rñsio. Et idē arguit. de subo
 bulus. necessario ois ho est aial. Itē infer
 tur eundē terminu materialiter et psonaliter
 supponē sic dicēdo. ho ē nomē. ly ho i respe
 ctu ad totā materialiter. et ad p³es psonaliter
 supponit. i. illā ho est. Itē a nota p³itionali
 nō depēdet suppositio. sed a vbo. vt superi⁹
 tactū est. ergo nec p³usio. p³ p³is. q^o p³usio est
 species suppositiōis. et p³ p³is in conditionali
 predicta nō supponit ly ho p³use. Itē p³ir
 mat q^o in predicta p³itionali ly ho nō deter
 minate supponit. qm l³ in p³ se separata
 determinate supponeret. nō tñ vⁱ sufficiēter
 posse pcludi q^o in illa p³te sic supponat cū al
 teri p³u gⁱe totā actu pstituendo. Itē ex ea
 dē rñsione inferri posset aliculus indefinite af
 firmatiue subz et predicatū. distributiue sup
 ponere sicut in parte butus. Nullus ho est
 aial. et aliculus subm distributiue et predica
 tū p³use tñ. vt in p³te huius ois ho est aial
 et aliculus subm p³use et predicatū distributi
 ue. sicut hic. tantum homo est animal. Se
 cundo ad questione arguitur terminus ali
 quis non stat determinate sub q^o tamen
 licet descendere disunctiue. ergo et cō. conse
 quentia vⁱ bona p cōez diffinitionē supposi
 tionis determinate. et affis patz. q^o in hac ois
 ho currit. sub ly ho l³ descendere disunctiue
 vt p³. Illudic forte rñderet aliqñ q^o diffini

tio sic intelligit. s. Illa suppo merito cuius
 tm disunctive descendere lz est determinata.
 sed sub ly ho in vniuersali no tm disunctive
 descendere. lz ergo rē. **C**ōtra hāc rñsionē
 pmo deducit subz huius. **H**o est. nō de/
 terminate supponere. pñs vñ falsum. r pñā
 arguit. qm sub ly ho nō tm disunctive de/
 scendere lz imo r copulatiue. qm bñ segtur
 hō est. r isti sunt oēs hoies. agit iste hō est. r
 iste r sic de singulis. **I**te pcludit subz bu/
 ius nō distributiue supponere. ois hō cur/
 rit. pñs manifeste negandū. r pñā arguitur.
 sub ly hō merito illius suppositionis nō tm
 copulatiue descendere lz. imo etiā disunctive
 ergo rē. lz pñā a fili. qm sicut dī suppositio
 determinata. qz merito illius tm disunctive
 descendere lz. ita dī dicit distributiua. qz tm co/
 pulatiue descendere lz merito eius. **I**tem
 suba hāz. deus est. iustas est. senex est. deter/
 minate supponunt. r tñ nō sub eis descende/
 re lz ad sua supposita qm nō hñt plura sup/
 posita nec hñe pñt. **I**te aliqs terminus cō/
 fuse supponit sub quo tm disuncti nō descen/
 dere lz ergo rē. pñā p3 p cōem dñsionem. r
 añs arguit. Qm in hac ppositiōe for. differt
 ab omni hoie nō disuncti descendere lz sub ly
 hoie. r tamen pñse supponit vt ponunt aliq.
Huc forte rñderet. qz lz nō disuncti tm co/
 pulati descendere lz. r hoc sufficit ad hoc q
 sit suppositio pñsa. **C**ōtra rñsionē arguit
 In hac pñōne. hoc lignū differt ab oi ligno.
 ly ligno fm rñsionē pñse supponit. r q non
 liceat copulati. neqz disuncti descēdē arguit.
Pmo nō disuncti. qm bec ē falsa. hoc lignūz
 quonīs demonstrato dñt ab hoc vel ab hoc. r
 sic de singulis. imo hoc lignū est hoc vel hoc
 rē. r nō copulati. qz ponat nō ēē aliud lignū
 in rex natura pter hoc r partes suas. tñc p3
 añs ēē vñ p exponētes suas. qm hoc lignūz
 nō est oē lignū. qz nō est sua medietas. r tñ
 hoc est falsūz. hoc lignū dñt ab hoc r ab hoc
 r sic de singulis de copulato extremo. imo
 d hoc r hoc collectiue numerādo oēs ei par/
 tes. **I**te arguit ptra diuisionē distributiue
 vel cōfuse mobilē r imobilē. **D**ñ. n. imobi/
 lis distributiua. qz nō descēdere lz. sed si licēt
 copulatiue descēderet. r silr pñsa imobilis
 qz nō descēdē lz. lz si licēt disuncti descēdētur.
Cōtra arguo. pmo de virtute sermo

nis. qz tñc seqt q in hac. necessario ois hō ē
 aial. ly hō staret pñse tm. r in hac. **N**ecessa/
 rio hō ē. ly hō staret distributiue. qm sub se/
 cūdo liceret disuncti descēdere remoto ipedī/
 mēto. r sub primo copulatiue. **S**ecūdo ar/
 guit ad intensionē. qz tñc seqret q subm bu/
 ius. **N**ecessario hō est aial determinate im/
 mobiliter supponere. pñs nō pcedit r patet
 pñā. dñ. n. si liceret descēdere hoc ē si remo/
 ueret tale ipedimētū sicut ly necessario lice/
 ret copulatiue descēdere. sicut in hac neces/
 sario ois hō est aial. r cōsilr si remoueretur
 ly necessario distributiue descendere liceret i/
 pdicta ppositione sub ly hō merito determi/
 nate supponis ergo rē. **I**te cōcludi posset
 q subm huius nō ois hō currit. distributi/
 ue immobiliter supponit. pñs est cōtra loquē/
 tes in hac materia. cū dicat ip3 stare deter/
 minate merito duoz signoz q imediate ca/
 dunt supra est. sicut etiā determinate suppo/
 nit in hac piculari sibi equalē. aliqs hō nō
 currit. r pñā arguit. qm si liceret descēdere
 hoc est remoto ipedimēto. s. negatione lz co/
 pulatiue descendere vt p3 intueti. **I**tem in
 his tu incipis esse ois hō. possibile est te esse
 oēm hoies. tu intelligis oēs hoiem. ly hō vel
 hoiem supponit distributiue immobiliter. r tñ
 remoto ipedimento nō descēderet aliquo
 descensu. qz residuū nō remaneret ppō. er/
 go rē. **I**n illa qōne sit hec pñma conclusio.
 Sub quocunqz termino lz copulatiue descē/
 dere sub eodē disiectiue lz disiecti descēdere
 lz illa pñlo p3 p cōes regulas. qm ex copula/
 tiua seqt disiectiua ex eisdē cathedoncis cō/
 posita. etiā silr ppositio de disiecto extremo.
Secūda cōclusio. Sub aliquo termino disiecti/
 ciue descēdere lz sub quo nō disiecti. nec co/
 pulati. Et sub aliquo disiectum sub quo nec
 disiectum nec copulati. Et sub aliquo licz
 descendere copulati sub quo nō disiecti/
 ue nec disiectum intelligendo semper in com/
 paratione ad eandem propositionē. **I**sti cō/
 clusionis pñma pars patet ex precedentibus
 qm i hac. hoc lignū differt ab oi ligno. lz dis/
 iunctiue descēdere sub illo termino ligno. vt d
 se p3. r nō disiecti. nec copulati. vt pbatum
 est supra. secunda pars patet p istaz. **O**is hō
 est aial. qm sub ly aial lz disiecti descendere
 r nō copulati nec disiectiue. vt d se p3. tertia

proportionabiliter dicitur confusa immobili-
bus.

Meritur quin.

q Utrum terminus sequens vlt pcedens aliu distribuere possit vel confundere aut cu impedire a distributione. **A**d ptem affirmatiua sunt coiter loquētes i hac mā. **A**d negatiua af. **I**dem sic. Nullū signū agit modū significandi in aliu. ergo ipsū nō distribuit nec confundit pna nota est. qz distribuere vel confundere aliqd nō est nisi in ipsum agere nouum pūcūlarez modū significandi. et aīis vlt notū. qz qlibet terminus illud et eodē modo significat itra ppo nem qd significat extra nō variata impōne. **C**ōfirmat. suppo tū a verbo depēdet vlt a pūcipio sic positū ē sup:a. igit et distributio vel pūfio q eius sunt spēs. et p pns n a signo saltē sicut coiter ponit. **I**tem af. ex pte affirmatiua. infert aī q ab exponētibus ad expositam pna nō valet. aut q aliqua vltis est vā et cūlibet supposito sibi cōrīdet vna singularis. et tū inute sunt singulares false. pclusio falsa p vtraqz pte. et pna af. **N**am i hac vlti cūlibet hoīs asinus currit. aut distribuitur ab illo signo cūlibet totū cōplexū aut tū ly hoīs. Si pūmo modo. ponat tūc quēlibet asinū hoīs currere et tū soz. nō bfe ali quē asinū. tūc māifeste sequit scda ps. illa .n. vltis est vera vt patz ex casu. et illa singularis falsa istius hoīs asinus currit. dem fato soz. Si scdo mō. tūc in casu supposito exponētes illius vltis sunt vlt. s. alicuius hoīs asinus currit. et nihil est hoīs asinus qn illd currat. et tū exposita est falsa. qm infert hāc falsā. qlibz hō est ens cuius asinus currit. si ly hoīs solū distribuāt. **I**te ad idem arguit. Si signū ali qd distribuere possz maxime foret negatio vlt terminus negationē includēs sicut terminus infinitus et pūuatiuus. vt qdam dicūt. Sed af q nō. qz tunc sequerē q soz. est iniustus et tū nō est iniustus hō. pns iplicat. et arguit pna ponat soz. esse iniustū et arguit scda ps pelsonis. qz si nō pcedat oppositū. et arguit sic soz. est iniustus hō plato ē hō. ergo soz. est iniustus plato pna videt tenere a termino stante distributue mobīlīter cum debito mēdio ad sua supposita. et pns impōssibile. et

go et aīa. quod si concedatur. arguitur illam esse veram. sic soz. nō est iustus homo et est aptus natus ēē iustus homo. ergo et c. pntia patet a cōuertibili ad pūertibile. et antecedēs ex casu. **I**dem aliquis forte respondet concedendo cōsequens nec sequitur soz. esse plato nez. qz ly plato stat negatiue. ratione negationis incluse in termino pūuatiuo. **S**ed ptra tunc infertur quālibet istarum esse verā soz. est iniustus deus. soz. est iustus asinus et est iusta capra. pns absurdum. et patet pntia simul rōne concedit enīz hanc. soz. est iniustus plato. propter hoc argumentum soz. non est iustus pld. et soz. est aptus natus esse iustus ergo est iniustus plato. et similiter arguendo sequitur. soz. non est iustus deus vel asinus et est aptus natus esse iustus. ergo et c. cōsequētia tenet a simili. et antecedens patet. Et proportionabiliter per omnia arguitur. de termino infinito. **I**tem isti termini. differt et aliis non distribuit absolutos supra quos summe dīate cadunt. ergo a simili nec aliud signum cōsequētia videtur tenere a sufficienti similitudine. et antecedens arguit. quoniam dato opposito sequeretur q tu differres ab asino. et tamē non differes. nec differēbas ab asino. et per consequens incipis differre ab asino. sequitur enim tu differes ab asino. brunellus erit asinus. ergo tu differes a brunello. cōsequens est falsum. posito q brunellus generabitur postqz eris corruptus. et sic arguitur de pterito. tu differēbas ab asino. brunellus erat asinus. ergo tu differēbas a brunello. Et eadem conclusio probatur pro quolibet instanti pterito et futuro. **I**tem sequitur q tu differes ab asino et tū nō potes differre ab asino. sequitur enīz. Tu potes differre ab asino. brunellus pōt esse asinus. ergo potes differre a brunello. cōsequens falsum. qz non poteris durare vsqz ad illud tempus in quo generabitur brunellus. vt pono. **I**dem aliqs respondere concedēdo conclusionē. **S**ed contra. supponatur eundem effectum numero posse produci in diuersis instantibus sicut videtur tenere magister philosophorum. tūc tu potes differre a brunello. dato enīz q non generabit brunellus in tpe i quo eris poterit tū i eodē generari ex supposito. **I**tem sequitur has esse impōsses. tu eris aliud ab asino

Tu eris videns oēm hoīem. q. ly asino 7 ly
 hoīez stāt distributivē p quolz suo supposito
 futuro. ¶ Et p idē has ēē iposēs aliud a cur
 rēre currat aliud a currēte pōt currere. seqt. n.
 aliud a currēte currēt. g. aliud ab illo qd currēt
 currēt. Aliud a corrente pōt currere. ergo ali
 ud ab illo qd pōt currere pōt currere. 7 ita
 sequeret q idem currit. 7 pōt esse aliud a se.
 ¶ Quinto principaliter af. dictio cōditionalis
 nō cōfundit. ergo nec aliud signum. pñā p3 a
 sufficienti similitudine. aīis af. qm sub cōditiona
 li nō h3 descendere disuncti nec copulativi. er
 go 7c. pñā p3 maxime fin ponentes q sub
 conditionat disunctum h3 descendere. 7 aīis
 est norū n3. n. sequit si homo currit al3 cur
 rit. sed hoc alia sunt oīa. ergo si hō currit. hoc
 vel hoc aīal currit. aīis. n. est copulativa vera
 7 conclusio pditionalis impolis. 7 p pñis nec
 copulativū descendere h3. ¶ Sexto af nullum
 signū immobilitare distributionez terminū. qm
 ly incipit. hoc facere nō pōt. ergo nec aliud si
 gnū. pñā nota a sufficienti similitudine. 7 aīis
 af. qm dato opposito sequeret q incipit oīs
 asinus currere. 7 definit oīs asinus currere
 7 tñ nullus asinus incipit vel definit currere.
 Itē q incipis scire oēm ppōnem. 7 tñ nō in
 cipis scire aliquam nec aliquam incipit scire.
 ¶ Ipro pmo ponat q pñue aī hoc fue
 rint tñ tres aīni currētes 7 currāt 7 currēt.
 sed nūc de nouo generef alius asinus nō cur
 rēs. 7 imediate post hoc cōrūpat. tūc p3 q
 nūc nō currit oīs asinus. 7 imediate post hoc
 currēt oīs asinus. Et imediate ante hoc cur
 rebat oīs asinus 7 tñ nullus incipit vl definit
 currere. ¶ Ipro scda cōclusione ponat q cō
 tinue fuerint tñ qtuor ppōnes quaz tres
 seueris. qra vero falsa nunc desinat esse per
 remononē de presenti. tūc p3 cōclusio intueti
 ¶ Hūic forte rīdetur cōcedendo pclusiones
 ¶ Sed ptra arguit. 7 maxime ptra primas.
 qm si illa est vera. hoc ptingit fin rīsonē. q.
 ly incipit cōfūdit nomē rectū a pte ante. pñis
 falsum. q. tūc sequeret a pari hāc esse veraz
 a te dīr oīs homo sicut hec. in dīs ab oī hoīe
 Item sequeret has pñas nō valere. denariū
 pmitit tibi aliqs homo. ergo denariū aliqs
 homo tibi pmitit. Chymerā intelligit aliqs
 homo. ergo chymerā aliqs homo intelligit
 deum esse significat aliq. ppō. ergo deum ēē

aliqua ppositio significat. pñis negandum. 7
 p3 pñā a fili. qm sicut ly incipit cōfundit imo
 biliter nomē sequente rectum a pte ante sic 7
 notata verba. ¶ Septimo af ly necessario 7
 ceteri termini modales nō immobilitant. ergo
 7c. pñā nō. 7 aīis af. q. si dicat q in hac. ne
 cessario oīs hō est aīal. ly necessario impedi
 at descensū illius terminū homo. Contra ista
 pñā valet. necessario omnis homo ē animal
 7 isti sunt oīs hoīes. ergo iste hō 7 iste sic de
 singulis est aīal. ergo ly necessario nō ipedit
 descensum. pñia p3. q. impedire est pbihe
 re aliqd qd sine illo fieri posset. sed remoto ly
 necessario tñ descendere ad singulares illius
 oīs hō est aīal. ad quas nūc descendere h3 euz
 debito medio. ¶ Octavo af. nullū signum se
 quens ipedit vel pñnder e terminū pceden
 tē. qm si ēēt pōt. maxime foret sic cōter. dī
 in hac differens ab ente nō est ens. qd illa ne
 gatio sequens cōfundat ly ente. Sed ptra q
 tuz distributivē mobiliter supponit subin bu
 lina. oīs hō currit tā distributivē supponit ly
 ente ac differēs ab ente ē ens. Sed negatio
 sbequēs ly hō nō immobilitat neqz pñdit sic
 in hac oīs homo nō currit. ergo nec ipeditur
 vel confunditur ly ente a negatione sequente
 p3 pñā. 7 sīr totum aīis intelligenti. Cōfir
 mat q. tūc sequeret negationē sequentem ha
 bere vim distribuēdi terminū pcedentē. pñis
 nemo cōcederet. 7 pñā af. q. h3 aliq signa se
 quentia vel precedentia immobilitēt terminū
 distributivū. nullum tñ h3 vim mutandi sup
 positionem distributivā in cōfusam vel deter
 minatā nisi haberet vim distribuēdi eūde
 terminū vt cōter ponitur. sed ista negatio se
 quens mutat supponem distributivā de ly
 ente in cōfusam. ergo sequit cōclusio. pñā ela
 ra est. 7 maior ex cōi modo loquendi. 7 mi
 nor p3. q. sub ly ente tñ disunctim descende
 re h3 cū nō disunctivē nec copulativē.
In hac questione. ¶ Ipro
 gabit questū. scdo pp quoddā argumētū in
 nestigabitur qūo distribuat p3 vl totū hoc
 cōplexum qd est subin buīis. cuiuslibz hoīs
 asinus currit. 7 in silibus. tercio qūo ly inci
 pit cōfundat vel immobilitāt terminū. 7 sīr
 ly pōt 7 terminū cōcernentes actum mentis.
 ¶ Quantum ad primum. ¶ Primo notandū

qd aliquē terminū alium distribuere dupli-
 citer pōt intelligi. Aut qd in enim agat modū
 significandi qd distribuitur vocat. qd distribuere
 vñ importare quādā actionem. et hoc modo
 non intelligimus cōiter. quilibet. n. terminus
 inētas vocalis vel scriptus oīo eundē modū
 significandi generalē et spālez pōse habz intra
 ppōnem et extra nō variata oīs impositōe
 si sit vocalis vel scriptus. Alter pōt intelligi
 sic qd virtute illius actus distributivi intellectus
 sit apprehensivus terminū cōis sigillatim cir-
 ca qdlibet eius suppositum distribuendo. et
 isto modo cōiter intelligitur. nō. n. appren-
 ditur terminus cōmūis distributivē virtute
 alicuius sui modi significandi. sed virtute si-
 gnificandi actus distributivi ipsū determinā-
 ntis et interdū sibi adiacētis. Et ppositio-
 nabiliter dicatur de cōfusione. Secundo no-
 tandū qd distributio et cōfusiō nō sunt essen-
 tialiter supponēs. sed tñ modū. vñ accidentia
 supponū. vt declaratur est supra. Ex quo
 inferitur qd cōfusiō vel distributio ab alio qd
 a verbo accipi pōt. imo nō a verbo depen-
 dent. sed tñ a signo determinanti. ¶ Tercio
 psupponitur quēlibet terminū habere oīo
 eandem significationē et modū significandi i-
 tra ppōnem quam extra non facta impositi-
 one nona si sit vocalis vel scriptus. Istud sup-
 positum pz. qd aliter nō essent idem termini
 et eiusdē ptis oīonis intra ppōnem et extra.
 ¶ Iste notatus sit prima cōclusio. Aliqs ter-
 minus aliū distribuere pōt. pclusio af. Aliqs
 terminus hz modū significandi distributivū ab
 impositore habitū p quem determinare pōt
 terminū cōm. ergo et. pñā videt nota ex p-
 mo notabili. et antecedens clarum de se. Ista
 enim singula oīs nullus et glibet et similia vñ
 tra modum eēntialē p quē sunt noīa. et acci-
 dentalē p modū adiacētis habuerūt aliū mo-
 dum multiplicantis vel distributivis bis mo-
 dis posteriorem et p illū modū determina-
 re pōt terminū cōm p suis suppositis.
 ¶ Secūda cōclusio. Aliqs terminus distribui-
 tur. qui tñ nō supponit. Ista pld arguit sub-
 iectū huius oīs chymera est distribuit et tñ
 nō supponit pñā nō. et maior. et minor argui-
 tur. In hac oīs chymera est ly. oīs hz oīo
 eundem modū significandi sicut in hac. Oīs
 chymera intelligitur et eundem terminū preci-

se determinat. sed in secūda distribuitur ly chy-
 mera. ergo et in prima pñā nō. qd distributio
 tñ a modo significandi terminū distributivū
 depēdet. et nō a verbo. vt declaratum est. et
 maior pz ex psupposito. et minor cōis cōcedi-
 tur qd in hac oīs chymera intelligitur. ly chy-
 mera distributivē supponit respectu huius
 verbi intelligitur. ¶ Tercia cōclusio. Nullus
 terminus aliū distribuens eidem remanēs i-
 mediatas a distributione impediri pōt p ali-
 um precedētem vel sequentē. pld arguitur.
 ¶ Itā si nō vera. dicatur. vt cōmūiter dicitur
 qd in hac nō oīs hō currit. ly oīs impedit a
 negatione ne distribuatur ly homo. Contra af.
 Eandem vim et eundē modū hz precise. ly
 oīs pposita negatione et ipsa remota. ergo
 negatio eius officium vel modū significandi
 nō impedit. ergo sicut distribuit ablata nega-
 tione sic et eadē appositā. pz pñā. et aīis ar-
 guit. ly oīs omnino eidem actui subordinat
 siue pponatur negatio. vel nō et similiter to-
 tum hoc cōplexum. Oīs homo. ergo eadēz
 vim hz et modū significandi. pz pñā. et aīis
 ex psupposito. ¶ Hūc aliqs nō intelligens
 mām rīderet negando vltimam pñām. Ne-
 gatio nō impedit modū significandi. ergo si-
 cut distribuit et. ¶ Sed hec rīsiō nō est di-
 gna argumēto. Ridicūlum. n. est dicere ali-
 quod terminū in constructione debite ordina-
 tum hē modum alteri adiacētis. et nō alte-
 ri adiacere. sic et vñ mōz distributivis et nō
 distribuere. Itā. n. ē ly oīs actus distributivus
 in mente nisi p eū intellectus distribuatur siue
 precedat negatio vel non. ¶ Quarta cōclusio
 Terminus alium distribuens impediri pōt
 ab eadem distributione dum non remaneat
 ei immediatus. conclusio pz. Itā dicendo tu
 differs ab hōie. ly homine stat distributivē et
 adueniente ly omni impedit dicendo. Tu dif-
 fers ab omni homine. Non enim distribuit
 nisi ab illo signo omni. qd differs emittit vim
 suam supra complexum. et non tñ supra ly
 homine. ¶ Ex qua correlarie inferitur. a. di-
 struere. b. et adueniente. c. a impediri a di-
 strubutione supra. b. et tñ. b. remanere distri-
 butum. patet correlarium ex conclusione.
 ¶ Contra conclusiones arguitur. Ex secūda
 concluditur terminū extra orationem vel
 propositionem distribui. pñā falsum. qd ter-

minus nō supponit nisi in oratione. ergo nō
 distribuitur. et consequentia arguitur. Tapa
 tur hec oratio. omnis homo. ly omnis habet
 eādem vim quam haberet in oratione perse
 cta. ergo sicut in hac. omnis homo est distri
 bueretur ly homo sibi adiacendo. sic et in hac i
 pfecta omnis homo. ¶ Item sequeretur ter
 minum distributum distribui p quolibet sup
 posito suo imaginabili in quacumq. ppositio
 ne existat. consequens falsum. qz tunc termi
 nus p pluribus distribueretur qz suppone
 retur sicut in hac. Ois homo est. et pñā ar
 guitur. Equiter distribuitur ly bō in his oīs
 nibus. ois hō ē. et ois hō. sed in hac imper
 fecta. ois homo p quolibet imaginabili bofe
 distribuitur. ergo et in alia. pñā nō. maior ar
 guitur. Distributio nō a verbo dependet. s3
 tñ a signo. sed ly ois vtrōq. eādē vim h3
 et vtrōq. adiacet ly homo. ergo et. minor
 declarat. ly ois distribuit ly homo nō per ali
 quam dñam temporis limitatam. ergo et.
 p3 consequentia. qz non videt qua cā magis
 distribuit p presenti qz pterito futuro vel
 imaginabili vel econtra. ¶ Item ex tertia cō
 clusione concluditur eundem terminū cōtra
 distributivē supponere in duobus pñādicto
 rñs pñā contra cōe dictum. et pñā pñā. Qñ i
 his duob. ois hō currit. et nō ois hō currit
 ly omnis vtrōq. supponit distributivē iux
 ta illam cōclusionem. Qd si concedatur. ar
 guitur. illud esse falsum. In hac equivalenti.
 Aliquis homo non currit determinate sup
 ponit ergo et in hac. Non omnis homo cur
 rit consequentia patet. qz de equivalentibus
 idem est iudiciū. et antecedens de se est notū.
 ¶ Itē ex tertia cōclufiōe pcludit. qz nō qd
 mobilitat in mobilitatē. mobilitat mobilita
 tum consequens contra cōmūnem regulam
 patet consequentia ex supradictis. ¶ Ad hoc
 respondet. Ad primum conceditur cōclusio
 et ad argumentum in oppositum. terminus
 non supponit nisi in ppositione. ergo nec di
 stribuitur. neget pñā. qñ ut dictū est. suppo
 sitio a verbo principalr depēdet. distributio
 vō a signo sed bñ scē terminus nō nisi i ppo
 ne supponit. g nō nisi in ppoñe distributivē
 supponit. Ad fm pceditur conclusio. et ad ar
 gumentum in oppositum conceditur eē pos
 sibile terminum p pluribus distribui qz sup

ponere nō tamē p pluribus distributivē sup
 ponere. ¶ Ad tertium similiter cōceditur cō
 clusio. et conceditur qz vtrōq. supponit di
 stributivē mobilitatē. In prima tñ mobilitatē
 copulativē et in negativa mobilitatē disjuncti
 ve. Et ad argumentum in oppositum dñ ne
 gando pñā. de equivalentibus. n. idem est
 iudiciū quo ad esse verum vel falsum. sed
 in aliis multis disconvenit. cōvenit tñ in
 hoc qz vtrōq. sub ly homo disjunctivē de
 scendere h3. Et hoc est qz volunt dicere com
 munitē loquētes in hac mā. Nō ois homo
 currit supponit determinate. i. qz sub eo merito
 duoz signoz. h3 primo descendere descēsa
 quo primo descendit merito suppositiōis de
 terminate. ¶ Ad qrtū qz ista regula plus ha
 bet veritatis absolute ut verba sonāt qz fm i
 tentum sibi dari solitum. Dicitur enī cōter
 illam regulam sic debere intelligi. Si duo si
 gna distributiva cadāt supra eundem termi
 num sic qz vt. siqz per se haberet vim distri
 buendi eūdem se invicem impēdūt. Et faci
 unt stare illum determinate vel cōfuse. Itud
 aut nō est verum. signum enim supra eū ca
 dēs ppinquius eū distribueret. nec impēdit
 a precedente. ut declaratum est. ¶ Ideo pro
 hac mā sit prima distinctio. Aliquē terminus
 alium mobilitare est copulativē disjunctivē ve.
 disjunctivē vel copulativē mobilitare. Ad ob
 stare. n. aliquem terminus non est nisi qz vir
 tute illius signi aliquo descēsu primo descē
 di possit sub ppositione in qua ponit ad su p
 posita termini cōis. Unde descēsus primo
 competit ppositioni. et secundario termino
 cabego: ematēo virtute tamen signi ipsuz de
 terminantis. Talis autem descēsus. vel se
 per copulativam sicut sub hac. omnis homo
 currit. vel per disjunctivā sicut sub hac. Ali
 quis homo currit. vñ pro ppositione de di
 stincto extremo sicut hic tantum animat est
 homo. ¶ Tertia distinctio. Aliquem termi
 num mobilitare alium copulativē est duplici
 ter scilicet per se. et partialiter. ¶ Per se eū vir
 tute eius sub illo termino per se accepto me
 dio pñāti ad suā supposita copulativē descē
 dere h3 sicut hic. ois hō currit. ¶ Partialr vō
 qñ nō p se mobilitat. s3 totū cuius ē ps. ut h
 omnis homo albus currit. potest. n. pcedi qz
 ly hō copulativē mobilitat supponit partiali

ter. q: sub hoc toto hō albus descendere' licet
copulative cuius ly hō est pars. Et de copu
lative mobilitate p se accepta cōiter logici
loquuntur. ¶ Sit ergo conclusio prima. Absolu
te loquēdo. nullus terminus sup aliū cadens
reperiens ipz imobilitatū in ppositione ipm
mobilitat illa conclusio arguitur. Nullus ter
minus cōis ē absolute imobilitatus nisi quē
determinat dictio modalis vel incipit et cōfi
miles. Sed adveniēte signo distributio eā
bene imobilitat. et c. ergo et c. p3 pñā. maior
arguit dñ. n. huic. homo currit addit illud si
gnū. ois nō reperit ipm absolute imobilitatū
sed tñ copulative. soli ergo termini imobili
ter absolute supponunt q determinant a di
ctionib' dictis. et minor principalis p3. Om
nia enim illa signa q confundunt terminū im
mobilitat etā imobilitant ipm. quocunq; de
scensu si distribuatur. sicut patere pōt per oia
discurrenti. ¶ Secūda conclusio. Multa si
gna habent vim imobilitandi que nō habēt
vim mobilitandi. imo aliqua dictio imobilitat
terminū a primo descensu. et tñ neq; habz
vim cōfundendi. neq; distribuēdi. prima p3
cōclusionis nota est. Itā ly necessario et ter
mini spectantes ad actum mentis et similes
imobilitant. et nō aliquo descensu mobilitant
vt patere potest intuenti. secūda pars arguit
sub hac enim ois hō currit. descendere l3 ad
supposita eius illius terminū homo. et adue
niente ly albus. vt omnis homo albus cur
rit. īpedit eum a primo descensu. et tñ neq; cō
fundit. neq; distribuit vt p3 intueti. ¶ Tertia
cōclusio. si duo signa distributiva cadant sup
aliquē terminū cōez quoz vtrūq; eundē co
pulative p se mobilitaret faciūt eū stare non
mobilitat copulative. Itā cōclusio p3 intueti
et discurrenti. Et hoc est qd cōiter intelli gē
pñā regulā. Quicqd mobilitat et c. Et notā
ter d3 Quoz vtrūq; eundē mobilitat et copu
lative per se. pp terminos partialiter mobi
litos. D3 etā q imobilitat copulative. qñ
nō absolute imobilitat. sub hac. n. nō ois hō
currit. l3 disiective descendere sicut sub ista.
aīq; hō nō currit. ¶ Predicta tñ conclusio. itelli
git qñ ad descensu formale. sic q illa duo
signa īpediūt argumētū esse formale. qd cēt
merito vnius illoz. vnde bene seqt. Itā ois
hō est. et isti sunt oēs hoies. ergo nec iste hō

est. nec iste. et sic de singulis. Seqt. n. forma
liter nō ois hō est. ergo aliq; hō nō est. et se
quitur. aliquis homo nō est. ergo nullus hō
est. et vltra. ergo nec iste hō est. nec iste est. nō
ergo illa duo signa absolute īpediūt descē
sum. sed tñ īpediunt argumentum nō est
bonum. p quā formā prius tenebat descendē
do sub hac. ois hō currit. vel sub hac. nō hō
currit. ¶ Sed cōtra regulā sic intellectā argu
itur. predicatū huius. tñ hō est omne aīal. di
tributivē et mobilitat copulative supponit. et
tñ supra ipz cadunt duo signa. et c. sicut ly tñ
et c. ergo regula falsa. pñā nota cum minori
et maior arguitur. hec consequentia valz. tan
tum hō est omne aīal. ergo homo est om
ne aīal. ab exponentibus ad expositā. que tñ
si valeret nisi ly aīal staret distributivē et mo
bilitat copulative in ante sicut in pñte. ¶ Cō
firmatur secundo. in hac ppositione. quilibet
asinus cuiuslibet hois currit. supponit ly hois
vt prius. et tñ cadunt supra ipm duo signa. s.
ly quilibet et cuiuslibet. ergo et c. p3 pñā. et mi
nor. et maior arguitur vt prius. qñ ista pñā
valet. quibet asinus cuiuslibet hois currit. er
go asinus cuiuslibet hois currit que nō vale
ret nisi ly hois staret distributivē i ante. sicut
in consequente. ¶ Item confirmatur tertio
in hac. omne aliud ab asino currit. ly asino sup
ponit. vt prius. et tamen cadit duo signa et c.
sicut ly emne. et ly aliud. ergo et c. consequen
tia nota. et antecedens arguit. vt prius. ¶ Cō
firmatur quarto. predicatū huius. tantum
homo nō est animal. supponit vt prius. et ta
men determinatur p ly tñ. et non. ergo. et c.
pñā nō. et aīal vt prius p3. ¶ Ad hoc forte re
spondetur cōcedendo q illa regula nō vni
versaliter t3. qñ dictio exclusiva. nō īpedit
signū vniuersale. nec signū vniuersale aliud
quocunq; signū sequens. nec dictio exclusi
va negationē sequentē. Et per hoc p3 rñsio
ad argumenta. q: oia vey probāt. ¶ S3 cō
tra responsionē arguitur. ¶ Primo q: dato q
argumenta vey cōcluderent. nō tñ est cōtra
regulā. et maxime si eundē et terminū. Itā
in ista quibet asinus cuiuslibz hominis currit
si ly quibet p se esset nō mobilitaret illū termi
nū hois. vt dicendo quibet asinus hominis
currit. sed totū complexū. q: sub ly hominis
per se nō l3 copulative descendere. sed sub cō

plexo. Similiter in hac. oē aliud ab asino currit. ly oē p se nedū vīz nō hz mobilitadi. imo nec distribuendi ly asino cū sibi adiacere non possit. ¶ Itē aī q̄ predici termini nō distributivē supponūt vel saltz nō mobilitē. qm̄ hoc argumētū valet. q̄libet asinus cuiuslibet hoīs currit. 7 sor. est hō. ergo quilibet asinus sor. currit. Itā ponat brunellū q̄ sit solus asinus cuiuslibz hoīs currere. si sit pole. 7 tñ sor. hōe asinū nō currētem. tūc p̄z p̄nam nō valeat. Et p̄ idē nō sequitur oē videns oēm hoīem currit. 7 sor. est hō. ergo oē videns sor. currit posito. n. qd̄ plato videat oēm hoīem. 7 currat. 7 sor. 7 solū se videat. 7 nō currat. ē aī verū. 7 p̄is falsum. ¶ Itē nō sequitur oē aīal aliud ab asino currit. brunellus est asinus. ergo oē aīal aliud a brunello currit posito. n. q̄ oē al̄ p̄ter asinum currat. 7 sint multi asini simul cū brunello est aīis v̄x 7 p̄is falsum. ¶ Itē nō sequitur tñ hō nō est albus. sed brunellus est albus ergo tñ hō nō est brunellus posito. n. qd̄z ens p̄ter hoīem sit albus 7 sit leo 7 brunellus. est aīis v̄x 7 p̄is falsum. 7 idē aī in oībus cōsiliis. ¶ Alī r̄ndē ad argumēta. ¶ Ad p̄mū dī. p̄cedendo q̄ ly al̄ stat distributivē p̄batū est supra nō tñ mobilitē. ut argumēta p̄bāt. Et ad p̄firmationē p̄cedit p̄ia. 7 negat q̄ non valeret nisi staret mobilis in aīte sicut i p̄te. ¶ Ad s̄z r̄ndē negādo s̄l q̄ ly hoīs stat distributivē nō mobilis copulatiōe p̄ se. Et ad argumētū i op̄positū r̄ndē ut p̄ans. ¶ Ad tertiū 7 q̄rtum dī s̄l. Et ad argumētū i oppositū ut p̄ius.

Quantum Ad s̄z p̄ncipale. Sciē dū q̄ circa illā mām dīnēsi sē modū loquēdi. Quidā. n. dīc q̄ s̄bz est totū p̄plexū 7 totū distributivē. sicut ē totū cōplexū est suppositivē. 7 nō solū ly hoīs v̄l ly asinus. Alī v̄o dīc q̄ illa est distinguēda s̄m duplicē sensuz. ¶ P̄dō. n. p̄io significare q̄ q̄libet hō est aliqd. cuius asinus currit. 7 tūc solū ly hoīs subicit 7 distribuit. ¶ Cōtra hāc opinionē. aī. Et p̄mo p̄tra p̄mā. ly cuius hō nō determinare pōt hūc terminū asinus p̄. modū alteri adiacētis mediāte nec imediāte. ergo ipsuz nō determinare pōt p̄ modū distribuēdis. igit̄ ip̄z nō distribuit. p̄z p̄ia. q̄ in signo v̄l negatiuo modus distribuēdis in sequitur modū adiacētis. 7 aīis de se est nomz

Itā h̄z inter dū signū v̄l affirmatiuū determinare possit rectū s̄l cū obliquū. tāq̄ ei⁹ de terminationē. ut q̄libet asinus hoīs currit nō tñ signū obliquū hoc facere pōt. neq̄ enīz de terminaret rectū p̄ncipalr. neq̄ tāq̄ alteri⁹ determinationē. ¶ Itē ex illo modo loquēdi inferē aliquē terminū discrete supponētes distribuit. p̄is falsū 7 ipole. 7 aī p̄ia. nā hūc p̄pōnis. cuiuslibz hoīs brunellus currit. totū cōplexū distribuit s̄m illā op̄inione. 7 q̄ discrete supponat. p̄z cū v̄tute significatiōis discrete tñ vni p̄petere possit. ¶ Itē ex illa op̄inione p̄cludit. Aliquā v̄lem esse v̄am cuius tñ multe sūt singulares false. p̄ nō p̄cedit. 7 aī p̄ia ponat quēz asinū hoīs currere. 7 tñ sint multi hoīs q̄ nō hēant asinū. tūc p̄z hāc v̄lem esse verā. cuiuslibz hoīs asinus currit q̄ p̄uertit cū hac v̄a. q̄libet asinus hoīs currit. v̄trobīq̄. n. distribuit totū cōplexū. Et q̄ multe sint singulares false patz. s̄. iste istius hoīs asinus currit. 7 sic de singulis dem̄stratis hoībuz nō h̄ntibus asinū. h̄ntē argumēto forte r̄ndē q̄ singulares nō sūt ille assignate sed sūt ille in q̄bus dem̄stratur hō h̄ns asinum. ¶ Cōtra. aut singulares sue sūt p̄ius assignate. v̄l tales. iste asinus hoīs currit. 7 sic de singulis. v̄l tales. istius hoīs iste asinus currit. 7 sic de singulis dem̄strato hoīe h̄ntē asinū. Si dicat p̄mo modo. adhuc stat argumētū. Si scdo modo sequerē tūc q̄ singulares illarū vniuersalium p̄uenterentur. quilibet asinus hominis currit. quod tamen negat ab inuētoze bus opiniois. ¶ Itē nō cēnt singulares in q̄bus dem̄strat hō h̄ns asinū. sed tñ asinus dem̄strat. Si tertiū mō sequitur. q̄ ab v̄l ad singulares nō valet argumētū cū debito medio. statet. n. v̄lem hāc esse verā existente falsa ista singulari. istius hoīs iste asinus currit. ponendo q̄ iste asinus transmutet. ¶ Cōfir/ mat p̄tra eādē op̄inione arguēdo q̄ aliquāsuppositū 7 subm nō p̄dicat idē. cū eius iudamēto repugnat. hūc. n. s̄lli. Ab oī hoīe v̄l sor. p̄bō est hō. ergo 7c. p̄cur ly hoī minor 7 per p̄is in maior subicit ly hoīe. qd̄ tñ ē oppositum. ¶ Alīter ergo r̄ndē in hac mām q̄ rei veritas est q̄ totū p̄plexū est subm. tñ solūz p̄ma ps distribuit. ¶ P̄ma ps p̄z. qm̄ enīz ibi ponatur exp̄esse p̄dicatum qd̄ est ly cur/

Item totum complexum antecedit verbum et
 ab ipso regit a parte ante relinquitur ipsi esse
 totum subin. scda vero ex roibus adductis est
 citur. Idem est iudiciu de hac et silibus. Ois
 ppo vel eius cotractoria est vera. Nam to
 tum disunctum ccedit ee subin et solu pri
 mam prem distribuit. **C**otra scdam prem
 huius psonis af. ille couertunt cuiuslibz bo
 minis asinus currit. et quibet asinus hois cur
 rit. in quartu scda distribuit totu pplexu. er
 go et in prima. pz pna salum de ma in his ter
 minis. ans af. straria earum couertunt. er
 go et ille couertuntur pna no. et ans pz. cum
 ille puerterentur nullius hois asinus currit. et
 nullus asinus hois currit. cu vtrobiqz detur
 totum coplexum. et cetera sint paria. **C**on
 firmat scdo. cotractoria couertuntur ergo
 et ille. pna no. et assumptum af. Nam iste couer
 tunt alicuius hois asinus no currit. et asinus
 alicuius hois no currit eo q suba puerterunt
 et eode modo supponit. ceteris paribus.
Et per ide af. q subalterne earz puerterunt
Item predicatu huius exclusiue tm currit
 est hois asinus supponit distributiue q cor
 rridet illi vli. igitur et subin vlis distributiue
 supponit. pna tenet p eodem regulam. et ans
 ncti p vtraz pre. **I**te cofirmat q vles
 couertat. ille exclusiue couertunt tm currit
 est hois asinus. et tm currit est asinus hois.
 igit et vles sibi confidetes. pna vera. et ans
 af. q: pdicta vtrobiqz eode modo supponit
 ceteris pibus et exponetes puerterunt. vt pz in
 tuent. ergo et. **C**ofirmatur idem. exponetes
 earu couertunt. ergo et ille expose. ans ar
 guatur. q: vtraz bz bas exponetes alicuius
 hois asinus currit. et nihil est hois asinus qn
 illud currat. **I**tem singulares couertuntur
 ergo et vles pna no. et ans af. q: mutuo infe
 runt. vt pz intuent. **A**d hoc rridetur. ad p
 mu cu af. q illa couertatur. eo q cotraria co
 uertuntur. negatur pna. sicut ista couertuntur
 Nullus homo albus est et nullus homo est

albus. Et tm affirmatiue cotrarietate no conuer
 tunt. s. ois homo albus est. Et ois homo est
 albus. **A**d scdm negat ans. **A**d argu
 mentu in oppositum cu af. suba couertunt
 et eodem modo supponit. ergo couertuntur
 negatur pna. q: ordo illoz terminoz quo ad
 pbatonem illoz maxime facit ad diuersitatē
 illarum ppositionum. cum illa hois asinus
 no currit. sit resoluibilis roe illius oblig. fave
 ro roe totius coplexi. **D**icit tm q illa alicui
 hominis asinus no currit. non contradicit pre
 dicte vli. sed hoc. e. licuius hois nullus asinus
 currit nisi ly asinus stet distributiue. Et ad co
 firmationē dicit negado pnam qm hec puer
 tuntur homo albus est et homo est albus. no
 tm vles earz. vt pz. **A**d aliud cu af. pdicatu
 exclusiue stare distributiue que corriderit vli
 negatur scda pars antis. sed hoc sibi confidet
 tm. aliqd cui? asinus currit e ho. **A**d aliud
 negatur pna. qm nulla illaruz exclusiuarz cor
 rridet predicte vli. et cceditur ans vt argu
 mentum pbat. **A**d aliud negat ans. nam
 scda expones pdicte vlis. est illa. Et nihil est
 homo qn illius asinus currat. **A**d vltimuz
 negatur pna. sicut posito q ois homo sit al
 bus singles. baz vlium couertunt. s. ois ho
 mo albus est. et ois homo est albus. est cete
 ris pculis. et tm vles no couertunt. vt patz
 ans etiam manifeste est falsum. cum in singu
 laribus illius. cuiuslibz hois asinus currit. tm
 tum hoies dem ostrarentur. in scda vero tm
 asini hoium. **Q**uantum ad tertiam pnam
 cipale aduertendum primo.

Explicit scriptum de instadi Illustris pbi
 losophi et medici magri Apollinaris Ostre
 di cum suppositionibus eiusdem. accuratis
 sine emendatum per eximium Artium do
 ctorem magistrum Joannem Adriaaz Ad
 pellum Vincentinum Impressum Venetiis
 per Symonem als beuilaqua Papien.
 1492 die primo decembris.

Registrum

^a
Ultima alba
 mance igitur
 immediate

^b
 cat et magis
 nere negationem
 vel sedebit
 rat. tunc

^c
 sunt populus
 singularis
Ultimo
 consequens

^d
 secreta in quantum
 dale istius
 homo pñs
 est idem

^e
 stans quod
 erit ante
 prius contra
 et q̄ illa

^f
 lud verum
 siones sicut
 debet cōtrahere
 etiam sunt

^g
 Non est
 tum per
 est vel non
 loquendi

^h
 indigens ad
 est bona
 stratur demonstrato
 pugnat a.

ⁱ
 ergo tu
 num qui
 est animal
 assensus sit

^k
 bene intellectus
 nomen
 igitur credis
 in hac

^l
 tibi aliquid
 illorum est
 nec animam
 spondentis cum

^m
 quacumq̄ parte
 neq̄ per
 velocius
 nem quadruplam

ⁿ
 heret parti
 tis virtuti
 ne igitur
 istam pñam

^o
 motiora q̄
 dico ppter
 ne partium
 gnificat certum

^p
 onem quantum
 q̄ immo
 non est
 transit totum

^q
 omnia illa
 neretur sicut
 a. et b. esse
 rificatur de
 ter suppositionem